

TIRUMALAI TIRUPATI DEVASTHANAM TALLAPAKAM SERIES.

(THE WORKS OF TALLAPAKAM POETS)
PARAMAYOGI VILASAMU

OR

(The History of Alvars and Ramanuja in Telugu language)

BY

TALLAPAKA TIRUVENGALANATHA

(1498—1561 A. D.)

PUBLISHED UNDER THE AUTHORITY OF

A. RANGANATHA MUDALIYAR, B. A., B. L.,

Commissioner, on behalf of the Tirumalai-Tirupati

Dēvasthānams Committee, Tirupati.

EDITED BY

PANDIT. V. VIJAYARAGHAVACHARYA,

Dēvasthānam Epigraphist.

PRINTED AT

TIRUMALAI TIRUPATI DEVASTHANAMS PRESS

13—14 SECOND LINE BEACH,

MADRAS,

1938

[All Rights Reserved.]

పరమయోగి విలాసము.

తాళ్ళపాక తిరువేంగళనాథసూరి విరచితము.

[THE GENEALOGY OF THE TALLAPAKAM POETS.
FLOURISHED IN THE 15th & 16th CENTURIES. A.D.]

¹Annamāchārya (1408—1503 A.D.)

(m. Timmāmbā and Akkāmbā)

Narasimha
(by Timmāmbā)
[m. Nāchchārammā
and Anantammā.]

²Peda Tirumalāchārya
(by Akkāmbā)
(m. Tirumalammā.)

Tirumalāmbā
(m. Tirumalai
Kovvayārya.)

Nārāyaṇa Appalārya Annayārya
(by Nāch- (by Anan- (by Anan-
chārammā.) tāmā) tāmā)

Rēvaṇūri Vēṅkaṭārya,
(the author of
Śakuntalā Paripāyamu.)

³China-
Tirumalayya
(m. Peda
Maṅgamma.)

Annaya

Peda
Tiruveṅgaḷa

⁴Chinnanna
alias Tiru-
vēṅgaḷanāṭha

Kōṇēṭi Tiru-
vēṅgaḷanāṭha

⁵Tiruvēṅgaḷappa

NOTE 1:—The numbers marked in this pedigree indicate the various works written in Telugu and Sanskrit languages by these famous poets of Tallapākam family. [For further information, vide, next page.]

The under-mentioned scholars (noted in the pedigree)

are the authors of the various works : thus—

1. Annamāchārya,*
the author of—(1) Adhyātma-Saṅkīrtanalu, (2) Śrīṅgāra-Saṅkīrtanalu, (3) Śrīṅgāra-Maṇjarī and (4) Śrīṅgāra-Lakṣhṇa in Saṅkīrt (not available.) } [Published in Tirupati Dēvasthānam Tāḷlapākkam series.]
2. Peda Tirumalāchārya,
the author of—(1) Śrīṅgāra-Saṅkīrtanalu, (2) Vairāgyavachana-gītālu, (3) Śrīṅgāra-Daṇḍakamu, (4) Chakravāḷa-Maṇjarī, (5) Śrīṅgāravṛtta-Śataka, (6) Udāharāṇamulu, (7) Nītisīsa-Śatakamu, (8) Sudarśana-Ragaḷa, (9) Rēpha-Rakāramulu and (10) Āndhra-Vēdānta or Bhagavat Gītā. } [Published in Tirupati Dēvasthānam Tāḷlapākkam series.] [In the press]
3. Chinnā-Tirumalāchārya,
the author of—(1) Adhyātma-Saṅkīrtanalu, (2) Śrīṅgāra-Saṅkīrtanalu, (3) Aṣṭabhāṣhā-Daṇḍaka (in Sanskrit) and (4) Saṅkīrtana-Lakṣhṇa } [In the press] [In the press] [Published] [Published]
4. Chinnanna
(alias Tiruveṅgaḷanātha),
the author of—(1) Paramayōgi-Vilāsamu (2) Aṣṭa-Mahishī-Kalyāṇamu and (3) Uṣhāpariṇayamu } [Published] [Published] [In the press.]
5. Tiruveṅgaḷappa,
the author of—(1) Bālaprabōdhikā on Amara and (2) Sudhānidhi on Kāvya prakāśikā of Mammaṭa.

* Various names are given for this Annamāchārya and his sons and grand-sons.
[Vide List of various names of Tāḷlapākkam poets in the next page and page 358 of the Tirupati Dēvasthānam Epigraphical Report.]

LIST OF VARIOUS NAMES FOR TALLAPAKAM POETS.

- (1) Tāḷḷapākam Annamāchārya (the earliest member of the Tāḷḷapākam family),
alias Annamayya,
Annamayyaṅgār,
Annayāchārya,
Annayaguru and
Annayārya.
- (2) Tāḷḷapākam Narasimha (the first son of No. 1)
alias Narasayyaṅgār and
Narasingaṇṇa.
- (3) Tāḷḷapākam Peda-Tirumalāchārya** (the second son of No. 1
and younger brother of No. 2.)
alias Peda Tirumalayya,
Peda-Tirumalayyaṅgār,
Annaya-Tirumalārya,
Annaya Timmaṇārya,
Periya-Tirumalayyaṅgār,
Timmayya,
Timmayārya,
Tirumala,
Tirumalāchārya,
Tirumalaguru,
Tirumalārya-Dēśika,
Tirumalayyaṅgār and
Tālavāka Tirumalayya.
- (4) Tāḷḷapākam China-Tirumalayya,** (the first son of No. 3.)
alias China Timmayya,
China Timmā-Dikshita,
China Tirumalāchārya,
China Tirumala Dikshita,
China-Timma,

LIST OF VARIOUS NAMES FOR TALLAPAKAM POETS.

- Tāḷḷapākam China-Tirumalayya,
alias Chinna-Timmanna,
Chinna-Tirumalayyaṅgār,
Śīru-Tirumalai Iyaṅgār and
Tirumala.
- (5) Tāḷḷapākam Annamayyaṅgāru, (the second son of No. 3.)
alias Annayya and
Annayāchārya.
- (6) Tāḷḷapākam Peda Tiruvēṅgaḷa, (the third son of No. 3.)
alias Tiruvēṅgaḷa,
Tiruvēṅgaḷanātha and
Tiruvēṅkaṭappan.
- (7) Tāḷḷapākam Chinnanna,** (the fourth son of No. 3.)
alias Chinna Tiruvēṅgaḷa,
China Tiruvēṅgaḷanātha,
Tiruvēṅgādhār,
Tiruvēṅgādhayyar,
Tiruveṅgaḷanātha,
Tiruveṅgaḷanāthayyaṅgāru,
Tiruvēṅkaṭanāthar and
Vēṅgalārya.
- (8) Tāḷḷapākam Kōṇēṭi-Tiruveṅgaḷanātha, (the fifth son of No. 3.)
alias Kōṇēṭi Vēṅgaḷanātha and
Kōṇēṭi Tiruvēṅgaḷanāthayyaṅgāru.
- (9) Tāḷḷapākam Tiruveṅgaḷappa (the son of No. 4.)
alias Tiruveṅgaḷappar,
Tiruveṅkaṭayyan,
Tiruvēṅgaḷa-Dikshita.

** These two-star marks wherever they are found indicate that they are not only the authors of the above-works but also the donors to the temple of Śrī Vēṅkaṭēśa, Śrī Gōvīndarāja and other minor Deities. [Vide respective numbers, registered in six volumes of Tirupati Dēvas-thānam Epigraphical Series.]

Important Notes for Parama-Yogi-Vilasamu.

Table No. 1.

(Dates of Ālvārs and Āchāryas.)

[The Ālvārs (Parama Yōgis) and Āchāryas were Vaishṇavite authors, preachers, reformers. singers and ascetics who worked either individually or in groups at the epoch of the general Hindu religious revival from 7th century A. D. and on words.]

Dates of Ālvārs and Āchāryas as stated in popular accounts,
(known as Guruparamaparā, Tirumuḍi-aḍaivu, etc.)

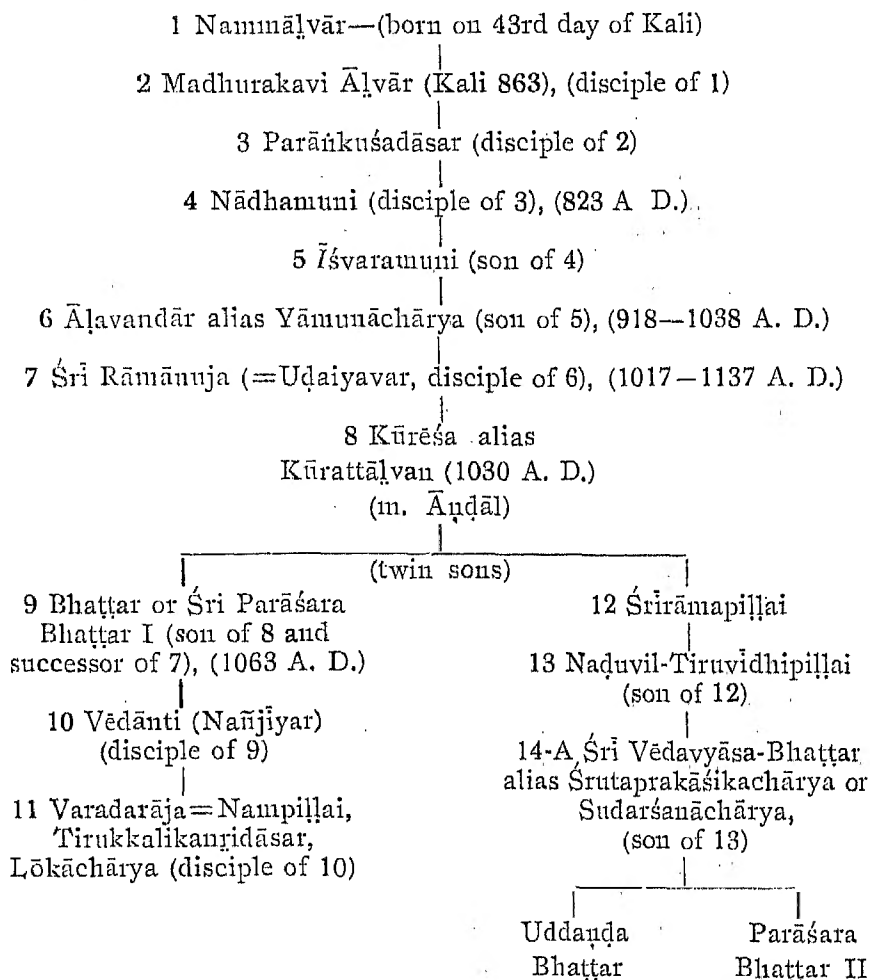
No.	Names of Ālvārs.	Dates of Guruparamaparā.	Historical dates.
1.	Poygai Ālvār.	862,900 (year of Dvāpara-yuga)
2.	Pūdattālvār	862,900 (year of Dvāpara-yuga)
3.	Pēyālvār	862,900 (year of Dvāpara-yuga)
4.	Tirumaḷiśai Ālvār	862,900 (year of Dvāpara-yuga)	720 A. D.
5.	Periyālvār	Kali year 46	725 A. D.
6.	Āṇḍāl or Gōḍādēvi	Kali year 97	776 A. D.
7.	Tirumaṅgai Ālvār	Kali year 397	776 A. D.
8.	Kulaśēkhara-Ālvār	Kali year 27	767 A. D.
9.	Toṇḍaraḍippodi Ālvār	Kali year 208	787 A. D.
10.	Madhurakavi Ālvār	Kali year 863	797 A. D.
11.	Nammālvār	Kali year 43rd day
12.	Nāḍhamuni	Kali year 3324	823 A. D.
13.	Uyyakkonḍār	Kali year 3927	828 A. D.
14.	Tiruppāṇ-Ālvār	Kali year 342	841 A. D.
15.	Ālavandār	Kali year 4017	(918-1037 A. D.)
16.	Maṇakkāl-Nambi	Kali year 4030	929 A. D.
17.	Periya Nambi	Kali year 4098	937 A. D.
18.	Rāmānuja	Kali year 4118	(1017-1137 A. D.)
19.	Mudaliyāṇḍān	Kali year—	(1035 A. D.)
20.	Kūrattālvār	Kali year 4131	1038 A. D.
21.	Anantālvār	Kali year 4154	1048 A. D.
22.	Bhaṭṭa and Śrīrāma-		
23.	pillai (twin sons of Kūrēśa)	Kali year 4175	1063 A. D.

[For the dates of latter Āchāryās, vide Table Nos. 9, 9-A., 9-B and 9-C,
of Tirupati Dēvasthānam Epigraphical Glossary.]

IMPORTANT NOTES FOR PARAMA-YOGI-VILASAMU

Table No. 2.

[The succession list of Śrī Rāmānuja and his disciples.] A

NOTE A :—[For the dates and other references of the latter Āchāryas, vide Table Nos. 9, 9-A, 9-B and 9-C of Tirupati Dēvasthānam Epigraphical Glossary.]

IMPORTANT NOTES FOR PARAMA-YOGI-VILASAMU

Table No. 3.

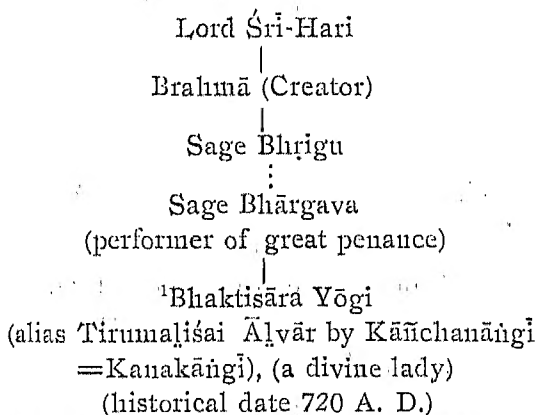
[The genealogy of the first three Ālvārs or Parama-Yōgis.]

(1)	(2)	(3)
Prathama-Yōgi known as Poygai ar or Sārōyōgi) born of a lotus the holy tank at Ajevaram on the of the star Śra- nam in the month Arpaśi in Dvā- a-Yuga as Pāñ- janyāmśa of Lord Vishṇu.	Dvitiya-Yōgi (known as Bhūtata- tālvār) was born of a flower at Maha- balipuram or Seven Pagodas on the day of the star Danishi- thā in the same month of Arpaśi in Dvāpara-Yuga as Gadāmśa of Lord Vishṇu.	Tṛitiya-Yōgi (known as Pēy- Ālvār) was born in holy-well at Myla- pore (a southern suburb of Madras) on the day of the star Śatabhishak in the same month of Arpaśi in Dvāpara- Yuga as Nanda- kānśa of Vishṇu.

NOTE 1 :—The first three Ālvārs or Parama-Yōgis were born in lotus-
pond and holy-well in Dvāpara-Yuga just as Brahmā (the creator) was born
Lord Vishṇu.

Table No. 4.

[The genealogy of Bhaktisāra Yōgi (known as Tīrumanaiśai Ālvār).]

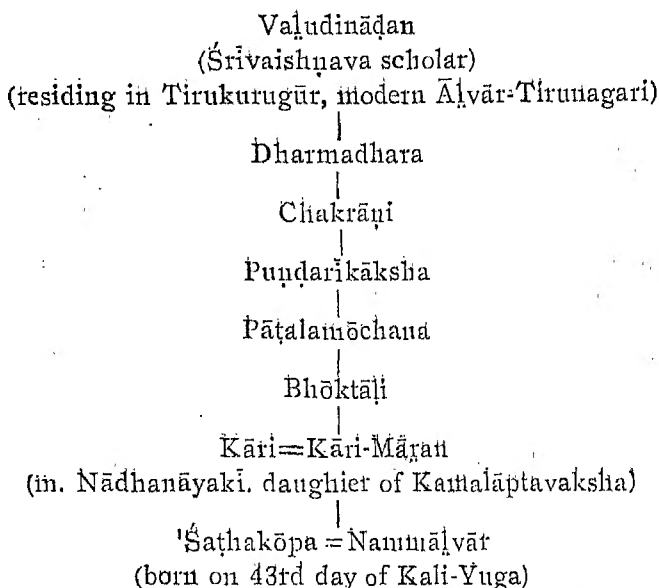

NOTE 1 :—This Parama-Yōgi (fourth Ālvār in order) was born in
manaiśai village (near Madras) attached in Tuṇḍira-maṇḍalam or
Māli-maṇḍalam on the day of the star Makhā in the month of Paushya in
Dvāpara-Yuga as Sudarsanāmśa (or Chakrāmśa) of Lord Vishṇu as stated
in purāṇampara or popular-accounts.

IMPORTANT NOTES FOR PARAMA-YOGI-VILASAMU

Table No. 5.

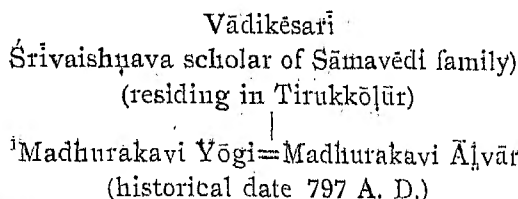
[The genealogy of Śaṭhakōpa-Yōgi (known as Nammālvār).]

NOTE 1 :—This Parama-Yōgi (fifth in order) was born in Tirukkurukū (modern Ālvār Tirunari, twenty miles east of Tinnavelly) on the day of the star Viśākhā in the month of Valkāśī (Vaiśākhā) as Viśhivaksēnāmsa of Loṭ Vishnu.

Table No. 6.

[The genealogy of Madhurakavi Ālvār.]

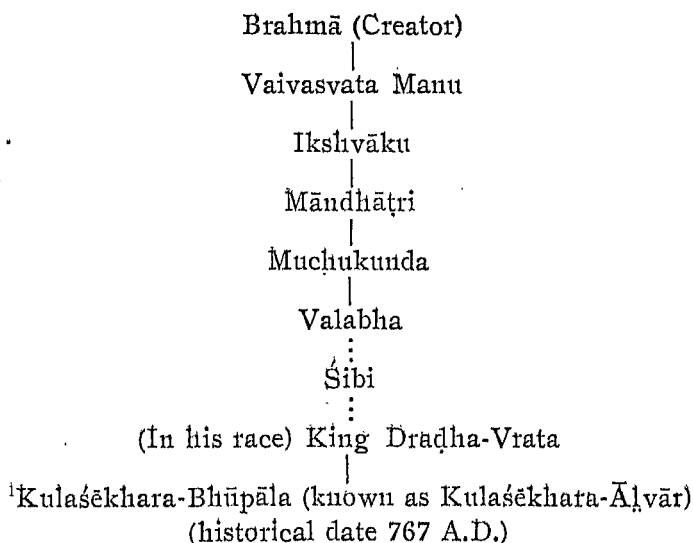

NOTE 1 :—Madhurakavi Yōgi (sixth in order) was born in Tirukkōl (very near to modern Ālvār-Tirunagari in Tinnevelly district on the bank Tāmraparṇī river) on the day of the star Chittā in the month of Chai or Chittirai as Nitya-Kumudāmsa of Hari.

IMPORTANT NOTES FOR PARAMA-YOGI-VILASAMÜ

Table No. 7.

[The genealogy of Kulaśekhara Ālvār of Solar race.]

NOTE 1 :—The seventh Ālvār (King Kulaśekhara) was born in Kolli or Kukkuṭanagara in Trivancore State on the day of the star Punarvasu in the month of Mākha (Māsi) as the Kaustubhāmśa of Lord Viṣṇu.

Table No 8.

[The genealogy of Tiruppāṇ-Ālvār or Viṇā-Yōgi.]

Hari-Bhakta

(known as Tatvagñya)

Kavi-Yōgi or Tiruppāṇ Ālvār (= Munivāhana)
(historical date 841 A.D.)

NOTE 1 :—Tiruppāṇ Ālvār or Kavi-Yōgi (eighth in order) was born in the capital City of Uṇaiyūr (Nichulāpuri, the ancient Chōla capital), (modern Trichinopoly) on the day of the star Rōhiṇī in the month of Kārtikai as the Śrīvatsāmśa of Viṣṇu.

IMPORTANT NOTES FOR PARAMA-YOGI-VILASAMU

Table No. 9.

[The genealogy of Toṇḍaraḍippodī Āḷvār or Vipranārāyaṇā.]

Yajvināḍha

Vipra-Nārāyaṇa

¹(known as Toṇḍaraḍippodī Āḷvār.)

(historical date 787 A.D.)

NOTE 1 :—Śrī Vipra-Nārāyaṇa or Toṇḍaraḍippodī Āḷvār (ninth in order) was born in Maṇḍaṅguḍi village in Tanjore district, on the day of the star Jyēsthā in the month of Mārgaḷi as Vanamālāmsā of Lord Hari.

Table Nos. 10 & 11.

[The genealogy of Viṣṇuchitta or Periya Āḷvār
and his daughter Āṇḍāl or Gōḍādēvī.]

Bhaktanāyaka

¹Bhaṭṭanāḍha, Viṣṇuchitta or Periya Āḷvār

(historical date 725 A.D.)

²Āṇḍāl or Gōḍādēvī

(divine daughter)

(historical date 776 A.D.)

NOTE 1 :—The tenth Āḷvār (Bhaṭṭanāṭha-Yōgi or Periya Āḷvār) was born in the city of Śrīvilliputtūr (in Tinnevely district, S. I. Ry.) on the day of the star Svāti in the month of Āṇi as Garuḍāmsā of Viṣṇu.

NOTE 2 :—Āṇḍāl or Śrī Gōḍādēvī, the divine daughter of Periya Āḷvār (eleventh in order) was born on the day of the star Pūram in the month of Āḍi as the amśa of Goddess earth.

Table No. 12.

[The genealogy of Tīrumanṅai Āḷvār or Parakāla Yōgi or Kaliyan
King Uparicharavaṣu (in previous birth)]

¹Tirumanṅai Āḷvār or Kaliyan

(historical date 776 A.D.)

NOTE 1 :—The twelfth Āḷvār (Tīrumanṅai Āḷvār or Parakāla Yōgi) was born in Kamalāpūrṇanagara (Tiruvāli-Tirunagari, six miles south-east of Shiyali, in Tanjore district) on the day of the star Kṛittikā in the month of Kārtikai as the Kārmukāmsā of Hari.

Table No. 13.

[The genicology of Nādhāmuni, Ālavandār and Rāmānuja.]

Īśvara-Bhaṭṭālvān of Śoṭṭai family

Nādhāmuni or Śrīraṅgam Nādhāmuniḡaḷ (823 A.D.)
(m Aravindappāvai, the daughter of Vaṅḡipurattu Āchchi, scholar)

Īśvara-Muni

¹Ālavandār or Yāmunaāchārya
(historical date 918—1037 A.D.)

(son)

(Tirumalai Nambi
(or Śrīsailapūrṇa).
(known as Māhā-
pūrṇa) one of the
disciples of Āla-
vandār and grand-
son of Ālavandār
(1000—1074 A.D.)

Bhūmidēvī
(or Bhūmipirāṭṭi)
Periyapirāṭṭi
(m. Āśūri Kēśavā-
chāryu of Harita
kula, residing
in Śrīperumbūdūr)

(m. Kamalanayana
Bhaṭṭar of Maḷala-
maṅgalam or
Madhuramaṅgalam
|
Gōvindar=Embār

²Rāmānuja or
Uḷaiyavar (the
great reformer
and religionist).
(1017—1137 A.D.)

NOTE 1 :—In the year 918 A. D. the great Āchārya, Ālavandār was born at Vīranārāyaṇapuram=Kāṭṭimannārkōyil, (fifteen miles west of Chidambaram in South Arcot district) on the day of the star Anūrādhā in the month of Āni as Gajānanāmsa of Śrī Viśhvakṣēna.

NOTE 2 :—Rāmānuja (known as Śrī Bhāshyakāra or Yatirāja) was born on the day of the star Ādrā in the month of Chittrai as Śēshāmsa of Lord Hari at Śrīperumbūdūr ciṭṭy (near Madras.)

Table No. 14.

[List of various names for Ālvārs and Āchāryas]:—

1. Poygai Ālvār—alias Kāūchī-yōgi,
Pāñchajanyāmsā-yōgi,
Padma-yōgi,
Śravaṇa-yōgi (Śravaṇa Muni),
Prathama yōgi,
Sarōmuni,
Kāsāra-yōgi,
Dīpa-Muni,
Ādi-yōgi etc.
2. Bhūtattālvār—alias Phūta-yōgi,
Dvitiya-yōgi,
Mallāpura-yōgi,
Bhūta-Muni,
Utpala-Muni,
Śravishṭṭhā-Muni,
Gadāmsā-yōgi etc.,
3. Pēyālvār—alias Mahāyōgi,
Tṛitiya-yōgi,
Bhaktisāraguru,
Mayūrapura Muni,
Hṛida-yōgi,
Śathabhishag-yōgi,
Nandakāmsā-yōgi,
Kūpa-Muni,
Kūpa-yōgi,
Kairava-kūpa-yōgi etc.,
4. Tirumaliśai-Ālvār—alias Bhaktisāra-yōgi,
Bhaktisāra-Muni,
Chaturtha-yōgi,
Mahisāra-yōgi,
Akshapāda-Muni,
Bhārgava-Muni,
Dīrghatapō-Muni,
Chakrāmsā-yōgi,

Haripāda-yōgi,
 Haripada-Muni,
 Ūrdhvapundra-Muni,
 Śabara-yōgi,
 Yāga-Muni,
 Mantra-Muni,
 Siddha-Muni,
 Śākya-jit-yōgi.
 Pannaga-yōgi,
 Tājōyōgi,
 Jvālā-Muni,
 Guha-yōgī,
 Tīrtha-yōgi,
 Makhā-yōgi,
 Vātrakufīja-yōgi,
 Kaṇikṛishṇaguru-Muni etc.,

5. Nammālvār alias Śrī Śaṭhakōpa,
 Śaṭharipu,
 Vaḷudinaḍan,
 Kurugūr-Muni,
 Vakuḷābharāṇa,
 Tintriṇīmūlavāsi-yōgi,
 Aprākṛita-Mānusha-yōgi,
 Kārimāran,
 Mārayōgi,
 Draviḍōpanishadyōgi,
 Sārasvata-Muni,
 Divyasūrihāra-yōgi,
 Viśākhāyōgi,
 Vishvaksēnāmśa-yōgi,
 Tāmraparṇi-Muni,
 Vēda-yōgi etc.,

6. Madhurakavi Ālvār alias Madhurakavi Yōgi,
 Kumudāmśa-Yōgi,
 Guru-Muni,
 Śaṭhakōpapada-Muni,
 Shashṭha-Yōgi,
 Chittāyōgi,
 Sāmavēdamunī,
 Vādikēsari-tanaya-yōgi,
 Tirukkōḷūr Dīpamuni etc.,

IMPORTANT NOTES FOR PARAMA-YOGI-VILASAMU

7. Kulasēkhara Ālvār alias Kulasēkhara-Bhūpāla,
Kaustubhāmśa-yōgi,
Maṇi-yōgi,
Punarvasu-Muni,
Kollikāval-Muni,
Draḍḥavṛata-tanaya,
Rājayōgi,
Ravivamśa-Muni,
Kēraḷa-yōgi,
Rāmabhakta-yōgi,
Haribhakta-bhakta-yōgi,
Saptama-yōgi etc.,
8. Tiruppāṇ Ālvār alias Viṇā-yōgi,
Gāyaka-yōgi,
Gāna-Muni,
Kavi-yōgi,
Munivāhana,
Śrīvatsāmśa-yōgi,
Munivāhana-Muni,
Taṭamuni,
Kāvāri-tīramuni,
Rōhinīmuni,
Nichuḷāpura-yōgi,
Aṣṭama-yōgi etc.,
9. Toṇḍaraḍippoḍi Ālvār alias Vipranārāyaṇa,
Vipramuni,
Viprayōgi,
Nārāyaṇayōgi,
Maṇḍaṅguḍi-Muni,
Jyēsthātāra-Muni,
Mālākāra yōgi,
Raṅgabhakta-Muni,
Raṅga-Muni,
Śrīraṅga-Muni,
Śrīraṅgarāja-tanaya-yōgi,
Vanamālāmśa-yōgi,
Ārāmayōgi,
Ārōpita-dōshayōgi,
Navama-yōgi etc.,

IMPORTANT NOTES FOR PARAMA-YOGI-VILASAMÜ

10. Periya-Ālvār alias Vishṇuchitta-yōgi,
 Bhaṭṭanāḍha-Muni,
 Bhaṭṭamuni,
 Svātiyōgi,
 Garuḍāmsa-yōgi,
 Śulka-Muni,
 Kanakaśulka Muni,
 Paratatva-Sthāpaka-yōgi,
 Gōḍājanakamuni,
 Vishṇumata-Sthāpanāchārya,
 Dhanvipura-yōgi etc.,
11. Śṛṅgikkoḍutta-Nāchchiyār alias Āṇḍāl,
 Śrī Gōḍāḍēvi,
 Vishṇuchittakanyā,
 Śrīraṅga-Mahishī,
 Raṅga-Mahishī,
 Raṅgarāja-Mahishī,
 Bhṛgmīḍēvyamśa-Dēvī,
 Kāntāmaṇī,
 Ramāsapatni,
 Divya-Mahishī,
 Navamātā,
 Tulasīmūlajātā etc.,
12. Tirumaṅgai Ālvār alias Parakāla-yōgi,
 Parāntaka-yōgi,
 Aridaṇḍadhara,
 Śātravāntaka-yōgi,
 Kārmukāmśa-yōgi,
 Vasu-yōgi,
 Uparichara-Vasuyōgi,
 Sānāpati-yōgi,
 Chōrayōgi,
 Chauryaraśika,
 Kumudavalli-ramaṇa,
 Kaliyan,
 Karavāḷabhīma-Yōgi,
 Parākrama-Muni,
 Bauddha-bhēḍakamuni,
 Asahāya-Śūra,
 Manōhara-Yōgi,

IMPORTANT NOTES FOR PARAMA-YOGI-VILASAMU

Ashtāksharamuni,
Nārāyaṇamuni,
Raṇadhīra,
Annadānarasika,
Ātmayōgi etc.,

A. Nādhāmuni, (religious teacher) alias Śrīraṅgam Nādhāmuniḡal,
Muninādhān,
Śoṭṭaika-kūla-Muni,
Śrīvaishṇavāchārya,
Kṛishṇabhakta,
Vīra-nārāyaṇapuramuni,
Gajavaktrāmśamuni etc.,

B. Ālavandār (religious teacher) alias Yāmunāchārya,
Yamunaittuṛaivar,
Yāmuna Tīrtha,
Yāmuna Yōgi,
Simhānanāmśamuni etc.,

C. Tirumalai Nambi (religious teacher), alias Śrīsailapūrṇa,
Mahāpūrṇa,
Śrīsailanādhā,
Śrī Vēṅkaṭeśa etc.,

D. Rāmānuja, (religious teacher) alias Uḡaiyavar,
Śrī Bhāshyakāra,
Bhāshyakāra,
Yatirāja,
Yatipati,
Bhūtapura-Muni,
Lakshmaṇa-Muni,
Lakshmaṇa-yōgi,
Śeṣhāmśa-Muni,
Vishvaksēna Muni,
Emperumānār,
Iḡaiyālvān,
Siddhānta-Sthāpaka etc.,

E. Bhaṭṭar, (religious teacher) alias Śrī Parāsara Bhaṭṭar,
Dharmakarta-Bhaṭṭar,
Kūrēśa-Bhaṭṭar,
Bhaṭṭasūri,
Śrīraṅgam-Bhaṭṭar,
Apara-Vyāśa-sūri etc.,

Table No. 15.

[The following 16 Sanskrit original ślokaś describing the birth-places, stars and other references of the Parama-yōgis or Ālvārs and Āchāryas composed by Brahma-Tantrasvāmi, one of the disciples of Śrī Vēdānta Dēśika (1267-1369 A.D.) are here given] :—

1. Kāsārayōgi alias Poygai Ālvār :—

తుಲాయాం శ్రీవణే జాతం కాంచ్యాం కాంచనవారిజాత్ |
ద్వాపరే పాంచజన్యాంశం సరోయోగినమాశ్రయే ||

2. Bhāta-yōgi alias Bhūtattālvār :—

తులూశ్రవిష్ఠాసంభూతం భూతం కల్లాలమాలినః |
తీరే పుల్లోత్పలే మల్లాపుర్యామిడే గదాంశకమ్ ||

3. Mahā-Yōgi alias Pēy-Ālvār :—

తులూశతభిషగ్జాతం మయూరపురి కైరవాత్ |
మహాంతం మహదాఖ్యాతం వందే శ్రీనందకాంశకమ్ ||

4. Bhaktisāra-Yōgi alias Tirumajisai Ālvār :—

మఖాయాం మకరే మాసే చక్రాంశం భాగవోద్భవమ్ |
మహీసారపురాధీశం భక్తిసారమహం భజే ||

5. Śaṭhakōpa-Yōgi alias Nammālvār :—

వృషభే తు విశాఖాయాం కురుకాపురి కారిజమ్ |
పాండ్యదేశే కలేరాదౌ శతారిం సైన్యపం భజే ||

6. Madhurakavi Yōgi alias Madhurakavi Ālvār :—

చైత్రే చిత్తాసమద్భూతం పాండ్యదేశే గణాంశకమ్ |
శ్రీపరాంకుశసద్భక్తం మధురం కవిమాశ్రయే ||

7. Kulasekhara-Yōgi alias Kulasekhara Ālvār :—

కుంభే పునవసుభవం కేరళే కోల్లపట్టణే |
కొన్దుభాంశం ధరాధీశం కులశేఖరమాశ్రయే ||

8. Kavi Yōgi alias Viṇā-Yōgi=Tiruppāṇālvār :—

వృశ్చికే రోహిణీజాతం శ్రీపాణిం నిచుళాపురే ।
శ్రీవత్సాంశం గాయకేంద్రం మునివాహనమాశ్రయే ॥

9. Vipranārāyaṇa alias Tonḍaradippodī Ālvār :—

కోదండే జ్యేష్ఠసక్షతే మండంగుడిపురోద్భవమ్ ।
చోళోవ్యాఘ్రం వనమాలాంశం భక్తజడేణుమాశ్రయే ॥

10. Vishṇuchitta-Yōgi alias Periya Ālvār :—

జ్యేష్ఠాస్వాతీభవం విష్ణురథాంశం ధన్వినః పురే ।
ప్రపద్యే శ్వశురం విష్ణోః విష్ణుచిత్తం పురఃశిఖమ్ ॥

11. Gōḍādevi alias Āṇḍāl=Sōḍikkōḍutta Nāchchiyār :—

కక్కటే పూర్వఫల్గున్యాం తుళసీకాననోద్భవమ్ ।
పాండ్యే విశ్వంభరాం గోదాం వందే శ్రీరంగనాయకమ్ ॥

12. Parakāla alias Tirumaṅgai-Ālvār :—

కాళికే కృత్తికాజాతం చతుష్కవిశిఖామణిమ్ ।
పటప్రబంధకృతం శౌజ్ఞమాతిఁ కలియమాశ్రయే ॥

A.—Nāḍha Muni alias Śrīraṅgam Nāḍhamuniḡal :—

జ్యేష్ఠాసురాధానంభూతం వీరనారాయణే పురే ।
గజవక్త్రాంశమాచార్యమాద్యం నాథమునిం భజే ॥

B.—Yāmunāchārya alias Ālavandār :—

ఆషాఢే చోత్తరాషాఢానంభూతం తత్ర నై పురే ।
సింహాననాంశం విఖ్యాతం శ్రీయామునమునిం భజే ॥

C.—Śrīisailapūrṇa alias Tirumalai Nambi :—

తులాయాం వేంకటాక్షౌ తు పూర్వాషాఢాసముద్భవమ్ ।
కురుకేశం ప్రచండాంశం వందే శ్రీశైలపూర్ణకమ్ ॥

D.—Śrī Rāmānuja alias Bhāshyakāra :—

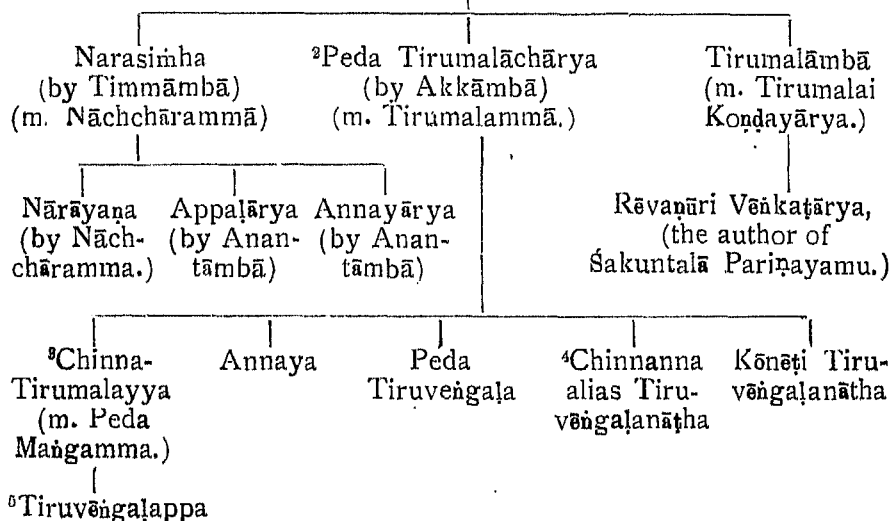
చైత్రాద్రాసంభవం విష్ణోః దశానస్తాపనోత్సుకమ్ ।
తుండిరమండలే శేషమూర్తిఁ రామానుజం భజే ॥

Table No. 16.

[The Genealogy of the Tāllapākam poets flourished
in the 15th & 16th Centuries A.D.]

Sage Bharadvāja

(In his race) ¹Annamāchārya of Tāllapākam family
(1408—1503 A. D.)
(m. Timmāmbā and Akkāmbā)

NOTE 1:—The numbers marked in this pedigree indicate the various works written in Telugu and Sanskrit languages by these famous poets of Tāllapākam family. [For further information, vide, next page.]

IMPORTANT NOTES FOR PARAMA-YOGI-VILASAMU

The under-mentioned scholars (noted in the pedigree)
are the authors of the various works: thus—

1. Annamāchārya.*
the author of—

(1) Adhyātma-Saṅkīrtanalu,	}	[Published in Tirupati Dēvas- thānam Tāḷlapāk- kam series.]
(2) Śrīngāra-Saṅkīrtanalu,		
(3) Śrīngāra-Mañjarī and		
(4) Śrīngāra-Lakshṇa in Sanskrit (not available.)		
2. Peda Tiru malā-
chārya,
the author of—

(1) Śrīngāra-Saṅkīrtanalu,	}	[Published in Tirupati Dēvas- thānam Tāḷlapāk- kam series.]
(2) Vairāgyavachana-gīṭalu,		
(3) Śrīngāra-Daṇḍakamu,		
(4) Chakravāḷa-Mañjarī,		
(5) Śrīngāravṛtta-Śataka,		
(6) Udāharāṇamulu,		
(7) Nītiśiśa-Śatakamu,		
(8) Sudarśana-Ragaḷa,		
(9) Rēpha-Rakāramulu and		
(10) Āndhra - Vēdānta or Bhagavat Gītā.		
3. Chinna - Tiruma-
lāchārya,
the author of—

(1) Adhyātma-Saṅkīrtanalu,	[In the press.]
(2) Śrīngāra-Saṅkīrtanalu,	[In the press.]
(3) Ashtabhāshā-Daṇḍaka (in Sanskrit) and	[Published.]
(4) Saṅkīrtana-Lakshṇa.	[Published.]
4. Chinnanna (alias
Tiruvēṅgaḷanā-
tha),
the author of—

(1) Paramayōgi-Vilāsamu	[Published.]
(2) Aṣṭa-Mahishī-Kalyāṇamu and	[Published.]
(3) Ushāpariṇayamu.	[Published.]
5. Tiruvēṅgaḷa p a ,
the author of—

(1) Bālaprabōdhikā on Amara and	
(2) Sudhānidhi on Kāvya- prākāśikā of Mammaṭa.	

* Various names are given for this Annamāchārya and his sons and grand-
sons. [Vide List of various names of Tāḷlapākkam poets in the next page
and page 358 of the Tirupati Dēvasthānam Epigraphical Report.]

IMPORTANT NOTES FOR PARAMA-YOGI-VILASAMU

[List of various names for Tāḷlapākam poets] :—

- (1) Tāḷlapākam Annamāchārya (the earliest member of the Tāḷlapākam family),
alias Annamayya,
Annamayyaṅgār,
Annayāchārya,
Annayaguru and
Annayārya.
- (2) Tāḷlapākam Narasimha (the first son of No. 1)
alias Narasayyaṅgār and
Narasīṅgaṇṇa.
- (3) Tāḷlapākam Peda-Tirumalāchāya* (the second son of No. 1)
and younger brother of No. 2) alias
Peda Tirumalayya,
Peda-Tirumalayyaṅgār,
Annaya-Tirumalārya,
Annaya Timmaṇārya,
Periya-Tirumalayyaṅgār,
Timmayārya,
Tirumala,
Tirumalāchārya,
Tirumalaguru,
Tirumalārya-Dāśika,
Tirumalayyaṅgār and
Tālavāka Tirumalayya.
- (4) Tāḷlapākam Chinna-Tirumalayya,** (the first son of No. 3.)
alias Chinna Timmayya,
China Timmā-Dikshita,
China Tirumalāchārya,
China Tirumala Dikshita and
China-Timma,
Tāḷlapākam China-Tirumalayya,
Chinna-Timmanna,
Chinna-Tirumalayyaṅgār,
Śiṅgu-Tirumalai Iyaṅgār and
Tirumala.
- (5) Tāḷlapākam Annamayyaṅgāru, (the second son of No. 3.)
alias Annayya and
Annayāchārya.

IMPORTANT NOTES FOR PARAMA-YOGI-VILASAMU

- (6) Tāḷapākam Peda Tiruvēṅgaḷa, (the third son of No. 3.)
alias Tiruvēṅgaḷa,
Tiruvēṅgaḷanātha and
Tiruvēṅkaṭappan.
- (7) Tāḷapākam Chinnanna,** (the fourth son of No. 3.)
alias Chinna Tiruvēṅgaḷa,
Chinna Tiruvēṅgaḷanātha,
Tiruvēṇādhara,
Tiruvēṇādhayyar,
Tiruvēṅgaḷanātha,
Tiruvēṅgaḷanāthayyaṅgāru,
Tiruvēṅkaṭanāthar and
Vēṅgalārya.
- (8) Tāḷapākam Kōṇēṭi-Tiruvēṅgaḷanātha, (fifth son of No. 3.)
alias Kōṇēṭi Vēṅgaḷanātha and
Kōṇēṭi Tiruvēṅgaḷanāthayyaṅgāru.
- (9) Tāḷapākam Tiruvēṅgaḷappa (the son of No. 4.)
alias Tiruvēṅgaḷappar,
Tiruvēṅkaṭayyan,
Tiruvēṅgaḷa-Dīkshita.

** These two-star marks wherever they are found indicate that they are not only the authors of the above-works but also the donors to the temple of Śrī Vēṅkaṭēśa, Śrī Gōvindarāja and other minor Deities. [Vide respective numbers, registered in six volumes of Tirupati Dēvas-thānam Epigraphical Series.]

Table No. 17.

- [1. The following Sanskrit Ślōka is a memorial verse to Śrī Nāḍha Muni-Yōgi] :—

వోష్ఠ్యమ్నః పరస్తాత్సవిధం సమేత్య
లక్ష్మ్యో నియోగాత్కురుకాధిరాజః ।
సమంతరత్నద్వయమూహ యస్మై
నాథాయ తస్మై మునయే సమోస్తు ॥

- [2. The following is a memorial verse to Śrī Rāma Miśra (known as Maṇakkāl Nambī)] :—

అయత్నతో యామునమాత్మదాన-
మలకప్రతాపణనిష్క్రయేణ ।
యః క్రితవానాస్థితయావరాజ్యం
సమామి తం రామమమేయసత్ప్రమ్ ॥

- [3. The following three verses are the memorial ślōkas to Śrī Yāmuna Muni (known as Ālavandār)] :—

శ్రీరామమిశ్రసచ్చిష్యం వందే తత్త్వాధికోవిదమ్ ।
వాదాదవాన్తరాజ్యద్యో విరక్తో యామునోఽభవత్ ॥
యత్ప్రదాంభోరుహధ్యానవిధ్వస్తాశేషకల్మషః
వస్తుతాముపయాతోఽహం యామునేయం సమామి తమ్ ॥

సింహాసనాంశభవమీశ్వరయోగిసింధు-
ముక్తామణిం మహితనాథమునీంద్రపౌత్రమ్ ।
ప్రజ్ఞావిశేషజలధిం ప్రతివాదితూల-
జంఝూనిలం హృదయ ! చింతయ యామునార్యమ్ ॥

- [4. The following is a memorial verse to Śrī Kāñchīpūrṇa Muni, known as Tirukkachchi Nambī] :—

శ్రీమత్కంచీమునిం వందే కమలాపతినందనమ్ ।
వరదాంఘ్రిసదాసంగరసాయనపరాయణమ్ ॥

IMPORTANT NOTES FOR PARAMA-YOGI-VILASAMU

[5. The following is a memorial verse to Śrī Anantārya one of the disciples of Śrī Rāmānuja, and author of Śrī Vāṅkaṭāchala Itihāsamālā, published by Tirupati Dēvasthānam] :—

ఆమాన్యనాచామపి మృగ్యభూమా శ్రీవేంకటాద్వైతధరశృంగధామా ।
దేవోఽనుధావకః ప్రదదాతి యస్మైస్రజం భజేఽనంతగురుం తమార్యమ్ ॥

[6. The following are the memorial verses to Śrī Rāmānuja or Uḍaiyavar] :—

యో నిత్యమచ్యుతపదాంబుజయుగ్మరుక్మ-
వ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయ మేనే ।
అస్మద్గురోభాగవతోఽస్య ద్దయకసింధోః
రామాంబుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥

పుండ్రేద్వాధశభియుతం విలసితం దండైస్త్రీభిమండితం
కాషాయేణ శిఖోపవీతరుచిరం దోములచక్రాంబుజమ్ ।
ఆసీనం జలజాస్మనైశ్చ తులసీపద్మాత్మమాలాంచితం
యుక్తం చాంబులిముద్రయా రవినిభం శ్రీభావ్యకారం భజే ॥

[7. The following two verses are in praise of Śrī Kārēśa or Kūrattāṭṭān] :—

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమ ఉక్తిమధీమహి ।
యదుక్తయస్త్రయీకంఠే యాంతి మంగళసూత్రతామ్ ॥
శ్రీమత్కూరకలూధీశం శ్రీవత్సాంకముపాస్మహే ।
అగ్ర్యం యతీంద్రశిష్యాణామాద్యం నేదాంతవేదినామ్ ॥

IMPORTANT NOTES FOR PARAMĀ-YOGI-VILASAMU

Table No 18.

Āśvāsa-paṭṭika or List of Chapters.

ఆశ్వాస పట్టిక.

సెం.	విషయము.	పుటసంఖ్య.
1.	ప్రథమాశ్వాసము—కాసారయోగి—భూతయోగి—మహా యోగి చరిత్రసంవత్సరము.	1—40
2.	ద్వితీయాశ్వాసము—భక్తిసారయోగిచరిత్రగుంభితము	41—118
3.	తృతీయాశ్వాసము—శరకోపయోగి—మధురకవియోగి— కులశేఖరయోగి—కవియోగి చరిత్రగుంభితము	119—216
4.	చతుర్థాశ్వాసము—విప్రనారాయణ చరిత్రగుంభితము	217—288
5.	పంచమాశ్వాసము—విష్ణుదిత్తయోగి—గోదాదేవీ చరిత్ర వణకానసముజ్వలితము	289—373
6.	షష్ఠాశ్వాసము —	} 374—413
7.	సప్తమాశ్వాసము—	
	పరకాలయోగి చరిత్రభాసురము	414—471
8.	అష్టమాశ్వాసము—నాథముని—యామునార్య—రామా— నుజ—పరాశరభట్ట—చరిత్రవణకానవిలసితము.	472—544

విషయ సూచిక

శ్రీ

పరమయోగి విహస విషయసూచిక.

ప్రథమాశ్వాసము.

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
1	శ్రీమలమేల్మంగ దేవీవై భవప్రశంస గ్రంథరచనాకాలనిర్ణయము (భాషాంతర.)	1 1
2	ఇష్టదేవతాప్రార్థనాది శ్రీభూమిసీతాదేవీప్రణామక్రమము అనంతగరుడ విష్వక్సేన ప్రార్థనాది శ్రీవైష్ణవసిద్ధాంతవై భవము	2 2 2 2
3	తాళ్ల పాక-తిరుమలాచార్యగురుభ్యానాది వాఘాలగోత్ర-అప్పయగురుప్రభావము	2 2
4	శ్రీరామానుజ-మహాపూర్ణ-యామునాచార్యాదిప్రణామక్రమము శ్రీరామమిత్ర-పుండరీకాక్ష-గురువరభ్యాసము	3 3
5	శ్రీనాథముని పరాంకుశాదిప్రార్థన ద్రావిడాగమమహిమ ఆల్వార్ నామక పరమయోగిప్రణామాది భాగవతభ్యానాదిక్రమము గువకనంబి (పెరియనంబి) నామకగురుప్రశంస	3 3 3 3 3

సెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
6	శ్రీతొండమాక-చక్రవర్తిప్రశంస	3
	దాశరథిగురు భట్టాచార్యస్మరణము	3
	అనందాశ్వాత్ నామక గురుధ్యానాది	3
	శతకోపముని నై భవము	3
7	తాళ్లపాక-అన్నమాచార్యగురుప్రార్థన	4
	కృష్ణార్థగురుధ్యానాది	4
	పంచమాంగమసావక భామత్వవిరుదము	4
	కవివంశగోత్రసూత్రాదివివరణము	4
	తాళ్లపాక-తిరుమలాచార్య వై భవప్రశంస	4
	కవినామ వై భవాది	4
8	పరమయోగివిలాసగ్రంథస్వరూపము	4
	శ్రీవైష్ణవస్వరూపమహిమ	4
	గ్రంథసమర్పణక్రమము	4
	కవికృతప్రతిజ్ఞాప్రకారము	4
	గ్రంథరచనాశై లీవివరణము	4
9	సేతునిర్మాణప్రస్తావము	5
	అంజనేయచర్యోపమానము	5
10	ద్రావిడాంగమమహిమ	5
	పరాంకుశాఖ్యమునివర వై భవము	5
	పూర్వాచార్యగ్రంథసేవనప్రకారము	5
	శ్రీదేవీప్రార్థనాక్రమము	6
	దివ్యదూపతీకై యర్చనాప్రగంథాంకనప్రకారము	6

నం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
11	ప్రస్తుతగ్రంథాధారకథనము	6
	నారదమునిదృష్టాంతశ్చై లి	6
	వరమయోగివై భవప్రకటనము	6
	భాగవతశ్లోకనిదేశనము	6
	పద్మపురాణాక్రమానుసరణప్రతిజ్ఞ	6
12	నిజకావ్యకథాప్రారంభము	7
	బ్రహ్మాండస్వరూపవర్ణనము	7
	చిదచిదీశ్వరస్వరూపకథనము	7
	చతుర్దశభువనసంఖ్యాక్రమము	7
	పంచభూతస్పృష్టిక్రమము	7
	సప్తావరణప్రకృతిమండలాది	7
	తాకికదృష్టాంతము	7
13	వై కుంఠలోకమహిమ	7
	ముకుందాఖ్యజగత్కరణస్వరూపము	7
	నిరతిశయానందప్రదత్వక్రమము	7
	అయోధ్యానామదివ్యనగరనిర్దేశనము	8
	హరిరాజధానీవై భవవర్ణనము	8
	తదావరణస్వరూపప్రదేశనము	8
14	తద్గోపురసౌధవీధ్యాదిస్థితివర్ణనము	8
	నిత్యము క్త-నిత్యసూరి-వై భవము	9
	వై కుంఠసగరకేళీశ్చై లస్వరూపాది	9
	తత్కైరవకాసారాదివర్ణనము	9

సెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
15	తదుద్యానాదిస్వరూపవర్ణానము	9
	శుకపికాదిపఠస్వరూపము	9
	ఐరంమదీయస్వరూపము	10
	విరజానదీస్వరూపవర్ణానము	11
	దీవ్యమంగళ విగ్రహప్రదర్శనస్వరూపము	12
	వనమాలికావై భవము	12
16	శ్రీవై కుంతనాథ దివ్యస్వరూపాయుధాదిమహిమ	12
	సహస్ర స్తంభ మంటపాదిస్థితకథనము	13
	విభూతిద్వయస్వరూపము	13
	సింహాసనపద్మపీఠాదిక్రమము	13
	శేషభోగస్వరూపవర్ణానము	13
	పద్మావతిదివ్యస్వరూపము	13
	శ్రీభూమిసీతాదిసమావృతత్వవై ఖరి	13
	శ్రీహరిశరీరసౌందర్యాతిశయకథనము	14
	దివ్యాభరణజాఙ్వల్యాది	14
	శంఖచక్రాద్యాయుధవై భవము	15
	రత్నకీరీటవిలసనాదిశైలి	16
17	పద్మపీఠస్వరూపవర్ణానము	16
	విమలాదేవీప్రముఖచామరధారిణీస్వరూపము	16
	ఛత్రపాదుకాస్వరూపాది	16
	చండప్రచండకుముదాదినిత్యసూరిమహిమ	17
	పంచాయుధస్వరూప్రవకటనాది	17

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
18	పరమపురుషకల్యాణగుణవై భవము	17
19	శ్రీదేవీవ్రశ్నప్రకారము	18
	శ్రీదేవీదయాప్రాచుర్యాది	18
	త్రిమూర్తిదేవాధికారప్రకారము	18
	ప్రాకృతజనవిషయకవ్రశ్నక్రమము	18
20	శ్రీరామకృష్ణాద్యవతారతత్త్వము	19
	ప్రాకృతజనస్వభావగుణాది	19
	తదుజ్జీవక హేతువ్రశ్నము	19
21	వై కుణ్ఠనాథకలితప్రత్యుత్తరప్రకారము	19
22	ప్రాకృతజనచిత్తస్వభావాది	20
	భగవద్విషయకనానాప్రకారభ్యానాది	20
	అనాదికాలదుర్వాణసనాప్రాప్తమూఢత్వాది	20
	కర్మపరతంత్రత్వైకధనము	20
	తదుజ్జీవనోపాయప్రదశకనము	20
23	అచారవతారవై భవకథనము	21
24	శ్రీభూమిసీళాయుధపారిషదాదిభూలోకప్రాదుర్భావహేతుకథనము	21
	శ్రీహరికల్యాణగుణకీర్తనాదిసాశస్త్రము	21
25	బాహ్యసిద్ధాంతనిరాసపూర్వక-భక్తిప్రపత్తిమార్గస్థాపనోపాయకథనము	22
	ద్రవిడప్రబంధరచనాహేతుకథనము	22
	భూతలనిమోక్షాన్నతత్త్వముఖ్యకారణము	22
	అగస్త్యమునిరచితసమతలరచనాప్రకారము	23
26	సావక తీపరిణయోత్సవహేతువర్ణనము	23

సె.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
27	విశ్వకర్మశాస్త్రస్తావము	24
	ద్రావిడవేదప్రాదుభావమహిమాది	24
28	భగవదచారవతారకారణకథనము	25
	దివ్యక్షేత్రాచారూపమహిమ	25
	కాంచీనగరవై భవము	25
29	కాంచీనగరభాసురవేగవతీనదీవర్ణనము	25
30	కాంచీనగరనిలయశ్రీవరదరాజోత్సవవాద్యప్రశంస	26
	యాగధూమప్రసారణాదివర్ణనము	26
31	కాంచీపురకామినీమణిసౌందర్యవర్ణనము	26
32	బ్రాహ్మణక్షత్రియవై శ్యాదిగుణప్రాశస్త్యము	27
	బుధగణయతివరాదిమహిమ	27
	రథగజతురగాదినేనావర్ణనము	28
33	కాంచీవరదరాజదివ్యాలయకోభావవర్ణనము	28
	అనంతసరోవరవై భవకథనము	28
	హస్తీగిరిమందిరశిఖరకాంత్యాదివర్ణనము	28
34	పుణ్యకోటివిమానవై భవప్రకటనాది	29
	శ్రీవరదరాజశరీరసౌందర్యభూషణాదివర్ణనము	29
	సంకజాసనయాగకుండావిభావప్రకారము	30
	కాంచీనగరస్థహేమతటాకవర్ణనము	30
35	పాంచజన్యాంశముగా కాంచీపురములో	
	ప్రథమయోగీశావతారవర్ణనము	31
	కాసారలక్ష్మీగర్భసంధారణాక్రమము	31

సం.	విషయసూచిక.	పుటసంఖ్య.
36	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట అనుబంధము	31
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	31
37	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	31
38	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	32
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	32
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	32
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	32
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	32
39	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	33
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	33
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	33
40	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	33
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	33
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	33
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	33
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	34
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	34
41	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	34
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	34
42	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	34
	అక్షరములను బట్టి ప్రకటించుట	34

సెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	రత్నకై రవాఖ్యపుణ్యప్రదనై భవము	34
	లక్ష్మీకటాక్షప్రాప్తిప్రకారము	35
43	మహాయోగినామకరణప్రస్తావము	35
	దివ్యదంపతినీత్యనివాసప్రకారము	35
	పుణ్యతీర్థయాత్రాగమనప్రస్తావము	35
44	వామనక్షేత్రదేహళిలో యోగిత్రయసంమేళనక్రమము	35
	ఆకస్మికసంమేళనవైఖరి	36
45	మహావృష్టిప్రదుభావప్రకారము	36
	అశనిపాతజంఝూమారుతాదివీజనము	36
	దేహళిలో యోగిత్రయోవస్థానశైలి	36
46	పరమపురుషప్రత్యక్షదశకనప్రదానాది	38
	ప్రథమయోగికలితోత్తమదీప్రదశకనము	38
	ద్వితీయయోగికలితజ్ఞానదీప్రదశకనక్రమము	38
	తృతీయయోగిప్రాప్తలక్ష్మీహరిన్వరూపదశకనాది	39
47	పరమపురుషవిశ్వరూప్రదశకనవైభవము	39
	పరమానందాద్యనుభవప్రకారము	39
	అంతఃద్యాఖ్యద్రవిడప్రబంధరచనాశైలి. తత్సమపాణక్రమము	39
	తద్వేదసారత్వప్రాశస్త్యప్రతిపాదనము	39
48	కవికృతగ్రంథసమపాణము. కవికావ్యప్రశంస	40
	ప్రథమాశ్వాసనిగమనము	40

ద్వితీయాశ్వాసము.

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
49	శ్రీవేంకటేశదివ్యమహిమీవై భవప్రశంస మహీసారక్షేత్రస్థితిదిక్ప్రదశఃనాది బ్రహ్మకృతభూమితోలనప్రకారము	41 41 41
50	మహీసారక్షేత్రవై భవప్రశంస ఇందిరాపతివై భవము	41 41
51	భార్గవమునితపఃప్రకారము పంచాగ్నిమధ్యతపఃకరణక్రమము తపోవహ్నిజ్వాలాప్రసారణరీతి	42 42 42
52	దేవేంద్రభయప్రస్తావము మునితపోభంగకరదురాలోచన	42 42
53	ఇంద్రప్రేషితకనకాంగినామకసురకామిన్యాగమనము సురకామినీమోహనశక్తిప్రశంస	43 43
54	భాగవమునితపోవనశోభావణానము ఇంద్రాజ్ఞానుష్ఠానసంమతిప్రకారము భూలోకాగమనరీతివణానము మునితపోవనశోభాధిక్యాదికథనము	43 43 44 44
55	సురకామినీశృంగారాలంకారప్రకారము	45
56	నానావిధశృంగారచేష్టాప్రదశఃనక్రమము భార్గవమునిచిత్తాకషణలీలాది	46 47-48

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
57	మునిచి త్తవికారప్రకారవణానము	49
	విధిమంత్రభంశకథనము	49
	హరిధ్యానత్యజనప్రకారాది	49
	సురకాంతానురాగప్రసక్తిప్రస్తావము	49
	కరాంగుళినంకేతపూర్వకసురకామిన్యాహ్వానము	49
58	భార్గవమునిమోహప్రకారము	49
	తపోభంగక్రమవణానము	47
	మాయామృగరీతిదృష్టాంతము	49
	కామాంధకారవృద్ధిప్రకారము	50
	మానసియమత్యజనాదిక్రమము	50
59	భార్గవసురకామినీసంభాషణశైలి	50
	సురకాంతాసౌందర్యవిషయకప్రస్తావము	50
	కులగోత్రనామాదిప్రశ్నప్రకారము	50
60	కనకాంగీనామకసురసుందరీపత్న్యత్తరక్రమము	50
	స్వకీయనామకార్యనివేదనక్రమము	50
	నచ్చరిత్రోపదేశప్రకారము	51
	మునిమాహాత్మ్యప్రకటనము	51
61	భార్గవమునికథితమోహసంభాషణక్రమము	51
	భామినీకేళిపరమానందసౌఖ్యవణానము	51
	త్రిమూర్తిపత్నీవిషయకదృష్టాంతము	51

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
62	మునిప్రార్థనాసంమతిప్రకారము మన్మథపారవశ్యాదివణానము విశ్వామిత్రమేనకాద్యహంతము	52 52 52
63	భార్గవమునికృతతత్త్వవిమర్శనాది మునిపశ్చాత్తాపప్రకారము నిజదుష్కార్యహేతువిమర్శనము దైవకార్యబలిష్ఠత్వప్రశంస	52 52 52 53
64	పరమవిరక్తిప్రాప్తిప్రసాదము భార్గవమునికృతతీర్థయాత్రాక్రమము	53 53
65	దేవకామినీసద్యోగభాగధారణప్రసాదము సుదర్శనాంశభాసురచతుర్థాయోగిప్రాదుర్భావము మధుసూదనసంకల్పప్రకారము సుదర్శనవైభవకథనము పౌషమాసమఖానక్షత్రదినములో యోగికుమారావిభావము దేవకామినీకృతస్వర్గలోకగమనము	53 53 53 53 53 53
66	వేదకుంజతలజనితమునికుమారాద్భుతదర్శనము సామవేదనాద్రవసక్తిక్రమము	54 54
67	మహిసారక్షేత్రభాసురమధుసూదనరచితానుగ్రహాక్రమము భగవదంతథానప్రకారకథనము	54 54
68	భార్గవమునికుమారావిభావవైలి	54

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
69	వేణులావకాగమసప్రస్తావము	55
	మునికుమారవీక్షణాపకారము	55
	హారిదాసనామకరణప్రస్తావము	55
	బాలక్రీడావిహారాది	55
70	మునికుమారతేజోవిలాసప్రసారాదిమహిమ	56
71	యశోదాకృష్ణదృష్టాంతము	56
	మురారిపదధ్యానమై భవాదివణానము	56
72	మునికుమారాశ్చర్యచర్యాలై లి	57
	ఆబాలగోపాలనిరీక్షణానందాది	57
	పుత్రహీనదంపతివృత్తాంతము	57
	తచ్ఛోకచింతాప్రకారాది	57
73	వృద్ధదంపతిదత్తక్షీరస్వీకరణము	58
	మునికుమారయోగనిద్రాద్యాశ్చర్యచర్య	58
	వృద్ధదంపతినమాగమనము	58
	మునికుమారనిరీక్షణాదివై భవము	58
	ఘృతక్షీరసమర్పణాక్రమము	58
	కృష్ణనందగృహదృష్టాంతము	58
	వటవ్రతల్పదృష్టాంతమై లి	58
	మునికుమారయోగనిద్రాసక్త్యాదికథనము	58
	వృద్ధపురుషకలితమునిప్రాధానాక్రమము	58

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	కుచేలమునిదత్తోపాయనదృష్టాంతము	58
	ప్రతిదినక్షీరసమపకణప్రకారము	59
	దృఢప్రతవృద్ధదంపతినమాగమనము	59
74	భుక్తావశిష్టక్షీరసమపకణానుగ్రహము	59
	వృద్ధదంపతిప్రాప్తయశావనదశావిలాసాది	59
	క్షీరాధకభాగాస్వాదసప్రకారము	59
	భుక్తావశిష్టక్షీరప్రదానరూపానుగ్రహము	59
75	తదనుగుణగర్భధారణవణానము	59
	కణిక్పష్టాఖ్యకుమారావిభావము	59
	సుదశకనపరిచరాంశ త్వనిరూపణము	59
76	మునికుమారకృతహరిధ్యానము. హరినందగృహవాసదృష్టాంతము	59
	శూపకవిక్రయప్రకారాదిప్రస్తావము	60
77	అష్టాంగయోగరచనాప్రకారము	60
	పింగళసుషుమ్నాపూరణాది	60
	పద్మాసనసాపనక్రమము	60
	షట్కమాచరణప్రస్తావము	60
	దశవిధముద్రాచరణశైలి	61
	అష్టవిధకుంభకపూరణాది	61
78	మణిపూరకాదికరణము	61
	ఆధారకమలస్వరూపాకలనము	61
79	గ్రంథిత్రయభేదనాది	62

సం.	విషయనామ.	పుటపంఖ్య.
	యోగసామ్రాజ్యకలనము	62
	త్రిమూర్తినామకలనప్రకారము	62
	ఊర్ధ్వముఖాచరణశైలి	62
	సప్తగిరిగుహాస్థానాచరణము	62
80	కాణాదగురుభట్టాదినానాసిద్ధాంతపరిచయప్రకారము	62
	యోగిక్మతతత్పూర్వకపక్షవిధానము	62
	విష్ణుతత్త్వసర్వోత్కర్షకత్త్వస్థాపనము	62
	హరిధ్యాననిరతత్త్వవైభవము	63
81	విశ్వరూపప్రదశకనక్రమము	63
	భక్తిసారనామధేయప్రాప్తిక్రమము	63
	హరిధ్యానాసక్తిప్రశంస	63
82	పావశంకరాగమనప్రస్తావము	63
	గతిప్రస్తానాదివర్ణనము	64
83	భక్తిసారతపోనిరతత్త్వప్రశంస	64
84	వరదాననుముఖత్వకథనము	65
85	భక్తిసారకలితలజ్జాకరవరప్రాధకన	65
	సూచితంతప్రవేశాధికవరయాచనావిధము	65
	శంకరకోపావేశాది	65
86	శంకరనేత్రవహ్నిజ్వాలాప్రసారణము	65
87	ప్రత్యస్త్రప్రేరణప్రకారము	66
	భక్తిసారయోగిచరణవహ్నిజ్వాలాధిక్యకథనము	66
	భూమినక్షత్రస్వర్గాదిభయప్రసక్తిక్రమము	66

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	శంకరాశ్చర్యవైఖరి	66
	హరిభక్తిపాశ స్వజ్ఞాఘనము	67
88	శంకరకృతభక్తిసారయోగివైభవప్రశంస	67
	ఆంబరీషదృష్టాంతకథనము	67
	శంకరకృతసంభాషణాప్రకారము	67
	స్వస్థానగమనవిషయకప్రతిపాదనము	67
89	అక్షపాదనామాంతరప్రాప్తిక్రమము	68
	స్వకార్యనిరతత్వవర్ణనము	68
90	కొంకణదేశసిద్ధవరాగమనము	68
	శాడూలవాహనగతినిరోధము	68
	సిద్ధవరముంత్రశక్తిప్రశంస	68
91	భక్తిసారమునితేజఃప్రసారవర్ణనము	69
	సిద్ధవరకోపాటోపాది	69
92	యోగికలితభక్తిసారమునిప్రార్థన	70
93	దివ్యఘటికారచనాద్యాశ్చర్య	70
	కోంకణసిద్ధవినయాదికార్యము	71
	శనపంచకప్రస్తావము	71
94	తపోమహిమకార్యప్రశంస	71
	మణికంచుకప్రదానాది	71
95	భక్తిసారమునిపాదపరాగమహిమ	71
	కనకనిర్మాణాద్యాశ్చర్యప్రదర్శనము	72

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	యోగీశప్రసాదనక్రమము	73
	ఉత్తమోత్తమకార్యప్రదశఁనశైలి	73
96	నిజయోగశక్తివైభవప్రదశఁనాది	74
	భక్తిసారపాదపంకజవందనాది	74
	శ్రీరామపదపరాగదృష్టాంతము	74
97	భక్తిసారమునిస్సీమవైభవప్రశంస	74
	హరిభక్తభక్త్యతిశయనిరూపణము	74
98	భక్తిసారమునియోగనిరతత్వవిధానము	75
	గిరిగుహాంతరప్రవేశాది	75
	సరోభూతయోగివరాగమనము	75
99	పరస్పరసంభాషణానందాదివైఖరి	75
	యోగిద్వయయోగాభ్యాసక్రమము	76
	ఆనందబాష్పప్రసంగాది	76
	పరస్పరాలింగనకుశలప్రశ్నాది	76
100	మయూరపురక్షేత్రప్రాప్తిక్రమము	76
	కైరవతీథఃవైభవాది	77
	పరతత్త్వభజనప్రకారము	77
101	భక్తిసారహరిక్షేత్రప్రాప్తిశైలి	77
	కాలసంకోచక్రమకథనము	77
	అచారవతారనేవనక్రమప్రతిష్ఠ	77
	ఆనందబాష్పాద్యావిభావము	77

సెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
102	యోగవిద్యాభ్యాసప్రభావవర్ణనము	78
	ఊర్ధ్వపుండ్రవిహీనపురుషకర్మానుష్ఠాననిష్ఫలత్వకథనము	78
103	శ్రీవేంకటేశదివ్యసౌందర్యవర్ణనము	78
	పాదారవిందకటికరాదివిలాసవైభవము	78
	అలమేల్మంగాదేవీదళకనప్రభావము	79
	హారకాస్తుభాదిశోభావిలాసము	79
	ముఖచంద్రమండలసౌందర్యనైఖరి	79
	శ్రీవేంకటేశస్వప్నప్రాదుర్భావవర్ణనము	79
104	ఊర్ధ్వపుండ్రాహమృత్తికాప్రదానము	79
	శ్రీవేంకటేశసమాలాపనము	79
	ఊర్ధ్వపుండ్రధారణఫలకథనము	79
	తదుత్కృష్టత్వప్రఖ్యాపనము	79
105	శ్రీవేంకటేశస్తుతిప్రకారము	80
	తిరుమణ్ సంగ్రహప్రకారము	80
	శుద్ధమృత్తికాతేజోవైభవవర్ణనము	80
106	దావీదశోర్ధ్వపుండ్రధరణవైభవము	80
	ఊర్ధ్వపుండ్రధారణక్రమము	80
	పద్మాసనాకలనవైఖరి	80
	పరమపురుషసేవాభావనాది	81
107	భక్తిసారమునివైభవప్రశంస	81
	కణిక్పష్టాఖ్యనదృక్చరితము	81
	మునిపాదపద్మభక్తిప్రాప్తిప్రకారము	81
108	కణిక్పష్టకలితసేవావైఖరి	81

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	మునిపాదపద్మప్రణామరచనాది	81
	మునివై భవస్తుతిప్రస్తావము	82
	భక్తిసారమునికలితానుగ్రహరీతికథనము	82
109	పరమమంత్రాద్యుపదేశప్రకారము	82
	గురూపదిష్టమంత్రవై భవము	83
	శిష్యభక్తిపరిచర్యాక్రమాది	83
110	యోగాహాగుహప్రవేశకథనము	83
	యోగవిద్యాభ్యాసస్వరూపము	83
	వృద్ధనారీకృతపూజోపచారాది	83
	భక్తిసారమునికృతానుగ్రహప్రకారము	83
	వరదాననుముఖిత్వైకథనము	84
111	యావనవరయాచనాప్రకారము	84
	తదనుగుణవర్షదానము	84
	వృద్ధనారీశరీరభాసురయావనదశావిలాసము	84
112	వరసంపాదితవృద్ధనారీయావనవణానము	84
	రంభా-తిలోత్తమా-మంజుషోషా-చిత్రరేఖాదిసురసుందరీమాన్య సౌందర్యప్రశంస	85
	మునిపాదపద్మప్రణామాది	86
113	భాగవమునివిషయకస్తోత్రము	86
	ఉత్తమసంపత్ప్రాప్తిరూపవర్షదానము	86
	పట్టమహిమీపదప్రాప్తిరూపవరదానము	86
114	కాంచీభూపాలకాముకావస్థావణానము	86
	మృగయాగమనప్రస్తావము	86

సెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	నవయాకావనభాసురసుందరీదశానక్రమము	86
	సుందరీసౌందర్యవణానప్రకారము	87
	సుందరీకులగోత్రాదివిచారక్రమము	87
115	కాంచీభూపాలసుందరీపరిణయప్రస్తావము	87
	చంద్రశాలాదివిహారక్రమము	87
	రాజదంపతిరతికేళిసుఖానుభవవణానము	87
	అచంచలయాకావనదశానాశ్చర్యాది	88
116	జరాప్రాప్తిప్రశ్నక్రమము	88
	యయాతినృపదృష్టాంతము	88
	యాకావనశోభాధిక్యకారణప్రశ్నాది	89
117	సుందరీప్రత్యుత్తరప్రదానశైలి	89
	భక్తిసారమునివైభవప్రశంస	89
118	తత్ శిష్యకణిక్పష్టప్రసిద్ధిక్రమము	89
	కణిక్పష్టకవిత్వవైదుష్యాదిప్రశంస	89
	మునికటాక్షప్రాప్తనిజయాకావననిరూపణము	90
119	మునిపాదపందనచోదనాది	90
120	కణిక్పష్టసమాహ్వనక్రమము	90
	ఆననప్రదానాదివైఖరి	90
121	గురూత్తమసత్కవిత్వాప్రశంస	91
122	భూపాలవైభవవణానప్రచోదనము	91
	సీచనరపతిప్రాధానానిరాసనము	91
	భక్తిసారయోగిమహిమాతిశయము	91
123	అగస్త్యమునిదృష్టాంతము	91

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	కమలాసనాదిప్రాధాన్యమునివై భవప్రశంస	92
	దుర్బుద్ధిభూపాలనిరాసనశ్చై లి	92
124	కాంచీభూపాలప్రాధాన్యనిరాకరణము	92
	మానవస్తుతినిస్సారత్వప్రకటనము	92
125	కాంచీభూపాలకోపావేశాది	93
	విభీషణరావణస్వరూపదృష్టాంతము	93
	కోపవేగచిహ్నప్రదర్శనాది	93
126	కాంచీభూపాలకృతకణికృష్ణబహిష్కారము	93
	తాపనవరదేశే బహిష్కారక్రమము	93
	పాపాత్మస్వరూపప్రకటనము	93
127	తదవలోకననిరాసప్రస్తావము	94
	భూపాలదురాలోచనాప్రదర్శనము	94
128	భక్తిసారయోగికృతహాస్యప్రాధాన్య	94
	దుష్టదేశపరిత్యాగప్రాధాన్య	95
	హరికృతభక్తిపారవశ్యాది	95
129	భక్తమునిప్రాధాన్యానుగుణకార్యరచన	95
	సకలదేవతారచిత దేశపరిత్యాగము	95
130	ప్రపంచవై పరీత్యప్రదర్శనాది	95
	నిబిడాంధకారప్రసారణాది	95
	దిగ్గజసముద్రతారాదివై పరీత్యము	95
	సచివపౌరజనాదివిస్మయము	96
131	భూపాలకలితస్వాపరాధక్షమాపణప్రాధాన్య	96

	మహాపరాధప్రఖ్యాపనము	96
	మునికృపాతిశయవణానము	96
132	సృష్టప్రాధాన్యప్రకారము	97
	స్వకీయనీచగుణజాలప్రకటనము	97
	అక్షపాదాఖ్యభాగవమునిపదకమలవందనాది	97
	అపరాధక్షమాపణప్రాధాన్య	97
	అత్రిసుతదృష్టాంతము	97
	అంబరీషకథాదృష్టాంతము	97
133	మునివరకృతప్రత్యుత్తరశైలి	97
	కణికృష్ణప్రాధాన్యారీతి	97
	భూపాలకృతకణికృష్ణపాదవందనాది	98
	సహస్రపరాధక్షమాపణప్రాధాన్య	98
	భక్తిసారయోగికృతప్రీత్యాదరాది	98
134	పూర్వాశ్రమతలప్రత్యాగమనరీతి	98
	పరమపురుషప్రాధాన్య	98
	కాంచీనగరస్థనకలదేవతాకృతనిజాలయప్రసన్నత్వము	98
135	పన్నగశాయిస్తోత్రప్రకారము	98
	శేషతల్పప్రాప్తిప్రకారము	99
	మునికృతపద్మరచనాప్రకారము	99
136	ప్రాధాన్యనుగుణపునఃశయనప్రకారము	99
	యథోక్తకారినామప్రాప్తిక్రమము	99
	హరికల్యాణగుణవ్రశంస	99
	కాంచీభూపాలకృతహరిపాదపద్మవందనాది	99

సెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
137	హరిసౌలభ్యాదిగుణప్రశంస	100
	హరిసంబోధనలాలనప్రకారము	100
138	ద్రవిడప్రబంధనిర్మాణవై ఖరి	100
	ద్రవిడప్రబంధమహిమవర్ణనము	100
	భక్తిసారకృతయోగాభ్యాసాది	100
	మునిపరకృతభూప్రదక్షిణహరిభ్యాసాది	100
139	చోళమండలవర్ణనము	101
	భక్తిసారమనికృతకుంభకోణక్షేత్రయాత్రాది	101
	కావేరీనదీవర్ణనము	101
	కుంభకోణదేవాలయగోపురమంటపాదివర్ణనము	101
140	తన్నగరనివాసిశ్రీశార్ఙ్గపాణినామకహరివై భవము	101
	పన్నగశయనస్వరూపాదివర్ణనము	101
141	అపర్యాప్తామృతనామకహరివై భవము	102
	భక్తిసారయోగికృతహరిసంభాషణక్రమము	102
142	పూర్వావతారచరిత్రవిషయకసల్లాపనాది	102
	వేదస్థాపనశ్రమజనితనిద్రాహేతుత్ప్రేక్షావర్ణనము	102
	క్షీరాణావమథనజనితనిద్రాహేతుత్ప్రేక్షాకథనము	102
	భూమిస్థాపనజనితనిద్రాహేతుత్ప్రేక్షాకథనము	102
	దండకావనసంచారశ్రమజనితనిద్రాహేతుత్ప్రేక్షా	103
	నీరపాణివై భవోత్ప్రేక్షాకథనము	103
	గోపాంగనావిహారశ్రమజనితనిద్రాహేతుత్ప్రేక్షా	103
	తురగారూఢశ్రమజనితనిద్రాహేతుత్ప్రేక్షాకథనము	103

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
143	హరిసల్లాపసంతోషాదికథనము	103
	పరస్పరసంతోషసల్లాపప్రకారము	103
	హరికృతనిజస్వరూపప్రవేశనాదివణనము	103
	శ్రీశాఙ్గపాణిస్తవరూపద్రవిడప్రబంధరచనాక్రమము	104
144	అతిదీక్షుకాలయోగాభ్యాసక్రమము	104
	సప్తశతద్వయసంవత్సరకాలయోగకలనము	104
145	శాదూకలపురప్రాప్తిక్రమము	104
	వేదాధ్యాయశిష్యపాఠప్రమాదప్రస్తావము	104
	ఉపాధ్యాయదండసభయకథనము	104
	భార్గవమునికృతముఖసంకేతక్రమము	104
146	భక్తిసారమునివైభవప్రకారము	105
147	భక్తిసారమునిమాహాత్మ్యముతిప్రథాన	106
	యోగీశతేజోవిశేషకథనము. తద్దేశనక్రమము	106
	మునిపాదపద్మప్రణామరచనాది	106
	నిగమోపదేశప్రథానాక్రమము	106
	రామపాదరజోవైభవదృష్టాంతము	106
	తన్నగరనివాసప్రకారము	107
148	యాగారంభాదిప్రస్తావము	107
	అగ్రపూజాప్రదానవైఖరి	107
	హరిపాదనామకబ్రాహ్మణకృతయాగారంభకాయాకాది	107
	యాగోగ్రపూజాప్రదానక్రమము	107

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
149	ఊర్ధ్వకపుండ్రనశినాక్షమాలాదిదివ్యరూపప్రదశకనము	108
	యాగసాఫల్యకథనాద్రిప్రథకన	108
	యాగమందిరాగమనప్రథకన	108
150	భద్రపీఠార్ఘ్యప్రదానాదిసమపకణము	109
	పాండుపుత్రధమకరాజకృతకృష్ణాగ్రపూజాదృష్టాంతము	109
	ఇతరబ్రాహ్మణకోపావేశాది	109
151	దీక్షితకార్యఖండననిందనాది	109
	యాగస్వరూపవై భవకథనము	109
	అకార్యకరణదోషాదికథనము	110
	మరుత్తుస్పృశయమదృష్టాంతకథనము	111
152	భక్తిసారమునికృతహృద్యపద్యసమర్పణము	111
	పరమపురుషస్తుతిరచన	111
	మూఢబ్రాహ్మణవాబ్దుముద్రప్రథకన	111
	హరివ్రత్యక్షప్రథకన	111
153	పద్మనాభవ్రత్యక్షవై భవము	111
	హరిశరీరసౌందర్యపరత్వాదివణకనము	111
	అపాదహాళిభూషణాదిస్వరూపకథనము	112
	నిత్యముక్తాదిపారిషదనేవాప్రకారము	112
	వ్యాసాంబరీషరుక్మాంగదకపిలాదినేవాక్రమము	112
154	బ్రాహ్మణభయప్రస్తావము	112
	అపరాధక్షమాపణాప్రథకన	112
	దురహంకారబ్రాహ్మణనీచగుణకథనము	113
	గంధగజదృష్టాంతవణకనము	113

నెం.	విషయసామ.	పుటసంఖ్య.
155	భార్గవమునికృతానుగ్రహప్రకారము	113
	హరిప్రత్యక్షువై ఖరిస్తోత్రాది	114
156	సాంగయాగపరిసమాప్తిక్రమము	114
	అవభృథస్నానాచరణాది	114
	యోగీశ్వరశ్రీపాదతీర్థసేవనాదిక్రమము	114
	యోగివరాబాల్యమహిమాదివర్ణనము	114
157	శ్లాఘ్యుకైంకర్యవిధానము	115
	సుదర్శనాంశలసితభక్తిసారయోగీశనానావిధవైభవము	115
158	శ్రీవేంకటేశానుగ్రహకథనము	115
	కణికృష్ణకలితకైంకర్యాదివైఖరి	115
	కుంభఘోణక్షేత్రవైభవము	116
	అహిశాయిమురారిస్తోత్రకైలి	116
	గోవిందప్రత్యక్షవిషయవర్ణనము	116
	బ్రాహ్మణదురహంకారనిరాకరణప్రార్థన	116
159	హరిదాసానుగ్రహప్రకారము	116
	దివ్యక్షేత్రయాత్రాది	116
	ఆశీర్వాదశుభప్రాప్తివర్ణనము	116
160	కవికృతగ్రంథసమర్పణక్రమము	117
	కవికావ్యప్రశంస. ద్వితీయాశ్వాసనిగమనము	118

తృతీయాశ్వాసము.

సం.	విషయనామ.	పుటపంఖ్య.
161	శ్రీదేవీమహిమవర్ణనము	119
	శ్రీవేంకటేశస్మరణాది	119
	పరమయోగివరప్రార్థన	119
162	పాండ్యమండలవర్ణనము	119
	కురుకానగరనామప్రాప్తికథనాది	119
	తామ్రపణీనదీమహిమ	119
	కురుకానగరధ్వజపటవర్ణనము	120
	అమరదంపతిరతిపరిశ్రాంతికథనము	120
163	కురుకాపురీభాగవతోత్తమమహిమ	120
	తన్నగరనివాసిహారివైభవము	120
164	వళుదినామాఖ్యవిప్రవరవృత్తాంతము	120
	ధర్మధరనామకబ్రాహ్మణోత్తమమహిమ	121
	తత్పుత్రప్రేతాదిబిరుదప్రవరవైభవము	121
165	కారినామకసత్పుత్రోదయవర్ణనము	121
	తత్పరిణయాలోచనవైఖరి	121
	కమలాప్తపక్షినామకవిప్రవరమహిమ	121
	నాథనాయకినామకతత్పుత్రీసాశీల్యాది	121
	నాథనాయికాఖ్యైకన్యవరిణయక్రమము	121
166	గృహస్థశ్రమకలనవైఖరి	121
	స్వజనకగృహనివాసాథానయనము	122

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
167	పుత్రవరయాచనాక్రమము	122
	నాథనాయకాసంతోషప్రణామాది	122
	నిజపతిగృహప్రాప్తినివాసాదివర్ణనము	122
	నాథనాయకాగర్భప్రాప్తిక్రమము	122
168	విష్వక్సేనాంశరూపగర్భోదయమహిమ	123
	అద్భుతరూపగర్భోద్భవవర్ణనము	123
169	వై శాఖివిశాఖానక్షత్రదిశములో శతకోపనా మకపంచమ- యోగీశావతారవర్ణనము	123
	శతకోపయోగిజననకాలశుభశకునాదిదశకాసము	124
	కుమారజననవై భవకథనాది	124
170	మురారికృతజ్ఞానోపదేశకమ్రము	124
	నిణికదత్తిత్రిణీతరుమహిమ	124
171	కుమారాద్భుతస్వరూపదశకాసము	125
	నేత్రోస్మిలనక్షీరపానాదిరాహిత్యవై భవము	125
172	కురుకాధీశహరికటాక్షపీక్షణవరప్రదానాది	125
	విప్రదంపతిప్రాధానాప్రకారము	126
173	అప్రాకృతకుమార యోగాభ్యాసవై ఖరి	126
174	జగదుపకారప్రశంస	127
	భగవద్గుణవై భవవర్ణనము	127
	అద్భుతాకారకుమారవిషయకనానావాతాకథనాది	128
175	పరమోత్కృష్టకార్యరచన	128

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	శేష శేషి భావజీవస్వరూప విచారణము	129
	పుండరీకాక్షసంకల్పసారత్వము	129
176	తింత్రిణీవృక్షమూలప్రదేశప్రాప్తిక్రమము	130
177	బాలయోగిశరీరసౌందర్యదివ్యచర్యాది	130
	కుమారవిషయక నానాదృష్టాంతకథనము	131
178	కుమారరూపశతకోపమునినవజ్జ త్వవై భవము	132
	కుమారవిషయక నానావిధోల్లాసము	132
179	కృష్ణాపమానకథనాది	132
180	కుమారావిభావవై భవప్రశంస	133
	కుమారలాలనాతిశయకథనము	133
	శ్రీహరిప్రత్యక్షసంభాషణాది	134
	తింత్రిణీతరుస్వరూపవై భవకథనాది	134
	శతకోపమునితారుణ్యదశాప్రాప్తిక్రమము	134
181	పద్మాననకలనాదియోగపరిచయము.	134
	హరిభ్యానానందవై భవము	134
	సింహాశిశుదృష్టాంతకథనము	134
182	భగవత్ప్రత్యక్షప్రకారము	135
183	కారినుతాఖ్యశతకోపమునిపరమానందాది	135
	ద్రావిడవేదావిభావకథనము	135
	శతకోపమునిముఖారవిందగళితనానాశాస్త్రరూపద్రవిడవేదావిభావ- వై భవము	136

సం.	విషయనామ,	పుటసంఖ్య.
184	శతకోపసారస్వతోదారమహిమ	136
	అఘోడశవపఁభ్యానరచనాది	136
	యోగిప్రబంధమాధుర్యగాంభీర్యాదిప్రశంస	136
	చతువేదసారభరితప్రబంధచతుష్కవై భవము	136
	శతకోపకావ్యకన్యకామణివరవిషయకథనము	137
185	సవశ్రీమూర్తిప్రత్యక్షవై భవప్రశంస	137
	స్వస్వనామకథప్రస్తావము	137
	శతకోపకలితవేదాంతసారమహిమవణానము	137
	వినయభాషణప్రశంసాది	138
	శతకోపమునికృతహరిగుణవణానవై ఖరి	138
186	శ్రీవేంకటేశతద్దివ్యమహిమీమంగళాశాసనవై ఖరి	138
	శ్రీవేంకటేశసాదారవిందై క్యభావప్రసాదాన	138
	హరివై భవతిశయవణానము	138
187	పాండ్యమండలస్థతిరుక్కోళూరునామకత్వేత్రమహిమ	139
	తన్నగరనివాసిపన్నగశాయివై భవము	139
	తన్నగరబ్రాహ్మణవరయాగాచరణాదిశైలి	139
188	వాదికేసరినామకోధ్వశిఖ్రబ్రాహ్మణవరమహిమ	140
189	చైత్రచిత్తానక్షత్రదినములో నిత్యకుముదాంశముగా మధురకవి-	
	నామకషష్ఠయోగీశావతారవణానము	140
	శుభశకునవీక్షణాది	140
190	యోగాభ్యాససత్కవితాప్రాప్తిక్రమము	140

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
191	మధురకవినామప్రాప్తిప్రకారము	141
	తీర్థయాత్రాగమసప్తావము	141
	భూమిప్రదక్షిణరచనాక్రమము	142
192	యమునాజలావగాహనక్రమము	142
	తత్తీరనివాసప్రాప్తిక్రమము.	142
	అచ్ఛతాకారతేజోరాశిదశానము	142
193	మధురకవికృతదక్షిణదిశాగమనము	143
	రుకుకానగరస్థచించాతరుసమీపప్రాప్తిక్రమము	143
	శ్రీశతకోపాఖ్యయోగీవరదశానప్రకారము	143
	మధురకవికృతప్రణామనుతిరచనాది	143
194	శతకోపప్రత్యక్షప్రకారము	143
	ఆచార్యవరణరచనాది	144
	దివ్యప్రబంధధారణార్థప్రార్థనావైఖరి	144
195	మంత్రోపదేశక్రమవణానము	145
	అచార్యవరణవైభవము	145
	ద్రవిడప్రబంధమహిమ	145
	వ్యాసమునిరచితభారతదృష్టాంతము	145
196	శతకోపమునిప్రబంధచతుష్కవైభవము	145
	చతుర్వేదస్వరూపత్యక్తధనము	145
	ద్రవిడప్రబంధకాండానువాకవిభాగమాధుర్యరచనాది	146
197	ద్రవిడవేదగానశ్రావ్యత్వాదిశైలి	146

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
168	ఉపనిషత్సారత్వసత్ఫలప్రదత్వాదినై భవము	147
	దివ్యప్రబంధాథానేవనానుభవప్రకారము	147
199	శ్రీశతకోపమునిపాదనేవాక్రమము	148
	వకుళాభరణనామప్రాప్తిప్రకారము	148
	శుభఫలప్రాప్తిహేతుకథనము	148
200	కేరళదేశప్రాశస్త్యవర్ణనము	149
	కొల్లినామకకుక్కుటనగరవర్ణనము	149
201	తన్నగరసౌధవర్ణనము	149
	పరిఘాస్వరూపము	149
	తన్నగరదంపతిరతికేళివర్ణనాది	149
	తన్నగరహయభటపరాక్రమాదివర్ణనము	150
202	తన్నగరవాసి బ్రాహ్మణక్షత్రియవైశ్యాదిమహిమ	150
	సోమసూర్య-సూర్యసోమ-వీధీక్రమవర్ణనము	150
203	తన్నగరకామినీసౌందర్యాత్తిశయము	151
	ప్రత్యవయవదృష్టాంతకథనము	152
204	దృఢప్రతనామకచేరవంశభూపాలప్రశస్తి	152
	మాఖపునవకసునక్షత్రదినములో కాస్తుభాంశభూత-కులశేఖరాఖ్య-	
	సప్తమయోగీశావతారక్రమము	152
	రుక్మాంగదదృష్టాంతము	153
205	శ్రీరామపదపద్మభక్తివైభవము	153
	కులశేఖరభూపరాజ్యనివాహకత్వవర్ణనము	153

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
206	దేవబ్రాహ్మణారాధనాదిప్రకారము	151
	కులశేఖరభూపాలసద్గుణప్రశంస	154
	ఏకాతపత్రరాజ్యపరిపాలనవైఖరి	154
	జయస్తంభస్థాపనక్రమము	154
207	దేవతాభక్తిపారవశ్యాదికథ	154
	భాగవతసంమాననప్రకారము	154
	శ్రీవేంకటేశ్వరంగరాజభక్త్యతిశయము	154
	నిజసంపత్ సమర్పణప్రకారము	155
	శ్రీనైష్ఠ్యప్రేమాతిశయకథనాది	155
208	కులశేఖరభూపనానావిధసద్గుణప్రశంస	155
	కులశేఖరధృతోధ్వజపుండ్రప్రశంస	155
	వస్త్రాలంకారాదివర్ణనము	155
209	ద్వారపాలకనిరోధప్రస్తావము	156
	వైష్ణవనిరోధప్రకారము	156
210	కులశేఖరభూపసౌలభ్యప్రశంస	157
211	జన్మభాగ్యప్రశంస	157
212	రమణీయస్వరూపదర్శనము	158
	రాజభూషణాలంకారాదీవర్ణనము	159
213	భాగవతోత్తమాగమనవృత్తాంతము	160
	తన్నిరోధప్రకారవర్ణనము	160
214	వైష్ణవసత్కారచనాక్రమము	161

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	అపరాధక్షోపణప్రార్థన	161
	ఆశీర్వాదప్రకారము	161
215	భూపాలాజ్ఞాప్రకారము	161
	వైష్ణవోత్తమపరిచయోదయ	161
	సత్వగుణకార్యవర్ణనము	162
216	ఆనందానుభవప్రకారము	162
	ద్రవ్యసమపక్షానగమననాది	162
217	రాజ్యకార్యనిర్వాహకక్రమము	163
	సచివాదిపరిజనవిజ్ఞానప్రకారము	164
218	రామాయణశ్రవణాదిసత్కార్యము	164
	శ్రీవైష్ణవసంభాషణాది	164
	రాజ్యపరిపాలనశ్రద్ధాభక్తివైఖరి	164
219	శ్రీరామభక్తిప్రభావప్రశంస	165
	సత్కథాపఠనాదికాలక్షేపక్రమము	165
220	కులశేఖరభూషణాలంకారాదివర్ణనము	166
	సింహాసనారోహణవైఖరి	166
	సూర్యదృష్టాంతకథనము	166
	సభాజనస్వరూపవర్ణనము	166
221	సభామంటపప్రవేశప్రస్తావము	166
	సామంతమంత్రివర్గాసేవనాది	167
	చామరపీఠనాదిదృష్టాంతము	167
222	భాగవతోత్తమస్వరూపశీలాదివర్ణనము	167

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	ఉత్తమపురుషసత్కారక్రమము	166
	ద్రావిడవేదానుసంధానక్రమము	167
	శేష శేషిస్వరూపనిధానరణము	167
223	మధ్యాహ్న వేళాకార్యసేవనప్రస్తావము	168
224	రాజకార్యాచరణాది	168
225	శ్రీవైష్ణవసత్కారప్రకారము	169
226	సత్కార్యవిషయకదురాలోచనాది	170
	వైష్ణవవైభవభ్రాంతిరూపదోషారోపణము	170
	రాజనిందాకథనప్రకారము	170
227	రాజభూషణ చౌర్యరీతివర్ణనము	170
	రాజసేవకదుర్జానదురాలోచన	171
	అమాత్యవాక్యరచనాది	171
228	దుష్టసేవకవిజ్ఞాపనక్రమము	171
	కుల శేఖరకొలువకూటకార్యాది	172
229	ఆభరణవిషయకప్రశ్నాది	172
230	పరిజనవిజ్ఞాపనప్రకారము	173
231	చోళమంత్రిప్రముఖవిచారణక్రమము	173
	నిజరాజ్యవైభవప్రశంస	173
232	స్వామిద్రోహపాపాదికథనము	174
233	మంత్రివిజ్ఞాపనాదిప్రకారము.	174
234	చౌర్యదోషారోపణప్రకారము	175
235	శ్రీవైష్ణవావచారాసహిష్ణుత్వశైలివర్ణనము.	176

సం.	విషయనామ.	పుట సంఖ్య.
236	శ్రీవైష్ణవసాన్నిభావికమహిమ	176
237	శ్రీవైష్ణవాపరాధిజనపండనాదిప్రస్తావము	177
238	శ్రీవైష్ణవనిరుపమమాహాత్మ్యాదికథనము	177
239	శ్రీకులశేఖరభూపాలకృతప్రతిజ్ఞాప్రకారము	178
240	కూరసర్పమూలకదోషసంశోధనప్రతిజ్ఞావైఖరి	178
241	కుంభస్థితకూరసర్పవిషవరీక్షాక్రమము	179
	శౌరిసాక్షీకరణప్రకారము	179
242	శ్రీరామప్రత్యక్షవైఖరివర్ణానము	179
243	శ్రీరామదివ్యస్వరూపదర్శనము	180
	శ్రీరామశరీరసౌందర్యవర్ణానము	180
244	శ్రీరామసంభాషణాప్రకారము	180
245	కులశేఖరభూపకృతరామస్తుతివర్ణానము	181
	రామాయణసంగ్రహకథనము	181
246	శ్రీరామానుగ్రహప్రకారము	182
247	ద్రవిడప్రబంధసమర్పణక్రమము	182
248	ఉత్తమవరప్రార్థనాప్రకారము	182
249	స్వాత్మధన్యతాప్రశంస	183
	శ్రీపరమపురుషలావణ్యాద్భుతశక్త్యాదిస్తుతిక్రమము	184
250	సచివకృతాపరాధక్షమాప్రకాశిక్రమము	184
251	భక్తపరతంత్రత్వప్రకటనము	185
252	శ్రీరామాయణశ్రవణవైభవప్రస్తావము	185
253	రామాయణభట్టశరీరభూషణాదివర్ణానము	186

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
254	సభామంటపస్థలప్రాప్తిక్రమము	186
	రామాయణశ్రవణరీతి	186
255	శ్రీరామాయణపఠసక్రమము	187
256	శ్రీరామాయణకథాసంక్షేపక్రమము	187
257	సీతాపహరణవాతాశ్రవణభేదప్రస్తావము	188
	కులశేఖరభూపాలభక్తిపారవశ్యక్రమము	188
258	శ్రీకులశేఖరభూపప్రతిజ్ఞాప్రకారము	188
259	భక్తిపారవశ్యత్వరాకార్యవర్ణనము	189
260	కులశేఖరభూపతురగారోహణప్రకారము	190
	గరుడదృష్టాంతము	190
261	పంచభూతవైపరీత్యప్రస్తావము	190
262	శ్రీగోవిందప్రత్యక్షసేవాప్రదేశనాది	191
	ద్రవిడప్రబంధరచనాక్రమము	191
	శ్రీరంగక్షేత్రమహిమకథనము	191
263	గ్రంథపఠనశ్రవణాదిఫలశ్రుతికథనము	191
264	కావేరీతటస్థితనిచుళా (ఉత్తైయూర్) నామకచోళరాజనగర- వర్ణనము	192
265	రాయచౌహత్తమల్లాఖ్యభూపాలరాజ్యపరిపాలనక్రమము	192
	శ్రీరంగనాథసేవాప్రకారము	192
266	కనకకమలజనితశ్రీలక్ష్మణేశకన్యాదేశనప్రస్తావము	193
	చోళభూపాలసంతోషాదిక్రమము	193

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
267	అంతఃపురాగమనము. పట్టమహిషీసంతోషాది	193
268	రాజమహిషీకలితపద్మినీనామ ధేయప్రకారము పద్మాఖ్యకన్యకాభివృద్ధిక్రమము	193 193
269	ఆపాదమూళిభాసురసౌందర్యవిశేషవర్ణనము	194
270	శ్రీరంగనాయకవై భవాదిశ్రవణప్రస్తావము యశావనాధికృష్ణాప్తిక్రమము	195 195
271	శ్రీరంగనాథాఖ్యవరనిశ్చయప్రకారము	196
272	స్వమనోరథవిలాసనిశ్చయాదిక్రమము	197
273	ఉద్యానశోభాదివర్ణనము ఉద్యానవనప్రవేశలీలాదివర్ణనము వసంతకాలశోభాప్రలోభనాదివర్ణనము	198 198 198
274	వసంతకాలవంచబాణాదివిలాసప్రకారము	199
275	రాజకన్యావనవిహారప్రస్తావము కుసుమశోభాద్యైకర్షణప్రకారము	200 200
276	నానావిధవిలాసచేష్టావర్ణనము	201
277	శ్రీరంగరాజాగమనప్రస్తావము	201
278	శ్రీరంగనాథోల్లాసచేష్టాదివర్ణనము	202
279	ఆరామభూమిమృగయావిహారాదివర్ణనము	202
280	శ్రీరంగరాజప్రత్యక్షదర్శనము	203
281	పద్మినీకన్యామోహప్రకారము విరహతాపప్రాప్తిక్రమము	203 203

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
282	విరహవేదనాధిక్య సంతాపాదికథనము	204
283	విరహతాపోపశాంతిరచనావై ఖరి	205
284	ప్రియనాథవిషయకప్రశ్నాదిక్రమము	205
285	రంగనాథాఖ్యపరనిశ్చయసివేదనము	206
	తదనుగుణసంతోషప్రాప్తిక్రమము	206
286	రంగపతిప్రత్యక్షదశానప్రకారము	206
287	చోళరాజకలితరంగనాథస్తుతిప్రశంసాది	206
288	పద్మినీరంగరాజపరిణయవై భవము	207
289	ఉత్తమయాతకద్రవ్యసమపాణము	207
	గోపురమంటపాదినిర్మాణప్రకారము	207
290	హరిభక్తిజ్ఞానానందానుభవప్రకారము	208
	పద్మినీరంగపతివివాహకథాశ్రవణాదిఫలము	208
291	నిచుళానగరస్థబ్రాహ్మణోత్తమమహిమ	208
	కాత్తికమాసరోహిణీనక్షత్రదినములో శ్రీవత్సాంశముగా కవియోగి-	
	[తిరుప్పాళార్] నామకాష్టమయోగి ప్రాదుర్భావము	208
292	ఆబాల్యహరిభక్తిరసానుభవప్రకారము	208
293	వీణావాదనద్వారా శ్రీరంగనాథకల్యాణగుణకీర్తనము	209
294	శ్రీరంగక్షేత్రమాహాత్మ్యనిధాన పాణము	209
	కావేరీదక్షిణతీరాశ్రమస్థకవియోగికలితహరిగుణకీర్తనము	209
295	వీణావాదనస్వరలయగ్రామమూర్ఖానాదివిశేషము	209
296	శ్రీరంగనాథకలితవీణాగానశ్రవణానందాదివర్ణనము	210

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
297	శ్రీరంగనాయకప్రార్థనాప్రకారము	210
298	అస్థానమంటపములో కవియోగిస్థితక్రమానుమోదనము	211
	లోకసారంగాఖ్యమునివేషణము	211
	తదూధ్వేపుండ్రవస్త్రాలంకారాదివర్ణనము	211
299	పూర్ణాశుంభచిత్రచామరవీజనపూర్వకముగా గాయకముని- సమానయనాజ్ఞాకథనప్రకారము	211
300	శ్రీరంగరాజదివ్యాజ్ఞానివేదనప్రకారము	212
301	గాయకమునిసమానయనప్రకారము	213
	హరిపాదకమలసేవానందాదిప్రాప్తిక్రమము	213
302	శ్రీరంగనాథశ్రీవేంకటేశదాశరథ్యాద్యవతారమహిమానందాది- వర్ణనము.	213
303	శ్రీరంగేశశయనప్రకారసేవాదివర్ణనము	214
304	హరివైభవకీర్తనానందాద్యనుభవము	215
305	మునివాహనయోగిరచరిత్రశేవణవకనాదిఫలము	215
306	గ్రంథసమవేశాక్రమము	215
	కవివంశవర్ణనము. నిజకావ్యమహిమ	215
	తృతీయాశ్వాసనిగమనము	215

చతుర్థాశ్వాసము.

307	శ్రీయలమేల్మంగదేవీవైభవప్రశంస	217
	శ్రీవేంకటేశస్మరణప్రార్థనాది	217
308	చోళదేశస్థితమండంగుడినామకక్షేత్రవర్ణనము	217
309	ఊర్ధ్వేశిఖాబ్రాహ్మణగణవైభవాదికథనము	217

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
310	విప్రదంపతిశుభగుణశీలాది	218
311	ధనుర్మాణశ్చక్రేష్టానక్షత్రదినములో శ్రీహరిపసమాలాంశనవము.	
	యోగీశావతారము	218
	విప్రనారాయణనామకథనము	218
312	జన్మప్రభృతిరంగనాథకటాక్షపీఠాప్రాప్తిక్రమము	219
313	ఉపనయనాద్యాచరణము	219
	శ్రీరంగనాథసేవాపరిచర్యాది	219
314	విప్రనారాయణకృతపుష్పాద్యానకైంకర్యాది	220
315	పుష్పారామస్థితనానావృక్షలతాదిలాలనము	220
316	తులసీపుష్పమాలాదిసమర్పణక్రమము	222
317	ద్రావిడవేదపఠనశ్రవణానందాదివైఖరి	223
318	తీర్థప్రసాదస్వీకరణాదిచుహిమ	224
319	నిజవర్ణశాలానివాసక్రమము	224
	హరిధ్యానకైంకర్యనిరతత్వప్రకారము	224
320	బ్రహ్మాండశంకరపూజాతారతమ్యవిమర్శనము	224
321	హరికృతాప్పరోవరాహస్వనము	224
	విప్రనారాయణభక్తవిమోహనాథప్రస్తావము	224
322	సతకకన్యాప్రాదుర్భావప్రకారము	225
323	దేవదేవీనామకనటకన్యాభివృద్ధిప్రకారము	225
	తత్సందర్శవిశేషాదివర్ణనము	225
324	భూపాలచిత్తాకర్షణలీలాదికథనము	226

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
325	దేవదేవీనామకగణికాలంకారాదివర్ణానము	227
	తాటంకమేఖలాద్యాభరణధారణక్రమము	227
	కస్తూరిరేఖాదిధరణవర్ణానము	228
326	వీణాదివిద్యాప్రవీణత్వప్రాప్తిప్రసాదము	228
327	దేవదేవీనామకగణికామణినంతోపము	230
	విప్రనారాయణసంసర్గితారామవృక్షాదినామ	230
328	ఉద్యానవనప్రవేశాదివిలాసము	231
329	ఉద్యానవనగునుమశోభాదివిలాసము	231
	కౌకిలనాదాదివర్ణానము	232
30	విప్రనారాయణాఖ్యహరిభక్తదేహశోభావర్ణానము	232
	ఊర్ధ్వోపుండ్రబహ్మసూత్రతులసీదామాదిశోభావర్ణానము	233
	గణికాసంభాషణక్రమము	233
31	శాండిల్యపరాశరకౌశికమునివరచరిత్రదృష్టాంతము	234
	గణికాసోదరీప్రతిజ్ఞాప్రకారము	235
	తరుఘాయాతలప్రాప్తిక్రమము	235
32	విప్రనారాయణసమీపప్రాప్తిక్రమము	235
	ప్రాథమాప్రకారము	236
3	యోగికలితసంభాషణాప్రకారము	237
4	గణికామణిప్రత్యుత్తరప్రకారము	237
5	ధనవినియోగప్రకారకథనము	237
5	స్వానుగుణకైంకర్యప్రాథమాశైలి	238

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
310	విప్రదంపతిశుభగుణశీలాది	218
311	ధనుర్మాణసత్యేష్ఠానక్షత్రదినములో శ్రీహరిపనమాలాంశనవమ- యోగీశావతారము	218
	విప్రనారాయణనామకథనము	218
312	జన్మప్రభృతిరంగనాథకటాక్షవీక్షాప్రాప్తికమము	219
313	ఉపనయనాద్యాచరణము	219
	శ్రీరంగనాథసేవాపరిచర్యాది	219
314	విప్రనారాయణకృతపుష్పీద్యానకైంకర్యాది	220
315	పుష్పారామస్థితనానావృక్షలతాదిలాటనము	220
316	హరిగీతముమాలాదిసమర్పణక్రమము	222
	దాదివైఖరి	223
	పహిమ	224
	మము	224
	త్వప్రకారము	224
	తారతమ్యవిమర్శనము	224
	వీనము	224
	హానాథప్రస్తావము	224
	వప్రకారము	225
	గ్రీభివృద్ధిప్రకారము	225
	కానము	225
	లాదికథనము	226

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
325	దేవదేవీనామకగణికాలంకారాదివణానము	227
	తాటంకమేఖిలాద్యాభరణధారణక్రమము	227
	కస్తూరిరేఖాదిధరణవణానము	228
326	వీణాదివిద్యాప్రవీణత్వప్రాప్తిప్రస్తావము	228
327	దేవదేవీనామకగణికామణిసంతోషము	230
	విప్రనారాయణసంపదినామవృత్తాదినామ	230
328	ఉద్యానసప్రవేశాదివిలాసము	231
329	ఉద్యానసమకసుమతోభాదివిలాసము	231
	కౌశలినాదాదివణానము	232
330	విప్రనారాయణాఖ్యహరిభక్తదేహతోభావణానము	232
	ఉద్భవాపుండ్రబ్రహ్మసూత్రతులసీదామాదితోభావణానము	233
	గణికాసంభాషణక్రమము	233
331	శాండిల్యపరాశరకౌశికమునివరచరిత్రదృష్టాంతము	234
	గణికాసోదరీప్రతిష్ఠాప్రకారము	235
	తరుఛాయాతలప్రాప్తిక్రమము	235
332	విప్రనారాయణసమీపప్రాప్తిక్రమము	235
	ప్రాథమాప్రకారము	236
333	యోగికలితసంభాషణాప్రకారము	237
334	గణికామణిప్రత్యుత్తరప్రకారము	237
335	ధనవినియోగప్రకారకథనము	237
336	స్వానుగుణకైంకర్యప్రాథమాశైలి	238

సెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
337	తత్త్వాధికనాంగీకారప్రకారము	238
338	హరికైంకర్యాచరణశైలి	239
	విప్రనారాయణభైక్షాచరణాదిప్రకారము	239
339	ఆరామపోషణరీతికథనము	239
340	ఏకాంతాలోచనాప్రకారము	239
341	ఆరామసౌందర్యకామోద్దీపనవర్ణనము	240
	విటపినంతతిశోభావణానము	241
342	వర్ణాశోలాసమీపమహావృష్టిప్రాదుర్భావము	242
343	కామినీసమాహ్వనప్రకారము	242
344	ఈశ్వరప్రేరణానుగుణమోహప్రాప్తిప్రకారము	243
345	విప్రనారాయణమునికాముకావస్థాప్రకారము	243
346	సుందరీకలితమునిపాదసేవాప్రకారము	244
347	కామోద్దీపకకారణాదివర్ణనము	245
348	సుందరీసురతసుఖానుభవప్రకారము	245
349	విభండకమునికుమారచరిత్రదృష్టాంతము	245
350	విప్రనారాయణమోహవాక్యప్రకారము	246
351	వారవనితాస్వరూపకార్యప్రదర్శనాది	247
352	వృద్ధగణికారూపవర్ణనము	247
	తద్దుష్టకార్యాదికథనము	247
353	లజ్జాకరవాక్యప్రేరణాది	248
354	విప్రనారాయణచింతాప్రకారాది	249

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
355	విప్రనారాయణ మునిపరాధ వనిరాసాది	250
356	యోగివరదీనదశాకార్యాది కథనము	250
357	సాయంకాలవణానాప్రకారము	251
358	శ్రీరంగనాథనై వేద్యసమపాణప్రకారము	252
359	అకారణకలితమందహాసప్రశ్నాది	253
360	రంగరాజకృతప్రత్యుత్తరప్రకారము	253
	విప్రనారాయణదై న్యదశాకథనము	253
361	దివ్యదంపతిప్రశ్నప్రత్యుత్తరప్రకారము	254
362	మురారివనమాలికాంశవిప్రనారాయణమహిమ	255
363	భక్తమనోరథపూర్తికరణప్రస్తావము	255
364	రంగరాజకృతవటురూప పరిగ్రహము	255
365	కనకపాత్రస్వీకరణము	256
	గణికాగృహద్వారప్రాప్తిక్రమము	256
366	కనకపాత్రప్రదానప్రకారము	256
367	గణికాకృతసంతోషపూర్వకాహ్వానశ్చే లి	257
368	విటకంటకినామక వృద్ధగణికావాక్యప్రకారము	257
369	రంగనాథస్వరూపజ్ఞానప్రాప్తిక్రమము	259
370	ఆదివటుదయకలనాదిప్రస్తావము	259
371	విప్రనారాయణ సంతోషకారణప్రకారము	260
372	శ్రీరంగనాథదయాప్రసారాదిమహిమ	260
373	గణికాకలితనానావిధసురతలీలాది	261

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
374	ప్రభాతకాలవణానము. అంధకారతిరోధానక్రమము	261
	పద్మవికాసాదిశోభావణానము	261
375	రమణీయప్రభాతవేళాదశకానము	262
	సూర్యోదయప్రకారాది	262
376	శ్రీరంగరాజపూజకవరసమాగమనము	263
	తదంగభూషావేషాదివణానము	263
377	దేవాలయభానురగరుడ స్తోత్రం (ధ్వజ స్తోత్రం) సమీప ప్రణామా- చరణాది	264
378	పెద్దజీయర్ నామకయతివరదండకాషాయవేషాదివణానము	264
	కపిరాజముద్రానిర్మితాదిక్రమము	264
379	దేవాలయకవాటోద్ఘాటనక్రమము	265
	పంచబేరపాదప్రణామాది	265
380	శ్రీరంగరాజస్వర్ణ పాత్రాదశకానప్రకారము	265
	తదాశ్చయకథనప్రకారము	265
381	యతీశ్వరాదిభయప్రాప్తిప్రసాదము	265
382	కనకపాత్రచార్యకథావిషయకాశ్చర్యప్రశ్నాది	266
383	నానావిధమునోవేదనాప్రాప్తిక్రమము	266
384	ఏకాంగిపరిచారకాదిచింతాప్రకారము	266
385	అచాకముద్రాధిపతిమనఃభేదప్రాప్తిక్రమము	267
386	గణికాగృహద్రవ్యవస్తుప్రసాదము	267
387	అధికారిపరిచారకాద్యన్వేషణక్రమము	269

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
388	గణికావత్యు తరప్రదానాది	269
389	స్వణపాత్రస్వరూపాశ్చర్యప్రస్తావము	270
390	అధికారివిచారణాప్రకారము	270
391	శ్రీరంగనాథస్వణపాత్రప్రదశకనాది	271
392	స్వణపాత్రప్రాప్తిక్రమము	271
	విప్రనారాయణమునిచౌర్యక్రమకథనాది	271
393	విప్రనారాయణమునిబౌహుబంధనతజ్ఞనాది	272
	పౌరజనప్రఖ్యాపనక్రమము	273
394	విప్రనారాయణనివేదనాప్రకారము	273
395	నగరజనకృతచోరనిందాప్రకారాది	274
396	గణికామణిమునివరకష్టదశాకథనాది	275
	చోళరాజకింకరతాడనతజ్ఞనాది	275
	నగరజనమనఃకేళాదివణానము	276
397	అకారణనిందాప్రస్తావము	276
398	అధికారిచితచోరకార్యశిక్షాక్రమము	276
399	రాజసన్నిధిప్రవేశక్రమము	277
400	చోళభూపాలకృతసావధానప్రశ్నవిచారణాది	277
401	నిజకార్యనివేదనప్రకారము	278
402	మటువేషధారిపురుషకార్యనివేదనము	278
403	శ్రీరంగనాయకలీలాకార్యనిధానాప్రకారము	279
404	చోళరాజకలితకనకపాత్రచౌర్యక్రమనిధానాప్రకారము	279

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
405	మాయాబ్రహ్మచారి ప్రిదుభావకార్యకథనాది	280
406	చోళరాజసభాపురుషయుక్తినిధానరణము	280
	బ్రహ్మచారిశిష్యభాషణాలోచనకృమము	281
	సందభావవిషయకథనాది	281
407	తథ్యకార్యనిధానరణాప్రికారము	282
408	శ్రీరంగనాథశరీరభూషణాదివర్ణనము	282
409	శ్రీరంగరాజవాక్యప్రిఖ్యాపనము	283
	హరిప్రత్యక్షలీలావర్ణనవైఖరి	283
	అనిరుద్ధబంధనదృష్టాంతకథనము	283
	విప్రనారాయణవైభవవర్ణనము	283
	నిజపుత్రత్వప్రిఖ్యాపనశైలి	283
410	చోళరాజప్రిధానాప్రికారము	284
	స్వాపరాధక్షమాపణశైలి	284
411	చోళరాజకలితవిప్రనారాయణసంమాననాది	284
412	శిబికారోపణవీధిప్రదక్షిణరచనాకృమము	284
	పటహభేరితూర్యాదివాద్యరచన	285
	నిజకింకరత్వప్రిఖ్యాపనము	285
	పౌరాంగనాకృతసీరాజనాదినమపకాప్రికారము	285
413	శ్రీరంగరాధమందిరప్రివేశకృమము	285
	రంగనాథనుతిరచనాది	285
414	విప్రనారాయణమునిరచితపుష్పమాలాసమపాణికైంకర్యప్రశంస	286

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
415	భక్తాంఘ్రిరేణుకాపరనామధేయప్రాప్తిమము	286
	అత్యాశ్చర్యమునిమహిమ	286
416	యోగిక్మతప్రబంధద్వయసమపణాక్రమము	286
	సహోత్కృష్టకైంకర్యనిరతత్వపరమహానందప్రాప్తిప్రకారాది వర్ణనము	286
417	దేవదేవీనామకగణికామణిభక్తీసచ్చరిత్రాదివర్ణనము	287
418	గణికాక్మతధనధాన్యసమపణాము	287
	భక్తాంఘ్రియోగిచరిత్రశ్రవణపఠనాదిఫలనిరూపణము	287
419	కవిక్మతగ్రంథసమపణాక్రమము	288
	కవివంశమహిమ. కవికావ్యప్రశంస	288
420	చతుర్థాశ్వాసపరిసమాప్తిప్రకారము	288

పంచమాశ్వాసము.

421	శ్రీదేవీవైభవప్రశంస. శ్రీవేంకటేశస్మరణాది	289
422	పాండ్యదేశస్థిత శ్రీవిల్లిపుత్తూరునామకనగరవర్ణనము	289
	తన్నగరకాంతాజనసౌందర్యవిశేషవర్ణనము	289
423	తన్నగరవాసివటపత్రశాయినామకహరివైభవము	290
424	జేష్ఠమాసస్వాతీనక్షత్రదినములో గరుడాంశరూప విష్ణుచిత్తాఖ్య- దశమయోగిప్రాదుర్భావకథనము	290
425	విష్ణుచిత్తనామకయోగిస్వాభావికహరిభక్తాదిప్రశంస	290
426	దశావతారవైభవానుభవప్రకారము	291

సెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
427	శ్రీకృష్ణభక్తిపారవశ్యాది	291
	పుష్పసమపక్షాణకైంకర్యనిరత త్త్వప్రకారము	292
428	విష్ణుచిత్తపరిపాలితారామవృక్షలక్ష్మీప్రశంసాది	292
429	మాలాసమపక్షాణకైంకర్యవర్ణనము	292
430	మధురాద్రక్షిణమధురానగరవర్ణనము	292
431	పాండ్యరాజ్యపరిపాలనవైఖరి	293
432	పాండ్యరాజకృతరాత్రికాలనగరశోభనాప్రకారము	293
433	బ్రాహ్మణవాక్యశ్రవణశైలి	293
434	భూపాలబ్రాహ్మణపరస్పరసంభాషణాది	294
435	పరతత్త్వజ్ఞానసంపాదనావశ్యకతానిరూపణము	294
	వర్మాధ్యక్షమష్టప్రయతేతమాసానితిశ్లోకపఠనక్రమము	295
436	పాండ్యరాజకలితప్రాతఃసంధ్యాకారవర్ణాణాది	295
	సభామంటపప్రవేశకథనము	295
	హితపురోహితసమూహోచనారీతికథనము	295
	ధర్మాధ్యక్షకామమోక్షవిచారణక్రమము	295
437	వేదాంతతత్త్వజ్ఞానసంప్రాప్తిప్రకారము	295
438	పాండ్యరాజకలితకనకశుక్లస్థాపనప్రకారము	296
439	పరతత్త్వశుక్లజయభాసురసూరి సంమాననప్రతిజ్ఞారీతి	296
	కపిలాక్షపాదభట్టాదిసుతపండితవరాజయము	296
440	పరస్పరమతగుణగుణచర్చాప్రకారము	297
441	పాండ్యభూపాలమనఃభేదప్రాప్తిక్రమము	297
	హరికృతవిష్ణుచిత్తాఖ్యభక్తప్రేషణము	297
442	వేదాంతజ్ఞానప్రకారము	298

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
443	సంతోషస్వాస్తిక్రమము	298
	హనూమత్ దృష్టాంతకథనము	298
444	మధురానగరాగమనవర్ణనము	299
445	పాండ్యభూపాలకలితయోగినంమాననాదికథనము	299
446	పాషండాదిపరమతచర్యావ్రస్తానము	299
	వేదాంతమతస్థిరీకరణప్రారథన	299
	పట్టనామ (ఊర్ధ్వపుండ్ర) విషయకభాషణప్రకారము	300
	పాండ్యరాజవల్లభదేవనందనాదికథనము	300
447	భట్టనాథయోగికరణీరాపరతత్త్వనిర్ణయప్రకారము	300
	పరమతాల్పసారస్వరూపత్వకథనము	300
448	భట్టనాథయోగి కృతహరిభ్యాసప్రారథనాప్రకారము	301
449	హరికృపాప్రాప్తనానాశాస్త్రసారలమజ్జనవైభవము	301
450	పరతత్త్వవైభవావిష్కరణప్రకారము	302
451	పాండ్యభూపాలపరమానందకథనాది	302
452	పాండ్యభూపాలకలితసంమాననాతిశయము	303
	వీధిప్రదక్షిణబిరుదప్రఖ్యాపనాది	303
453	గరుడారూఢశ్రీహరిప్రత్యక్షసేవాప్రదర్శనాది	303
454	విష్ణుచిత్రయోగిభక్తిపారవశ్యాది	303
	జగదీశ్వరమహిమాతిశయకథనము	303
455	విష్ణుచిత్రయోగి కృతమంగళాశాసనప్రకారము	304
	సుదర్శనపాంచజన్యవిషయకమంగళాశాసనము	304
456	వాసుదేవవైభవగుంభితద్రవిడప్రబంధసమర్పణక్రమము	305

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
488	హరిసంతోషప్రాప్తిప్రకారము	319
489	అపరనామధేయప్రాప్తిక్రమము	320
	నిజకన్యాయశావనరామణీయకకథనము	320
490	గోదాఖ్యసుందరీయశావనసౌందర్యవిశేష వర్ణనము	320
491	మాలాసమపణక్తైరికర్యవలకనము	321
492	అచాణవతారహరిమందిరవిషయకప్రశ్నాది	321
493	అష్టోత్తరశతహరిక్షేత్రస్థానవైభవాది	322
494	విష్ణుచిత్రయోగికథితాష్టోత్తరశతహరిక్షేత్రవైభవాది నిచుళానగరవాసిరమాపతివైభవప్రశంస	322
495	తంజాపురీశ్రీముచ్చక్షేత్రవాసిమురారివైభవప్రశంస	322
496	కడంబపురవాసిమురారిమహిమ శ్రీవక్షిభూతపురినాథహరివైభవము అప్పాలగుంటక్షేత్రహరివైభవము పలాశవనగుహపురమురారిమహిమ ఆదనూరుక్షేత్రహరివైభవము రథమగ్నపట్టణక్షేత్రరథాంగపాణిమహిమ	323
497	వ్యాఘ్రపురిక్షేత్రహరిమహిమ శ్రీసారక్షేత్రసారసేక్షణమురారివైభవము కుంభకోణక్షేత్రవాసిహరిమహిమ శంఖపురిక్షేత్రహరివైభవము	323
498	ఖండనగరవాసిహరివైభవము	324

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
499	అంతరిక్షాఖ్యసగరవాసిమురారివై భవము	324
	శ్రీకృష్ణపురవాసిహరిమహిమ	324
	పరిరంభపురనివాసిపద్మాక్షమహిమ	324
	నాగపురక్షేత్రవాసి నారాయణమహిమ	324
	గంధపట్టణక్షేత్రవాసి కమలాక్షవై భవము	325
500	నందిపురక్షేత్రనివాసిమురారిగుణకథనము	325
	ఇందుపురక్షేత్రవాసిహరివై భవము	325
501	తిల్లవనచిత్రకూటవాసిగోవిందరాజమహిమ	325
	శ్రీరామాభిపురినివాసిసారసేక్షణవై భవము	325
502	కృష్ణపురిక్షేత్రవాసిపాథకసారథిమహిమ	325
503	కపిస్థలనగరనివాసికమలేక్షణమహిమ	326
	కౌప్యపట్టణక్షేత్రవాసిహరివై భవము	326
	శ్రీనాగపురమానాభవై భవము	326
504	మణిభామపురక్షేత్రనివాసిమధువై రిమహిమ	326
505	పురుషోత్తమనగరనివాసి పుండరీకాక్షమహిమ	326
	హైమభామపురవాసిహరివై భవము	326
	సభాపురినాథహరిమహిమవర్ణనము	326
	అనవాప్యగగనపురవాసిహరివై భవము	326
	ధవళపుష్కరక్షేత్రవాసిహరిమహిమ	326
506	వనాద్రిక్షేత్రవాసిహరివై భవము	327
507	గోష్ఠీపురక్షేత్రనివాసిగోపాలమహిమ	327

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	సత్యపట్టణక్షేత్రవాసిహరిమహిమ	327
	దభకశయనక్షేత్రవాసిదామోదరనై భవము	327
508	మోహనపట్టణక్షేత్రవాసిమురారిమహిమ	327
509	వటపత్రశాయిహరిమహిమ	328
510	తొలవిల్లిమంగలక్షేత్రనివాసిహరివై భవము	328
	దక్షిణపురిక్షేత్రవాసిహరిమహిమ	328
511	కుళిందపురక్షేత్రనివాసికమలాక్షవై భవము	328
	వారాంగనాపురి-చించాపురిక్షేత్రనాథమహిమ	328
512	కురుకానగరనివాసికమలాక్షవై భవము	329
513	అనంతపురక్షేత్రనివాసిహరిమహిమ	329
	తిరువణూర్క్షేత్రవాసిహరివై భవము	329
	శ్రీమూలిధామశ్రీపతిగుణకథనాది	329
514	శామూలపురక్షేత్రవాసిరమాపతిమహిమ	329
	శ్రీవళ్ళనాళపురనివాసిమురారివై భవము	330
515	శ్రీసారభృంగపురివాసిహరివై భవము	330
	నిద్రాణపట్టణనివాసినళినాక్షవై భవము	330
	పరుష్ణిహేళ్యరపురవాసిహరిమహిమ	330
	విడ్వద్రథనగరనివాసివాసుదేవవై భవము	330
516	కపిస్థానపురనాథకమలాక్షవై భవము	330
	సద్యోష్ఠిపురక్షేత్రవాసిపరమపురుషమహిమ	330
	ఞంద్రనగరక్షేత్రవాసిహరిమహిమ	330

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
517	గోపపురనాథవామనదేవనై భవము	331
	హస్తాగిరినాథహరినై భవకథనము	331
	యథోక్తకారిహరినై భవము	331
	పరమేశ్వరవిణ్ణగరపరమపురుషమహిమ	331
518	పాండవదూతహరినై భవము	331
	శిశిరోపవనహరినై భవము	331
	జ్యోత్యేందుఖండపురహరిమహిమ	331
519	కామపురిక్షేత్రవాసిహరినై భవము	332
	ఊరగత్రివిక్రమహరినై భవము	332
	అష్టభుజహరినై భవకథనాది	332
	తిరునిన్నయూరక్షేత్రవాసిహరిమహిమ	332
520	శ్రీపక్షికుండక్షేత్రనివాసివిభవనై భవము	332
	తోయమహీధ్రనాథనై భవము	332
	సాగరమల్లక్షేత్రవాసిహరిమహిమ	332
521	ఘటికాచలనివాసిసరసింహనై భవము	332
522	శ్రీవేంకటాచలనివాసిశ్రీనివాసనై భవము	333
523	సాళగ్రామక్షేత్రనివాసిహరినై భవము	334
524	నైమిశారణ్యఖండననగరక్షేత్రహరిమహిమ	334
525	పురుషోత్తమక్షేత్రవాసిహరినై భవము	334
	బదరికాశ్రమక్షేత్రనివాసిసారాయణనై భవము	334
526	గరుడాద్రి [అహోబిల] క్షేత్రనివాసి శ్రీసరసింహనై భవము	334
	శ్రీపతిపురక్షేత్రనివాసిహరిమహిమ	334
	కేరళపురి వీరరాఘవనై భవము	335

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
527	అయోధ్యాక్షేత్రనివాసిశ్రీరామచంద్రవైభవము	335
	మధురాక్షేత్రనివాసి శ్రీకృష్ణవైభవము	335
528	వైకుంఠలోకనివాసి పరమానుదేవవైభవము	335
529	శ్రీరంగక్షేత్రనివాసిపరమపురుషవైభవము	336
530	హరివైభవశ్రవణసంతోషవిశేషవర్ణనము	336
531	గోదాదేవిద్వైయాంకురప్రాప్తివర్ణనము	337
	శ్రీరంగరాజానురాగప్రదర్శనము	337
532	భట్టనాథయోగికథితప్రణవనిమానవృత్తాంతక్రమము	337
533	పంకజాననవిరచితమధుసూదన సహ్యాదివిశేషము	337
534	ఇక్ష్వాకుభూపతిరచితశతప్రకారము	338
	హరివిమానప్రాప్తిక్రమము	338
535	శ్రీరామవర్ణాంతవిరచితసహ్యాది	338
	విభీషణపారితోషికసమర్పణప్రకారము	338
536	కావేరీమధ్యసైకతతలప్రాప్తిక్రమము	339
537	శ్రీరంగక్షేత్రనివాసగుంకల్నిప్రదర్శనము	339
	ధర్మవర్మభూపాలప్రత్యక్షప్రకారము	339
538	మునిగణసంమాననప్రకారాది	339
539	చోళరాజకన్యాపరిణయవృత్తాంతము	340
540	శ్రీరంగరాజానురక్తివిశేషప్రాప్తిక్రమము	340
541	శ్రీరంగరాజవరనిశ్చయప్రకారము	340
542	మాగేశీషమాసప్రతాచరణప్రస్తావము	341
543	ప్రతాచరణోపాయానుష్ఠేయక్రమాలోచనాది	341

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	గోపికాభావప్రాప్తిక్రమము	341
544	ఉత్తమకావ్యగుంభనసమర్పణాది	342
545	నిద్రాసమయసంప్రాప్తరంగరాజసరసకళావిలాసనివేదనము	342
546	రంగరాజవిరహతాపాధిక్యప్రాప్తిక్రమము	342
	ఆహారహారవిహారాదివైమనస్యవర్ణనము	342
547	చామరగ్రాహిణీనామకనుందరీసమాగమనము	342
	కుందతరుశృంగారోహణాదిభావకథనము	343
	ఉద్యానవనభాసురవృక్షనామాది	344
	ఉద్యానవనప్రవేశము	344
548	గోపకన్యాస్వరూపత్వప్రాప్తివర్ణనము	344
	కృష్ణలీలాస్వరూపవర్ణనము	345
	జానకీచక్రశకుననిరీక్షణాది	345
549	పాంచజన్యప్రశ్నకథనాదిప్రస్తావము	345
550	శ్రీవేంకటాద్రిగమనానుగుణదూతప్రేషణాది	346
551	మత్స్యవరాహావతారాదివైభవకథనము	346
	శిశుపాలఖండనక్రమవర్ణనము	346
552	ఉత్తమభక్తరక్షణవ్రతత్వనిర్దేశనక్రమము	347
	పాండవాదిభక్తరక్షణక్రమకథనము	347
553	గోదాఖ్యకన్యకామణిశరీరజ్వలితవిరహతాపక్రమము	347
	విరహతాపోపశాంతిరచనాకథనము	347
554	సఖీజనరచితవిరహతాపోపశాంతిరచనాది	349
555	అనుగ్రహాఖ్యదేవీసమాగమనప్రస్తావము	349
556	విరహాధిక్యకష్టదశావర్ణనము	350

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
557	శ్రీరంగనాథవరనిశ్చయప్రస్తావము	351
558	విష్ణుచిత్తయోగిరచిత శ్రీరంగక్షేత్రయాత్రాప్రకారము నిజతనయాశిబికారోహణవైఖరి	351 351
559	శిష్యసహితయోగివరచిత శ్రీరంగక్షేత్రయాత్రాప్రకారము	352
560	జలకేళీప్రస్తావభూషణాంబరాదిధారణక్రమము	353
561	కావేరీతరణపూర్వక శ్రీరంగక్షేత్రప్రాప్తిక్రమము	353
562	శిబికారోహణపూర్వకహరిమందిరసమీపప్రాప్తిక్రమము	354
563	గోపాంగనాసవనీతప్రస్తావకథనాది శ్రీరంగనాథసేవాప్రకారము	354 354
564	మురారివైభవకథనాది	354
565	శ్రీగోదాదేవీకలిత శ్రీరంగరాజవామభాగస్థితకథనము	355
566	గోదాఖ్యకన్యకామణిపరిణయామోదప్రస్తావము	355
567	పాండ్యభూపాలదత్తశ్లాఘ్యయాత్రకసమర్పణక్రమము	356
568	అదిశేషచంద్రసూర్యదిక్పాలాదిరచితనానావిధోపచారవర్ణనము	357
569	వందివైతాళికవృత్తిప్రస్తావము	357
570	వివాహార్థమంగళస్నానాచరణాది	358
571	నానావిధాలంకారాభరణాదిధారణము	358
572	తాటంకాద్యాభరణరచనాప్రకారము	359
573	రత్నకంకణకస్తూరీతిలకధారణాప్రకారము	359
574	వివాహానుగుణమధుపకప్రదానాది సుముహూర్తనివేదనక్రమము వివాహకంకణధారణాప్రకారము	360 360 360
575	శాస్త్రోక్తసాంగవివాహాచరణరచనావర్ణనము	360

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
576	లంజహోమాచరణము	361
	సప్తపదీకలనాదివణానము	361
	వివాహోగ్నిప్రదక్షిణాశ్రమము	
577	కనకపాత్రకలితసీరాజనప్రదశానాది	361
	ఆశీవాదరచనాశ్రమము	361
	అక్షతారోపణాదివణానము	361
578	పాండ్యరాజకలితరంగనాథసేవాప్రకారము	362
	భక్తజనవరప్రదానాదిమహిమ	362
579	శేషతల్పప్రాప్తిప్రకారము	362
580	ద్రవిడప్రబంధగుంభితప్రథమపద్యపఠనద్వారా శ్రీరంగరాజు	
	ప్రబోధనశ్రమము	363
581	ద్వితీయగాథాపఠనద్వారా శ్రీరంగరాజప్రబోధనశ్రమము	363
582	తృతీయగాథాపఠనద్వారా	363
583	చతుర్థగాథాపఠనద్వారా	363
584	పంచమగాథాపఠనద్వారా	364
585	షష్ఠగాథాపఠనద్వారా	364
586	సప్తమగాథాపఠనద్వారా	364
587	అష్టమగాథాపఠనద్వారా	365
588	నవమగాథాపఠనద్వారా	365
589	దశమగాథాపఠనద్వారా	366
590	శ్రీరంగనాథమంగళాశాసనప్రకారము.	366

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
591	శ్రీరంగరాజప్రసన్నత్వాద్వివేకభవప్రశంస హరికరుణాకటాక్షపీక్షణాది	366 366
592	దివ్యదంపతివిషయకానందానుభవప్రకారము ఆనందబాష్పప్రసారాది	366 367
593	నిత్యముక్తాదిభక్తజనసేవాప్రకారము గోదాదేవీసహితశ్రీరంగరాజస్థానవైభవప్రశంస ధూపదీపాదినమపకాణప్రకారము	368 368 368
594	పారజనసంతోషాతిశయప్రశంసాద్వివేకభరి	368
595	శ్రీరంగరాజసేవాసంతోషప్రకారాది	369
596	శ్రీరంగరాజశ్వశురత్వాదిభాసురవిష్ణుచిత్తయోగివైభవము అచార్యవతారమహిమ	369 370
597	దివ్యసౌందర్యప్రశంసాప్రకారము	370
598	శ్రీరంగరాజసంతోషప్రకారము దేవాదిభక్తజనస్వస్థానప్రాప్తిక్రమము చోళదేశవైభవకథనము	371 371 372
599	నిజావాసప్రాప్తిక్రమవర్ణనము బ్రహ్మాదిదేవకృపావర్ణాక్రమము	372 372
600	శ్రీభూమినీలాగోదాదిదేవీసహితశ్రీరంగనాథసరసకేళీవైభవము	373
601	కవిరచితగ్రంథసమపకాణక్రమము కవివంశమహిమ నిజకావ్యప్రశంస పంచమాశ్వాసపరిసమాప్తిక్రమము	373 373 373 373

షష్ఠాశ్వాసము .

602	శ్రీదేవీవై భవప్రశంస	374
	శ్రీవేంకటేశస్మరణాది	374
	చోళమండలసారత్వప్రశంస	374
603	పద్మాలయారచితబిల్వవనతపఃప్రకారప్రస్తావము	374
	పరిరంభనగరతన్నాథహరివై భవము	374
604	శ్రీహరిప్రత్యక్షరీతికథనము	375
	కమలాపూర్ణానగరస్థితికథనము	375
605	వృశ్చికమాసకృత్తికానక్షత్రదినములో హరికాముకాంశభాసుర-	
	ద్వాదశయోగిప్రాదుభావము	375
	జననకాలప్రభృతిహరికటాక్షప్రాప్తయోగధ్యానాది	375
	చతుషిధకవితాచాతురీప్రాప్తిక్రమము	375
606	పరకాలనామనిదేశవర్ణానము	375
	రిపునేనానిరసనద్వారా కీర్తికుసుమధారణక్రమము	375
607	నిజకవితాపటుత్వప్రాప్తబిరుదావళి	376
	చోళరాజ్యమంత్రిసానప్రాప్తిక్రమము	376
608	నాగపురిక్షేత్రభాసురమురారివై భవప్రశంస	376
609	కుముదపుష్కరిణీస్థితిప్రకారవర్ణానాది	376
610	వైద్యశ్రేష్ఠభూషణాలంకారాదివర్ణానము	377
	భాహుపుస్తకధారణక్రమము	377
	గుణపాఠపఠనాదివర్ణానము	377

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	ధన్వంతరిసమత్తవర్ణనము	377
611	వైద్యకలితతటాకస్నానాచరణము	377
	కన్యామణినిరీక్షణక్రమము	377
	కన్యామణిసౌందర్యవర్ణనము	378
612	కన్యాస్వీకరణము	378
	నిజమందిరప్రాప్తిప్రకారము	378
613	కుముదవల్లినామకరణప్రస్తావము	378
	కుముదవల్లి బాలలీలాభివృద్ధిక్రమము	378
	యశావనవిలాసనిరీక్షణాది	378
	జనకజననీసంతోషప్రకారము	378
614	పరిణయానుకూలయావనదశాప్రాప్తిక్రమము	379
615	కన్యాకులగోత్రజ్ఞానానవాప్తిచింతా	379
616	పరకాలయోగివిస్మయప్రాప్తికథనము	379
617	కుముదవల్లి రూపాతిశయానురాగప్రాప్తిక్రమము	379
	పరకాలకృతనాగపట్టణాగమనము	379
618	కుముదవల్లి సమీపదశానప్రాప్తిప్రకారము	380
	కుముదవల్లిసౌందర్యాతిశయము	380
	పరకాలప్రేమబంధనాది	380
619	భిషగ్వరకథితకుముదవల్లినామకకుమారీజననక్రమము	380
620	శంఖచక్రచిహ్నాదిధారణక్రమము	381
621	శ్రీవైష్ణవవసేవాసక్తిప్రకారము	381
	రుక్మిణీశౌరిదృష్టాంతవర్ణనము	381

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
622	సహప్రవైష్ణవసంఘప్రతిదినభోజనప్రదానాది	382
623	బ్రాహ్మణభోజనాహారాధనసంపాదనవణానము	382
624	పరకాలయోగికృతధనవ్యయాదికధనము	383
	చోళరాజుకోపావేశాది	383
625	ధనవ్యయకారణాదిప్రశ్నక్రమము	383
	పంచనాదిదోషారోపణము	383
626	పరకాలయోగికృతప్రత్యుత్తరప్రకారము	384
627	చోరత్వదోషారోపణకధనము	384
628	చోళభూపాలాజ్ఞాప్రకారము	385
629	చోళరాజభటుదండనప్రకారము	386
630	పరకాలయోగివరసమానయనప్రస్తావము	387
631	చోళభూపాలసేనాగమనాదివణానము	387
632	పరకాలయోగిధైర్యశౌర్యాదిప్రకటనము	388
	తురంగారోహణవైఖరి	388
633	పరస్పైన్యవిమర్శనప్రకారము	388
	పన్నగగరుడదృష్టాంతము	388
634	కలింగభూపాలసేనావృత్తాంతము	389
635	రిపుసేనాజనప్రాణహానికధనము	389
	చోళభూపాలనమింపప్రాప్తిక్రమము	389
636	చోళభూపాలకృతచతురంగసేనాప్రవేశాది	390
	భేరీమృదంగాదివాద్యతాడనరీతి	390
637	శత్రుసగరప్రాప్తిక్రమము	390
	దుశ్శకుననిరీక్షణాదివణానము	390

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
638	ఉభయపక్షై నికనమయుద్ధవణానక్రమము	391
	సాహసాటోప్రదశానము	391
639	పరకాలకృతచోళసైనికనాశభంగాదివణానము	391
	రథఖండనసారథితుండనాది	391
640	యుద్ధభూమిరక్తప్రవాహవణానము	392
641	చోళరాజసేనాభంగక్రమము	392
	భూతగణసంతోషనతానాది	392
	చోళరాజసేనాక్షోభవణానము	392
642	నానావిధాయుధపరిగ్రహణకథనము	393
	సింహగజపతనదృష్టాంతము	393
643	పరకాలయోగిపరాక్రమశౌర్యవైఖరి	393
	విజయప్రాప్తిక్రమవణానము	393
644	చోళరాజకపటోపాయకథనము	394
	పరకాలశౌర్యసంతోషప్రదశానము	394
	స్వపరాధక్షమాపణాప్రాధానా	394
	కమలాపురప్రాప్తివణానము	394
645	చోళరాజమనఃసంతోషకథనాది	395
	పరకాలదశానాపేక్షానివేదనము	395
646	పరకాలకృతచోళరాజసమీపాగమనము	395
647	చోళరాజకృతధననిబంధనప్రకారము	396
	రాజధనప్రాప్తివిషయకనమాలోచన	396
648	పరకాలకృతదినత్రయోపవాసప్రకారము	397
	ధనాతురచోళరాజదుష్టవృత్తాంతము	397

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	హనూమత్ బంధనదృష్టాంతకథనము	397
	హేళనకార్యరచనాది	397
649	సహస్రబ్రాహ్మణభోజనవ్రతభంశ త్త్వవణానము	398
	కాంచీవరదరాజస్వప్నప్రత్యక్షాగమనకథనము	398
650	పరకాలరచితకాంచీనగరప్రాప్తివణానము	398
	చోళసచివవృత్తాంతము	398
651	పరకాలయోగికృతకాంచీవరదరాజస్తోత్రప్రకారము	399
652	వేగవతీనదీతీరస్థితధనరాశీస్వీకరణాజ్ఞాప్రకారము	399
653	పరకాలయోగిసంతోషవణానము	399
	వేగవతీతటప్రాప్తిక్రమము	399
654	ధనసూచకపురుషవేషధారణాదిక్రమము	400
655	వరదరాజస్వీకృతపీఠపురుషవాక్యప్రకారము	400
	చోళసచివకోపప్రకారాదికథనము	400
656	ధనవిషయకసీచవాక్యకథనము	401
	వ్యథావాతాప్రకటనదోషము	401
	రాజధనవిషయకనిబంధము	401
657	రామబాణపతనదృష్టాంతవణానము	402
	పరకాలయోగిదాతవ్యధనవిషయకభాషణము	402
658	చోళరాజమంత్రికృతధనధాన్యాదిస్వీకరణము	402
	పరకాలప్రాప్తధనాగమనక్రమనివేదనము	402
659	పరకాలయోగివైభవవణానప్రకారము	403
660	చోళభూపాలకృతసంతోషకార్యాదివణానము	403
661	పరకాలయోగిమాయాస్వరూపవణానము	404

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
662	మాయాధనప్రదానకథనాది	404
663	భూపాలాజ్ఞానివేదనప్రకారము	404
	పరకాలయోగికార్యకథనాది	404
664	సహస్రబ్రాహ్మణభోజనసత్కార్యమహిమ	405
665	ధర్మాధర్మధనస్వరూపవిషయపూర్వక పూర్వవృత్తకథనాది	405
	వ్రతాచరణోపాయవర్ణనము	405
666	పరకాలయోగికృతకార్యకార్యనిరత తృప్తిక్రమము	406
667	మహారణ్యస్వరూపవర్ణనము	407
	వసమృగనామాదికథనము	407
668	బ్రాహ్మణభోజనాధిక సంపాదితద్రవ్యస్వరూపవర్ణనము	407
669	నానావిధచౌర్యప్రకారవర్ణనము	408
670	నానావిధద్వీపనివాసిజనద్రవ్యాపహరణక్రమము	408
671	పరకాలయోగికృతషడ్రసభోజనదానవై భవము	409
	భాగవతలక్షణక్రమవర్ణనము	409
672	వైష్ణవపాత్రాపహరణక్రమము	410
	సద్వాక్యశ్రవణవృత్తాంతము	410
	పరకాలభయప్రాప్తిక్రమము	410
673	విప్రదంపతిచింతానుతాపకథనాది	410
	భాగవతకైంకర్యవిఘ్నవిషయకచింతాదివర్ణనము	410
674	బ్రాహ్మణదంపతివాక్యప్రకారము	411
	హరిభక్తకైంకర్యప్రశంస	411
	శ్రీవైష్ణవాపచారదోషప్రదర్శనము	411
675	పరకాలయోగికృతబ్రాహ్మణపూజాస్తోత్రాది	412
	స్వాపరాధక్షమాపణాపాదన	412

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
676	పరకాలయోగివిషయకప్రణాయాది	412
677	గ్రంథసమవేశాక్రమము	412
	కవివంశప్రశంస	412
	నిజకావ్యమహిమవణానము	412
	షష్ఠాశ్వాసపరిసమాప్తిక్రమము	412

సప్తమాశ్వాసము.

678	శ్రీచేపీవై భవప్రశంస	414
	శ్రీవేంకటేశస్మరణాది	414
679	భాగవతాచారవిషయక హరిప్రీతివణానము	414
	మురారిసమాహ్వానము	414
	గరుడారోహణనిత్యసూరిసేవనాది	414
680	హరిభక్తపూజోపచారాదిమహిమ	415
681	హయారూఢభగవదావిభావవణానము	416
682	మనుష్యదంపతిరూపపరమపురుషభూషణాలంకారాదివణానము	416
683	వీరభటుపరకాలయోగిసమాగమనము	416
684	భాగవతకైంకర్యానుకూలధనప్రాప్తివిషయక సంతోషక్రమము	417
685	పరకాలయోగికృతధనాపహరణకార్యయత్నాది	417
686	సేనాభటుకార్యవణానము	417
687	పరకాలయోగిపటుతరలీలావినోదము	418
688	దివ్యదంపతికనకాభరణాద్యవహరణము	419
689	హరికరకమలాంగుళీయకాపహరణాది	419
690	కలియనామధేయప్రాప్తివణానము	420

సెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
691	ఆభరణవిషయకమంత్రకలనాదివర్ణానము	420
692	పరకాలయోగిప్రార్థనానుగుణమంత్రప్రదానము	420
	అష్టాక్షరమంత్రోపదేశవర్ణానము	420
693	భగవత్ప్రత్యక్షక్రమవర్ణానము	421
	ఆదిదంపతిసౌందర్యాదివర్ణానము	421
694	పరకాలయోగికృతదివ్యదంపతినేవాప్రకారము	421
695	ద్రవిడగాథావళీసమవర్ణాదవ్వారా అష్టోత్తరశతహరిమందిరసేవా-	
	ప్రకారము	422
	దశావతారవై భవము	422
	సంసారతాపతప్తజీవరాశిదృష్టాంతము	422
696	ప్రబంధాంతరసమవర్ణాక్రమము	423
	స్వాజ్ఞాతవివిధైశ్వర్యసమవర్ణాక్రమము	423
697	మురారిపూజాతారతమ్యక్రమవర్ణానము	423
698	వై కుంతనాథకృతపరకాలయోగికైంకర్యప్రశంస	423
	వరప్రదానసుముఖత్వనిదేశనము	423
699	హరిపదసేవాప్రకారము	424
	శ్రీవేంకటాద్రివై భవకథనము	424
700	శతకోపాణిదివ్యసూరిప్రబంధార్థశ్రవణానందానుభవశైలి	424
	నిజశిష్యపరివారసహితపరకాలయోగివేంకటాచలయాత్రాక్రమము	424
701	నానానగరశైలవనాదినంతరణక్రమము	425
702	మాగేశ్వరమహారణాదికథనము	425
703	కాంచీక్షేత్రనిలయాష్టభుజనామకహరిప్రసన్నత్వాదివర్ణానము	426
	వృద్ధపురుషరూపావిభావము	426
	తదవయవసౌందర్యాభరణవర్ణానము	426

విషయసూచిక

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
704	పరకాలయోగిక్యతవృద్ధవైష్ణవపాదపూజాక్రమము	427
705	వృద్ధపురుషకథితీథివారనక్షత్రశుభఫలవణానము	427
706	వరదానసంతోషకథనాది	428
707	హరిసల్లాప్రకమము	429
	నరసింహమూర్తితిరోధానప్రకారము	429
708	పరకాలయోగిక్యతనరసింహసేవాప్రకారము	429
709	కాంచీనగరవైభవవణానము	429
	శేషచలయాత్రాకలనము	429
	ఉత్తుంగవేంకటాచలారోహణక్రమము	429
710	శ్రీవేంకటేశపాదాదిసౌందర్యవిశేషవణానము	430
	ప్రీతాంబరమేఖిలావణానము	430
	శంఖచక్రహారకేయూరాదిశోభావణానము	430
	వదననేత్రకుంతలకిరీటాదిలావణ్యవణానము	430
711	శ్రీవేంకటేశప్రసన్నత్వకథనము	431
	భక్తిపరవశసేవాప్రకారము	431
712	శ్రీరంగరాజసేవాసక్తిక్రమము	431
	హరిసేవాప్రకారము	431
713	కావేరీమందిరనిర్మాణప్రకారాది	431
	నానావిధశిల్పచాతుర్యరచన	431
	విశ్వకర్మనిర్మాణరీతిప్రదర్శనము	431
	సాలయుగ్మమహానసాదినిర్మాణక్రమము	432
	చతుర్థకొటిస్థాపనప్రకారము	432
	సూత్రవిన్యాసరీతి	432

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	దూలద్వారశాఖాదిస్థాపనక్రమము	432
714	జలాంతశిలాంతశోధనపూర్వకనిర్మాణస్థాపనప్రకారము	432
715	పరకాలయోగప్రాప్తిక్రమము	433
	చింతాప్రకారాది	433
716	అట్టోత్తరశతదివ్యక్షేత్రనివాసిమధుసూదన మూర్తికేసేవాక్రమము	434
	యోగదృష్టిదశకనశైలి	434
717	తుహినాదినరసింహసంభాషణాక్రమము	434
718	హరిమందిరప్రాకారనిర్మాణాదిపూర్తికరణవిషయకనరసింహాజ్ఞాప్రకారము	435
719	ధనసంపాదకవిషయకరహస్యాలోచన	435
720	చౌర్యకార్యప్రవీణవీరపురుషసామర్థ్యవర్ణనము	436
721	నాగపట్టణాలయస్థితకనకమయజై నబింబహారణోపాయకథనము	436
722	నాగపట్టణస్థబౌద్ధాచార్యనిలయప్రవేశము	437
	కవాటోద్ఘాటనవిషయక చింతాది	437
723	కనకమయజై నబింబవిషయకసల్లాపాది	437
724	అతివిస్మయకరజై నాలయభేదనవిషయకాలోచనాక్రమము	438
725	ద్వీపాంతరవాసిశిల్పిరచితజై నాలయ చిత్రసూత్రనిర్మాణప్రస్తావము	438
726	ద్వీపాంతరగమనప్రస్తావము	438
727	జై నమందిరశిఖరస్థనూత్రఖండనవాక్యకథనము	439
728	జై నాలయశిఖరారోహణప్రస్తావము	439
729	ఆతిథినివారకహరిధ్యానాదిప్రకారము	440
730	కనకమయజై నచేరన్వరూపకథనము	440
731	శ్రీరంగనాథమందిరనిర్మాణపూర్తిక విషయకథనప్రాప్తిప్రస్తావము	441

విషయసూచిక

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
732	పరకాలయోగిచింతాప్రకారము	441
733	హరికైంకర్యవిఘ్నచరణకథనము	442
734	పరతత్త్వప్రాశస్త్యాదివిషయవర్ణనము	442
735	కనకమయజై నబింబశిబికారోహణము	443
	శవకార్యరచనాదిరీతి	443
736	పరకాలభృత్యకృతజై నబేరావహరణము	443
737	పరకాలయోగిభక్తివిషయకాశ్చర్యప్రస్తావము	443
738	లోకోపకారరచనావర్ణనము	444
739	కృష్ణపురిప్రాప్తివర్ణనము	444
740	జై నమతస్థకోపావేశకథనము	445
741	పరకాలయోగివరాలోచనాప్రకారము	445
	సదుపాయనిర్ణయము	445
742	మాన్యవిషయకప్రస్తావాది	446
743	సభాజనకలితవిచారణాప్రకారము	446
744	నిజాలోచనాప్రకారము	447
	శౌరిసాక్షిపూర్వకనత్యప్రతిజ్ఞాచరణము	447
745	పూర్వస్థలప్రాప్తిప్రకారము	447
746	ద్రావిడభాషారూపదశపద్యగ్రంథసమపాక్షాత్కమము	448
747	మురారిప్రసాదస్వీకరణవర్ణనము	448
748	హరికృతనహాయకార్యకథనము	449
749	భగవదంతర్ధానప్రకారవర్ణనము	449
750	పరకాలయోగిసంతోషక్రమము	450
	శ్రీరంగనగరప్రాప్తివర్ణనము	450
	కనకమయబుద్ధవిగ్రహప్రాప్తధనవ్యయద్వారాహరిమందిరనిర్మాణ-	
	ప్రకారము	450

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
751	భక్తాంఘ్రిరేణునామక యోగికృత పుష్పకైంకర్యమహిమ	451
752	భాగవత్కైంకర్యవై భవాధిక్యవణానము	451
753	హరిభక్తగేహవరణరూపప్రాకారనిర్మాణకథనము పుష్పకైంకర్యనిరత త్వప్రశంస	451
754	పరకాలయోగికృతశ్రీరంగగోపురమహానసాదినిర్మాణము	451
755	నానావిధకైంకర్యపరిపూర్తిక్రమవణానము	452
756	శిల్పిపరకృతనిజకైంకర్యస్తీర్వకరణవిషయకప్రాధాన	452
757	నానావిధచిత్రరచనా సంయోజనరీతివణానము	453
758	పరకాలయోగికృతశిల్పివిషయకదయాప్రసారాది	453
759	నావికాహ్వనప్రకారవణానము	453
760	పరకాలయోగికృతశిల్పిప్రముఖభక్తజనోపకారక్రమాలోచన	254
761	హరిప్రాధానాప్రకారము సంసారసాగరతరుణోపాయరూపప్రపత్తికలనము భక్తజనమోక్షప్రాప్తిక్రమవణానము	454
762	పరకాలయోగికైంకర్యనిరత త్వవణానము నాగపురిజై నబింబాదళకానాశ్చయకథ	455
763	చోరాగమనచిహ్నదళకానప్రకారము	455
764	చోరాగమనచిహ్నదళకానోహాదిప్రస్తావము శ్రీరంగపట్టణప్రాప్తిక్రమము	456
765	కనకమయబుద్ధబింబాహరణవిషయకప్రశ్నాది	455
766	బౌద్ధబింబఛేదనకార్యవిషయకప్రశ్నాది	457
767	పరకాలయోగిప్రదత్తపత్రరీతివణానము	458
768	శ్రీరంగనాథసాక్షికరణప్రస్తావము	458

నెం.	విషయనామ.	పుటపంఖ్య.
769	జై నగణాకోపావేశాదిప్రకారవర్ణానము	459
770	పత్రప్రదశఃసప్రకారము	459
771	చోళరాజకృతవిచారణాప్రకారము	460
	మహాద్రోహదోషారోపణకథనము	460
772	పరకాలయోగికృతప్రత్యుత్తరరీతివర్ణానము	461
773	పరకాలబుద్ధజనపరస్పరవాదాచరణప్రస్తావము	
	పరకాలయోగివిజయక్రమము	461
774	చోళరాజకృతనమస్కారసంమాననాదిక్రమము	461
	జై నగణదండనరీతి	461
	శ్రీరంగనగరప్రాప్తివర్ణానము	461
775	మణ్మథాంశభాసురసంబంధనామకశైవాచార్యకృతపరకాలయోగి-	
	కవిత్వ విరుదాసహిష్ణుత్వవర్ణానము	462
	పరస్పరవాదప్రస్తావము	462
776	శైవవైష్ణవమతాచార్యపరస్పరవాదచాతుర్యక్రమవర్ణానము	463
777	పరకాలశిష్యకథితవాదిప్రతివాదితారతమ్యరీతివర్ణానము	463
778	హరిమూర్తిసంపాదనయత్నక్రమకథనము	464
779	పరకాలయోగిదృష్టిప్రసారనిర్ధారితహరిమూర్తిస్థితిక్రమకథనము	464
780	శ్రీవైష్ణవస్వరూపవైభవము	465
	ధూపదీపాద్యచక్షానాప్రకారము	465
781	వాసుదేవసాన్నిధ్యవైభవసంతోషప్రకారము	466

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
782	పరకాలకృతసంబంధనామకశై వాచార్యవాదాహ్వనక్రమము	466
	చిత్రకావ్యముకుటుబంధరచనాదిప్రకారము	466
	తత్సమపక్షానరీతివర్ణనము	466
783	శై వాచార్యసంతోషప్రదశ్కనము	467
	తత్కృతపరకాలయోగివై భవవర్ణనము	467
	నిజాపరాధక్షమాపణప్రార్థనాక్రమము	467
784	పరకాలయోగిప్రాప్తచతుష్కవిత్వవిరుదావళి	468
	రాజసంమాననాది	468
	వాసుదేవసపర్యాక్రమవర్ణనము	468
785	శ్రీరంగశ్చేత్రప్రాప్తిక్రమము	468
	రంగనాథకైంకర్యప్రశంశాది	468
786	శ్రీరంగనాథప్రత్యక్షవై భవము	469
	పరకాలయోగిభక్తిపారవశ్యప్రశంస	469
	తత్కృతహరిమందిరనిర్మాణము	469
787	పరకాలయోగికృతభద్రాశ్రమవాసక్రమము	469
	భాగవతపూజావై భవాధిక్యకథనము	469
788	పరకాలయోగిరచితద్రవిడభాషారూపగ్రంథచతుష్కరసరీతి	
	గాంభీర్యాదివై భవము	470
789	గ్రంథసమపక్షాక్రమము	471
	కవివంశమహిమ	471
790	నిజకావ్యప్రశంస	471
	సప్తమాశ్వాసనిగమనము	471

అష్టమాశ్వాసము.

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
791	శ్రీదేవీవై భవకథనము	472
	శ్రీవేంకటేశస్మరణాది	472
	శ్రీరంగరాజమూసోత్సవాదిమహిమ	472
792	వీరనారాయణాఖ్యాగ్రహారప్రాశస్త్యము. తన్నుగరస్థభాగవత- వై భవకథనము	472
793	ఈశ్వరభట్టాభ్యవైష్ణవోత్తమసితికథనము విష్వక్సేనముఖ్యనచివగణనాయకాంశభాసుర శ్రీనాథముని. యోగిప్రాదుభావము	473 473
	తద్దానవిద్యాప్రశంసాది	473
794	తదివ్యద్యాభ్యాసక్రమము యోగాచరణమహిమ	473 473
	పృశ్నిగభావంశభాసురనత్పుత్రజననక్రమము	473
795	నాథమునిపుత్రాభేశ్వరమునిపరాష్టాంగయోగవృద్ధిప్రకారాది పుణ్యతీర్థయాత్రావిషయకప్రాధికారము.	474 474
796	భూమిప్రదక్షిణయాత్రాద్వారా బృందావనగోవధానాదిపుణ్యస్థల- ప్రాప్తిక్రమము	474 474
	శ్రీకృష్ణసేవాప్రకారము	474
797	వీరనారాయణాఖ్యాహరికలితాజ్ఞాప్రకారము	475
798	నాథమునిదశానక్రమము దివ్యప్రబంధవై భవసేవనాది	475 475

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
799	నాథమునియోగి కృతకురుకానగరప్రాప్తిక్రమము	475
	ద్వాదశసహస్రావృత్తిదివ్యప్రబంధపఠనాదివృత్తాంతము	475
800	శతకోపమునిప్రత్యక్షదశకనక్రమము	476
	పరమసంతోషప్రాప్తిప్రకారము	476
	దివ్యప్రబంధార్థప్రకటనద్వారా లోకోపకారరచనాశైలి	476
801	దివ్యప్రబంధోపదేశక్రమవర్ణనము	477
802	వీరనారాయణహరికలితస్వప్నప్రత్యక్షవర్ణనము	477
	నిజశిష్యవర్గోపదేశక్రమము	477
803	గానవిద్యాప్రదశకనప్రకారము	478
	గానవైఖరీప్రశంస	478
804	చోళరాజకృతసంమాననాదికథనము	478
805	సామాజికసందేహోత్పత్తికథనము	479
	నిజతాళవిద్యాప్రకటనరీతి	479
806	నిజనగరప్రాప్తిక్రమము	479
	దివ్యప్రబంధద్వయగానవిద్యాదిశాస్త్రోపదేశక్రమము	479
807	నాథమునికృతవాసుదేవధ్యానాది	479
	చోళరాజాగమనము	479
808	శిష్యప్రశిష్యద్వారా ద్రావిడాగమప్రచారాదిక్రమము	480
	నాథమునియోగాభాసక్రమవర్ణనము	480
809	సత్పత్రతావతారవర్ణదానక్రమము	481
810	యోగవైభవప్రశంస	481
	శ్రీరామసీతాగమనదశకనాదివృత్తాంతము	481

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
811	పరమపురుషాగమసవిషయకాన్వేషణాది	482
	నాథమునియోగిపరమపదప్రాప్తిక్రమము	482
812	బ్రహ్మమేధసంస్కారాభ్యాధ్వకదేహికకార్యాచరణము	482
	నాథమునియోగిశిష్యజనవై భవము	482
813	శ్రీరామమిత్రాఖ్యగురుపరవై భవము	483
814	ఈశ్వరమునికుమారావిభావము	483
	యామునాచార్యనామధేయప్రదానము	483
	ఉపనయనాచరణాదివై ఖరి	483
815	ఏకసంధాభారణాదిబుద్ధిచాతుర్యమహిమ	484
	వేదశాస్త్రాభ్యాసక్రమము	484
	యామునాచార్యపరిణయాది	484
816	చోళరాజపండితవై దుష్టమహిమ	484
	కాణికధనప్రదానాథకపత్రికాప్రేషణము	484
817	యామునసూరికృతప్రతివాదిపండితబిరుదపత్రికా ఖండనతుండనాది	485
818	యామునసూరిసాహసకార్యనివేదనక్రమము	486
819	చోళరాజకృతపరస్పరవాదాచరణరచనాశైలివణకానము	486
820	చోళరాజకృతప్రతిజ్ఞాప్రకారము	486
821	యామునసూరికృతాశ్చర్యరూపప్రశ్నకథనవై ఖరి	487
822	చోళరాజపట్టమహిషీసమపిత-ఆశవదార్-నామకనామాంతరశైలి	488
823	చోళరాజపురోహితాపజయాది	488
	చోళరాజ్ఞప్రదత్తాధికారాబ్యక్రమవణకానము	488
824	శ్రీరామమిత్రాఖ్యగురుపరకలితోపాయనక్రమవణకానము	488
825	యామునసూరిప్రీతివధకకళాకప్రదానక్రమము	489

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
826	ప్రతిదివససమపికతశాకానవా ప్తివిషయకప్రశ్నాది	489
827	పరమభాగవతాగమనఫలప్రశ్నకథనము	490
828	గీతారహస్యోపదేశక్రమము	490
	ప్రపత్తిమాగప్రవతకనవై ఖరి	490
829	శ్రీరంగనాథసేవాప్రకారము	491
	ద్వయరహస్యాది పరమమంత్రోపదేశక్రమము	491
830	యామునసూరికృత-సిద్ధిత్రయ-హరిస్తోత్ర-గీతాథక-సంగ్రహాదిగ్రంథ- రచనాక్రమము	491
831	కాంచీనగరవాసి-తిరుక్కచ్చినంబినామక గురువరమహిమ	491
832	యోగవిద్యారహస్యార్థప్రాప్తిక్రమము	492
833	యోగసమాధిప్రాప్తిక్రమవర్ణనము	492
834	గురుశిష్యపరస్పరసంభాషణాది	493
835	యోగవిద్యాప్రదానాహాకాలముహూర్తనివేదకపత్రప్రదశకనము	493
836	శ్రీరంగనాథసంతోషక్రమవర్ణనము	494
837	తిరమలై నంబినామకగురువరమై భవము	495
838	తుండీరమండలస్థభూతపురిక్షేత్రవై భవము	495
	శేషాంశభాసుర-రామానుజార్యప్రాదుభావవర్ణనము	495
	పైత్రాద్రావక్షత్రదిసములలో కేశవసూరితనయ శ్రీరామానుజా- విభావమహిమ	495
	తత్తేజస్సామ్యవర్ణనము	495
839	కేశవాచార్యకృతపంచసంస్కారోపనయనాదివర్ణనము	495
840	రామానుజార్యకృతశాస్త్రాభ్యాసవై ఖరి	496
	శ్రీకృష్ణసాందీపినిగురుదృష్టాంతము	496

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
841	కాంచీనగరస్థయాదవయతిప్రకటితవేదాంతశాస్త్రపతనాది	496
842	రామానుజార్యవేదాంతపతనవై భవము	497
843	యామునార్యకృతరామానుజానుగ్రహసమాలోచన	497
844	(శ్రీ)రామానుజశరీరసౌష్ఠవసద్గుణాదివర్ణనము	497
845	యామునాచార్యకటాక్షమహిమ	498
	రామానుజార్యవై భవతిశయము	498
	యామునాచార్యప్రత్యాగమనము	498
846	చోళరాజకుమారశరీరాధిష్ఠితబ్రహ్మరాక్షసవృత్తాంతము	498
847	చోళరాజకృతబ్రహ్మరాక్షసనివారణవ్రయత్నాది	499
	యాదవప్రకాశాఖ్యయతిపతనవై భవము	499
	తదాహ్వనప్రకారవర్ణనము	499
848	ఉగ్రతరమంత్రజపాదిపతనప్రకారము	499
849	బ్రహ్మరాక్షసకృతప్రశ్నక్రమము	500
850	బ్రహ్మరాక్షసవర్ణితయాదవయతిపూర్వజన్మవృత్తాంతము	500
	మధురాంతకాగ్రహణమహిమ	500
	(శ్రీ)వైష్ణవయాత్రికోత్తమభుక్తాన్నమహిమ	500
851	యాగమంత్రభంగదోషప్రాప్తహీనజన్మకృమకథనము	501
852	రామానుజార్యరచితబ్రహ్మరాక్షసనిరాసకృమము	501
	తన్నిగణమననిశ్చయప్రకారము	501
853	చోళరాజకృతరామానుజపూజాకృమము	502
	ఉత్తమద్రవ్యసమవళాణరీతి	502
854	కాంచీనగరపాఠ్వికృమము	502
	యాదవయతికృతవేదాంతాపాధకృమము	502

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	కప్యానంపుండరీకాక్షమిత్యాదిశృతివాక్యార్థకథనరీతి	502
	రామానుజకృతకవిశబ్దార్థస్వార్థకృమవణానము	502
	రామానుజార్థరచితశ్లోకము	502
855	యాదవయతిమనఃభేదవణానము	503
856	యాదవయతికోవకార్యాదిక్రమవణానము	5 3
857	కాంచీనగరనివాసితిరుక్కచ్చినంబినామకగురువరవై భవము	503
858	రామానుజకృతశ్రీవరదరాజతీర్థానమపణాదికైంకర్యప్రకారము	504
859	యామునాచార్యకృతమహాపూర్ణాక్ష్యగురువరప్రేషణము	504
860	ఉత్తమస్తోత్రశ్రవణానందక్రమము	505
	యామునాచార్యపదాశ్రయణానక్తిప్రాదుర్భావము	505
861	యామునాచార్యపరమపదప్రాప్తిక్రమము	505
	రామానుజమనఃభేదసంతాపాది	505
862	రామానుజార్థకృతయామునాచార్యదివ్యవిగ్రహసేవాప్రకారము	506
863	కాంచీనగరప్రాప్తిక్రమము	506
	హరికైంకర్యనిరతత్వశైలీకథనము	506
864	తిరుక్కచ్చినంబిగురువరకృతహస్తీగిరినాథప్రార్థనాప్రకారాది	507
865	శ్రీహస్తీగిరిశర్వాత్యారాధనసదుపచారాదినమర్పణక్రమము	507
866	రామానుజవిషయకప్రార్థనాక్రమము	508
867	సత్సంప్రదాయస్థాపనవిషయకప్రార్థనాప్రకారము	509
868	రామానుజకృతశ్రీరంగయాత్రాప్రకారము	509
	మధురాంతకనగరప్రాప్తిక్రమము	509
	మహాపూర్ణాక్ష్యగురువరసంమేళనము	509
869	రామానుజకృతప్రార్థనాప్రకారము	510

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	కాంచీక్షేత్రవై భవకథనము	510
870	యామునాచార్యదృష్టాంతకథనము	510
	దేహనిత్యత్వప్రదశాసము	510
	ద్వయమంత్రాథోపదేశక్రమము	510
871	రామానుజార్యప్రత్యాగమనము	511
872	కూపజలాహరణగురువత్త్తివిషయక వృత్తాంతము	512
873	శ్రీరంగనగరప్రాప్తిక్రమము	512
	నిజాగమనకారణకథనము	512
874	శ్రీవైష్ణవవాచారభీతికథనము	513
	సదుపాయులోచనాది	513
875	రామానుజార్యస్వీకృతసన్న్యాసాశ్రమక్రమవర్ణాసము	513
876	రామానుజార్యమహావై భవరీతివర్ణాసము	514
877	శ్రీవత్సచిహ్నఖ్యగురువరప్రాదుభావావక్రమము	514
878	శిఖాయజ్ఞోపవీతత్యజనాయుక్తత్వప్రతిపాదనము	515
879	తత్త్వాయశ్చిత్తవిషయనిర్ణాయాది	516
880	రామానుజార్యప్రదక్షిణవై భవము	516
	యాదవప్రకాశసన్న్యాసప్రాప్తిక్రమకథనము	516
881	శ్రీవరదరాజస్వప్నవృత్తాంతకథనము	517
	రామానుజసేవాప్రణామము	517
882	యాదవప్రకాశప్రాప్తిప్రసరుపనయనకృమము	517
	త్రిదండధారణాది	517
883	శ్రీరంగప్రవేశావశ్యకతానిరూపణము	517
884	గురువరగానవై భవప్రదశానాది	518

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
885	శ్రీరంగనగరప్రాప్తికృమము	518
886	శ్రీరంగనాథాజ్ఞాప్రకారకథనము	519
887	రామానుజార్యస్వీకృతశ్రీరంగమందిరధర్మకర్తృత్వకృమము తత్పరిపాలనవైఖరి	519
888	యామునాచార్యకథితత్త్వార్థోపదేశము	520
889	గోష్ఠీపురక్షేత్రయాత్రాప్రకారము	520
890	గోష్ఠీపూర్ణాఖ్యగురువరకృతరామానుజభక్తిశోధనకృమ- వర్ణనము	520
891	రామానుజకృతవిజ్ఞాపనప్రకారము పునరాగమనకృమము	521
892	పునరాగమనప్రార్థనాప్రకారాది	522
893	గురూపదిష్టమంత్రరత్నరహస్యాధికము	522
894	రామానుజకృతమంత్రరత్నప్రకటనపరిపాటి ఆచార్యవాక్యోల్లంఘనదోషప్రదశ్చనము	523
895	రామానుజార్యప్రొత్సృతరక్తిమత్తైలి గురువరసంతోషాతిశయము యతిరాజనామప్రదానకృమము ద్రవిడప్రబంధోపదేశానికృమకథనము	523
896	శ్రీరంగనగరప్రాప్తికృమము ఏకదండియతికృతశాస్త్రవాదప్రచారము	524
897	సప్తదశదినపర్యంతపరస్పరశాస్త్రవివాదము	525
898	ప్రతివాదనిరసనాధ్యక్షివిశేషప్రార్థికృమము ఏకదండయతిపరాజయము	525

నెం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	పునరుపనయనత్రిదండకాపాయధరణక్రమవణానము	525
	రామానుజార్యచితవేదాంతదీపవేదాంతసారగద్యత్రయాది-	
	గ్రంథమహిమ	525
	రామానుజమునిశిష్యగణమహిమ	525
899	శిష్యసంఘసహితరామానుజార్యదిగ్విజయప్రకారము	526
	కాశ్మీరదేశశారదావీథభాసురశారదాదేవీ సల్లాపనక్రమము	526
900	శంకరకృతవేదాపాథావణానక్రమము	526
	రామానుజార్యకృతసదభాషకారవణానము	526
	శారదాదేవీసంతోషక్రమము	526
901	బోధాయనవృత్తినామకసద్గ్రంథప్రాప్తిక్రమము	527
	రామానుజమునికృతోత్తమగ్రంథమహిమ	527
	పురుషోత్తమక్షేత్రవేంకటాచార్యబిలాది భగవద్గ్రంథమంగళాశాసన-	
	క్రమము	527
	విఠలరాజవిషయకానుగ్రహప్రకారము	527
902	చతుస్సప్తతీసంఖ్యాక-శ్రీవైష్ణవకుల-సింహాసనాదిస్థాపనక్రమము	528
	అనంతార్యశిష్యవరప్రాప్తిక్రమము	528
	రామానుజకృతవేంకటాదిక్షేత్రప్రాప్తిక్రమము	528
903	తిరుమలనంబినామకగురువరరచితానుగ్రహప్రకారము	529
904	శ్రీవైష్ణవస్వరూపవై భవప్రదశానము	530
905	వేంకటశైలాచార్యాక్షరము	530
	రామానుజార్యకృతస్వామిపుష్కరిణీ తీర్థాన్నివాచరణాది	530
906	శ్రీవరాహస్వామిసేవాప్రణామనాది	531
	వైకుంఠగోపురద్వారప్రాప్తిక్రమము	531

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
	శ్రీవేంకటేశదేవాలయప్రదక్షిణప్రణామాది	531
907	ఆనందనిలయవిమానదత్తాత్రేయప్రకారము	531
	మహామణిముంటపప్రాప్తిక్రమము	531
	నరసింహపాదసేవాప్రణామాది	531
908	శ్రీవేంకటేశపాదాదికిరీటపర్యంతదివ్యసౌందర్యభూషణాదివర్ణనము	532
909	రామానుజార్యవర్ణిత శ్రీవేంకటేశపరతత్త్వవైభవాది	533
910	దినత్రయపర్యంతవేంకటక్షేత్రనివాసక్రమము	533
	ఆకాశగంగాతీర్థస్నానాది	533
	ఏకాంగినామకహరికింకరవరస్థాపనక్రమము	533
911	పుష్పమాలాసమర్పణాదికైంకర్యప్రకారము	534
	యతిద్వయపట్టాభిషేకస్థాపనక్రమము	534
	శ్రీవేంకటేశదేవాలయముద్రాప్రదానాది	534
912	తిరుపతినగరప్రాప్తిక్రమము	534
	రామాయణోపదేశస్వీకరణము	534
	శిష్యజనపరివృతరామానుజమునికృతరామసేతుసేవాప్రకారాది	534
	నానావిధహరిమందిరసేవాప్రకారాది	534
913	శ్రీరంగనగరప్రాప్తిక్రమము	535
	బోధాయనసూత్రశ్రీభాష్యాదివేదాంతాథోపదేశరూపశిష్యాను-	
	గ్రహము	535
914	హరిద్వేషపూణాచోళరాజవృత్తాంతము	535
	శివపరతత్త్వకథనము	535
915	రామానుజయతివరాశ్చర్యవైభవము. చోళరాజుకోపము	536
916	చోళరాజకృతకూరనాథస్వరూపనిర్ణయక్రమము	537

సం:	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
917	“శివాత్పరతరం నా స్తి ద్రోణమ స్తితతఃపర” మిత్యాదిప్రతికక్షి- వాక్యప్రకటనము	538
918	శ్రీరంగపట్టణప్రాప్తిక్రమము వేంకటేశస్తుతిరూపపద్యరచనాక్రమము రామానుజమునిరచితాద్భుతకార్యాది	538 538 538
919	యాదవాచలప్రాప్తిక్రమము చోళరాజకృతకూరేశ నేత్రాపహరణరూపాజ్ఞాక్రమము కూరనాథుడై ర్యసాహసకార్యాది	539 539 539
920	క్రమికంతచోళవృత్తాంతకథనము రామానుజసంతోషప్రకారము	540 540
921	శ్రీరామానుజకృతశ్రీనారాయణ ప్రతిష్ఠాక్రమము రామానుజార్యప్రదత్తస్వకీయాచారవిగ్రహాక్రమకథనము	540 540
922	కూరేశస్వీకృతాప్రాకృతనేత్రవైభవప్రశంస	541
923	శ్రీసరాశరభట్టాఖ్యకూరనాథసుతవైభవము	542
924	రామానుజమునిమహిమ తదీయత్రిదండకాషాయోధ్వైపుండవైభవము రామానుజసిద్ధాంతప్రశంస	542 542 542
925	శ్రీవైష్ణవచార్యస్థాపనప్రకారము శిష్యప్రశిష్యపదేశక్రమవర్ణనము ఏకాంగివర్ణిస్తాపనప్రస్తావము ఉభయవేదాంతశాస్త్రప్రపంచనాది	543 543 543 543

పరమయోగి విలాసము

సం.	విషయనామ.	పుటసంఖ్య.
926	యోగీంద్రచరిత్రశ్రవణపఠనాదిశుభ ఫలనిరూపణము	543
	గ్రంథసమర్పణక్రమము	543
	కవివంశమహిమ	543
	నిజకావ్యప్రశంస	543
	పరమయోగివిలాసగ్రంథనిగమనము	543

పరమయోగివిలాసప్రారంభము.

శ్రీరస్తు.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

పరమయోగి విలాసము.¹

[తాళ్లపాక తిరువేంగళనాథసూరి విరచితము.]

ప్రథమాశ్వాసము.

అవతారిక

(1. శ్రీయలమేల్మంగడేవీ వైభవ ప్రశంస.)

[ద్విపద]

శ్రీయలమేల్మంగఁ జిరకృపాపాంగఁ
దోయజదళనేత్రిఁ దోయధిపుత్రి
శ్రీవేంకటేశ సంతతికుచదేశ
దేవేంద్రవిసత నాదిమవదోవినుత

NOTE 1 :—This Parama-Yogi Vilāsa written (in about 1546 A.D.) in Telugu language in Dvipada metre, describing the glory of Ālvārs and Śrī Rāmānuja dedicated to Śrī Vēṅkaṭeśa and His consort Śrī Alamēlmaṅga together, is said to be the composition of Tiruvēṅgaḷaṇāṭha alias Chinnaṇṇa, the fourth son of Peda Tirumalāchārya and the grandson of the famous Annamāchārya of the Tāḷlapākam family. His other famous works are Ashṭa-Mahishī Kalyāṇamu and Ushā-Kalyāṇamu (Published by Tirupati Dēvasthānam). For his various gifts made to Śrī Vēṅkaṭeśa, Śrī Gōvinda-rāja and other gods, vide Tirupati Dēvasthānam Epigraphical Report and 4th and 5th Volumes of Tirupati Dēvasthānam Inscriptions.

గజరాజమిళిత నంగజరాజకలిత
విజితాలికులవేణి వికచాబ్జపాణి
జలజలీలాగేహ సావర్ణదేహ
జలజాతభవమాత జగదేకమాత
శ్రీవేంకటాద్ధీశుః జరకృపావేశు
దేవాధిదేవు సందీప్తప్రభావుః

10

(2. గ్రంథారంభములో శ్రీభూసీతాదేవీ ప్రణామము.)

అనంత గరుడ విష్వక్సేన ప్రాభవః.

దలఁచి భూసీతలఁ దడవి యాచక్ర
జలజ కొమోదకీ శౌజ్ఞఖడ్గములఁ
దిరి మొందుభక్తి నుతించి యనంత
గరుడ విష్వక్సేన కరుణయుం బడసి
శ్రీకరవైష్ణవ సిద్ధాంత విభవ
పాకశాసనుఁ దాళ్ళపాక శాసనుని
యాచారవిజితామరాచార్యుఁ దిరుమ

(3. తాళ్లపాక తిరుమలాచార్యపర ధ్యానాది.)

లాచార్యు ఘను మదీయాచార్యుఁ దలఁచి
పరమార్య వాధూలపతి నప్పగారి
గురుతరు లగు మహాగురు వరేణ్యులను
రామాంఘ్రికమలాభి రామతాత్పర్య

20

(4. శ్రీరామానుజ మహాపూజ యామనాచార్యాది ప్రణామము.)

రామానుజాకారు రామానుజార్య
నమతునిం బరమ దయాకరమూర్తి

ప్రథమాశ్వాసము

నమితవిద్యాపూర్ణుఁ డగుమహాపూర్ణు
మందారహరణు నిర్మలపాదపద్మ
వందారు మాయాశవందారుఁ బొగడి
యామోదభరకీర్తి తాబజేత్రాభి
రామమిశ్రాఖ్యుని రామమిశ్రాఖ్యు
మండితనిజచిత్త మందిర నిహిత
పుండరీకాక్షునిఁ బుండరీకాక్షు

30

(5. శ్రీనాథముని పరాంకుశాది ప్రాథకాన.)

నమలాత్ము మునినాథు నానాథమానిఁ
గుమతభంజన నిరంకుశుఁ బరాంకుశుని
త్మానుత ద్రావిడాగమ సార్వభౌము
తై న మావారల నాళువారులను
నిఖిలముక్తాఘంబు నిత్యవర్గంబు
సఖిలభాగవతుల నాత్మలోఁ దలఁచి
హరితాత యను వేంకటాచలపూర్ణు
హరిపూజనాడంబి యగు గుర్వనంబి
నిరవొంద శ్రీవేంకటేశ్వరుచేతఁ
గరమొప్పు శంఖుచక్రము లందినట్టి
చిరకీర్తి వైష్ణవ సేవానువర్తి

40

(6. శ్రీతొండమాన్ చక్రవర్తి ప్రశంస.)

స్మరమూర్తి నలతొండమాన్ చక్రవర్తి
సతతవేదామృత శరధి దాశరథి
నతికృపాపరు భట్టరాచార్యవర్యు
సిరివరు నిజశిష్యుఁ జేసికొన్నట్టి
హరిభక్తిపరు సనంతాళువారులను
శతమత రాధాంత సంహారి యైన
శతకోపమునిఁ బోలు శతకోపమాని

వేదంబుఁ దెనుఁగుఁ గావించి సంసార

(7. తాళ్లపాక అన్నమాచార్య ప్రాథకాన.)

కవివంశ వైభవము.

భేదంబు మాన్పిన కృష్ణమాచార్యు
ఘనతర వంచమాగమ సార్వభౌము
ననఘ్ను శ్రీతాళ్లపాకన్న మాచార్యుఁ
దలఁచి యంజలిఁ జేసి తత్ప్రసాదంబు
కలిమిని బంచమాగమ సార్వభౌమ
హరిసేన కాశ్యపాయనసూత్ర నంద
వరవంశభవ భరద్వాజన గోత్ర
సావన శ్రీతాళ్లపాకన్నయార్య
ధీవిశారదసూనఁ దిరుమలాచార్య
వినుతనందన తిరువేంగళనాథుఁ
డనుపేరి యేను కావ్యం బొండు సేయఁ

50

దలపోయుచున్నయ త్తఱిఁ గరుణించి

60

(8. పరమయోగివిలాస గ్రంథస్వరూప తదంకనము.)

కలలోన వైష్ణవాకారంబుఁ దాల్చి
యేతెంచి శ్రీవేంకటేశుండు తనదు
చేతఁ దా నారగించిన ప్రసాదంబుఁ
గృహ చేసి పరమయోగివిలాస మనఁగ
నిపుడు కాసారయోగింద్రాదికథలు
జానుగా సిరికిని సపరివారుండ
నై నట్టి తనకు నీ వంకితంబుగను
బనుపడ ద్రవిడప్రబంధంబు చూచి
తెనుఁగున రచియింపు ద్వివదరూపమున
నన విని మేల్కొంచి యలమేలుమంగ
ననుపమ శ్రీవేంకటాధీశుఁ దలఁచి

70

తలఁపు తన్మూర్తులం దగులంగఁ జేసి
యల యంజనాద్రీశు నాత్మలో నిలిపి
యరు దంది శ్రీవేంకటాధీశువాక్య
సరణి నాకబ్బంబు సవరింపఁ బూని
కడలి దాటంగ రాఘవభూ వరుండు

(9. సేతునిర్మాణ ప్రస్తావము.)

కడఁకమై సేతువుఁ గట్టించునప్పు
డనిలజముఖులై న యగచరనాథు
లనుపమశక్తి మహాపర్వతములఁ

80

గట్టకట్టంగఁ దాఁ గట్టనుంకించు
నొట్టిన లోకూర్మి యుడుతచందమున
భువనంబులోన నభోమణి యొప్పు
దివిఁ గీడమణియును దెలి వొందుకరణి
సామజబృందంబు చనుదెంచుత్రోవఁ
జీమలపంక్తి వచ్చిన విధంబునను

(10. ద్రావిడాగమ మహిమ.)

వేదంబులెల్ల ద్రావిడముగాఁ జేసి
వేదాంతవిదులుఁ గోవిదులు నై నట్టి
గురుతరు లగుపరాంకుశముఖ్యయోగి
వరుల వై భవముఁ గావ్యము సేసినట్టి

90

యలఘుపూర్వాచార్యు లగువారియెదుట
నిల నితరుఁడు కావ్య మెట్లుచెప్పెడిని
గావునఁ దత్పాదకమల నేవకుండఁ
గావున వారిమూర్ఖముననే యేను
జలజాతవాసినిచనుబొల ముట్టి
పలికెద నానేర్పుపరిపాటి నిప్పు

డలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ

కలిసీలవేణికి నబ్జపాణికిని

అతిలోకమతికి శేషాచలరాజు

పతికి సరోముఖ్య భక్తసంతతికిఁ

100

గనకచేలునకు శృంగారలోలునకు

వినమితేశునకు శ్రీవేంకటేశునకు

సంకీర్తంబుగను గావ్యంబుఁ గావించు

నింకఁ దత్పారంభ మెయ్యది యనిన

(11. ప్రస్తుత గ్రంథాధారకథనము.)

మోదించి నారదముని చెప్పినట్టి

యాదవశైల మాహాత్మ్యంబునందు

గారవంబునఁ “గతా ఖలు భవిష్యంతి

నారాయణ పరాయణా” యని పలుకు

కలిహరం బైన భాగవతంబునందుఁ

గలిగి పూర్వాచార్య కథితమై వెలసి

110

మఱియును వృద్ధపాద్మంబునఁ బద్మ

తెఱఁ గొప్ప సూత్రవతికిఁ జెప్పినదియుఁ

గావునఁ దత్కథాక్రమ మొప్ప నేను

గావించుఁ గృతి దాని క్రమ మెట్టి దనిన

ప్రథమాశ్వాసము

క థా ర ం భ ము.

(12. బ్రహ్మాండ స్వరూప వర్ణనము.)

వలనొప్పఁ జిదచిదీశ్వరయుక్తమగుచు
నల చతుర్దశభువనాత్మకం బైన
కమలజాండఁ బును గడచి యామీఁదఁ
గమలతేజోవాయు గగనభూతాది
తత మహదవ్యక్త తత్త్వరూపముల
నతిశయం బొందు సప్తావరణముల

120

జాసిన ప్రకృతిమండలమున కవల
బొసిల్లుచుం బరాత్పరవాస మగుచుఁ
గుటిల తార్కికఘూకకుల కర్కశేత్ర
పటలంబునకుఁ జండభౌను మండలము

(13. నైకుంఠలోక మహిమ.)

చతురాసనేశ వాసవముఖ్యులకును
మతీ నెన్నఁగా నవాఙ్మనసగోచరము
ననయంబు హృతపునరా వృత్తిపదము
వినతాదితేయంబు వేదవేద్యంబు
నంబుజోదర ముకుందాహ్వయ కార
ణంబు విద్యానిధానంబు సేవ్యంబు

130

నగుచుఁ బరవ్యోమ మని సంతతంబు
నిగమముల్ పొగడ నెన్నిక కెక్కి తనరి
యానందపాద త్రయాన్వితం బగుచు
నానందకాయధు నావాస మగుచు
లుంతిత సంసారలోల శోకంబు
కుంతితాఘంబు పై కుంతంబు నాఁగఁ
గర మొప్పుభువన మాగమ సన్నతంబు

నిరతిశయాండ నిలయ మైయుండు
నరము నరణ్యంబు ననుపేరి యమృత
శరధు లింపొందు నచ్చటఁ గవగూడి

140

యతుల మై దివ్య మై యటఁ గర్మయుగల
యుతుల కయోధ్య నా నొప్పునయోధ్య
యను పేరు గలిగి శ్రీహరిరాజధాని
ఘనతర స్ఫూర్తిఁ బ్రకాశించు మఱియు
వరమణిమయ మహావరణ సహస్ర
పరివృతం బగుచు నపార మైయుండు
కడు సశ్వరంపులోకంబుల రోయు
వడువునఁ బవమానవలితాంచలముల

(14. తద్గోపుర సౌధ పీఠ్యాది వర్ణనము.)

దీపించు వై జయ-తీ వితానంబు
లాపురంబున గోపురాగ్రంబులందు

150

నవరత్నమయ సౌధ నవ్యతేజంబు
లవిరళరేఖలై యండంద పొదువ
నరయంగ నింద్రలోకాతీత మయ్యు
హరిధనుశ్రీ నొప్పు నమ్మహాపురము
లలితేంద్రనీల జాలకదీప్తి జాల
ములు సభోగతి నొక్క మొత్తమై నిగుడఁ
గాలింది యాకాశగామిని యైన
పోలిక నొప్పు నవ్వరవరంబునను
రాజితగృహ పద్మరాగ రాగముల
రాజిల్లు వరహీర రథ్యాచయంబు

160

ఘనశేషభోగ సంఘంబుల నెప్పు
డనుకరింపుచు నుండు నతివై భవముల

సతతంబు నింద్రప్రజాపతు లనఁగ
నతుల తేజోమూర్తులగు నిత్యవరులు
నాపురీవర గోపురాగ్రభాగముల
నేపారఁగా వసియించియుండుదురు
కులిశధారకు వడంకుచు లావు వెడలి
వలుకంటకములఁ జొప్పడువారిఁ గూడి
భూలోకమున నుండు భూధరతతులఁ
గేలి నేయుచు నుండుఁ గేళికై లములు

170

తపన దోషాకర దర్శనం బాత్మ
నెపుడుఁ గోరుచు నొక్కయెడలను గుందు
ప్రాకృత పద్మ కై రవ సమూహంబు
లేకాలమును దమ కెనయే యటంచు
నగుచు సదా ప్రసన్నత మించి మించు
లగునట్టి పద్మకల్పారంబు లెనఁగు
నాసారపుష్ప నీరాపూర్ణ దివ్య
కాసారశతములఁ గలిగి పెంపొందు

(15. తదుద్యానాది స్వరూపవర్ణనము.)

నచ్చట విలసిల్లు నారామతతులు
నిచ్చలు సారభాసీకము ల్గలిగి

180

తరులతారూపముల్ తాల్చిననిత్యు
లరుదార ముక్తులై యరుదెంచువారి
నెలకొన్న తమవై న నీడలచేత
ఫలములచేతఁ బుష్పంబులచేత
నుపచరింపుచు నుండు నుచితవై ఖరుల
నెపుడు న తరువుల నెక్కి చూపట్లు
శుకపికాదులు శౌరినుండు ప్రాప్యండు

ప్రకటంబుగా నని పల్కుచు నుండు
నందులోఁ గొన్ని యుద్యానశైలాదు
లిందిరాసతి నటియించులీలలకె

190

ప్రతి లేక యెప్పుడుఁ బాల్పడియుండుఁ
బతి లీలకే పాలుపడియుండుఁ గొన్ని
యరయంగ మఱిగొన్ని యాసతీపతుల
పరమ లీలలకుఁ బాల్పడియుండు నెప్పుడు
దివ్యసౌందర్యులు దివ్యవిగ్రహులు
నవ్యయు లగుపౌరు లచట నుండుదురు
అల దివ్యనగర మార్గాంతరసీమ
నలఘువై భవముల కాలయం బగుచు
నయ్యబ్జనాభుని యనుకంప కెప్పుడు
నెయ్య మై సారభాసీకంబుతోడ

200

లీయ మై పద్మమేలిమిచూపు వోలెఁ
దీయ మై యైరమ్మదీయమో నాఁగఁ
దళుకొత్తు నరసి సంతతవికాసములఁ
జెలువొందు కనక రాజీవబృందములఁ
దులగించు నపరంజితొగల మానికపుఁ
గలువలతేనియల్ గమిచి సొంపెక్కి
షట్పదంబులు వింతసరణు లేర్పడఁగ
షట్పదఘంకృతుల్ సలుప నెంతయును
వలనొప్పు నలసరోవరముచెంగటను
గొలఁది మీఱిన బిల్వకుంభినీజంబు

210

అవిరళ శౌఖాత్రయంబుతో సోమ
సవనంబు నా హేమచలదళం బమరు
నాతరుచ్ఛాయఁ దా ననువొంద నిలిచి

యే తెంచుముక్తుల కెదు రేగి వారిఁ
గొమరార భూషించుకొఱకు భూషాంజ
నములు జలములుఁ జూర్ణములు మాలికలు
వేర్వేఱఁ బూని సవిస్మయాకృతులఁ
బర్హిన యచ్చరపడఁతు లేనూఱు
లనిశంబు నచటికి నరుదెంచు ముక్తు
లనుకై రవముల నపాంగచంద్రికలఁ

220

జెలువార వికసింపఁ జేయుచు నచట
మెలఁగుచుండుదురు సమేలంబుతోడఁ
జల నై తద్దివ్య జనపదంబులకు
నెల్ల యై యమృతవాహిని యై చెలంగి
యావరపురిచెంత నమితసంసార
దావ తప్తాత్ముల తాపంబు దీర్చి
పురుడింపఁగా ద్రవీభూత యైనట్టి
కరిరాజవరదుని కరుణయ పోలె
భాసిల్లి విరజ నాఁ బమవడి ప్రకృతి
వాసనాపాంసువుల్ వడి నడంచుచును

230

నమల మై యెపుడు ముక్తాశ్రిత యగుచు
నమితమై పరమహంసావృత యగుచు
నరయ సంజీవని యై దివ్య మగుచు
మురసూదనుని దయామూర్తియుం బోలె
సరసిజాక్షియుఁ గూర్మచరణవర్ణితయు
గురుతరకోక వక్షోజ భాసితయు
బిసరుహజాల శోభితయు నై ముక్తి
బిసరుహవాసిని పెంపు చూపుచును
దనలోనఁ గ్రుంకుమాత్రనె చేతనులకుఁ
దనుదేహముల డించి తఱగనిసిరుల

240

సరవిఁ బంఁచోపనిషన్మయాత్మతులఁ
గర మర్థి నొసఁగు నక్కజము రెట్టింప
నామోటఁ గ్రుంకినయట్టి శరీరి
యాయతరాహు ఘోరాస్యగహ్వరము
వెలువడి చనుదెంచు విధుమండలంబు
కలిమి సంసారపంకముతోడఁ బాసి
లీల సాచక్కి నిల్చిన యమానవుని
కేలికెందమ్మి సోకిన యంతలో నె
కర మర్థి దివ్యమంగళ విగ్రహములు
ధరియించు నెట్టి చిత్రమొ కాని మఱియు

250

వసమాలికా శ్రీనివాసితం బగుచు
వసమాలికాధరు వక్షంబ బోలె
లాలిత దశరథోల్లాసితం బగుచుఁ
బోలింప సాకేతపురమునుం జోలె
ఘనశంఖచక్ర ప్రకాశితం బగుచు
ననుపమంబగు కలశాబ్ధియుం బోలె
సంతత మానవసంయుతం బగుచు
వితగు సురరాజుపీఠునుం బోలె
రాజిల్లు నన్నగరంబు నెన్నడుమ
రాజార్కకోటుల రమణ నవ్వుచును

260

(16. శ్రీ వైకుంఠనాథ దివ్యస్వరూపాయుధాది మహిమ,)

వై కుంఠ మనుచేర వర్ణన కెక్కి
వై కుంఠనాథుని వాన మింపొందు
నామహానగర మధ్యమున మాణిక్య
హేమతోరణ ముఖానేకవస్తువులఁ
దనరి యానంద సుధాలిప్త మగుచు
నినసహస్రంబుల కెన ధైవకాంతి

నగణిత మణియంబై వేదవిదిత

మాగుసహస్ర స్తంభ మనుమంటపమున

నిగనిగం దళుకొత్తు నెలకట్టుకింద

జిగి విభూతి ద్వయ చిత్రితం బగుచు

270

దివ్యపుష్పముల నా స్త్రీరమై వివిధ

దివ్యవాసనలును దివ్యరత్నములు

ధర్మాదిసూరి పాదములును గలిగి

భర్మకాంతులఁ గనుపట్టు చేలముల

నలువొందు సింహాసనమున సహస్ర

దళపద్మ మొప్పుఁ దత్కర్ణికనడుమఁ

గృతశబ్దతంత్ర ధురీణుడై చంద్ర

శతములఁ గేలించుచాయఁ గై నేసి

పొడతెంచు రవిసరి బోలుకెంజాయ

లడరెడు పడగలయందలి మణుల

280

బలువై న తేజంబువరపుగా మిగులఁ

బోలుపాట శేషుని భోగంబునందు

భానుకోటుల మించుప్రభ గల్గి నిర్భ

రాసందుడును నిత్యుఁ డఖిలశేషియును

గురుతరుండును నిరంకుశ మహాదయుఁడు

పరమేశ్వరుఁడు నై న పద్మావిభుండు

నమ్మితో శ్రీభూమినీళలం గూడి

నమ్మొముచక్కి వెన్నెలనవ్వు చిలుక

నెఱసంజ గనుపించు నెఱదామరల

యొలుపు నెల్లదమాడుచున్న పాదములు

290

పన్నికాళియలసంపద ముట్టుకోలు

గొన్ననిగ్గులసోనఁ గురియులేదొడలు

శృంగార జలధి రాజిల్లు మైనాక

శృంగంబు లనఁగ మించిన జానుయుగము
యూవనారామంపుటనఁటులో యనఁగ
తేవసోయగము వాటిల్లు నూరుపులు
మొలనూళ్ళమానికములరంగు లెనయు
కలఘాతచేల సంగతకటిస్థలము
నలువ నాఁ జని పదునాల్గులోకములఁ
గలిగించుపాపనింగన్న పొక్కిలియుఁ

300

గడుపులోపలి త్రిజగములకు నెల్ల
నడర నేర్పఱచెనో యన నొప్పువఖులు
జలరాశికన్యకా సౌధాగ్రరత్న
కలశమో యనఁగ నగ్గలపునిగ్గులును
నలవడి సకలజీవాత్మకం బగుచుఁ
దులగింపుచున్న కౌస్తుభ దివ్యమణియు
నలరఁ బ్రధాన తత్త్వాత్మకం బనఁగఁ
జెలఁగు శ్రీవత్సంబుచే నొప్పునురము
సతతంబుఁ దనయురస్థలిఁ బాయకుండు
సతివ లీలాడోల యన నొప్పు మిగిలి

310

పొగడొందుచును మహాభూతస్వరూప
యగు వై జయంతిఁ బాయని భుజాంతరము
ఘనతరలావణ్య కలశాంబురాశిఁ
గనుపట్టు నవతరంగము లన నొప్పు
శారద నీరదచ్ఛాయలఁ దేగడు
తారహారంబులఁ దనరుపేరురము
తొలఁగక వేగ నార్తులయూర్తిఁ దీర్చ
వలసినయెడల నవ్వలియాయుధములు
కేలిమై నంది సోకించుటే మిగుల
నాలస్య మనియెన్ని యనిశ మేమటక

320

తగ నహంకృతి కధిదై వమై చంద్రు
పగిదిఁ జూపట్టెడి పాంచజన్యంబు
రూపింపఁగా మనోరూపమై యశముఁ
బ్రాపించు నలసుదర్శనము నింపెనఁగ
బలసి కీర్తిప్రతాపము లిరుమేలఁ
జెలఁగించుకరణిఁ దాల్చిన బాహుయుగము
పాఁపకంకటి నూఁదిపట్టి చూపట్టు
డాపలికేలు బిటారంబు నెఱప
జానువుపైఁ బాఱఁజూ చినకేలు
మానితకేయూర మాణిక్యరుచిర

330

కటకము ల్మెఱయ నెక్కడ లేనివింత
నటనలు వెదచల్లు నాల్గుమూఁపులును
మంచికస్తూరి యుమ్మలి దొప్పదోఁగి
యంచితం బై న కంఠాంబుజాతంబు
చెలువంపు సిరి కొల్వు సేయుచునుండు
నలరు సామ్రాజ్య సింహాసనం బనఁగ
నవ్యాజకోమల హాసంబు మోవి
నవ్యమై పరఁగ నెఱయు నొప్పుమోము
మొనసిన నయన సముద్రమర్యాద
కొనర సేతువు నాఁగ నొప్పు నాస్తికయు

340

మలఁగువీనులతోడ మలయుచు మిగుల
ధళ ధళ మనువెలిదమ్మి కన్నులును
బాలుపాఱు విరళ కపోలపాలికలఁ
గులుకు నిగ్గుల నక్రమండలంబులుఁ
లాలితశృంగ విలాసభావములఁ
బోలి మార్పడియున్న భూలతాయుగము
నానతశశిరేఖ హసించునొసలు

నాసీలకుటిల దీర్ఘాలకంబులును
జగదధిరాజ్య సూచకమునై తపను
ధగధగల్ దెగడు రత్నపుఁ గిరీటంబు

850

నెఱసంజునీరెండ నెనసినమొగులు
తెఱఁగున దీపించు దివ్యతేజంబుఁ

(17. షడ్మహిమస్వరూప వణానము.)

గలిగి సహస్రారకమల పూర్వాది
దళవీధులందుఁ జిత్తరముగా నిలిచి
కమలానిభాకృతుల్ గలిగి యెంతయును
విమలలోచన. లై న విమలాదినతులు
చామరహస్తలై సరవి సేవింప
నామహాకమలమధ్యము పూర్వదిశను
గలికి బాగుల ననుగ్రహ యనుభేరి
చెలువ బంగారుకుంచియ వై చుచుండఁ

860

దనసు బీరము చేల తల్పంబు దీప
మును ఛత్రపాదుకల్ మొదలుగాఁ గలవి
తానయై దివ్యసౌందర్య వేషంబు
పూని యనంతం డాపొంత సేవింపఁ
బడగయు మిత్రుండు బంటు వీవనయు
నడతెంచు నరద మున్నతవితానంబు
మొదలై న పరికరములు తానె యగుచు
నెదుటఁ బక్షింద్రుఁ డొక్కెడఁ గొల్వ సేయ
వరున విద్యాధిదేవత యైన వేత్ర
మరుదారఁ బూని సేనాధినాయకుండుఁ

870

పరగుణోజ్జ్వలుండు విష్ణుకేనుఁ డెలమి
బరిచరత్వముఁ దాల్చి భజియింపుచుండ

రమణఁ దత్పరనగరద్వారగోపు
రములు సాలములు నారసి కాచుచున్న
యమలు లై నట్టి చండాదినిత్యులును
గుముదాదినిత్యులుఁ గుంజరాస్యాది
ఘనులుఁ జెంతల నూడిగంబులు నేయఁ
బనిపూని దానవప్రాణపారణల
నలవడి దివ్యాంగు లగుచుఁ బార్శ్వముల
దభుకొత్తు పంచాయుధంబు లుప్పొంగి

380

జయజయశబ్దముల్ సవరించుకొనుచు
నయమారఁ జెంత సన్నతులు గావింప
నత్యంత సంతోషితాత్ములై మఱియు
నిత్యులు ముక్తులు నిగమసంతతులు
నెలమిఁ జంకలఁ జేతు లిడి కొల్చుచుండ

(18. పరమపురుష కల్యాణగుణ మహిమ.)

నలఘు వై భవముల నాపరాత్పరుఁడు
మూడు కాలంబులు మునుముట్ట నెఱిగి
మూడగు నక్షరములయర్థ మగుచు
మూడు ధామంబుల మొససి నిల్చుచును
మూడు గుణంబుల మును మిడి దాఁటి

390

మూడు వర్గంబుల ముదమార నొనఁగి
మూడు తాపంబుల మురియఁ గొట్టుచును
మూడు లోకముల కిమ్ముల నేలి కగుచు
మూడు మూర్తులకును మొదలివాఁ డగుచుఁ
గరుణాకటాక్ష వీక్షణసుభాధార
శరణాగతులయెడ చల్లఁజేయుచును
నమితకల్యాణ గుణాభిరాముఁడు

సమఘనరహితుండు సర్వేశ్వరుండు
నిర్వికారుండును నిగమవేద్యుండు
సర్వజ్ఞఁ డనఘుండు సర్వశేషియును

400

(19. శ్రీదేవీప్రశ్నక్రమము.)

నైన ప్రాణేశ్వరు నక్కునం గదిసి
యాననం బెత్తి నెయ్యము తియ్య మొదవ
రాకేందుముఖి యకారణ దయామూర్తి
నాకేశనుత జగన్నాథుని దేవి
జగదేకజనయిత్రి సర్వశేషిణియు
నగు నిందిరాదేవి యప్పు డిట్లునియె
సరసిజోదర సర్వజనక యోగీంద్ర
కరుణామయాత్మ యాగమవేద్య సీవ
తెలియంగ సృష్టియు స్థితియు సంత్యమునుఁ
గలిగించి పిమ్మటఁ గలిగింప నొంప

410

సరయ సీసేవకు లగుపద్మసూతి
హరుల కిద్దఱకును నధికార మొనఁగి
వగపెల్లఁ దీట దేవర సంతతంబు
జగములఁ జోషింపఁజూలి వెండియును
సదయుండ వై సర్వజనుల సీడేర
మొదలికర్మబ్రహ్మముల స్వరూపముల
విదితంబు గావించు వేదజాలములు
తదుపబృంహితము లై తనరుశాస్త్రములుఁ
గలిగించి దేవరఁ గాంచుమార్గంబుఁ
దెలిపి చూపిన నట్టితెరువునఁ జనక

420

ప్రకృతివాసన, డీలుపడుచు లజ్జాన
నికరవారిధుల మునింగి తేలుచును

దనయాజ్ఞ మీఱిన దాసులమీదఁ
గవలి భూపతి దండు గదలినపగిదిఁ
దమకించి నీయాజ్ఞ దాటి నిచ్చలును
దమయిచ్చు దిరుగు నాత్మల విలోకించి
పనిబూని పీరి నేర్పడఁ బట్టి తెత్తు

(20. శ్రీరామకృష్ణాద్యవతార తత్త్వము.)

నని రామకృష్ణ ముఖ్యావతారముల
నవతరించియుఁ గొన్నియాత్మలఁ గరుణ
నవనంబు నేసి యిట్లరుగుదెంచితివి

430

నిఖిలజీవుల నెన్న నీశేషభూతు
లఖిలజీవులకు నీ వయ్య వల్లయుఁ
గొందఱ విగతదుఃఖులఁ జేసి మఱియుఁ
గొందఱ విహితదుఃఖులఁ జేయఁ దగునె
జాడతో దేవర సకలజీవాళి

నీడేర్చువిధము నా కెఱిగింపుమయ్య
యన విని లేతన వ్వాసనాబ్జమున
ననలోత్తఁ దనప్రాణనాయకఁ జూచి
యల్లనఁ దనకేల నాపద్మహస్త
వల్లవం బొనఁగూర్చి బళి బళి యనుచుఁ

440

దలిరుఁబోఁడిరొ నీవు తలఁచినగతి నె
తలఁపులో నేనును దలఁచుచున్నాఁడ
ననయంబు నీవు న న్న డిగినందులకు
వినుము చెప్పెద నది వివరంబు గాఁగ

(21. భగవత్ప్రత్యుత్తర క్రమము.)

సిరి పద్మ! యే నేమి నేయుదు మున్ను
ధరలోన నానావతారముల్ చాల్చి

యున్నట్టి నన్నొకానొకఁ డాత్మలోన
నెన్ని బ్రహ్మంబుఁగా నెఱింగి భజించుఁ

(22. ప్రాకృతజన స్వరూపము.)

గొందఱు శత్రుగాఁ గోరియుండుదురు
కొందఱు మిత్రుగాఁ గోరియుండుదురు

450

కొందఱు రాజుగాఁ గోరియుండుదురు
కొందఱు బాలుగాఁ గోరియుండుదురు
అందఱు నాచంద మరయరు వారి
నిందఱు నేరీతి నీడేర్తు నింకఁ
దనుఁగొల్పి మని యాత్మఁ దలచి యాత్మలకుఁ
దనువు లింద్రియములుఁ దాన యిచ్చితిని
ఇచ్చిన నవి దాల్చి హీనభావముల
నిచ్చులో నామూర్తి నెఱుంగంగలేక
యెనయ నిధ్మములఁ దే నిచ్చినకత్తిఁ
గొని యాలతోఁకలు గోసినరీతిఁ

460

దనుఁ గొల్పనిచ్చిన తనువులు దాల్చి
యనయంబు పరవిషయాసక్తు లగుచు
నాసురప్రకృతులై యనిశ మనాది
పాసనామూఢులై వంతలఁ జిక్కి
గొనకొన్న రాత్నపుగుండలకరణిఁ
బనిబూని ఘనకర్మపరతంత్రు లగుచు
నరకంబులందు జన్మంబులయందుఁ
దిరుగుచు నిట్లు వర్తిలెడుజీవులకు
శెలనాగఁ! యే నెట్లు లీడేర్తు నైనఁ
గలదు నుపాయ మొక్కటి విను మింకఁ

470

దలపోసి వారి కంతర్యామి నగుచుఁ
దెలిసి శ్రీరంగాది దివ్యదేశముల

(23. అచాకావతార మహిమ.)

సర్పావతారంబు లంగీకరించి
యర్చనాసుముఖుండ నగుచు నుండెదను
జేనంటి యింటఁ బెంచినయిట్టి జూపి
కానలో నిట్టులంగై కొన్నకరణి
సరయ సజాతీయు లగువారిచేతఁ
జిరజీవతతుల వశీకరించెదను
గావున ధరలోనఁ గమలాయతాక్షి !

(24. శ్రీ భూమీనీళాయుధ పారిషదాది భూలోకావతార హేతుకథనము.)

సీవు విశ్వంభర నీళావధూటి
ధర చక్రశాఙ్గానందక గదా నాగ
వరవై సతేయ విష్వక్సేనముఖులు
శ్రీవత్సకౌస్తుభాంచిత నిత్యవరులుఁ
గోవిందు లగు చండకుముదాది ఘనులుఁ
దక్కు నిత్యులును భూస్థలిఁ బ్రవేశించి
పెక్కు వర్ణంబులఁ బెంపొందఁ బొడమి
పెక్కుదేశముల సంప్రీతి వర్తిలుచుఁ
బెక్కుభాషలు నేర్చి పెక్కుకబ్బములు
సర్వాధికారముల్ సకలవేదాంత
నిర్వాహకంబులు నిగమరూపములు
సతులమద్గుణ వర్ణనాలంకృతములు
నతులముల్ ద్రవిడభాషానురూపములు
గేయముల్ నిత్యసంకీర్తనాత్మకము

480

490

లాయతరస పోషణానుభావ్యములు
నగుచు నొప్పుగఁ జేసి యలవానిచేత

(25. బాహ్యసిద్ధాంత నిరాసపూర్వక భక్తిప్రపత్తిస్థాపనోపాయకధనము.)

జగత్తిమై దుష్టదర్శనపరాయణుల
ననయంబు బాహ్యరాధ్యాంతమిన్
మునఁ జెంది మోహితాత్ములు నై నవారి
నరయంగ సంసార మనుకానలోనఁ
దిరిగెడు కరులపొందిక నున్నవారిఁ

500

గట్టుకంబంబులఁ గదియంగఁ జేర్చి
కట్టు నేనుంగులకరణి మీరలును
బదరక భక్తిప్రపత్తిమార్గములఁ
బదవుల నొందించి భవము లడంచి
పరమార్థ మగుపరాత్పరుఁ డని నన్ను
నరయంగఁ జేయుఁడా యని నియోగింపఁ
వనజాతవాసిని వనజాక్షుఁ జూచి
యనియె దేవర మమ్ము నలధరాస్థలిని
పొడమి ద్రావిడ వాక్యములఁ బ్రబంధంబు
లొడఁగూర్పు మనుటకు నుచిత మింకెద్ది

510

నాపుఁ డానందించి నారాయణుండు
శ్రీవనజాక్షి నీక్షించి యిట్లనియెఁ
గలుషసంతతులరాకాసి నాఁ గాళిఁ
గలుగఁగఁ జేసిన గంగచెంగటను
హరపార్వతీ వివాహముఁ జూడఁ గోరి
సురలు మునీంద్రు లచ్చోటి కేతేర
నాభారమున నుత్తరాశావకాశ
భూభాగ మెడల నొప్పున గ్రుంగ నపుడు

బొమ్మరవోయి వేల్పులమూఁక వేల్పుఁ
గమ్మరిఁ బిలిచి యుక్కుజము చూచితివె
యరుతరం బగు దీనియొరఁగు దిద్దంగ
వెరపు గల్గిన మాకు వినిపింపు మనినఁ
జెప్పిన నామాటఁ జేసెదరేనిఁ
జెప్పెద నని సురశ్రేణి కిట్లనియె
నమితతపోధనుం డగుకుంభ తనయుఁ
గ్రమమొప్పు వలదిక్కుకడకుం బంచినను
సమరీతి నొప్పు రసాచక్ర మనినఁ
దమకించి యాకుంభతనుజన్ముఁ డలిగి
నులివెచ్చునూర్చి కన్నుల కెంపు నెఱయఁ
దలఁపున నెలకొన్న తాల్మి వోవిడిచి
కనలుచు నావిశ్వకర్మ నీక్షించి

520

530

(26. పాప-తీపరిణయోత్సవహేతు వర్ణనము.)

యనియె నీవక్రోక్తు లాడ నేమిటికిఁ
బనిఁ బూని పార్వతీపరిణయోత్సవముఁ
గనఁ గోరి యంతరంగమున నెంతయును
లలిమిఁ బెక్కుగాలములనుండియును
గలుపాత్మ! యిచ్చటఁ గాచియుండంగఁ
జెనఁటి వై విఘ్నంబు చేసితో లేదా?
యని కనలుచుఁ దావకాన్వయులకును
బని యధికంబు నల్పము కూలి యగుచుఁ
జనుఁగాక యని ఘనశాపంబు నిచ్చె

540

నిచ్చిన ననయంబు నిచ్చలోఁ బొగిలి
క్రచ్చుట నావిశ్వకర్మ యిట్లనియెఁ
గటకటా! సకలోపకారంబు గాఁగ

నిలఁ బిల్చి నను సురలెల్ల బ్రార్థించి
యడిగినందుల కుపాయంబుఁ జెప్పటకు

(27. విశ్వకర్మశాపవణానము.)

నుడికి నీ వీగతి నుచితంబుఁ దప్పి
శపియింపఁ దగునె యోచపలాత్మ ! యనుచుఁ
గుపితుఁ డై యహ్మాని కోపించి పలికె
నీవు తాల్చినయట్టి నిగమసంతతులు
ద్రావిడరూపముల్ తాల్చుఁగా కనుచు

550

శపియింప నిరువురజగడంబుఁ జూచి
యపుడు వారలకోప మమరులు మాన్చి
పనిబూని కుంభసంభవుఁ బెక్కుగతుల
వినుతించి దక్షిణోర్వికిఁ బంపుటయును
జని ఖిన్నుఁడై కలశజహానిశిలకుఁ
డనుపమం బగు మలయాద్రిమీఁదటను
హిమవారి మునిఁగి వెయ్యిన్నాఱు దివ్య
సమములు ననుఁ గూర్చి సవరించె దపము
నత్యంతసంతోష మడర నే నపుడు
వ్రత్యక్షమై వేడు ఫల మిత్తు ననిన

560

వినతుఁడై మునియు వేవేలచందముల
వినుతించి తనపూర్వవృత్తంబుఁ దెలిపి
యావిశ్వకర్మశాపాయ త్తమైన
ద్రావిడత్వము వచ్చెఁ దనవేదములకు
నేమి సేయుదు నింక నిందిరానాథ !
యీమనోవిగ్రహం బెట్లు మానెదవో ?
యనినం బ్రసన్నుండనై ద్రావిడత్వ
మొనరిన శ్రుతులె సర్వోన్నతత్వంబుఁ

గలిగి మదీయభక్తశ్రేణిచేత

వెలయునట్లుగఁ జేసి వివరింతు నేను

570

నని వరం బిచ్చితి నదికారణమున

మును మిమ్ము దావిడముఖ్యదేశముల

నవతరింపుడ యంటి నారీతి మీరు

నవతరింపుడు వేగ నాదేశములను

అని వారి నియమించి యారమానాథుఁ

(28. భగవదచారవతారహేతుకభాసము.)

డనుపమంబై న శేషాచలంబునను

శ్రీరంగముఖ్యవిశేషదేశముల

ధారుణి నర్చావతారరూపములు

ధరియించి భక్తసంతతులఁ బ్రోచుచును

బరిపూర్ణవిభవసంభరితుండై యుండెఁ

580

గాంచనరత్న ప్రకాశితజాల

కాంచితం బగు తనయందంబుఁ గాంచి

యనిమిషుల్ ముక్తితోయజనేత్ర కాంచి

యన నొప్పుచును గాంచి యనుపేరఁ బరఁగి

గరిమ నే డగుముక్తికరము లై నట్టి

పురములతో నెల్లఁ బొగడొంది యపుడు

వసజకల్పార జీవనవతి కడలి

ననబోడు లెంతెమన్నన సేయునవతి

(29. కాంచీనగరస్థ వేగవతీనదీ వర్ణనము.)

విమలాంబుపూర సంవిజితభోగవతి

కమనీయసురభి సంఘాతభోగవతి

590

యమలకారండవ హంసపూగవతి
 సుమితపున్నాగ ఖడ్జూరపూగవతి
 వరుణమందిరరాగవతి పక్షిరాజ
 వరవేగవతి వేగవతి యనునేలు
 చుట్టును విలసిల్లుచుం దనుఁదానె
 పెట్టనికోటయై పెంపొందుచుండ
 నుత్తరోత్తరవృద్ధి నొదవించు బ్రహ్మ
 యుత్తరవేదినా నొప్పు నప్పురిని

(20. కాంచీనరగ వణానము.)

యురుతర వరదోత్సవోద్యన్మృదంగ
 బిరుద గంభీరద భేరిరవంబు

600

విని యకాలమునందు వేడ్క నెమళ్ళు
 ఘననాద మనుచుఁ గేకాధ్వను లేనియు
 నమితమై యగ్రహారాధ్యరథామ
 మమలాంబరంబున నమరి చూపట్టఁ
 గాదంబినీపంక్తిగాఁ దలపోసి
 నాదించి వెండియు నర్తిపుచుండు
 బయలేలు నెల శిరోభాగదేశముల
 నయమార భోగినంతతిమండనమ్ము
 లగుచున్న పౌధంబు లలయామ్రనాథుఁ
 డగు నాగకంకణు మాసి యింపుచుండుఁ

610

(31. కాంచీపురకామినీమణి సౌందర్య వణానము.)

గాముబాణము లనంగ వేట కలవె
 కామించి వీరల కన్నులే కాక
 కనకసూనము లనంగ వేట కలవె
 సనుపారు వీరలనానలే కాక

ఘనమైనవిరు లనంగా వేట కలవె
కొనలు మించిన వీరిగుబ్బలే కాక
కమ్మదామర లనంగా వేట కలవె
ముమ్మాటికిని వీరిమోములే కాక
కనకప్రతిక లనంగా వేట కలవె
చెనకమించిన వీరిచెక్కులే కాక

620

కంబుపోతము లనంగా డేట కలవె
కంబుకంతుల మించుగళములే కాక
గగనఖండము లనంగా వేట కలవె
నగవుమోముల వీరినడుములే కాక
కదళికాతరు లనంగా వేట కలవె
యుదుటుమీతిన వీరియూరులే కాక
కడఁగుతాఁబే శృంగంగా వేట కలవె
కడు మించు వీరిమీఁగాళ్లులే కాక
అనిమిషాదులు గొనియాడంగఁ జక్కఁ
దనమెల్ల జగములోఁ దమసొమ్మె యనఁగఁ

630

బసిఁడి సలాకలో భావజుపింటి
కుసుమాస్త్రములొ యనఁ గోమరు దీపించి
పరమలావణ్య సంపదచేత జనుల
సరు దండఁ జేయు తోయజనిభాసనలు

(32. బ్రహ్మక్షత్రియ వైశ్యాదిగుణ మహిమ.)

నిఖిలశాస్త్రాగమ నిధులై న బుధులు
నఖిలేశచరణ సంయతులై న యతులు
హరికోటినమతేజులై న రాజులును
హరహితునకు ఘను లగు వై శ్యజనులు

హరిభక్తిమతిభద్రులైన శూద్రులును
హరిసీలమణిచారులైన తేకులును

640

ఘనబల విజిత దిక్కరులైన కరులు
సనుపమజవజిత హరులైన హరులుఁ
గోవులును రసికపుంగవులునుం గలిగి
యవిరళశ్రీలచే ననువొంది యుండఁ

(కీర్తి: శాంతీవరదరాజ దివ్యాలయవర్ణనము.)

సరయ సన్నగరిమధ్యమున నసంత
నరసిచెంగట హస్తాంతరమున
బంగారుబోడుల పాలిండ్లఁ బోలు
బంగారుకుండలపస మించి మిటి
కాపురంబులవారు కని నన్నుతించు
గోపురంబులు వజ్ర కురుమింద సీల

650

లలితంబులైన జాలముల జాలములు
మలయజ విద్రుమ మణిమంటపముల
ధళధళం బోలుచు కుందనపువాకిళ్ళ
చలప నిచ్చలపుఁ బచ్చలతోరణముల
సురసీలవిరచిత సోపానతతుల
గురుచంద్రకాంతపుఁగొణిగెఱుఱులును
జల వనెత్తాపులు సారెకు మలయ
మలయమారుతముల మలయమూళిగలఁ
గోళుకకంబముల బంగారుబోడియలఁ
జలుకలచాలు దీర్చినవలీకముల

660

నీంపొంది మఱియు ననేకచిత్రములఁ
బెంపొంది లోచనప్రీతి రెట్టింప
నంచితం బగు నదనాంతరసీమ

మించిన శేషవల్మీకంబు చెంత
మదిరి పసిండిచే నొనరించినట్టి
మదిరె చేతులవయ్యు మాళిగెమీఁద

(34. పుణ్యకోటివిమాన మహిమ.)

శ్రీవరదరాజ దివ్యమూర్తిఁ వై భవము.

నోట నొక్కొకమాటు నొడివినం బుణ్య
కోటి నిచ్చుచుఁ బుణ్యకోటి నా వెలయు
బంగారుమేడలోపలభూమిఁ గల్లు
సింగార మొకకుప్ప చేసినరీతిఁ

670

జెందమ్మిరేకులఁ జెనకుపాదములఁ
జెదిన పసిండి గజ్జయలు నందియలు
చుట్టిన కెలఁకులఁ జుంగులువాఱఁ
గట్టిన హేమాంశుకంబు చూపట్ట
నురుతరంబుగ గద యూనుహస్తంబు
వరుస భక్తులఁ బ్రోచు వరదహస్తంబు
పాటి మీతినయట్టి పద్మభవాండ
కోటికోటుల నించుకొన్న బొజ్జకును
వదలకుండఁగఁ గట్టువై చినరీతి
నుదరబంధం బెంతయును నొప్పుచుండ

680

జడియని బాహుపాశములచేఁ గట్టు
వడిన సోమార్కబింబముల చందమున
నలరక్కసులమిత్తి యగుచుట్టుఁగ త్తి
వలమురియును నెంతె వలనొప్పుచుండ
విన్నువైఁ గ్రొమ్మించువెన్నెలసోగ
యున్నకై వడి సిరి యురమునఁ జెలఁగ
నలరమాదేవి సౌధాగ్రంబు రత్న

కలశంబుకై వడి కొస్తుభం బలరం
బంటవలంతి గుబ్బల మీఁదనొత్త
నంకిన మకరరేఖాంకంబు లనంగ

690

గులుకుముద్దులనక్ర కుండలాకృతులు
తథా కొత్తు చెక్కుటద్దముల మైనిండి
భాసిల్లగా వపాపరిమళోల్లాస
వాసితాధరవల్ల వమున తేనగవు
నిగుడంగ సంపంగినెఱిచూపునాన
తెగ గల తెలిదమ్మి దెగడుకన్నులును
గోపు వంచినవింటికొమ్మరై నబొమలు
నాపూర్ణ సోముని హాసియించుమోము
నిటలభౌగంబున నెలవంకలై న
కుటిలకుంతలములు కొమరు దీపింప

700

నిజులయావనపద్మినికీ గుడి కట్టి
శిఖర మెత్తినయట్లు జీవరత్నముల
రీతిఁ జూపట్టుకీరీటాంబుఁ గలిగి
పాతకాభీలజంబాలసూర్యుండు
దేవరాయఁడు రమాదేవితో భక్త
సేవితొండై తలఁచినవారి కెల్ల
వరము లిచ్చుచు దేవవరమునీశ్వరులు
వరదరాజనుచు భావన సేయ నజుని
హోమగుండంబులో నుదయించి యిష్ట
కామంబు లిచ్చు నెక్కలంబునంబు

710

రమణమై యతనియగ్రంబున హేమ
కమలాకరం బొండు గల దండులోన

(35. పాంచజన్యాంశముగా కాంచీపుగములో ప్రథమయోగీశావతార క్రిమము.)

ననమాన పాంచజన్యాంశంబు వచ్చి
వసిడినెత్తమ్మిగర్భముఁ బ్రవేశింప
భాసిల్లఁ నానాటఁ బ్రబలి చూపఁజ్జెఁ
గాసారలక్ష్మీకీ గర్భచిహ్నములు
గాటంపుతమ్మి మొగ్గలచన్ను మొనలఁ
దేటిక ప్పొదవెఁ బూదీవె నెమ్మేచు
పలుకఁబాఱెను గనుపట్టె నంతటను
వలనొప్ప నల్లగల్వలబంతి యూరు

720

తెలిదమ్మి నెమ్మోము తెలతెలఁబాఱె
నొలయులేనురువు చిట్టుములు బిట్టయ్యెఁ
దరఁగలవఘులు మందంబు లై ననఁ
సరసమృత్తికలవాసనలె యింపయ్యె
సలఁగి తిన్నటియంచనడలు జాగయ్యె
నల మహాచామిక రాబ్జీయందు

(36. ఆశ్వయుజ శ్రవణాదిసములో [సాయగై యాశ్వాగ్ నామక] ప్రథమయోగీశావతారవర్ణానము.)

హరినాభీనుదయించు నజునిచందమున
హరితార నాశ్వయుజాఖ్య మాసమునఁ
గాంచనపంకజ గర్భంబునందుఁ
బాంచజన్యాంశ ముద్భవ మయ్యె నపుడు
నాయోగి రవి యుదయం బై నకతనఁ
గాయజ్జానాంధకారంబు లణఁగె

730

(37. పుష్పవృష్ట్యాదిభుభశకునవృత్తాంతము.)

దివినుండి మొఱసెను దేవదుందుభులు
దివిజకామినులు నర్తించి రందంద

సురలు వర్షించిరి సూనవర్షములు
సొరిదిఁ దక్కినయట్టి శుభసూచకములు
శౌరి దేవకియందు జన్మించునప్పు
ఠారయ నేరీతి నారీతి నుండెఁ

(38. శ్రీ హరికటాక్షవీక్షణాదివైభవము.)

గమలాక్షుఁ డపుడు దిగ్గన నేగుదెంచి
కమలవాసినియైన కమలయుఁ దాను

740

భ్రమరపంక్తుల సరహులతోఁ దూగు
రమణీయ మైన సారసపుంద్రొట్టెలను
వేదనాదంబుఁ గావించు బాలకుని
మోదంబుతోఁ జూచి మురవైరి గదిసి
చేతఁ గైకొని చెంత సిరిపువ్వుఁబోడి
చేతికి నిచ్చె నిచ్చిన లోకమాత
తనయుపై గూర్చి నంతయుఁ బాలు గుబ్బ
చనుదోయి గురియంగ నందిటం గ్రుచ్చి
నయమార నాలింగనము నేసి శిరముఁ
బ్రియమార మూర్కొని పెరిమెఁ జన్నిచ్చి

750

యెలమి శౌరియుఁ దాను నిట్లు పోషింప
జలజనివాసిని చనుబాల పుష్పి
వనజాస్త్రకోటి లావణ్యంబుతోడఁ
గనుపట్టి యయ్యోగికంతీరవుండు
సరసిజాలయ పదాబ్జములపై శౌరి
చరణాంబుజములపై సాగిలి మ్రొక్కి
నుతియింప నతని సన్నతులకు మెచ్చి
శతపత్రనేత్రుండు సారసనిలయ

సజ్జీవనత బహుసత్త్వయోగమును
ముజ్జగంబులతాపములఁ దీర్చుగరిమ

760

(39. సరోయోగీశాఖ్యనామకరణక్రమము.)

యనుపమగాంభీర్య మమృతమూర్తియును
నొసర సరోనామ మొనఁగి యాతనికి
సమితమై దుష్ట మైనట్టిసంసార
తమములోపలఁ జిక్కితముఁ గానలేని
జీవుల నెల్ల రక్షించి వేదంబు
త్రోవకుఁ దెమ్ము నేరుపున నోతనయ !
నీయంద మేమును నిలిచెదమనుచు
నాయోగి హృదయంబునందు వసించి
యుండి రంతట సరోయోగి డెందమున
నింఞ్ఞారువేడ్కతో నిఖిలదేశములఁ

770

బరయోగి సామ్రాజ్య వై భవం బెనఁగఁ
జరియించుచుండె నిజ్ఞానిహారముల

(40. ఆశ్వయుజ ధనిష్ఠాదిసములో ద్వితీయయోగీశాసతారవణాశనము.)

మల్లాపురములో [త్రిధక్కుడల్మల్లై] కామోదకాంక్షముగా

తదసతారకథనము.

ఘోరనక్రగాహ కూర్మాదిలన ద
పారపారావార పారంబునందు
ముల్లోకముల సమమును మించు లేని
మల్లాపురం బను మహనీయపురిని
ముక్తిపోషుండు కామోదకీ దివ్య
శక్తిమయుం డైన సన్నోనివరుఁడు
మును వచించినమాసమున ననుతార
ననుపమ నీలోత్పలాంతంబునందు

780

జనియించె నిందిరాసహితం డై శౌరి
చనుడెంచి కడుసంతసమున నీక్షింప
వనరాశితనయ క్రేవల నున్నతనయుఁ
గొనకొన్నప్రేమఁ జేకొని యెదం జేర్చి
పతిచేతి వలమురి పా లిడఁబూని
కుతుకంబుతో సత్వగుణ మనుసాలు
హరిభక్తి యనున్నహ మందంద కలిపి
పరిపూర్ణమతి యోగిపతి కడుపునకుఁ

(41. భూతవాధాఖ్య [భూతత్వాశ్వాస్] నామకరణవణకానము.)

బోసి పోషించె నొప్పుగ దానవారి
యాసమయమున భూతాభిధానంబు

790

నలనికి నొసఁగి నీ వవనిపై భూత
తతిని సంస్మృతినముద్రముఁ దరింపంగఁ
జేసెదు గాన నిచ్చితి మిట్టినామ
మానురప్రకృతిచే సజ్జనులగుచు
మముఁ గానకున్న యాత్మల నాత్మవిద్య
మము నొలంగఁగఁ జేయ మాపుత్ర యనుచుఁ
వోడు నీడై ముకుందుఁడు పద్మ యతని
తోడనె తిరుగంగఁ దొడఁగి రంతటను

(42. మయూరపురములో [మైలాపూర్] నందకాంశము గా
తృతీయ యోగీశానతారకధనము.)

నలమాసమున సముద్రాగారతార
నలఘు మయూరపురాహ్వయపురిని
దళుకొత్తు లతికాహ్రదం బనుపేరఁ
గలకొలంకున రత్నకై రవాంతమున

800

శ్రీనందకాయధు చె న్నగ్గలించి
 శ్రీనందకాంశమై చెలువొందు యోగి
 జనియించె నప్పు డాజగదేకమాత
 వనజాక్షుడును గారవములు దైవాటం
 గడుం బెద్దయగుకూర్మి కడలి నోలార్చి
 లిడుదనెయ్యములోన నిగుడఁ బోషించి
 తద్దయు మెచ్చి పెద్దలకెల్ల నీవ
 (43. మహాహ్వయ [పేయాశ్వార్] సామకరణవర్ణనము.)

పెద్దవై జగతి దీపించెదు తనయ !

810

యనుచు మహాహ్వయం బరనికి నొసఁగి
 యనుంగు నెక్కొనఁగ నయ్యాదిదంపతులు
 నకలంక మైసట్టి యయ్యోగిహృదయ
 వికచాంబుజంబుఁ బ్రవేశించి రంత
 మురవైరి నాబాల్యమున నుండి చిత్త
 సరసిజాంతరములఁ జక్కఁగా నిలిపి
 పరిపూర్ణచిత్తులై బ్రహ్మవిస్మయ
 భరులై న యయ్యోగివరులు మువ్వరును
 దముఁ బోలిసట్టి యుత్తము లై నయ్యోగి
 తము లెవ్వ రని దేవతామందిరముల

820

నదుల దేశముల నానాతీర్థములను
 వెదకుచు నొక్కచో వీనమంతయును
 నానక్తిలేక సాయంకేహు లగుచు
 భాసిల్లుచుండిరి పంకజోదరుడు

(44. వామనక్షేత్ర [తిరుక్కోవలూర్] దేహాలిలో యోగీశ్వరప్రయసంపేక్షనక్రమము.)

వారల నిజమహత్త్వంబు నియ్యెడల
 వారని తనపరత్వంబు మోకముల

నేగడించి యజ్ఞాననికర మోహంబు
లగలింతు నని యెన్ని యాయోగివరుల
ముగురి నాకస్మికముగ దేవనగరి
నగుచుండు శ్రీవామనశ్చేత్రనగరి

830

నొనఁగూర్చ బయటఁ బురోపకంఠమున
నునికిగా నల్లంత నున్న యత్తటిని
ననుపమంబై న మహానిశివేశ

(45. మహావృష్టిప్రాదుభాసము.)

వనదోదయము లేనివానఁ గల్పింప
నప్పు డాపెనువాన యశనిపాతముల
చప్పళ్లతోడ రుంఝూమారుతమున
వడగండ్రతో నలవడి వడి మీఁటి
నుడిగొల్పు రవళితో జో రని గురియఁ
జడిముడి మొగ ముడచినఁ గానరాక
కడుఘోర మగు నంధకారంబు వొడమ

840

నొకనికిఁ గూర్చుండి యుండంగఁ జాలు
నొకచిన్న గేహలి యుండంగఁ జూచి
యా'యోగివరులలో నాదియోగీంద్రుఁ
డాయెడఁ జనుచెంచి యచ్చోట నిలిచె
నంత రెండవయోగి యట కరుదేర
నంతరంబున నున్న యాముసీశ్వరుఁడు
చనుచెంచి తేటి కీసంకటస్థలికిఁ
జనుకున కోడి యాసీనుండ నగుచు
నేనుండి తిరువుర మీటమీఁద నిలిచి
యైన నుండుదము రమ్మని చేరఁబిలిచి

850

యున్నతి నహ్మానియును దాను నచట
 నున్నయత్తటి మహాయోగి యేతేర
 నొకనికి శయనించి యుండరా దిచట
 నొకరీతి నొదుగుచు నొదుగుచు మేమ
 యీలోన నున్నార మిరువుర మిప్పు
 డీలోనఁ జనుదెంచి తీవు నిచ్చటికి
 నెక్కిన్న వానలో నిలువక రమ్మ
 కక్కసం బైన యిక్కడ నీవు మేము
 నొండొరులకు మన మొద్ది కై నదరు
 కొండము రమ్మంచుఁ గూడి మువ్వరును

860

నుండి రాగేహాళి నురుతరవృష్టి
 దండి మై గురియ నత్తటి నేగుదెంచి
 యల యోగిహృదయంబు నరసెద ననుచుఁ
 దలపోసి తపసిడెందపునందడిఁడు
 కడుఁ గక్కనమున నక్కడ నున్నవారి
 నడుమ సొత్తెంచి లేనవ్వ నవ్వచును
 గణియంబు లోలిఁ బ్రక్కలనున్నచెఱకు
 గణికల నొత్తడిఁ గావించుపగిది
 నొత్తున మొదలనే యొదిగెడువారి
 నొత్తడి నేయ నయ్యోగీంద్రవరులు

870

మనము మువ్వర మిందు మనల నెన్నడుమఁ
 జనుదెంచి తనరూపుచందంబు డాచి
 యిటికెడి నడుమ వీఁ డెవ్వఁడో వీని
 తెఱఁగు తెల్లంబుగాఁ దెలియుద మనుచు
 నచ్చెరు పడుచుండి రయ్యాదియోగి
 నిచ్చలం బగుభక్తి నిలిపి డొదమున

(46. భగవత్ప్రత్యక్షవణానక్రమము:)

పరమయోగికలిత ఘర్గళాశాసనవణానము.

ధరణి పంతియ సముద్రంబులు నేయి
యరుణ దీపముఁ జేసి యరుణాంశుప్రతుల
గారాబుచక్రంబుకైఁ బూన్చినట్టి
సీరజాక్షున కిచ్చి నీరాజనంబు

889

సంత రెండవయోగి యతస్థిపైఁ బ్రేమ
పంతియ మితి లేనిభక్తియే చమురు
నానందభరితహృదబంబె నత్తి
గానొనరించి వికాసమై యాత్మఁ
దిర మొందుజ్ఞానంబు దీపంబుఁ జేసి
పెరిమె నారాయణార్చితముఁ గావించె
బంధురజ్ఞాన దీప్రప్రకాశమున
సంధికారం బెల్ల సణఁగె నవ్వేళ
సనుపముఁడై న మూడవయోగి శౌరి
తనదుముందరను బ్రత్యక్షమై నిలువ

890

సిరిఁ గంటిఁ జెన్ను మించినమేను గంటిఁ
గర మొప్పు వదనవికాసంబుఁ గంటి
సల్లలితావనీ స్తనకుంభశుంభ
పల్లవంబులఁ బోలుపాదము ల్గంటి
సరసిజ హల శంఖ చక్రాంకుశౌంక
చరణముల్ జగదేకశరణముల్ కంటిఁ
దరణిబింబముచాయఁ దరళించు కనక
సురుచిరాంశుకము నంశుకముఁ గన్గొంటి
(శ్రీ) మించుకటితట శ్రీసతీవరణ
దామముల్ మేఖలాదామము ల్గంటి

900

వాత్సల్యజలధికై వడి నొప్పుచున్న
 వత్సంబుఁ గంటి శ్రీవత్సంబుఁ గంటిఁ
 జుట్టుఁ గై దువు వలచుట్టుశంఖంబు
 పట్టిచూపట్టిన బాహువుల్గంటి
 శాంతాశుమండల శత్రుకోటికోటి
 రీతిఁ జూపట్టు కిరీటంబుఁ గంటి
 మలఁగులై తెల్లఁదామరలఁ దామరలఁ
 గలహించు నిడువారుఁగన్నులఁ గంటి
 మకరకుండలబొల మార్తాండరుచుల
 వికసించు వదనారవిందంబుఁ గంటి

910

(47. విశ్వరూపప్రదక్షిణమహిమ.)

అందాదియాఖ్య యోగిప్రబంధమాహాత్మ్య వణకనము.

నని నుతింపఁగఁ జూచి యయ్యిరువురును
 వినుతింపఁ దలఁచి రవ్వెట్లు నీక్షించి
 యాపూర్ణమతులకు నావేళ విశ్వ
 రూపి యప్పుడ విశ్వరూపంబుఁ జూప
 నాసర్వమయురూప మవలోకనంబు
 చేసి మ్రొక్కుచు మునిశేఖరు ల్మణియు
 నానంద సుతురూప మపుడు సేవించి
 యానందపరవశు లగుచు నుప్పొంగి
 యంతాదు లనువేర నలరుప్రబంధ
 చింతామణులు ముక్తిఁ జేర్చునిచ్చెనలు

920

వేదరూపములు గావించిరి మూడు
 వేదాంతవేద్యుఁ డావిశ్వమయుండు
 నంటున సయ్యోగినాథుల మతులఁ
 వొంటిచందమున నస్తోకుఁ డై యుండె

యోగినాథులు దివ్యయోగసామాజ్య
భోగ్యులై భువి జరింపుచునుండి రనుచు
నలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ
కలిసీలవేణికి నబ్జపాణికిని
అతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
పతికి సరోముఖ్యభక్తసంతతికి
నంకితంబుగను శ్రీహరిభక్తనికర

930

(48. గ్రంథసమగ్రము, కవికావ్యప్రశంస. ప్రథమాశ్వాసపదినమాష్టిక్రమము.)

పంకజార్యమ తాశ్చపాకన్నయార్య
తనయ తిమ్మార్యనందన రత్నశుంభ
దనుపమ శ్రీవేంకటాద్రిశత్రు
మకరకుండలయుగ్మ మండితకర్ణ
సకలవైష్ణవపాద సంసేవకాబ్జ
సదనావధూలబ్ధ సరసకవిత్వ
విదితమానస తిరువేంగళనాథ
కృతమైన పరమయోగివిలాస కృతుని
యతులితంబుగఁ బ్రథమాశ్వాసమయ్యె.

940

పరమయోగి విలాసము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

(49. శ్రీవేంకటేశ దివ్యమహిమీ వైభవము.)

[ద్వితీయ]

హైమవర్షజాంగ ! యలమేలుమంగ !

జీమూతనంకాశ ! శ్రీవేంకటేశ !

మునిశాలి కాసారముఖ్యభక్తాళి

వనమాలి ! యవధారు వరదానశీలి !

పుడమి గాంచికీ దూరుపునఁ బయోరాశి

పడమట సర్వసంపదఁ జెన్నమీఱు

సకలభూస్థలము నాస్థలమును బ్రహ్మ

యొకనూఁటు త్రాసున నునిచి తూచుటయు

ధరణితలం బెల్ల దానితోఁగూడ

సరితూఁగకునికి యాసరసిజాసనుఁడు

950

జగత్పై నిది మహీసారాభిధాన

మగుఁగాక యని యన్న నది యాది గాఁగ

(50. మహీసార [తిరుమళిశై] ష్టోత్తరశతకం.)

మహి మహీసార నామమునఁ జెన్నొందు

బహుపుణ్య కై వల్యఫలద మై యెపుడు

సందును సకలలోకారాధ్యుఁడైన

యిందిరాపతి వసియించి చెన్నొందు

వనధివేష్టిత ధరావలయ పావనము
వనము మాసీంద్రజీవనము తత్పురము
సరసను శోభిల్లు చైత్రరథంబు
గరిమలు చపచపంగాఁ జేయురమణ

960

(51. భార్గవమునితపఃప్రకారము.)

నావనంబున వీక్షి తాత్ముఁడై లోక
పావనుండై నట్టి భార్గవమాని
పుడమిపైఁ బోఁక యాపోఁకపై నూది
యిడి దానిపైఁ బాద మిసుమంత యూఁది
యాననం బెత్తి కరాబ్జము లోడ్డి
భానుమండలముఁ దప్పక విలోకించి
పదిలుఁడై దేవతాభావపూర్వముగ
మదిలోన మంత్ర మేమటక యెన్నుచును
మడుపులలోన హేమంతకాలమున
వడఁ జల్లుతఱిఁ బంచవహ్నిమధ్యమున

970

నారూఢచిత్తుఁడై యహారహం బిట్లు
ఘోరతపంబు గైకొని చేయుచుండ
వడి మీఱి తత్తపోవహ్నులకీల

(52. దేవేంద్రభయప్రస్తావము.)

లడరి వాసవలోక మంటె నంటుటయు
విసుమానమంది యవ్వేళ దేవేంద్రుఁ
డనమానభీతిచేనందంద వడఁకి
పూని యీక్రూరతపో వృత్తి నెట్టి
మానవుండ వని నమానవేశ్వరతఁ
గోరి డెందమునఁ గైకొనియెనో కాని
యేరీతి నుండునో యిది యంచుఁ దలఁచి.

980

ద్వితీయాశ్వాసము

సంచితమన్యుఁ డై శతమన్యుఁ డపుడు
పంచాస్త్రమోహనబాణంబుకరణిఁ

(53. ఇంద్రప్రేషిత కనకాంగినామక సురకామిన్యాగమసము.)

గనుపట్టు నచ్చరఁ గాంచనవర్ణి
యనువేరిచెలువ నోయ్యనఁ జేరఁ బిలిచి
ధరలోన భార్గవతాపనుం డిప్పు
డురుఘోరతపము సేయుచునున్నవాఁడు
చపలాక్షి ! నీవిలాసముచొక్కుఁజల్లి
తపసి గూర్చిన తపోధనముఁ గైకొనుము
మదవతి ! నినుఁ గన్నమానవుఁ డింద్ర
పద మేలఁ దలఁచు నెప్పగిదినంటేని

990

రమణి ! నీయరుణాధరముఁ గ్రోలువాని
కమృతంబు మై నేల యాసలుపుట్టుఁ
గాంత ! నీకుచములుఁ గనువాని కమర
దంతికుంభములపైఁ దలఁ పేల కలుగు
సతివ ! నీబాహుల కగవడువాఁడు
మతిఁ గల్పలతికల మఱి యేల యెన్నుఁ
బడఁతి ! నీపలుగెంపుపసఁ గన్నవాఁడు
తడవునే యాత్మఁ జింతామణిఁ దలవఁ
దెలువ ! నీతోడిపొందికఁ గల్గువాఁడు
మఱియేల దేవసామ్రాజ్యంబు వెదకు

1000

నని తన సేయుకార్యప్రకారమున

(54. భార్గవముని తపోవనశోభావణానము.)

కనుగుణంబుగఁ బల్కు నమరేశ్వరునకుఁ
బ్రణమిల్లి తదనుజ్ఞఁ బడసి యాలేమ
గణుతింపఁ దగు హేమకళికలో యనఁగఁ

గనుపట్టు దేవతాకామినీమణులు
తనుఁ గొల్వ మేదిసీస్థలి కేగుదెంచి
స్వర్గోపవననికాసముఁ గ్రించుపఱచు
భార్గవమునివన ప్రాంతంబుఁ జేరి
పుట్టతొట్టెలలోని భుజగబాలకులఁ
బట్టి యొయ్యన జోలఁ బాడునెమళ్ళు

1010

నలమిఁ జెంతన నాడు నేణపోతములఁ
బిలిచి మచ్చిక యుగ్గుఁ బెట్టు బెబ్బులులుఁ
బలుమఱుఁ గరములం బట్టి లాలించి
కలభసంతతి ముద్దు గావించుహారులు
నలమి ప్రక్కలలోన నందంద పొదివి
యెలుకపిల్లలకుఁజ న్నిచ్చుపిల్లులును
గలిగి యనోన్యస్యరాగములతో వైర
ములు మాని. సురవనమును గేలి గొనుచు
సారసభవు బోలె శంభునిం బోలె
శారదోద్యచ్ఛివాసంయుతం బగుచు

1020

సురనాయకుని బోలె సుగ్రీవు బోలె
గరిరాజ వనచర కమనీయ మగుచు
నాగలోకముఁ బోలె నలినాస్త్రిఁ బోలె
భోగింద్రరతికుచభూషితం బగుచు
వనరాశిఁ బోలె దిగ్విలయంబుఁ జోలె
ననువహాండజవిబుధాకీర్ణ మగుచుఁ
బసనభూజాతముల్ పారిజాతములు
ఘననారపూగముల్ కనకపూగములు
చిరిబిల్వవారముల్ సింధువారములు
సరస రసాలముల్ చక్రసాలములు

1030

పొదలుజాతులు బహుపుష్పజాతులును
బొదిగొన్న మల్లెలు బొండుమల్లెలును
జందనంబులు గలచందనంబులును
గుండహింతాలముల్ కురువతాలములు
గోలకుఁజములు నంకోలకుంజములు
బాలమ్రాఁకులును రెప్పలమ్రాఁకులును
గనుపట్టురావులు గంగరావులును
గొనబై నతేకులు గుముదుతేకులును
గలుగొట్టురేఁగులు గంగరేఁగులును
దలుకొత్తు నిమ్మలు దాడినిమ్మలును

1040

గుదిగొన్నజువ్వలు కొండజువ్వలును
ముదిరినమోదుగుల్ ములుమోదుగులును
మొదలై న తరులతాముఖములఁ గలిగి
పదివేలతెఱఁ గులఁ బ్రబలి యెంతయును
స్వర్గంబువనములఁ జౌక పుట్టించు
భార్గవువనములోపలి కేగుడెంచి
యచ్చరపూఁబోడి యచ్చట నిలిచి

(55. సురకామినీ శృంగారాలంకార ప్రకారము.)

వచ్చిన తనతోడి వనితలు మెచ్చు
గట్టాణిముత్యాలఁ గనుపట్టుచున్న
బొట్టు మిక్కిలి నొఱపుగ నవరించి

1050

నటనగాఁ జిన్నారినామంబుఁ దీర్చి
బటువుగాఁ బచ్చలపతకంబుఁ జేర్చి
కొనబుగాఁ గప్పారుకొప్పుఁ గీలించి
మినుకుగా మేదీఁగె మృగమదం బలఁది
యొఱపుగాఁ గుచ్చెల నొరయంగఁ గట్టి

మెఱపుగా మొలనూలు మీఁద నమర్చి
కథకుగాఁ జౌజలకమ్మలు దాల్చి
తెలివిగా మొగపులతీవె లంకించి
విన్నాణముగరాలపెండెంబు వెట్టి
వన్నియగా నేల వలెవాటు వైచి

1060

ఊలుగాఁ బసిడియెడ్డాణంబుఁ బూని
మేలుగా వజ్రాలమించులుఁ బూని
కాంతిగాఁ గెంపులకడియము ల్బొడిగి
వంతగాఁ గపురంబు విడియంబు చేసి
యొసపరి బొగుగా నుద్దాలు మెట్టి
యసమసాయకుని మోహనకాండ మనఁగ
భళభళఁ దులగించు తాటంకరుచులు
తళుకొత్తు చెక్కుటద్దములమై నిగుడ
నెఱబేడినలజాడ నిగుడ నేత్రముల
మెఱుగారుచూపుల మిన్నెల్ల మెఱవ

1070

నఱవిరిగతుల నొయ్యన మూపుమీఁద
నఱజాటువేనలి యల్లాడుచుండ

(58. శృంగారచేష్టాప్రదర్శన క్రమము.)

ఝల్లుఝల్లుని మునిస్వంతంబు గలఁగ
ఘల్లుఘల్లుని పాదకటకముల్ మొఱయ
గీటాడుగుబ్బల గికురించుకాంతు
లూటాడుపయ్యెదయోర డాలింప
నెరు లేరుపడి నిగనిగ చిదిరించు
మురువై నకుచ్చెల మొరమొర మెఱయఁ
గడు మించు మరువేట గంటలపోల్కి
నుడిదారముల గంట లుయ్యల లూఁగ

1080

ధగధగ మించురత్నముల పెం పెనంగ
 మొగపుల కటిసూత్రములు వెడజూఱ
 మెఱుంగుఁ బల్వరుసక్రొమ్మించుతో మోవి
 చిఱునవ్వువెన్నెల చిందులాడంగ
 వేఁగారుగుబ్బుల వ్రేకంబుతోడ
 లేఁగొనుదీవియ లివలివలాడ
 ముంగేలికంకణంబుల పంజరంబు
 చెంగటి ముద్దురాలుక లాలించి
 తమ్ముఁ బెట్టెద రామ తమ్ము నాముద్దు
 గుమ్మ మాటాడ రా కొట్టు కొట్టు మనుచుఁ

1090

జిలుక నొయ్యన ముద్దుచిలుక నందంద
 పిలిచిన తనదై న బింబోష్ఠమునకు
 నొడిసిన రాచిల్క యొడుపు దప్పించు
 బెడఁగున నొకవితబెడఁగు చూపుచును
 భావజు మదదంతిపగిది నాలేమ
 యావనాంతరమున కరుదెంచి యచటి
 ఘనతపోరాశి భార్గవహానివర్చుఁ
 గనియుఁ గాననిదానిగతిఁ జేరవచ్చి
 యలయుచు సొలయుచు సతనిముంగిటను
 బొలయుచు మేనివల్పులు గుబాళించి

1100

వన్నీటి యివము కప్రముమీఁది చలువ
 వెన్నెలలో శీతు వెడనవ్వుకొనుచు
 మట్టమై తలిరుజొంపములతో నొక్క
 పొట్టమై లో నెండపొడవడకుండఁ
 దలిరించి కడు నివతాళించుచున్న
 యెలమావిక్రిందటి కేతెంచి నిలిచి

చరణంబు మై నొక్కచరణంబు నిలిపి
గురుకుచంబుల తథుకులు పిసాళింపఁ
దలిరుకెంకేలఁ గెందలిరాకుగొమ్మ
నలవోకఁ బట్టి యొయ్యారంబు నిగుడ

1110

మెఱుఁగువేనలి మూఁపుమీఁద నల్లాడ
నొఱపులు గులుకంగ నొకచిందువాడి
చెలికత్తెమూఁపువైఁ జేయిఁ జేర్చుచును
జిలుకకు బుద్ధులు చెప్పి నవ్వచును
దళుదళుక్కున గండతల మొలయించు
నొలయించి కెంకేల నొయ్యన మాటు
మీఱుసాలిండ్లపై మెఱుఁగుగాఁ జెరఁగు
జాతించు జాతించి చక్కఁగా నొత్తుఁ
జిలునవ్వవెన్నెలజిగి నెఱయించు
నెఱయించి మోవివెన్నెల సాళగించు

1120

నల్లన నయనతోయజము లల్లార్చు
నల్లార్చిరెప్పల నడ్డంబు నేయు
నటన మూపునఁ గొప్పు నటయింపఁ జేయు
నటయింపఁ జేసి క్రన్ననఁ జక్కదిద్దుఁ
గరమూలయుగళి బంగరుసుంకురాల
విరిబంతి కెంకేల వికసింపఁ మఱియు
జెలికత్తియలపిండుఁ జేరఁజేరుదును
గిలగొట్టి యంతలోఁ గేరి నవ్వచును
నలయుచు సొలయుచు నందంద నొసలఁ
జిలుకులేఁ జెమటఁ గెంజేత నూర్పుచును

1130

గఱివంకబొమలు నిక్కంగ సంపంగి
నెఱతావి నెరయంగ నిట్టూర్పు లిడుచుఁ
దగఁ బచ్చపదకంబు తథుకులమెఱుఁగు

బిగిచున్నగవచుట్టుఁ బేరెంబువాఱ
రంగై న కంకణరాగంబుతోడ
నుంగరంబులకాంతు లుప్పరం బెగయఁ
బసిఁడివన్నియఁ గ్రిందువఱచు నెమ్మేని
వసనిచాయలు వలివముఁ జౌకళింప
గుబ్బిగుబ్బలమీఁది కస్తూరిపూత
గొబ్బన మెఱసి దిగ్గున సోడుముట్ట

1140

ధరలోని విరహిసంతతి నెలయింప
మరుఁడు పంటినయట్టి మాయామృగంబు
కరణిఁ జూపట్టి భార్గవహూనిచిత్త
సరణిఁ బ్రవేశించుసరవిఁ జింతించి
పలుమఱు దనహావభావవిలాస
ములు చూపుచుండ నమ్మునివరేణ్యునకు

(57. కునిచిత్తవికాగక్రమము.)

సంతరంగము చిందులాడంగఁ దొడఁగె
సంతట రవిమీఁద హత్తినచూపు
రాజాస్య తాటంకరవలమై నిగిడె
నోజ దప్పక నిధియుక్తమంత్రంబు

1150

నుడివెడి జిహ్వ కన్నుల కల్కినామ
మడుగ నుద్యోగించె ననురాగ మెసఁగ
హృదయాంబుజంబుపై నెససిన బుద్ధి
మదిరాక్షిపాదపద్మములమై దగిలె
జపమాలికాసంఖ్య సవరించువ్రేళ్లు

(58. భార్గవమునిమోహప్రకారము. తపోభంగక్రమవర్ణనము.)

చపలాక్షి రమ్మని నన్నఁ గావించె
నప్పుడామునినాథుఁ డంతరంగమునఁ

గప్పిన కామాంధకారంబుతోడ
నయము పోవిడిచి మానముఁ గట్టిపెట్టి
నియమం బుడిగి మనోనిగ్రహం బేది

1160

జపమాల సడలించి జప ముజ్జగించి
తప మోసరించి లోధైర్యంబు డించి
యచ్చటఁ జెలువొందు నచ్చరలేమఁ
గ్రచ్చరఁజూచి దగ్గఱ కేగుదెంచి

(59. మునిసంభాషణక్రమము.)

కమలాయతాక్షి జగన్మోహనాంగి
భ్రమరకుంతల దేవభద్రదేభయాన
నీ వెవ్వ రజ్జాస్య నీకుఁ బే రేమి
దేవకన్యకవో భూదేవకన్యకవో
రాజకన్యకవో భోగిరాజకన్యకవో
నీజాడ యెఱిగింపు నేడు మా కనిన

1170

నీతఱి జిక్కెఁబో యితఁ డంచుఁ జుప్ప
నాత్మకై వడి నలనాతి యిట్లనియె

(60. కనకాంగిప్రత్యుత్తర విధము.)

ననఘాత్మ వినుమయ్య యమరకన్యకను
గనకాంగి యకువేరు గలిగినదాన

ధర బావనాశ్రమస్థలములయందుఁ
జరియింపుచుండుదు సఖులతోఁ గూడి
మీవంటిఘనుల కర్మిలితోడ నేవఁ
గావింపఁ గోరి యీగతి సంచరింతు
నోమానికులవర్య యొంటి మీ కిట్లు
భామలతోఁ గూడి భాషింపఁదగదు

1180

చిపురుబోడులు తపశ్శీలవృత్తులకు
వివరింపఁగా వేరువిత్తులు గారె ?
మదిలోన నొక్కటి మాటాడు టాకటి
మదిరాక్షులకు నియమంబు సంశయము
వాపులు నహి నై జవ ర్తనల్ సున్న
భోవసంసిద్ధి యెప్పటను లేదు
వేచందమున గృహవివశుడై యానఁ
గాచినపిదపఁ గుక్కల కిచ్చినట్లు
ఘనతపోధన మెల్లఁ గడవట నొక్క
వనిత కై యేటికి వఱదపుచ్చదపు

1190

పరమతపోరాజ్యపట్టబద్ధుండ
వరయ నీ కిది యేల యని కేలు మొగిచి
పోయివచ్చెద నని పోవ నుంకింప
నాయెడ భార్గవుం డనియె నచ్చరకుఁ

(81. భార్గవమునికృతమోహభాషణము.)

గలకాల మెల్లను గానలో నాకు
నలములుఁ దిని తిని యలయ నేమిటికిఁ
బరమసౌఖ్యం బైన భామలపొందు
మరుగనివాని జన్మంబు జన్మంబె
పరికింపఁగా మున్న సార్వతీసతికి
హరుఁ డిచ్చె సగముదేహం బన వినవె

1200

యదియునుగాక తోయజభవుం డేల
వదనపంకేజంబు వాణికి నిచ్చె
వార లట్లుండ నీవనజాక్షుఁ డేల
శ్రీరమాదేవిఁ దాల్చెను వక్షమందు
నన్నియు నన నేల యిహసౌఖ్యవితతు

లన్నియు నిచ్చువా రన్నుల కారె
వివరీతముగ నన్ను విడనాడ నేల
తపము పండినమీఁదఁ దాల్తురే జడలు
చవలాక్షి నీతోడిసంగంబు గలుగఁ
దప మేల జప మేల తక్కిన వేల

1210

నన వీని తనకు లోనగుటఁ జింతించి

(62. మునిప్రార్థనాసంఘటితకారము.)

కనకాంగి మానివాక్యము సమ్మతించ
మునిసాధుఁ డప్పు డామోదకుంజముల
వనజాస్త్రబాణవిహ్వలచిత్తుఁ డగుచుఁ
దొలుత నా గాధిసుతుండు మేనకను
గలసినకరణి నాకనకాంగిఁ గూడి
సరససల్లాప హాసవిలోకనముల
మరుకేళిఁ దేల్చి పిమ్మట విచారించి

(63. భార్గవముని కలితతత్త్వ విమర్శనము.)

యిచ్చలో నిది తగు నీది తగ దనక
యిచ్చట నే నుండి యేమి చేసితిని

1220

యెచ్చటి సురలోక యెచ్చటి తపము.
సెచ్చటియచ్చర యిట కేల నచ్చె
వచ్చెఁబో యే నేల వనజాక్షిచూపు
మచ్చువేసిన నిట్లు మరు లేల కొంటిఁ
గడుచిత్ర మిది గాదె కడలిలో మప్పు
నడవిలో నుసిరికాయయుఁ గూడినట్లు
లే వీటి కనకాంగి యేవీటి పూని
యీవిధి వాటిల్ల నేమికారణమొ

యది చూడవచ్చిన నట్టిద కాదె
ముదితలయెడ నున్నమునివర్యుఁ డైన

1230

జడియక యెట్లుండుఁ జర్పింప వహ్ని
కడ నున్నయీవెన్న కరుగ కేలుండు
నచ్చెరుపడి వేయు నన నేల నొకరి
యిచ్చు గా దెన్ని నది దై వకృతము

(౪౪. పరమవిరక్తికారణము. తీర్థయాత్రాగమనము.)

అని యాత్మవిద్యావిహారి యై యాత్మ
వనజోదరుని పాదవనజముల్ దలఁచి
పరమవిరక్తుఁ డై వభముక్తుఁ డగుచు
నరిగె నంతటఁ దీర్థయాత్రానురక్తి
నాయెడ మునిఁ గూడినంతనే దేవ

(౪౫. దేవకామినీసద్యోగర్థధారణ క్రమము.)

సుదక్షణాంశ చతుర్థాయోగీంద్రావతార వర్ణనము

తోయజవదన సద్యోగర్థ యగుచుఁ

1240

గమలాక్షుదివ్య సంకల్పంబువలన
దమితదై తేయ సుదర్శనాంశజుని
నఘదూరు యోగీంద్రు నతులలగ్నమున
మఘతారకను బౌష్యమానంబునందుఁ
గని తనవచ్చినకార్య మంతయును
ననుకూల మయ్యెఁ బొమ్మంచు గర్వించి
వనజాసనేంద్రాదివంద్యుఁ డౌవాని
మనుజమాత్రుని గాఁగ మది విచారించి

(66. వేత్రకుంజములో అద్భుతమూర్తదర్శనము.)

గుమిగొన్న యొకవేత్రకుంజంబులోనఁ
గొమరుని నునిచి గ్రక్కున నేదె దివికి

1250

మానినందనుఁడు నిర్మానుషంబైన
కానలో బెగ్గిలి కావు కా వనుచు
విలసిల్లఁగా సామవేదనాదముల
నెలుఁ గెత్తియేడ్వ నయ్యెడఁ గరుణించి
యామహీసారనాయకుఁడైన శౌరి

(67. మహీసారక్షేత్రనాథానుగ్రహవిధము.)

భగవదంతథానప్రకారము.

యామానినుతుఁ డున్నయట కేగుదెంచి
వనధిమేఖల గారవమున లాలించి
తన కటాక్షామృతధారలచేతఁ
దనివి నొందించి యంతట నేదదేర్చి
తనరించి యంత నంతర్ధానమైన

1260

జలజాతసువిరహంబు నైరింపలేక

(68. భార్గవమునికుమారాభివృద్ధిప్రకారము.)

యెలుఁ గెత్తి యాబాలుఁ డేడ్చునత్తఱిని
మలయంగ నెడ దుప్పిమై నోరగాఁగ
మొలత్రాటఁ జెక్కినమోటక త్తియును
గొనసిగతోఁ గూడి కురు లొకయింత
గనుపట్టఁ జెరివిన గన్నెరాకమ్ముఁ
గొనల వెల్వడుపుట్టగోఁచియు నెరులు
బెనఁగొన్న నునుదబ్బసీఁచు డాకేల

వెడవెడ జివ్వాడు వెదురుసలాక
యెడమచే బొటప్రేలి యినుపయుంగరము

1270

నడరంగ యడమొట్టి యగుగొడ్డుటావుఁ
బిడిముక్కుతోడునఁ బెనచి రాఁబట్టి
తనతోడిజోడు మేదరులు సోదరులు

(69. వేణులావకాగమనము. హరిదాసనామకరణము.)

వెనువెంటఁ జన నొకవేణులావకుఁడు
హరిదాసుఁ డనుపేరియతఁడు భూసార
పురవాసుఁ డవ్వనభూమి కేతెంచి
కఱ కెక్కి చిత్తులు గిట్టిలో ముణిఁగి
కుఱచలై వంకరకొంకరల్ వోక
సల్లలై చక్కనై సవరనై పెరిఁగి
వెల్లవోవని పండువెదురులు చూచి

1280

నఱకి కుప్పలు వైచి నయముగాఁ జివ్వి
ముఱియించి కుదియించి మోపులు గట్టి
యూరికే మరల నుద్యోగించుతఱిని
వారికి నాచెంత వనవీధి నున్న
బాలురావము వినఁబడిన వా రప్పు
డాలించి మార్జాల మని సగళయించి
పాక్కపా క్కని తమభాషఁ జెప్పుచును
గ్రక్కున నటకు డగ్గఱ నేగుదెంచి
యలమానిసుతుఁ డున్నయట్టిగుంజంబు
వలచుట్టియుండిరి వలచుట్టినట్లు

1290

హరిదాసుఁ డనుపేరియతఁ డేగుదెంచి
దరుల మేదలుల సోదరుల నీక్షించి
బాలురావం బేమొ పరికింపుఁ డనుచు

(70. మునికుమారతేజోవిలాస మహిమ.)

నాలోని కేతెంచి యమితతేజమున
భానుకోటిసూర్యుఁ బ్రహసింపుచున్న
వశానినందనుఁ గాంచి మది సంతసించి
పిల్లిగా దోరి జాబిల్లి గాఁబోలుఁ
జల్లనివెన్నెల చల్లుచున్నాడు
అనుచు నబ్బలు రెప్పార్పకెంతయును
గనుఁగొని వేడుకకడలి నోలాడి

1800

యానందబాష్పంబు లానరాబ్జంబు
మైనిఁడి దిగువాఱమై గరుపారఁ
బెన్నిధిఁ గన్నట్టి పేదచందమున
నున్నతోన్నతుండైన యోగినందనుని
దనయులు లేమి నాదరమున నెత్తి
కొని కూర్చితోడ నక్కునఁ జేర్చి వేడ్కుఁ
గొనకొని యావేత్రకుంజంబు వెడలి
తనవార లెల్ల నెంతయుఁ జోద్యపడఁగ

(71. వేణులావకగృహములో భార్గవమునికుమారాభివృద్ధిక్రమము.)

మునిపుత్రుఁగొని పురంబున కేగుదెంచి
తనయాలిచేతి కెంతయుఁ బ్రేమనొసఁగ

1810

నరవిందనాభుఁ గన్నట్టి యశోద
కరణి నుప్పొంగి యాకాంతాలలామ
యనువొందఁగా బోరు కాడించి కూర్చి
యినుమడింపంగఁ జన్నిచ్చె నిచ్చుటయు
నామహిసారనాయకుఁ డైనయట్టి
హేమాంబరుఁడు తనయెదుట నిల్పుటయు
హరిపదధ్యానామృతాహరలహరిఁ

బరితృప్తిఁ జెంది యాభార్గవాత్మజుఁడు
చనుగ్రోలఁ డయ్యెనాజాడనే పెక్కు
దినము లుండంగ నెంతే వెఱఁ గంది

1320

మగనితోఁ బలికె నమ్మగువ దూఱుచును
నగుబాటు చేసి తింతఱలోనఁ దనకుఁ
గటకటా ! వీని నెక్కడనుండి తెచ్చి
తిటువంటి పసిబిడ్డఁ డెందై నఁ గలఁడె
చనునోటఁ బెట్టెడు చనుగ్రోలకున్న
మినుకంత యుగ్గై న మ్రొంగఁజేడవఁడు
ఆకొన్న చంద మింతైనను లేదు
తేకువ చెడఁ డొండుదిక్కు గన్గొనఁడు
ఆరయ వీడు దయ్యము గాని భూమి
వారిబిడ్డలవంటివాడె? చూడంగఁ

1330

(72. మునికుమారాశ్చర్య చర్యప్రకారము.)

జిక్కిండు నలుగండు చెలు వగ్గలించి
యొక్కచందంబున నున్నాఁడు గాని
యనుచు నిద్దఱు నరు దంద నావార్త
జను లాలకించి యాశ్చర్యంబు నొంది
యాబాలగోపాల మట కేగుడెంచి
యాబాలుఁ జూచుచు నరుగుచుండంగ
నానగరినె వృద్ధుఁ డగునట్టిపుత్ర
హీనుఁ డొక్కరుఁడు పెక్కిండ్లనుండియును
సంతానకాముఁడై సతియును దాను
నంతరంగమున శోకార్తుఁడై యుండి

1340

యావార్త విని వెఱఁగంది డెందమున
భావించి యతఁడు తప్పదుదేవుఁ డనుచు

(73. వృద్ధదంపతిదత్తక్షీరస్వీకరణము.)

మునికుమారయోగనిద్రాద్యాశ్చర్యచరిత.

న త్రపోధనుఁ జూచునభిలాష నటకు
రిత్రచేతులఁ బోవ రీతి గాదనుచు
నొకసోలనెయి, పాలు నొకచేరెడన్ని
యకలంకమతినిచ్చి యది కేలఁ బూని
యనురాగవల్లక యంతరంగమున
ననలొత్త నటకుఁ గ్రన్నన నేగుదెంచి
హరి మున్ను సందగేహములోన నున్న
వరున నావేణులావకునిఁజిలోనఁ

1350

బసని మాయావటపత్రతల్పమున
వసియించి నిదురించువాఁడునుం బోలె
బాగొప్పఁ దొట్టెలపైఁ బవ్వళించి
యోగనిద్రాసక్తినుండు నహమ్మనిఁ
గని చేత నున్నదుగ్ధము యోగిమ్రాల
నునిచి సన్నుతిచేసి యోగింద్రవర్య!
నాకేశసన్నుత! నాచేయుభక్తిఁ
గైకొని నను నీవు కరుణింపవలయు
సీరిసోదరుఁడు కుచేలునియటుకు
లారగించినరీతి నవధారు దేవ!

1360

భక్తవత్సల! కృపాపారీణ! నాదు
భక్తిఁగైకొమ్మని పదములవ్రాల
నతనిభక్తికి నాత్మ సనయంబు మెచ్చి
యతివేగమునను బద్మాసనం డగుచుఁ
గరుణాపయోరాశి కాన నాహ్వాని
వరుఁడు తత్క్షీర మాస్వాదించె నపుడు

జనులెల్లఁ జేయుపూజలు లెక్కగొనని
ఘనుఁడు నాసేవ నిక్కము మెచ్చె ననుచు
మనమున నుప్పొంగి మగుడి యిరీతి
దినదినంబును బాలు దెచ్చుచునుండి

1370

యంతట నొక్కనాఁ డాదృఢప్రతుఁడు
కాంతయుఁ దాను నక్కడి కేగుదెంచి
ప్రతివారమును దెచ్చుపగిది దుగ్ధంబు

(74. భుక్తావశిష్ట తీరసమపకాణము.)

వృద్ధదంపతిశరీరములో యశావసావిర్భావము.

నతనికి నర్పింప నాయోగివరుఁడు
సగ మారగించి నిశ్చలదయాదృష్టి
సగము వారలకుఁ బ్రసాదింప నతఁడు
తనసతియును దాను తత్ప్రసాదంబు
ననురక్తిఁ బ్రాసించె నంతలోపలనె
తరుణభౌవంబులు దాల్చి యిద్దఱును
బరమానురాగసంభరితులై యోగి

1380

(75. తపసుగుణగభాధారణము.)

కణిక్పష్టాఖ్యకుమారావిభావాము.

యనుమతంబున నింటి కరిగి రంతటను
మునినాయకునివరమున నవ్వధూటి
గరు వొంది భవ్యలగ్నంబునం జక్ర
పరిచరాంశజు లోకపావనమూర్తిఁ
గణిక్పష్టం డనుపుత్తుఁ గాంచెనయ్యోగి
మణియైన భార్గవహానిశేఖరుఁడు
షరత త్వమయ్యు గోపాలుచందమున
హరి నందగేహంబునం దుండుకరణిఁ

గారియెవ్వారికిఁ గానరాకుండ
 నీటు గప్పినయట్టి నిప్పుకమాడ్కి-
 క్తీర్తికెక్కిన నిజాకృతి డాచి ధరణి
 నర్తించుచున్న సంవర్తచందమున
 ననుపమయోగీంద్రుడయ్య నమ్మాని
 తనయాపు డాచి మేదరివిధంబునను
 సరవిమై నమ్మహీసారంబునందుఁ
 గరమొప్ప శూర్పవిక్రయము నేయుచును

1390

(76. మునికుమారచిత హరిభ్యాససంతోషాదికథనము.)

గమలేశ పాదపంకజయుగభ్యాస
 సమధికామృతముచే సంతృప్తుఁ డగుచుఁ
 గడునల్ల నగుదీవిఁ గనుపట్టునూర్య
 పడువున వేణులావకునిగేహమునఁ
 దేజరిల్లుచుఁ గొన్ని దినములమీఁద
 నోజుఁ బెంపెనఁగెడు యోగానురక్తి
 భాసిల్లు నాయోగిభర్తగుహాధి
 వాసుడై నియమితవాసరుం డగుచు

1400

(77. అష్టాంగయోగరచనాప్రకారము.)

పింగళశుషుమ్నాపూరణాది.

యమవియమప్రముఖాష్టాంగపూర్తు
 లమరంగ విహితపద్మాసనుం డగుచు
 భౌతిగా నస్థికపాల భౌతియును
 ధౌతీసీతియు నౌళితాటనం బనఁగఁ
 బాలుపొందు పట్కర్మముల నాచరించి
 సలలితోడ్డియాణజాలంధరములు

1410

మొదలై న దశమహాముద్రలం జక్కఁ
గదియించి యిడయుఁ బింగళయు సుషుమ్ను
యాపూరణము మొదలై యెన్నఁదగిన
లో పదునాల్గునాళ్లు వివేకించి
శీతలభ్రమరిభస్మికమూర్ఖకేవ
లాతతరవిభేదనాదినామములు
గల యష్టవిధకుంభకముల నేర్పఱచి
కలకేవలపుకుంభకమునఁ గుంభించి
లీల మై నాసనలింగహృన్నాభి
త్రాలుమూలలలాటతలములయందు

1420

(౧౪. మణిపూరకాదికరణము,)

సాధారమణిపూరకాదినామముల
సాధారణంబు లై సరవిఁ బేర్కొనఁగఁ
బదిల మై నాల్గాఱు పది పది రెండు
పదియాఱు రెండు నై పరఁగుపత్రముల
సనువొందుచుండెను నారుదామరల
సనిలునిచేత నొయ్యన మేలుకొలిపి
నాభిపంకజముక్రిందటను ముమ్మూల
శోభిల్లు బాహ్యండశోభితం బైన
గంభీరనాళికాకండంబులోనఁ
గుంభించి వాయువుఁ గొనిదానిచేత

1430

సాధారః మలమధ్యత్రికోణంత
రాధీనరేఖాక్షరాంతరవహ్ని
వెలుఁ గొండఁ జేసి పర్వినగాలితోడ
మిళితంబు చేసి యెన్నిదివదనములఁ
బలువుగా నాక్రింది పశ్చిమనాళి

తలక్రిందుగాఁ జూట్టి తలకనిభుజి
వదనగహ్వరము చువ్వన దాటఁజేసి
చెదరనికడఁకఁ బల్కిమనాళిఁ జొనిసి
వెనకఁ జొప్పుడునేకవింశతిమణుల
బెనఁగొని సంతతాభేద్య మై తనరి

1440

(79. గ్రంధిత్రయ భేదసాది యోగసామ్రాజ్యకలనము.)

జలజాసనేశకంజదళాక్షసామ
ములు గల్గి వజ్రంబుమురువున నున్న
యామీఁది గ్రంధిత్రయంబు భేదించి
యామీఁది యూర్ధ్వముఖాంబుజాతంబు
తలక్రిందు నేసి యందలిసుధారసము
నలరెడుహృదయతో యజములోనించి
మండితయోగసామ్రాజ్యసౌభాగ్య
మండనుం డగుచు నహ్మనివర్మ్యండు
సావనవన సప్తపర్వతగుహల
నీవిధి నేడునూఁజేఁడునూఁజేండ్లు

1450

(80. కణాదగురుభట్టాదినానాసిద్ధాంతపరిచయము.)

తత్పూర్వపక్షకథనము. విష్ణుతత్త్వసర్వోత్కృష్టతత్త్వస్థాపనము.

వేర్వేట వసియించి విమతంబు లై న
సర్వసిద్ధాంతముల్ చర్చించి చూచి
కాణాద గురు భట్ట కపిలాక్షపాద
సాణిని మిథ్యాప్రపంచశాస్త్రముల
లక్షించి చూచి యల్పము లని పూర్వ
పక్షము లేసి యభంగవిస్ఫూర్తి
శుద్ధాంతరంగుడై శుభకరవిష్ణు
సిద్ధాంతమూర్ధాభిక్షుడై పాలించి

ద్వితీయాశ్వాసము

తలఁపుఁదామరలోని తామరకంటి
చెలువంబునకు నెంతె చిక్కిచొక్కుచును
దఱచుగా నందునఁ దగిలి బాహ్యంబు
మఱచి హరిధ్యానమగ్నుఁ డై యుండె

1460

(81. విశ్వరూపదర్శనము. భక్తిసాగరామధేయప్రఖ్యాతికరణము.)

హరిధ్యానాసక్తిప్రశంస.

నాపావనునిభక్తికలరి యావిశ్వ
రూపి యప్పుడు విశ్వరూపంబుఁ జూప
నామూర్తిఁ గనుఁగొని యాత్మ నుహ్నింగి
వేమాటు నుతులు గావించె విష్ణుండు
నల యోగివరు డెంద మనుతమ్మిలోని
యెలదేఱి యై యుండె నెంతయుం బ్రీతి
ముక్తరాగుం డదిమొదలుగా జగతి
భక్తిసారం డనఁ బ్రఖ్యాతి నొంది

1470

యట వీడుకొని యొక్కయటవీతలమున
ఘటితపద్మాసనకమనీయుఁ డగుచు
నత్తపోధనుఁడు శ్రీహరిపదాయత్త
చిత్తుఁ డై హృతలోకచిత్తుఁ డై యుండె
గుబ్బెతనునువాడిగుబ్బలం దెగడు

(82. పార్వతీశంకరాగమనప్రస్తావము.)

గుబ్బగొమ్ములుసోగ కఱుచవీనులును
గగనగంగోత్తుంగ కల్లోలలోల
మగుగంగడోలుఁ జెన్నగుజల్లితోఁక
నిడువెడఁ దగువెన్ను నెఱిగుజ్జామెడయుఁ
గడుదొడ్డపిఱుఁడు చక్కనిముద్దనడలుఁ

1480

గదలుమూపురము డాకాలిను పురము
గుతు రై నగిన్నె బాగులగొరిజలును
బస మించుమువ్వలుం బసిండిగంటలును
బసిదిండిగంతయుం బాపపట్టెడము
దెలిమించుముకుంద్రాడు తిన్ననిమోము
గలిగి తేజీకూనగతి నొప్పు మీటి
యడరుగబ్బున ఘణి ల్లన అంకె లిడుచు
నడతెంచు కైలాసనగ మననొప్పు
వెలిగిబ్బ నెక్కి యవ్విధుఖండహళి
వలిగుబ్బలితనూజ వలిగుబ్బ లిటియ

1490

కొంగిటఁ దను బిగ్గకరముల నొక్క
వీగుచు సంతోషవివశుఁ డై పొంగి
యావేళ నిచ్చావిహారి యై మింటఁ
బోవుచు నుండునప్పుడు శైలతనయ
ధరనున్న భార్గవతనుజాతుఁ జూచి

(83. భక్తిసారథపోనిరతత్వప్రశంస.)

వరుఁ జూచి యత్తపోవనవీధియందు
ఘనతపోనిష్ఠ నొక్కఁడు శంక లేక
వినిమిలినాడుఁడై వెలితలం పుడిగి
నరునిచందమున నున్నాఁడు తత్తేజ
మరుణకొటుల కెక్కుఁడై చెలంగెడిని

1500

యితఁ డెవ్వడో మనమిమ్మహామహాని
గతియుఁ దన్మహిమయుఁ గనిపోవవలయు
నని నంది వాగెయు నందంద గుదిచి
వినుతించి పలుమాటు వేడుకొనంగ
నాయెడఁ దనప్రియురాలి వాక్యములు

త్రోయజాలక నిల్చి తుహి హంశుధరుడు
వృషభంబుడిగి హానివృషభుని జేరి
విషకంఠుఁ డనియె సవినయవాక్యముల

(84 వరప్రదానసుముఖత్వ వర్ణనము.)

నుడరాజమాళి నేనోహానిచంద్ర!
యడుగు మిచ్చెద వరం బనఁ గన్నుఁ దెఱచి

1510

యిగునొత్తువేడుక నెదుట నున్నట్టి
నగసుతాపతిఁ జూచి సగుచు నయ్యోగి
తనచెంత నున్నబొంతను మునుమున్నె

(85. భక్తి సాగకలితలజ్ఞాకరవరప్రార్థన. శంకరకోపావేశాని.)

చొనిపియుండినయట్టి సూది చేఁబూని
దారంబు నంది యీదారంబు సూది
ద్వారంబునందు సంధానింప నిపుడు
వర మిమ్ము సీపు దేవర వై తివేని
హర! మాకు నిది మనోహరము నావుఁడును
భవుఁడు రోపావేశభరతుఁడై యలిగి
యపు రార! నాతోడనా కేరడంబు

1520

లెఱుంగవే పురముల నెఱియించువార
మఱచితే తారకు మర్దినుకడఁక
వినవె? నాకథలు భూవిదితంబు లిప్పు
డన నేల? తొంటివి యని చెప్పు నేల?

(86. శంకరసేత్రవహ్నిజ్వాలాప్రసారణము.)

యిదె తపోధనుఁడ వై తేని యీక్షణమ
కదలక నాదుముంగల నిల్వో మనుచుఁ
గ్రచ్చఱఁ జిచ్చఱకన్న విచ్చటయుఁ

జిచ్చుటకోలలేర్చినరీతిదెసల

మింట మంటలు జంట మెఱయఁ దారకలు

గెంట నద్రులు పెల్లగిలి కూలి వ్రాలఁ

1530

జటచిటధ్వనులతో శిఖకోటి వెడలి

పటుతర బ్రహ్మాండభౌండంబు నిండ

ఖద్యోతకాంతు లొక్కట లెక్కగొనని

ఖద్యోతబింబంబుకరణి నవశ్మాని

హరనేత్రవహ్నికి నడ్డంబు గాఁగఁ

(87. ప్రత్యస్తప్రేరణాక్రమము.)

భక్తిసారచరణవహ్ని జ్వాలాప్రసారణాధిక్యము.

జరణాంబుజాతంబుఁ జాచెఁ జాచుటయు

నందుఁ జూపట్టె నత్యర్కాగ్నికోటి

చందంబు గలుగులోచనకోటియందుఁ

బొడముమంటలు భుగ భుగ నాకసంబుఁ

బుడమియు నిండి నిప్పులు గుప్పళింప

1540

గడ గడ ధరణి గ్రక్కదల మిన్నగల

నుడువంక్తి లాజలయోజమైఁ బెటల

వెఱపింపఁగాఁ బోయి వెఱచినకరణిఁ

గరకంతుఁ డానేత్రఘనవహ్ని కులికి

తలఁచిన ధారాశఙ్ఖారాధరములు

బలువిడి గర్జనప్రభలతో నిగుడి

గుడిగొని జడివట్టి కురియంగఁ దొడఁగెఁ

దొడఁగిన మానినాధుండు లెక్కగొనక

దేవకీసుతుండు లోఁ దెలి వొందియున్న

గోవర్ధనంబు బాగుగ నున్నఁ జూచి

1550

శర్వుండు మిగుల నాశ్చర్యంబు నంది

శర్వాణి కమ్మునీశ్వరుఁ జూపి పలికెఁ

ద్వితీయాశ్వాసము

గంటివే యెనలేక కనలెడుకంటి
ముంట సాహుతిగొనుమంటఁ గల్పించె
నే నెంత యతఁ డెంత యెన్నిచూడంగ
శ్రీసాధుభక్తు లజెయ్యు లెవ్వరికి

(88. శంకరకృతభక్తిసారవైభవప్రశంస.)

సురవర్షుడైన భూసురవర్షుడైన
నరనాథుడైనఁ గిన్నరనాథుడైన
నారయ హరిదాసు లధికులు గాన
వారలతోడ గర్వము పని లేదు

1560

అంబుజనేత్ర! యెట్లంటేనిఁ దోలుతే
నంబరీషుఁడు గెల్వఁడా యుత్రిసుతుని
హరిదాసు లఖిలలోకై క పావనులు
హరిదాసు లపగతాహంకారమతులు
హరిదాసు లగువార లధికుల కధికు
లరయ వారలకంటె సధికులు లేర
యచుచుఁ గపర్ది సంయమినాథుఁ జూచి
విసుతవాక్యంబుల వేమాటఁ బొగడి
యోహానికులనాథ! యోగింద్రచంద్ర!

నీమహామహిమ వర్ణింప శక్యంబె

1570

రీయంతవాడని నిన్ను నెఱుంగమిఁ జేసి
తింతకార్యంబు నేనిట్టినేరంబు
మఱచి మమ్మిరువుర మదిలోన నెపుడు
మఱవకు మనుచు నుమామనోహరుఁడు
నక్కాంతతోడ మిన్నంది యన్నంది
నెక్కి కైలాసాద్రి కేగె నాతనికి

(89. అక్షపాదనామాంతరప్రాప్తిక్రమము.)

నక్షులు పాదంబునం దున్నకతన
నక్షపాదాహ్వయం బమరె సంతటను
జెదరకుండఁగ భవజీర్ణవస్త్రములు
పొదివిమాయానూత్రమునఁ గాలసూచి

1580

నొడలిబొంతలు కుట్టుచున్నమాయావి
వడుపున సమ్మానినసుధేశ్వరుండు
తఱచు కుట్టులు వడఁ దనబొంతపొంత
కుటువాఁడిసూచిచేఁ గూర్చుచున్నంత

(90. కొంకణసిద్ధనరాగమనము. శార్దూలవాహనగతినిరోధము.)

గగనమార్గమునఁ గొంకణుఁ డనుసీద్ధుఁ
డగణితదివ్యమంత్రాదిసీద్ధుండఁ
చిటుతకెంజడలమై సింగినాదంబు
నెఱసినమేనివన్నెలబూదిపూఁత
బెత్తంపుమొలత్రాట బిగిసిచూపట్టు
గుత్తంపుగోచి చిక్కులకుట్లబుట్టు

1590

నిగనిగ మెఱయుమానికపుఁగామాక్షు
లొగి ఫాలమున నొప్పుచున్నరుద్రాక్ష
మొగసిరిమసిబొట్టు మొనసంకుజేర్లఁ
తగిలినపెనుజన్నిదపు రుండమాల
కప్పెరసత్పెంబుఁ గక్షఫాలయును
నొప్పుగా బిగిసినయోగపట్టెయును
గలిగి డాకాలిమైఁ గాలు సంధించి
నలువొందు నురము నెన్నడుము నిక్కించి
కేలిమైఁ గేలు నొక్కించి మోకాలి
కేలికిందట నిఱికినబాగు చూపఁ

1600

బాలుపొందులూతంబు పులికళానంబుఁ
గలిగి సిద్ధుఁడు శరద్ధ నఘనం బనఁగఁ
గనుపట్టె గగనమార్గమున శార్దూల
నునిలవేగంబున నట వచ్చి పచ్చి

(91. భక్తిసారతేజఃప్రసాదవైభవము.)

ధర నున్న భార్గవాత్మజాదివ్యతేజ
మురుతరబ్రహ్మాండ మొరసి క్రిక్కిరిసి
యిలకును మింటికి నేకంబు గాఁగఁ
దలుపువై చినరీతి దట్టమొపొదల
నావరతేజంబు నలపుమై దాఁటి
పోవంగలేక బెబ్బులివాపురంబు

1610

గ్రక్కున నీలిచి వేగము దక్కివెనుకఁ
ద్రొక్కుచునున్న సిద్ధుఁడు కోపగించి
హరియబిగు వింత వదలి దాఁటించి
రాగేలు బిగియించి రవళి ధే యనుచుఁ
దర మిడి కేలి బెత్తపుదర శైతి
చురుకుటపై చిన స్రుక్కుచు నదియు
నడుగు ముందట కిడ కందంద బెగడి
మడిదోక వెట్టుచు మాటిమాటికిని
వెనువెన్నకే వచ్చి వెన ముందు సాగి
చనకున్నఁ జూచి వేసరి కొంకఁబుండు

1620

గాలి డెందముఁ గల్చుగతుల శార్దూల
మేలకో చని చని యిటఁ బోక నిలిచెఁ
జిట్టకంబున నొండుసిద్ధుండు తెరువుఁ
గట్టెనో కాక వాకట్టెనో లేక
యున్నతోన్నతుఁ డైన యోగీంద్రవర్యుఁ

డున్నాఁడో యీచక్కి యుర్విభాగమున

(92. యోగీశకలితభక్తిసారసుతిప్రార్థనాది.)

నని దెసల్ పరికించి యూచెంత యోగి

జననాథుఁ డగుభక్తిసారు నీక్షించి

పసిదిండి డిగ్గి తాపసవర్చుసాద

కిసలయయుగళి నాగిలి వ్రాలి నిచ్చి

1630

యోగేంద్ర ! మానిజాతోత్పలచంద్ర !

భాగవతోత్తంస ! భక్తాబ్జహంస !

విజితారిషడ్వర్గ ! విహితసన్మార్గ !

నిజకృపాభరితాంగ ! నిగమాంతరంగ !

యపరాధ మపరాధ మని సన్ననించి

కృపణుడై మానీంద్రుఁ గృపపుట్టఁ బలికి

యింతవానికి నీకు నిట నూదిఁ బూని

గంత బొంతయుఁ గూర్చు గారణం బేమి ?

యణిమాదిసిద్ధుల కధిపతి వీవు

ప్రణుతింప మునిసార్వభౌముండ వీవు

1640

నీయట్టివానికి నీచకృత్యంబు

నేయుట దగునే ? యోసిద్ధమానీంద్ర !

యనుచుఁ బాఁ దొడిగినయట్టిమానికపుఁ

గొనబుకుచ్చులవంతకుచ్చలిగంత

(93. దివ్యఘటికరచనాద్యాశ్చర్యచర్య.)

పటుకక్షపుటిలోని పారదదివ్య

ఘటికయు నయ్యోగికులచక్రవర్తి

ముందట నిడి కేలు మొగించిన మోవి

చెందలిరాకుమైఁ జలునప్పు నెఱయఁ

గొంకలుదెసఁ దేరకొని మాధవాంధ్రు
పంకజయుగలగ్న భావుఁ డిట్లనియె

1650

నిది యేమిథల మిచ్చు నెల్లు గై కొంటి
వివరింపుమా మాకు వీనిచందంబు
లనిన సిద్ధుఁడు భార్గవాత్మజుఁ జూచి
వినతుఁడై వేర్వేఱ వివరింపఁదొడఁగెఁ
దనువున నీకంథ ధరియించినట్టి
మనుజుఁ డందఁడు జరామరణదుఃఖములు
పొసఁగెడురసములఁ జోసి శోధించి
రసపంచకమును బరము లెన్నిదియును
భాసిల్లి ధృతిబీజపక్వరత్నముల
గ్రాసంబు లొసఁగి సాంగంబుఁ గావించి

1660

పదియునెన్నిదియు నై పరఁగునంస్కృతులఁ
బదిలంబు గాఁగ నీవగిది నొనర్పఁ

(94. తపోమహిమ సామర్థ్యకార్యరచనావర్ణనము.)

బటుతపోమహిమలఁ బడసినయట్టి
ఘటికోత్తమము దీనిగుణము నీతోడ
నేటికి నిక దాఁప నిది సోకినంతఁ
గోటిలోహము మంచికుందనం బగును
అన విని యలఁతిన వ్యాననాబ్జమున
నన లెత్త నమ్మానినాయకోత్తముఁడు
తనమేన రవికోటిఁ దలకించుకొంటిఁ
గనుపట్టు మణికించుకంబుఁ జూపుచును

1670

(95. మునిపాదపరాగమహిమ,)

ఆ జగత్త్రయనేవ్య మగు నిజపాద
రాజీవరేణుపరాగంబుఁ దిగిచి

పలుమూఱుఁ బాపాణబాధలఁ జెంది
కలకాల మెల్లను గానలఁ దిరిగి
తడయక దేశ మంతయుఁ ద్రవ్వెకొనుచుఁ
బొడివోసికొని పొట్టుపొర తాచు వేగి
పుడమి నెందులకై నఁ బుటములు వెట్టి
కడపట నీ విట్లు ఘటియించుఘటికి
యినుము బంగరు సేయు టేమియాశ్చర్య
మనుచుఁ బాధానీత మగుదానిఁ జూపి

1680

పాటింప నిది లోహపాపాణకోటి
కోటులు గావించు కుండనంబుగను
ఇల నెవ్వఁ డిది ధరియించు నాతనిగి
దలఁచినవని యెల్లఁ దనుతానె యగును
ఇందును నందును నెదురు లే దరుణు
నిందును నగుకాంతి నెనసి యాఘనుడ
యగణితాయుష్మంతుఁ డై యత్సుకలిమి
నగుచుండ మృత్యువునకు బొమ్మ వెట్టు
జరచర బెట్టు నిర్జరభావ మొందు
దరుణీకదంబకందర్పు డై యుండు

1690

జెనఁటి యీభవవార్ధిచే యీత నీదు
వనజాసనేంద్రాది నందుఁ డై యుండు
నతనివశం బగు నఖిలలోకంబు
లతఁడు లోకోత్కృష్టుఁ డగుసిద్ధవద్యు
డరయ నీరెండు లక్ష్యమె లోకులకును
సిరివరు దాసు లిచ్చినఁగాని లేవు
పనివడి నీతోడఁ బలుమూఱు వేయు
నననేల ? నే నిచ్చినట్టి యీఘటికి

ప్రతి చూడు మన యోగిప్రతి ప్రసాదింప
సతిభక్తిఁ గొంకఁబుం డవనతఁబుం డగుచు

1700

నరుదంది నిజవాహనారూఢుం డగుచు
సరభసగతిఁ జని చని యొక్కచోట
మునుభౌగవత్పజముని యిచ్చినట్టి
తనకేలిఘటికచందముఁ జూతు ననుచు
దూరంబు చనక శామాలంబు డిగ్గి
శోర మై మిన్నులతోడ రాయుచును
జిత్రకూటంబులఁ జె న్నగ్గలించు
చిత్రకూటం బనుశిఖరి శేఖరము
చెంతకుఁ జని ముని శ్రీపాదపంక
మంతయుఁ బూని యయ్యుద్రిపై వై వ

1710

నలదేవతలు మింట నాశ్చర్యమంది
కలిగెఁబో రెండవకనకాద్రి యనుచు
నది భానుమండలం బగలించుకాంతిఁ
బదియాటువన్ని యపసెడి మై యొప్పె
నప్పుడు కొంకఁబుం డంతరంగమున
ముప్పిరిగొనుమోదమున వెఱఁ గంది
యనుపమం బైన యీహైమాద్రి యిచట
నునిచిపోతినయేని యుర్విమీఁదటను
గ్రయవిక్రయములు భంగంబు లై పోవు
నయ మేది యంతరాంతరములు దక్కఁ

1720

గ్రతుదానభోగముఖ్యములందు మిగుల
నతిశయం బగుచున్నయట్టి కాంచనమె
యితరలోహములతో నెనయైనఁ గార్య
గతి దప్పు నిదిబుద్ధి గాదురా యనుచుఁ

(96. జనియోగశక్తికార్యాది.)

దనయోగశక్తిచే ధరణీతలంబు
ఘనతరవివరంబుగాఁ జేసి యందు
సురగిరితో నీడుజో డాడుహేమ
గిరిశేఖరంబు నిక్షేపంబు నేసి
నెఱయ రొప్పులపొడనీలని నెక్కి
మఱియు వచ్చినత్రోవ మగుడి యేతెంచి

1730

యపరిమితాసుకంపామృతాసారు
నపగతసంసారు నాభక్తిసారుఁ
గని భక్తి బాదపంకజముల వ్రాలి
వినుతించి హస్తారవిందముల్ మొగిచి
యే మనువాఁడ బ్రహ్మాండ్రాదు లైన
నీమహామహిమ వర్ణింప నోపుదురె ?
శ్రీరామపదపద్మరేణువు సోకి
ధారుణిమై శిల తరుణియై నిల్చె
నన వింటి మున్ను ప్రత్యక్షంబు నేడు
కనుఁగొంటి నీపాదకమలరజంబు

1740

సోకినఁ బరుసంబు సోకినయినుము
వీక్షణైలము హేమవిజితాద్రి యయ్యె

(97. భక్తిసారాపారవైభవప్రశంస.)

హరికన్న హరిభక్తు లధికులే యనుట
యరయంగ నిపుడు తథ్యం బయ్యె నయ్య
వినఁ జెప్పఁ జోద్య మై వివరింప నెట్టి
ఘనులందు లేని నీఘనదివ్యమహిమ
మీటి యెన్నఁగఁ వశమే? మూడుమాట
లాఱుతప్పులు మిమ్ము నభిమతింపంగ

నియ్యెడ గణుతింప నే నెంతవాఁడ
వేయినోళ్ళును రెండువేలజిహ్వలును 1750

గలుగువానికిని శక్యమే ? పదివేలు
గలవు నా నేరముల్ క్షమియింపు మనుచు
నినతుఁ డై పులి నెక్కి వినువీధిచక్కఁ

(98. భక్తిసారయోగ నిరగత్వవిభానము.)

సరోభూతయోగివరాగమనము.

జనియె భార్గవముసీశ్వరుఁ డెంత నొక్క
గిరిగుహాంతరసీమఁ గృతసింఘఁ డగుచు
నిరుపమనిజయోగనిరతుఁ డై యుండె
నానమయమున విహారేచ్ఛతోడ
నాసరోభూతమహాయోగివరులు
చనుచుండి యాభక్తసారులేజమునఁ
గొనకొన్న యాశైలగుహకు నల్లంత 1760

దవ్వులఁ జనుచుండి తమయోగదృష్టి
మువ్వురు భార్గవఃసునితేజ మరసి
యున్నతోన్నతుఁ డై నయోగీంద్రుఁ డొక్క
డున్నాఁడు వాఁడె లేకున్న నిబ్బరిగి

(99. పరస్పరానందాదివైఖరి.)

శాతశితాంశులేజముల గేలిచు
సీతేజ మొరులకు నేల సిద్ధించు
నని సంతసం బంది యందలో నిరువు
రనురాగమున భార్గవావాసమునకు
జలజాతబాంధవచంద్రులకరణి
ఎలచుట్టుకొనుచు నవ్వల దాటి చనిరి 1770

భాసురం బైన తత్ప్రభఁ జూచి యంత
నాసరోయోగీంద్రుఁ డచ్చెరువంది
చారుయోగాధ్వసంచారుఁ డౌ భక్తి
సారుఁ డున్నట్టియచ్చటి కేగుదెంచి
యతనిడగ్గఱకేగి యభినుతి నేయ
హితమతి నాతండు నెదు రేగుదెంచి
యనయంబు మెచ్చుచు నాత్మబంధువులఁ
గనుఁగొన్నగతి వేడ్కకడలి నోలాడి
యాననేందుప్రభ లడరుచందమున
సానందబాష్పంబు లందంద దొటంగ

1780

నొండొరు నుతులు నేయుచు ధర సాగి
దండంబు లిడుచు నెంతయుఁ బ్రియం బెసఁగ
నాలింగనక్రియ లాచరింపుచును
గేలు కేలున బిగ్గఁ గీలించుకోనుచుఁ
జెలఁగి యిద్దఱు సుఖాసీను లై ప్రేమ
గులుకంగఁ దమతమకుశలంబు లరసి
యత్తపోధను లంత హరిపదాయత్త
చిత్తులై విగళితచిత్తులై కూడి
హృత్తి పాయనియట్టి యానందలహరి
మత్తులై నిరతాప్రమత్తులై యచట

1790

గరిమమై క్షీరోదకన్యాయ మెసఁగ
నిరిపురు నుండి రనేకకాలంబు
తదనంతరమున నత్తపసు లచ్చోటు

(+100. మయూరాఖ్యపురప్రాప్తికథనము. యోగరచనావిధానము.)

గదలి పర్యవసదీగహనముల్ గడచి
యలపూర్వజలరాశి యపరభాగమునఁ

బొలుచు మయూరాఖ్యపురమునెంగటను
 గైరవకంజాతకలిత మైనట్టి
 కైరవతీర్థంబుకడఁ గల్పకంబు
 పొలు పొందు కేసరభూజంబుక్రింద
 నిలిచి యోగసమాధినిరతిఁ జెంపొంది

1800

యిరువు రచోట ననేకకాలంబు
 పరతత్త్వభజనానుభవమునఁ దేలి
 యుడి రంతట సరోయోగినాయకఁడు
 దండ భార్గవమానిధరణీశుఁ జూచి
 యింతకాలము మన మెనసి యొక్కింత
 యంతరంగంబున నరమర లేక
 జోడుకోడియల మై జోడదోఁ దోడు
 నీడల మగుచు నన్నిటఁ గూడిమాడి
 దాయక పాయక తలఁపు లేకముగఁ
 దోయజాతునిపాదతోయజానక్తి

1810

నన్నదమ్ములు వోలె ననగి పెసంగి
 యిన్నాళ్ళు సుండితి మెర వింత లేక

(101. భక్తిసారహరిశ్లోత్రప్రాప్తిక్రమము.)

గణన మించిన యింతకాలంబు నొక్క
 యీణ మయ్యె నాకు నీసంగతి నింక
 ధరమీఁద నర్చావతారరూపమున
 హరి యున్ననిలయంబు లచటితీర్థములు
 సేవించి మఱియు మీశ్రీదివ్యమూర్తి
 సేవింప మఱివచ్చెద నంచుఁ బలికి
 ప్రణమిల్లి ప్రణమిల్లి భక్తిసారుండు
 ప్రణవతించి యానంద బాష్పముల్ నించి

1820

యక్కుననితీయంగ నలమి యమ్మాని
నక్కడనుండి పాయనికూర్చితోడ
మరలిచూచుచు మందమందయానమున

(102. యోగవిద్యాభ్యాసప్రభావము.)

సరిగె సంతటిమీఁద నక్షపాదుండు
సమపమయోగవిద్యాసక్తిఁ గొన్ని
దినము లచ్చోట వర్తిల నొక్కనాఁడు
తఱచుగా నామముల్ ధరియించుకతన
మఱి ధరింపఁగఁ దిరుమణి లేకయున్న
నిపు డూర్ధ్వపుండ్రవిహీనత నుండి
జపతపోముఖ్యముల్ నలువఁ గాదండ్రు

1830

తలపోయ నిది కృష్ణధారుణి యిచటఁ
జెలివొందు ధవళమృత్తిక యింక నెట్లు
గలిగెడు ననుచు హృత్కమలంబులోనఁ
దలఁపుచు యోగనిద్రాసక్తుఁ డైన

(103. శ్రీవేంకటేశదివ్యశరీరసౌందర్యవర్ణనము.)

బంగారుగజ్జెలుఁ బసిఁడియందియలుఁ
జెంగావిచాయ మించినపైఁడివలువ
మొగపులమొలనూలు ముత్యాలకుచ్చు
బిగిసి చూపట్టుముప్పిడికటారంబుఁ
గటి సంఘటించిన కరపల్లవంబుఁ
బటువరంబుల నిచ్చుపాణివద్దంబు

1840

వలమరినెఱవాఁడి వలయపుఁగత్తి
బలసి చూపట్టెడుపాణియుగ్మమును
బొడ్డుమానికము కెంపులబిటారించు

నొడ్డాణమును మించు నుదరబంధంబు
భుజకీర్తులును బాహుపురులు తాయతులు
భుజగభూషలతట్టు పుణఁగుమైపూత
యక్కననెలకొన్న యలమేలుమంగ
యక్కజం బగువై జయంతిసరంబుఁ
దారహారములుఁ బుత్తడిజన్నిదములుఁ
జారువశాక్తికకంఠసరహ బేరురముఁ

1850

గంబుకంఠరమును గొస్తుభమణియు
బింబాధరంబు నొప్పిడికపోలములు
మందస్మితంబును మకరకుండలము
లిందుబింబము హసించు నెమ్మోముఁ
దెలిదమ్మికన్నులుఁ దిలనాసికంబుఁ
దెలిమించునాణిము త్రియపునామంబుఁ
గనకపిప్పలదళకలితపట్టంబు
ననుపమమణిమయం బగుకీరీటంబుఁ
గలుగు శ్రీవేంకటగ్రావాధినాథుఁ
డలముని స్వప్నంబునందు వేచేసి

1860

పొడకట్టి తనకరంబుల మేను నిమిరి
వడదేర్చి లాలించి వరదుఁడై పలికె

(104. ఊర్ధ్వపుండ్రాహమృత్తికాప్రదానము.)

వలవంత వలవ దోవత్స ! నీచింత
జలజాకరాంతరస్థలి సుధాకాంతి
నాయాజ్ఞ చే దిరునామ మింపొందు
నాయుద్రముఖులకు నది యలభ్యంబు
అరయంగ నది యణువంత ధరించు
నరుఁడొందు సురల కందఁగరానిపదము

నది సీపు గై కొను మనునంతలో నె
ముదమంది భార్గవముని మేలుకాంచి

1870

యంతరంగంబున నాదేవదేవు
నెంతయుఁ దలపోసి యింపు రెట్టిపఁ

(105. శ్రీవేంకటేశస్తుతిప్రకారము, తిరుమణిసంగ్రహణము.)

గరిరాజపాలన ! కమలాక్ష ! భక్త
వరద ! గమానాథ ! వాత్సల్యజలధి !
ననుఁ గన్నతండ్రి ! కొన్ననవిల్తుతండ్రి !
యని నన్నతించుచు నాశ్చర్యమంది
పదిలుఁ డై కొలనులోపల డిగ్గి తనదు
మదికి జో డగు జలమధ్యభాగమున
దండి మై పూర్ణిమాతారాధినాథ
మండితం బగుతిరుమణి సంగ్రహించి

1880

మహానీంద్రమణి తిరుమణి రమణీయ
మైనది యని యాత్మ నచ్చేరు వంది
తటమున కేతెంచి తత్తరుచ్చాయ
ఘటితకంజాసనకమనీయుఁ డగుచు

(106. ద్వాదశోర్ధ్వపుండ్రవైభవధారణక్రమము.)

నది క్రమంబునఁ గేశవాదినామములఁ
బదిరెండు నుడువుచు భక్తిపూర్వముగ
నుచితస్థలంబుల నూర్ధ్వపుండ్రములు
రచియించి తదనంతరమున నయ్యోగి
యలఁచోటు వాసి సోయగముల మించు
నలకొనితం బైన యలకొనిఁ గాంచి

1890

యచటి కేతెంచి తదంతరసీమ
నచట భోగీంద్రపర్యంకంబునందుఁ

ద్వితీయాశ్వాసము

జెలఁగి సరస్వతీసింధుబంధనము
 నలిపెడు నేతువునరణిఁ జెన్నొంది
 యవిరళశుభమూర్తియైలచ్చిఁ గూడి
 పవళించి యున్నట్టి పద్మాకళత్రు
 నేవించి ప్రణతులు నేసి సన్నతులు
 గావించి యంతరంగమున భావించి
 యచ్చట తైలధారాచ్చిన్న మగుచు
 నచ్చినభక్తి నన్నగరంబునందు
 భోగితల్పుని మనమునఁ బొందుకొల్పి
 యోగవిద్యాసక్తి నుండె నుండుటయు

1900

(107. భక్తిసారమునిదివ్యమహిమప్రశంస.)

జనలోకనుతభక్తి సారునిచరిత
 మనిశంబు విని విని యాశ్చర్య మంది
 యాదటఁ గణిక్పష్టఁ డఖిలవేదాంత
 వేదియై హరిపాదవిహితాత్ముఁ డగుచు
 భక్తి సారమునీంద్రు పదపంకజాను
 రక్తుండై యితరవిరక్తుండై యిపుడు
 తనపాలిగురువును దైవంబు గాఁగఁ
 దనయాత్మఁ గోరి యాతని జూడఁ గోరి

1910

జగతిఁ దన్నొని సంచారపూతంబు
 లగునట్టి దేవాలయముల శైలముల
 నదులఁ దీర్థముల నానాదిగంతముల
 వెదకుచు వచ్చి దైవికమున నచట
 భోగీంద్రవరతల్పభోగి యాగాను
 యాగి యై యున్న యయ్యోగి నీక్షించి

(108. కణిక్పష్టరచితసేవాభక్త్యాది.)

తనతల్లిఁ గన్ననందనునిచందమున

ననయంబు హరించి యడుగుల కెరగి
పరగెడి యానందబాష్పపూరములఁ
జరణాంబుజముల మజ్జనము గావించి

1920

పోడిమి నీమూర్తి పొడంగనం గలిగె
నేడు వో నేత్రముల్ నేత్రంబు లయ్యెఁ
బరమపావన నిన్ను భజించుకతన

ధరఁ గృతార్థుడ నైతి ధన్యుడ నైతి
నిదె యేను మ్రొక్క బోయినయట్టిదేవుఁ
డెదురుగా వచ్చిన ప్లేగుదెంచితివి

ఏయుపాయమున బ్రహ్మాండ్రాదిసురలు
సేయని భాగ్యంబుఁ జేసితి నేడు
దలఁప భవత్ప్రసాదంబుచే మునుప

యలదృఢప్రతునకు నాత్మజుఁ డైతిఁ

1930

గణికృష్ణుఁ డనుపేరు గలిగినవాఁడ
గణుతింప నీదుక్కింకరుడఁ జుమ్మనుచుఁ
బ్రణుతింప నెలమితో భక్తిసారండు

కణికృష్ణు నంతరంగంబునఁ జేర్చి
యితనిచే లోకంబు లీడేరు ననుచు
మతి విచారించి యమ్మానిశ్చేరుడను

సరస నొప్పెడి హేమసారసాక్షిర
సరసి యందులఁ గృతస్నానుఁ గావించి
పొంకంబుగాఁ దనపూర్వాకపీతిఁ

(109. పరమమంత్రాద్యుపదేశక్రమము.)

బంకజాతాసనభాసితుం జేసి
పరమగురుండైన పద్మేశుహృదయు
సరసిజాంతరసీమఁ జక్కఁగా నిలిపి
కరము వేడుక మస్తకముమీఁద తనదు

1940

కర మూఁది దక్షిణకర్ణంబులోన
 స్వరవర్ణ చరణార్థజాతాదివిధుల
 సరణు లేర్పడఁగ నిశ్చలదయాదృష్టి
 సరవిష్టై కృతపురశ్చరణంబు మంత్ర
 వరము యోగమును సర్వయుఁ దేటపడఁగ
 నుపదేశమొసఁగి సర్వోన్నతు గాఁగఁ
 గృహచేసె నక్కఱిక్రమ్ము పరిష్కరి
 డను నంటుకొనువారు తనయంతవార
 లనుమాట జగతిఁ దధ్యము చేసె నతఁడు
 కృతకృత్యుఁ డగు కణిక్రమ్ముఁ డాహూని
 పతిపదాబ్జములకు భక్తి మై వ్రాలి
 భజియింప నర్చిలి భక్తి సారుండు
 నిజశిష్యుతోడ నన్నికటంబునందు
 నకల కయోగవిద్యాభ్యాసుఁ డగుచు

1950

(110. యోగాహామగుహాప్రవేశము. యోగవిద్యాభ్యాసస్వరూపము.)

వృద్ధసారీకృతపూజోపచారాది.

నొకగుహంతరసీచు నుండె నయ్యోగి
 విదితచారిత్రము ల్విని విని యొక్క
 ముదుసలి తద్గుహాముఖముఁ బ్రత్యహము
 నలికి మ్రుగ్గులు వెట్టి యక్షత గంధ
 ఫల పుష్ప ధూప దీపముల సర్పించి
 వినుతించి మ్రొక్కి- యవ్వధమునఁ బూజ
 లొనరింపుచుండ నయ్యోగి పంకేజ
 దినమణి యొకకొన్ని దినములు చనఁగఁ
 గను విచ్చి చూచి యోగసమాధిఁ దేలిసి
 ముంగిలి నున్న యమ్ముదితతోఁ బలికె
 నంగనా ! నీచేయునట్టి యీభక్తి

1960

కిచ్చమెచ్చితి వర మేమి కామించె
దిచ్చెద నీవచ్చు నీరాదు నాక

1970

(111. యౌవనపరయాచన. పరప్రదానము.)

వీనుపింతా నొకమాట విను మింకఁ దుదిని
వనజభవాండ మవ్వలను లోపలను
నిది యడుగఁగవచ్చు నిది రాదటంచుఁ
గొదుకక పర మేరికొను మిత్తు ననిన
ననురాగమునఁ బొంది యప్పు డాజరత
మునిసౌభునకుఁ గరములు మోడ్చి పలికె
బలుముల పగ దాయపగటుల పచ్చ
చెలువంబునకు గొంగ జిగిచిచ్చుఁగొఱవి
నీటులమీ త్తి వన్నెలవేలువిత్తు
పొటించిచూడ రూపము పాలి మాలి

1980

తలఁపులతోఁత రోతలవీడుబట్టు
పాలుపొందు నిజభోగములవీడుకోలు
నగుబాటుగని జవ్వనపుముక్కుగొయ్య
యగునట్టి ముదిమి వాయఁగఁ జేసి నన్ను
లలితరూపవయోవిలాసము ల్గలిగి
విలసిల్లఁగాఁ జేయవే మానిచంద్ర !
యనుఁడుఁ బ్రసన్నాత్ముఁ డై భక్తిసారుఁ
డనుపమకరుణాకటాక్షవీక్షణము

(112. పరసంపాదితసౌందర్యప్రశంస.)

నలఁతమై నిగుడించె నిగుడించుటయను
నలరొమపదరేణు వంటినయంత

1990

శిల చట్టురూపేది చెలువయైనట్టు
చెలువమెల్లను బ్రోది చేసినకరణి

ద్వితీయాశ్వాసము

వనజస్త్రేత్తునిపాద వనజంబు సోఁకి
తనరుచుఁ గుబ్జ సుందరి యైనకరణి
వెలఁది చల్లని నిండువెన్నెలనీటఁ
బులుకడిగినకల్వపూదూపు వోలెఁ
బరమయోగీశ్వ రాపాంగసంగమున
జరతోడఁ బాసి నిజకరభామ యగుచు
నూరునిర్జితరంభయును నాసికాప్త
తారుణ్యజితతిలో త్తమయును జరణ

2000

మంజీరరవజితమంజుఘోషయును
రంజితతనులతారమణతావిజిత
చిత్రరేఖయు నాచుఁ జెన్నగ్గలించి
చిత్రంబు గాఁగ నచ్చిగురాకుఁబోడి
బెడఁగులై బెళకక బెళకుకన్నులును
గుడిగొని కలుకక కలుకుగుబ్బలును
నలువొంది నవ్వక నవ్వునెమ్మోము
మెలపున మెదలక మెదలువేనలియు
సన్నమై జడియక జడియునెన్నడుము
మిన్నయై మెఱవక మెఱయుమైదీఁగె

2010

తోరమై తొలకక తొలకుపిఱుందు
చారుచేలంబు మించక మించుతొడలు
తెగడి కెందమ్ములఁ దిట్టక తిట్టు
చిగురులచాయ మంచినపదంబులును
జగితేనె చిందక చిందుపల్కులును
సొగసులై సొలయక సొలయుభావములుఁ
గలిగి యొప్పారు జగన్మోహనాంగి
చెలఁగి యమ్మానీంద్రుశ్రీపాదములకు

నతు లొనర్చుచు హస్తనళినముల్ మోడ్చి
చుత్తియింపఁ దొడఁగె సన్మునిలోకనాథు

2020

(113. మునీంద్రమహామహిమప్రకటనము.)

సల సురాసురులకు సందంగరాని
చెలువంబు నీకృపచే నాకుఁ గల్గె
మూనీంద్ర ! మీమహామహిమాతిశయము
నేను వర్ణింపంగ నెంతటిదాస
సన విని హాషింపి యాకోమలాగిఁ
గనుఁగొని పల్కెనుత్కంఠ దీపింపఁ
దరళాక్షి మత్ప్రసాదంబున నింక
నిరుపమసంపదల్ నినుఁ జెందఁగలవు
పరికింపఁగాఁ బట్టబద్ధకామినులు
పరిచారములు నేయుభాగ్య మందెదవు

2030

నీమానసంబున నీలాహివేళి
మామకధ్యానంబు మఱిపకు మనుచు
సనిచినఁ దదనుజ్ఞ సయ్యిందువదన
తనయింటి కరుగు నత్తటిదై వికమున

(114. కాంచీభూపాలమనోవికారప్రాప్తికథనము.)

నాపట్టణం బేలు నవసీవిభుండు
భూపాలనికర మింపుగఁ జేరి కొలువ
నెఱిమిఁచు గురిగింజనీలని నెక్కి
మెఱయుచు నావేళ మృగయానురక్తి
నరుగుచుఁ దనవచ్చినట్టిమార్గమున
నరుదెంచుచున్న యయ్యతివ నీక్షించి
మరుబారిఁ జిక్కి వేమఱు సొక్కిచొక్కి
యదు దంది మఱియు తెప్పార్పక చూచి

2040

ద్వితీయాశ్వాసము

తళదళక్కున ధరాతలమున మెఱసి
నిలిచినమెఱుఁగొ మానికములగనియొ
బంగారుప్రతిమయో భావజుకేళి
చెంగల్వచిలుకొ పూచినకల్పలతయొ
కన్నెకయ్యమునకుఁ గాలు ద్రవ్యమును
జెన్నొందు మరునిరా చిలుకవాపురమొ
యని తేజి డిగ్గి తోయజచేత్రఁ జేరఁ
జనిగారవించి యచ్చన లాడువేడ్క

2050

నాసతిఁ జతురంతయానాధిరోహఁ
జేసి తోకొనుచుఁ దేజి నెక్కి మగుడి
యక్కన్యరూపంబునందునం దగిలి
చిక్కి తత్కులగోత్ర శీలనామముల
నరయంగ మఱచి నిజావానమునకుఁ

(15. సుందరీపరిణయప్రకారము.)

నరుడెంచి శుభవేళ నాకోమలాంగి
సిరి మించ దివిజు లచ్చెరు వంది చెలఁగ
వరవై భవముల నుద్వాహ మై యంతఁ
బాలుపుమైఁ గన్మువల్పులు సోడుముట్ట
నలరుటిండ్లను మణిహర్మ్యవాటికల

2060

భువనజాకరముల భువనేశ్వరముల
నవిరళచంద్రశాలాంతరస్థుల
నాలేమతోఁ గూడి యంగజకేళిఁ
దేలి తేలించియెంతే సొంపు మెఱసి
తద్దయు నింతిపైఁ దగిలినప్రేమఁ
బ్రొద్దుగుంకులు పొడవులు రాత్రివగలుఁ
దెలియ కీసరణి మత్తిలిగతికేళి

నలుపుచుఁ బెక్కిండ్లు చనినపిమ్మటను
గొమరుబ్రాయం బను కొమ రై నచెఱకు
నమలినపిప్పి నా నరసె వెంట్రుకలు

2070

పొడిబొడి నెరులతో బొమదోయిబిగువు
సడలినవిం డ్లనా జాతె నొక్కింత
మున్ను పి న్నెరుగక ముదితతోఁ గూడి
కన్ను గాననిరీతిఁ గప్పెను బొరలు
ఫలియించి రస మింకువంటచందమున
సొల పై ననెమ్మేను స్రుక్కిళ్ళువారె
దుదిని గామాంధునితోఁపొందురోసి
వడలినగతి నింత వలె ద్విజాళి
ము త్తరంబున వచ్చుముదిమిక్రొమ్మొను
లొ త్తినగతి మీస లొక్కింత నరసె
ముదుకఁ డై యిట్లు కాముకబుద్ధితోడ

2080

(116. జరాప్రాప్తివ్రశ్నక్రమము.)

నదవదఁ జెందు యయాతిచందమున
జనపతి యొకనాఁడు సతి విలోకించి
ననియె నేకాంతహర్ష్యంబులో నుండి
కటకటా! భూమి నెక్కడ లేనివిత
యిటఁ గల్గెఁ గంటివే యేణాయతాక్షి !
ముదిత నాథునికంటె మునుమున్నె ముదియు
ముదితకంటెను బతి ముదియునే మున్ను
అరయ మజ్జనభోజనాదులు వయసు
లిరువురకును సమం బెన్నిచూచినను
దన కేల వచ్చె వార్ధకము నీ వేల
యినుమడించినచేవ నెనసి నానాఁటఁ

2090

జెందినజిగితోడఁ జెట్టునడిగిన
 పిందియకరణిఁ గొన్నించెద విపుడు
 నెరు లింత నెరయపు నమ్మొముచాయ
 తఱుంగదు చనుదోయి తరల దింతైన
 వారిజనేత్ర ! నీవయ సెక్కివచ్చు
 కారణం బేమి నిక్కము చెప్పు మనిన
 నొటపుగాఁ బరపుపై నొకకరం బూది
 చిటునప్పు మోవిపైఁ జిందులాడంగఁ

2100

117. సుందరీప్రత్యుతరప్రదానశైలి. భక్తిసారమునివైభవప్రశంస.)

బయ్యెద యరజాఱు బొలిండ్లమీఁద
 నొయ్యన హారంబు లుయ్యెల లూఁగ
 నునుసిగ్గునిగ్గుకన్నుల నామతింపఁ
 గొనగోళ్ళ వెడజాఱుకురులు దిద్దుచును
 వినయ మేర్పడఁగ నవ్వభుదిక్కుఁ బూచి
 యనియె నచ్చెలువ నెయ్యంబు రెట్టింప
 భక్తిసారుం డనఁ బరఁగెడు భక్తి
 ముక్తిదాయకుడైన మునివరేణ్యుండు
 నగరాంతికమునఁ బన్నగభోగిశాయి
 నగరిచెంగట గుహంతరసీమ నుండు

2110

(118. తచ్చిష్టకణిక్ష్ణప్రసిద్ధిప్రశంస.)

నతనికిఁ గణిక్ష్ణుఁ డనుశిష్యుఁ డతఁడు
 నతనియంతటివాఁడె యాకృష్ణయోగే
 కవిసార్వభౌమవిఖ్యాతిఁ జెన్నోందు
 భువనత్రయంబునం బురుడు లేదనఁగ
 బాగొప్పు నచ్చోట భక్తిసారుండు
 యోగవిద్యాసక్తి నుండు నవ్వేళ
 మునుకొని తద్గుహముఖముఁ బూజించి

కొనియుండ నాయోగికులవరేణ్యుండు
కారుణ్య మెసంగ నాకడఁ జూచి దివ్య
తారుణ్య మీగతి దయచేసె నాకు

2120

(119. మునిపాదపందనచోదనము.)

నది యోగివరద తమెనది కానఁ
జెదర దెన్నటికి నోక్షితిపాల ! నీవు
వలసిన నయ్యోగివల్లభుపాద
జలజముల్ చేరి నిర్జరభావ మొందు
మమఁడు రాజసము నహంకార మెసంగ
మనుజనాథుఁడు సభామంటపస్థలికి
నరుడెంచి సింహాసనారూఢుఁ డగుచు
బరిచారకులదెసఁ బరికించి పలికె
ఫణిశాయిమందిరప్రాంతంబునందుఁ
గణిక్ష్మణ్డుడనుపేరి కవి యున్మవాఁడు

2180

(120. కణిక్ష్మణ్ణహ్వనము.)

మతిలోన మీరనుమానింప కరిగి
యతని నేఁ బిల్చెద నని తోడితెండు
అని పిల్చి పంచిన నాపరిజనులు
చని కణిక్ష్మణ్ణు నచ్చటఁ బొడఁగాంచి
తనయున్నచోటికి ధరణివల్లభుఁడు
నిను దోడితెమ్మని నియమించె మమ్ము
ననఘాత్మ విచ్ఛేయు మనవుడు గుర్తుని
యనుమతిఁ గణిక్ష్మణ్ణుఁ డవనీశుకడకు
నేతేర రాజసం బెసంగ భూనాథుఁ
డాతని నుచితాసనాసీనుఁ జేసి

2140

కర మర్థిఁ బలికె నోకణిక్ష్మణ్ణ ! మాకు

(121. గురూత్తమసత్కవిత్వప్రశంసః)

గురుతరుఁ డగు భవద్గురుని నేవింప
వేడు కయ్యెడి నిదె వేవేగఁ భోయి
తోడితెమ్మనుచు నందుల కేమి వినుము
కవిత నీవలెఁ జెప్పఁగారా దటంచుఁ
గవు లెల్ల నినుఁ బెక్కుగతుల వర్ణింప
విని విని యిటకు రావించితిఁ గవిత
వినఁగోరి యిప్పుడు విఘ్నాతి గాంగ
సిరి మించుసొమ్ములు చీనాంబరములు
హరులదంతులతోరహత్తుగా నిత్తు
వరరసరీతి భావవ్యంగ్యముఖ్య
పరిపూర్ణ శుభశబ్దబంధంబు గాఁగ

2150

(122. నిజవైభవవర్ణనప్రార్థనః)

ననయంబు నీనేరు పంతయు మెఱసి
తనమీద నొక్క వద్యముఁ జెప్పు మనిన
నాసీచనరసాలుఁ డాడువాక్యములు
వీనుల నిడక యవ్వేళఁ దాపసుఁడు
నెరునరికరిఁ జూచి నిగుడి కోపించు
తెఱఁగునఁ గనలి గద్దియ డిగ్గనుటికి
శ్రీమనోహరపదాశ్రితచక్రవర్తి
మామకగురుఁడు సామాన్యఁడే తలఁప

2160

(123. కణిక్పృష్ఠపర్ణితభక్తసారమహిమాతిశయము.)

సీరధు లాపోశనించినయతఁడు
కారించి యరకాలఁ గనుచూపినతఁడు
కడగంట నమ్మతాంశుఁ గన్నట్టియతఁడు
కడలిఁ ద్రావెడువహ్నిఁ గక్కినయతఁడు

పుట్టి యేగినవారు పుట్టినవారు
పుట్టనుండినవారు భువి క్రింద మీఁద
నక్షపాదునిఁ జెప్పినట్టిచోఁ బూర్వ
పక్షంబు లగుదు రెప్పాటుననై నఁ
దోయజభవశివాదుల లెక్కగొనఁడు
నీయున్నచోటికి నేఁ డేల వచ్చు

2170

రూపింపఁ జక్కెరరుచి గొన్నయతఁడు
వేఁపచే దడుగునే వివరించిచూడఁ
గమలసంభూత శంకర ముఖ్యసురల
కమితంబులై న బ్రహ్మాండకోటులకు
నేలిక యగుశౌరి నెన్నడు నాదు
నాలుక నిను నెన్నునా? దుర్మదాంధ !
నీవు లక్ష్మ్యమెనాకు? నీ విచ్చునట్టి
యీవి లక్ష్మ్యమె? తుది నిచ్చితివేని
యలవి ననిత్యంబు లసుఖంబు లై న
శీలలు లోహంబు లిచ్చెద వింనకాని

2189

యిభరాజపాలకుఁ డిచ్చినయట్లు
లుభయవిభూతులు నొనఁగ నోపుదువె?

(124. కాంచీభూపాలప్రథమనానిరాకరణము.)

దానవాంతకుఁ దక్కఁ దక్కినయట్టి
మానవాంతరమున మానవాంతరము
వేయెన భజన గావించుట వినుతి
సేయుట నా కన్న చెలియలివావి
సరనాథ ! నీమీఁద నను జెప్పుమంటి
హరి హరి ! యెట్లునో ఠాడ నీ కనిన

(125. భూపాలకోపాశేషాది.)

భీషణుఁ డగుచు విభీషణునిఁద
రోపించుదశకంతుచూపు దీపింప

2190

బామముడి గదుర చూపుల నిప్పు లురల
భ్రమితాక్షుడై యోషపల్లవం బదర
మోమెల్ల జేపులుముద్దచందమున
సోమించఁ గణిక్పష్టఁ జూచి యిట్లనియెఁ
దద్దయు నిన్ను నాదరమునఁ బిలిచి
పెద్దచేసిన నేల ప్రేలెడు నన్ను
నివ్వేటఁ బొగడుకపీంధ్రులలోన
నెవ్వరిఁ బోలుదు రీవు నీగురుఁడుఁ
జెరిమెఁ బోనిమ్మని ప్రియము గావింప
సరిమీటి పల్కె దుస్మృత్తుచందమున
నీ వనఁగా నేంత నీగురుం డెంత

2200

(126. కణిక్పష్టబహిష్కారకథనము.)

నీ వేల యతఁడేల నీవు నాతఁడును
దండ్డిమై తన యేలుధారుణిలోన
నుండక చనుఁ డింక నుండితిరేని
దఁడింతు ననుఁడు నత్తాపసోత్తముఁడు
మండుచుఁ బలికె నమ్మనుజాధమునకుఁ
గావించు తపమెల్లఁ గనలినఁ జెదరుఁ
గావున శపియింపఁ గాఢని కాక
నీతేనితనమును నిన్ను నీక్షణము
నీలు నేయఁగ నోపనే యింక నేల

2210

నిన్నుఁ గన్గొనరాదు నీ వేలుధరణి
నున్నఁ బాపము చెందు నోరి పాపాత్ము!

(127. తదవలోకననిరాసప్రస్తావము.)

భూపాలదురాలోచనానివేదనక్రమము.

యని వానిఁ జూడక యుచ్చోటు వాసి
దినకరబింబంబు దిక్కుఁ గన్గొనుచు
సరభసగతి భక్తిసారఁ డున్నెడకు
నరుదెంచి తత్క్రమఁ బంతయుఁ దెలిపి
యీపాపమతి యేలు నిలలోన నున్నఁ
బాపంబు చెందు నోపరమమునీంద్ర !
యున్నతి మీపాదయుగళంబు నాత్మ
నెన్నుచు నిటమీఁద నెచ్చోటికై నఁ
బనివినియెద నంచుఁ బదముల కెరఁగి
వినుతించు శిష్యుని వీక్షించి పలికె
దనయ ! నీ మౌల్లనిస్థల మిది యేల
నినుఁ బాసి యుండంగ నేర్తునే యేను
ఏ వత్తు నీవెంట నే వచ్చినంత
నావెంటనే వచ్చు నాగేంద్రశాయి

2220

(128. భక్తిసారకృతహరిప్రాధికానాక్రమము.)

యతనివెంబడి వత్తు రళులదేవతలు
నితరంబుఁ దలపోయ నేల నీకనుచు
గ్రక్కున నుచ్చోటు గదలి యుగ్రంపుఁ
జక్కి నొప్పెడి శేషశాయిసన్నిధికి

2220

నేతెంచి యాయిందిరేశ్వరుఁ గాంచి
నాతండ్రి ! జగదేకనాథ ! గోవింద !
భక్తవత్సల ! కృపాపరతంత్ర ! భుక్తి
ముక్తిదాయక ! జగన్మోహనాకార !
ఘణిశాయి ! నీభక్తభక్తుడై నట్టి

కణికృష్ణుఁ డిచటిభూకాంతుతో నలిగి
యరిగెడు నిటఁ బాసియతనితో నేను
నరిగెద నింక నీయహిశయనంబు
మడఁచి బాహదండమధ్యంబునందు
నిడికొని నీవు నీయెలనాఁగఁ గూడి
నావెంట వేంచేయు నన్ను మన్నించి
వేవేగ నాకూర్చివింద ! గోవింద !
యని యొక్కపాటచే నారమానాథు

2240

(129. ప్రాథనానుగుణకార్యరచనాది.)

నినుతి చేసిన భక్తవిచళుఁడై యతఁడు
పెనుపొందఁ బటదిన పెనుబాపచాపఁ
దనచంక విటికి పద్మాయుతుం డగుచు
నునుకొని చనుచున్న మునికులోత్తంఘఁ
వెనువెంటఁ బాయక వేంచేయునప్పు
డినకులుం డడవికి నేగువోఁ జార
జనులెల్ల నతనిపజ్జను బోవునట్లు
నిజవాసములు డించి నిఖిలదేవతలు
భుజగతల్పుని గొల్చి పోవు నత్తటిని

2250

130. ప్రపంచస్త పగీత్యప్రదశఁ నాది. నివిడాంధకారప్రసారణాది.)

కులగిరు ల్లుంగె దిక్కుంభులు మ్రొగై
జలరాశివర్గంబు చలచల మరఁగె
నుడుపంక్తి చెదరె సూర్యునివేగ మడరె
వడఁకె శేషుఁడు ధరావలయు బు వేలె
నీరీతి జగ మెల్ల నిట్టట్టు వడియె
నారసిచూచిన నది యట్ల కాదె
హరిభక్తు లలిగిన యది నివారింప
హరహరిబ్రహ్మదుతై న నోపుదురె

2260

నెట్టన నురనాథు నిరసించుతపసి
 తిట్టు దాకినయట్టి దివియునుం భోలెఁ
 గప్పు మీఱినయట్టికావిరి విరిసెఁ
 గప్పి నల్గడల చీకట్లు గ్రమ్ముచును
 ఆమహీపతి యేలఁనట్టి పట్టణము
 సీమయు సవ్వేళ శివపాడువై వ
 భావించి మంత్రులుఁ బౌరు లన్నిధము
 భూవిభుతోడ నద్భుతముగాఁ జెప్పఁ

(131. స్వాపరాధక్షమాపణప్రాధాన్య నాక్రమము.)

గాంచి యేలెడుమహీకాంతుఁ డత్తెఱుఁగు
 గాంచి వారలు వల్కుక్రమ మాలకించి

2270

తనుఁ గట్టుత్రాడును దనుదానె తెచ్చి
 కొనునట్లు నాయవగుణ మిత సేసె
 నని తనసేయు మహాపరాధంబు
 మనమునఁ దలఁచి వేమఱు భీతి నొంది
 యియ్యోగివరుచిత్త మేరీతిఁ గరఁగు
 నియ్యపరాధ మిం కేమిటఁ బాము
 నేను గావించిన దిది మహాద్రోహ
 మైన నామాని కృపాకరుండగుట
 వరశరణాగతవత్సలుం డగుట

శర ణన్నఁగాచు నిశ్చయ మింతకంటె

2280

నరయంగ మఱి యుపాయము లే దటంచు
 సరివోరు భయము విస్మయ మాత్మఁ బొదలఁ
 దడయక మంత్రులు తనవెంట నడువ
 నడుగులు దొట్రిల్ల నలయిక వొడమఁ
 బెదవులం దడుపుచుఁ బెం పెల్లఁ దక్కి
 యదపేది తన స్మర్గ మరయుచు వేగ

(132. సృపప్రాభనాప్రకారము.)

నరిగి యేగుచునున్న యయ్యక్షచరణ
చరణాబ్జములఁ జక్క సాగిలి వ్రాలి
తొడబడి రెండుచేతులఁ బాదయుగము
విడువక వడి వెక్కి-వెక్కి యేడ్చుచును

2290

జలమతి ద్రోహి నృశంసుండ మిగులఁ
జులుకనివాడఁ ననూయాపరుండఁ
జడుండఁ దామనుండఁ వంచకుండఁ గష్టుండను.
బుడమి నెవ్వరిసరిఁ బోలనివాడఁ
నమరేంద్రవంద్య ! సర్వాపరాధములు
క్షమియింపు కృపఁ జూడు సకలశరణ్య !
తనయుండు నేరక తప్పఁ జేసినను
జనకుండు కోపింపఁ జనునె యోతండ్రి !
యని పెక్కుభంగుల నభినుతుల్ సేయ
మనమునం గరుణించి మానివల్ల భుండు

2300

హరిచక్రమున కోడి యత్రినందనుండు
సిరివరు వేడ నాశ్రితవత్సలుండు
సాలయక యంబరీషుని వేడు మునిన
చెలువున నామాని శేఖరుం డనియె

(133. మునీంద్రప్రత్యుత్తరశైలి.)

బ్రణతులచేఁ గాని ప్రణతులఁగాని
కణికృష్ణ వికసింపఁగాఁ జేయ వేని
వేమాలు నన్నెంతవేడినన్న
మామకభక్తుండు మగుడ కే రాను
రమణతో నియ్యపరాధ మయ్యోగి
క్షమియింప కేమను క్షమియింప ననిన

2310

క్షీతినాథుఁ డాకణికృష్ణపాదముల
కతిరయుంబున వ్రాలి యూర్తరావమునఁ
గన్నీరు దొరఁగ గద్గదకంఠుఁ డగుచుఁ
బన్నినదై న్య మేర్పడ సన్నుతింప
నవిరళిం బగుసహస్రాపరాధములు
సవరించి తుది వచ్చి శరణుచొచ్చినను
ఘను లై నవార లాకరటినేరములు
మనమునఁ బెట్టక మన్నింతు రెపుడుఁ
గావునఁ గరుణమై గణికృష్ణయోగి
భూవరు చేయుతప్పులు మది నిడక

2320

యతఁడుచుం దాను నయ్యక్షపాదునకు
నతులు గావించి మన్నిన సేయు మనిన
సంతసింపుచు భక్తిసారయోగీంద్రుఁ
డెంతయుఁ బ్రీతుఁడై యెలమి నెక్కొనఁగఁ

(134. పూర్వాశ్రమప్రదేశాగమనము.)

జితపోనిధియైన శిష్యుండుఁ దాను
నరుదెంచె మగుడి పూర్వాశ్రమస్థలికిఁ
గ్రేపువెన్ననుగోవుక్రియ భోగిశాయి
యాపద్మయును దాను సతనితోఁగూడఁ
జనుదెంచె సతనితో సకలదేవతలుఁ
జనుదెంచి నిజనివాసముల నెక్కొనిరి

2330

యోగీంద్రుఁ డంతము న్నుండినయట్టి
నాగేంద్రతల్పుని నగరి కేతెంచి
యాదేవదేవు దయామృతాంభోధి
వేదగోచరు భక్తివినుతిఁ గావించి

(135. పన్నగశాయిస్తోత్రప్రకారము.)

ఘణిశాయి ! కాంచికాపట్టణాధీశ !

కణిక్తమ్ముఁ డిచటికిఁ గ్రమ్మఱవచ్చె
 నీవును నింక ము న్నిట్టిచందమున
 శ్రీవధూమణిఁ గూడి శేషతల్పమునఁ
 బవళింపు మని యొక్కపద్య మొసర్ప
 భువనై కతల్పుఁ డప్పుచు ముదం బెనఁగ

2340

నాయోగివరుఁ గూడి యనురక్తి వెంటఁ
 బోయివచ్చిసరీశి భువనంబు లెఱుంగ
 సవ్యహస్తంబు మ సముక్రింద నునిచి
 సవ్యేతరముఁ గట్టిస్థలిమీఁదఁ జూచి
 కడలికన్నియ పాదకమలంబు లొత్త
 నుడురాజు తెలి మించు నురగేంద్రమీఁదఁ
 బుండరీకముమీఁదఁ బాలుపొందునట్టి
 గండుతుమ్మెదఱేనిగతి నొప్పు మిగిలి
 శయనించి తొల్లింటిసరవి నీం పొంది
 యయకరుం డై యుండె నదికారణమున

2350

(136. శేషతల్పశయనప్రకారము. యథోక్తకారిణామప్రాప్తివర్ణనము.)

ధారుణిమీఁద నందఱును యథోక్త
 కారీశుఁ డని యెన్నఁగడగి రావేల్పు
 చరణాబ్జముల వ్రాలుజనపాలుఁ జూచి
 కరుణించి మంత్రివర్గంబుతోఁగూడఁ
 బురమున కనిచి యప్పుడు భక్తిసారు
 చురగేంద్రతల్పుని నురుక్మపాంబుధిని
 నేవించి మఱియు నచ్చినభక్తిఁ బ్రణుతిఁ
 గావించి యంతరంగము భక్తిరసము
 వెలికి నుప్పొంగినవిధమున నేత్ర
 జలజాతయుగళి బాష్పమలు బిట్టడర

2360

(137. భగవత్స్వలభ్యాదికల్యాణగుణమహిమ.)

గోపాలపాలక ! గోవింద ! కృష్ణ !
 నాపాలిదై వమ ! ననుఁ గన్నతండ్రి !
 భావింప బ్రహ్మాండపటలసంతతులు
 నీ వాడుమన్న పూనిక నాడు; నట్టి
 జాడ నొప్పెడరమాన్వామి ! యే నిష్ఠా
 డాడించుకై నడి నాడితి వీవు
 ఫాలాక్షనుత ! భక్తపరతంత్ర ! నీదు
 సౌలభ్య మే మని సన్నుతించెదను?
 అని పాదములమీఁద నందంద వ్రాలి
 ఘనతరసంతోషకమలధిఁ జేలి

2370

(138. ద్రావిడప్రబంధనిర్మాణవైఖరి.)

గుటి మీఱు తొలిపల్కుకొన వేల్పుమానం
 దటిఁ బండుపంట నా ద్రావిడభాషఁ
 గృతకృత్యజననమస్కృతియు లోకోప
 కృతియునుంగా నొక్కకృతి సంఘటించి
 యంత క్షీరాహరి యై శిష్యుతోడ
 నంతరంగమున శ్రీహరిఁ బాదుకొలిపి
 వేడుకతో యోగవిద్యానురక్తి
 నేడునూతేఁడు లయ్యిరవున నుండి
 యటమీఁద నామూర్తి నామూర్తి యగ్ర
 తటమున నిలుచున్న ధరచక్రధరుని

2380

యాసరి శయనించునట్టిగోవిందు
 నాసీనుఁ డై యున్నయట్టి లక్ష్మీశుఁ
 దలఁపులో నిడుకొని తత్పాదభక్తి
 సౌలభ్యము మీఱు సచ్చోశమండలము

ద్వితీయాశ్వాసము

వెడలి తీర్థంబులు విపినాంతరములుఁ
గడచి శిష్యుఁడుఁ దానుఁ గడునంతసమున

(139. చోళమండలవర్ణనము. కుంభఘోణక్షేత్రప్రాప్తిక్రమము).

భూరివారిమరందపూరకల్వార
నారకాసారప్రసారవిస్తార
సారసలినగణాస్వాదనలోల
పారణమదగంధవళితాళినాథ
విలసిత యైన కావేరిచెంగటను
నలువొందు కుంభఘోణమున కేతెంచి
భాసితగోపురప్రాసాదతతుల
భాసిల్లు మణిమంటపంబులోపలను
నెరయఁ దెమ్మరదూది నించి చూపట్టు
పరపుపై నొనపరిబాగు లేర్పడఁగఁ

2390

(140. తన్నగరాలయనివాసిశ్రీశార్ఙ్గపాణిదివ్యవైభవవర్ణనము.)

బవళించి శ్రీదేవిపాలిండ్లజలుపు
కవమీఁదఁ బొదపంకజములు సాచి
శిరము క్రిందట నొకచెయిఁ జేర్చి యొక్క
కరము బిత్తరముగాఁ గటిమీఁదఁ జూచి

2400

వీనులఁ గదిసిన వెలిదమ్మికన్ను
గోనల నమృతంబుఁ గురియుచునుండఁ
గడలుపింజెలు వారఁ గట్టినపసిఁడి
పొడలు రెట్టింపుసొంపులు దువాళింపఁ
గఱకు వేయంచులక త్తిచా లెడయు
మెఱసి వేడము గొన్న మెఱుపులై యొప్పు
నిడువాలుపు త్తడి నెట్టంబుపనలు
బెడఁగులై నలుగడఁ బేరెముల్ వార

ముద్దులమొసలిసొమ్ములచకచకలు

తద్దయుఁ బెక్కుటద్దములు నర్తింప

2410

నెఱుమించు లొదవుమానికములజేని

మెఱపులు డెందంబుమీఁదఁ గ్రేళ్ళుఱుక

(141. అపర్యాప్తామృతనామకహరిస్తుతివైభవాది.)

జగిదమ్మిమోముచే శీతాంశుసౌంపు

నగునత్తప్తామృతనాథ నామకుని

బరమాత్ము నాశాజకపాణి దర్శించి

ధర సాగి మ్రొక్కి యెంతయు సన్నుతించి

పరిపూణక మగు భక్తిపారవశ్యమునఁ

బరికించి వెండియుఁ బ్రణుతంపఁ దొడఁగ

భద్రనాగేంద్రంబు పైఁ బవ్వళించి

నిద్రించె దేటికి నిణిఁమి త్తముగ

2420

సీతఱిం బనళించి తేమికారణము

నాతోడఁ జెప్పవే ననుఁ గన్నతండ్రి !

ఘనతరం బైన చక్రము కేలఁ బూని

చెనఁటిరక్కసులఁ ద్రుంచినబడలికయొ

(142. పూర్వావతారచరిత్రమహిమ.)

జలరాశిఁ జొచ్చి రాక్షసు లగీటణఁచి

చలఁగి వేదములు దెచ్చినబడలికయొ

క్షీరసింధువు మధించియుఁ గ్రుంగకుండఁ

జేరి మందరము మోచినబడలికయొ

ముఖదంతకోరకమున బగత్త్రయము

నిఖిలభౌరంబు నానినబడలికయొ

2430

పై కొన్న యుక్కుకరిబముఁ గొనగోళ్ళఁ

జేకొని వ్రక్కలించినబడలికయొ

ద్వితీయాశ్వాసము

ఓగము లీరేడును చక్కనియడుగు
చిగురుటాకునఁ గొలిచినబడలికయొ
గండగొడ్డట రాజకంఠనాళములు
చెండి చెండాడివై చినబడలికయొ
దండకావనమున దనుజవర్గంబుఁ
జెండివై చుచుఁ జరించినబడలికయొ
కొరవాధిపునితోఁ గనలి తత్పురము
సీరాగ్రమునఁ జెక్కినబడలికయొ

2440

యలవి మీఱంగ గోపంగనామణులు
చెలువంపురతులఁ జేల్చినబడలికయొ
మేలిమితురగంబుమీఁదట నెక్కి
లీల వయ్యాలిఁ దోలినబడలికయొ
యూయెట నాతోడ నింతయుఁ దెలియ
మాయన్న యెఱిగింపుమా యన్న నపుడు

(143. హరిసల్లాపసంతోషాదికథనము.)

మునినాథువిన్నవమునకు డెందమున
ననయంబు హర్షించి యుశాజ్ఞాపాణి
తల యెత్తించుచి యాతనితోడఁగూడఁ
బలుమఱు సరసత భాషించి మెచ్చి

2450

నవిభూతికముగ నిజస్వరూపంబు
నవిరళగతిఁ జూప నయ్యోగివరుఁడు
నలమయూరపురంబు నుండివచ్చి
యలవి మీఱినకాంచికాంతికస్థలిని
జెన్నొందు శారదాసింధువుచెంతఁ
బన్నగరాజశల్పంబున నేను
మును గనుఁగొన్నయీమూర్తి నే యిచటఁ

నెట్టవం దనభక్తు నిరసింప శౌరి
బెట్టుగా వాఙ్ముద్రఁ బెట్టినాఁ డనుచు
ననుతాప మొదవంగ నతఁ డెట్టిఘనుఁడో
యనుచు నందఱు గూడి యాఙ్గాడఁబట్టి

2510

(147. భక్తిసారమునిమాహాత్మ్యసుతిప్రారంభః.)

యరిగి వేటొకచోట నతిభానుకోటి
కిరణుండై యున్నయోగిని విలోకించి
ప్రణుతిచికొనునుఁ దత్పాదపద్మములు
ప్రణతులయ్యాలోకపావనమూర్తి!
బ్రహ్మణ్యమునివేద్య ! భవరోగవైద్య !
బ్రహ్మయోగీంద్ర ! కృపానిధీ యేము
నెన్నంగఁ జేసిన యెల్ల నేరములు
మన్నించి మాకు బ్రాహ్మణ్యంబు గలుగ
దేవర ! నిగమోపదేశంబు మాకుఁ
గావింపు మని పలుకఁగ మానివిభుఁడు

2520

భావజగురుపాదపద్మనంసక్తుఁ
డై వారిలో మాటలాడ సై పమిని
వలకేలికొన నల్లవరిగింజ గిల్లి
యలవిప్రగణముపై నడరించుటయును
రామునిశ్రీపాదరజముచే రాయు
రామ యైనట్లు వారలజిహ్వలందుఁ
బాహుతృణజడప్రాయమైనట్టి
భావ నిజస్వరూపమునఁ జెన్నొందె
నాదటఁ దత్త్రియ యర్థంబు దెలుపు
వేదంబు నెఱిగి భూవిబుధు లుప్పొంగి

2530

ద్వితీయః శ్వాసము

వలగొని యయ్యోగివరునకు మ్రొక్కి
యలరి గృహంబుల కరుదెంచి రంతః
గావున హరిభక్తిగలిగినవారు
భావింపఁ దైలోక్యపావనాధికులు
మానీంద్రుఁ డంతః ద న్మార్గంబుఁగడచి
యానగరాధీశుఁ డగు దానవారి
సదనంబు వలచుట్టి చరియింపుచుండ
సదనంబులో రమాసహితం దైయున్న
యాతపసులభాతి సతని నీక్షించు
కౌతుకం బతనిపైఁ గరుణయుఁ బెనఁగ

2540

(148. యాగారంభాదిప్రస్తావము. అగ్రపూజాప్రదానవైఖరి.)

నామాని యేదెస కరుదెంచె దాను
నాముఖం బై కరుణాపాంగతతులఁ
గప్పుచు నమ్మానిఁ గనుఁగొనఁ దొడఁగె
నప్పుడు హరిపాదుఁ డను విప్రవరుఁడు
యాగకర్మారంభం దై యేగుదెంచి
యాగాంతరాత్మకుం దై న యావేల్పు
నురుభక్తి మై ఖండశోపచారముల
సరవిఁ బూజించి యంజలిచేసి మ్రొక్కి
యాగాగ్రపూజాహుయఁ దై నట్టి దివ్య
యోగవాఁ డని చూపునొప్పు దీపింపఁ

2550

గరమర్థిఁ బరివృత్త కంధరుండై న
హరిఁజూచి యేమకోయని వెఱఁ గంది
పరికింప నిట యెట్టి పరమయోగీంద్రుఁ
డరుదెంచి యీచక్కి నరుగుచున్నాఁ డొ
కడుఁ జోద్య మని తదాగారంబువెడలి
వడినేగి తానును వలచుట్టుకొనుచు

నందంద నలుదిక్కు లరయుచువచ్చి
ముందరిదెస జగన్మోహనాకృతిని

(149. ఊర్ధ్వపుండ్ర సళినాక్షచూలాదిదివ్యరూపప్రదశశనము.)

వికసితధవళారవిందచుధ్యముల
మకరందరేఖలమాడ్కి నెమ్మేస

2560

ధవళోర్ధ్వపుండ్రమధ్యముల శ్రీచూడా
మవిరళరేఖ లై యనువొందుచుండ
రవినుతాగంగాతరంగముల్ రెండు
కవగూడియొప్పెడి కరణినెంతయును
దులఁగించు నలినాక్ష తులసికామాలి
కలుకంబు కంతలగ్నంబు లై యొప్ప
నొప్పుచునున్న య యోగీంద్రుఁగాంచి
ముప్పిరిగొనుమోదమునఁ జేర నరిగి
పాదపద్మములపైఁ బ్రణమిల్లి విష్ణు
పాదకోవిదుఁ డంతఁ ప్రణమిఁగావించి

2570

యయ్య ! నాకావించు యాగంబు సఖల
మయ్యె నీదర్శనంబబ్బుటవలన
నదె యాగశాల నీవటకు వేగచేసి
తుదలేనికృపఁ గృతార్థుని జేయవలయు
నోజతో నీదాసుఁ డొనరించు నగ్ర
పూజ నీ వవధరింపుము మానిచంద్ర !
యపుడు నాయజ్ఞంబు యజ్ఞ మైయొప్పు
నపుడుగదా కృష్ణుఁ డదియొప్పికొనుచు
గావున నీభృత్యుఁ గరుణించియటకు
వేవేగ దేవర వేంచేయవలయు

2580

నని వెండియును జరణాంబుజాతముల
వినతుఁ డై లేవక వినుతిఁగావింపఁ

ద్వితీయాశ్వాసము

గరుణించి య యోగికంతీరవుండు
హరిపాదకోవిదు నలమిలాలించి
వెనుకొని యతఁడు నేవింపుచురాఁగఁ
జనుదెంచె న య్యాగశాలలోపలికి

(150. భద్రపీఠార్ఘ్యప్రదానాది సమర్పణము.)

నంత నావిష్ణుపాదాహ్వానసూరి
సంతసంబున భక్తిసారయోగిండు
సనుపమభద్రపీఠాసీనుఁ జేసి

యనువొంద నఘ్నపాద్యాదుల నొసఁగి

2590

మును చేదిభూపాలముఖ్యులు చూడ
పనజాత్యునకు ధర్మవసుధేశ్వరుండు
సవరించు నగ్రపూజయుఁ బోలె నపుడు
సవనంబు గనుఁగొనఁ జనుదెంచు జనులు
దినకరనిభులై న ద్విజులు ఋత్విజులు
గనుఁగొన నాగమోక్తప్రకారమున
రంగై నకనకపాత్రమున నమ్మాని
పుంగవునకు నగ్రపూజఁ గావించెఁ
గావింప ఋత్విజుల్ గని కోప మొసఁగ
నావిష్ణుచరణ నందంద తిట్టుచును

2600

(151. దీక్షితకార్యఖండననిందనాదిక భవము.)

సర్వశాస్త్రజ్ఞులై చర్చింప వేద
పర్వతములవంటి బ్రాహ్మణులుండఁ
బేర్చి బృహస్పతి పెకలివచ్చినను
జర్చింపగల ఘనశాస్త్రు లుండంగ
నశ్వమేధాదిపర్వతముల్ దెలిసి
శాశ్వతమతులై న శ్రౌతులుండంగను
మనమున భయ మింతమాని యాయున్న

ఘనులనందఱ గట్టకడఁ బారవైచి
యెవ్వనినోతెచ్చి యితరులు తన్ను
నవ్వ నిందఱ నట్టనడునునుబెట్టి

2610

యగ్రజన్ముల కహఃమగుచు శోభిల్లు
నగ్రపూజన మిచ్చు టది యెట్టులోరి!
యోజమానినవాజ వోరిపో వ్రాత్య
నీజన్నమంతయు నేడు ఫలించె
జగతి నెవ్వరు నీకు సరిలేరు నీకుఁ
దగునాతఁ డతనికిఁ దగుదువు నీవు
భాగ్యంబు చేసితి బంధులఁ యెదుట
యోగ్యుండ వైతి వీయర్వి నెన్నంగ
వైదికుం డని జను ల్వర్ణించిచూడ
నీదు బ్రాహ్మణ్యంబు నేడు సిద్ధించె

2620

యాగమంతయు సాంగ మయ్యె నారార!
నీగుణంబుల నెన్న నేర్తుమే యేము
అనుచు నొండొరు మోము లాగ్రహవృత్తిఁ
గనుఁగొని నిడువాలు గడ్డంబు లదర
జగడించి కెరలుచుఁ జంకపుస్తములు
దిగజార వదలఁగట్టిన పంచెలూడఁ
దొట్టిపెంజెమటలు దొఱఁగ ఫాలముల
దట్టంపుఁ బల్లెవర్ధనములు గరఁగఁ
ప్రాచుబన్నుల వెలిఁబడఁగ బాహువులు
వీక మై జూచియ విప్రుఁడొట్టుచును

2630

గడపట వీని సంగడి నింతనుండి
కుడువకుం డెవ్వఁడుఁ గుడిచినవాని
బొంపిరి జన్నిదమ్ములు త్రెంపివైచి

ద్వితీయాశ్వాసము

పెంపెల్లఁ బెడఁగొంపఁ బెరికింపవలయు
నని పోవ నుద్యుక్తులై యున్నవారిఁ
గనుఁగొని య యోగికంఠీరవుండు
మును మరుత్తనియాగమునకు సంవర్తుఁ
డనిమిషగర్వంబు లఁడదుచందమున
హరిసాద ! వెఱవకుమని యాదరించి
సరగున హృదయకంజము శౌరిఁజూచి

2640

(152. భక్తిసారమునికృతహృద్యపద్యసమర్పణము.)

హరి ! రమాపతి ! సహస్రారాంకపాణి !
వరదాయి ! షడ్గుణైశ్వర్యసంపన్న
గాఢతరాజ్ఞానగర్వాంధ విప్ర
మూఢులవదనముల్ ముద్రించి నట్లు
నీసాదసేవకు నిందించినట్టి
యీపాపమతుల యేపెడయ నివ్వేళఁ
దలఁపులోపలి శేషతల్పు నాలోన
వెలుపల నీదివ్యవిస్ఫూర్తిమూర్తి
వేవేగ జనులెల్ల వెఱఁగందినొనుచు
సేవింపగాఁ బ్రకాశింపించు మనుచు

2650

(153. పద్మనాభప్రత్యక్షవైభవము. తత్ సాంపర్యపరత్వాది.)

హృద్యంబుగా లోకహితముగా నొక్క
పద్యంబు సవరింపఁ బంకజోదరుండు
నామాని శీతాంశు నగ్రభాగమున
సోమార్కకోటుల సొం పగ్గలించి
శ్రీరసాసీశలు సిరిమించు హస్త
సారసంబుల నిజచరణంబు లొత్త
మణిమయ కింకిణీమంజీరకాంతి
గణనముజ్వల పాదకమల యుగ్మండు

కనకచేలావృతఘంటికాఘటిత
ఘనసప్తశోభికటి చక్రతలుఁడు

2660

బంధురోద్యాణ శంపాలతాజతర
బంధురోమాళి పట్పదపంక్తి యుతుఁడు
సందీప్తదరసుదర్శన గదా శౌజ్ఞ
నందకయుత సమున్నత కరాబుండు
శ్రీవత్సకౌస్తుభ శ్రీవనమాలి
కావరచందన కలితవత్సుండు
వరహీరదర్పణోజ్జ్వల గండయుగళ
నిరుపమచాంపేయ నిభనాసికండు
నాకర్ణవిశ్రాంత హరిణాంబుజాత
నీకాశకరుణాంకనేత్రభాసితుఁడు

2670

చారుమందస్మిత చంద్రికాసార
పూరబింబాధరభూషితాననుఁడు
నకలంక కంకణ హార కేయూర
మకరకుండల దివ్యమణికిరీటుండు
నగుచు భోగీంద్రశయానుఁడై శేష
ఖగరాజసేనేశ ఘననిత్యముఖులు
వ్యాసాంబరీష రుక్మాంగద కపిల
వాసిష్ఠముఖభాగవతులు నేవింప
సరసిజభవ శర్వశక్రాదివిబుధ
గరుడ గంధర్వనికాయంబు గొలువ

2680

నిత్యప్రసన్నుఁ డానీరజోదరుఁడు
ప్రత్యక్ష మయ్యె నాభక్తిసారునకు

(154. బ్రాహ్మణభయప్రస్తావము. అపరాధక్షమాపణ.)

నప్పు డాభూసురు లరుదంది భయము

ముప్పిరిగొనఁగ న మ్మునినాథవరుని
 నతనికిఁ బ్రత్యక్షమైన యవ్వేల్పు
 నతనికిఁ బరిచరు లై నవారలను
 నేవించి మొల్లపూచినరీతి మేని
 తీవలుగరుపార ధృతభీతులగుచు
 వడవడవణకుచు వచ్చియమ్మాని
 యడుగుదమ్ములమీఁద నందందవ్రాలి

2690

యవరాధులము దురహంకారమతుల
 మపరిమితజ్ఞాన మనువార్ధిమునిఁగి
 దరిగాన మిన్నాళ్ళు తావకపాద
 తరణిచే నిటమీఁద దాఁటంగఁగలము
 శరణాగతత్రాణ ! జగదేకవినుత !
 పరికింపఁగా ద్విపాత్పశువుల మైనఁ
 దమదునేరములు చిత్తమునందు నిడక
 క్షమియింపవలయు నేచందాన నై న
 ఘనబలోత్కట మైన గంధసింధురము
 కినిసికుక్కులు మొఱిగిన లెక్కగొనునె

2700

నీచంద మెఱుంగక నీచునందమున
 మోచి నేమునుగొన్ని మొఱిగితిమయ్య !
 యవియెల్లఁ దలఁపక యభయం బొసంగి
 భవవార్ధివెడలింపు పరమయోగీంద్ర !
 మఱియెఱుంగుదు మేని మహానీయమహిమ
 యెఱిఁగిన నీమూర్తి యెఱుంగంగవలయు

(155. భార్గవమునికృతానుగ్రహప్రకారము.)

నని పెక్కులాగుల నందంద వినుతు
 లొనరింప భార్గవయోగిచంద్రుండు

కరుణించి యావిప్రగణము నీక్షించి
సురగరు డోరగుల్చూచి నుతింప

2710

సపుడు ప్రత్యక్ష మైనట్టి మాధవుని
సపరివారాయుధ శయనేందిరముగఁ
డడయక డెందంపుఁ దామరయింట
నిడికొని తొల్లింటి యింపు మైనున్న
వీక్షించి భూసురవితతి వెండియును
సక్షపాదునకు సాష్టాంగంబు తెరగి
యతనిచెంగట నున్న హరిపాదసూరి
సతిభక్తి నుతియించి యడుగుల కెరగి
పరమపావన! నీప్రభావంబు నాత్మ
నరయక దుర్భాషలాడితి మిప్పు

2720

డవియెల్ల నోర్చుకొమ్మని ఫళఫళని
దవుడలు కరములఁ దాటించుకొనుచు

(158. సాంగయాగపరిసమాప్తిక్రమము. అవభృథస్నానాచరణము.)

యోగీశ్వరశ్రీపాదతీర్థసేవనాదిక్రమము.

నావిష్ణుపాదున కభివాదనములు
గావించి క్రతువు సాంగముసేసి రంత
వనజాసనాదిదేవతలు న మ్మాని
యనుమతి నెలవుల కరిగి రవ్వేళ
సారసదళనేత్ర చరణాహ్వయుండు
ధారణీసురలును దానును గూడి
యవబృథస్నాతుడై యరుదెంచి యోగి
ధవుని శ్రీపాదతీర్థము సస్వయించి
యాయక్షపాదుని యాబౌల్యమహిమ
వేయుచందంబుల వివరింపఁదొడఁగె

2730

ద్వితీయాశ్వాసము

(157. శ్లోఘ్యైకైకర్యవిధానము, భక్తిసారమునిఘహిషు.)

నోసుదర్శనమూర్తి యురుతపోరాశి
రాసికి నెక్కు భాగవమునీంద్రునకుఁ
బొడమి యీప్రాకృతభోజ్యవస్తువులఁ
గుడువక హరిదివ్యగుణసుధారసముఁ
గ్రోలుచు వృద్ధులు గొనివచ్చినట్టి
పాలుగైకొని భక్తవరతంత్రబుద్ధి
సగమూరగించి వాత్సల్యంబుతోడ
సగము వారలకుఁ బ్రసాదించి కరుణ

2740

పారికి మగుడజవ్వనము రాఁజేసి
ధారుణి మోగడ సంతానంబునొసఁగి
పరయోగిసామ్రాజ్య మై భవశ్రీలఁ
బరమాత్ము విశ్వరూపము విలోకించి
కఱకంతుఁ డెరగ లికను చూపు మగుడ
నఱకాలనయన సహస్రము లూర్చిపి
కొంకణు రసపాదఘటికను బొద
పంకజరజముచేఁ బరిహసింపుచును
నీరజభువుఁ డయోనిజుఁ డైన యోగి
ధారుణీవిభుని బాంధవ మాచరించి

2750

(158. శ్రీవేంకటేశానుగ్రహకథనము. కణిక్పృష్ఠకలితకైకర్యాది.)

శ్రీవేంకటేశదర్శిత సుధాసార
భావితకుండంబు పరికించికాంచి
కణిక్పృష్ఠ నిజశిష్యుగాఁగాఁ జేపట్టి
గణుతింప ముదుసలిఁ గన్యఁగావించి
జగములు గొనియాడ జగదేకనాథుఁ
డగుఫణిశాయి లెమ్మని తోడుకొనుచు
ననుచరుం డై వచ్చు నాదేవు మగుడఁ

జనుడెంచి తొల్లింటి సరవిమైనుంచి
కువలయ ప్రాణంబు కుంభకోణంబు
భవనంబుగానున్న ఫణిరాజశయను

2760

నేదదేరంగ నుతిసేసి మెప్పించి
యాదేవుతో మాటలాడి యంతటను
వడినహంకృత విప్రవరులనాచకలు
పెడతలఁ బట్టించి భీతు లై వారు
శరణుజొచ్చిన దివ్యసారస్వతంబుఁ
గరుణించి యాచోటఁ గందర్పగురుఁడు
కరమర్థిఁ బరివృత్తకంధరుం డగుచు
గరిమతో నినుఁ బెక్కుగతుల వీక్షింపఁ
బావనచరిత నాభాగ్యంబువలన
దేవర యిటకు నేతెంచి నాసేయు

2770

నగ్రపూజనము నీ వంగీకరించి
నగ్రజన్ముల దురహంకార మెడయ
ననఘుగోవిందుఁ బ్రత్యక్షంబు నేసి
కొని యాత్మలో నిడికొంటి యివ్వేళ
యెన్న శక్యము గాని యిట్టి నీమహిమ
నిన్నును వర్ణింపనేర్తునే యేను
భావించి చూచినఁ బరమయోగీంద్ర!
దేవరమహిమ శ్రీదేవుండె యెఱుఁగు
నని ప్రణామములు సమర్పింప మిగుల
మునిలోకవిభుఁడు ప్రమోదంబుతోడ

2780

(159. హరిదాసానుగ్రహప్రకారము, దివ్యక్షేత్రయాత్రాది.)

అశివాదశుభప్రాప్తివర్ణనము.

హరిపదాహ్వాయుండైన యాసోమయాజి
గరిమడగ్గఱఁ బిల్చి కౌగిటఁ జేర్చి

ధరణి సర్వాభీష్టదాయకం బై న
వర మిచ్చి యవ్విప్రవరు నందునునిచి
సనుబోళి కలుషమానసుల వెండియును
దన కృపామృతముచే ధన్యులఁ జేసి
కణిక్పష్టతోఁ గూడఁ గ్రమ్మఱు మౌని
గణయుతుండై ధరగలుగు తీర్థముల
శ్రీశైలరంగ విశేషభూవలయ
దేశంబు లందు వర్తింపుచుండె

2790

నిరవొందు భక్తిమై నీభక్తి సారు
చరితల నీధరాస్థలి నెవ్వఁడేని
గృతియొసర్చిన యట్టి కృతకృత్యమతికి
హితబుద్ధిఁ బ్రతిదినం బెన్నువారలకు
వినన వ్రాసినఁ జదివిన వారికెపుడు
సనువమదీర్ఘాయు రై శ్వర్యతతులు
సకలంకశుభములు సభిమతార్థములు
సకలసిద్ధులుఁ గరస్థలినుండు ననుచు

(160. గ్రంథసమపాణము, కపికావ్యప్రశంస. ద్వితీయాశ్వాసపరిసమాప్తిక్రమము,)

నలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ
కలిసీలవేణికి నబ్జపాణికిని

2800

సతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
పతికి సరోముఖ్యభక్త సంతతికి
సంకితంబుగను శ్రీహరిభక్తనికర
పంకజార్యమతాశ్మపాకన్నయార్య
తనయ తిమ్మార్యనందనరత్న శుంభ
దనుపమశ్రీవేంకటాద్రిశదత్త

పరమయోగి విలాసము

మకరకుండలయుగ్మమండితకర్ణ

సకలవైష్ణవపాదసంసేవకాబ్జ

సదనావధూలబ్ధసరసకవిత్వ

విదితమానస తిరువేంగళనాథ

2810

కృతమైన పరమయోగివిలాసకృతిని

సతులితంబుగ ద్వితీయాశ్వాసమయ్యె.

పరమయోగి విలాసము.

తృతీయాశ్వాసము.

(161. శ్రీదేవీమహిమవర్ణనము. శ్రీవేంకటేశస్మరణాది.)

[ద్విపద]

హైమవనరోజంగ ! యలమేలుమంగ !

జీమూత సంకాశ ! శ్రీవేంకటేశ !

మునిశాలికాసారముఖ్యభక్తాళి !

వనమాలి ! యవధారు వరదానశీలి !

కడుచిత్రమై తూర్పుకడలికిం జక్క

బడమటి దెసజగత్పావనం బగుచు

(162. పాండ్యమండలవర్ణనము. కురుకానగరనామప్రాప్తికథనాది.)

తామ్రపర్ణినదీ మాహాత్మ్యాదివైఖరి.

ధాత్రీనతీమణి ధరియించు రత్న

చిత్రకం బోయనఁ బెన్నగ్గలించి

2820

మండితం బగు పాండ్యమండలి సరనఁ

బుండరీకంబునాఁ బురియొందు వెలయు

నావట్టణము కురువను రాజుచేత

ద్వాపరంబునఁ బాలితం బైనకతనఁ

గురుకాభిధాన మై కొమరుదీపించు

నిరుపమతామ్రపర్ణీనమీపమున

తృతీయాశ్వాసము

నల పట్టణమునకు న మృహోతటిని
యెలమిఁ బుష్పాంజలు లిచ్చెనోయనగఁ
గడలతాకుల మాక్తికములు బిట్టెగసి
వడిదదంగణభూమి వర్షించుచుండు

2830

మందాకినీనదీమహితకల్లోల
మందానిలాలోల మంజుకేతువులు
గోపురాన్వితములై గోపురాగ్రములఁ
బ్రాపించి రతిపరిశ్రాంతి నున్నట్టి
యమరదంపతులమై నందందవొడము
చెమరులోర్పుచునుండుఁ జిత్రవైఖరుల
పరహేమవర్ణలు వసియించినట్టి
హరినీలమణిమయ హర్యవృవాటికలు
అసమయశంపాన్వితాంబు దోదయము
పసలుపుట్టించు నప్పనము నచ్చటను

2840

(163. కురుకాపురీభాగవతోత్తమమహిమ.)

శ్రీద్యోతితుండు మునిసిద్ధసేవ్యుండు
నాద్యుండునై న శ్రీహరియుండు నందు
నత్యంతశుభశీలు రమలమానసులు
శ్రుత్యంతవేదు లచ్చోటి భాసురులు
వీరు వారసక య వీటిలోనున్న
పౌరులు పరమప్రసన్నులే తలఁప
నందులో నొక్కమహాభాగవతుని
నందనుం డిందిరానాథతత్పరుండు

(164. పశుదినామాఖ్యవిప్రవరపుత్రపాత్రావతారాదికథనము.)

వనధిగంభీరుండు వళిధినాటేంద్రుఁ
డనువేరఁ బ్రఖ్యాతి నంది యాఘనుండు

2850

తృతీయాశ్వాసము

ధర్మధరుం డను తన జాతుఁ గాంచె
 ధర్మజ్ఞుఁ డైన శ్రీధవభక్తు డతఁడు
 చక్రపాణిభ్యాససంసక్తుఁ డైన
 చక్రపాణిని గాంచె సంతోష మెసఁగ
 నతఁ డంత రక్తధారాహ్వయుఁ గాంచె
 నతఁడు పాటల మోచనాఖ్యుని గనియె
 నతనికి భోక్తాళి యనుపేరు గలుగు
 నుత్తుఁ డుదయించె నాసుజ్ఞాననిధి
 విపులార్ధసత్కారి విభవానుకారి
 యపగతాహంకారి యఖిలోపకారి

2860

(165. కారినామకకుమారావిభావము. తత్పరిణయాబోచన.)

నాథనాయకావివాహవర్ణనము.

యనుపమాలంకారి యవికారి కారి
 జనియించె నా కారి జనకుండు సంత
 పరున నవీనయావనుఁడైన తనుజ
 వరునకు సత్యంతవై భవశ్రీలఁ
 గువలయాంగనకూర్మి కుఱుకై నకురుక
 యవుల శోభిల్లు గ్రామాంతరసీమ
 ఘనతపోనిధి యైన కమలాప్తవక్షుఁ
 డనుభాగవతునకు నాత్మజ యైన
 పాథోధికన్యకాపతిభక్తినిరత
 నాథనాయకయను నలినాయతాక్షిఁ

2870

బరిణయం బొసరించి పరమానురక్తిఁ
 గురుకాధివాసుఁ డై కొమ రొప్పుచుండె

(166. గ్రహస్థాశ్రమకలనవైఖరి.)

సంత నాచెలువప్రాయమునఁ జెన్నొంది
 కొంతకాలము కాంతుఁ గూడి వర్తించి

జననగేహమునకుఁ జనుదెంచి కొన్ని
దినము లచ్చట నుండి తిరిగి వెండియును
నత్తవారింటికి నరుగువోఁ ద్రోవఁ
గ్రొత్తైనమించులు గులుకఁమేడలును
బసిడిమొల్లము గుబ్బలకవాటములుఁ
బొసఁగి చూపట్టుగోపురమంటపములుఁ

2880

జెలఁగుచు వేల్పునెచ్చెలులపాలిండ్లఁ
గలకల నవ్వుబుగారుకుండలన్లు
నెలచట్టుకోటల నిద్దంపుమణుల
నలరెడు నగరంబునందుఁ జూపట్టు
నాకు రంగేళు దైవాధీశవంద్యు
లోకాధినాథు నాలోకించి భక్తి

(167. పుత్రవరప్రార్థన. వరప్రదానక్రమము.)

వినత యై వినతి గావించి “యోనంద
తనుజన్మ! నా కొక్కతనుజన్మ నొసగు”
మన విని యప్పు డయ్యరవిందనాభుఁ
డనురాగ మెలరార నాత్మ నుప్పొంగి

2890

వదనంబుఁ దెలుచి దైవాతెడుకరుణ
నెదుట నున్నట్టి య య్యింతి నీక్షించి
పుత్రి! యేనే నీకు భవనంబు లెఱుంగఁ
బుత్తుండ నయ్యెదఁ బోయి ర మ్మనిన
మతి సంతసిలి ప్రణామము సేసి తనదు
పతిగేహమునకు నప్పడఁతి యేతెంచి
కాంతానురక్తయై కడువేడ్క నుండె
నంతట నాకురంగాధినాయఁ కుడు
తననిజరూప మై తనరుసేనేశుఁ
బనిచెఁ దద్గర్భసంభవుని గమ్మనుచుఁ

2900

తృతీయాశ్వాసము

(168. విష్వక్సేనాంశగభాప్రాప్తిక్రమము)

బనిచిన నారమావతిసై న్యపతియుఁ
 జని ప్రవేశించె దజ్జతంబునందు
 ననబోడి యగు నాథనాయక కవుడు
 కనువట్టె నొయ్యన గర్భచిహ్నములు
 సూత్రవతీశుచే జొప్పడుచున్న
 వేత్రంబు మైకాంతి వెలిమించినట్లు
 నవరై ననల్లపూసలపేరు వోలె
 నవిరళం బగుచు రోమాళి చూపట్టె
 ననవిల్తునుగుండనపుబొమ్మరముల
 కొసల నీలపుములుకులు దాచినట్లు

2910

పలుదలై తథుకెక్కి వట్టువలై న
 ములుగుబ్బపాలిండ్ల మొనలకప్పదవె
 గలికిచూపులఁ జంద్రుకలు పర్వె ననఁగఁ
 బలుకబొరెను గండపాళికాయుగము
 నలివేణి ముఖచంద్రుఁ డమృతంపురసముఁ
 జలుకుచందంబునఁ జిట్టము లెసఁగె
 గగనభాగంబు సాకార మై యొప్పు
 పగిదిఁ శౌండిగ చూపట్టె నానాఁటఁ
 బొలఁతికి నవమాసములు నిండువేళఁ
 గలలోన గజముఖగణముఖు ల్గొలువ

2920

వేత్రహస్తునికూర్మివెలఁది యైనట్టి
 సూత్రవతీదేవి చూపట్టె నంతఁ

(169. వైశాఖవిశాఖానక్షత్రదినములో [నమ్మాళ్వార్ నామక]

పంచమయోగీశావతారవర్ణనము.)

గలియుగం బిలమిఁదఁ గలిగినమిఁదఁ
 దెలియఁ దొంబదిరెండుదినములు చనఁగ

సవరని వేళ వై శాఖవిశాఖఁ
గవివాసరమునఁ గర్కటకలగ్నమునఁ
గనియెఁ బుత్రుని జగత్కల్యాణమూర్తి
వనజాక్షుఁ గన్న దేవకిరీతి నంతఁ
గావిరి విరిసె దిక్కుల మహాను
భావభావముల సంభ్రమము రెట్టించెఁ

2930

గురిసెఁ బుష్పలవాస ఘనమఘము మింట
మొరసె దుందుభులు ప్రమోదంబుతోడఁ
బొంగె వైష్ణవకులాంభోరాశి మిగులఁ
గ్రుంగెను పాపండులభూధరములు
విందులై మకుటాగ్రవిహితకరార
విందులై యింద్రాదివిబుధులు బుధులు
జయ జయ శబ్దముల్ సవరించి రెలమి
నయముగా వీచెఁ గ్రొన్ననతావిగాలి
యలయుచు యాయజూకాగ్ని హోత్రములు
వలగొనుశిఖిలఁ బావకుఁ డొప్పుమిగిలె

2940

(170. జ్ఞానోపదేశప్రాప్తిక్రమము.)

ధరణివరాహావతారుఁ డై నట్టి
హరి సూతికాగృహ మపుడు సొత్తెంచి
కరుణ దైవాటంగఁ గారిసూనునకుఁ
దిరముఁ బాజ్ఞానోపదేశంబు చేసె
నప్పు డానాథనాయకి పుత్తుఁ గాంచి
నప్పుడాశౌరి గేహంతరసీమ
శేషుండు నిర్ణద్రచించామహీజ
వేషుఁడై యెంతయు విలసిల్లుచుండె
హరికృపాలబ్ధవిద్యామృతాహార
పరితృప్తుఁడై తల్లి పాలిండ్లపాలు

2950

కుడువఁ డేడువఁడు కన్దొనఁ డొండుదిక్కు
బడలఁ డీగతి నున్న బాలు నీక్షించి
యడియాసఁ దలిదండ్రులదెయిదె యనుచుఁ
బొడిబడుకొనుచు నప్పురుడెల్లఁ గడపి
యిలఁ బుట్టి చనుగ్రోలఁ డీబాలుఁ డనుచు
నెలమి మారున్నామ మిడి యటమీఁద
మఱియుఁ దొల్లింటియమ్మాడ్కి నే యుండ
గిటికొన్న వగల మిక్కిలి వెఱఁ గంది
యిది యేమిచోద్యమో యిన్నినాశ్శాయె
నుదయా స్తమయములం దొక్కమాత్రై నఁ

2960

(171. కుమారాద్భుతస్వరూపదశశతము.)

జను నోటఁ బెట్టఁడు చను గ్రోలకున్నఁ
గను విచ్చి చూడండు కను విప్పకున్న
నెలుఁ గెత్తి కా వని యేడువం డెపుడు
నలకువ మేన నింతయుఁ గానఁబడదు
కడుఁ బెద్దకాల మీగతి గొడ్డువీఁగి
కొడుకుఁ గాంచిన నెట్టికొడుకు సిద్ధించె
దేకువఁ గనిపించు తెటవలఁ జూచి
యేఁకటఁ బడఁజేసె నిట్లుదై వంబు
మఱియును నేము నిమ్మహిఁ బుట్టి బుద్ధి
యెఱిగితి మీరీతి యెఱుంగ మెన్నండు

2970

కరమునం గని పెంచువారలు లేరె
వరమైన నిటువంటివర మెందుఁ గలదు

(172. కురుకాధీశహరికటాక్షవీక్షణవరప్రదానాది.)

కురుకాధినాథు మక్కువఁ గోరి వేడఁ
గరుణించి వర మిచ్చెఁ గడు సీగరముగ

నిచ్చెబో యిందట కిచ్చినరీతి
నిచ్చెనా తుది వచ్చి యిది కొంత నేసె
దలవఁ బిడ్డఁడె వీఁడు దయ్యంబు గాక
పలుమాటు నీరీతి బలుపుకో నేల
నని పుత్త్రవాత్సల్య మంతంతఁ బొదలఁ
దనవారిదెసఁ గాంచి తనయునింజూచి

2980

యేను నీకై నోము లెన్నేని నోచి
పై నాఁకపాటులఁ బడి గొడ్డువీఁగి
కంటి నీవంటి చక్కనిముద్దుగుఱ్ఱ
నంటు నేయపు కేరి నవ్వ వేమిటికి
నీనున మీతండ్రి యేనును నీకుఁ
జేసిన యెగ్గేమి చెప్పుమా తండ్రి !
యోయన్న ! యిట్లూరకున్నాఁడ వేలఁ
బూయంగఁ జేసి యేర్పులు దట్టుతనదు
చన్నులపాలేల చవిగొన విపుడు
కన్నుల ముత్యాలు గాఱ నేడువపు

2990

(173. అప్రాకృతకుమారయోగాభ్యాసవైఖరి..)

తనయ ! నీ వేల మీతండ్రి “నన్ను” నవు
నను “నమ్మ” యని యొక్కనాఁడుఁ జేర్కొనవు
సుద్దులు చెప్పవు చూడవు నీదు
ముద్దులు సూపవు మురియ వేనునుచు
నాఁసిన బొప్పంబు లడరి నిండాఁరఁ
జేసినపాలిండ్లు చేతఁ గుల్కుచును
గన్నవారలకుఁ జెంగట నింత సంత
నున్నవారికి దైన్య మొదవ నిట్లనియెఁ
బలుమాటు పిలిచినఁ బలుకవు తాము
తొలుజన్మమున నెంతదోసకారులమొ

3000

తృతీయాశ్వాసము

చిట్టినీబంగారుచేతుల హరికిఁ
బెట్టుమా జోతాలు ప్రియము రెట్టింప
ఘోరకనవ్వులు దేఱ ముద్దులు గాఱఁ
గిలకిల వాయె త్తి కేరు నాతోడఁ
గురుకాధివిభుఁడు మక్కవ నిచ్చినట్టి
వరమునఁ బుట్టి దేవరవలె నున్న
నినుఁ జూచి మాటాడ నేరనివాఁడ
వనుచు నీభావ లంతంత నవ్వెదరు
బడిసె మిక్కిలిసిగ్గు వడఁగ నీయెడమ
యడుగునఁ జెప్పిడుమయ్య ! నాకోడె !

3010

కడువేడ్క మీతాత గావించుబాల
తోడవులు దొడుగఁ జేతులు సాచు మయ్య !
మనమున నినుపఱిమనుమండు గలిగె
నని సంతసించి మీయవ్వ తాతయును
బొదలుచు వచ్చి మూఁపులు మూడు గాఁగ
నదె పిల్చెదరు మాట లాడవే తండ్రి !
మును వరంబిచ్చిన మురసూదనుండు
తనుఁ బోలుపుత్ర రత్నముఁ బ్రసాదించు
ననఁగ నమ్మితిఁ గాని యన్న ! యీపుట్టు
ముని వై న నిన్ను నిమ్ముల నిచ్చుటెఱుంగఁ

3020

(174. జగదుపకారప్రశంస. భగవద్గుణవైభవము.)

బ్రాహ్మతక్రియకు లోఁబడకున్న నిన్నుఁ
బ్రాహ్మతనిజపుత్ర భావంబుఁ జేయ
నలిగితో తలఁపు శ్రీహరియందుఁ దగిలి
యిల నొండు సైవదో యీవేళ నీకు
నుడుగక మావంశ ముద్ధరింపంగఁ

బొడమిన కురుకాథిపుడవె నీ వనుచుఁ
దమకంబుఁ బ్రయమును దైన్యంబు వగపు
సమకొనం బలుకుభాషణము లాలించి
యనిశంబు సంసారి మనుపయోరాశి
మునిఁగి తేలుచు నున్నమూఢకామినులు

3030

కొందఱు బాలుదిక్కును బాలుతల్లి
చందంబుఁ జూచి లోఁ జర్చించి యనిరి
కట్టిడి వీరి కెక్కడిబిడ్డఁ డమ్మ
పుట్టి యిన్నాశ్శయెఁ బలుకునఁ గన్ను
దెలవక చనుద్రోవఁ దివ్రరనిబిడ్డఁ
బరికించి యింత నిబ్బరికంబు లేదు
వొది గల్గి భూమిఁ గాపురములు చేసి
బ్రదికి బాలైదమునఁ బరఁగువారలకు
వలవంతవేళ దేవర దయ్య మనఁగఁ
గలదు వారలరీతి గాదు వీరలకు

3040

దేవుడో దయ్యమో దిరిగియు మగుడి
దేవుడు మాకు శ్రీదేవుడే యనుచుఁ
బిలిచి యంతయుఁ జెప్పఁ బెరుమాల్లె మాకుఁ
గలఁ డంచునొల్లరు కలిగె వీరలకు
వజ్రంబొ వారంబొ వారిసాజంబొ
వెజ్జఁ జూపించరు వేల్పు లకిడరు
ఇప్పుడు బుడిబుడియేడ్పు లేడ్చినను
దప్పునే యిది పెద్దదయ్యంబుపట్టు
మనము చెప్పినమాట మనమున నిడరు
వినరన్నవారినే వెట్టులఁ జేసి

3050

దాయలగాఁ జూడఁ దలఁతురు తాము
పోయినదేపోక పొనఁగ నొ ననరు

అని కొంద అనుచుండ నతఁడు యోగిండు
 డని కొంద అవల నున్నట్టి నన్నతులు
 నాయాయివాక్యంబు లాలించి నాథ
 నాయిక పరమవైష్ణవ శీలయనియె
 బ్రకృతివాసన నిట్లు పలుక వేమిటికి
 సకలజీవులఁ జరాచర వస్తువులఁ
 బూడమింప నుడిగింపఁ బోమింపఁ గలిగి
 కడ యాది మధ్యముల్ కన్పింపరాక

3060

(175. పరమేశ్వరార్చన.)

జగదేకవిభుఁడును సర్వస్వతంత్రుఁ
 డగు రమావిభుఁడు నేయఁగలేనివనులు
 తనుదేహులును నస్వతంత్రు లస్థిరులు
 ననధికారులుఁ గ్రూరు లల్పజ్ఞు లై న
 యితరులచే సాధ్య మె ట్లగు నై న
 సతనిచేతనె యగు నఖిలకృత్యములుఁ
 బుడమి దేవార్హ మై పొలుచుహవ్యంబు
 కడు మొక్కలమునఁ గుక్కల కిచ్చినట్లు
 సతనికి శేష మైనట్టి యాయాత్మ
 నితరశేషము నేయు పెట్లు చింతింపఁ

3070

దలఁపఁ బాతివ్రత్య ధర్మంబువంటి
 నలినాక్షుడాస్య మెన్నక యిట్లు మీఁకి
 పలుకుదురే మీరు? పామరు ల్లానఁ
 బలికితి రికనాడఁ బని లేదు మిమ్ముఁ
 బరమబాంధవుఁడై న పంకజోదరుని
 నరిమీఁతీ యేమునిందనకదూఱితిమి
 అతని దూఱఁగ నేల యతఁడిచ్చినట్టి
 నుతుని మే మతఁ డున్న చోటనే నిలువ

వెత లేదు పద మంచు విభుఁడుఁ గాంతయును
నతివేగమును బుత్తు నక్కు-మారకుని

3080

గాని యేగుదెంచి యాకురుకేశుఁ డైన
ననవిల్లు జనకుని నగరిలోఁ జొచ్చి

(176. తింత్రీణీవృక్షప్రదేశప్రాప్తిక్రమము.)

యలవేల్పురాయని యగ్రభాగమునఁ
బాలుపొందుతిత్రిణిభూజంబు మొదలఁ
బసిఁడితొట్టెలలోనఁ బరపును బోలెఁ
బొసఁగంగ మెత్తనిపొత్తులు పఱచి
యిందుమైఁ గప్పిన యెలమించుసోగ
కందువఁ జలి యెండ గాలిచాటుగను
నొరపుతోఁ గప్పినయుత్తరీయంబు
చెరఁ గింత చుబుకంబుచే నోసరించి

3090

పొదిగిటం జేర్చినపుత్తు నీక్షించి
ముదమునఁ జెక్కిలి ముద్దాడి యందు
నునిచి ముంగల నున్న యురగారవాహుఁ
గని యిరువురు నమస్కారము లేసి
తమ కేమి తెలియు నంతయు నీకుఁ దెలియు

(177. బాలయోగిశరీరసౌందర్యదివ్యచర్యాది.)

భ్రమరశోభనగాత్ర ! పరమమాయావి !
యేము నీమహిమఁ దా మెఱుంగ నోపుదుమె
యే మునీశ్వరులు ని న్నెఱుంగంగలేరు
ఇటమీఁద నీచిత్త మెటువలెవచ్చె
నటువలెఁ జేసికొమ్మని విన్నవించి

3100

యంతటఁ దమయింటి కరిగెద మంచుఁ
గొంతద వ్వరిగి యక్కువలయనేత్ర

తృతీయాశ్వాసము

పక్కఁ బాయని తనపట్టిరూపంబు
గ్రక్కునఁ గన్నులఁ గట్టినట్లై న
నెద జల్లు రసఁగఁ బాలిండ్లు నేచేఁప
మదిఁ బుత్తుమైఁబ్రేమ మల్లిడిగోనఁగ
నలయుచుఁ బోవ కాళ్ళొడకయుండఁ
గలఁగి మిక్కిలి కన్నకడుపుగావునను
గన్నీటిసెలయేటికాలున లుబ్ధి
చన్నుగొండలమీఁద జాలువారంగ

3110

హా ! కుమారక ! యంచు నవనిపై వ్రాలె
నాకారియును నట్ల యవశుఁడై తెలిసి
నెఱిఁ దక్కి తామరనెమ్మొము వాడ
నెఱిగొప్పు వీడఁ గన్నీరు బిట్టడరఁ
బదకింకిణులు గేరఁ బయ్యెద జూట
నదరుడెందముమీఁదిహారముల్ చెదర
మహితనందన శోకమగ్నయై మున్ను
మహి నున్న యలచంద్రమతియును బోలె
నిలఁ బొరలుచు నున్నయింతి లాలించి
తెలిపి కేలునఁ గేలు దెమలించుకొనుచు

3120

నడలుచు సుతఁ డున్నయటఁ జూచి కన్న
కడుపు గావున సాధ్య క్రమ్మఱఁ బలికె
నేచి యింతఁగ బెంచి యెలమి వోవీడిచి
యేచింతయెఱుఁగని యీహసిబిడ్డ
సీచింతక్రింభట నిటు పాటవై చి
యేచింత మఱలి నే నింటి కేగెదను
అని పోవఁదలఁచితి నకట ! నోచెల్ల
తనగుండె ధాత తాతను జేయఁబోలు

నని కన్నులారంగ నాత్మజు మఱియు
గనుఁగొనం గోరి యక్కడకుఁ గ్రమ్మరను

3130

బోవంగ నం దేమి పోయెద వనుచుఁ
జేపట్టి తిగించినచెలువు నీక్షించి
నను నేల పట్టెదు నాచిట్టిపట్టి
మునివంటివాని కామునివంటివాని

(178. మునికుమారసర్వజ్ఞత్వవైభవము.)

జననిగర్భములోనె సర్వజ్ఞుడై న
మునివంటివాని సోమునివంటివాని
నెనయ వేదములచి క్కెడలించినట్టి
మునివంటివాని రామునివంటివాని
జిగిమించు మోవికెంజిగురాకుమీఁద
నిగనిగ నగవువైన్నెల జల్లువానిఁ

3140

గొదమతామరలబాగునవీనుసిరులఁ
గదిసిన నిడువాలుగన్నులవాని
బంగారుప్రతిమకుఁ బ్రతివచ్చునట్టి
సింగారములతోడఁ జెలువొందువాని
నీలంపుమొలకల నెఱులముంగురుల
చాలు గప్పినఫాలశశిరేఖవానిఁ
బొన్నపొక్కిలితోడఁ బొనఁగి బాగై న
తిన్ననిమెఱుఁగుచంద్రికబొజ్జవానిఁ
గ్రొన్నెలపులిగోరు గ్రుచ్చినమణుల
యున్న వకంబెలో నలవడువాని

3150

గొరగల్గి కొదమనాగులబాగు లెసఁగు
మురువై న యపరంజిమురువులవానిఁ
బూని దేవుని సరిపోలు పవచ్చు

వానిఁ గన్నలఁ జూచి వచ్చెద ననుచు
 నొడఁబడఁ జెప్పి యయ్యువిద కెంకేలు
 విడిపించుకొనుచు నావృక్షంబుక్రింద
 మలుకుటఁగరములు మణికంకణములు
 నెలవంక పులిగోరు నెఱిగుండ్రదండ
 నీలంబు లెడఁబెట్టి నిగుడించినట్టి
 పాలపూసలు నొసపరిరావిరేక

3160

రవలగజ్జయ లపరంజీయందియలుఁ

(179. కృష్ణోపమానకథనాది.)

బవడంపుమొలనూలు పసిఁడిగంటలును
 గలిగి శ్రీకృష్ణుని గతి నొప్పునుతుని
 చెలువంబు గాంచి మచ్చికఁ జేర నరిగి
 నెఱికురుల్ దిద్ది క్రొన్నెలబొట్టుఁ దీర్చి
 చిఱుబొజ్జనిమురుచుఁ జెక్కిలి నొక్కి
 తద్దయుఁ బ్రేమ మస్తకము మూర్కొనుచు
 ముద్దాడి మోముపై మోము డాయింది

(180. ఆవిభావాదివైభవప్రకంస.)

నాపుత్తొరత్నంబ నావెండికొండ
 నాపాల్చె నంబ ననుఁ గన్నతండ్రి !

3170

నాకులోద్ధారక నాతోడునీడ
 నాకుందనపుఁబెట్టె నాకోడె యన్నుచు
 నొసపరి చిగురాకుటాగదుశాకముల
 కసరాటరిలిసరాగపునాద మెసఁగఁ
 గోయిలజవరాలు క్రోల్చినరీతి
 వాయెత్తి యూకీరవాణి యేడ్చుటయుఁ
 గరుణించి శ్రీరమాకాంతుఁ డాకాంతఁ

బరికించి పలికె నోపరమకల్యాణి !
కృతకృత్యులై న మీ కేల చింతింప
నతని మానవమాత్రుఁ డని తలంపకుము

3180

ఏన యీరూపున నిలయెల్లఁ బ్రోవఁ
బూని మీకడుపునఁ బొడమినవాఁడ
నడలకుం డిఁకమీఁద నఖిలసౌఖ్యములు
నెడపక మిముఁ జెందు నిది నాదుమహిమ
సరగున నిజనివాసమునకు వేగ
నరుగుండు మీ రని యూనతిచ్చుటయు
నాదంపతులు సొంపు లాత్మ రెట్టింప
మోదించి కరములు మోడ్చి నుతించి
వలచుట్టికొని నిజవసతి కేతెంచి
రలయోగిశీతాంశుఁ డలరి యవ్వేళఁ

3190

బరపై నకొమ్ములు ఫణములు గాఁగ
సిరిమించులతికలు జిహ్వలు గాఁగ
మొగడగుత్తులు ఫణములమణుల్ గాఁగఁ
దగినశలాటువుల్ దంష్ట్రులుగాఁగ
బాది గుల్లుమూలంబు భోగంబు గాఁగ
బదినూఱుశిరముల ఫణిరాజుకరణిఁ
దీ టయి యొప్పున త్తింత్రిణీతరువు
కోటరవసతిఁ గైకొన నన్వలించి
సరగున నపుడు శైశవ ముజ్జగించి
తరుణభావముఁ దాల్చి తద్వాసమునకు

3200

(181. పద్మాసనకలనాదియోగపరిచయము. హరిఘ్నానరచన)

ధరనుండి గిరిగుహంతరమున కెగురు
కరివై రిపోతంబుకరణి లంఘించి

తృతీయాశ్వాసము

పద్మాననస్కుడై పద్మాక్షు పాద
పద్మముల్ తనదుహృత్పద్మపద్మమున
ధ్యానంబు నేయుచుఁ దనుబోలుజూనిఁ
గానమి నొంపొరు కడఁజూడ కచట
సంయమివరుఁడు వాచంయముం డగుచు
సంయుతవిద్యానుషక్తుఁ డై యుండె

(182. భగవద్వత్ప్రకృప్రకాశము.)

నత్తటి హరి యగ్రంబుజాలయఁ గూడి
క్రొత్తగుండనపురేసులన్నిగు లొలయఁ

3210

గలికి ప్రామిసుకుఁడైకలతేజి నెక్కి
సలలితశశిబింబ సహితహైమాద్రిఁ
బొంతుచుశంపాన్వితభవనదం బనఁగ
సలపరమాభంబునందుండి వచ్చి
భానుకోటిప్రభఁ బ్రత్యక్ష మయ్యె
నై న విలొకించి యాకారిసుతుఁడు
శ్రుత్యంతదృష్టి కళోధ్యుఁ డై యుండి
శ్రుత్యంతదృష్టికిఁ జూపల్చె ననుచు

(183. కారిసుతపరమానందాది. దావిడవేదావిర్భావక్రమము.)

నానససుముదాప్తుఁ డమృతరంబు గురియఁ
బూనిన క్రియ బౌష్పపూరముల్ గురియఁ

3220

గంతుతండ్రిని బొడఁగన్నసంతోష
మగతకంతకు హృదయమున నుప్పొంగ
తనువెల్ల గరుపార తామరసాక్షు
వినుతింపుచుండె వేవేలచందముల
నపుడు జగన్నాథుఁ డగురమోనాథుఁ

డపరిమితంబు లై నట్టివేదముల
నఖిలశాస్త్రంబుల నయ్యోగిచంద్రు
ముఖమున ద్రావిడామోదవాక్యముల
రాజ్యంబు వీక్షింప రమణమై భోగి
రాజపర్యంకువరప్రసాదమున

3230

నమితాగమములు జిహ్వారంగసీమఁ
దముదామె చెలఁగి నర్తన మాడఁదొడఁగె
నాక్షణంబున వచ్చి యఖిలశాస్త్రములు
లక్షింప లాలాజలంబు లై తనరె
వెలయంగ శారదాన్వితజిహ్వఁ డగుచు
నలయజుఁ బోలె నేకాననుం డయ్యు

(184. సారస్వతోదారమహిమ, ఆహోడశపక్షాధ్యానరచనాది.)

యోగిప్రబంధమాధుర్యగాంభీర్యాదిప్రశంస, చతుర్వేదసారభరితప్రబంధచతుష్కలై భవము.

సీరీతి నానందయమీద్రుండు సహజ
సారస్వతోదారసంపన్నుఁ డయ్యు
ధవళాక్షుఁ డంత సంతర్హితుం డైన
వివరించి యానందవిహ్వలుం డగుచు

3240

నాహోడశాబ్దంబు లంతరంగమున
శేషపర్యంకుని జింతించుకొనుచు
మహానియై యుండె నమృతానివల్ల భుండు
సానందుఁ డై పదియూటవయేట
నరవిందభవనపర్యాప్తగోవింద
చరణారవింద నివ్యందమరంద
వారిధారాకారవరవారిపూర
పూరితగంభీర భూరినిర్మోష

రంగదభంగసంభ్రమభరోత్తుంగ
గంగాతరంగవై ఖరులు దీపింప

3250

నిరవద్యములు యోగినికరవేద్యములు
హరిగుణహృద్యంబు లై నవద్యములు
మకరకుండలధారు మై ననేకంబు
లకలంకభావంబు లలరఁ గావింప
నవిరళతద్రసం బరయుచు సంద
తవిలి డెందమున నెంతయుఁ జిక్కిచొక్కి
యానందపరవశుడై యాఱునెలలు
మానియై యుండి క్రమ్మట మేలుకాంచి
మకరకేతనుతండ్రిమై సంకితముగ
నొకకొన్నివద్యంబు లొసరించి మఱియు

3260

నందలిరసరీతు లరసి యానంద
మొంది యాకై వడి నుండె నన్నాళ్లు
వెండియుఁ దెలి వొంది విష్ణునిమీఁద
దండిమైఁ బెక్కుపద్యములు గావింపఁ
గారిసూనుని కావ్యకన్యకామణికి
ధారుణి నర్చావతారరూపములఁ

(185. సవశ్రీమూర్తిపత్యజ్ఞవైభవప్రశంస. స్వస్వనామకథనము.)

శతకోపకలిత శేదాంతసారమహిమవర్ణనము.

జెలు వొందు విష్ణుని శ్రీమూర్తుజెల్ల
వలచి వేగమె వచ్చి వలచుట్టుకొనుచు
సతులచించాకోటరావాసుయోగి
పతిని సత్కవిసార్వభౌము నీక్షించి

3270

తెలియంగఁ దమతమ దివ్యనామములు
తలపించి తముఁబాడు తముఁబాడు మనుచుఁ

దోదోపు లాడుచుఁ దొలఁగక నంతఁ
శేదశాఖలు వోలె వెలయుశాఖలను
నవలంబనము సేసి యామ్రానిచుట్టు
బవరిగాఁ జుట్టి శ్రీపతిమూర్తులెల్ల
వినయభాషణముల వినుతి సేయుచును
మనములోపల మమ్ము మఱివకు మనుచు
నాకారివై రిసంతతి నుతి సేయ
నాకారిన్దక్షుం డానంద మంది

3280

మౌనులవిందులై మాధవాంశములు
వీనులవిందులై వెలయుసూక్తులను
వారక యొకతరవాటు చేకొనుచు
సీరజోదరుల వర్ణించి వర్ణించి

(186. శ్రీవేంకటేశతద్విషయమహిషీమంగళాశాసనవైఖరి. ప్రబంధమహిమ.)

శ్రీవేంకటేశు రాజీవాస్త్రగురుని
భావించి యతనినిం బలుమాటలు నెన్ని
వెండియు వారల వినుతి సేయుచును
గుండలీపతిశైలగురుని కీర్తించి
కలయ వారల నెన్ని క్రమ్మటి మఱియు
సలమేలుమంగా విహారుచందములు

3290

కొనియాడి యాడి తద్గుణసుధారసముఁ
దనివారఁ గ్రోలి యాతనియంద చిక్కి
యచరితభావంబు లడర వేదములు
పచరించి చేసెఁ బ్రబంధరత్నముల
నున్నతి వేదాంతయుక్తులఁ బేర్చి
నెన్నిన హరిమూర్తు లేకభావముల
నది యెఱింగియు మౌని యై యంజనాద్రి

తృతీయశ్వాసము

మదనమన్మథుమీఁద మరు లేల కొనియె
సరయ నందఱకంటె సహిరాజశైల
మురవై రి కిటువంటి మొగసిరి గలదో

3300

యరయంగ సర్వజ్ఞుఁ డతఁ డెఱుంగుటకు
సరుదు గా దెన్నిన సమ్మహామూర్తిఁ
గన్నవారలుఁ గడకడనుండి చెవుల
విన్నవారలు కడువేడ్క నుప్పొంగి
యక్కజవడి యాత్మ సందంద చొక్కి
చిక్కకపోరు చర్చింప నాకృతుల
నందలిరుచిఁ జిక్కి యన్నాళ్ళు తొంటి
చందాన నుండి క్రచ్చుట మేలుకాంచి
యనిశంబు శౌరిదివ్యగుణానుభవము
లనుభవించుచు నుండె నంతటిమీఁద

3310

(187. పాండ్యమండలస్థిరుక్కోశూరునామకదివ్యక్షేత్రమహిమ.)

ధారుణీస్థలి సంపదలచేత వేల్పు
టూరు గేలిండు కోళూరునా వెలయు
నవిరళశుభముల కాలవాలంబు
తవణింపఁ బాండ్యమండలమండనంబు
నళినాక్షుఁ డచట సనంతతల్పమున
నలువొందుచుండు సనంతభోగములఁ
దసరు నచ్చోటివై తానసంతాన
ఘనతరధూమ రేఖావితానంబు
గగనకల్లోలిగీకల్లోలలోల
మగుచుండ నయ్యెఱు యముననానోప్ప

3320

మురవై రిపదభక్తి ముదితమానసులు
కరుణాపయోనిధుల్ గాంభీర్యనిధులు

నగణితవేదవేదాంతపాఠగులు

నగుచుఁ బ్రాజ్ఞత నిర్జరాచార్యు నగుచు

(188. వాదికేసరినామకోర్ధ్వశిఖిబ్రాహ్మణవరమహిమ)

మెలఁగుదు ర-వోఁటి మేదినివిబుధు

లలవిప్రవరులకు నాచార్యుఁ డగుచు

వాది కేసరియు నూర్ధ్వశిఖుండు సామ

వేదియుఁ బరతత్త్వవేదియు నైన

యొక భూసురేంద్రునియవిదగర్భమున

నకలేశుఁడైన విష్వక్సేనమూర్తి

3330

(189. చైత్రచిత్రానక్షత్రదినములో నిత్యకుముదాంశముగా మధురకవినామకపవ్య
యోగీశావతారవర్ణనము. శుభశకునాదివీక్షణము.)

యమితగణంబుల కధినాథుఁ డైన

కుముదాహ్వయుఁడు నిత్యకుముదబాంధవుఁడు

ననుపమచైత్రచిత్రాహ్వయతార

జనియించె శుభవేళ జగము లుప్పొంగ

సౌలపుల నిలఁ బుట్టుచునె తావితోడ

మొలఁతెంచుమరువంపు మొలక చందమునఁ

బొడమినప్పుడె లోకములు గొనియాడఁ

కడఁక నొప్పెడు సదాగతిపట్టి వోలె

నుదయించినప్పుడె యోగసామ్రాజ్య

పదపట్టభద్రుఁడైన పరఁగి యహ్మని

3340

(190. యోగాభ్యాససత్కవితాప్రిక్రమము.)

యష్టాక్షరావృత్తి కనుగుణంబైన

యష్టాంగయోగంబు నలవరింపుచును

అలరెడు వెన్నునియడుగుదామరల

తలఁపుఁదేనియల డెందపుఁదేటి చొక్కఁ

తృతీయాశ్వాసము

గవిసార్వభౌముడు కవిపురందరుడు
 కవివనచైత్రుఁ డీఘునుఁ డంచుఁబొగడఁ
 బలికినపలు కెల్లఁ బన్నీరుచెంబు
 గులికినచందానఁ గ్రొన్నెలసోఁగ
 వొలసినరీతి కర్పూరంబులప్ప
 లొలుకుకై వడి మించు లుడుగక మెఱయి

3350

సనువునఁజల్లఁగా నమృంతంపుసోన
 చినుకుసోయగమున జీవరత్నములు
 మెలఁగెడుజాడఁ బ్రామినుకువజ్రములు
 తులఁగింప జలజలఁ దూర్పై తిసట్టి
 మెలుపున వలుపుఁదెమ్మెరలు వేడించు
 నలుపునఁ గ్రొత్తకట్టఁణిముత్యములు
 డాలించునరణి బిటారంబు లొకట
 గీలించుకరణిఁ బక్కెర లుప్పతిలఁగ
 మగనిమైఁ గూర్చి రమాదేవి చూపు
 నిగుడించుభాతి దేనియ లుట్టిపడఁగఁ

3360

(191. మధురకవినామప్రాప్తిప్రకారము. తీర్థయాత్రాగమసప్రస్తావము.)

గవిత మాధవుమీఁదఁ గావింప మధుర
 కవిపేరు జనకుఁ డాఘనునకు నొసఁగె
 నాయోగి యటమీఁద నచ్చొటనొప్పు
 శ్రీయోగియైన యాశేషవర్యంకుఁ
 దనహృదయారవిందమున నేవించి
 కొనుచు నాపురి నెలకొని చిరాబ్దములు
 వసియించి యటమీఁద వసుధమైఁ గలుగు

కను విచ్చి కరుణ యోగనమాధిఁ దెలిసి

మునుకొని తనదుసమ్ముఖమున నున్న

(194 శతకోపమునిప్రబంధ మాహాత్మ్యవి ప్రార్థనాప్రకారము,)

చిరతపోనిధిఁ గటాక్షించిచూచుటయుఁ

బరమయోగీంద్రకృపాదృష్టివలనఁ

3420

బరమసుజ్ఞానసంపదఁ జెన్నమిగిలి

కర మర్థి మధురాఖ్యకవి పరాంకుశుని

దనపాలిగురువును దై వంబు గాఁగ

మనమునఁ దలఁచి ప్రేమము దయివాటి

నాగమసారంబు లగుశతకోప

యోగిసూక్తులయందు నున్నయర్థంబు

తెలియంగఁ దలఁచి తద్ధివ్యపాదాబ్జ

ముల వ్రాలి హస్తము లోడ్చి యిట్లనియె

వెలయ వేదములు ద్రావిడముగాఁ జేసి

వెలసిన యోగీశవిద్యాప్రకాశ

3430

యీవేళ మీరానతిచ్చినకృతుల

భావంబులందలి పదపదార్థములు

నానతీవలయు నీయంఘ్రినేవకన

కోనిర్మలాచార ! యోకృపాసార !

యని విన్నవించిన నమ్మహాయోగి

ఘనభక్తి శిష్య శేఖరు విలోకించి

యరయంగ నీవు నన్నడుగునర్థంబు

పరమరహస్యంబు పరికించి చూడ

మునుకొని యేగ్రమమున నేర్పరింతు

ననఘాత్మ ! నీ వివి సావధానముగ

3440

(195. మంత్రోపదేశక్రమవర్ణనము, అర్చావతానవైభవము. ద్రవిడప్రబంధమహిమ.)

విను పర్యతవ్యూహవిభవాంతరాత్మ
లననోష్ఠ శౌరిపర్యాయమూర్తులను
భాసిల్ల నామ్నాయపంచరాత్రేతి
హాసముల్ శ్రుత్యాదు లనిశంబు నెన్ను
దలపోయ నర్చావతారరూపములఁ
జెలు వొంద జగతిమై శ్రీపతిఁబొగడు
స్తవములై శ్రుతిగర్భితంబులై యేను
తవణించు నీద్రావిడప్రబంధములు
కృతయుగాదుల మూట గిరికొనఁజేయు
నతులితధ్యానయోగార్చనావిధులఁ

3450

గలుగునే ఫల మది కలియుగవేళ
నలినాత్మసంకీర్తనంబుచేఁ గలుగు
ధర వ్యాసుడై భారతముఁ జేసినట్లు
మరుగురుం డిప్పుడు మామకముఖింబునను
బృథివి జంతువులెల్ల నీడేరుకొఱకు
బృథులవేదార్థగర్భితములు గాఁగ
నిలలోని జనులెల్ల నీడేరుకొఱకు
సలలితవేదార్థసారసంతతులు
కృపనేయ ద్రావిడకృతులుగాఁ జేసె
నిపు డీరహస్యంబు లెఱిఁగింతు వినుమి

3460

(196. శతకోపమునిప్రబంధవతుష్కవైభవము, చతువేదస్వరూపత్వకథనము.)

యివి మత్ప్రణీతంబు లివి నాల్గుకృతులు
వివరింపఁగాఁ జతుర్వేదార్థవతులు
కడలిసీ రాని మేఘము లుర్వి గురియఁ
గడుమంచి నై నసంగతుల నీకృతుల
ననుపమకథినాగమార్థము లొనుచు

ననువదింపఁగ మార్దవాశ్రమంబు లయ్యె
నాదిప్రబంధంబు హరిగుణోదార
వేదసీయంబు ఋగ్వేదమయంబు
శతపత్రిజాతవిన్నయకారి గాఁగ
శతపద్యములచేత నవరింపఁబడియె

3470

రెండవకృతి యజుర్వేదాంగసప్త
కాండార్థవతి యేడుగాథల నొప్పు
నరయ మూడవకల్ప మఖిలార్థవితతి
వరుసఁ దెల్పుచు నధర్వస్వసూపముగ
వెలయఁ దొంబదియేడువృత్తము ల్గలిగి
యలరు నొల్లపకావ్య మది యెట్టి దనిన
రూపింప సామనిరూపకం బగుచుఁ
బ్రాపితరసశబ్దబంధంబు గలిగి
ప్రఖ్యాత మగు పరబ్రహ్మపరత్వ
ముఖ్యనామములచే మొనసినయట్టి

3480

(197. ద్రవిడవేదగానశ్రావ్యత్వాద్విశైలి.)

యేనవస్థలచంద మొంతయుఁ దెలుపు
గానకర్మోచితాంగంబు శ్రావ్యంబు
నరయంగ ద్రివిధజీవాళి కామోద
కరము భవ్యము వేయుగాథల నొప్పు
దాకొని యెల్ల వేదముల గాండాను
వాకముఖ్యంబులు వఱిలినరీతిఁ
దలఁపనిందును నేకదశశతసంఖ్య
నలవడియుండు సర్వాగమోత్పత్తి
కారణం బగుచు నక్షరములమూటఁ
జేరిక గల్గి హెచ్చినప్రణవంబు

3490

తృతీయాశ్వాసము

పాదుగా నయ్యాదిపద్యంబునందుఁ
బాదత్రయమునఁ జొప్పడి యొప్పుచుండుఁ

(198. ఉపనిషత్సారత్వసత్ఫలప్రదత్వాదివైభవము.)

దుదలేని యుపనిషత్తులఁ చెప్పుచున్న
మొదలి కర్మబ్రహ్మముల నిరూపించి
వలగొని నిదురవోవనిచింతకొమ్మ
లలమియుండిన యంబుజాక్షమూర్తులను
ఎన్నుచు వేర్వేట నీప్రబంధంబు
లెన్నిచూచిన జగదేకపూజ్యముల
వినీనఁ జెప్పినఁ జదివినయట్టివాఁడె
వనజాక్షుదాస్యంబు వలసినవాఁడు

3500

సౌవుండుఁ దత్ప్రబంధములయర్థంబు
భావంబులోఁ బాదుపఱచి మోదమున
భవె సాగి ప్రణమిల్లి పొగడుచు మధుర
కవిరాజు యోగిపుంగవుని నేవించి
తామసాంభోరాశి తరియింపఁ జేసి
శ్రీమించ ననుఁ గటాక్షించినయట్టి
కురుకాధిపతియైన గురుపదాబ్జముల
నిరతంబు వసియించి నిలిచె నాతలఁపు
వేదెఱంగులనై న వేటొం డెఱుంగ
వేదమంతయును ద్రావిడముగాఁ జేయు

3510

పరమగురుండు నాపాలిదై వంబు
గురువును ననుచు నగ్గురువరేణ్యునకు
ననుపమరసరీతు లలవడి యొప్పు
నొనరించె నొకకృతి నురుతరసుకృతి
నాపరాంకుశయోగి యతనితోఁ గూడి

దీపితనిర్ణద్రతింత్రణీచ్ఛాసు
ననిశంబు శౌరిదివ్యగుణానుభవము
ననుభవింపుచును యోగై శ్వర్యతతులఁ
దా మిందువై కుంతధామాఖ్యముఖ్య
ధామావృత్తుం డైన తామరకంటి

3520

(199. శ్రీశతకోటమునిపాదసేవాక్రమము. వక్రభాభరణనామప్రాప్తిప్రకారము.)

శుభఫలప్రాప్తిహేతుకథనము.

సాకురంగాధీశు నాద్యనామకుని
జేకొని నుతులు చేసిన మెచ్చి యతఁడు
సాగసులు నిగుడ నాసురలెల్లఁ బొగడఁ
బొగడదం డిచ్చె నప్పుడు శతారికిని
అదియాదిగా వక్రభాభరణాఖ్య
విదితుఁ డై యయ్యోగివిభుఁడు చెన్నందె
ననయంబు హరిపదధ్యానాన్వితంబు
ననుభవించుచు నమ్మహాతరుచ్ఛాయ
యునికిగా నుండి రయ్యోగిశేఖరులు
జననుతంబై న యీచరితంబు జగతి

3530

వీనినఁ జెప్పిన నుడివిన వ్రాయువారి
కెనలేనియట్టి యభీష్టంబు లొదవు
సిరులు నాయువులునుం జెడనినంపదలుఁ
గరతలామలకంబు కై వల్యపదము
ధనధాన్యసంగతి తంగేటిజనులు
గొనబై నప్రాయంబు కొంగుపసిండి
యెడపక యొక్కమా తెన్నినఁ జాలు
జడునకై నను కల్లు సారస్వతంబు

తృతీయాశ్వాసము

(200. కేరళదేశప్రశస్తి. [కొల్లి నామక] కుక్కుటనగరవర్ణనము.)

పుడమిఁ గేరళదేశమున నొప్పుచుండుఁ

గడలిరాయనిపట్టి కల్యాణవేది

3540

యమితసౌభాగ్యంబు లలవడి మిగులఁ

గొఱురొప్పు కుక్కుటకూటం బనంగఁ

బ్రాపితదివ్యసంపద నీడు రాక

యాపురంబున కోడి యమరపట్టణము

విటిగి భూస్థలి నుండవెఱచి దేవతల

మఱుగుఁ జొచ్చెనొ దానిమహిమ యెట్టిదియొ

(201. తన్నగర సౌభవర్ణనము. పరిఘాస్వరూపము. దంపతికేళివర్ణనము.)

యాపట్టణంబుసౌభాగ్యంబులందుఁ

బ్రాపించుమరకతప్రభలు వీక్షించి

పాయనికూర్చిచేఁ బచ్చిక లనుచు

మేయంగ గమకించు మిహిరుగుఱ్ఱములు

3550

నరసికోటలరాసి జలరాశి యెప్పుడుఁ

బరిఘ యె యొప్పు నప్పట్టణంబునకు

ననుపమదివ్యరత్నాకరం బగుచు

ననిశంబు నవ్వ రత్నాకరస్ఫూర్తి

నాపురంబున గోపురాగ్రంబులందు

నేపు రెట్లెంప ననేకబంధముల

నడలని యంగజసంగ్రామకేళి

బడలిన తరుణదంపతులమై బొడము

చెమరు లార్చును దేవసింధువుమీఁది

కొమరుఁడెమ్మెర తెదుర్కొని సంతతంబు

3560

వరదంతఘాతసత్త్వములనొక్కంత

హరిదంతదంతాల నడచుదంతాలును

భువి సురంగముల నొప్పుచు గంధవాహు
 నవకురంగముగతి నగుతురంగములు
 నవకంబులై యమానవవిమానములఁ
 బవమాను నవమానపటచు తేరులును
 బటుతరనిటలాక్ష పటుహంసరావ
 పలులోగ్రనిరసనార్భటు లై న భటులు
 బహుముఖంబులఁ బారుపత్తెంబె కాని
 యహరహం జూకముఖ మైయుండఁ డెప్పుడు

3570

రాజసుం డై యహంబ్రహ్మ నటంచు
 వేజాడలను గర్వవివశుఁ డై యుండు
 ననుచు నిచ్చలును దోయజసూతి లెక్క

(202. (బాహ్మణక్షత్రియవైశ్యాదిమహిమ.)

గొనక నానాగమకోవిదు లగుచు
 నాసురవై రిపాదాంభోజభక్తి
 భాసురు లై పేర్కొనఁ బరఁగుభూసురులుఁ
 గలిమి గిన్నరరాజుఁ గలికిచెల్వముల
 వలరాజు దానంబువలన రేరాజు
 నిరతభోగంబుల నిర్దరరాజు
 విరవిక్రమంబుల వనరాశిరాజు

3580

తేజంబుకలిమిని దినరాజు నగుచు
 రాజిల్లుచుండెడి రాజరాజులును
 ధనదుం డై తిరిపె మెత్తఁగఁ జూచుజంగ
 మును వేడికొని యొక్కమూలనె యొదిగి
 పెలుచుచందమునఁ గుబేరుం డై యుండు
 నలకాధిపతి యంచు నణఁకించుచుండు
 ఘనులు సౌందర్యరేఖామహోదారు
 లనుపమామితధను లగువై శృంగనులుఁ

ద్రోక్కినచోటెల్ల దున్నక పండ
దిక్కలఁ బసిడి విత్తినపైరు గాఁగ
వివరింపఁగాఁ గొండ వేలును బండ
నవనికి నేలిక లై నహాలికులుఁ
జుట్టెన దివి సోమసూర్యవీధులకు
నొట్టు దిద్దెడు సూర్యసోమవీధులును

3590

(203. నగరకామనీ సౌందర్యాతిశయవర్ణనము.)

నీలనర్జుని మానినీశిరోమణికి
నాలయం బైన దేవాలయంబులును
గప్పులై యొప్పులై కళకులై తేటి
చొప్పులై గొప్పులై సొగయుగొప్పులును
గళకులై బెళకులై కలువపూసొగ
ములుకులై తళకులై మొనయుకన్నులును

3600

సొగలై బొగులై సొలపులై సిరుల
ప్రోగులై వాగులై పొలుచుమోములును
గావులై తావులై కండచక్కెరల
ప్రోవులై తీవులై పొలుచుమోవులును
గట్టులై గుట్టులై కామునిపసిడి
జెట్టులై చెట్టులై చెలఁగుపాలిండ్లు
జినుగులై చినుగులై సింహమధ్యముల
కనుఁగులై పెనుగులై నట్టికొనులును
గెంపులై సొంపులై కెందమ్మిచాయ
నింపులై యింపులై నిగుడుహస్తములు

3610

నినుపులై నునుపులై నెఱయుదిబ్బులకు
ననుపులై పెనుపులై యనువొందుకటులు
ననుకులై మినుకులై యవరంజివనల

కుసుకులై మనుకులై యొప్పునూరుపులుఁ
బొలుపులై సొలపులై పూవిట్టువాలుఁ
మెలుపులై వలపులై మిందుపాదములుఁ
గలిగి మున్నెన్నఁడు గడివోకయున్న
జలజాస్త్రిమోహనాస్త్రింబులో యనఁగ
నలవిమీఱినయట్టి యంగనామణులు
నలరుదేనియల నోలాడి తుమ్మెదలు

3620

కెలకుల మలయ రాగిల్లుఁజెంగల్వ
కొలఁకుల రత్నంపుఁగొమ్మలపసిఁడి
కోటలుఁ బూవాన గురియుచునుండు
తోటలు నమ్మతంబు దులఁదూఁగునీటి
బావులు పాంథులబడలికల్ దీర్చు
తావులుఁ గినిసి నెట్టన సురాచార్య
కవులు వచ్చిన వారికపులెన్నుచుండు
కవులు నిచ్చలు భోరుకలఁగెడునాట్య
శాలలు నెన్నెలల్ చల్లెడు చంద్ర
శాలలు మొదలై న సకలసంపదలు

3630

(204. దృఢద్రవతనామక చేరవంశభూపాలప్రళప్తి. మాఖిపునవసునక్షత్రదినములో
కాస్తుభాంశభూతకులశేఖరాఖ్యసప్తమయోగీశావతారక్రమము.)

గలిగి యయ్యోధ్యనంగతి శుభస్ఫూర్తి
నలవిమీఱినయట్టి యాపట్టణమునఁ
బూర్ణరాజాన్వయములతోన మొదల
వర్ణింపఁదగు చేరవంశంబునందు
జనితుండై భవనప్రశస్తుండై యర్థి
వనచైత్రుఁడును దృఢద్రవతుఁడును నగుచు
నవరరుక్మాంగదుఁ డని త్రిలోకముల
నుపమింపఁ దగువైష్ణవోర్విశ్వరునకు

రవివంశుఁడగు దశరథమహీవలయ
ధవునగు రాముఁ డుద్భవమైనయట్లు

3640

నలువొందు మాఘపునర్వసుతార
జలజాక్షుకొస్తుభాంశం బుదయించి
కులశేఖరాఖ్యుఁ గై కొని దివ్యయోగి
కులశేఖరుండునాఁ గొమరు దీపించి

(205. శ్రీరామపదపద్మభక్తివైభవము, కులశేఖర భూపరాజ్యనివాహకత్వసామర్థ్యము.)

శ్రీరామపదభక్తిఁ జెంది నానాట
నానూఢయశావసుండ్లఁ చెన్నుమిగిలి
కమలేంద్రనాగ నాగప్రభుల్లావ
సముదయంబులమోపు సడల నిపెనంగ
భండనప్రతిభటపరభటవీర
గండమండలకాండకాండవేదండ

3650

దండధరోద్దండదండకోదండ
దండదండనబాహుదండంబుచేత
సర్వసర్వసహచక్రభారంబు
నిర్వహించె సఖిర్వనిర్వాహశక్తిఁ
బరులకు నాసార్వభౌమునికేలి
కరవాలవల్లి యుగ్రము గాదు తలఁపఁ
గ్రతుదాసముల నశక్యంబైన జేవ
సతులపొం దప్రయాసమున నెనంగుఁ
గావున నదియునుగాక యారాజు
దేవేంద్రదానంబుతెఱఁ గెల్ల నెఱిఁగి

3660

బలువేది తామ్రానుపడుచుగైవ్రాలి
వెలవెలఁబాతె నావేలుపుమ్రాను

(206. దేవప్రాహ్మణారాధనాదిప్రకారము. భూపాలసద్గుణప్రశంస.)

ఏకాతపత్రరాజ్యపరిపాలనవై చక్షుణ్యము.

వేదవేదాంతాదివిద్యావినోది
భూదేవదేవతాపోషణపరుఁడు
రామకథాసుధారసలగ్నహృదయుఁ
డామోదభరవికచాననాంబుజుఁడు
నయవేది సత్యసంధాధురంధరుఁడు
జయశీలుఁ డధ్వరశతదీక్షితుండు
కరుణాసముద్రుండు గంభీరభావ
నిరతుండు పరకామిసేసహోదరుఁడు

3670

అభినవకందర్పుఁ డతులచారితుఁ
డభిమతవరదాయి యమ్మహారాజు
సకలదిక్కుల జయస్తంభముల్ నిలిపి
యకలంకవిక్రముండై ప్రతాపించి
యరయ సముద్రంబు లవధులు గాఁగ
ధరణి యేకాతపత్రముగ నేలుచును
మురవై రియవతారములయందు భక్తి
పరుఁ డయ్యు నాభూమిపతి సంతతంబు

(207. దేవతాభక్తిపారవశ్యాదికథ. భాగవతసంమాననప్రకారము.)

సీతామనోహరశ్రీపదాబ్జాత
చేతోద్వోరేవుండై చెన్నొందు మతియు

3680

ధారుణి సర్పావతారంబులందు
నారయ సమభక్తుఁ డందులోపలను
సతతంబు నంజనాచలసార్వభౌమ
పతికి మిక్కిలి మేలుపడియుండునట్లు
శ్రీరంగపతిమీఁదఁ జేయునదృక్తి

తృతీయాశ్వాసము

గారవం బెసంగ భాగవతులయందు
తోయజనాభమూర్తుల నెట్టిభక్తి
సేయు నాగతి భక్తి సేయుచునుండు
నన నేల వేయు శ్రీహరికంటె వారి
ఘనులుగాఁ జూచు హృత్కమలంబులోన

3690

నొకట వంచన లేక యుడివోనికూర్చి
సకలసంపదలు వైష్ణవులసొమ్ముగను
నెన్నుచుఁ దను వార లిడువాని గాఁగ
నెన్నుచుం దత్పూజ యేకాగ్రబుద్ధి
సేయుచు నానతిచ్చిన వాక్యసరణిఁ
ద్రోయక భాగవతులయెఁడాటమున
దాకొన్నప్రేమ యెంతయు నడ్డమాఁక
లేకుండఁ జేసి యేలీల నాఘనుల
నీడయపోలె నన్నిట వశుం డగుచు
నాడుమన్నటువలె నాడుచునుండుఁ

3700

(208. మల శ్రేణురహారసద్గుణప్రశంస.)

బరికింపఁగా భక్తవరతంత్రుఁ డైన
హరియునుం బోలె నయ్యధిపరత్నంబు
ఈలీల భూషక్ర మింతయుఁ దాన
యేలుచు నుండ నయ్యెడ నొక్కనాఁడు
తిరముగా నిడు పట్టెతిరునామములును
దిరుమణిపడములుఁ దిరుచూర్ణములును
హాసంగఁ జుట్టినయట్టి పొత్తిపాగలును
గనటులేనట్టి సీర్కావిధోపతులు
వెలఁదిజన్నిదములు విచ్చక నడుము
బలసిన వెలిపట్టుపచ్చడంబులును

3710

రవరవ తాంబూలరాగంబుతోడ
 గవరనై యున్న చక్కనిదంతములును
 గలిగి యాతెలిదీవిఁ గాపున్నవారు
 కులశేఖరునిఁ గనుఁగొనవచ్చి రనఁగఁ
 గడివోనివన్నీటఁ గడుఁ బెక్కుమార్లు
 వడులుదేరిచి మించ వాననం గట్టి
 నెలపొల్పుపస నవనీతంబుచాయ
 గలిగి వెన్నెలసోగకణికలో యనఁగఁ
 దెలివొందు నిడువాలు తీరుమణిల్ మిగులఁ
 బాలుపొందు పెదపెద పూవ్వురు ఫలలు

3720

(209. ద్వారపాలకనిరోధప్రస్తావము.)

వలకేలఁ గీలించి వైష్ణవోత్తములు
 చలిమియు బలిమి నిచ్చలుఁ బెచ్చుపెరుగ
 జంటలై యామహాజనపాలు నగరు
 తొంటికై వడిఁ ధురఁదురఁ జొచ్చి పోవఁ
 జేరువ మంత్రులచేసన్న గాంచి
 వారలఁ జూచి తద్ద్వారపాలకులు
 కేలిదండములు వాకిలి నడ్డగించి
 నేల గుప్పన నూఁది నిలునిలుండనుచుఁ
 గుదిచి మూఁపులవారుకోలలు పూన్చి
 చెదర నూరక ఝళిపించి యిట్లనిరి

3730

వరుఁడు లోపల నమ్మవారిలో సంతి
 పురమున నేకాంతమున నున్నవాఁడు
 అవసరంబుల వారి నడుగక పతికి
 సవసరం బిపు డెద్ది యని మనంబునను
 అరయక యెపుడై నపుడై లోజొచ్చి
 యరిగెద రేమనియనవచ్చు మిమ్ము

తృతీయాశ్వాసము

(210. కులశేఖరభూపసౌలభ్యప్రశంస.)

భూపాలుఁ డతిసులభుండై న చెఱుకుఁ
తీపని వేళ్ళతోఁ దెరలింపఁ దగునె?
యాపితి మని యయ్యవారిచి త్తములఁ
గోపగించకుఁడు మాగొల్లమాబలకుఁ

3740

బలుమాట లనకుఁ డుప్పవడమై రాజు
కొలువై నయపుడై క్రక్కున వేళఁ జూచి
విచ్చేయుదురు గాన వేగిరపడక
యిచ్చటఁ గూర్చుండు డించుకతడవు
అనవుడు వార లహా మంచి దయ్య
యనుచు మే మవనరం బనవనరంబు
నెఱుంగకపోయితి మింతియె మఱుల
మఱియొండు వలదు ముమ్మాటికి మాకుఁ
బరమభాగవతునిభవనంబు గాచు
టరయంగఁ బ్రార్థనీయముగాదె యెపుడు

3750

నేనెఱువననై న నినుమంతతడవు
శ్రీవైష్ణవులపంచఁ జేరంగఁ గలుగు
నని యున్నవాఁడుగదా వైష్ణవుండు
కనుఁగొన నట్లును గాదు వెండియును
బాటించి వైష్ణవుపంచ నున్నట్టి
కీటంబులును ముక్తికిం బోవు నంధు
ఈమహాయోగీంద్రు నింటిమోసాల
నేమందఱము వసియించియుండెదము

(211. జన్మభాగ్యప్రశంస.)

ఇంతకంటెను భాగ్య మెయ్యెది యనుచు
సంతసం బొదవ హజారంబుమీఁద

3760

విచ్చేసియుండి రావృత్తాంత మెల్ల
నచ్చట నవనరం బరయుచేడియలు
ఇరనొంద నీకార్య మెఱిగింపకున్న
వరునిచే వడి నాజ్ఞ వచ్చు బొమ్మనుచు
నుదిరి కొందలమంది యొక్కరి బట్ట
పదుగురు నగరిలోపలి కేగుడంచి
తొలుకారుమెఱుంగులం దులఁదూఁగుపసిండి
గొలుసులతోడఁ గీల్కొని చెన్నమిగిలి
బవరిగాఁదరవణిం బట్టినమెఱుంగు
బవడంపుఁగోళ్ళడావల రువారముగ

3770

ములుకుగొంపులవంకముక్కులపచ్చ
చిలుకలగములు రంజిలి చుట్టువార
నిగుడి వెన్నెలతేట నెఱపుముత్తియపు
మొగడల వైడూర్యముల వెలుగడలఁ
గ్రిక్కిఁజీయంగ మిక్కిలివింతవగలఁ
జెక్కినరత్నంపుచీర్ణంపుపనుల
నురుతరం బగుతూఁగుటుయ్యెలమిఁదఁ
బఱపుగల్గినపట్టుపఱపు నిరడార
మంచుతో సరిపోలుమఱుఁ గచ్చళించి
మంచిపన్నీటికమ్మనివిరుల్ రాల్చి

3780

(212. రమణీయస్వరూపదశఃసము.)

నలినాస్త్రసింహాననంబునందమునఁ
జెలువొందు నాపుప్పుసెఱ్ఱమిఁదటను
రాజీవనాళనూత్రముచుట్టుకొన్న
రాజహంసముభౌతి రాజనం బెసఁగఁ
విన్నేటికాలువ వింతగాఁజుట్టు
కొన్న హేమాచలకూటమో యసఁగఁ

తృతీయాశ్వాసము

గొన్నబై న వెలితాళిగోణంబుతోడఁ
గచుపట్టి నవరత్నఖచిత మైనట్టి
మురువై న మొగపులమొలనూలివిత
మెఱుఁగులు నలుదెస మిసమిసల్ గొలుప

3790

లీలఁ గ్రొంబచ్చతాళియుఁ బదకంబుఁ
బీలి డెందముమీఁదఁ బేరెముల్వారఁ
దెలివొందు నొంటిముత్తయపువెన్నెలలు
వెలఁదినప్పులతోడ వీడుజోడాడ
మగతుమ్మెదలఁజెక్కమబ్బులనెఱులఁ
జిగురులు వెడలఁ గీల్చినకొప్పులోన
సరవిఁబాగుగా సరవిరుద్దుఁజీమి
యరచందురునికి విందై ననెన్నోసల
సన్నపురేఖమంజలికాపుతోడఁ
దిన్నని తెలిగీరుతిరునామ మలరఁ

3800

దాకొన్న మించుపుత్రడిసరవణులు
డాకేలిమీఁద బిటారంబు నెఱుప
మురువై న యపరంజిముద్దుటంగరము
మెఱుఁగులు మోముదమ్మికి సరికొలుప
మదదంతికటముల మదధార లెసఁగు
చదురునం బెక్కులజవ్వాది జాఱు
నెరయఁ గుంకుమపువ్వు నించినమలగు
టారగుపై నొయ్యార మొలయంగ నొరగి
కంకణధగధగల్ గడలుకొనంగఁ
గుంకుమగుబ్బలకువలయేక్షణలు

3810

తావులకొండనెత్తావివీవలులు
వీవ వీవన లొయ్య వీవ నాఁజెంతఁ

బిన్నాణమైన ముప్పిడిహడపంబు
కన్నుల కల్క్రియొక్క తేదాల్చియొప్ప
నిలుకడయొరపువన్నియమీఱ నొక్క
చిలుకలకొలికి కంచియ నై చుచుండఁ
దలచుట్టుగన్నులతఱకుసిబ్బెముల
కలికిగుబ్బెత లూడిగంబులు నేయ
జనకయోగీంద్రునిసరవిఁ జెన్నొందు
జననాథుఁ గాంచి యాజలజలోచనలు

3820

(213. భాగవతోత్తమాగమనవృత్తాంతము.)

దేవ ! భాగవతు లేతేర మొగసాల
కావలివార లక్కడివారిఁ జూచి
భూవరుఁ డిపు డంతపురములో చుండఁ
బోవరా దన ద్వారమున నిల్చినార
లీవారైవేవేగ నెఱిగింపకున్న
దేవరచి త్తమేతెఱఁగో యటంచు
విన్నకన్నది గాన విన్నవించితిమి
యన్న రాజేంద్రుఁ డయ్యన్నులఁ జూచి
యనిరుద్ధులై నట్టి యనిరుద్ధభక్త
జనులకు నడ్డ మెచ్చటనై నఁ గలదె

3830

యడ్డ మెన్నఁడు లేని హరిదాసవరుల
నడ్డగించుట యెట్లులని కోవగించి
యుంకించి యప్పు డయ్యొసవరిపువ్వు
కంకటిమీఁదు దిగ్గన డిగ్గనుఱికి
గోణంబుతోనె మిక్కుటపువేగమున
వీణముఁ గట్టక వెలఁదు లమర్చు
పావలు దొడుగక పదనూపురంబు

రావంబు లడర వారణరాజయాన
యొదవెడుకై దండ యొల్లక జాతి
కొదమసింగంబు బొగన వడి మీఱి

3840

బలిమి నొక్కతె కూడఁ జనుదెంచి చలువ
వలిపెంపుదుప్పటి వలెనాటు వై వ

(214. సత్కారచనాక్రమము. అపరాధక్షాపణప్రార్థన. అశివాదప్రకారము.)

నరుదెంచి మోసలయరుంగుమె నున్న
పరమవైష్ణవల శ్రీపాదపద్మముల
వ్రాలి యానందాశ్రువారిపూరములు
వాలుగన్నుల తినిండివడియ నందంద
సర్వాపరాధముల్ క్షమియింపుఁ డనుచుఁ
బర్హిసభ క్తిమెఁ బ్రణతులొసర్పఁ
గులశేఖరుని నెత్తుకొని కౌఁగిలించి
వలుమఱుఁ బొగడి యాపరమపావనులు

3850

సొలయక “శ్రీనివాసోరక్ష ” తనుచు
నెలమిఁ జేకానుక లిచ్చి రిచ్చుటయుఁ
జేకొని యారాజసింహుఁ డవ్వేళ
వాకిట నున్న కావలివారిఁ జూచి

(215. భూపాలాజ్ఞాప్రకారకథనము. పరిచయాప్రకారము.)

యెట్లురా వైష్ణవు లేతెరనడ్డ
పెట్టకుండని మిమ్ముఁబిల్చి చెప్పితిని
జెప్పిన నాయాజ్ఞ సేయక మీర
లిప్పు డీగతి సేయు తెట్లు భీతిలక
యిమ్మెయి నెవ్వరే నెనకొల్చి నేడు
మిమ్ముఁజెయించిరో మీరె చేసితిరో

3860

యిచ్చలో నాయాజ్ఞయెఱిగియు మీఱ
వచ్చునే కండగర్వము పొట్టక్రొవ్వు
యని తిట్టి పట్టుకొమ్మని కోపగింపఁ
గని సర్వమిశ్వరగాత్రంబు గాఁగ
నకలంకమతిఁ జూచుహరిభక్తవర్జ్య
లొకరియాపదఁజూడనోపరు గాన
సరగున నెడఁజొచ్చి జనకులోత్తంసు
కరములు దెమలించి కరుణదైవాఱఁ
జేకొని మామాటఁజేసి యివేళ
మాకుగా నీతప్పు మన్నింపవలయు

3870

(218. ఆనందానుభవప్రకారము.)

ననిన వారలకడ్డ మాడంగలేక
జననాథుఁ డాయనుచరుల మచ్చించి
గురుభక్తి వారిఁదోకొనిపోయి యంతి
పురములో మణివీరములయందు నునిచి
యతులవస్తువుల నాహరిపదానక్త
మతులసమ్మతుల సమర్పించి యతఁడు
నానందజలధి నోలాడుచున్నంత
మానవాధీశ్వరు మంత్రివర్గంబు
మనుజాధినాథుసమ్మతి వేళ యరసి
చనువుమీఱంగ సచ్చటి కేగుదెంచి

3880

కరములు మొగిచి చంకలఁ జేతు లిడుచు
వరుసనొండొరులు క్రేవల కేగుదెంచి
యొలయ రెంటెపుఁగొంగు లొకకేల నదిమి
వలకేలిదమ్ముల వాతెఱలాపి
యామెడం గదిసి చయ్యన విన్నపంబు
నేయంగఁ జెవిఁ జేరఁ జేరభూవిభుఁడు

నేల కొంకెదరు మీ రిప్పు డేకాంత
మేల యిచ్చటఁ బరు లెవ్వ రున్నారు
తప్పక యెఱిఁగింపఁదగినకార్యంబుఁ
జెప్పుఁడా యనవుడు క్షీతిపాలుఁ జూచి

3890

వెఱచి విన్నపముఁ గావించుమో లేక
వెఱవ కిప్పుడు విన్నవించుమో మీర
లై న నోడకుఁ డని యానతిచ్చితిరి
కొనఁ దెల్పెదము తత్క్రమమెట్టి దనిన

(217. రాజ్యకార్యనివహణాశ్రమంస.)

నేకొంతయు లేక యీధరాచక్ర
మేకచక్రంబుగా నేలుభూపతివి
బొక్కనభండారములు వానిలెక్క
పొక్కలు మఱియు మున్నుగనగరికిని
నిలువ పూజ్యముగ మన్నీలు చెల్లింప
వలసిననిల్వ సల్పిలు విరాడములు

3900

సరవి గానుక దేవనంబు ధాన్యంబు
వరసియు గాది దిపావళు లందు
పగిదిఁ జెల్లించు నప్పగిది రాహుతుల
నగరిబంటులజీతనాతంబు లేలు
కరుల గుఱముల దుర్గపునవరణలఁ
బరివారముల భూమివతుల పౌంజులను
నగపడి రాణువయందుఁ బాలింపఁ
దగునట్టి రాజకృత్యము లొక్కనాఁడు
నేవిధి సమకూడు నెట్లుండు ననుచు
దేవర పారుపత్రము సేయవలదె

3910

కడునెచ్చరిక గలకాలంబు పాటు
వడి సేయు తమదై నపారుపద్దైంబు
భూనాథ మీ రలవోక్షఁ గావించు
నానతిం బోల దెంతై నఁ జర్చింప
నిందుల కనుట గా దేవనికై న
నిందఱి ముండి తామేలని యాజ్ఞ
వదల మన్నియును దేవరప్రతాపమునఁ
గొదలేక తముదామె కొనసాగివచ్చు
రాజవై దేవర రాజచిహ్నముల
నోజమై క్రమమున నొకకొంతతడవు

3920

(218. రామాయణశ్రవణాదిసత్కార్యరచనావర్ణనము.)

నామతీర్థము రామసామనంస్మరణ
మామీద హరిపూజ యదికొంతతడవు
సంతట శ్రీవైష్ణవానుభావణము
లంత నారోగణ మైనమీదటను
నకలంకరామాయణాదిసంశ్రవణ
మొకకొంతతడవుమై నుచితకృత్యములు
సలుపుచు సకలరాజ్యంబు పాలింప
వలయుఁగా కిటు సదావైష్ణవు లనుచు
వారును మీరు నీవడుపుననున్న
నీరసాతలచక్ర మీడేరు టెట్లు

3930

రావయ్య తుదిని సర్వజ్ఞుడవై న
యీవేఱుంగనికార్య మే మెఱుంగుదుమే
చేసేత మా తెలిసినవిన్నపంబు
చేసితి మింక మీచిత్తంబుకొలది
తరవాత నినుఁ గన్నతండ్రి యేమనునో

గురిగా విచారించుకొమ్మని యనిన
సెలవిమైఁ జిలునవ్వు చిగురొత్తుచుండఁ
బలికెల్లవైష్ణవపారిజాతంబు
వినఁడు మీ రిటు పదిపేలు చెప్పినను
వినఁగూడునే నాకు వివరించిచూడ

3940

(219. శ్రీరామభక్తిప్రభావప్రశంస.)

జనని జానకీ రామచంద్రుండు జనకుఁ
డనుపమబంధువు లతనికిగరులు
ఘనరాజ్యభోగంబు కామితార్థంబు
ధనము సర్వము నాకుఁ దత్పదనేవ
యందుఁ జిక్కినహృదయం బితరంబు
నందుఁ జిక్కదుమీర లవివేకమతులు
పరమభాగవతసంభాషణరుచులు
మరగినవాఁ డేల మరగు నన్యంబు
తెంచిచూడక మీర లింక నింతనుండి
మించిచెప్పిన మీకు మీ రెఱుంగుదురు

3950

అనిన భీతిలి “ హసా ” దని మంత్రులెల్ల
వెనువెనుకకె వచ్చి వెలవెలం బారి
జననాథుకోపంబు పై రింపలేక
చనిరి గ్రక్కున మొగసాలవాకిటికి
నావసుధేశ్వరుం డనిశంబు నిట్ల
శ్రీవైష్ణవులఁ గూడి చెన్నగలించి
యిరీతి మఱియు ననేకకాలంబు
వారక యలభాగవతు లిచ్చగించి
యడిగినవెల్ల లేదనక సంప్రీతి
నుడుగక యిచ్చుచునుండి యొక్కెడను

3960

(220. శ్రీకులశేఖరస్వపతిభూషణాలంకారరచనాక్రమము.)

బిరుదమంజీరశోభితపదాబ్జుండు
 సరసకుంకుమగంధచర్చితాంగుండు
 వరహారకంక్షశోజ్జ్వలభూషణుండు
 పరిమళకుసుమసంభరితచూడుండు
 మకరకుండలదీప్తిమండితాననుండు
 సకలమాణిక్యచంచత్కిరీటుండు
 ధవళోర్ధ్వపుండ్రనందల్లలాటుండు
 నవిరళరత్నమయాంగుళీయకుండు
 సురుచిరచిత్రకౌసుంభాంబరుండు
 కరధృతశత్రుభీకరకృపాణుండు

3970

నగణితపరిచారకౌఘసంవృతుండు
 నగుచు సభామంటపాంతరస్థలికై
 జనుదెంచి రిపుమూర్తిసంవృతరాజ
 దనుపమసింహాసనాసీనుడగుచు
 జలజాప్తుడందయాద్రుచక్కిజూపట్టు
 నలువున భద్రాసనమునఁ జూపట్టి
 యొకచోట రాజన్య లొకచక్కి మంత్రు
 లొకదెస విద్వాంసు కాకయెడఁ గవులు
 నొకవంక గాయకు లొకచాయ మిత్రు
 లొకభాగమున నటు లొకపార్శ్వసీమ

3980

(221. భూపాలసభామంటపప్రవేశప్రస్తావము.)

సుకుమారు లగు చేరచోళపాద్యులును
 నొకదిక్కునను సారసోత్పలేక్షణలు
 సకలదేశాధీశజనము నేవింప
 సకలంకవికచాననాంబుజ మలర

నమరేంద్రగురునయం బనయంబుఁ దెగడఁ
గమగించుమృతివర్గం బొకచాయఁ
గొలువఁ గట్టుకవారు కొమరుధీపివ
బలువిడి వడి బరాబరి నేయుచుండఁ
నెలమి భూనాథులు హిమదాముకళల
జళిపించు మించువింజూమర లిడఁగఁ

3990

బలుతెఱంగుల సార్వభౌములు చల్ల
వలుపులు చల్లువీవనలు వీవంగ
నిద్దవై భవముల నిరుమేల పట్ట
బద్ధ లూడిగములు పట్టి కొల్వంగ
జలశేఖరాదు లాశ్చర్యంబు నొందఁ
గులశేఖరుం డిట్లు కొలుపున్నతటిని

(222. భాగవతోత్తమస్వరూపశీలాది. ఈత్తమపురుషసత్కారక్రమము.)

శ్రీమదష్టాక్షర శ్రీరాజ్యసార్వ
భౌములు నధిగతపథమార్థ లర్థ
కామానవేత్తులు గతదోషమతులు
ధీమంతులును గతదేవతాంతరులు

4000

జగతేకబంధువుల్ సత్వసంపన్ను
లగణితకరుణాధ్యు లమృతభాషణులు
నపగతమదమాను లచ్యుతధ్యాను
లపగతభేదులు నగుభాగవతులు
లతిమోదమున ద్రావిడాగమజాత
చతురార్థముల ననుసంధించిగొన్నచుఁ
బారతంత్ర్యము స్వరూపము శేవతయును
గారవంబుగ నలంకారంబు గాఁగ

వేంచేసి రప్పుడు విభుఁ డున్న కడకు

వేంచేయ నప్పు డవిభువర్యోఁడును

4010

గద్దియ డిగి వేడ్కకడలి నోలాడి

తద్దయుం గూర్చి పాదంబుల కెరఁగి

యుచితాసనంబుల నునిచి నద్భక్తి

నుచితాసనస్థుఁడై యుండె. నామోఁద

(223. మధ్యాహ్న వేళకార్యవేషనప్రస్తావము.)

మానవేశ్వరుఁడు వే మధ్యాహ్న వేళ

యైన మజ్జనమున కాయ త్తమనుచు

జలకము వార లెచ్చరికఁ గావింపఁ

గొలుపువారలఁ గనుంగొని యాదరమున

దొరల మన్నీల నాపుల బంధు మంత్రి

వరులఁ దక్కినయట్టివారి వేర్వేఱఁ

4020

గనుసన్నఁ గొందఱు గై సన్నఁ గొంద

ఱను శిరమునఁ గొందఱను తీని మెఱయ

సరగున నిజనివాసములకు ననిచి

పరమవైష్ణవులతో భాషించుతమిని

నుడిగంబు వారిచే నొనఁగంగ మఱచి

తొడవులు సడలించి తోయంబు గాఁగ

నెట్టనం గొలుపున్న నిజపీఠియందుఁ

బెట్టి వేటొక హేమవీరంబునందు

విమలమై నిండురువెన్నెలసోగ

కొమరుమించినతాళిగోణంబుతోడ

4030

(224. రాజకార్యచరణాది.)

నాసీనుఁడై పిల్వ మనిసంతలోనె

భాసురగై రిక పర్వతాగముల

తృతీయాశ్వాసము

గోడాడి యే తెంచుకుంజరయుగము
జూడ నొప్పుచు నున్న జగజ్జెట్టు లొకట
నానతి నిజమూర్తులై యేగుడెంచి
భూనాథుఁ డొసఁగెడుభజశాఖ లంది
పెనువ్రేలినంధులఁ బెనువ్రేలినంధు
లెనయించి కేలిమై యింపుమై బిగిసి
నిపురుచు సొగసుగా నెటుకలు విఱచి
సవరగాఁ జేపరుసనమొచకుండ

4040

జవ్వాది మెఱుంగుహస్తముల జాలించి
యువ్వాబుగా నూర్పు లోసరింపుచును
భూమిశ్వరున కింపు పుట్ట నేర్పునను
మై మర్దనంబు వేమఱు నొనర్చుటయు

(275. శ్రీవైష్ణవత్కారప్రకారము.)

నచ్చటి శ్రీవైష్ణవాళి నీక్షించి
విచ్చేయుఁ డని విన్నవించి యారాజు
పాదుక లొసవరి బాగుగా మెట్టి
కై దండ యొకపద్మగంధి గావింప
నరవిమై మజ్జనశాలచెంగటికి
నరిగె నంతట మల్లు లరిగి రిండులకు

4050

నక్కడనున్నట్టియాభరణములు
బొక్కసంబులవారు పోల్చించి చూచి
యీయెడ భూనాథుఁ డేటికిం బెట్టి
పోయెనో యనుమతంబునఁ గాని తమకు
బట్టరా దని భయపడి యేగిరతని
కట్టడ నెఱిగి యుక్కడనుండ వెఱచి
తదనంతరమున సద్ధరణీశ్వరునకు

నొదవువేడుక నొకానొకవిన్నపంబుఁ
గావించుమని దైవికంబున మంత్రు
లావేళ వచ్చును నచ్చోటనున్న

4060

(226. సత్కార్యవిషయకదుకాలోచనాది.)

సొమ్ములు చూచి యూచుట్టు నొండొరుల
త్రిమ్ముట లేనియత్తెఱుగు వీక్షించి
యేకాంత మయ్యెఁబో యీవేళ మనకు
భూకాంతు వేడబంబుల నోసరింప
వసుధేశునకు వైష్ణవభ్రాంతిపట్టి
వసుధరాజ్యంబు నెవ్వరి సడ్డఁ గొనఁడు
మన మెంతచెప్పిన మనమాట విభుఁడు
వినఁడు నిత్యంబు నీ వెఱ్ఱిదాసరులు
గడును లేమియు నెఱుంగనిరాజు చెవులఁ
బుడుకలు విఱచి రేపునుమాపు వచ్చి

4070

బాధించి యింటిలోపలివెల్ల మరులు
బోధించి వెరఁజి కొంపోపుచున్నారు
వీరి నేమనినను విభుచిత్తమునకు
దూరమయ్యెదము కాంతుని నంటిమేని
యతనిచి త్తంబురా దైన నింకొక్క
గతియొప్పు మన మెఱుంగనిరీతి నిచటఁ
దొడవులు డాచి యీధూర్తులమీఁద
నడివైచి విభునకు శతముఁ బుట్టింప
వారికి ధారుణీశ్వరునకు మఱియుఁ
జేర దీచందంబు చేసినఁగాని

4080

(227. రాజభూషణచార్యరీతివర్ణనము.)

విఱుగదు వారిపై విభువరేణ్యునకు
మఱి రారు వారు నమ్మునుజేశుకడకు

తృతీయాశ్వాసము

ననుచుఁ బ్రమాణంబు లనోన్యమప్పు
 డొనరించి యచ్చోట నున్నభూషలను
 గైకొని పోయి బొక్కసములవారి
 కీకార్య మంతయు నెఱిగించి వారి
 నాయెడఁ దమనేయునటువంటిభాస
 నేయించుకొని వారిచే దాఁప నిచ్చి
 యఱిమురి విభుఁ డెంతయడిగిన సేమ
 యెఱిగింపు మనక మీ రెఱిగింపవలదు

4090

అనిసమకట్టి వారటు వాసి చనిన
 జననాథ భాండికజనము చింతించి
 జనసాధునకు నెంతచనవరు లైనఁ
 జన దమాత్యులవాక్య సరణులు మీఱఁ
 గడఁగి మీఱిన నెన్నిగతులను లేని
 సడివై చి నృపునకుఁ జొరకపుట్టించి
 గొనకొని వడి గుంట గూల్చినదనకఁ
 గనుమూయ రెటొ దై వగతిఁ జూచికొనుట
 యనుచుండి రట మంత్రు లావాసమునకుఁ
 జనిరి డెందముల నుత్సాహంబు లొదవ

4100

(228. దుష్టరాజసేవకవిజ్ఞాపనక్రమము.)

జననాథుఁ డెంత మజ్జనభోజనాదు
 లొనరించి నగరిలో నొకకొంతతడవు
 పవళించియుండి యుప్పవడమై చెంత
 నవసరంబులవార లపుడు కొల్వినకు
 వేళ యయ్యె నటంచు విన్నవించుటయు
 నోలగం బొనరింప నుద్యక్తుఁ డగుచు
 కొలఁది మీఱినయట్టి కొలువుకూటమునఁ
 గొలుతఁ దా నిడినట్టితొడవులు దలఁచి

కవగూడి యపు డూడిగంబులు నేయఁ

దివురు బ్రెద్దలప్రోడతెఱవలఁ జూచి

4110

కొలుపుకూటంటులో గొప్పసింగములు

దళుకొత్తుచంద్రకాంతంపుఁగంభంబు

చాటున మించుపచ్చలకాళ్ళవలక

పీటపై సొమ్ములు పెట్టి వచ్చితిని

(౨౨. ఆభరణవిషయకప్రశ్నాది.)

తెమ్మన్న నార లేతెంచి వేవేగ

సమ్మహిపతి చెప్పినట్టిచందమున

సరయ నాభరణంబు లచట లేకున్నఁ

దిరిగి రాజునకు నత్రైఱ గెఱింగింప

వెఱఁగును గోపంబు వీడుజోడాడ

మఱియు వారలఁ జూచి మనుజేశుఁ డనియె

4120

లేకుండు పెట్టు తాలిమితోడ సరిగి

వాకిటఁ గాపున్నవారల సరసి

యాచెంత నేఁ జెప్పినట్టిచోఁ జక్కఁ

జూచితిరో లేదో చూడుఁ డిమాబు

కప్పినముదిమిచేఁ గన్నులపొరలు

గప్పెనో బ్రమసి యెక్కడఁ గానలేరు

యనుండు కట్టికపార లనయంబు బెగడి

చని పీటమీఁద నాసందుగొందులను

సరసి వాకిటివారి నచటిపెగ్గళ్ళఁ

బరిచారకులఁ బెక్కుభంగుల నడిగి

4130

వెదకి కానక ధరావిభునిచెంగటికిఁ

గొడుకుచు సరిగి వాక్రువ్వ నోడుచును

(230. పరిజనవిజ్ఞాపనక్రమము.)

జనపు నెయ్యంబు విశ్వాసంబు లొకటఁ
బెనఁగొనఁ బలికిరి పృథ్వీశ! యేము
నేవిధి మీ రానతిచ్చితి రట్ల
యావరపీఠంబునందు నాచెంతఁ
బదివేల తెఱఁగుల భావించి యేము
వెదకెడులాగుల వెదకిచూచితిమి
ఏడవక నచ్చోటిహేగ్గళ్ళఁ బరుల
నడిగెడుచందాన నడిగిచూచితిమి

4140

దేవర తెలియు టింతియకాని తమకు
భావింప వానిపోవడి కానఁబడదు
అవి తాము పొడఁగాన మని యెట్టిభాస
నవరింపు మనినను సవరింతు మనిన
నీవీధిఁ దనసొమ్ము లింటిలోపలివి
పోవు టెట్లని మనంబునఁ బలుమాటఁ

(231. మంత్రప్రముఖవిచారణక్రమము. నిజరాజ్యవైభవప్రశంస.)

గనలుచుం బేరొలగమున కేగెంచి
తనమంత్రవరుల నందఱఁ బిలిపించి
జననాథుకులుఁ బరిచరులు బౌంధవులు
వినుచుండఁ బలికె నవిస్మయం డగుచు

4150

వింటిరే యొకయింత వింత నాయాజ్ఞ
గెంటిపోవక మెలఁగెడుమంత్రులార !
కొలుపులోపల నిడికొన్న నాతోడవు
లిల పచ్చగద్దియ నిడి లోని కరుగ
మనమున భయ మింత మాని చోరకులు
గొనిపోయిరట యిట్టికొత్తలుం గలవె?

జానకీవిభు రామచంద్రునికృపను
మానితసామ్రాజ్యమండలం బెల్ల
బోకమై నొకచోటఁ జోరశబ్దంబు
లేకుండునట్లు లేలినయట్టితనదు

4160

నట్టింట సింహాసనముమీఁద యేన
పెట్టినసొమ్ములు పెరుదొంగ వచ్చి
యిట్టెకై కొనిపోవు తేరీతి రచ్చ
కొట్టమె నాయున్న కొలువుకూటంబు
ఇక్కడ నాయుంట నీరీతి యైన
దిక్కుల నెట్లు వర్తిలు మదీయాజ్ఞ
నయవేదు లని మిమ్ము నమ్మితిఁ గాని
భయమేది మీర లివ్వగిది దుర్మీతి

(232. స్వామిద్రోహపాపాది.)

మొదల స్వామిద్రోహమున కొడిగట్టి
యెదురమి మోటుఁగమి నెఱుంగలేనైతిఁ

4170

బదిలంబు గాఁగ లోపలను వెల్పులను
మెదలెఱువారి నెమ్మొయి విచారించి
ఱుక్షణంబున దొంగ నిట పట్టితేచ్చి
శిక్షించి సొమ్ముఁ దెచ్చినఁ గాని మొగముఁ
జూడ రాఘవునాన సారిది మీయాట
లాడింతుఁ దెలసికొం డంతరంగముల
మఱి యెవ్వ రిచటఁ ద్రిమ్మఱ రాదు మీర
లెఱుంగ కాసొమ్ము దా నెందుఁ బోవచ్చు

(233: మంత్రవిజ్ఞానసాదిప్రస్తావము.)

ననుచు నాగ్రహవృత్తి నాడువాక్యములు
విని యమాత్యులు ధైర్యవివశులై యనిరి

4180

తృతీయాశ్వాసము

ఈవడువున నానతిచ్చిన నన్య
 లావల మఱియడ్డ మాడంగఁ గలదె
 యియెడ మీ రానతీగ విన్నవము
 నేయ కుండఁగరాదు చెసితిమేని
 స్వామిచిత్తమున నేనరవిమై నుండు
 నో మాకుఁ దెలియబు నుడివెద మైకుఁ
 దరతరంబులను బ్రాతరికంబు గలుగఁ
 గర మర్థి హితవు సక్కఱయునుం బొదలఁ
 దేరుపెంపులు పెట్టిబిడ్డలై నిన్నుఁ
 జేరి సమంచిత శ్రీలఁ జెంపొ ది

4190

తుదిని సమ్మోళిగెతోడ లైయుండి
 బ్రతుకంగఁ గోరునీపరిచారజనులె
 యివిధంబుల ద్రోహ మేల నేసెదరు ?
 ఈవిధి మీ రానతిచ్చినయట్టి
 యానతి కే మడ్డ మాడంగలేము
 కాని నీలెకలు కల్గదుల్ గారు
 ము న్నింటనుండియు మొఱ పెట్టి పెట్టి
 విన్నవింపమె నీకు వేయుభంగులను
 జేసితి మాకుఁదోచినవిన్నపంబు
 జేసినమోద నోక్షితి నాథ యాజ్ఞ

4200

(234. చార్యునోపాగోపాప్రకారవర్ణనము.)

వట్టిన మేలు తప్పిదముగాఁ గొనక
 నెట్టన మమ్ము మన్నించిన మేలు
 నీకు లోకములోని నృపులకుఁ బోలె
 వాకిటికావలివారికట్టడయొ
 యొకమంత్రియాజ్ఞ యో యొకయవసరమొ
 యొకరాజనమొ యెద్దియును నొల్ల వెఱుడు

నెట్టన నొసల్పిపై నెరయ నామంబు
వెట్టినవారెల్లఁ బెద్దల మనుచుఁ
బదివేపు రొకట లోపలికి వెల్పులికి
నుదయా స్తమయములం దొక్కచందమున

4210

వచ్చువారలు పోవువారలు నగుచు
నిచ్చులు నగరిలోనికి నేగుదెంచి
యారీతిఁ జరియింతు రీమూఁకలోన
నేరిఁ జోరకు లని యేర్చిపట్టెదము
వారుదక్కఁగ మనవారికి సొమ్ము
కోరికై కొన నెన్నిగుండెలు గలవు?
వినుమయ్య యిఁకఁ బదివేలు నేమిటికి
జననాథవర్య ! వైష్ణవులుదక్కఁగఁ
బెటవార లవి కనుపెట్టి కై కొనఁగ
వెఱతురు తుదిఁ బదివేలు చెప్పినను
అని యమాత్యులు పల్కునట్టివాక్యములు

4220

(235. శ్రీవైష్ణవాపవాదాసహిష్ణుత్వశైలీపర్ణనమః.)

విని రాజు చెవులకు వేడియైయున్న
జానకీపతి ! రామచంద్ర ! యటంచు
వీనుల హస్తారవిందము లేర్పి
యాచందమున వార లాడినతెఱఁగుఁ
జూచి పోనీక రాజుల చక్రవర్తి
కడుఘోరమైన యీకష్టవాక్యములు
నుడువంగ మీకు నీనోళ్లు లెట్లాడె

(236. శ్రీవైష్ణవస్వాభావికమహిమ.)

శ్రీవిహారుని నింద నేయు పాపంబు
శ్రీవైష్ణవుల నుతి నేసిన నుడుగు

4280

శ్రీవైష్ణవుల నింద సేసినదోష
మేనిధిఁ బాయు మీ రేమిసేయుదురు
కలుపాలవాలసంగతలతాజహ్వా
లలవరించినబ్రహ్మ ననుటయెకాక
యనుచు నాగ్రహవృత్తి సంతుటఁబోక
మనుజేశుఁ డనియె నమ్మంత్రవర్మలకు

(237. శ్రీవైష్ణవాపరాధిజనదండనాదిప్రస్తావము.)

శ్రీవైష్ణవుల నింద సేసినమిమ్ము
వేవేగ నాజ్ఞఁ గావించుటే నయము
పదరి యిప్పుడు మిమ్ముఁ బట్టి శిక్షింపఁ
దుదలేనియీజగత్తులు నన్నుఁ జూచి

4240

తనకు నిష్టము సేయఁ దలంచినయట్టి
తనవారిఁ జంపించె ధరణీశుఁ డండ్రు
తొడింబడ నిదియసందుగ వారిమీఁద
సడి వైసఁ జూతురు చపలమానసులు
కావున నారీతిఁ గాక లోకైక

(238. శ్రీవైష్ణవనిరుపమహాత్మాధికధనము.)

పావను స్నిర్జితాపారకల్మషులు
నగతమదమాను లంత్యమోపాయు
లపరిమితజ్ఞాను లమరనన్నతులు
రామచంద్రాయ త్తరతులు నన్నేబు
స్వాములు నెన వైష్ణవులు చోరకులు

4250

గారని యే బాసఁ గావించు నిపుడు
శ్రీరమావిభుఁడు సాక్షిగ నొండు నేలః
జగదేకనాయక జానకీదేవి
జగదేకసాధుండు జానకీవిభుఁడు

పురుషింప నుభయవిభూతులు వార
లిరుపురిగతి గడియించి గౌరవ
వారినందనులు శ్రీవైష్ణవులెల్ల
వారిపదార్థముల్ వారు గైకొనిన
వారిఁ జోరకు లనవచ్చునే మీకు
నూరక పలుమాటలు నుచితంబు దక్కి

4260

(239. శ్రీకులశేఖరభూషణప్రతిజ్ఞాప్రకారము.)

యది విచారించిన నాగమాంతముల
విదితమై మునులచే వెలయునర్థంబు
ధీరత నొండుప్రతిజ్ఞ చేసెదను
పారమార్థము గనిపట్టిన వినుడు
పరవధూ పరధన పరనింద లొల్ల
రలయంగఁ గలరోన నై న వైష్ణవులు
పదివేలు మీతోడఁ బలుకంగ నేలఁ
ద్రదిదశు లచ్చెను వంద దివి భువి క్రిందఁ

(240. క్రూరసర్పమూలకదోషసంశోధనప్రతిజ్ఞవైఖరి.)

గోరి వైష్ణవచోరకుండు లేడనుచుఁ
క్రూరసర్పంబు నారూఢిఁ బట్టెదను
లేనిసిగ్గెంబు లేలిక నాడబంబు
వానికిఁ రా నిచ్చి వారించు టొప్పు
స్వాములు తనకు శ్రీవైష్ణవులెల్ల
నామహాత్మునిబంటు నెనట్టియేను
వారలమై నపవాద మింతయును
వారెంతు నేనని వసుమతీవిభూడు
పన్ని నే వారలపై నిందఁ దీర్చ
కున్న స్వామిద్రోహ మొదవెడు ననుచుఁ

4270

తృతీయఃశ్వాసము

(241. కుంభస్థితకూరసర్పవీషపరీక్షాకమము.)

గుంభమధ్యమునఁ గర్కోటకనామ
కుంభీనము నిడుకొని తెం జటంచు

4280

నెట్టనం దెప్పించి నిశ్చలవృత్తిఁ
జుట్టలు మంత్రులు సుతులు శౌరికులు
ననుచరు లినమృగాంకాన్వయిల్ పౌర
జనులు చూడఁగఁ గృతస్నానుడై వచ్చి
వెనక వింటిమి మేము వీనమని యనక
వినుఁడు సావ్రతిన భావించి కన్గొనుఁడు
పంచాస్త్రగురుపాదభక్తు లీసొమ్ము
పంచించి కై కొన్నవారలు గారు
శౌరిసాక్షిగను వైష్ణవులు చోరకులు
కారు ముమ్మాటికిం గారు కా రనుచుఁ

4290

ద్రుజగంబు లెఱుఁగఁ దద్దివ్యకుంభమున
భుజగంబుతోడ మున్నుగఁ బెట్టియున్న

(242. శ్రీరామప్రత్యక్షవైఖరివర్ణనము.)

హేమపుష్పుటికఁ దా నెత్తె నెత్తుటయు
శ్రీమనోహరి యాశ్రితవత్సలుండు
రంగనాయకుండు శ్రీరఘుకులాన్వయుని
సంగతి మరకతశ్యామవిగ్రహము
నేర్చినయమ్మును నెడవెన్నచాయఁ
జేర్చినపసిఁడిపింజియయంపబొదలు
వేదండశుండంబు విరసంబులాడు
కోదండ మూతగాఁ గొన్న కెంగేలు

4300

(243. శ్రీరామదివ్యస్వరూపదర్శనము.)

చుట్టినగోణాబుచుంటువోఁ బెనఁచి
కట్టినతఱకుబంగరుపట్టుధట్టి
కటియోర మించుబంగరుకుప్పెత్తోడ
నటనఁ జూపట్టుసొన్నాశంపుసురియ
వెలిదామర వికవికనవ్వువాలు
తెలిగన్నులును నెలతీరునామంబు
వెలఁచినవ్వులు నరవిరిమోముమీఁద
విలిసిల్లునన్నంపు విడియంపురేఖ
వెడదయురంబుమై వెన్నలసోగ
యొడికరబు చూపినయుపవీతలతిక

4310

కంబుకంతంబు చక్కనిముద్దుమోము
బీంబాధరంబుమై బెరయులేనగవు
మకరకుండలములు మణికిరీటంబు
నకలంక కేయూరహారజాలములు
నొసరికలై యొప్పునొకపాద మూఁది
యొసకోటికోటులహెచ్చుతేజమున
పలపలికడపంటవలఁగినైచ్చులీ
పలనొప్ప తమ్ముఁడవ్వలనొప్ప దెసల
దళుకెత్త నపుడు నీతాప్రాణనాథుఁ
డలభూమిపతికేఁ బ్రత్యక్షమై నిలిచి

4320

(244. శ్రీరామసంభాషణప్రకారము.)

ఃరమునం దనభక్తుకరోముఁ దెమల్చి
కరము దై వాఱంగఁ గొఁగిటం జేర్చి
భాగవతోత్తంస ! పరిపూర్ణహృదయ !
యోగికై రవచంద్ర ! యుర్వీశచంద్ర !

భూవర నాకంటెఁ బొడవుగాఁ దనదు
 నేవకులందు నీ నేయుభ క్తికిని
 మెచ్చితి నీవు కామించినవరము
 లిచ్చెదనన విని యింపు రెట్టింపఁ
 గులశేఖరుఁడు రఘుకులనాథపాద
 జలజాతములఁ జక్కఁ జాగిలివ్రాలి

4330

(145. కులశేఖరచిత్రశ్రీరామస్తుతివర్ణనము. రామాయణసంగ్రహము.)

దశరథనందన ! తాటకాజైత్ర !
 దశరథకౌశికాధ్వరవిఘ్నహరణ !
 హరచాపభంజన ! యవనిజారమణ !
 పరశురామాభంగ పటుతపోహారి !
 గురువాక్యపాలన ! గుహవంద్య ! మౌని
 వరదాయి ! దండకావనభూవిహారి !
 కుటజసన్నత ! మానికులనత ! పంచ
 వటవాస ! రాక్షసవరగర్వహారి !
 ఖరదూషణాదిరాక్షసకంఠదళన !
 శరభిన్నమారీచ ! శబ్దప్రసన్న !

4340

వాలిశత్రవ ! సూర్యవద్గిరివాస !
 పాలితసుగ్రీవ ! సౌలస్త్యవరద !
 కంధిబంధన ! దశకంఠసంహారి !
 బంధురనిర్జరపతిముఖప్రణత !
 భూమిజాసంయుత ! పుష్పకారూఢ !
 స్వామి ! రాఘవ ! భరద్వాజపూజార్హ !
 సాకేతపురనాథ ! జగదేకనాథ !
 నాకులస్వామి ! వై నాకులస్వామి !
 మొదలై నదివిజిలు మునులు వేదములు
 ముదలకింపఁగరానిమూర్తివి నాకుఁ

4350

శుముహూర్త మొనగ నాసుమకోమలాంగి
గమలాక్షునకు జేరకాంతుఁ డప్పించె

4400

నపుడు వధూవరు లాననాబముల
నపరిమితోత్సాహ మడర వీక్షించి
సగుడ జీరకము మస్తములఁ దోడ్తోన
నిగురొత్తువేడ్కల నిడి రొప్పుమిగుల
రాయంచపై నెక్కురాకేందువదన
యూయంచ రారదుం డలరంగ వీణ
వాయించ, వడఁకుచల్వలకొండచూలి,
పాయకకూడి పోభానపాడంగ

నరవిదనేత్రున కాత్మసంజాత
వరవై భవముల వివాహంబు నేసి

4410

జనకుండు మును రామచంద్రున కొనఁగు
ననువున మిత్తిలేనియట్టి సంపదల
సరణంబుగా నిచ్చె నప్పు డమ్మంత్రి
వరు లరువంది యవ్వసుమతీశునకుఁ
దమసేయునేర మంతయు విన్నవించి
యమితావరాధుల మని దై న్యపడుచు

(150. సభివక్తృతాపరాధతాపజాదిక్రమము.)

మును దాచినట్టిసొమ్ములు భయపడుచుఁ
గొనివచ్చి యెదుటఁ గ్రక్కునట్టి బెట్టి సొరిది
నిల వ్రాలి నీదైన యామహామహిమఁ
దెలియ కిగ్గతిఁ జేసితిమి దము నింకఁ

4420

జేకొని నీ వాజ్ఞ చేసిన మేలు
కాక పెద్దలఁ జూచికాచిన మేలు
నీచి త్తమునఁ గరుణించి వారలను

జూచి తెమ్మనుచు నానుగుణాంబురాశి
యేల కొంకెదరు మీ రేమి సేసెదరు
శ్రీలలనాధీశుచి త్త మట్లుండె

(251. భక్తపరతంత్రత్వప్రకటనము.)

వెటవకుఁ డని గారవింప దుందుడుకు
మఱచి సంతోషాబ్ధియగును తై రంత
నాయాదిదంపతు లారాజయోగిఁ
బాయకుండిరి భక్తపరతంత్రు లగుచు

4430

నటుమీఁదఁ దనుఁ బోలునట్టికుమారుఁ
బటుగుణోదారుని బట్టగబు గట్టి
సరవిమై వైష్ణవజాలంబుఁ గూడి
హరిభజనానక్తుఁ డై యుండె నంతఁ

(252. శ్రీరామాయణశ్రవణవైభవప్రస్తావము.)

బ్రతిలేనియట్టి శ్రీరామాయణంబు
హితుఁడైన నిజపురోహితునిచే వినుచు
నతిశయిల్లుచు నుండె నమ్మహాకథకుఁ
డతిభక్తిపరవశుఁ డైన భూపతికి
సనిశంబు సీతాపహరణంబుపట్టు
కనుమాటి వినుపింపఁగా నొక్కనాఁడు

4440

పనివడి నా కొక్కవయనంబు గలుగఁ
దనయుని రావింది ధరణీశ్వరునకు
వాణీవిలాసవాగ్వైఖరుల్ మెఱసి
రాణింప సీపు పురాణంపు నేఁడు
వినిపింపు మనిచెప్పి వీడ్కొల్పఁ దండ్రె
యనుమతిం బొర్రాణికాత్మసంభవుఁడు

(253. రామాయణభట్టకరీర భూషాదివర్ణనము.)

సావిగన్నెర పూవు చాయనీర్కావి
ధోవతి మీ గొల్లతో నొఱయంగ
ధౌతమై పురిగొని తనరుయజ్ఞోప
వీతజాతం బురోవీధి నర్తింప

4450

మడతవిప్పక నడుమనుగట్టుచాయ
జడిసినతోపుపచ్చడ మింత జాఱఁ
దాలికెవెల్లపుత్తడి నై నదర్శ
వేలిపవిత్రంబు వెడవెడఁ దిరుగ
నవిరళంబుగ జాతినట్టివెన్నొసలి
ధవళోర్ధ్వపుండ్రంబు తనరారుచుండఁ
బెడతటిమై జాఱ నెట్టినచింపి
ముడుతకుల్లాయి కిమ్ముల మిట్టిపడఁగ
దట్టమై పొదిగల్గి తరవాయి బెట్టి
కట్టినపెనుపు సకము చంక నలరఁ

4460

(254. సభామంటపస్థలప్రాప్తిక్రమము. రామాయణశ్రవణరీతి.)

జనుదేఱఁ గువలయేశ్వరుఁ డారగించి
యనుపహ మణిమంటపాసీనుఁ డగుచు
హితులు మంత్రులుఁ బురోహితులు బాంధవులు
సుతులు వైష్ణవులు రాజులుఁ గొల్వొ సేయ
శ్రీరామకథ వినఁ జెలు వగ్గలింపఁ
బౌరాణికుని బిల్వఁ బాఱుఁడటంచు
నుడిగంబు నేయుచు నున్న సేవకుల
బడిపడి తనుబిల్వఁ బంపునయ్యెడకుఁ
నరుదెంచి సంతతహరిభ క్తిరస్తు
ధరణీశ ! యని యక్షతమ్ము లిచ్చి యతని

4470

తృతీయాశ్వాసము

(255. శ్రీరామాయణపదనక్రమము.)

యనుమతి నుచితాసనాసీనుఁ డగుచు
 వినయ మేర్పడఁగ నవ్వప్రపుంగవుఁడు
 తరవాయిఁ గై కొని భవభాక్షుఁ దలఁచి
 నెరి దపస్వోధ్యాయ నిరతప్రమోద
 ధరఁ దపస్వీవాగ్విదాంవరభ క్తి
 పరనారదంపరి పప్రచ్ఛ భవ్య
 వాల్మీకిమునిపుంగవువా యని నుడివి
 కేల్మోగిడించి భ క్తి నమస్కరించి
 యనిశంబు శ్రీరామ యని మధురముగఁ
 దనరుచుండెడు కవితాశాఖ యెక్కి

4480

(256. శ్రీరామాయణకథాసంక్షేపక్రమము.)

పలుకుచుండెడు నాకు భవకోకిలంబుఁ
 దలఁచి యంజలిఁ జేసి తదనంతరమునఁ
 బదపదార్థంబు లేర్పడఁ జొల కింపు
 టుదయింప రసతీతు టుప్పొంగుచుండ
 నగపడి కత చెప్పినటువలె గాక
 సౌగయఁ బ్రత్యక్షంబు చూచినట్లుండ
 వెనుకఁ ద్రొక్కక రసావేశంబు పతికిఁ
 గనువట్ట మారీచుకథఁ జెప్పి చెప్పి
 చొప్పుగా విభుని కచ్చోటు నీ నెపుడుఁ
 జెప్పుకు మని తండ్రి చెప్పినకతన
 సతతంబు సురల నాశ్చర్యమొందించు
 నతనితుర్యపుభ క్తి నరయనికతన

4490

(257. సీతాపహరణవార్తాశ్రవణభేదస్తావము. భక్తిపారవశ్యక్రమము,)

వరుసతో ముందరవచ్చుకార్యంబు
సరయక సీతాపహరణంబుపట్టు
చెప్పె జెప్పినఁ గులశేఖరాధీశుఁ
డప్పుడు ప్రత్యక్షమైనయట్లుండఁ
బటుతరనిజభక్తిపరవశుఁ డగుచుఁ
గటము లుత్కటములై కంపింపఁ గనలి
మున్నింటి సరసింహమూర్తియో యనఁగఁ
గన్నల విస్ఫులింగము లుప్పతిలఁగ

4500

(258. శ్రీకుశలేఖరభూషప్రతిజ్ఞాప్రకారము.)

నడుగక సింహాసనము డిగ్గనుటికి
తడయక రామచంద్రద్రోహిఁ బట్టి
యీక్షణంబున నుర తెడఁ జొచ్చిరేని
శిక్షింతు నెందుఁ జొచ్చినఁ బోవనీను
మునుకొని యరకాలములుగాడకుండ
ననుగన్నతల్లిఁ గ్రన్నన రాముఁ గూర్తు
నని యుద్ధనన్నధ్వుడై పరిచరులఁ
గనుఁగొని వాజివేగమతెంజుటన్నఁ
జెవితీరు నెగిందసిరియును వెన్న
సవరనమించు పంపారంబు బటువు

4510

నున్ననిమేసికన్నల చక్కడనముఁ
దిన్ననినెమ్మోముఁ జెల్లెనగొరజ
బాగును సురములోపలి యాయితంబు
సోగై నవాల బు సొబగునెన్నడిమి
పై కంబు నడలోనిసరసత పరువు
జోకయుఁ గల్గి యించుకవెల్లి లేక
మదమును గమనంబు మనువు నిబ్బరము

తృతీయాశ్వాసము

నుదుటును నదుటును నొలుపును జూకుకు
బూని చిత్తరువున బొసంగంగ వ్రాయ
రానిబిత్తరపుసామాణితేజీగి

4520

(259. భక్తిపాదవశ్యత్వరాకాయానందము.)

పురుడింప నిల నల్లపూసలు నెఱయు
వేరపున బొలియంబు విఱచిన గచ్చు
వల్లంబు నిండగోవంబు టల్లారు
బల్లెంబు కపిలోకభర్త వాలంబు
కలికిచిల్కలకొల్కి కటివంకబొమలు
దలపించి సింగిణీతరకనంబులను
జుట్టుకోవడముమించులకరాచూరి
వట్టువట్టియ గనువట్టువట్టెంబు
వడిసిడిజంగులు నెడవలక వజ్రములు
పొసంగి చూపుట కెంపులమోగముట్టు

4530

వరరత్న హారంబు వల్లుడై నమెఱుంగు
బిరుదుతలాటంబు పెట్టుపక్కెరయు
నొనరంగ సంజోగ మొనరించి మిగుల
ననువొందుబిరుదుసోయగము దీపింప
గమలనాళంబుల గబళించునంచ
రమణంగళ్యము బాగురాగమరికించి
హరిగిరిచుట్టు తారాళిచంద్రమున
వరరత్న హారంబు వలనొప్పుచుండ
బాగొప్పు నుదయాద్రిభానుబింబంబు
లాగునం బట్టుతలాటంబు చెలంగ

4540

వనజారి జొదివినవనదంబుకరణి
ఘనతరం బగుకలయకము తేజరిలంగ

బట్టంపుసాహిణి బొగుగా నెదుటఁ
బట్టిన చూచి భూపాలశేఖరుఁడు

(260. కులశేఖరతురగారోహణప్రకారము.)

ఖగపతిస్కంధంబుఁ గై కొన్న శౌరి
పగిది నత్తురగంబుపై కి లంఘించి
రాగెలు బిగియించి రభ సంబుతోడ
వారియ సడలి చువ్వన రెండుగడల
దాటించి ధేయని తరులు గావించి
యాటోపకోపంబు లడరఁ దోడ్తోన

4550

నుడువీధి నెఱుమంట లుమియంగఁ జికిలి
యడిదంబు జళిపించి యారెన్ నార్పుటయుఁ
జెవులు నిక్కించి గొణ్ణికితోక నిగుడఁ
బవనవేగముఁ గ్రిందుపఱచువేగమునఁ
బనువడ నోరిలోపలఁ గాళ్లు వెడలె
ననఁగఁ జెచ్చెరఁ గోలయనువున జేగ
వడుపునఁ బెనుసాళువమురీతి లగడు
వడి పెటల్ గుండుకై వడి వడి మీఱి
కెరలుచుఁ గదలి సింగిణివింటికోల
కరణి ధురీన చక్కఁగఁ దీరేసాగి

4560

(261. పంచభూతవై పరీత్యప్రస్తావము.)

దిరదిర దళదిశల్ కెరిగి ఘూర్ణి లఁగ
ధరణి యభ్రము రసాతలముఁ గంపింపఁ
బధఘట్టనోద్ధూతపాంనువుల్ విష్ణు
పదమెల్లఁ బొదువ నిబ్బరము నబ్బరము
గదుర మనోవాయుగతులఁ గీడ్పఱచి
కదలించు తనపతికదలిక యెఱిగి

తృతీయాశ్వాసము

కదలె లంకాభిముఖంబుగా నపుడు

త్రిదశులు గురిసిరి దివిఁ బుష్పవృష్టి

(262. శ్రీగోవిందకృత్యక్షనేవాప్రదశఁనాది. ద్రవిడప్రబంధరచనాక్రమము.)

శ్రీరంగక్షేత్రమహిమ.

నాతటి గోవిందుఁ డతనిభక్తికిని

బ్రీతుఁడై ఘననిత్యబృందంబు గొలువ

4570

నరుదార నై నతేయారూఢుఁ డగుడు

నరుడెంచి యయ్యోగి హయముతోఁగూడ

జనులు నిర్జరులు వాసవముఖ్యు లెల్లఁ

గనుఁగొని వెఱుఁగందఁ గరుణ దైవాట

ననుపమమణివిమానానూఢుఁ జేసి

కొని యేగ నిత్యవై కుంతంబుకడకుఁ

దొలుత నయ్యోగిచంద్రుఁడు నూలువాట

దలుకొత్త నేప్రబంధబుఁ గావించె

నందు ముప్పదివాట నారంగనిలయు

వందితామరునిఁ గై వారంబుఁ సేయు

4580

(263. గంధపతనశ్రవణాదిఫలశ్రుతికథనము.)

కడమడెబ్బదివాట క్రమ మేరువడఁగఁ

జెడనిసంపద లిచ్చు శ్రీవేంకటేశు

శ్రీరామసోదర శ్రీరాము తొంటి

శ్రీరాము నభినుతుల్ నేయుచు నుండు

పదిలుఁడై యయ్యోగిభర్తచారిత్ర

మెదిరెడు వేడ్కతోనిల నెవ్వఁడేని

వినిన వ్రాసినఁ జదివిన నుతిసేయ

నెనలేనిసంపద నెనసియుండుదురు

(264. కావేరితటస్థితనిచుళా [ఉత్తయూర్] నామకనగరవర్ణనము.)

కావేరిదక్షిణాంగణసీమ నిచుళ
నా విలిసిలు నొక్కనగరరత్నంబు

4590

అందలి మణిమయహర్మ్యమయసౌఖ
బృందముల్ నిచ్చలు బీజెండఁ గాయఁ
జదలేట మెలఁగెడు చక్రదంపతులు
పొదలెడువేడ్క నెప్పుడూ బాయకుండు
నిరుపమగురుకళా నిధులును భోగి
పరికవికేతు భాస్వద్బుధముఖులు
గలిగి యయ్యమరలోకముచెలువెల్ల
గిలిమి యాపురము మిక్కిలి నొప్పుచుండు

(265. రాయచోహ త్తమల్లాఖ్యభూపాలరాజ్యఫలిపాలనక్రమము.)

శ్రీరంగనాథసేవాప్రకారము.

జనవినుతుండు రాయచోహ త్తముల్లుం
డననొప్పురాజేంద్రుం డాపురం బేలు

4600

నారాజదేవేంద్రుం డట నొక్కనాడు
శ్రీరంగభాముని సేవించి మగుడి
తనపురంబునకు నెంతయు సంభ్రమమునఁ
జనుచుండి వేటొక్కజాడగా నరిగి
కలువల మించు చెంగలువల మెలఁగు
నలుల రాయంచతొయ్యలులఁ గొక్కెరల

కవలఁ బిపాళిజక్కవల నొప్పురు
తొవల నెత్తావిచెందొవల బంగారు
తమ్ముల మీలమొత్తమ్ముల శైవ
లమ్ములఁ గ్రొంచజాలమ్ములఁ బొలిచి

4610

తృతీయాశ్వాసము

యల్లన నెత్తావు లడరుదెమ్మెరల
జల్లుబోరాడుకాసారంబుఁ గాఁచి

(266. కనకకమలజనితశ్రీలక్ష్మ్యంశకన్యకాదళకన్యప్రస్తావము.)

భూపాలసంతోషాది.

యందుఁ దోయములోన నరిగి మధ్యంబు
నందుఁ గాంచనతోయజాంతరసీమఁ
గమలాంశజాతయై కమలయుం బోలెఁ
గొమరారు నొకరాచకొమరి తెఱ గాంచి
నెలపోల్పుఁ గన్న వెన్నెలపులుకరణి
ఒలువై ననిధిఁ గన్న బడుగుచందమున
సంతసంపుచుఁ జేరఁ జని నిచు శేంద్రుఁ
డంతరంగము ప్రేమ సంతంతఁ బొదలఁ

4620

(267. అంతఃపురాగమనము, పట్టమహిషీసంతోషాదివర్ణనము.)

దళుకునెత్తమ్మిపు త్తడిబొమ్మరింటఁ
బొలుపొందురత్నంపుబొమ్మచందమునఁ
జెలువారుబాలికం జేకొని పుత్తి
చెలుపున భావించి చెలఁగి యారాజు
తనపురంబునకు నెంతయువేడ్కతోడఁ
జనుడెంచి నిజనివాసముఁ బ్రవేశించి
తనయులు లేమిఁ దద్దయుఁ బొక్కుచున్న
తనవట్టమహిషి కాదరము రెట్టింపఁ
బద్మిని యనుపేరఁ బాటింపుఁ డనుచుఁ
బద్మజయైన యావసిబిడ్డ నొనఁగఁ

4630

(268. రాజమహిషికలితపద్మినీనామధేయప్రకారము.)

పద్మాఖ్యకన్యకాభివృద్ధిక్రమము.

నాబాలఁ గై కొని యాత్మ నుబ్బొంగి
యాబాలశశిఫాల యనురక్తి మీఱఁ

గొదలేనినెమ్మది గొనకొన్న కూర్చి
పొదలుగారామునఁ బోషింపఁదొడఁగె
నాళికసంభవ నవచంద్రరేఖ
వోలెనానాట సొంపులు మించి ప్రబలి
మొగినీలములరంధ్రముల నెన్నుకురులు
నిగురుజందురువంక లెన్ను నెన్నొనలు

(269. ఆపాదకూళిభాసురసౌందర్యవిశేషవర్ణనము.)

డిగనివిండ్లకు నెక్కుడించుభూలతలుఁ
దొగమొత్తముల నీళ్లఁ ద్రొక్కుకన్నలును

4640

బెలుచశంఖము మొటపెట్టించుగళముఁ
గెలసిచక్కెర నుడికించు పల్కులును
గిసలయంబుల వణకించు కెమ్మోవి
బినముల సీరాఁకఁ బెట్టుబాహువులు
వనజాతములఁ దలవంపించునడుగు
లొనరికయైయొప్ప నొప్పనాతన్ని
ధగధగందళుకొత్తు తలిరంపకాని
చిగురుకరాచూలి జీవరత్నంపు
చక్కనిగుమ్మ వాసనల పూరెమ్మ
చక్కెర కవణాల సాంబ్రాణి తేజ

4650

యవరంజనక్కు మోహసములచొక్కు
కపురంపులప్ప సింగారంపుకుప్ప
చిలుకలకొలికి గొజ్జగిపువ్వుములికి
తొలుకరిమించు కంతుని కేళియించు
ఇంచువేలుపుతీఁగ యెలమించుసోగ
చంచరీకాలక శశిఫాలఫలక
పలకవజ్రపుఁదల్కు బంగారుకళుకు
కలుకుల నెఱివేణి గలకీరవాణి

తృతీయాశ్వాసము

(270. శ్రీరంగనాయకవైభవాదిశ్రవణప్రస్తావము.)

యావనాధిక్యప్రాప్తిక్రమము.

వాణీశనుతపాణి వనభాక్షురాణి
రాణించుకలువ వారనిముద్దుజెలువ

4660

యన నిండుజవ్వని యై రంగవిభుని
సనుఁగులోగుర్మి యొయ్యనలాకలోత్త
నిలకు మింటికి సూత్ర మెసఁగించి మంచి
వెలది చల్లనియేటివెలదిని గాంచి
సొలపుకెంజెడల గొల్సులబాదు గలిగి
తఱుకొత్తుచంద్రకాంతంపుదొట్టులను
వేడుక నిడి చేసి వీవనిజోలఁ
బాడుచు రాతికిఁ బ్రాణంబుఁ దెచ్చి
మునులడెండంపు దమ్ములనిల్చి సిరుల
మొససిన యడుగుదమ్ముల నొప్పువాని

4670

పదియాఱు పన్నియపచ్చ రింతుంబు
గదియ రింగులువారఁ గట్టిచవాని
బుట్టుచు జగములు పుట్టించువాని
బుట్టినిల్లగు తమ్మిపొక్కినివాని
నలదేవమణియు ఘంటాభరణంబు
గలిగి ఘల్లనిమ్రోయు కాలియందియల
కంచుమించుగ నేలఁ గా లొందనీక
మించి మేఘంబులమోదఁ బొలుచును
జెలువారుదొలుబల్కు సెకళింపు లెసఁగఁ
బొలుచుపుల్లులరాయబొల్లని నెక్కి

4680

చొప్పడం ద్రొక్కనిచోట్ల ద్రొక్కించి
యొప్పెడు దేవరాహుత్తరాయనిని

నెఱి నెండకన్నను నీడక న్నెపుడు
 నెఱుంగనివాఁ డయ్యు నెరరార నెండ
 కన్నను నలసేడకన్నను గలిగి
 క్రొన్ననవిలుకానిగురుఁడై నవాసె
 గడపటఁ గడుపులోఁ గాళ్లండఁగాను
 పుడమిపైఁ బుట్టక పుట్టెఁబొ మృదుఁచు
 వేయినోళ్లతోడ వినుతులు మునులు
 సేయంగఁ గన్న లే చెవులుగా వినుచుఁ

4690

బలుకులు గురువునాఁ బ్రబలి నమలక
 మలకలపెనుబాన్పుమైచొప్పువాని
 పొట్టెంపు నెట్టె పు పొందు నీరెండ
 చుట్టుదారల కరాచూలిమీఁదటను
 బంచెవన్నెలతేజిపై వానిమామ
 మించుల నడలించుమించుల గలిగి
 కడిఁదిరాకాసిమూఁకలఁగన్నబొబ్బ
 లిడుబోటుముట్టుమై నెనయించువాని

(271. శ్రీరంగనాథాఖ్యవరనిశ్చయప్రకారము.)

రంగనాథుని రమారమణు రాజసము
 శృంగారమును రూపు చెలువంబు సిరులు

4700

నెఱతనంబును గల్గునేర్పరి యచుచు
 గుఱుతుగ నలవరాంకుశముఖ్యమునులు
 పలికిన దివ్యప్రబంధరత్నముల
 వలన నిచ్చులు విని వరునిగాఁ గోరి
 తనమది నతనిమైఁ దలకొన్న కూర్మి
 నినుపాఱ నాపద్మనీరాజవదన
 చింతించి వలపులఁ జిక్కి లోఁజిక్కి

యెంతయుం దమిఁ జిక్కియే పెల్లఁ దక్కి
పన్నగా నరజాటుపయ్యెదం జేర్చుఁ
బన్నినతమి నాధువయ్యెదఁ జేర్చు

4710

నుడుగక నీరు కన్నుల నాన నిలుపు
నుడివిన సై ప కన్నులనాన నిలుపుఁ
గలసెద నని కోరికలలోనఁ గాంచుఁ
గలసి మేల్కొని కోరికలలోనఁ గాంచు
గాంతు నెన్నును వినుకలితనంబునను
గాంతుఁ జెప్పిన వినుఁ గలితనంబునను

(272. స్వమనోరథవిలాసనిశ్చయాదిక్రమము.)

ఈరీతిఁ దనలోన నిగుర్పొత్తుకొరె
సారెసారెకు దీఁగసాఁగ రంగేళు
దాయక పాయక తలఁపు లేకములు
సేయక రాయక చికిలిచన్మోనలు

4720

కుచ్చక మెచ్చక కొనసాఁగి వలపు
లెచ్చక యిచ్చక మిటుసేయకున్న
నేరీతి వేఁగింతు నే నంచు చింతఁ
గూరిన యారాచకూఁతురిఁ జూచి
చెలులెల్ల మతులఁ జర్చించి యీచెలువ
చెలువ మిట్లేలాకో చెలువంబుఁ దక్కి
చెలులఁ జేరదు వింతచెలువంబుఁ దాల్చి
చెలువార నెటువంటిచెలువునిమీఁదఁ
దలఁపు చేకూరెనో తరళాక్షి కిప్పుడు

.....

4730

తఱివేచి చుట్టమై గాయచందమునఁ
దరితీపు సేయుచు దరితీపువింట

నీనారిపై మూరుఁ డెలదేటినారిఁ
బూని నెత్తావితూపుల నేయఁబోలు
రామాభిరామ నీరామ నారామ
సీమం బరాకు సేసినఁగానియింక
బలవంత మగువంతఁ బెయ దటంచుఁ

(273. ఉద్యానశోభాదివర్ణనము. ఉద్యానవనప్రవేశశీలాది.)
వసంతకాలశోభాప్రలోభనాదివర్ణనము.

జెలు లంతఁ దమపొంత చెలువదోకొనుచు
మందారమాధవీమాలతీతిలక
చందనశారదసాకారసరళ

4740

పూగపున్నగజంబూభూజధూప
నాగకేసరసీపనారంగవకుళ
పనసపాటలపారిభద్రబంధూక
ఘనసారతింత్రిణీక్రముకజంబీర
తరులతాముఖములఁ దనరు నుద్యాన
మరుదార సొత్తెంచునపు డేపు మీఠి
వృద్ధభావము మాన్చి వృక్షాళిఁ గాయ
సిద్ధిబొందఁగఁ జేయుసిద్ధముఖ్యుండు
కంతునెచ్చలి వేల్పుగములవిందులకు
సంతసం బొదను వసంతఁ డేతేరఁ

4750

దోయజబాణకత్తులనారు వోతె
నాయెడం దలిరించె నవసీజతతులు
విరహులడెందముల్ విదళింప బిట్టు
దొరిగెడుర క్తంబుతోఁ దొప్పదోఁగి
రాగిల్లుమరునఖరంబులో యనఁగ
బాగొవ్వెఁ గింశుకప్రసవాంకురంబు

లీయింతిచనుగవయెడ రంగవిభుఁడు
పాయకయుండఁ జొప్పడు మీఁద ననుచుఁ
దెలిపెడిగతి మిండతేఱిమొత్తంబు
లలరుగుత్తులయెడ పలరి చూపట్టె

4760

నప్పు డారాజకన్యకచెలుల్ చెలిమి
చొప్పడఁ దనుఁగూడి జోడుగా నడువ
జొబ్బిలుకమ్మకన్తురిగబ్బు లొరయ
గుబ్బచన్నులతళుకులు బిత్తరింప
మరుని సామ్రాజ్యరమాదేవికరణిఁ
దరుణులతోడ నెంతయు నొప్పు మిగిలి
వలపలిచలిగాలివలన నల్లాడు
వెలఁది హుంబాలెలె వీచోపులుగను
దళుకొత్తుతలిరుబద్దలు నవరించి
బలువిడి గోయిల నడవాళ్ళు నడువఁ

4770

దనరారు చిలుక మొత్తపువందిజనము
తనదుముంగల బిరుదము లుగ్గడింపఁ
బొదలఁ దుమ్మిదనకీపులు బిట్టుమొఱయఁ
బొదలుచుఁ జదలఁ బుప్పొడిదుంము తెగయ

(174. వసంతకాలపంచభాణాదివిలాసప్రకారము.)

వడివసంతుఁడు దళవాయియై నడువఁ
గడుసొంపు మిగిలి చక్కదనంబు తెనఁగు
పంచవన్నెలతేజి ఖడివాగె నడవఁ
బంచబాణుఁచు విజృంభణవృత్తిమొఱసి
మినమిన మనుచుఁ గ్రొమ్మించులు గలుగు
పసనికర్ణి కలుగు బసిఁడిఘంటలును

4780

గ్రొమ్మించు చెంగల్వ కుచ్చులవెలది
తమ్మిలేదూడుదంతపు గోడియలను
దిలకించు పవడంపుఁ దీగెత్రాడులను
బలువన్నె విరుల కుప్పడ మైనపడము
నలరు మొల్లలవెండి యనుసులతోడఁ
జెలువొందు పూదీవెసెల గొమ్ముకొమ్ము
గొనబుచూపట్టు కుంకుమపువ్వు వఱపు
నొనరిక చిగురాకు టొరంగును గలిగి
యలరారు చిన్నాణ మైన యందలము
పొలుపొంద రాయంచబోయలుమోవ

4790

నంచలవలరాయఁ డావేళ నేగు
డెంచి యచ్చోట వర్తింపుచునుండె

(275. రాజకన్యావనవిహారప్రస్తావము. కుసుమశోభాద్యైకర్షణప్రకారము.)

న త్తఱిఁ జెలరేగి యాకన్యప్రొత్తు
కత్తియల్ వనకేళిఁ గావింపఁదలఁచి
కెరలి గేదంగుల గిల్లి రాగిల్లి
పరిమళోత్పలములు బట్టి చూపట్టి
కదిసి గొజ్జంగులఁ గామించి మించి
తుదలేని పుష్పజాతుల రాసిరాసి
పోదఁడు రండని పొదరిండ్లు దూరి
కదియుచు నుమవారిఁ గైకొన్నవారిఁ

4800

జేరి చేమించి గొజ్జెగి నీటముంచి
సారెకు నీరీతి సరసంపురీతి
విలసిల్లుచుండెడువేళ నామెఱుంగు
తలిరుబోలులఁ జూచి తమ దామె చొక్కి

తృతీయాశ్వాసము

(276. నానావిధవిలాసచేష్టాదివర్ణనము.)

విటపులు గొన్ని పర్విన ప్రేమతోడఁ
జటపొటలాడ రంజిలి విట్టవీరి
తముఁజూడఁ గాన చేతనమూర్తులయ్యు
భ్రమసి చొక్కుచు నెంతెవలవింపుచును
నేలీల నను గూడి యీముద్దులాడి
కేలిమై బిగ్గకాఁగిటఁజేర్చు నొక్క

4810

యరయంగ నిదియేల యాకలకంతి
పరికించి యొకపాటఁ బాడినఁ జాలు
నంతయేమిటికి నయ్యమృతాంశువదన
వితగాఁ దన్ను నవ్వినఁ జాలుఁ దుదిని
అదియేలఁ దనతోడ నాకీరవాణి
యదనెన్ని యొక్క మాటాడినఁజాలుఁ
దలఁప నాగతియేల తరుణి నామీఁదఁ
జలువవాతెర తేనె చల్లినఁజాలు
నదియేల తుదిని తోయజపాదపదము
ముదమున నామీఁద మోపినఁజాలు

4820

నని కోరుచుండెడు నమ్మహీజములు
యనురాగ మెఱింగి యుయ్యబుజాననలు
నకలంక నిజరూపహావభావముల
వికసింపజేసి రవ్వేళ నాచెంత

(277. శ్రీరంగరాజాగమనము.)

రంగభూవిభుఁ డొనరంగ భుజంగ
పుంగవముఖులెల్ల బొలమరు లగుచు
జగడించు నిగమంపు సారమేయముల
డిగిన సూత్రంపు బట్టెడలచేఁ బూని

సైరింపలేక యచ్చనలాడు తమిని
గూరినచింతఁ గూర్కొనుచుండు తఱిని
అలరంగ విభుఁడు మోహనరూపరేఖ
నెలయించి యెలయించి యింపు పుట్టించి

4880

యరుదెంచె తనదుగేహమున కవ్వేళ
మరుబారిఁ జిక్కి వేమరుఁ బొక్కచున్న
చెలువచందముఁ జూచి చెలులెల్లఁ గదిసి
సాలవనం డొరుమోముఁ జూచి యిట్లనిరి
డాయదు మనలతోడను జారువలువ
మూయదు చనుదోయి మోహనం బొదవఁ
జేయదుగానంబు చెలువారు వేనఁ
బూయదుకస్తూరి పొలుపొందునొసలఁ
దీర్పదు తిలకంబు తిన్నఁగా వీణఁ
గూర్పదు గేదంగి క్రొమ్ముడిచెంతఁ

4890

(283. విరహవేదనాధిక్యసంతాపాది.)

జేర్పదు ముద్దురాచిలుకకు చదువు
నేర్పదు కంటిరే నే డెంతవంత
యలరంగపతిఁ జూచినప్పటినుండి
చెలువమారునిబారిఁ జిక్కిసొక్కెడిని
అలివేణి నింతనేయఁగవల దనుచుఁ
బిలిచి యెవ్వరిని ప్రియము సెప్పుదము
కలయుగీరంబు మిక్కిలి వాతరట్టు
పొలుచుగోయిల నన్న పొంపుడుచేయ
మలయ దుమ్మెదలు దిమ్మరిదిప్పకాయ
లిలఁ జందమామయెయ్యెడ బక్షసాతి

4900

సాలయు నీచలిగాలి సోమరిపోతు
ఎలయించు విలుఁ డన్న నెగపోతకాఁడు
కావున సురభి సాంకవలిప్తదేహు
శ్రీవేంకటేశ్వరుఁ జింతింపరమ్మ
రామనామముఁ బదరక యెన్నగమ్మ
రామపైఁ గనకాంబరముఁ గప్పరమ్మ
వేగ నాగశయాను వేడికోరమ్మ
యోగీంద్రబృందవంద్యుని గొల్వరమ్మ

(283. విరహతాపోపశాంతిరచనానైఖరి.)

యనుచు నై తోవోపచారాదులునేయ
మనసిజతాపంబు మఱియు రెట్టింప

4910

నొకవిధంబునఁ జెలు లొకకొంతతడవు
నకుఁ దేల్చిరాజకన్యక బుజ్జగించి
రాకుమారిక యంతరంగంబుఁ జెలిసి
తోకొని చెలులు తోడ్కోనగరికిని

(284. ప్రియనాథవిషయకప్రశ్నాదిక్రమము.)

జినుదెంచి రంభ నాచనవిరేణ్యుండ
తనుజాతయున్న చందము విలోకించి
కడుఁ గూర్మివొడల సంగడిసెజ్జవీరాఁడ
నిడికొని యొక్కమా టెలమి వాటిలఁగఁ
బరికింప నిన్నొళ్ల భావంబులేదు
వరచింతనొందె నీభామాలలామ

4920

యని లిండుజవ్వనియగుట భావించి
తనలోనఁ దానె యెంతయు విచారించి
మాయమ్మ నీకెట్టిమగఁడు గావలయు
నీయెడ భయము లే కెఱిగింపు మనిన

ముసిముసినగవు కెమ్మొవిపై నిగుడ
నొస పరిముద్దుమో మొక యింతయెత్తి

(285. రంగనాథాఖ్యసరసిశ్చయనివేదనః.)

తదనుగుణసంతోషప్రాప్తిక్రమము.

పరునొల్ల నల పరాత్పరుఁ డైన రంగ
వరుని నావరునిగా పరియింపవలయు
నన విని కడు వెఱుంగంది యారాజు
తనుజాతఁజూచి పన్నజభవాదులకుఁ

4930

జర్చింపఁగా నగోచరుఁడైన విష్ణు
నర్చావతారుని నారంగధాముఁ
గోరుటయెట్లు నీకోరినయట్లు
కూరిమితోడఁ జేకూర్చుటయెట్లు
లిలలోనఁ బసిబిడ్డ లెఱుంగమిఁ బిలిచి
యలచందమామ వెన్నడిగిన టయ్యె
నని విచారముచేయునపుడు విస్వీధిఁ
గనకాద్రి నీలశృంగము వొల్చినట్లు

(286. రంగపతిప్రత్యక్షదశానప్రకారము.)

పసిఁడిరెక్కల తేజిపై నెక్కి రంగ
వశుధేశుఁ డఖిలదేవత లెల్లఁ గొలువ

4940

నరుడెంచి ప్రత్యక్షమై రాజుఁ బిలిచి
కరమర్థిఁ పద్మినీకన్య నిమ్మనిన
జననాథుఁడెంతె విస్మయమంది రంగ

(287. చోళరాజకలితరంగనాథస్తుతిప్రశంసాది.)

జననాథుపాదకంజముల మ్రైవ్రాలి
రంగ ! పక్షింద్రతురంగ ! వేదాంత

తృతీయశ్వాసము

రంగ ! సత్కరుణాంతరంగ ! యభంగ !

కౌతుకంబున నేడుగాఁ గృతార్థుండ

నైతి ధన్యుడ నైతి ననఘుండ నైతి

ననుచు సంతోషబాష్పాంబుపూరములు

కనుదోయి నుప్పొంగి కడలుకొనంగ

4950

(288. పద్మినీరంగరాజపఃణయవై భవము.)

వినుతులు మఱియు వేవేలు గావించి

ఘనతమైవీడ్లెఁ గై సేయఁ బనిచి

నరసురాసుర యక్షనాగకిన్నరులు

వెఱఁగంద శ్రీరంగవిభునకుఁ బ్రేమ

ననువమలగ్నంబు నందు లో కై క

జనని హృద్యినీ జలజాతనేత్ర

వరవై భవముల నుద్వాహంబుసేసి

యరణంబుగా నప్పు డానతీమణికి

సిరిమించు పసిఁడి జేసినతండులములు

వరుసమున్నూట యర్పదిగలంబులును

4960

(289 ఉత్తమయాతకద్రవ్యసమపఃణాది.)

గోపురమంటపాదినిర్మాణప్రకారము.

అనిశ్చేదు నారతు లర్పించి పెక్కు-

నరహ

జక్షణలఁ బెక్కువాహనంబులను

అనదృశరత్నధనాదివస్తువులు

నొసఁగి తక్కినయట్టి యుచితము ల్పలిపి

రమణీయగోపురప్రాసాదమంట

పము లనేకములు చొప్పడమానికములఁ

(290. హరిభక్తిజ్ఞానానందానుభవప్రకారము.)

పద్మసీరంగపతినివాహకధాత్రవణాదిఫలము.

గట్టించి శ్రీరంగఘనునకుఁ దనదు
వట్టికి సకలసంపదలు నర్పించి
పరమవిజ్ఞానసంపదఁ జెంది భక్తి
పరతఁ దత్పాదతాత్పర్యుఁ డై యుండెఁ

4970

బరమమైయుప్పు నీవద్మినీకన్య
చరితంబు ధరలోన జను లెవ్వరేని
వినన వ్రాసినఁ జదివినఁ బేరుకొన్న
నెనలేనివేడ్క నభీష్టంబు లొదవు

(291. నిమగ్నానగరస్థబ్రాహ్మణోత్తమమహిమ.)

కాతికమానగోపిణీనక్షత్రదినములో శ్రీవత్సాంశముగా కవియోగి

[తిరుప్పావణాశ్వాస] నామకాష్టమయోగిప్రాచుభావానము.

ననుపమం బగు నమ్మహానగరమున
వనజాతనేత్రు శ్రీవత్సాంశ మొత్తె
వ్రచురవైష్ణవకులపాథోధిశీత
రుచినాఁగ కా ర్తికరోహిణీతార
జనియించి కివియోగి సన్నతుం డగుచు
ననఘుండై తిరుపాణుఁ డనుపేరుగలిగి

4980

(292. ఆబాల్యహరిభక్తిరసానుభవప్రకారము.)

యుదయ మొందిననాటనుండి రంగేశు
పదచింతనామృతపానంబు నేసి
తలఁపులోఁ బ్రకృతిరోదనము నోదనము
సలుపక కొలుపక జలకాక్షుభక్తి
సరవిధారకముఁ బోషకమునుగాఁగఁ
బరమయోగానంద భరితుఁ డై యుండె

(293. వీణావాదనద్వారా శ్రీరంగనాథకళ్యాణ గుణకీర్తనము.)

లాలిత సకల కళావేత్తయయ్య
నాభీకకుక్షిగానవిలోలుఁ డగుచు
వేణునాదము సల్పు వెన్నుఁడో యనఁగ
వీణావ్రవీణుఁడై వీణచేఁ బూని

4990

(294. శ్రీరంగక్షేత్ర మాహాత్మ్య నిఘాంఠము.)

కావేరి దక్షిణతీరాశ్రమస్థ కవయోగకళిత హరిగుణకీర్తనము.

యరుదెంచి నిచ్చలు నా రంగభూమి
హరి దివ్యమూర్తిగా నాత్మభావించి
యావీడు ద్రొక్కరాదని తలపోసి
కావేరి దక్షిణాంగణ నీమంచుందు
నలరంగ విభునకు నభిముఖంబుగను
నిలిచి తత్పదభక్తి నిరతఁ జెంపొంది
తలపు నెత్తమ్మిలోఁ దద్దివ్యమూర్తి
బలుకుఁ దద్గుణదివ్య భవ్యకీర్తనము
నిలిపి హస్తముల వీణియఁ గీలుకొలిపి
కలయంగఁ దంతులొక్కటఁ బొచుపబిది

5000

(295. వీణావాదనస్వరలయగ్రామమూర్ఖనాదివిశేషము.)

కొనవేల శ్రుతి తంత్రీ గూడంగ మీటి
మునుమంద్ర మధ్యమము లుదారకమును
నిరవొందఁ జూపి యాయిత మొనరించి
స్వరలయ గ్రామమూర్ఖుల నంచులెఱిగి
స్ఫురితకంపిత ముఖ్యముల బాగులెనఁగ
వరరసరీతి భావములు చొప్పడఁగ
ఘనశుద్ధమును సౌళగమును సంకీర్ణ
మును తేటవడ జగన్మోహనం బొదవ

వీనులవిందుగా వింతగా సామ
గానలోలున కెంతె కర్ణామృతముగ

5010

సతతంబు నీగతి సవరేయిదనుకఁ
బ్రతిలేని కూర్చి విపంచి మీటుచును
ఎడపడకుండఁ బెక్కిడు లీగతిని
గడివోనికూర్చి గైంకర్యంబు సేయ

(296. శ్రీరంగనాథకలితపీఠాగానశ్రవణానందాదివణానము.)

నా మహాయోగి గానామృతంబునకు
శ్రీ మానినీయోగి శ్రీరంగవిభుఁడు
చిత్తంబులోన రంజిలి పద్మమోము
నెత్తమ్మి మిగులనూనిన ప్రేమఁ జూచి
నంటున నయ్యోగి నాథుగానంబు
వింటివే వీనులవిందు లయ్యెడిని

5020

అమితమై నాకు న య్యమరులు గ్రోలు
సమృతంబుకంటె మోహనము చూపెడును

(297. శ్రీరంగనాయకా ప్రాథమాప్రకారము.)

అన విని శ్రీదేవి యంబుజోదరుని
గనుఁగొని హస్తవంకజములు మోడ్చి
దేవ ! తావకదయాదృష్టిఁ జెన్నొంది
భావింప నీ ప్రాణపద మైనవాని
బరిపూర్ణమై ననీ పదపద్మభక్తిఁ
బెరసి దేవరకింత ప్రియమైనవాని
బరుని సంగతి వెలుపలఁనుంప ? దగునె
పరమాపుగాఁగఁ జేపట్టి నీ కరుణఁ

5030

తృతీయాశ్వాసము

(298. ఆస్థానమంటపములో కవియోగిస్థితక్రమానుమోదనము.)

లోకసారంగాభ్యుముని ప్రేమణము. తమార్ధ్యపుండ్రవస్త్రాలంకారాదివర్ణనము.

దిలకింప నికటవర్తిని జేసికొనఁగ
వలయునాపుండ్ర రమావరుండ మోదించి
యనిశంబుఁ దఃకుఁ దోయంబు లర్పించు
జననులెం డగు లోకసారంగమాని
కలితగంగాతరంగముల నెన్నడుమఁ
బాలుపొందుచున్న పుష్పిడిచాళు లనఁగ
ధవళోర్ధ్వపుండ్ర మధ్యముల శ్రీచూర్ణ
మవిదలరేఖ లై యనువొందుచుండ
నిగనిగ మనుచు వెన్నెలసోగ చెలువుఁ
దెగడు ధోవతులెంతే తేజఃల్లంగను

5040

జిలుగు వెన్నెలలమించిన జన్మిదములు
వలనొప్పు తిరుమణి వడము లి. పొంద
రాజిల్లు శంఖచక్రములు నామరంబు
తేజరిల్లంగ యోరదిద్దినయట్టి
పుత్తడిబిందె మూపునఁ జేర్చిగొనుచు
నత్తఱి గావేరి కరుదెంచి డిగ్గి
తొలకించి యొక కొన్నితోయము ల్నించి
వలిపెంపుఁబావడ వాసెనంగట్టి
పొలుపొందఁగా శిరమునఁ బొందుపఱచి
పలుమరులోగుచుఁ బడములెన్నుచును

5050

(299. పూర్ణమంభ ఘతచామరవీజనపూర్వకముగా గాయకమునిసమానయనాజ్ఞా
కథనప్రకారము.)

గరమువేడుక సుధాకలశంబుఁ దెచ్చు
గరుడుఁడోయనఁగఁ బ్రకాశించిచెంత.

S. V. O. COLLEGE,
T. T. D. GIFT SCHEME

ధవళాతపత్ర సంతతి సందడింప
వివిధవాద్యములు వేర్వేర ఘ్నా ర్ణిలఁగ
మదకరు ల్లోలువఁ జామరములువీవఁ
ద్రుదశేంద్రముఖ్యు లెంతే సన్నుతింప
నెమ్మిమై సగరిలోనికి నేగుదెంచి
క్రొమ్మించు లన హేమకుంభంబుఁ దెచ్చి
తనదుమంగలనిడఁ దద్దయుఁ బ్రీతిఁ
గనుఁగొని శ్రీరంగకాంతుఁ డిట్లనియె

5060

(300. శ్రీరంగరాజదివ్యాజ్ఞానివేదనప్రకారము.)

నాసద్గుణములు వీణను దెల్పికొనుచు
నాసీనుఁ డైన గాయకసార్వభౌము
సలపాని వేగ నీయంసంబునందు
నెలమిమై నిడికొని యిటకుఁ దెమ్మనిన
శ్రీరంగవిభుమాట చెవిసోక లోక
సారంగముని మానసమున నుప్పొంగి
కమలజాదులకునుంగనరానియట్టి
కమలలోచనుఁ డెంత కరుణించె నితని
జెదర కహ్మానీంద్రుం జెందుభాగ్యంబు
తుదినెన్న నారదాదులకై నఁ గలదె ?

5070

యనుచుఁ గవేరకన్యక దాఁటిచేరఁ
జనుదెంచి యూలోక సారంగవశాని
తనుబట్టఁ గమకించు తలఁపు డెందమునఁ
గనియుఁ గాననివానిగతిఁ జక్కనిలిచి
గ్రక్కునం దనుబట్టఁ గదిసినం జూచి
యొక్కడ వచ్చెద వెలుగవే నన్ను

తృతీయాశ్వాసము

(301. గాయకమునిసమానయనప్రకారము,
హరిపాదకమలసేవానందాదిప్రాప్తికమము.

రాకు రాకు మటంచు రయమునఁ గదలఁ
బోకు పోకు మటంచుఁ బొంచిపోసీక
బలువిడివడిఁ గూడ బరతెంచి యతని
జల పట్టిపట్టి భుజంబుమీఁదటచు
ఎక్కించుకొనుచు రంగేశు సన్నిధికి
మక్కువఁ దోతెర మానివాహుండు
చేరంగ నేగి రాజీవాస్త్రగురుని
శ్రీరంగనాథుని సేవించి పొంగి
యమలుండై యాదినాయకుఁ డైన నన్నుఁ
దమదాసులకు దానుఁ దగఁజేసి రంగ

5080

(302. శ్రీరంగనాథ శ్రీవేంకటేశదాశరథ్యాద్యవతార మహిమానందాదివర్ణనము.)

రమణుఁ డౌ వేంకటగ్రావేశుపాద
కమలముల్ నాకన్నగవ నెలకొనియె
నలఘుప్రసన్నుండై యఖిలలోకములు
గొలిచి దై త్యుల గాడకులముల నఱకి
కౌతుకంబున నొప్పు కాకుస్థతిలకుఁ
బీతాంబరంబునఁ బెరసె నాతలఁపు
చక్కని వేంకటేశ్వరు బ్రహ్మఁ గన్న
పొక్కిలి యరసంజపోలుపు లల్లార్చి
సిరిమించు లొయ్యారి చెంగావివలువఁ
బరికింప నాప్రాణపదమై తనరై
బవరాన లంకాధిపతిపదితలలు
తివుట నొక్కమ్మునఁ ద్రైశ్యంగనేసి
మధుసానమధుమత్తమధుకరజాల
మధురసాదంబుల మా నగ్గలించి

5090

5100

మొనసిన పెనుదేటిమూకలమొగలు
 లనియాడునమ్మల యలరంగ భూమి
 నుల్లసించిన దేవు నుదరబంధంబు
 నుల్లంబులోన నా కుల్లసిల్లెడిని
 మున్నింటి ఘోరాఘములవేరుఁ దెవ్వ
 నన్నింటిఁ దనకృపయనుకత్తిఁ దఱగి
 తనవానిఁ జేసి నాతలఁపులో నిలిచి
 తనరారు శ్రీరంగధారుణీనాథు

(303. శ్రీరంగేశ శయనప్రకార సేవాదిపర్వనము.)

సిరులు దేరుచునున్న శ్రీవత్సలము
 కరమర్థి నను బంటుగాఁగఁ గైకొనియె

5010

హరు బ్రహ్మహత్యవాయఁగఁ జేయురంగ
 వరు నజాడంబులు వడిమింగుచుండు
 కమనీయకరమైన గళము నన్నిపుడు
 ప్రమద మెలర్పంగ బంటుగా నేతె
 దదధగం దళుకొత్తుదరము చక్రంబు
 నొగిఁబూనిశేషుపై నొప్పు రంగేశు
 నిగనిగ మనుచుఁ దేనియసోనఁ గురియు
 చిగురుకొమ్మొదికిఁ జిక్కె నాతలఁపు
 గండుదుమ్మెదలతోఁ గనుపట్టు వికచ
 పుండరీకములసొంపులు దువాళింపఁ

5120

దెలుపులై నలుపులై తేటకెంజాయు
 లొలయంగ నొప్పు నీయురగేంద్రశాయి
 కన్నుదామరలవికాస మెంతయును
 నన్ను నీవేళ మిన్నక డక్కఁగొనియె

తృతీయాశ్వాసము.

(304. హరివైభవ కీర్తనాసంహృద్యభవము.)

ఘనజగత్త్రయమును గడుపులో నునిచి
తనర నొక్కట వటదళశాయియైన
యీ రంగనాథుని నిందిరతోడ
హరిజాలంబుల నలరు నెమ్మేను
ఎట్టిచిత్రమొ కాని యిట్టె నాతలఁపు
గట్టిగాఁ దనసొమ్ముగాఁ జేసికొనియె

5130

నవసీతచోరుండు నా మనోహరుండు
నవరళ భుభమ్మూర్తి యగు రంగశాయిఁ
గనుఁగొన్న యీ తన కనుదోయియొండు
గనకుండుఁగా కనుక్రమము దీపింప
జానవారాతి డెందముఁ బ్రవేశించి
లీనమై తొంటిపోలిక నుండె నతఁడు

(305. మునివాహనయోగిచరిత శ్రవణపఠనాదిఫలము.)

హితమతి మునియంస మెక్కినకతన
నుతికెక్కి మునివాహనుం డనువేర
ఘనభక్తి నీ యోగికథ యెవ్వరేని
వినిన వ్రాసినఁ జదివిన నుతించినను

5140

నిచ్చు బొంగుచు నిందిరేశుండు సిరికి
నిచ్చిన చన విచ్చు నెడవగ యనుచు

(306 గ్రంథసమపూర్ణక్రమము. కవిపంశవణానము. నిజకావ్యమహిమ. తృతీయాశ్వాసనిగమనము.)

నలమేలు మంగళ నమలాంతరంగ
కలిసీలవేణికి నబ్ధపాణిని
అతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
పతికి సరోముఖ్య భక్త సంతతికి

నంకితంబుగను శ్రీహరిభక్త నికర
పంకజార్యమతాళ్ళపాకాన్నయార్య
తనయ తిమ్మార్యనందన రత్న శుంభ
దనుపమ శ్రీ వేంకటాద్రిశ దత్త

5150

మకరకుండలయుగ్మ మండితకర్ణ
సకలవైష్ణవపాద సుసేవకాబ్జ
నదలనావధూలబ్ధ సరసకవిత్వ
విదితమానస తిరువేంగళనాథ
కృతమైన పరమయోగి విలాసకృతిని
యతులితం బగు తృతీయాశ్వాస మయ్యె.

పరమయోగి విలాసము.

చతుర్థాశ్వాసము.

(307. శ్రీయలమేల్మంగ జేవీ వైభవప్రకాశం. శ్రీవేంకటేశ స్మరణప్రార్థనాది.)

[ద్వీపద]

హైమసరోజాంగ ! యలమేలుమంగ !

—

జీమూతనంకాశ ! శ్రీవేంకటేశ !

మునిశాలికా సారముఖ్యభక్తాళి

వనమాలి ! యవధారు వనదానశీలి !

5160

భావించి మున్నీటిపడ తులలోనఁ

గావేరినరి యెన్నఁ గావేరి యనఁగ

దీపించుపుణ్యనదీమణిచెంతఁ

(308. చోళదేశస్థు మండంగుడినామక త్తేత్రపర్ణనము.)

జూపట్టు శుభలీలఁ జోళదేశమున

నలరు ఘండంగుడి యనుపేరుగలిగి

జలజాత జాతుని జలజాక్షి యతితి

యగ్రహారంబన ననుమొంది యున్న

యగ్రహారం బొప్పు నమితనంపదల

నాసురరిపుచరణానకులై న

భూసురవర్షు లెప్పుడు నప్పురమున

5170

(309. ఊర్ధ్వశిఖా బ్రాహ్మణగణ వైభవాదికథనము.)

నఖలాగమజ్జలు ననఘులు నూర్ధ్వ

శిఖులు నిజాశ్రమోచితకృత్యవరులు

నై సప్తతనంఖ్య నలరియుండుదురు
 వీనమంతకునై న విధి లెక్కగొనరు
 అందునఁ గలిదోషహరణంబు సేయ
 నిందిరాసఖుడై న హేమాంబరుండు
 లోకరక్షణవృత్తిలోలప్రతిజ్ఞఁ
 జేకొని నిరతంబుఁ జెన్నొందియుండు
 ననిశంబు యాగభాగాసక్తిచట

(310. విప్రదంపతి శుభగుణశీలాది)

ననిమిషుల్ సకటుంబులై వసింపుదురు

5180

తమచతురాననత్వముఁ బోల దనుచుఁ
 దమిఁ జతురాననత్వము సడ్డఁగొనరు
 తృణముగా మేరువుఁ దిట్టంగఁగలరు
 తృణము మేరువుగాఁగ దీపింపఁగలరు
 చలన మొందనియట్టిచక్రినంసక్తి
 గలిగి యజ్ఞజనాయకత్వంబు నొంది
 యొప్పుదు రెల్లప్పు డుర్వీనురేంద్రు
 లప్పురి నాపావనాత్ములలోని
 సకలవేదాంతవిశారదుండై న
 యొకవిప్రవరుకాంత యుదరంబునందు

5190

(311. ధనుమాకాస శ్రేష్ఠసత్కృత దినములో శ్రీహరివనమాలాంశసవమయోగీశావతారము.)

విప్రనారాయణనామకథనము.

జిష్ణుతారను మార్గశ్చిరంబునందు
 వైష్ణవాన్వయభవ్యవనధిచంద్రుండు
 వనమాలికామోదవహ మైనయట్టి
 వనమాలికాంశంబు వచ్చి జన్మించి
 ధారుణిమైన సాధారణవిప్ర

నారాయణుండను నామంబుఁ దాల్చి
జననిగర్భములోనె సకలంబు నెఱిగి
జనసుతుం డగు పరాశరహాని వోలె
మాతగర్భములోనె మహిమతో లోక
మాతనెమ్మోముదామరతేఱులై న

5200

(312. జన్మప్రభృతిరంగనాథకటాక్షవీక్షాప్రాప్తికమము.)

యూరంగపతికరుణాపాంగతతులఁ
జేరంగఁ గలుగుటఁ జేసి భాస్లి
సర్వసర్వంసహచక్రంబులోన
సర్వజమహ్మర్తినా జరగి నాఁనాఁట
బెరుగుచునుండెను పిన్నప్రాయమున
సరసి గురుండు నిజాగమోక్తమున

(313. ఉపనయనాద్యాపరణము. శ్రీరంగనాథసేవాపరిచర్యాది.)

నయమార్గమున మహానినాళీకవిష్ణు
నయనంబునకు నుపనయనంబు నేసి
వనజాక్షుతో నొప్పు వసుదేవుకరణి
ఘనమోద మాతృలోఁ గడలొత్తనుండె

5210

పెనుకొని తనలోన విజ్ఞానలతిక
ననలొత్త శ్రీవిప్రనారాయణుండు
కంసారిపాదపంకజభక్త జెంది
సంసారసారం బసారం బటంచు
శ్రీరంగపతిసేవ నేయుచుఁ గన్ను
లారంగ నతనిసోయగముఁ గన్గొనుచు
నతనికింకరులతో ననిశఁబుఁ గూడి
యతనికై ంకర్యంబు లాత్మఁ గోరుచును

గరిమవైష్ణవ గృహంగణముల ముక్తి
కరవృత్తి యగు మాధుకరవృత్తిఁ జెంది
ఘననీలతనునకే కైంకర్య మిష్ట
మని యెంచి యొక యుపాయముఁ గాంచి యతఁడు

5220

(314. విప్రనారాయణకృతపుష్పిద్యానకైంకర్యాది.)

శ్రీరంగభాము పశ్చిమభాగనీమఁ
జేరువఁ గావేరిచేత నెల్లపుడు
నలరుచు శ్రీమకుటాంతరీపాఖ్య
గలిగిన యొకదీని గాంచి యచ్చోట
నుద్యాన మొక్కటి యొనరితు ననుచు
నుద్యుక్తుఁ డగుచు నయ్యుర్విభాగమునఁ
జిల్లరములు చెట్టుచేమలు నఱకి
కల్లగా వైచి నల్లడఁ బాదుపఱచి

5230

నినుపుగాఁ గావేరినీరుగాఁరెమునఁ
దనివార నెత్తి యంతట జేడవెట్టి
యలిపచ్చియెయుండ నొక యింతయుఁ
పలకెక్కి గుగ్గిలపదునుగా నిచ్చి
పరుపడి గుద్దలిపార సొంపార
నిరుచాలువడఁ ద్రవ్వె యిరువాటు వైచి
కాలువ లొనరించి గనిమలు దీర్చి
చా లేర్పరించి యా చాయ నంతాతఁ
బాదులు సవరించి పైరులు పావి
పోదులు నొరివి నేర్పున నాటుకొలిపి

5240

(315. పుష్పారామవర్ధితనానావృక్షలతాదిలాసము.)

యాయెడ నీరాస నలరు పూబొదల
డాయఁ జెంగల్వమోడలు పొందుపఱచి

కాపాడి గూడులుగట్టి శై త్వంబు
పైపై నఁ గావింపఁ బ్రబలి నానాఁటఁ
బొన్నలు బొగడలు బొండుమల్లియలు
గన్నెరుల్ కలుగొట్టు కాంచనంబులును
మల్లెలు కురువేరు మరువంబు పచ్చ
మొల్లలు నారదంబులు గొజ్జగులును
బారిజాతములును సంపంగులు తులసి
గోరంటలును గేతకులు సశోకములు

5250

మొదలై న భూరుహంబులు పుష్పలతలు
పదివేల తెరఁగులఁ బ్రబలి చూపట్టి
యొక్క కై వడి లాకలాత్తి తలిర్చి
పక్కొమ్మలిడి పాదుపడి చెట్టుగట్టి
యలరుచు నొకటి సహస్రమై పెరిగి
చలిమిఁజి శాఖోపశాఖలై నెగడి
వెడవెడ తూణంబు వెడలినయట్టి
వెడవిలుమిట్టల వింతలై యొప్ప
మొసఁచూపి సనలొత్తు మొగడులం దనరి
మినుకుదేలులతోడ మేకులు చేసి

5260

యీనిసగతి నొక నిగురుబక్కొమ్మ
గానరాకుండ సల్లడ విఱవీఁగి
పరిబండ్ల నాఁ గనవచ్చు బొమ్మనఁగ
నెరతావి దిక్కులనిండి వాసింపఁ
గ్రిక్కిరియుచుఁ బుష్పగిరులచందమున
నొక్కెడం బూచె సయ్యవీర్వజతతులు
ఆ పూనిశీతాంశుఁ డంతరంగమున
నామోదవార్ధి నోలొడి యంతటను

దనపెట్టు పైరులు తినకన్ను లెదుట
ననిచె గా యనుచు నానందించు నడుమ

5270

(316. తుళసీపుష్పమాలాదిసమపకాణక్రమము.)

సారిది మరందంబు సోనలు గురియు
సురపొన్ననీడ భాసురముగా నొకటి
సవరగా నడుమను జవికె గావించి
బవరిగా దట్టంపుఁ బుదిలి వెట్టి
యినుఁ డుదయించు నయ్యెడ మేలుకొంచి
తన యనుష్ఠానంబుఁ దప్పక తీర్చి
మనురాజ మైనట్టి మంత్ర మెన్నుచును
ఘనమైన పూవులకరడి గీలించి
యరిగి యవ్వనములో నందంద తిరిగి
యరవిరులై యున్న యట్టి సూనములు

5280

ననిచి గోదమగింజ ననలొత్తు తులసి
దినదినంబును గోసితెచ్చి వేర్వేఱఁ
జనుగకుండఁగ నీరు చిలికించి తొలఁచి
పనుపడఁ గదళికా పత్రముల్ పఱచి
యందుమై వేర్వేఱ వావిరు లునిచి
పొందుగా మునుమున్నె పోజినయట్టి
నార చెన్నార నన్నంబుగాఁ జీరి
చేరువఁ దా సుఖాసీనుడై యుండి
బొటవేల దర్జనిం బూవులు రెండట
నటన గీలించి లో నార సంధించి

5290

తొడిమతోఁ దొడిమ పొందుపడంగఁ జుట్టి
మిడివేళ్ళ నందుమై మెణకుగా నై చి
యెడనెడం దులసి నయ్యెడ నరవిరులు

చతుర్థాశ్వాసము

గడుసొంపుమీఱంగఁ గట్టి మాలికలు
బొందులు తావడంబులు వింతవిత
కందుకంబులు నొప్పుగా నవరించి
పూవులు సజ్జలోఁ బొసఁ గంగఁ బెట్టి
తావివోవకయుండ దళముల మూసి
అది తనముంగేల నమరియుండంగ
నదలున కు త్తరీయము మునుం గిడుచు

5300

(317. ద్రావిడవేదపతనశ్రవణానందాద్వివేఖిరి.)

గనియరుపూచాయ గలసీరుకావి.
గనుపట్టుశాటి మీగాళ్లతో నొరయ
వినుతిమై ద్రావిడవేదంబు చదివి
కొనుచు వైష్ణవు లెదుర్కొనినంతలోనె
యడుగులు వ్రాలి శ్రీహరిభక్తి మేన
వడియంగ నాయోగిపరుఁ డేగుదెంచి
శ్రీరంగనగరంబు చేరంగవచ్చి
యారంగవతిఁ గన్నులారంగఁ జూచి
నుతియించి శౌరి మనోపీఠి నిలిపి
యతనిదామోదరాహ్వయము సార్థముగ

5810

(318. తీర్థప్రసాదస్మీకరణాదిమహిమ.)

నాపాదలంబులై యలర దామంబు
లావంకజాక్షున కర్పించి భక్తి
దనరఁ దీర్థప్రసాదము లన్వయించి
ఘనతరవైష్ణవాగారంబులందుఁ
గరము వేడుక మాధుకరముఁ గైకొనుచు
సరగున నిజనివాసం బైనయట్టి
తనచేయు నవ్వనస్థలి కేగుదెంచి

(319. నిజపర్ణశాలానివాసక్రమము. హరిభాగ్యనకైంకర్యనిరత త్వప్రకారము.)

తనరెడు పర్ణసద్మంబు సొత్తైచి
యంతరంగమున రంగాధీర్వరునకు
నంతట నలపవిత్రాన్న మర్పించి

5320

భుజియించి కైంకర్యముల ప్రొద్దుఁ గడిపి
రజనియు దినము నారామంబులొనె
కడపుచు సతని కైంకర్యంబు దినము
నెడపడకుండఁ దా నీరీతిఁ జేయఁ

(320. బ్రహ్మాండశంకరపూజాతారతమ్యవిమర్శనము.)

బంకజభవుఁ డును పాశశాసనుఁడు
శంకరాదులు నెంతె సవరించుపూజ
సామాన్య మనుచు మెచ్చనియట్టివేలు
పామానివరుపూజకత్మలో మెచ్చి
తనదు లీలావినోదము చూపవలసి
యనుపమలూఁవణ్యయచ్చర నోర్తుఁ

5330

దలఁప నేతేంచి పాదములకు నెఱఁగి
పలుమలు వినుతించి పలుక నీక్షించి

(321. హరికృతాస్పరోపరాహ్వనము. విప్రనారాయణభక్తవిమోహనార్థఁ ప్రస్తావము.)

నరసిజనేత్రుఁ డచ్చరతోడఁ బలికె
ధరణిఁ గావేరి కుత్తరభాగసీమ
విలసిల్లు వణజ్జువిఖ్యాతదేవ
నిలయ మొక్కటి యొప్పు నిఖిలసన్నతము
భూదేవరాజాదిభూమితం బైన
యాదేవదేవుని యాశ్రమాంతమునఁ
జతురనర్తకవంశజాతవై జగతి
నతిలోకసుందరివై యుండుమింకఁ

5340

గౌతుకం బొకటి యేఁ గావించు ననిన
నాతలోదరియు దదాజ్ఞ వాటించి

(322. సత్కర్మకన్యాప్రాదుభావప్రకారము.)

యరిగి వర్ణజాహ్వయమున నింపొందు
నరవిందనేత్రున కావాన మైన
పురమున నర్తకపుత్రియై పొడమె
మరుఁ డేర్చిపట్టినమార్గణం బనఁగఁ
దనదు వర్ణాశ్రమ ధర్మముల్ చూపి
మునుల వర్ణాశ్రమములు చూఁచఁగొనుచు
జరు లాత్మఁ జొక్కి మెచ్చఁగ దేవదేవి
యనఁగ జగన్మోహనాంగియై పొదలె

5350

(323. దేవదేవీనామకనటకన్యాభివృద్ధిప్రకారము.)

తత్సంధర్మవిశేషాదివర్ణనము.

నొత్తపై న జడవిరహుల వెన్నుతరలు
కొఱనవ్వువరభుజంగుల గుండెదిగులు
కరములు వల్ల వకంతపాశములు
గురుకుచుంబులు కాముకులరొమ్మువనులు
కడతొడల్ పాంథులకట్టుకంబంబు
లడుగులు విటహృదయముల శల్యములు
లనఁగ బిటారిసోయగములతోడఁ
గనువట్టుచుండునంగంబులు గలిగి
రతి కళాప్రాధి భారతి కళాప్రాధి
నతిశయింపుచు యశావనారూఢ యగుచు

5360

నొత్తపులకుప్పయో యొప్పులగనియొ
మెఱుఁగులదిన్నయో మేలిమిచాలొ
నటనలదీమమో నయములప్రోవో

బటువులపిండ్లొ శోభనకదంబంబొ
యని లోకములు గొనియాడంగ మేన
ననలొ త్ర నెరజవ్వనము కైలువారఁ
బాటఁ దుంబురుని వాక్రొప్పిణిమ వాణి
నాట రంభాదుల నణకించు మఱియు
నక్కజంబగు దానియందంబుఁ జూచి
చొక్కకుండుట యెట్లు సురనాథుఁ డైన

5370

మలయుసొంపుల దానిమాటలు విన్న
వలవకుండుట యెట్లు వలరాయఁ డైన
దానిఁ బైకొనెనేని తామరచూలి
యైన శారీనాథుఁ డైన లోఁ జిక్కి
లోఁగక తేనియలోఁ బడినట్టి
యీఁగలచందాన నెడఁబాయఁగలరె
యట్టిసొంపులు గల యలదేవదేవి
నెట్టనఁ దనవిద్యనేర్పులు నెఱసి
ధరలోన నొరెలకుం దరములుకాని
సురతాణిచే నిలు చూఱులుగొనుచు

5380

(324. భూపాలచిత్తాకషణలీలాదికథనము.)

నరసార్పభాము నానందింపఁజేసి
యరుదైన సగము రాజ్యంబుఁ గైకొనుచు
గరినాథుఁ జొక్కించి కటహకుంభేంద్ర
వరమణిభూషణాపఘ్నులు గైకొనుచు
శాశ నేపాశ బంగాశ పాంచాల
చోళేంద్రముఖుల రాజులఁ జొక్కఁజేసి
తనకు నై జంపుబందాయిలం జేసి
కొని లోకములు దన్నుఁ గొనియాడనుండి

యొకనాఁడు నిచుళేందు నుర్వీశచంద్రు
నకలంకగుణధాముఁ డగు సార్వభౌముఁ

5390

(325. దేవదేవీనామకగణికాలంకారాదివణానము.)

బొడఁగని తనదు నేర్పులు పఱచారించి
యెడవక నతనిచే నీరానియియి
గై కొందు ననుచు నాకమలాయతాక్షి
జోకగాఁ గమ్మకన్తురినలుం గిడుచు
జాతిగొజ్జగినీట జలకంబు లాడి
రీతిగా నొకవితరేఖ చూపట్ట
వలిపెచెంగావిపావడరం గొకింత
వెలిమించు నెరివట్టు వెలివట్టు గట్టి
జవ్వొడిపద నిచ్చి చంద్రకాంతంపు
దువ్వైనఁ గొమరార దువ్వొ నెన్నడుమఁ

5400

బాపట యొసపరిబాగుగాఁ దీర్చి
చూపట్టుకొ ప్పొకించుకజాటఁ దురిమి
కెలిమింమ నాణిముత్తెపుజేర్లతోడఁ
బాలుపొందుపచ్చలబొట్ట నరించి
విటుల మన్మథుఁడేయు విరిమొగ్గతూపు
నటన గుమ్మడిగింజనామంబుఁ దీర్చి
బవరిముత్యములఁ జొప్పడి పూణకచంద్రు
రవణించు విమలతాటంకముల్ దాల్చి
మొగపుదీఁగెను చెంత ముత్తెపుబలుకు
జిగిమీఱు మణులమించినతాళి వెట్టి

5410

పుంజాలదండదాపున నేవళంబు
రంజిల్ల బణ్ణసరంబు గీలించి
ముంగై మురుపుల కిమ్ములఁ గంకణముల

చెంగల ముత్యంపుజేకట్లు పూని
దళకుమించిననందిదండలమీద
నెలవంకతాయెతుల్ నెరిపుట్ట గట్టి
తిరుగుటుంగరముపూదియ లాస వామ
కరమున ముద్దుటుంగరము గీలించి
పడమటిపన్నీట బద నిచ్చి చెంప
కడల కస్తూరి రేఖలువారఁ బూసి

5420

పోలింపఁ దగు మొగపులతోడ దెసలు
డాలించుమణులయొడ్డాణంబుఁ బెట్టి
యొరయుకుచ్చిలమీఁద నొకయింత జాఱ
మురువై నబిల్లలమొలనూ లమర్చి
మరునిపట్టంపుసామజనిగళంబు
కరణి శోభిల్లఁడాకాల నంచలను
సింగారముగ మీలఁ జేర్చినమించు
బంగారునరపణి బాగుగా నునిచి
గణికాశిరోమణి ఘనబిరుదాంక
మణినూపురము వింతమహిమగాఁ జేర్చి

5430

తనజోడుకోడెయై తనుఁబాయలేని
తనయగ్రసంభవ తన మున్నె నడవ
నీడుజోడై తను నెనకొల్పఁ జాలు
చేడియల్ తనుఁజుట్టి నేవించి నడువ
నిచులకు నరిగి యాన్మపక్షలోతంను
నిచులేందుఁ బొడఁగాంచి నేర్పున నపుడు

(326. వీణాదివిద్యాప్రవీణత్వప్రాప్తిప్రస్తావము.)

రాణించురాగవర్ణములతోఁగూడ
వీణానువిద్యాప్రవీణతఁ జూపి

తక్కినకళలయందలినేర్పు నెఱపి
సొక్కించి వలపులసోనఁ జిక్కించి

5440

యారాజుచేత సప్తాంగంబుఁ గొనుచు
శ్రీరంగనగరంబుచెంతనే మగుడి
చనుచుండి పైత్రవై శొఖంబులందు
మినుకై న రోహిణీమృగశీర్షములను
మిక్కిలివేండ్రమై మెకములతలలు
ప్రక్కతోఁ బొమ్మనువడి నెండఁ గాయ
గూడారములబండి గొల్లనగొడుగు
నీడలలోనెల్ల నిలువరాకుండ
వడచల్లునెరయెండ వాఁతెఱ లెండ
నిడుసోగకన్నుల నెరికెంపుచూప

5450

వీరిదేనియలు కమ్మినిరిమీఁదఁ బొదలు
కరణి లేఁజెమట మొగంబుపైఁ బొడమ
నీయెండవడఁ దీర్చ నెలదోట యొకటి
యీయండ లేదొకో యింతులారనుచుఁ
దలపోత నేయు నత్తటిసొంపుమీఱ
నలరుదేనియ నోలలాడి యందంద
పూచినగొజ్జంగిపొదరిండ్లు దూరి
యేచినయలులకు నింపు పుట్టించి
తలిరుజొంపములనెత్తములమై వెడలి
కొలకొలకొలకుల గేడించికొనుచుఁ

5460

గలువల నొరసి చెంగల్వలఁ జెనఁకి
చలిమీఱి తొవలతోఁ జయ్యాటమాడి
వనజపంక్తులమీఁద వడిఁ బల్లటీలు
కొనుచుఁ గుండములమై గునిసియాడుచును
ననసోనగురియుపొన్నలనీడ వెడలి

గొనబుమించిన కేతకుల దండవట్టి
ననతివేగమి నట్టినడిచాయఁ జొచ్చి
కనుపట్టుపన్నీటికాఁబ దాఁటి
మగుడి గందంపుఁగొమ్మలతోడఁ గలిసి
పొగడపుప్పొడి గంధపొడిఁ దొప్పదోఁగి

5470

నారాయణనికరుణాదృష్టి వోలెఁ
జారుసారభశైత్య సౌభాగ్య మొదవ
వలరాజు గురుఁడు నీవలకులోఁ జేయఁ
గలవాని నివోఁటఁ గంటి రమ్మనుచు
నద నెన్ని తనుఁ బిల్వనంపినరీతిఁ
గొదమ తెమ్మెర లెదుర్కొన నేదదేరి

(327. దేవదేవీనామకగణికామణిసంతోషప్రాప్తిక్రమము.)

విప్రనారాయణసంపదినామమృతనామాది.

యాదేవదేవి తదామోదమునకు
మోదించి పరిమళములజూడ నరిగి
నాగచాంపేయ పున్నాగ జంబీర
పూగ కేసర కుండ పూగ మందార

5480

సాల నారంగ రసాల బంధనాక
కోల కుడ్డాల తక్కుల ఖర్జూర
కరక చందన శుభాకర కదంబాది
ధరణీజములతోడఁ దనరుచు నెదుట
నందనవనముచందరబు పులస్త్య
నందనవనముచందరబు గేలిండు
సౌరభంబుల విందు సలుపు శ్రీవిప్ర
నారాయణోపవనంబు డాయంగ
నరుదెంచి పూదేనియలకాల్వ దాఁటి
విరివొడినెత్తంబువెడచాయ వెడలి

5490

మలగొన్న సంవంగిమాకులు గడచి
చలిమించు పుష్పమంజరుల పీఠ్కొనుచుఁ
జొదలినగొజ్జంగిపొదరిండ్లు దూరి
ముదముల వనమధ్యమునకు నేతెంచి
పన్నీటియివముకప్రముమాఁదిచలువ
వెన్నెలలో నీతు వెడనవ్వికొనుచు

(౩౨౮. ఉద్యానవనప్రవేశాదివిలాసము.)

మట్టమై తలెరుజొంపములలో నొక్క
పుట్టమైలో నెండ పొడవడకుండఁ
దలిరించి కడు నివతాళించు నొక్క
యెలమావిక్రందటి కేతెంచి నిలిచి

5500

యాచల్లగాలియు నాతోటసాబగు
చూచి హః యని శొక్కుచును దేవదేవి
యనుఁగుఁజేడియల్లె నందంద కొలువఁ
దనయగ్రజాత నుత్తటిఁ జూచి పలికె
నోయక్క కంటివే యొకయెంతవెంత

(౩౨౯. ఉద్యానవనకుసుమశోభాదివిలాసము.)

యీయెడ విరహులయెడలు బిట్టగల
జలజాస్త్రుఁ డడిదముల్ జలిపించినట్లు
చిలుపగాలికి మావిచిగురు లల్లాడె
నమలనానాప్రసూనార్ఘ్యసంతతుల
రమణీయవివిధ మరందపాద్యములఁ

5510

దలకొన్న భృంగనాదస్వాగతముల
నెలమివాటిల మన కీపాదపంబు
లాతిధ్య మొసఁగెడి నదె చూడఁ గడవె
యోతలోచూదరి యొక నొకవెంత వినవె

పంకజాస్త్రునివెన్ను బలమైనవిరుల
 నుంకులు రాలు నీసోమరిగాలి
 చుట్టాలనురభియై సురభిసంతతుల
 నెట్టనఁ గొనివచ్చి నేఁ డిచ్చె మనకు
 నవవల్లవోష్టి సూనవిరళహాస
 ప్రవిమలపుష్ప పరాగాంగరాగ

5520

కలకంఠనాద సంకలితాబ్జవదన
 యలికులనిభవేణి యగువనలక్ష్మి
 మనలపై నెంతప్రేమము సేసె నిపుడు
 వనములో మనయెండవడయెల్లఁ దీర్చె
 నని పలుకుచు నున్న యాదేవదేవి
 గనుఁగొని పలికె నగ్రజ నేర్పు మెఱసి
 సారంగముఖపక్షిసమితి వేటాడి
 శ్రీరంగవిభుఁడు విచ్చేయునవ్వేళ
 నతని సెదలుదేర్చు నారామమునకు
 నతులితం బగు జగదభిరామమునకు

5530

మనబడలిక లెంత మన మన నెంత
 యని తనతోడ నిట్లన దేవదేవి
 తమకుఁ జేరువఁ దపోధామవిస్ఫూర్తి
 గమలాప్తబింబంబుగతి నొప్పువాని

(330. విప్రనారాయణాఖ్యహరిభక్తదేహశోభావణానము.)

బాలేందుచాయలఁ బదిరెండువగల
 డాలించుసూర్యపుండ్రంబులవాని
 గాత్రంబుమై నొప్పుగలుగు వైడూర్య
 సూత్రంబుగతి బ్రహ్మసూత్రంబువాని
 నొప్పుచందురుని రాహువు డాసినట్లు
 కప్పారు నిడువాలుగడ్డంబువాని

5540

మొలకొత్తుముతైంపు మోసులకరణిఁ
దళుకొత్తు శుభ్రదంతంబులవానిఁ
దవిలి మల్లియచాలుతావికై కదిసి
బవరిఁ జుట్టినయట్టిభ్రమరాళికరణి
సవరని తులసిపూసలదండతోడఁ
గవగూడి హరినీలకాంతి గేలించు
తమ్మిపూసలపేరు తనకు నై జంపు
సొమ్ముగా సవరించి చూపట్టువాని
సదనగావేరితోయంబులఁ గాల్చి
మొదలబంటిని ముంచి ముంచి పోయుదును

5550

దడయకవచ్చి గుడ్డలిఁ గొనితొంటి
మడవ మార్పుచు మాఱుమడవఁ దీర్పుచును
ద్రవ్యంగవలయుచోఁ ద్రవ్వి యందంద
పుచ్చుఁ జెట్టులకెల్ల బ్రోదినేయుచును
ఆరామకృత్యంబు లాచరింపుచును
జీరికిం దము లెక్కనేయనివాని
శౌరికైంకర్యసంసక్తు శ్రీవిప్ర
నారాయణునిఁ గాంచి నగుచు నిట్లనియె
నక్కక్క చూడవె యలవాఁడు మనల
దిక్కుఁ గన్గొన డెంతతెంపరి వీఁడు

5560

మీఱుజవ్వనము గ్రొమ్మిసిమితో నిల్పు
నూలుబంజెడిని గన్నులఁదన్నుఁ జూడ
నొగి యతీశ్వరుపోల్కి నుట్టులతోడఁ
దెగఁగోసికొన్నాఁడొ తెగువతో మున్నె
నలినశరండ్డె న ననుఁ జూచెనేని
నిలువునఁ గరఁగడే నీరుచందమున
నిటవచ్చి మనము దా నెంతసేపాయెఁ

గటకటా ! యొకమాటు కన్నులఁ జూచి
యెందుండి వచ్చితి రేమని యనఁడు
మందుఁడో జడుఁడో సోమరియో హెగ్గడియో

5570

యన విని శ్రీరా మయని కేలు చెవుల
నొనరంగ సవరించి యోసి పోవినవె
వీరివారలఁ బల్కువిధమునఁ బెద్ద
వారల నిట్లనవచ్చునే నీకు
మందుండు జడుఁడు సోమరియు హెగ్గడియు
నిం దుండునే ? యున్న నిట్టితేజంబు
గలుగునే ? కమలసంగముఁ గోరుతేటి
యిలలోన నుమ్మెత్త కేల యూసించు
రంగేశకై రంగర్యరతుఁడై నయాతఁ
డంగనారతిఁ గోరునా యెందునై న

5580

నని పలుకుచునున్నయక్కతో మగుడ
ననియె గద్దింపుచు నాదేవదేవి

(331. శాండిల్యపరాశరకాశికమునివరచరిత్రదృష్టాంతము.)

గాలియే కుడుపుగాఁ గై కొని కాలు
నేలమోపక సూది నిలిచియున్నట్టి
శాండిల్యుఁ డల పరాశరుఁడు కాశికుఁడు
నుండిరే యింతల నొనఁగూడఁ కిలను
ఉప్పు నీరును బొచ్చియున్నట్టిమనుజుఁ
డవ్వరో లోనుగా కతఁ డేల యుండుఁ
గలవి లేనివి కొన్న గడియించి వట్టి
బలిమి చూపుచు లేని పౌరుషం బెన్ని

5590

కొనల కెక్కించెడు గోచిబాపని
అనుఁడుఁ గోపించి యిట్లనియె సోదరికి

సోదరీ ! వినవె యీయోగినాయకుని
 నీదైన రూపంబు నెఱపి చొక్కించి
 వలపులు పచరించి వలపించితేని
 దొలఁగక యేను నీతోత్తు నయ్యెదను
 అనుమాట లాలించి యాదేవదేవి
 యనియె సంతసమున నాయక్కతోడ
 మఱవకే యీమాట మఱవకే నీవు
 మఱచిని నేనేల మఱవనిచ్చెదను

5600

అలివేణి నానేర్పు లన్నియుఁ జూపి
 వలపించి వీని నావలలకు లోను
 జేసెద నారీతిఁ జేయకయున్న
 దాసి నయ్యెద నీకుఁ దరళాక్షి యనుచు
 ననుఁగుజేడియలతో నగ్రజంబురికిఁ
 బనిచితా నొకపాదపమునీడ నిలిచి
 తొలుతఁ బెట్టినయట్టితోడవులుఁ బట్టు
 వలువయు నడలించి వనములో నొక్క
 యేకాంతమైయున్నయెడ డాచి యప్పు
 డాకాంత యొకయుపాయము విచారించి

5610

గన్నేరుపూచాయ గల నీరుకావి
 వన్నియపుట్టంబు వడులుగాఁ గట్టి
 మిడుగుల నొరయ నామిఁదఁ బింజయల
 మడిచారుచెరిపియామై నేర్పుతోడ
 బీగిచన్నుఁగవమిఁదఁ బెరయఁ బయ్యెదయు
 దిగిచి నెన్నడుమున దిండుగాఁ జాట్టి
 నడిముక్కు నొరయంగ నామంబు వెట్టి
 నడుమ హరిద్రచూర్ణపురేఖఁ దీర్చి

వరుసగాఁ దిరుమణిపడములునై చి

పరమవైష్ణవ ముట్టిపడఁగఁ జూపట్టి

5620

నై కుంతపురినుండి వచ్చెపో యనఁగఁ

గాక వైరాగ్య మీగతి నిల్పె ననఁగఁ

జని తోటలో నున్న జగతీసురేంద్రుఁ

గని యాననము వంచి కరములు మోడ్చి

గొడుకుచు నొడుగుచు గోలచందమునఁ

బదము లెంతయుఁ దొట్టుపడఁగ నందంద

నిలిచి మ్రాకులపొంత నిక్కంపుభయము

గలిగినదానిసంగతి వడంకుచును

(332. విప్రసారాయణసమీపప్రాప్తికథనము. ప్రాథమానాప్రకారము.)

దోరంపుఁగన్నులఁ దొరఁగెడు బాష్ప

ధారలు చెక్కుటద్దములమై నిగుడ

5630

నెదురేగునహ్మాని కెదురేగి యతని

పదపంకజములపైఁ బడి దైన్యపడుచుఁ

దొడిబడ రెండుచేతులఁ పదాబ్జములు

విడువక పడి వెక్కి వెక్కి యేడ్చుచును

నర్తకీగ్రామణి నలిఁ గ్రుక్కి క్రుక్కి

యూర్తి రెట్టింపంగ నాయోగి కనియె

నోయూర్తరక్షక ! యోశృపాచంద్ర !

యోయాదిగురునాథ ! యోమునినాథ !

రంగనాయకపాదరాజీవలోల

భృంగ ! యభంగనిర్జితదోషకరణ !

5640

పాథోధికన్యకాపతిభక్త ! యోగి

నాథ ! యనాథను నను గావు మనుచు

మాటిమాటికిఁ బల్కు మట మామలాడి
మాటలు నిజమని మది విచారించి

(333. యోగికలితసంభాషణాప్రకారము.)

కరుణాపయోరాశి గాన నయ్యోగి
తరుణి లే లె మృగ తనకేల నెత్తి
యెందుండివచ్చితి వేది నీనామ
మిందుబింబానన యేకారణమున
నిటకువచ్చితివి నా కెఱిగింపు మనినఁ
దటకునఁ బాణిపద్మంబుల మొగిచి

5650

(334. గణికామణిప్రత్యుత్తరప్రకారము.)

యీతఱి జక్కెఁబో యితఁడెంచు జాప్ప
నాతికై వడి యెలనాతి యిట్లనియె
నేమని మీతోడ నే విన్నవెంత
నేమని నానామ మిపుడు సెప్పెదను
ఐనను మీయాజ్ఞ యది మీఱరాదు
గాన నావచ్చినక్రమ మేర్పరింతుఁ
బోడిమి నిలఁ బుట్టుపుట్టువులందు
నాఁడుపుట్టువు హీన మందులోపలను
గంజనందనుఁ డతికష్ట మొనటి
లంజపుట్టువున నీలాగన నన్నుఁ

5660

(335. ధనవినియోగప్రకారకధనము.)

బుట్టించె నారోతపుట్టునఁ బుట్టి
యట్టె నే గడియించు నతిహీనధనము
తనతల్లి దాచి యాధనమెల్ల పిసిఁడి
తనమున నిలదేవతలకు విప్రులకుఁ
జీమంత యిడక తెచ్చినకాను లెల్ల

వేమాలు డాపంగ వేసరి యేను
బడయంగవచ్చు నాపసి డిచే నేమి
పడయంగవచ్చు వెంబరవిత్ర ! యనుచు
రోసి యాతల్లిదండ్రులపొందు వీడఁ
గోసి చంచలకామగుణకవాటంబు

5670

(386. స్వానుగుణకైంకర్యప్రభావశైలి.)

మూసి నీపదపద్మములు వచ్చి డాసి
డాసి నయ్యెద నని తలపోసి యిప్పుడు
పనివిని మానీంద్ర ! భవదీయపాద
వనజముల్ శరణని వచ్చితి నేను
నెరవుగాఁ దలఁపులో నిడక వేవేగఁ
గరుణించి యొకయూడిగంబుఁ గల్పించి
పనిగొను మింక నీపంచనే కాచి
కొని యివ్వనముఁ గాచికొను చునుండెదను
భర్తవు నకలనంపదలకు నాత్మ
కర్తవు నీవు యోకరుణాంబురాశి !

5680

(387. తత్ప్రభావశాంగీకారప్రకారము.)

యన విని మోదించి యామాయలాఁడి
యనుమాట లెల్లఁ దధ్యములేయటంచు
మానినాథుఁడు తనమదిలోన వార
మీనలోచన సధర్మిణిగా నెఱింగి
కనకచేలాంగుని కైంకర్యమునకు
ననుకూల మగుసహాయము గల్గె ననుచు
ననిశంబు నారామ నారామమునకుఁ
బెనుపొందఁ గావలిజెట్టి తా నరిగి

(338. హరిశ్చంద్రాచరణశైలి. భైక్షాచరణాదిప్రకారము.)

యలరంగధాముఁ డంతంతఁ జిత్తమునఁ

నలరంగ దామంబు లర్పించి మగుడి

5690

చనుదెంచి తెచ్చుభైక్ష్యము మనోవీధిఁ

బనువడ శ్రీరంగపతికి నర్పించి

మును దా భుజించి ప్రమోదంబుతోడఁ

దనప్రసాదము పొలంతకు బ్రసాదించి

యగపడి కానేరియంబుపూరంబు

మొగవాళమునఁ గుంభమున యుంచి యుంచి

యెడపడకుండ నీరైత్ర వాసీట

వడి మడమంబు చిందు వందు గాకుండఁ

గుసుమమంజరులసోకున కోర్వలేని

కుసుమకోమలి వాడిగుద్దలిఁ బూని

5700

(339. ఆరామపోషణరీతికథనము)

నిడుదవాయిగఁ జేసి నీరు నిండార

మడన గప్పుచు దండ మడవ విప్పుచును

దననేయునేద్య మంతయుఁ బరవంబు

కొని తానె నేయ నెక్కొను గూర్చితోడ

నీరీతి యోగిండుఁ డింతితోఁ గూడ

నారామకృత్యంబు లాచరించుచును

నెలమిమైఁ బగలెల్ల నిట్లుండి రేయి

యెలనాఁగ యొకపొదరింటిలో నుండఁ

జనుదెంచి తనపర్ణ శాలలోనుండి

దినదినంబును దేవదేవునిసేవ

5710

(340. ఏకాంతలోచనాప్రకారము.)

యకలంకమానసుం డై చేసికొనుచు

నొకయేడు గడపె నయ్యువిడతోఁ గూడి

యంత నాకాంత యేకాంతంబునందుఁ
జింతించి తనలోన శ్రీరంగవిభుని
దూరి పూఁబొదరిల్లు దూరి డెందమునఁ
గూరినవగపుతోఁ గుందుచుఁ బలికె
నిచ్చోటి కుండుండి యేల వచ్చితిని
వచ్చితింబో యిటువంటిగొంటరిని
గనుఁగొంటి నేలకో కనుఁగొన్నత్రోవఁ
జనక యీగతి కొనసాగనిప్రతిస

5720

నేసితి నేలకో శ్రీరంగరంగ
నాసరివారిలో నగుబాటు గాఁగ
నని కనుమూయంగ నారంగవిభుఁడు
సనుడెంచి వెఱవ కోసారంగనేత్ర
యెల్లి యీప్రొద్దున కెల్ల నీమనసుఁ
జల్లఁజేసెద నని చనిన మేల్కొంచి
యరుదంది డెందంబునందు సొంపంది
యరవిందనమనేత్ర యారాత్రిఁ గడపి
మఱునాఁడు వనముతో మానితోఁ దొంటి
తెఱఁగునఁ గూడి వర్తింపుచున్నంత

5730

(341. ఆరామసౌందర్యకామోద్దీపనవర్ణనము.)

గగనయాంత్రికుఁడు లాగపుబంతి డాఁచు
పగిది భానుఁడు గ్రుంకెఁ బల్కిమాంబుధిని
తెర నరమొఱిఁగి నర్తింపుచునున్న
యరవిందనయనలయందంబు దోఁస
నెఱయ మించులతోడ నీరాశ్యగొంది
మెఱచెం దళుక్కన మేఘంబుచెంతఁ
గాముకహృదయపుష్కరము నిండారఁ
గామాంధకారంబు గప్పినపగిది

గగన మొక్కింతయుఁ గాసరాకుండ
మొగులు గాఁగ్రమ్ముచు ముంచె నల్లడల

5740

ముంచి నల్లడ నల్లముసురుగాఁ బట్టి
మించులతోఁగూడ మేళమై పొదలి
విటపాగ్రములు వెడవెడఁగ నల్లాడఁ
జటిపొటి చినుకులు చినుక నవ్వేళ
నాకులమీఁద నీ రానక జాఱి
కోకమైఁ బడ వడంకుచు నొదుగుచును
నులికి యాపొదరింట నుండరాకున్నఁ
దలఁకుచు వెడలి యాతన్వంగి వంగి
బలుపువ్వుగుత్తులబరు వానలేక
నలపువ్వులత యసియాడుచందమునఁ

5750

జన్నుగొండలవేఁగు సై రింపలేక
చిన్నారికొఁదీఁగ జివ్వాడుచుండ
జవులిఁ జూపట్టెడు శంపాళికేలి
దివియై లై తనమున్నె తెరువు చూపఁగను
గనుచూపుమించులు కారుమించులును
బెనఁగొన్నఁ దెలియక బెగడొందికొనుచు
తనకొప్పుమొగులునా దట్టంపుమొగులు
నెనసిన వివరించి యెఱుంగంగలేక
యల్లనల్లన వచ్చి యామహాయోగి
వల్ల భునదనంబువాకిటియెదుట

5760

దళము లొండొంటితోఁ దార్కొని మిగుల
దళమైన యొకచలదళముక్రిందటికిఁ
జనుదెంచి మరుఖడ్గశాయపోలఁ
దనరుచు నామ్రానిదండ నిల్పుటయు

వలిసిరిగాలితో వలి మీటి మీటి
బలువిడి వాన యంపాజాల మైన
యలజడిచేతఁ బాయనియీదగాలి
యలజడిచేతఁ దా నందంద వణకి
యే రావికిందట సీరీతి నుండ
నేరా విచారింప విభరాజవరద !

5770

(342. పరాశరాసమిపమహావృష్టిప్రాచుభావము.)

యని రంగవిభునకు నంతరంగమున
ననలొత్తుభక్తి సన్నతి జేయుచున్న
నప్పు డాపర్ణశాలాంతరసీమ
నొప్పుచుం బవళించియున్న యాయోగి
యలవిమీటిన యమ్మహావృష్టి యిపుడు
వెలిచెనో వెలవదో వివరింతు ననుచు
మనకల ద్వారసీమకు వచ్చి హస్త
కిసలచూగ్రమున హాకిలి యూది నిక్కి
జలదక్షిణము నాకసముఁ దొంగి చూచి
యలరావిక్రిందటియలివేణిఁ జూచి

5780

(343. కామినీసమాహ్వానప్రకారము.)

తొలుత సభ్రంబునఁ దుళగించుమించె
యిల వ్రాలెనో కాక యిది యది యైన
దండనె చలనమొందక రూపుతోడ
నుండునే యనుచు నిట్లొకగొంతతడవు
తలపోసి తలపోసి తరళాక్షి ! యనుచుఁ
బలుకరింపుచు నిజభౌవంబుఁ గాంచి
జక్కవకవ వెక్కసపు వలవాడి
ముక్కుల నొత్తినమురువు దీపింపఁ

బనుపడ నులిపచ్చివ మ్మెదకొంగు
మొసలనానినకుచముల నొప్పుదాని

5790

మొఱిసచింత నెమ్మెయి విలోకించి
తేరి కన్గొని దేవదేవిగా నెఱిగి
కటకటా ! వానచేఁ గడునొచ్చె దీని
నిటకు రమ్మందునో యేల యివ్వేళ
నేకాంతమునవచ్చి యెలనాఁగ లున్న
నేకాంతులకుఁ గూడునే యని తలఁచి
యీద యేగతి మాను నేదయమాలి
యీదెస నుండంగ నిగురుబోణికిని

(344. తత్త్వరక్తేరణాసుగుణమోహప్రాప్తిప్రకారము.)

అని యీశ్వరప్రేరితాత్ముడై మఱియు
ననబోడిఁ గని విప్రనారాయణుండు
తడయనేటికి రమ్మ తరళాయతాక్షి
జగీయక మావర్ణ శాలలోపలికి
నన విని యిదియనం దనుచు నాచక్కి-
మును దాఁచియున్న సొమ్ములు సంబరమును
గొనుచు వేవేగ నక్కుటెలకుంతలయుఁ
జనుదెంచి యూవర్ణ శాలలోఁ జొచ్చి
యలిబలంబులు వచ్చి యతనితో మున్నె
యెలగోలు నేసిన యింపు దీపింపఁ

5800

(345. విప్రనారాయణమునికాముకాపస్థాదిప్రకారము.)

దల తడియార్చు చందము దోఁప మాని
కులనాథు సోఁకంగఁ గ్రొమ్ముడి విడిచి

5810

జాడించి సీమంతసరణు లేర్పడఁగఁ
గూడదువ్వుచు బారుకొప్పు గీలించి

జోకగాఁగనయంబుఁ జొనిపి మై మొగలి
 రేకుబాగున కొంగురింగు వోఁ జెరివి
 పాలిండు లఱఁగానుపడ నొకవిత
 లీలఁ బయ్యెదకొంగు లేజాటవైచి
 చికిలిచేసినమాదుచేకత్తి వోలె
 నకలంకమణిభూషణాన్విత యగుచుఁ
 గొమలునిక్కఁగ నేయుకుసుమాస్త్ర మనఁగ
 బాములు నిక్కఁగ నొరపులచూపు జూడ

5820

నినుపై నచూపువెన్నెలసోగ సోక
 భునమాని హృచ్చంద్రకాంతంబు కరఁగ
 మాని వయ్యారిదీమపుఁ జూపువలకు
 లోనయ్యె ననుచు నాలోలాక్షి కదిసి
 యిదియె సందిని యెలుఁగెత్తి తేనియల
 చీదురుప ల్చెవులలోఁజిలుక నిట్లనియె

(346. కుండరీకలితమునిపాదసేవాప్రకారము.)

నెడవక వనములో నిందాఁక దిరిగి
 బడలితి రొక్కొంత పదము లొత్తుదునె?
 యనుచు నూరులమీఁది కామానిపాద
 వనజముల్ కరపల్ల వముల రాఁదగిచి

5830

యొత్తి కన్నులమీఁద నొత్తి డెందమున
 నొత్తి మత్తిలి పల్కె నోమానిచంద్ర !
 కొండగా నినుఁ జూచికొని వచ్చి యిచట
 నుండఁగా ననుఁ జూచి యొక్కనాఁ డై నఁ
 బడుచ రమ్మని కేలుపట్టి లాలించి
 యొడబాటు గావించి యొకమాటు హితవు

చతుర్థాశ్వాసము

(847. కామోద్దిపకకారజాదివణానము.)

నెరపునేయక చెప్ప వీరీతి గలదె ?
హరిహరీ ! యిక్కనై న నానతి మృనినఁ
గమలాస్త్రిమూర్ధ్విటంకారంబుపగిది
సమకొన్న తేటులర్పుంకార మెసఁగ

5840

నసతేనియలవాన నాని యింపూని
చనుదెంచె నొయ్యనఁ జలిగాలికొదమ
రాగంబుతో సంతరంగము రంగ
భోగి ప్రేరేప నప్పుడు మూనివరుడు
నలుగడఁ జొరనేయు సళినాస్త్రిపువ్వ
ములుకులు వెలికింత మునుపుచందమున
సలమోహనాంగి చే యంటుటవలన
నిలువెల్లఁ బులకింప నెన రామతియ

(848. సుందరీసురతసుఖానుభవపకారము.)

హరి కుబ్జ మున్ను నెయ్యంబునం గలయు
కరణి నాలేమ నంగజకేలిఁ దేల్చె

5850

రతి వేదశిక్షకు రతిరాజు తరలు
గతివేణి యొప్పు నక్కలకంతకంతి
వనముల గాఢభావజకేలిఁ గొన్ని
దినము లుచ్చోట వర్తించినమీఁద
నారామ తనకోర్కె యలరంగ విప్ర
నారాయణుని యోగినాయుకోత్తముని

(849. విభండకమునికుమారపరిత్రదృష్టాంతము.)

మునుపు విభండక మునిపుత్త్రిఁ దోడి
కొనిపోయినట్లు తోకొని యేగుడెంచి

తనయగ్రహతముందర నిల్ప నచుజఁ
గని మోహనాంగి దిగ్గన వెఱఁగంది

5860

యపునొనె నీ వాడినట్టి యీప్రతిస
యవగడం బగుమాట లవి నీకె చెల్లు

(850. మోహవాక్యప్రకారము.)

నోళ్ళొమ్మ ! నీదుమా టొకటి నేఁ తొకటి
కాకుండ పంతంబుఁ గడతేర్చికొంటి
వాళ్ళొని వేయును వర్ణింప నేల
నీకు నీవే సరి నిఘంటులోన
నీదెస మఱి నేర్పు లెన్న నేమిటికి
నీదెపో నేర్పెననేర్పు తన్వంగి !
యిలలోన నేము నీయిందఱలోన
మెలఁతరూపులఁ బొడమితి మింతెకాక

5870

నీవంటిచతురత నీవంటిసాబగు
నీవంటినేర్పు నెన్నిన మాకుఁ గలవె ?
మానినీమణులలో మఱియును నాట
దానవై నను నీవ తలిరాకుబోడి
మఱియును నీవ పో మఱియును నీవ
మఱియును నీవ ముమ్మాటికి నచుచు
నెన్ని కౌఁగిటఁ జేర్చి యింతి నామాట
లన్నియు నోర్చుకొ మ్మని గారవింపఁ
దనచెల్మిక త్తియల్ తనుఁ బెక్కుగతులఁ
గొనియాడ నావారకుటిలకుంతలయు

5880

నలభూసురేంద్రుతో నసయంబు బత్తి
గలిగినదానినంగతిఁ గొన్ని నాళ్ళు
తెనసియుండఁగఁ జూచి యితరు లానన్ముఁ

గని యష్టసముగ నొక్కనిపాలఁ జిక్కి
తగువై సమగువలం దగులుట రోత
తగదని విటులు రాఁ దడసినకతన

(351. వారపనితాస్వయాపకాయప్రదశానాది.)

వెచ్చెసచ్చములకు వెడవెడ యైన
నచ్చపలాక్షిలో యనుంగు వోవిడిచి
వసుధలోపల వారవనితలవలపు
పసిడితోడిద, కాదె ? భావింప మఱియు

5890

నెన్న నేటికి లంజ కీలలోనఁ గ్రొత్త
మిన్న లిచ్చినవాఁడె మీనకేతనుఁడు
ఈనియామరుఁడై న హీనవిగ్రహుఁడు
గాన యాముని యున్నగతి యెల్ల నెఱిగి
యీఁబుచ్చుకొనకుండు తెఱిగి యీపడుపుఁ
బూఁబోడి మదిఁ దలపోసి యే వీని
నడి నొంద కేరీతిఁ జయ్యిన నిల్లు
వెడలఁగొట్టఁగ నెద్ది వెఱి వని తలఁచ

(352. వృద్ధగణికాయాపనణానము, తద్వృద్ధకార్యాదికథనము.)

నల్లన నది గని యాజేవదేవి
తల్లి పల్లవబాహుతాడితవదన

5900

మంకుదిమ్మరి మటచూయలబండి
డొంకువోయినటక టొంకునంకటము
విటుల నిచ్చలుఁ గాంచి వేచుటవలన
విటకంటకిఖ్యాతి వెలసినగబ్బి
యొప్పుడు తనయింటి కేగువారలకుఁ
దప్పుబాసలు నేసి తప్పినకతన
వెలికురికినపండ్లు వ్రేలాడుచండ్లు

కంఠపవట్టినమేను కోటిమోగంబు
తప్పకన్నును బట్టతల గూనిసేపు
పుప్పిగోళ్లును నీచవోయినకాళ్ళు

5910

చీమకండ్లను మొండిచెవి బుట్టముక్కు
గాముఁ బోలినకూపు గలిగి యందంద
వెరగై నతనమాట వినినంతలోనె
పొరుగిండ్లకుక్కలు బోరున మొరంగఁ
జిలుముచాయలవండ్ల చెడ్డకంపునకుఁ
దలచి చుట్టామడ దయ్యాలు బెదరఁ
గడుఁగోవ మెసఁగ రోకలి మూఁపుమీఁద
నిడుకొని దుడి దుడి నేతెంచి పలికె
నోవెట్టిబిడ్డ ! నీ కుచిత మీ యిట్లు
నీవంటిలంజెల నీవు గన్గొనవె

5920

(353. లజ్జాకరవాక్యప్రేరణాది.)

తాటోటుమాటల తక్కురిగొంటు
తాటదమ్మని నమ్మఁ దగునె యోయమ్మ
కొఱమాలి యున్నవే గొంగబాపనికి
మరు లేల కొంగివే మటమాయలాడి !
గారాబు వెన్నల గలనాఁడె యల్లొ
నేరేళ్లు గాకయో నీలాహివేణి !
బ్రదుకెల్ల ముదిమిచేఁ బడకుండ నాఁడె
ముదిసినఁ గొరయకానె ముంజ లంజెయును
వయసునం గడియింపవలయుఁగా కరుగ
వయసు రమ్మనినను వచ్చునే మగుడి

5930

యిచ్చట నొక్కగా సిచ్చెనో వీస
మిచ్చెనో వీడు నా నింటిలోఁ గలవి

తిని పులిబోతుపొందికనున్న లెక్క
గొన వింటిలోపల గుండ్రించుకొనుచు
నేనాటిలంజియ లింటిలో వెరఁజి
యేనాటిమగలకు నెదురువెట్టుదురు ?
ఎలయించి ప్రియులకు నింపు పుట్టించి
కలకాలమును జేతఁ గలకాను లెల్ల
వలిపించి వెరఁజుకోవలయును, గాలి
గలనాఁడె తూర్చెత్తఁగాఁ దగుఁగాక

5940

యిన్నాళ్లు నోర్చితి నిఁక వాని వదలి
యున్న నామాటలో నుండు కాదేని
పూని నీబుద్ధులఁ బోయితివేని
వాని నిన్నును బట్టి వడి నంటఁగట్టి
చంపి చాఁగరగొని సదమదం బాడి
కొంప నుండకయుండఁ గొట్టి తోలుదును
అని మెడియును దన్ను నదలించి కినుకఁ
గనుఁగొని వేయుసంగతుల సాదించి

(354. స్వకీయాలోచనాచింతాప్రకారము.)

జనని వేసారంగ సారంగసయన
తనలోనె తాను చింతననేయుచుండఁ

5950

దనపట్టి శాంతియంతయు మట్టుపెట్టి
కనలుచు నావిటకంటకి యపుడు
చేరి యాచెంత భాసిల్లెడు విప్ర
నారాయణునిమోద నడతెంచి కదిసి
కడిదికోటికి గంట గట్టి నిచ్చులును
బడసి గడించు నాబంగారుకుండ
మక్కువ నెలయించి మాటు లేకుండఁ

దక్కక మందులు తల కెక్కజేసి
యోరోరి నాబిడ్డ యో జెల్ల జెటచి
తీరీతివెట పొకయిం తై న లేక

5960

త్రొత్త లిచ్చెదో పుచ్చుకొనియెదో వట్టి
రిత్తమాటలు నీవు రెంటునుం బస్తు
లోరి నీ వొకచిన్న మొసంగపు లంజ
వారిసొమ్ములు దిన వారి కేమగును
వీగనిమృత్యువు వెన నన్నుం జూచి
లోగుం దామరపాకులోనీరు వోలె
నలజముం జై న నాయందంబుం జూచి
తలకు నొక్కింతయుం దలఁకపు నీవు
మడియఁ గొట్టుదునో దిమ్మరితాటదమ్మ
వెడలెదో మాయిల్లు వేవేగ ననుచు

5970

(355. విప్రనారాయణమునిపరాభవనిరాసాది.)

బెగడొంది తనుం జూచి బీరువో నున్న
జగతీసురేంద్రహస్తముం బట్టి తిగిచి
నిడుసాగిలఁగ నెట్లు నెట్లు నడంగ
మెడ వట్టి ద్రొబ్బి గామిడితొండ యనుచుం
దలుపు బిగ్గన మూసి తడయక గడియ
బలుపుగా నిడి వెలుపలిమానిఁ గూర్చి
మగుడివచ్చిన సిగ్గుమాలుతు ననుచు
జగతాఁగ ముదునలి సాదింపుచుండె
నంత నామునినాథుం డంతరంగమున
నెంతయుం జింతించి యే పెల్ల దక్కి

5980

జగడించునల బేరజమునకు నోడి
పొగులుచు నిలు సోచ్చి పోవంగలేక

చతుర్థాశ్వాసము

(856. యోగివరదీనదశాకార్యాది.)

పలుదెఱంగులు మేలుపడి చిక్కియున్న
పొలఁతిపొందులు డించి పోవంగలేక
వకవకలై యింత వ్రతముఁ దక్కినను
సుకము దక్కకపోయెఁ జూచితే యనుచు
ఁజిన్నఁడై వారివాకిట నున్న పంచ
తిన్నెపై నొదికిలి దేవుఁడా యనుచు
దలక్రిందఁ జే యిడి తనలోనతానె
తలపోయుచుండె నంతట వెన్నుచాయఁ

5990

జిలుక ముక్కులచాయ జేవుఁటింపంగ
ఫలితాస్తనగచూతపరిపక్వఫలము
ఇల వ్రాలెనో యస నినుఁ డస్తమించె
నులుకనిమతులలో యోగింద్రవరులు
హరిపదధ్యానామృతాహారలహరి
సరగన్ను లిడినసోయగము దీపింప
విరిదామరలు వెడవెడఁ గన్నుమొగిచె
గరువంబు దక్కె జక్కవమొత్తమునకుఁ

(857. సాయంకాలవరాహాప్రకారము.)

గుముదినుల్ చంద్రుఁ గన్గొనుచంద మెసఁగెఁ
గుముదముల్ విరియ గ్రక్కున తేలు లెసఁగె

6000

సగి కోపమునఁ గాలసరసింహమూర్తి
గగనహిరణ్యవక్షము విదారింపఁ
దొరగు రక్తంబునాఁ దులగించుసంజ
నరుణాంశువల్లిక లలరె సప్రభమున
నలరాత్రికోమలియాఁదలఁ గలువ
చెలికాఁడు వెట్టినసేసబ్రా లనఁగఁ

వెలిమించుమించులు దీండ్రింప నభ్ర
 తలమునఁ జూపఁబ్బెఁ దారాగణంబు
 లున్నతోన్నత మైన యుదయశైలమునఁ
 జెన్నొందు నమృతంపు సెలబుగ్గ యనఁగ
 నలకాముకులహృదయములలో మంట
 వెలిమించె నన నొప్పె విధుమండలంబు
 వేదన గలమానివిరహ ర్థితకు
 బ్రోది నేసినరీతిఁ బొదలెఁ జంద్రికలు

6010

(858. శ్రీరంగనాథనైవేద్యసమపూజప్రకారము,)

రంగనాయకుఁ డొనరంగ నాయంగ
 రంగవై భవముల గాజసం బెనఁగ
 నప్పు డేకాంతసాయన మారగించి
 చొప్పడుముత్యాలసొంపు దీపించి
 క్షీరతరంగంబుచె న్నుగ్గలించి
 హారపుంజంబుచాయలఁ గ్రిందు పఱచి

6020

శపురంబు చవచవఁగా నాడి మంచు
 రపణంబు విడియించు రమణఁ జెన్నొందు
 నహిరాజశయనంబునందు నిందిరయు
 మహియు నీళయును బ్రేమము దయల్వొఱఁ
 గెమ్మొవి దలిరాకు గేలించు కేలి
 దమ్ములఁ బొదపద్మంబు లొత్తంగ
 నొప్పుగా నొకవంతయొయ్యార మొదవఁ
 గప్పిన హేమాంశుకంబు చూపట్ట
 జడిగొన్న ముత్తైంపు జల్లి గింట్లైముల
 విడియంబు డాపలఁ బెంపొందుచుండఁ

6030

చతుర్థాశ్వాసము

బెంగావితలిరులజిగి మించు నొక్క
కెంగేలు మస్తంబుక్రింద నమర్చి
యకలంక కంకణోదంచితం బైన
యొక్కకేలు జానువు నొరయంగఁ జూచి
పవళించి యారంగభ ర్తకమ్మొవి
చివ్వురుమై వెన్నెలజిగితేటరవలు

(359. అకారణకలితమందహాసప్రశ్నాది.)

మలయ సకారణమందస్మితంబు
నలుప నచ్చెరు వంది జగదేకమాత
రంగనాథుని పాదరాజీవయుగళి
బంగారుపాలిండ్లపై నొత్తుకొనుచుఁ

6040

బగటున నీవేళఁ బనిలేనిపనికి
నగ నేల చెవుమ పన్నగరాజశయన !
నావుఁడు మిగుల మన్ననతోడ దేవ

(360. రంగరాజ కృతప్రత్యుత్తరప్రకారము.)

విప్రసారాయణుడై నృపకాక ధనము.

దేవుఁ డాయిందిరాదేవి నీక్షించి
యారయ నొందు గా దబ్బాక్షి ! విప్ర
సారాయణుం డను నాదుభక్తుండు
వెనుకొన్నభక్తితో వేసట లేక
యనిశంబు నూనంబు లర్పించుచుండు
నతఁ డొకగణికకు నాపక్తుఁ డగుచు
మితమున వారి కేమియు నీనికతన

6050

ననురాగశూన్య యై యాలేమతల్లి
చెనఁటి నిరాకరించిన చిన్నబోయి
విడిచిపోవఁగలేక వెలయాలివంచ

నడుగుచు నొడుగంగ నవ్వితి నిట్లు :

(381. దివ్యదంపతీప్రశ్నప్రత్యుత్తరప్రకారము.)

ఉనుడు శ్రీరంగనాయకునకుఁ బద్మ
వినత యై వినతి గావించి యిట్లనియె
వనజాక్ష ! మీపాదవనజంబు పేరు
కొనినఁ బాపము లెల్లఁ గుందుఁ జేసేత
నీదాసుఁ డైన యీనిర్మలాత్మనకు
నీదెస వాటిల్లు తేమికారణము

6060

మట్టుమీఱనయాగమము లెన్నలేని
యిట్టిసీమాయకు నితఁడుఁ లక్ష్యంబె
రవిదీప్తి నంధకారము పోకు తెల్లు
భవదీయభక్తుని బాప మే లంటుఁ
గనికరింపవు నీది గాదె యాకీర్తి
తనయునిసెగ్గెంబు తండ్రిది గాదె
పనుపడ నే విన్నపము సేయకున్న
ననఘరరణ్య నీ కతనిపైఁ గరుణ
లేదె యెంతైనఁ దల్లికి లేనిముద్దు
దాదికిఁ గలదె యోధవళాక్ష ! యింక

6070

ననుఁ జూచి వాని మన్ననఁ జేసి నీదు
తనయునిపై నింద తరలింపవలయు
నన విని రంగేశుఁ డరవిందసదనఁ
గనుఁగొని పలికె నోకలకంఠకంఠి !
యతఁడు మహాయోగి యతనికి దుష్ట
రతిరక్తి గలదె యారసిచూచితేని
అతఁడు మల్లీలార్థ మై రాగవశుని
గతిఁ జెందియున్నాఁడు గాని యామాని

తలచ నేఁ గృష్ణావతారంబునందు
నలరుబోలులఁ గూడి యట్లయుండితిని

6080

(362. మురారినమాళికాంశ విశ్రాంతావతారయోగి మహిమ.)

దుద నాకు రాగ మందుల నింత కలదె ?
యది నీ వెలుంగవె యాత్మ భావింప
నలినాస్య వినరింప నా కెంతశక్తి
గల దంతశక్తియుఁ గలదు నిత్యులకు
సతఁడు మద్వినమాళికాంశంబు గాన
నతనికి దోష మింతైననుం గలదె
హితమతి నే మోక్ష మిచ్చెద నన్న
సతఁ డీయఁగలఁ డేరికైన మోక్షంబు
నతులితం బైనట్టి యతనిపూజకును
బ్రతి యేమి నేయుదు భావించి యింక

6090

(363. భక్తమనోరథ పూర్తికరణ ప్రస్తావము.)

నైన సీమాట నా కది ద్రోయరాదు
గాన నే నట్టులే గావించు ననుచు
దనుఁ జూడ భక్తవత్సలుఁడుగావునను
ననజాక్షుఁ డిదిసేయవచ్చు రా దనక
మిసమిస మనుమినుమిసంబుఁ దెగడు

(364. రంగరాజకృతపటుయాప పరిగ్రహణము.)

పసిడివన్నియముంజి పచ్చనిగోచి
సోలిగోంచుల నొప్పుచూపుదండంబు
కేలికమండలు కృష్ణాజినంబు
చిన్నారు తిరుమణి శిఖయు జన్నిదము
సన్నంపుగాటుక చారులవంచ

6100

గొనబై న కుడివేలికొడియుంగరంబు
పనుపడ మిగులంగఁ బట్టువై న వటువు
రూపంబు దాల్చి యక్కుని గేలిగొనుచు
నాపొంత ధళధళమనుమించు లొదపు

(386. కనకపాత్రస్వీకరణము. గణికాగ్రహద్వారప్రాప్తిక్రమము,)

సల విభీషణుఁడు ము స్మర్పించినట్టి
దళమైన హేమపాత్రంబు కెంగేలఁ
గై కొని వచ్చి లోఁగక దేవదేవి
వాకిట నిలిచి కవాటంబు మీటి
గడియదీయుఁడు పని గలదు నావుఁడును
గడుగోపమున విటకంటకి పలికె

6110

వలదన్న నేటికి వచ్చెద వింక
పొలనువై వఁగ నిదె పో పొమ్ము కొండఁ
దల నెత్తుకొన నీకుఁ దరమె యిం తేలఁ
తొలఁగరా యీమోరతోఁపు లేమిటికి
సటలు చూపకుము చచ్చనమాట లేల
మటనూయలాడ ముమ్మాటికి నీవు
బుద్ధులు కలిగి నేర్పులు చూపవలదు
ప్రాద్దున నెందైనఁ బోకుండితేని
గాసి నాకేలిరోకలిపెట్టులెల్ల
నీసొమ్మె యన నవ్వె నీరజోదరుఁడు

6120.

(388. కనకపాత్రప్రదాన ప్రకారము.)

నమ్మి నేటికి మీరు నను మీకు నిచ్చి
రమ్మని విప్రనారాయణుం డనిచెఁ
గనకపాత్రం బిదే కాంతోపయంతుఁ
డనువాఁడ పరుఁడఁ గా నతని శిష్యుఁడను

మఱియున్న జగజ్జోగమాటలు మాని
తెఱవ వే చనుడెంచి తెఱవవే గడియ
యనవుడు బంగార మనుమాట చెవుల
విని బత్తి గలదానివిధమున నప్పు

(387. గణికాకృతసంతోషపూర్వకాహ్వాన శైలి.)

డలదేవదేవి యొయ్యనవచ్చి తల్ల
వలదన్న వినక కవాటంబుఁ దెఱచి

6180

తవనబింబప్రభఁ దలసింపుచున్న
తవనీయపాత్రంబు దాల్చినవానిఁ
గని లోడుకొనిపోయి కన్నులఁ గప్పి
కొనుచు లోనింటిలోఁ గూర్చుండఁబెట్టి
గారవీంపఁగ విటకంటకి యపుడు
చేరి యెంతయు సంతసింపుచుఁ బలికె

(388. విటకంటకినామకవృద్ధగణికావాక్యప్రకారము.)

వినవయ్య యోదేవవిప్రపుంగవుఁడ
పనివడి నీచేత బంగారుగిన్నె
యిప్పు డంపకయున్న నింతలో నేమి
దొప్పె మాకిది గుఱుతా తానెకాక

6140

యింతకాలము నొకయింటిలోపలనె
యింతయునఱ లేక యెనసియుండితిమి
మక్కువఁ దలపోయ మాలోనఁ దాను
నొక్కడై యుండు వేటొక్కఁడు గాఁడు
కొమర్చుప్రాయము దొరకొని కూడి మాడి
మమలఁ బాయకయున్న మందెమీలమున
నలసి వేసరి యూడినట్టిమాటలకుఁ
దలపున నెరవుగాఁ దలఁప నేమిటికి

జెల్లబో యెగ్గెల సేసె నొక్కడను
దల్లిబిడ్డలకుసై తము రాదె వాదు

6150

ఏ నెఱుంగకయున్న యీపాపజాతి
తానైన నీ కిది తగుఁ దగ దనక
యర్థిలి నే ప్రొద్దు నాతనిమనసు
మర్మమెఱింగి యీమాయపుబిడ్డ
యీరీతి నవ్వల కితఁ డోపఁ డనుచుఁ
జేరి తా నొకమాటు చెప్పకపోయె
జనవున నొకకొన్ని చచ్చనమాట
లని సరసము లాడినంతలోపలనె
యది సందుగాఁ గొని యరిగె మీయొజ్జ
యిదియు మానితి మయ్య యింతటినుండి

6160

యింతవేగిరకాని నెఱుంగము తనదు
వంతమంతయుఁ జెల్లె పదివేలు వచ్చె
నందుల కనుట కా దయ్య మాపడుచుఁ
గొందలపడుచు లో గుబ్బతిల్లుచును
బగఁగొని లోన నప్పటినుండి సొంపు
డిగి కంట కంట పుట్టెడునీళ్లు కార
మమ్ము నిందాక కంభారాళ్ళు సేసి
లెమ్మన్న లేవక లీల నా కింక
నతనితోడిదె లోక మని కూడు నీళ్లు
మతిఁదలంపక నేలమై శయనించు

6170

నెపమాత్ర నీమాట నెఱిఁ జెవి సోఁక
నిపుడు దా వాకిటి కేతెంచెనయ్య
కనకంబు చూచి తక్కిరిమాట లాడె
నని తలంపకు తన కప్పటినుండి

చెడుగుకోపం బింతసేసెగా యనుచు
గడుపులోఁ జెయివెట్టికలఁచిన ట్లగుచు
నిలువ నయింపదు నిలిచినచోటఁ
దలఁపులో వెత జెప్పఁ దరము గా దనుచుఁ
గనుదోయి బులుముచుఁ గడలఁ గన్నీరు
కొనవ్రేల మీటి డగ్గతి న వెట్టి

6180

(368. రంగనాథస్వరూపజ్ఞాన ప్రాప్తిక్రమము.)

కొంతధైర్యముఁ దెచ్చుకొన్నది యగుచుఁ
గాంతోపయంతనం గనుఁగొని పలికె
నీచేత నిపుడు గిన్నియు యందుకొన్నఁ
జూచువారలు మనసున నాడకున్న
నీనున నిందున కెంతగావించె
గాసించి యిది యెంతకష్టమరా లనరె
నెట్టన నేము గిన్నెయ యిప్పు డిట్టె
పట్టకండిన నెగ్గుఁ బట్టు మీయొజ్జ
యెవ్విధమునఁ జూడ నెందుఁ బోవచ్చు
నెవ్వరితో నడ్డ యే లయ్యె తనదు

6190

మనసువచ్చినఁ జాలు మాకేమి యనుచుఁ
గనకపాత్రము గేలఁ గై కొని మఱియుఁ
దత్తరపడుచున్న తనబిడ్డప్రాణ
మెత్తుకోవలసిన నిపుడె ర మ్మనుచు
మక్కువ వేమాటు మామాటు గాంగ
మ్రొక్కి తోకొనిరమ్ము మొకబంగ మెడయ

(370. ఆదిపటుదయాకలనాది ప్రస్తావము.)

ననవుడు మిగులంగ నయ్యాదిపటువు
తనలోన నవ్వుచుఁ దడయ కేతెంచి

యిమ్ములవారి వాకిటితిన్నెమీఁడఁ
జిమ్మచీకటిలోనఁ జింతింపుచున్న

6200

యామానిఁ గాంచి యొయ్యనఁ జెంతఁ జేరి
ప్రేమమైఁ జెయివేసి పిలిచి యిట్లనియె
వీరెవ్వ రనిచూచి వివరించి విప్ర
నారాయణుడ విప్రనారాయణుండ
నిట నేల యున్నాడ వీదేవదేవి
విటకంటకియు నిన్ను వేయుభంగులను
వెనుకొని యూరెల్ల వెదకి కానమిని
సనుఁ బంపి రెచట నున్నాడవో యనుచు

(371. విప్రనారాయణసంతోషకారణ ప్రకారము.)

వేవేగ నచటికి విచ్చేయుమయ్య
నాపుడు విని విప్రనారాయణుండు

6210

చెవులలో నమృతంబు చిలికినట్లై నఁ
జివుర్న గైదువుజోడుచేబారిఁ జిక్కి
వడి తేచివచ్చి యవ్వటువు డెందమునఁ
గడువేడ్కఁ జేర్చి యక్కజమందిగొనుచు
నీ వెవ్వ రోతండ్రి ! నీవు నాసాలి

(372. శ్రీరంగనాథదయాప్రసారాది మహిమ.)

దై వంబ వగు రంగధారుణీపతివొ
కాకున్న నొరుల కీకరుణ నామీఁడఁ
జేకూరు పెట్లు చర్చించిచూచినను
అని సంతసించిన సతని వారింటి
కనిచియంతటిమీఁద నారంగవిభుండు

6220

సరగున నిజనివాసమున కేతెంచి
యురగేంద్రశాయి యై యుండె సంతటను

చతుర్థాశ్వాసము

(873. గణికాకలితనానావిధసురతలీలాది.)

అలతల్లితోఁగూడ నాడేవడేవి
యెలమినేయుచు మాని కెదు రేగుదెంచి
పవనిగద్దియపీటపై నుంచి మంచి
పసిడితంబుగ నీటఁ బాదము ల్గడిగి
నిడిసోగచంద్రికనిగ్గు లల్లార్చు
దడిపంబుపావడఁ దడివాయ నొత్తి
మేలిమిపన్నీట మెదిచి కస్తూరి
ఙాలుగా మైని వాటంబుగా నలది

6280

జవ్వాదివనచేసి సంపంగి విరులుఁ
గ్రొవ్వాడిమొగలిరేకులుఁ జాలఁ దురిమి
వలుచనిపన్నీటిపదనికప్రమునఁ
గులికినబాగాలు కొమరుగా నొసఁగి
వెలఁది వెన్నెలసోఁగవేఁగెంబు లాడ
దుళగించు బొమ్మంచుదుప్పటిఁ గప్పి
యెనసినప్రేమమై నెప్పటికంటె
నినుమడించినభక్తి నిరువురుం గూడి
సరసకళావిలాసములచేఁ జొక్కి
మరుకేలిఁ దేలి నెమ్మది నుండి రంత

6240

(874. ప్రభాతకాలవణకానము. అంధకారతిరోధానక్రమము.)

పద్మవికాసాదిరోభావణకానము.

గగనాంబురాశి బుగ్గలు పుట్టి యడఁగు
పగిది తారలు పలవలఁ గ్రుంకఁదొడఁగె
సహజాంధకారకావంబుల నేర్పు
మిహిరాన్నిఁ బొడమినమిఁగురుో యసఁగఁ
జొక్కమై వేగురుచుక్క చూపట్టె

గుక్కుటకూటంబు కోవన నార్చె
లలిమిఱి విరహిజాలము నెలయించు
నిల యించువిలుకాఁడు నేటు చాలించె
బ్రియమార మరుకేళి బిగిసిన్పియుల
ప్రియురాండ్ర కౌగిళ్ళబిగువులు సడలె

6250

వలపలియెడదండ వలపులకొండ
సలల గేడించి గొజ్జగుల వేడించి
పొలంఁముతుమ్మెదలపుప్పొడిజాద రాడి
చలువపూసీట వసంతంబు చల్లి
కెలనఁ దామరలఁ జక్కిలిగింతఁ బెట్టి
కలువలనోళ్ల నొక్కట ముద్రవెట్టి
జక్కవకవల రేజగడంబుఁ దీర్చి
మక్కువ సంచకొమ్మల మేలుకొల్పి
యలరువిల్కొని యూహవకేళి నలయు
కలికిపూఁబోలులగబ్బినిబ్బరపు

6260

(375. రమణీయతమప్రభాతవేశాదకానము. సూర్యోదయ ప్రకారాది,)

సిద్ధింపుఁబొడలరంజిలి పసనైన
గుబ్బగుబ్బలుల మైఁ గుప్పించుకొనుచు
రసికులయెడలను రాగంబుఁ జెంద
వివరె నొయ్యన సరవిరినాలిగాలి
యలఘు ప్రభాతచైత్రాగమవేశఁ
దొలుత వాకసపుమోదుగ పూఁచె ననగ
విమల సభోద్యానవీధి చిగిరెచ్చె
రమణీయసాంధ్యానురాగంబు తెసఁగె
శ్రుతిలతాలతంబునఁ జూపట్టుఫలము
గతి సుధకారతస్కరుఁడు భాస్కరుఁడు

6270

చతుర్థాశ్వాసము

నెనయుకెంజాయల నెలమించు లొదవఁ
 గనువట్టెఁ దొలుచాయఁ గడు సొంపుమీఱి
 కాలమృగేంద్రంబు గనలి యాపూర్వ
 శైలేభకుంభముల్ జదియఁగొట్టుటయు
 నెనయురక్తమున బిట్టెగయు మహాక్తికము
 ననువున నుదయించె నంబుజాపుండు
 కైరవంబులదాయఁ గని తమరతుల
 కైరవంబులు డాయ నరిగెఁ జక్రములు

(378. రంగనాథపూజకవరసమాగమనము.)

తదంగభూషాపేషాది వర్ణానము.

అపుడు శ్రీపంచరాత్రాగమశాస్త్ర
 నిపుణుండు శ్రీరంగనిలయార్చకండు

6280

మిడుగుల నొలయుచు మించుబింజియల
 బెడఁగుల నెరులు గాన్పించుదోవతియు
 నుత్తరీయంబుగా నొకకొంత వైచి
 గుత్తంబునడుమ చుంగులువార బిగిసి
 పొనఁగఁజుట్టినయట్టిపొత్తిచీరయును
 బనమించు సన్నపుఁ బట్టెనామములు
 మలయునూరుపులకు మాటుగాననుల
 జెలువారఁ జుట్టినజిలుఁగుబాగయును
 వ్రేలువీనులు దర్శవేలియుంగరము
 నీలాహిపిల్లవన్నియ పిల్లసికయు

6290

వెలదిబన్నిదములు వేదమంత్రములు
 నలవడఁ బ్రాద్దుది క్కరసికన్గొనుచుఁ
 దాలంబు చేతితోఁ దగిలినకుంచ
 కోలయుంగరము చేకొనఁ గీలుకొలిపి

(877. దేవాలయభాసురగరుడ స్తంభ (ధ్వజ స్తంభ) సమీపప్రణామావరణాది.)

రంగమంటప ప్రాప్తిక్రమము.

చనుదెంచి గారుడ స్తంభంబుచక్కి
 ఘనభక్తిమై నమస్కారంబు చేసి
 రంగమంటపముచేరంగ నేతెంచి
 రంగేశునిలయాంతరద్వారసీమ
 నిలిచియుండెడువేళ నీలంపుమణులఁ
 జూలుచుతామర పెద్దపూసలపేర్లు

6800

(878. పెద్దజీయర్ నామక యతివరదండకాషాయ వేసాదివరానము.)

వలనొప్పు తిరుమణివడములు వైచి
 బలువుగాఁ దిరుమణు ల్పదిరెండు దీర్చి
 గట్టిగా శంఖచక్రములు నామమును
 బెట్టినవరుఁజముప్పిడిఁ గేలఁ బూని
 యనులు వోఁ జుట్టిన యరవడుపాగ
 గనువట్ట నొకకొండకాఁడు ముందరును
 గొంటరి పాపండకులముపైఁ గనలి
 గంటవై చినరీతి గంట నాదంప
 రుచికళాశుంభచ్చిరోవేష్టనంబు
 ప్రచురంపువెన్నెల వట్టువచ్చడము

6810

మనతరం బై నట్టికపిరాజముద్ర
 మొనసి చూపట్టెడుముద్దుటుంగరము
 కావిశాటులు గల్గి కాలదండంబు
 చేవ యడంచి మించిన త్రిదండంబు
 విదళితాసురమత విజయధ్వజంబు
 చదురున శిష్యుహస్తమునఁ జెన్నొంద
 నిఖిలేశుఁ డగు రంగనిలయుకోవెలకు
 నఖిలంబునకుఁ ర్త యగు పెద్దజియ్య

చతుర్థాశ్వాసము

(379. దేవాలయకవాటోత్ ఘాటనక్రమము.)

పంచదేరపాదప్రణామాది.

చనుడెంచి లచ్చనల్ సలవిమైఁ జూడ
మునినాథుననుమతంబున నుబి యపుడు

6820

బీగంబుచేయిచే బీగముల్ దెఱచి
లాగుగాఁ గుంచెకోలను లోస నిడిన
బలువైన గడియలు వాపి భేళాన
తలుపులు దెఱచి యత్తటి లోని కరిగి
పంచదేరములకుఁ బ్రణామిఁ గావించి

(380. శ్రీరంగరాజస్వామీపాత్రాదళానప్రకారము, తదాశ్చర్యకథనము.)

పంచపాత్రములఁ దప్పక విలోకించి
యందులో నడుమ గొప్పగుగిన్నెఁ గాన
కందంద వణకుచు నాత్మఁ గుందుచును
బరిహారజనము లోపలను వెల్పలను
జరియించువారి నిష్ఠంబై నవారి

6830

నడిగి కానక నంబు లరు దందికొనుచు
వడకుచు నయ్యతీశ్వరునిసన్నిధికి

(381. యతీశ్వరాదిభయ ప్రాప్తిప్రస్తావము.)

నేతెంచి పదముల కెరఁగి యాకార్య
మాతని కెఱిఁగింప నక్కజం బంది
సభయుఁ డై వేగ మచ్చటియధికారి
సభికులం దక్కినస్థానంబువారి
రావించి శ్రీరంగరమణుని సొమ్ము
పోవు తెట్లని మనంబునఁ గోప మెసఁగ
బహుపురాణములఁ జొప్పడుదేవదేవు
మహిమ లెఱింగిన మతిమంతులార !

6840

(382. కనకపాత్రచౌర్యకథావిషయకాతిః ప్రశ్నాది.)

విహితమే యీమాట విన మీకు గర్భ
గృహములోఁ బెట్టినగిన్నె లే దనుచుఁ
బోయెఁ బొ మ్మనుచు నంబులు తారు గొన్ని
మాయల మముఁ గనుమాటి యిఠీతిఁ
గల్గలు పచరించి కడపట మనల
బెల్లించి యిదిదక్కఁ బెనఁగఁజూచెదరు
ఎందుఁ బోవచ్చుఁ దా మెఱుంగ కీసామ్ము
నందువారలు దాఁచునట్టివారలును
దాము గా కిబ్బంగిఁ దమకన్నఁ బ్రామి
హేమపాత్రము గొన నెవ్వ రోవుదురు

6350

(383. నానావిధమనోవేదనా ప్రాప్తిక్రమము.)

మున్ను నీకరణి సామ్ముఁను వస్తువులు
నెన్ని గై కొనినారొ యీనంబు లనుచు
గసిమన హరిసామ్ము గలకాలమెల్ల
మెసఁగి లేదనిన స్వామిద్రోహులార !
యొట్టినసామ్మెల్ల నొడచూఱఁ గాఁగఁ
బట్టి లేదను సర్వభక్షులార !
యనుచు నంబులదిక్కు నందఱదిక్కుఁ
గనుఁగొని యొక్కటఁ గలయంగనాడి
యిమ్మెయి నను నేలు నిందిరావిభుని
సామ్ము వోవంగ నేఁ జూడలే ననుచు

5360

గన్నీరు గాఱ గద్దదకంఠుఁ డగుచుఁ
బన్నిన దైన్య మేర్పడఁగఁ బల్కుచును

(384. ఏకాంగిపరిచారకాదిచింతాప్రకారము.)

మున్నుగొ మొలఁకున్న ముమ్మాలకావి
పిన్నలి వడి మెడం బెనచితగిల్చి

చతుర్థాశ్వాసము

కడువాడి యేకాంగి కత్తిఁ దెమల్చి
యడలుచు మెడఁ బూనునంతలోపలనె
నంబులు నచటిస్థానంబులవారుఁ
బంబినభీతిఁ జేపట్టి గొబ్బునను
బిన్నలిఁ దప్పించి పెనఁకువఁ గేల
నున్నట్టికె దువు నొడిసి కై కొనుచు

6370

నేవెరవులకుఁ దా మింద టుండంగ
దేవర యిటు సేయఁ దివుర నేమిటికి
నని యధికారి యయ్యతిని లాలించి
కనలుచుఁ దనదుచెంగటిభృత్యసమితిఁ

(385. అర్చకముద్రాధిపతిమనః శేడప్రాప్తిక్రమము.)

బిలిచి నంబుల నడ్డపెట్టి యాసామ్ము
నిలిచిననిలువున నేడు గై కొనుడు
అన విని యర్చకు లాముద్రకర్త
కనిరి యేలయ్య యన్యాయంబు నీకు
దుష్టుల మైన యందులకు నీయెదుట
దృష్టిశోధన మమ్ముఁ దెలిసికొమ్మయ్య

6380

యాయెడ మేము చీమంత యోడినను
సేయింపు శూద్రులఁ జేయించు నాజ్ఞ
యనవుఁ డయ్యధికారి యాత్మఁ జింతించి
యనియె వారికి నిశ్చయంబుగా మీఠ
లచ్చు లై నది ముచ్చు లై నది దెలిసి
చెచ్చెట నన్నియుఁ జెప్పెదఁ గాని

(386. గణికాగృహద్రవ్యవస్తు ప్రస్తావము.)

యటనుండుఁ డని వారి నాఁకఁ బెట్టించె
నిట విటకంటకియింటిలో మెలఁగు

మటనూయలాడి ద్రిమ్మరిగబ్బితొత్తు
వటరయై చంచలవాణినాఁ బరంగు

6390

నావేళ నదియొక్క టక్కట గలిగి
దై వవశంబునం దదనుజ్జ వడసి
నల్లపూసలపేరు నల గినకోక
వెల్లనై గుడిగొన్న విచ్చటాకులును
గొప్పన కందని కుఱుచవెంట్రుకలు
కప్పారురావొడికప్పుబల్వరున
కొమరుమించిన బండిగురిగించితావ
డములు నిట్టుకవవడంపుఁ జేకట్లు
పి త్తడికడియముల్ పికిలిపూదండ
మొత్తంబు లగు నల్లముదుకగాజులను

6400

లక్కతాయెతులు తెల్లనితగరంపు
ముక్కర నీసపుముద్దుటుంగరము
కాకిబేగడబొట్టు కంచుమట్టియలు
కై కడసంకుటుంగరమునుం గలిగి
జగతాఁగయై కూడ సందిట నిఱికి
మొగము జొత్తిల బొమముడివెట్ట కొనుచు
సణగుల నేలికెసాని లోలోనె
గొణిగి తిట్టుచుఁ బలుగొఱికి వేసరుచు
శ్రీరంగనగరంబుచేర నేతెంచి
యారంగవిభునగరాంతంబుఁ జొచ్చి

6410

యెదురుగా నల్లంత నెవ్వరిం గన్నుఁ
బదపడిపాడుచు బయల నవ్వుచును
బలుదొర తెదురుగాఁ బరతేరఁ దెరువు
దొలఁగక గొందులు తొంగిచూచుచును

చతుర్థాశ్వాసము

నరమురి నన్యాసి నై న లెక్కిడక
నొరయుచుఁ బొమ్మన్న నుదిరిపల్కుచును
మఱినహస్ర స్తంభమంటపంబునకు
నఱిముఱి నేతెంచి యువోచ్చట నిలిచి
యిడుమకట్టున వేడియెండలో మిగుల
జడియ వీపులమీఁదఁ బాపరా లెత్తి

6420

(387. అధికారిపరిచారకాద్యశ్లేషణక్రమము.)

పొడదండలు వైచి పోనీక యెదుట
బెగడఁ దిట్టుచు నడ్డపెట్టినవారి
నరసి యిదేమొకో యని యధికారి
పరిచారజనులఁ దప్పక విలోకించి
పనివడి వీరి కీపా లేల వచ్చె
నని వారు నేయు నయ్యపరాధ మెఱిగి
యందులో మొగ మెఱుకై యున్నవాని
ముందర నిలిచి నెమ్మోము వీక్షించి
కిలకిల నగి కేలు కేలునం బట్టి
లలిమీఱి పలికె నుల్లాపంబుతోడ

6430

నీగిన్నెకై వీరి నీపాటువఱవ
నాగిన్నె తెలియంగ నది యెంతకలదో ?
యనవుడు బంటువాఁ డది దొడ్డుసాము
చనుము నీ కిట్టిప్రసంగ మేమిటికి

(388. గణికాప్రత్యుత్తరప్రదానాది.)

నిప్పు డాగిన్నెయ యీపాటి యనుచుఁ
జెప్పి ననేమి యూర్చెదవో తీర్చెదవో
చాలుఁ బొమ్మనినఁ జంచలవాణి పలికె
నేలరా మీగిన్నె లిటువంటి విపుడు

వేయెనఁ ద్రాసున వేసి తూచినను
మాయక్కగిన్నెకు మఱి సరియగునె

6440

యడిగినంతటిలోన నది గొండనేసి
నిడుసాగిలం బెట్టి నీల్ల నేమిటికి
ననవుడు చెంతపారపు డాలకించి
విని దానిచూటలు వెలుచుకో ననిరి
యోగులదాసి నీయొడలి సొమ్మెల్లఁ
బ్రోగుగా రూకెత్తుపుత్తడి లేదు
నీవున్న సారెకా నీయక్కసారు ?
పోవె యిపోలనిభాంకు లేమిటికి

(389. స్వర్ణపాత్రస్వరూపాశ్చర్య ప్రస్తావము.)

అధికారివిషయనివేదన క్రమము.

నివ్వనుంధరలోన నిటువంటి గిన్నె
యెవ్వరు మీకిచ్చి రెందుండి వచ్చె
నన విని కోపించి యాబేలవరపుఁ
డనియెను మాయక్క యలఁతియే తలఁప
నిచ్చవచ్చినవార లి.టికి వచ్చి
యిచ్చిరి వారు మీ కెవ్వరై లేమి
యుదిరి మాయక్కఁ జూపోవక మీరు
పదివేలు న ననేలఁ బందలా రనుచుఁ
జనుదానిమూటలచందంబు చూచి
యనుమానపడి వేగ నద రంటఁబట్టి
కట్టి తోకొని యధికారిముందరను
బెట్టి యవ్విధముఁ జెప్పిన సంతసిగిచి

6450

6460

(390. అధికారివిచారణా ప్రకారము.)

యప్పు డాయధికారి యాదాసి డాసి
చెప్పవే నెఱవక చెప్పవే యనుచుఁ

చతుర్థాశ్వాసము

దలఁ జెయవైట్టి దెందము భీతి దెలిపి
చలపట్టి యడుగఁ జంచలవాణి యపుడు
వడవడ వడఁకుచు వాతెలు మిగులఁ
దడుపుచు మాటలు దడఁబాటు గొనఁగ
నీరీతి నేమియు నెఱుఁగ. నీరేయి
నేరేడుబండువన్నియమేనితోడఁ

(391. స్వణఃపాత్రప్రదక్షిణాది.)

బలుచని యొకచిన్న బాపనివడుగు
బలిమిమై నింటిలోపలి కేగుదెంచి

6470

యుదిరి బంగరుగిన్నెయొక్కటి దెచ్చి
యది వల దనఁగ మాయక్కు చేతికిని
యిచ్చి తాఁ గ్రమ్మర నేగెను డావ
నిచ్చెనో తుదిఁ దక్క నిచ్చెనో యెఱుఁగ
నని మ్రొక్కి బొప్పంబు లడఁరించుదాని
గనుఁగొని యయ్యధికారి లాలించి
కట్టల్కు నెండలోఁ గమలంగ నడ్డ
పెట్టిన నయ్యెడ్డపెట్టు చాలించి
రావించి నంబులు రాగిల్లఁ బలికి
కావికట్టణములు గరిమమ్మె నొసఁగి

6480

(392 స్వణఃపాత్రప్రాప్తిక్రమము. వివ్రనారాయణమునిచార్య క్రమకథనాది.)

తాలిమి నిరుమేలఁ దనుఁ గొల్చియున్న
కాలకింకరభయంకరులఁ గింకరులఁ
దెసఁ గనుఁగొని దేవదేవిచేనున్న
యసమసాయకుతండ్రి హైమవత్రంబు
చేకొని దాని కిచ్చినవాని దాని
వేకట్టికొనిరండు వెలు పింతలేక

యని నియోగించిన యాభ్యుత్థసమితి
 యనిలవేగంబున నలపురంబునకుఁ
 బటతెంచి యొక్కనిఁ బట్టంగఁ బదువు
 రఱముఱి దానియి ల్లటు చుట్టుముట్టి
 ఘల్లుఘల్లున గిలుకలలోఁడి గుదియ
 లల్లనల్లన భూమి యదర నూఁదుచును
 లోఁగక కొందఱాలోనికిం జొచ్చి
 తూఁగఁగట్టుయ్యల హంసతూలికమీఁదఁ
 బవళించియున్న శ్రీపతికుమారకుని
 నవరనిచరణాఁబుజము లొత్తుచున్న
 చకితకరంగాక్షిఁ జంద్రబింబాస్యఁ
 బికవాణి మదనుని బిరుదువారువము
 నడయాడుకొమ్మించునన దేనదేవి
 జడవట్టి కుదిచి భూసలి వ్రాల నీశ్చి

6490

6500

(393. విశ్రునారాయణమునిబాహు బంధన తజ్జననిండాది.)

తలగడనున్న నిద్దపుఁబై డిగిన్నెఁ
 గలయంగ వీక్షించి కై కొని పిదప
 నుయ్యాలపై నున్న యోగీంద్రు మున్ను
 పయ్యాడి కరునలిపట్టి దానవులు
 పట్టి బంధించినపగిది బాహువులు
 పట్టి యాతఁడు గట్టువంచచేఁ గట్టి
 పురిలోన నీసరివూఁబోఁడు తెల్ల
 దొర వని నినుఁ జెప్పుదురుగద యెపుడు
 నట్టి నీవేల రంగప్పని గిన్నె
 యెట్టు గై కొంటివే యీదొంగచేతఁ
 గొల్లఁగా భవి రాచకొడుకులసొమ్ము
 తెల్లను గై కొంటి విలుచూఱఁగాఁగ

6510

చతుర్థాశ్వాసము

సంఘసం దనివోక యూస పెద్దగుడు
నిందున కొడిగట్టితే యంచుఁ బలికి
గందంపుగొమ్మలఁ గాలాహి చుట్టు
చందంబునను గరజలజాతయుగళిఁ
బెడమరలఁగఁ బట్టి బిగియించి కుదివి
నిడుదతుమ్మెడకప్పునెఱివేళిఁ గట్టి
మిగిలినజడ కేలి మెయి నిండనూలు
సొగపున నిరుమూడుచుట్టులునుట్టి

6520

యోరి ! సజ్జనుమాడ్కిఁచున్నాడ విప్పు
డేరితి లాగించి తీపైఁడిగిన్నె
గడుస ! నీకెలువంటి కనుమాయ గలదొ

(384. మునికృతహరిధ్యాసము. నివేదనాప్రకారము.)

జడియక పద్మజశంకరాదులకుఁ
దలఁచూపరాని శ్రీధరునగరంబు
వలవోకఁ ఇచ్చితి వారొర దొంగ
నీమేన నిండార నెనయునామములు
నామము ల్లావు కన్నపుఁగత్తు లరయ
నన విని “నీలీలలా ? రంగ !” యనుచు
ననియె వారలతోడ నామానివిభుఁడు

6580

విసరయ్య నీతికోవిదులార రంగ
జననాథుసొమ్ము వంచనచేసి యేను
దెచ్చినవాఁడనో దేవదేవికిని
ఇచ్చినవాఁడనో యేలయ్య నన్ను
విడుపుండ యనుమాట వినునంతలోనె
కడుఁగోపమున విటకంటకి వచ్చి
యెట్టెటురా యోరి యీసడురేయి
నెట్టన శిష్యుచే నీ పంపలేదె ?

యంపలే దని కల్లలాడెడుప్రాణ
మింపని బొంకెఁ దిట్లెలరా యనుచుఁ

6540

(395. సగరజనకృతచోరనిందాప్రకారాది.)

గెరలి వెన్నెలలు గ్రక్కెడు చకోరముల
కరణి లోచనములఁ గ్రమ్మునశ్రువులు
చెక్కుటద్దములపైఁ జంది క్రిక్కిరిసి
కక్కసం బగుచనుగవమోద నురలఁ
దలవంచి సిగ్గునం దనతోడ మగుడఁ
బలుక నేరక దుఃఖపడుచున్న కూతుఁ
గనుఁగొని వరదలై కన్నీరు జాట
నెనయఁ గొంగిటఁ జేర్చి యిట్లని పలికె
అప్పుడే వీడు దొంగని యేను జాటి
చెప్పిన నామాటఁ జెనిఁ బెట్టవె తి

6550

పనిఁ బూని తాము చంపము తాడు చంపె
ననియెడు నీండ్ర నోయమ్మ నమ్ముదురె
ముందర నీరీతి ముదిమాట 'లాడి
యెందఱఁ జెఱపెనో యీకొంపచెఱుపు
గాళ నేపాళ బంగాళ పాంచాళ
చోళాదిరాజన్యసుతులు నిచ్చలును
గైలాగు సనరింపఁ గైకొనుచేతు
లీలాగు కట్లకు నెట్లోర్చునమ్మ
చెలువలు నేర్పుమైఁ జిక్కెడలింప
బలిమిఁ బట్టకుమని పాటించినేణి

6560

నదయులై తలవరు లదరంటఁ బట్టి
కుదియింప నెట్లోర్చుకొంటివే కూస !
కెందలిరాకుసోకినయంతలోనె
కందెడుమేను కర్కశపాణు లిపుడు

చతుర్థాశ్వాసము

తొడిబడ మెడనట్టి ద్రోబ్బంగ నెంత
యడలుచు నేగెదో యమ్మ ! నాగుమ్మ !
యందలు నిటకు రమ్మని గారవింపఁ
జెందనిసభలకుఁ జెల్లఁ బో నేడు
కట్టిడిదొంగని గాపించి విఱచి
కట్టికొంపోవ నేగతి నేగె దమ్మ !

6570

యని బిడ్డఁ గొంగిట నలమి పోనీక
మునుకొని దుఃఖించు ముదియ నీక్షించి
రావె దొంగలనంపి రాత్రి వేవేగ
దేవదేవునిసొమ్ము జెప్పించునపుడు
నవ్వను బిమ్మట నగరినా రెఱిగి
యివ్వీధిం బట్టిన నేడ్వ నేడ్వనా ? తాఁగ !
కృపపుట్ట బిడ్డఁ గొంగిటఁ జేర్చి చేర్చి
యిపుడుసెప్పెడుబుద్ధు లెటఁబోయె నప్పు
డని తిట్టి పొమ్మన్న నంతటఁ బోక
తనకూఁతునెనుమెంటఁ దగిలి వాపోవ

6580

(398. గణికామణిమునివరకట్టదశాకథనాది.)

నొక్కట వడిఁ దలాయొక్కపెట్టుపెట్టి
కుక్కఁగొట్టినయట్లు కొట్టి చీకొట్టి
తలవరు లప్పు డంతటఁ బోకయున్న
దొంగంగ నిల వ్రాల ద్రొబ్బి నవ్వుచును
ఆకోమలాంగితో నామకానివరుని
దోకొని పోవువోఁ ద్రోవ నున్నట్టి
చెలువలు మగలుఁ జర్చించి లోలోనె
తలపోసి పలికి రాదట వారిఁ జూచి
తనవేడితేజ మంతయు డాచి పుడమిఁ
జనుడెంచు సూర్యునిసరణి నున్నాడు

6590

తలకొని నడికందుఁ దరలించి డిగని
 కళలతోఁ జంద్రునికరణి నున్నాఁడు
 ఇతఁడు దొంగిలునటే యితఁడు యోగీంద్రు
 గతి నున్నవాఁ డేమికర్మమో కాని
 దీనిఁ జూచిన సాసఁదీసిసమరుని
 చేనున్ననారంజిచెలువుఁ జూపెడిని
 కన్నియ తుది నెంకికన్నును నీడ
 కన్ను నెఱుంగనికమ్మపూఁబోఁడి
 గోలచూచినరాచకూఁతురువంటి
 దీనిగూ కట్లకు నెట్లోర్చె నమ్మ

6600

(387. అకారణనిందాప్రస్తావము.)

కష్టపువిధి గాక కడపట దీని
 దృష్టించి చూచిన దృష్టిదాఁకెడిని
 గడపటఁ దమనేయుకష్టన ర్తనకు
 నొడఁబడకున్న నీయురువుణ్యానిధుల
 కోవఁజాలనివార లొక్కొక్కనింద
 పైవై వ నీదెస పాటిల్లెఁ గాని
 వీరు దొంగలు కారు వివరింప ననుచుఁ
 జేరి యేబాసైన నేయంగవచ్చుఁ
 గందు తెల్లంబుగాఁ గానక యొరుల
 నిందింపవచ్చునే నిర్ణిమిత్తంబ

6610

(388. అధికారిరచితచోరకార్య శిక్షాక్రమము.)

యనువారు కొందఱు నటఁ దోచినట్ల
 యనువారు నై యుండి రప్పుడు భటులు
 వారిఁ దోకొనిపోయి వనజాత్ముగిన్నె
 యారయరాదాయె నని యాత్మలోస

చతుర్థాశ్వాసము

నందంద చింతించు నయ్యధికారి
ముందర నిడి కేలు మొగించిన నతఁడు
గాసించి వీరి నిక్కడ నాకునేన
చేసేతఁ బట్టి శిక్షించితినేని
ఈజాడ తన కేల యెఱిఁగింప వనుచు
రాజు విన్నను నపరాధంబు వచ్చు

6620

(399. రాజసన్నిధి ప్రవేశక్రమాది.)

సని వారివారిచే నగవడినట్టి
కనకపాత్రంబు దిగ్గనఁ గొనిపోయి
రుచిరసింహాసనారూఢుఁ డై యున్న
నిచులేందుఁ డగుచోళనృపతిముందరను
ఇరువుర నిడి మ్రొక్కి యీకార్య మెల్ల
నిరవొంద నెఱిఁగించె నెఱిఁగించుటయును
విని భూవరుండు సవిస్మయం డగుచుఁ
గనలి వారలదెనుఁ గాంచి యిట్లనియె
నారంగవతికి ద్రోహమునేసినపుడు
చేరి వీరల చాఱ్ఱ నేయుటే తగవ

6680

(400. చోళభూపాలకృతసావధానప్రశ్న విచారణాది.)

యైన న్యాయంబున న్యాయంబుఁ దెలిసి
కాని మిమ్ముట నాఞ్ఞఁ గావింపఁ దగదు
హెచ్చినకడఁక రంగేశ్వరునగరు
సాచ్చినచందంబు చొచ్చి యిగిన్నె
తెచ్చినబాగును దెగువమై మీకు
వచ్చినలాగును వలవ దున్నుటై
రవళినేయక, పదరక, యొక్కరొకరె
వివరంబుగా మాకు వివరింపుఁ డనిన

దిట్టయె యాదేవదేవి దా వీణె

ముట్టి నాదించినమురుపు దీపింపఁ

6640

జుక్కలతో నొప్పసోముచందమునఁ

బిక్కటిల్లెడుబొప్పబిందుపూరముల

నొప్పెడియాననం బొకయంత యెత్తి

యప్పు డిట్లనియె దెన్యము పాదుకొనఁగ

(401, నిజకార్యనివేదనప్రకారము.)

ఓసార్వభౌమ ! లోకోన్నతచరిత !

నాసేయునేర మంతయు నిన్నువింతు

నవధరింపుము పరా కది చి త్తగించి

వివరంబుగా నాదువిన్నపం బిపుడు

మునుపు దేవరపాదములు గాంచి మగుడ

సనిపించుకొని పోవునపుడు మార్గమున

6650

నొకతోటలో నితఁ డున్న మాయక్క

వెకలియై తనుఁజూచి వెగ్గంబు లాడి

(402, వటువేషధారిపురుషకార్యనివేదనము, మాకీచదృష్టాంతము,)

లలితంబు లై న విలాసముల్ చూపి

వలపింపఁ గలవె యీవటువేషధారి

నని యని పంతంబు లాడునాయక్కఁ

గనుఁగొని యేనును గండగర్వమునఁ

గడనున్నగొడ్డలిఁ గాలిమీఁదటికిఁ

దొడిఁబడవై చుకోఁ దొడరినయట్టు

లారీతిఁ జేసెద నని చలనట్టి

మారీచువంటియీమాయావిఁ దగిలి

6660

చతుర్థాశ్వాసము

పిలిచి తోకొనిపోయి పెరిమె మాయించు
నెలమిమై నుంటి మనేకకాలంబు
కనలి మాయమ్మ యొకానొకనాఁడు
తనమీఁ దవేసరి తనుదిట్టుకొనిన

(403. శ్రీరంగనాయకలీలాకార్యనిధానాకరణాశ్రకారము.)

నది తన్నుఁ దిట్టెఁ బొమ్మని యెగ్గు గాఁగ
మదిఁజెట్టుకొని తమమై మచ్చరమున
నేచందమున నెటకేగెనో యేగి
తెచ్చి యిగిన్నెయందిచ్చి వెండియును
దారాకళిఘ్యచేఁ దనయింటికనుప
నారయ బంగారమని యడియాస

6670

నూని నే మందిన యొక్కదోషంబె
కాని యెండెఱుంగము కడపట నొకటి
మును పారుఁ డీగిన్నెముచ్చిలి తెచ్చె
నని యేనెఱుంగ రంగప్పయే యెఱుంగుఁ
గడముట్ట నిది లెప్పుగా విచారించి
చెడుగునై నను నాజ్ఞ సేయింపు మనుచు

(404. చోళరాజకలితకవకపాత్ర చార్యక్రమనిధానాకరణము.)

నాదట నాదిమధ్యావసానములు
మేదిసీశ్వరుని కిమ్మెయి నెఱింగింప
వసుమతీశ్వరుఁడు క్రేవల నున్నగిన్నె
దెసఁజూచి యాయింతిదెసఁ జూచి వగచి

6680

మానీంద్రుకడఁ జూచి మాకుఁ దెల్లముగ
దీనిమాటలలోనితెఱఁగెల్లఁ దెలిసె
నీవుచెప్పెడిమాట నిక్కంబుఁచెప్పు

మావిప్ర ! యనుడు సహస్రనివల్ల భుండు
 దిచ్చరియగునట్టి దీనిమాటలకు
 వచ్చె నానిలువల్లె వభకులపుట్ట
 తానాడినటువలె తనుయింటికడకు
 నేను వచ్చుటయును నెనసియుండుటయుఁ
 గలదు తానును దనుఁగన్న తల్లియును
 వెలివీఱఁ దమయిల్లు వెడలఁగొట్టుటయు

6690

(405. మాయాబ్రహ్మచారిప్రాదుభావకార్య కథనాది)

నకటకటా ! యంచు నడలుచు నరిగి
 యొకపంచ తిన్నెపై నొదిగియున్నంత
 నారాత్రిఁ దముదామెయనురక్తి గలుగు
 వారికై వడిఁ గై తవబ్రహ్మచారిఁ
 బనిచి రమ్మని పిల్వఁబంచిన మగుడి
 చనుటయె కాని యాజలజాత్యుసామ్మఁ
 దెచ్చుట లేదు నేఁ దెచ్చి వీరలకు
 నిచ్చుట లేదు రంగేశుఁడే యెఱుఁగు
 నవవిని యూబోటి యద్దిరా ! రేయిఁ
 బనివడి నీవనుపవె శిష్యుచేతఁ

6700

(408. చోళరాజసభాపురుషయుక్తినిధానము.)

బూని యీసభలోన బొంకుటకాక
 యానలు గొన్నియె యనిన నాతపసి
 చెనెటిరో ! యొక్కడిశిష్యుండు లేని
 యనుచరుం గల్పించి యాడ నేమిటికి
 నని వితర్కింపంగ నవసీశ్వరుండు
 గని వారికలహంబు కలయవారించి
 మత్తుండు కామనీమదదృష్టిచలిత

చిత్తుండుఁ గాన నాక్షితిప్రఁ డజ్ఞతను
దనకొల్పవలొని విద్యాంసులు నృపులు
వినుచు నచ్చెరువంద వివరించిపలికె

6710

నెంతైన నితఁ డింక నిదిదొంగిలింప
నెంతటియది చూడ నితఁ డెంతవాఁడొ
వచ్చిపోయెడువారు నలయునర్థములు
తెచ్చి యేమిచ్చినఁ దేతెమ్మటంచుఁ
గోరి వేవేగఁ గైకొనుటెల్ల లంజ
వారికిఁ దగవె యేవలనఁ జూచినను
వీరిమాటలబాగు వింటిరే మీర
లేరివంకది నేర మెన్నిచూచినను
బూచి యీమాటలఁ బోలింపఁ దనకుఁ
దోచినగతిఁ జెప్పుదును వినుఁ డనుచు

6720

నీతలోదరి వడు విచ్చినాఁ డనియె
నీతఁడు తను వడువే పిల్చె ననియెఁ
దలపోయ వడుపుచందం బిరువరును
గలుగంగఁ జెప్పిరి గతి విచారింప
రీతిగా బ్రహ్మచారియె యేల యితనిఁ
దోతేర వీరింటితొత్తులు లేరె ?
యొంటిమై నవరేయినోడక వీరి
యింటికి వడుపు రా నేమికారణము
అన్నతాదొంగిలి యది పోలబొంక
కున్నమై నపరాధ మొదవెడు ననుచుఁ

6730

బులిమినం దెలియదే భూసురుమాట
పొలుపుబొంకుగఁ దలంపున మీకు లేదె ?
యని విప్రవరుని దొంగగనిశ్చయించి

వనజాక్షిమైఁ దప్పు వారించి కరుణ
విడుపుఁడ యని కట్లు విడిపించి దాని
కుడుగర లోనఁగ నయ్యుడురాజవదన
ఒళిరె ! నాయేలిక ! బాపురే ! భూధ
పులశిరోమణి ! తగవులచక్రవర్తి !
దొంగనినంత కట్టుఁడు కొట్టుఁ డనక
సంగతి కల్ల నిజంబు లేర్పఱచి

6740

(407. తథ్యకార్యనిధానరణా ప్రకారము.)

యీరీతి మన్నింప నిది సీకె చెల్లు
నో రాజదేవేంద్ర ! యుర్వీశచంద్ర !
యనవిని భూపాలుఁ డాపైఁడిగిన్నెఁ
గొనిపోయి శ్రీరంగకువలయేళునకు
నర్పింపు మని యప్పు డారంగవిభుని
తీర్పరిం బిలిచి చేతికి నిచ్చి కనలి
యీచోరునకు నాజ్ఞ యేది శాస్త్రంబు
చూచి నేయింపుఁ డచ్చుగ మీ రటంచుఁ
డెలియ విద్వాంసులదిక్కు వీక్షించి
వలికిన పలుకులోవలనె యభ్రమునఁ

6750

(408. శ్రీరంగవాధ శరీరభూషణాది పరాకాశము.)

దమ్మికెంగేలు గదాపాణితలము
క్రొమించుకెందమ్మి గుంపులసీన
వలనొప్పు పదియాలువన్నెలదట్టి
ధళధళల్ దళదిగంతంబులం బొదువ
డాలై వ మకరకుండల చకచకలు
వాలుఁ జెక్కులను దువాళముల్సేయఁ
బూసిన సిరిగందవొడిబుగబుగలు
డాసి పంకజభవాండము చోడుముట్ట

చతుర్థాశ్వాసము

మిండతుమ్మెదలకామెతలుగావించు
దండి నెమ్మేనిచెంతల గోండ్లిచూప

6760

నెలమించుదీవల నెలయించుమేని
చెలువ యురోపీధిఁ జెన్నగ్గలింప
నురుతరకొస్తుభద్యుతిపల్లవములు
దొరసి వక్షోపీధిఁ దుళగింపుచుండ
నెమ్మొముదామర నెరయునెత్తావి
కమ్మకస్తురితిలకపుఁదేటి గ్రోల
రంగనాథుఁడు తనరంగ విహంగ
పుంగపు నెక్కి వేల్పులుగొల్పి వచ్చి
యతులితగతి జను లరుదంది చూడ
నతనికిం బ్రత్యక్ష మయ్యె నవ్వేళ

6770

(408. శ్రీరంగరాజవాక్య ప్రఖ్యాపనము. నిజలీలాదిపఠానము.)

మును నై నతేయునమ్ముఖమునంచెగడి
యనిరుద్ధబంధంబు లరిగినపగిది
దనవిల్తులండ్రిముందర నిల్చినంతఁ
దనుదానె యూడె సత్తపసిబంధములు
జనులెల్లఁ జూచి యాశ్చర్యంబు నంద
వనజాక్షుఁ డాయోగివరుఁ జేరఁ బిలిచి
భక్తిమోక్షంబున భవరోగపాశ
ముక్తుని లాలించుమురుపున నతని
గారవింపుచుఁ జోళకాంతునిఁ జేరి
యోరి ! నీ కిటుసేయ నుచితమే తలచ

6780

నీగతి నిల నటియించినవాఁడ
నీగిన్నె వీరల కిచ్చినవాఁడ
నేను నీవెవ్వండ వితఁడు నాబిడ్డఁ

జేను గూర్చినధనం బితనిది గాదె ?
 చేకొని లంజ కిచ్చినయట్టిసొమ్ము.
 కైకొందునే యేను గడు నీతిదక్కి
 వారి కిచ్చినసొమ్ము వారికే యొనఁగి
 నారీతి నయ్యోగినాథు నాతనయుఁ
 దలపోయు మనుచు నాతాపసోత్తముని
 తలఁపునెత్తమ్మి నత్తఱిఁ బ్రవేశించి

6790

(410. చోళరాజ ప్రాథమికాశ్రమము, స్వాపరాధక్షమాపణకైలి.)

తలయూచు నమ్మహీధవుఁడు డెందమునఁ
 దలకొని భీతితోఁ దనవారుఁ దాను
 నఱిముఱి సాష్టాంగ మతనికి నెఱఁగి
 యెఱుంగక నేసితి నీతప్పిదంబు
 కావవే శ్రీరంగకాంతుండ వీవ
 కావవే నను నేలు కరుణాంబురాళి
 నీవ శ్రీరంగేశునిజకుమారుఁడవు
 దేవర సుతుఁడ నై తిని యే నటంచు

(411. చోళరాజకలితవిప్రసారాయణ సంమాననాది.)

నావేళ నతని సింహాసనారూఢుఁ
 గావించి తత్పాదకమలము ల్గడిగి
 తనపట్టవహిషులుఁ దాను నందంద
 ఘనభక్తిమై నూడిగంబులు నేసి
 యోజవెంపున వివిధోపచారములఁ
 బూజించి యాయోగిపుంగవుం గొలిచి

6800

(412. శివకారోహణవీధీప్రదక్షిణ రచనాశ్రమము.)

యాసక్తిఁ జతురంత రూప వరోహుఁ
 జేసి కై నేసి విచిత్రవైఖరులఁ

చతుర్థాశ్వాసము

బటహాభేరీతూర్యపణవాదివాద్య
చటులఘోషంబులు జగమెల్ల నిండ
భజనఁ జూపట్టు నావల్లకికొమ్ము
భుజమున నిడుకొని పురవీధులందు

6810

మెరయింప నప్పొరమీనలోచనలు
పరమైన యవరంజిపల్కెరంబులను
ఘనసార దీపముల్ కడువెంట లెనఁగ
నొనరించి యారతు లొనఁగ నచ్చరలు
దేవకామినులు భూదేవకామినులు
సేవించి దీవించి సేనప్రా లిడఁగ
సీరీతి పురమెల్ల నేగింప మగుడి
ధారుణీవిభుఁడు సద్గుణున కేతెంచె

(418, శ్రీరంగనాథమండరప్రవేశక్రమము. స్తోత్రరచనాది.)

నారాజుమై నవ్వు డావహానిరాజు
చారుకృపామృతాసారంబు నించి

6820

యతని వీడ్కొని రంగహర్మ్యసన్నిధికి
నతివేగమునఁ బోయి యవనతుం డగుచు
దనసేయునట్టికృత్యము సేచమైన
ఘనతరభోగ్యంబు గాఁగఁ జేకొన్న
యీసర్వసులభుని నిందిరానాథు
వాసుదేవునిఁ దండ్రి వాత్సల్యజలధి
యేమని వినుతింతు నిభరాజనరద !
సీమహామహిమ వర్ణింప శక్యంబె?
యని వినుతింప రంగాధినాయకుఁడు
మునినాథుఁ జూచి ప్రమోదించి పలికెఁ

6830

(414. విప్రసారాయణముని రచితపుష్ప మాలాసమర్పణకై ంకర్యప్రశంస.)

దనయ ! నీవరసుమదామకై ంకర్య
మునకు మెచ్చితి వరముల నభీష్టముల
నడుగు మటున్లు నీదగుభక్తజనుల
యడుగుదమ్ముల రేణు వనువేరు నాకు
దయసేయుమా శాశ్వతంబుగా ననిన
దయసేసియారంగధవుఁ డట్ల యొసఁగి
తనసేయు గోపకాంతావిహారంబు
వినుతించువారి కెవ్విధి ఫలం బొదవు
నాగీతి సౌభాగ్య మబ్బు సీచరిత
ధారుణి నొకమాటు దలంచువారలకు

6840

(415. భక్తాంఘ్రి రేణుకాపరనామధేయ ప్రాప్తిక్రమము. అత్యాశ్చర్యము రిమహిమ)

నని యానతిచ్చిన నదియాది గాఁగ
జనునతుం డగుమాని జనవరేణ్యునకుఁ
జనుపడ భువిలోన భక్తాంఘ్రి రేణుఁ
డనువేరు విలసిల్లె నమృహయోగి
పరమవైష్ణవసతపదపద్మఁ డయ్య
హరిభక్తపదపద్మఁ మాత్రుఁ గోరుచును
బరమవిరక్తుఁడై పద్మజముఖ్య
సురశిరోన్యస్త విస్ఫురితాంఘ్రి యగుచు
పరసమృద్ధి వహించి భవము లడఁచి
హరిభక్త తాఁ గాంత ననుచు భావించి

6850

(416. యోగీశ్వరప్రబంధద్వయ సమర్పణక్రమము.)

సవోత్కృష్ట కైంకర్య నిరతత్వ పరమానంద ప్రాప్తిప్రకారాది వణాసము,

తనతోటిగతి నుమదామకై ంకర్య
మొనరించుకొనుచు సర్వోన్నతుం డగుచుఁ
దావనమాలికాత్రజుఁ డై నకతన

నావనమాలికి నగళితంబుగను
లాలితవేదజాలప్రసూనముల
మాలిక గాంగ శ్రీమాలిక యనెడు
కృతియును బ్రాబోధకీఖ్యాతి దనరు
కృతియును సవరించి కృతకృత్యుఁ డగుచు
నిరతంబు హరిపదాన్వితచిత్తుఁ డగుచు
బరమయోగానందభరితుఁ డై యుండె

6860

(417. దేవదేవీనామక గణికామణిభక్తి సచ్చరితాదిపణకానము.)

నాదేనదేవి రంగాధీశ్వరుండు
భూదేవబాలురూపున దూతకరణిఁ
దనయింటి కేతెంచి తనజాతిస్థితి
యునికిఁ గన్గొనక చరోన్వితరుం డయ్యు
మునినరేణ్యునికతమున నిట్టిభాగ్య
మనువొందె దనకని యాత్మ నుప్పొంగి
పరమయోగీంద్రుకృపాదృష్టినలనఁ
బరమవీర కయై భనము క్క యగుచుఁ

(418. ధనధాన్యసమపణకాది. భక్తాంఘ్రియోగి చరిత్ర శ్రవణపతవాదిఫల నిరూపణము.)

దనసకలోత్పత్తి ధనభాక్షుఁ డొసంగు
కనకపాత్రంబునం గై కొనివచ్చి
శ్రీరంగవిభుని కర్పించి తత్పాద
నీరజభావననిరతయై యుండెఁ
బరమపావనమైన భక్తాంఘ్రిరేణు
చరితంబు భక్తి నిచ్చలు నెవ్వరేని
వినిన వ్రాసినఁ జదివినను వాక్రుచ్చి
నను వారి కెపుడు వైష్ణవలసత్కృపయు
హరికృపామృతము ననంతమై పొంగి
పరిపూర మై యుండుఁ బ్రతిలేక యనుచు

6870

(419. గ్రంథసమపూర్ణము, కవివంశమహిమ, కవికావ్యప్రశంస.)

నలమేలుమంగళ సమలాంతరంగ

కలిసిలవేణికి నబ్జపాణికిని

6880

యతిలోకమతికి శేషాచలరాజ

పతికి సరోముఖ్యభక్తసంతతికి

నంగితంబుగను శ్రీహరిభక్తనికర

పంకజార్యమతాళ్ళ పాకాన్నయార్య

తనయ తిమ్మార్యనందన రత్నశుంభ

దనుపమశ్రీవేంకటాద్రిశదత్త

మకరకుండలయుగ్మ మండితకర్ణ

సకలవైష్ణవపాదసంసేవకాబ్జ

(420. చతుర్థాశ్వాసపరిసమాప్తిప్రకారము.)

సదనావధూలబ్ధనరసకవిత్వ

విదితమానస తిరువేంగళనాథ

6890

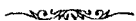
కృతమైన పరమయోగివిలాసకృతిని

యతులితంబుగఁ జతుర్థాశ్వాస మయ్యె.

పరమయోగి విలాసము.

పంచమాశ్వాసము.

(421. శ్రీదేవీవైభవ ప్రశంస. శ్రీవేంకటేశ్వరజాది.)

[ద్విపద]

హైమసరోజాంగ ! యలమేలుమంగ !
 ౨

జీమూతసంకాశ ! శ్రీవేంకటేశ !

మనిశాలికాసారముఖ్యభక్తాళి

వనమాలి ! యనధారు వరదానశీలి !

(422. పాండ్యదేశస్థిత శ్రీవిల్లిపుత్తూరునామకనగరవణికావము.)

తన్నగర కాంతాజన సౌందర్య విశేషవణికావము.

యవిరళశ్రీలచే నమరుదేశంబు

తవణించు బాండ్యమండలమధ్యమమునఁ

బొగడొందు శ్రీవిల్లిపుత్తూరు నాఁగ

నగర మొక్కటి యొప్పు నవ్వవై ఖరుల

6900

నవ్వీటిసాధచంద్రాననామఃఖల

నవ్వువెన్నెలసోగననల నిచ్చలును

విలసిల్లుతావుల విన్నేటిలోని

కలునలు వికసించుఁ గమలముల్ మోడ్పు

నలపురిపీఠుల ననిశంబు మెలఁగు

జలజనేత్రలకటాక్షంబులవలన

(423. తన్నగరవాసి పటపత్రశాయి నామకహరి వైభవము.)

మట్టుమీఱినపుష్పమయతోరణములు
కట్టకట్టినగతి నొప్పుచుండు
నట నొప్పుశేషపర్యంకంబునందు
వటపత్రశాయి నా వసుదేవనుతుండు

6910

తనయపాంగామృతధారలచేత
వినుతతాపత్రయవివుల్కారి సార్దు
ననుపమం బై నట్టి యప్పట్టణమున
వసజలోచనముఖివనజవంశమున

(424. జ్యేష్ఠమాన స్వాతీనక్షత్రగి నములో గరుడాంశరూప విష్ణుచిత్రాఖ్యుడకమయోగి
ప్రాచుభావకథనము.)

సిరిమించుకళలతో జ్యేష్ఠమానమున
పరలగ్నమున గంధవహతారయందు
నక్షీణవేదమయాంగు డై నట్టి
వక్షీంద్రునంశంబు ప్రభవించి జగతి
నెట్టన సురగురు నిరసించుపేర్చి
భట్టనాథుం డనఁబరఁగి వెండియును

6920

(425. విష్ణుచిత్రనామకయోగి స్వాభావిక హరిభక్త్యాది ప్రశంస.)

నరయంగ నకలకలాశ్రయుం డగుట
నిరుపమకారుణ్యనిధి యైనకతన
వైష్ణవపూజావివర్ధనుం డగుట
విష్ణుచిత్తుం డసవిఖ్యాతి నంది
యచ్చటివటధాము హరికోటిధాము
బచ్చవిల్లునితండ్రి భక్తి గొల్పుచును

(426. దశావతార వైభవానుభవ ప్రకారము.)

ఈసరోజాక్షున కెట్టిపూజనము
నేసి చిత్తంబు రంజిల్ల జేయుదునో
యని రమావిభుని దళావతారములు
మనములోపలఁ బలుమాఱుఁ జింతించి
నందనందనుఁ డైన నందకపాణి
నందితకథల నానందించుకొనుచు
మధురలోఁ దోలుత మన్మథవైరి కంసు
వధియించుకొఱకుఁ దీవ్రత నేగి యేగి

6980

(427. శ్రీకృష్ణభక్తి పారవశ్యాది, పుష్పసమర్పణకైకర్య నిరతత్వ ప్రకారము.)

హరిపుష్పలావకుండగు వానియింటి
కరిగెఁ బుష్పలకునై యాత్మ నొండిడక
కాపున ధవళపంకజలోచనునకుఁ
గావించు సకలయాగంబులకంటె
సరయంగఁ గడుమనోహరమైన పూజ
విరులపూజన మని వినరించి తెలిసి

6940

(428. విష్ణుచిత్తపరిపాలితరామపృథ్విస్త్రిప్రళంసాది.)

భావించి వటధామభర్త కే నట్ల
కావెంటు నుమదామకైంకర్య మనుచుఁ
జందన చాంపేయ శారద వకుళ
కుంద మాకంద ముకుంద మందార
కరవీర ఖర్జూర కరక జంబీర
కురువ కరంట కాకోల నారంగ
కేసరి కింశుకకేతకి నాగ
కేసరముఖపరక్షితిబవల్లికల

సురరాజువసము, నసురరాజువసము
సరపాలువసము, వాసరపాలువసము

6950

(420. మూలాసమపణ్ణాగి కైంకర్యవణ్ణాసము.)

నగుచు గేలింపుచు సంటునేయుచును
బొగడుచు జగతి కన్పుతము దీపింప
లలితసంతతపైత్రలక్ష్మిచే మిగుల
నలవడ నారామ మభిరామముగను
నొనరించి యమ్మహాయోగీంద్రచంద్రుఁ
డనయగబు భక్తితో నరవిరుల్ గోసి
దామము లట్టి నిత్యము వటపత్ర
ధామమూర్తికి నర్పితగబు సేయుచును
సరవిధారకముఁ బోషకము భోగ్యంబుఁ
గరిరాజవరదుకై కైంకర్యంబు గాఁగఁ

6960

(430. మధురా [దక్షిణమధురా] సగరపణ్ణాసము.)

దలఁపుచు నితరచింతలు గట్టిపెట్టి
యలఘువిద్యానంగతాత్ముడై యుండె
నాకాలమున నొప్పు నగణితశ్రీలఁ
బ్రాకటం బగు మధురాపురం బనఁగ
నురుతరం బగుచు సర్వోత్తరం బగుట
నరయంగ రాజరాజాన్వితం బగుట
నలక పురముఁ బోలె సమ్మహానగర
మలరు సచ్చటిమీడలావఁ జరించు
నేణలోచనలముఖేందుబింబు
సేనాంకబింబంబు నెదురుతాకై నఁ

6970

పంచమశాస్త్రము

(481. పాండ్యరాజ రాజ్యపరిపాలన వైఖరి.)

దమవతి యితఁ డంచుఁ దలఁపంగలేక
భ్రమసి తారాళి యేర్పటపరాకుండు
నాపట్టణాధీశుఁ డమరేంద్రుఁ దొడరి
యాపట్టణం బేలు నమృతాంశుకులుండు
దీపకవల్లభదేవుండు ఘనుండు
భూపచంద్రుండు పాండ్యభూవల్లభుండు
బనులెల్ల బయలిడ సకలరాజ్యంబు
బనువడ నెంతయుఁ బాలించుచుండి
తనయేలుపురమునందలిసర్వజనుల
యునికియు వా రాడుచుండువాక్యములుఁ

6980

(482. పాండ్యరాజ కృతరాత్రికాలనగరశోధనా ప్రకారము.)

గన వినం గోరి యొక్కండ యొక్కనాంట
ససయంబుఁ గార్కమ్ము నట్టిరేరేయి
భృంగకాంతుల బళిపించువన్నియల
గొంగడి ముసుఁ గిడుకొని యిల్లువెడలి
వీడులోపల వీధివీధులఁ జారు
లాడువాక్యంబుల నాలకింపుచును
అరిగి పురంబెల్ల సంతయు నరసి
తిరిగి యింటికి నేగుదెంచుచునుండి
యొకపంచతిన్నెపై నొక్కండ యలసి
నికటభాగంబున నిద్రించుచున్న

6990

(483. బ్రాహ్మణవాక్య శ్రవణశైలి.)

భూసురవరుఁ జేరఁ బోయి యాచెంత
నాసీనుఁ డగుచు నొయ్యనమేలుకొనిపి

యొక నేర్పుమై బ్రసంగోచితోక్తులను
వికసింపఁ జేసి కై వీడియం బొసఁగి
యెందుండి వచ్చితి వీరీతి నొంటి
నించేల నిద్రించె దీపు గావ్యఁడును
బనివడి దివ్యసంపద లొసఁగంగ
మునుమిడి ఘనదోషముల మెసఁగంగ
మహితవిజ్ఞానంబు మదిబొసఁగంగ
నిహంపరసౌఖ్యంబు లెసఁగంగ జడిసి

7000

దుసికిలితోనిశత్రులు విసుకంగ
వెస గంగ కరిగి వేవేగంబ మరలి
చనువాడ సగుచు నిచ్చట నెండవడిసి
వెనుకొన్న బడలిక విశ్రమించెదను

(434. భూపాల బ్రాహ్మణ పరస్పర సంభాషణాది.)

అన విని భూనాథుఁ డవసీనురేంద్రుఁ
గనుఁగొని పలికె నక్కడఁ బెద్దలె నఁ
సదమలజ్ఞానుల సంగడి మీరు
చదివివచ్చినవిశేషము గల్గెనేని
యానతి మృగ విని యాత్మ నుస్వంగి
భూనాథుతో విప్రపుంగవుం డనియె

7010

గడునేర్పుమై వాసకాలంబుకొఱకుఁ
గడమ యెన్నిదినెల ల్గడియింపవలయు
నగవడురాత్రికై యాత్మఁ జింతించి
పగలె వస్తువుల సంపాదించవలయు

(435. పరతత్వజ్ఞాన సంపాదనావశ్యకతానిరూపణము.)

మునువచ్చువార్ధకమునకునై నరుఁడు
తనయావసయున యత్నము సేయవలయు

భాజనీయం బై నపరకారణంబు
 నీజననమునందె యెఱుంగంగవలయు
 ననునర్థములు గల్గి యథుడూర మగుచుఁ
 బసగ వర్షార్థ మస్త్రై ప్రయతేత

7020

మాసాసనెడు శ్లోకముహిమఁ దా నప్పు
 డాసార్వభౌముతో ననువదించుటయు
 నాలించి విభుఁడు తదర్థ మంతయును
 జాల డెందంబులోఁ జర్చించి చూచి
 కోరక కర్మానుగుణముగా నెపుడు
 వారక సంపద ల్వచ్చుచున్నవియ
 కలదె యదృష్టంబు గలిగించువెరపు
 తెలియంగవలయు నింతియ యాత్మ కనుచు
 నగరికి నంతఁ గ్రన్నననేగి కలువ
 పగదాయ పొడుపుగుబ్బలిమిఁదఁ బొడమ

7030

(486. పాండ్యరాజకలితప్రాతఃసంధ్యాకార్య వర్ణనాది. సభామంటపప్రవేశాది.)

హితపురోహిత సమాలోచనానీతికథనము.

నుచితసంధ్యావిధు లొనరించి రత్న
 రచిత సభామందిరమున కేతెంచి
 యింపుమై భూనాథు లిరుమేలఁ గొలువ
 సంపదుం డనువేరఁ బనుపురోహితుని
 రావించి తనయంతరంగంబులోని
 భావమంతయుఁ దేటపడఁ జెప్పఁదొడఁగెఁ
 గలయంగ ధర్మార్థకామసౌఖ్యములఁ
 దెలిసి యవ్వీధుల వర్తించి చూచితిని
 బోలింప నంతిమపురుషార్థసిద్ధి
 యేలీలఁ దెలియుదు నెఱిఁగింపవలయు

7040

(437. వేదాంత తత్త్వజ్ఞాన సంప్రాప్తి ప్రకారము.)

ననిన రాజేంద్ర ! నీ వడిగిననూత్న
మనిమిషులకు నైన నది యెన్నఁ దరమె
యైన మహాత్మ ! శ్రీహరిపాదమతివి
కాన నీ వెఱుంగంగఁగలవు చెప్పెదను
నిగమాంతవిధులచే నిశ్చితం బైన
నిగమార్థ మాత్మలో నిలిపి నమ్మినను

(438. భూపాలకలిత కనకశుక్లస్థాపనప్రకారము.)

గానంగవచ్చు మోక్షముత్రోవయెల్ల
భూనాథ ! యన మనంబున విచారించి
కనకముల్ పెక్కు శుక్లంబు గావించి
తనసభాస్తంభమధ్యమునఁ గట్టించి

7050

యలయంగఁ దవలోనియనుమాన మెడయ
ధర నెవ్వరేఁ బరతత్త్వనిర్ణయముఁ
జేసి యీశుక్లంబుఁ జేకొను డనుచు

(439. పరతత్త్వశుక్లజయభాసురసూరి సంమానన ప్రతిజ్ఞారీతి.)

కపిలాక్షపాద భట్టాదిమతపండిత పరాజయము.

రాసికి నెక్కుమర్యాద గావించి
ప్రకటవివేకపంభరితులచేత
నకలదిక్కులయందుఁ జాటంగఁ బనిచెఁ
బనిచినఁ గపిలాక్షపాదభట్టాది
ఘనశాస్త్రవిదు లై నఘను లేగుడెంచి
యారాజునన్నిధి నాసీను లగుచుఁ
జేరి యెఱుఁగారులు చర్చించి చర్చించి

7060

పంచమాశ్వాసము

(440. పరస్పర మతగుణాగుణ చచాప్రకారము.)

యది మృష యిది మృష యనుచు గడ్డంబు
లదరంగ హస్తవిన్యాసంబు లెసంగ
వినుఁడు పల్మాఱు గర్వించి మోయెదుట
వనర నేమిటికి సర్వము మిథ్య మీకు
వసయంబు నిశ్చయం బగునె మీచేత
ననుమానములదొంతియాకార మెల్లఁ
గారు లేటికిఁ బుట్టు కర్ము లై నట్టి
మీర లీయర్థ మెమ్మెయి నెఱుంగుచురు
పెలుచ మాటలరాసిఁ బెట్టనేకాని
తెలియునే మీకు నదృష్టకారణము ?

7070

అగమబాహ్యుల రయినట్టిమీకు
నాగమాంతార్థంబు లవి యేల తెలియు
ననుచు సన్యోన్యమతాభిమాషణము
నొసరింపుచును జేరె యెఱుంగులకును
పారెకు నిగ్రహస్థానంబు లిడుచు
నీరీతి నిశ్చయం బెందును లేక
పెరుగు వడ్లును గలిపినరీతి నుండ

(441. పాండ్య భూపాలమహాశేధ ప్రాప్తిక్రమము.)

హరికృతవిష్ణుచిత్తాఖ్య భక్త ప్రేషణము.

నరనాథుఁ డెంతె చింతాక్రాంతుఁ డయ్యె
నట ధన్విసగరవరావాసుఁ డై న
వటప్రత్రశయనుండు వాత్సల్యబలధి

7080

తనకు నిచ్చలు పుష్పదామసంపదలఁ
గొనివచ్చి యొనఁగుభక్తుని విష్ణుచిత్తుఁ

గని వత్స ! పాండ్యభూకాంతునిసభను
గనుపట్టు కనకశుల్కంబుఁ గైకొనుము
అన విని యరుదంది యయ్యోగినరుఁడు
వినయ మేర్పడ విన్నవించె శౌరికిని
వేదమో శాస్త్రమో విరించిచూడ
వేదార్థసాధ్యమై వెలయు శుల్కంబు
పాయక గుద్దలిఁ బట్టినకేళి
కాయల చూపి యేఁ గైకొను శైట్ట

7090

(442. వేదాంతజ్ఞాన ప్రదాన ప్రకారము.)

లితరవిచారంబు లెవ్వియు నెఱుంగ
మతి నీదుపాదపద్మము లెఱుంగుదును
అన విని కరుణా కటాక్షామృతంబుఁ
జనుకుచు నావిష్టుచిత్తుని కనియె
నీకడ నందియం బేటికి వలదు
నీ కేమిభార మిన్నిటికి నే నుండఁ
దలఁప నీహృదయపద్మములోన నేన
నలకొని నిగమాంతనిశ్చితార్థంబు
పలికించువాఁడను బలికెడువాఁడ
నల మహాశుల్కంబు హరియించువాఁడ

7100

(443. సంతోషప్రాప్తిక్రమము, హనుమత్ దృష్టాంత కథనము.)

నేన నీ వటఁ బోయి యిటకు రమ్మనుచు
నానతిచ్చిన యంత నాయోగివరుఁడు
పరమసంతోషనంభరితుఁడై యాది
గురునియోగమున మిక్కుటపువేగమునఁ
బని యాంజనేయుండు జానకీనాథు
ననుమతిఁ గడలిఁ బయ్యెన దాటినట్టు

లతులగ్రహాది సమంచిత, వేగ
వతి యనునొక మహావాహిని దాఁటి

(444. మధురానగరాగమన వణకనము.)

మధువై రి కుమతుల మర్దింనుకొఱకు
మధుర సొచ్చిఁ రీతి మధుర సొత్తెంచి
వాటమై మిగుల విద్యత్కదంబముల
బేట్రాడు నారాజు పేరొలగంబు
సల్లంత వీక్షించి యటకు నేతేర
వల్లభదేవుఁ డా వసజాక్షచిత్తు
నకలంకమతియైన యభిమన్యునూతి

7110

(445. పాండ్యభూపాలకలితయోగి సంమానసాదికభవము.)

శుకయోగి గనుగొన్న చెప్పనఁ గాంచి
గ్రుక్కున సింగంపుగద్దియ డిగ్గి
యెక్కుడు భక్తిమై నెదురేగుదెంచి
తన పురోహితుఁడును దాను, దత్పాద
వసజయుగంబు మై వ్రాలి యగ్గించి
ఱోకొనివచ్చి బంధురత్నపీఠిఁ
జేకొని యాసీనుఁ జేసి సద్భక్తి
భ్రాజితంబుగ సర్వసాధ్యాదివిధులఁ
బూజింపఁ జూచి యప్పుడు చెంతనున్న

7120

(446. పాషండాది పరమతప్రప్తావము. వేదాంతమతస్థిరీకరణ ప్రార్థన.)

పరమతవాదులై పరఁగు పాషండ
ధరణీసురులు చూపుదాళ కి ట్లనిరి
బహువేద వేదాంత పతనాదివిధుల
మహి సెన్నుదగు మహామహులై సవారి.

నజ్జలుగాఁ జూచి యతఁడునుం దానుఁ
దజ్జలపోలె నీ ధారుణీశ్వరుఁడు

7180

బీనుఁగుదాసరి నొక పెద్దగాఁ జేసి
కొనివచ్చి పొడవునం గూర్చుండఁబెట్టి
పలువిధంబులఁ బాలుపడి మాపుదనకఁ
జిలివిషంబులు గొన్ని నేయుచున్నాఁడు
పట్టెనామంబులు ఘటభాగమునఁ
బెట్టిన వచ్చెనే పెద్దటికంబు ?
ఆరాజు చేసినయది కొంతకాక
యారీతి నేమిటి కీ శుంఠకాయ

వై దికుడై యుండి వ్రాత్యుచందమున
సేదెసఁ దాఁ బురోహితుఁ డై నవాఁడు

7140

వల్లభదేవుండు వందనం బిడిసఁ
జెల్లఁబో ! తా నేల నేసె వందనము
లంపటఁబడఁగఁ దాళ్యుకఁ దలబంటి
యెంపటిచెట్లకు నిక నెంత బంటి ?
యను నీతిశాస్త్రంబు లందలి కొదవ
తొనర దిద్దెడునట్టి యోగ్యులచేత
నెక్కడఁ దీరని యీ భీరకాయ
చిక్కు దా నితనిచేఁ దీరుటయెట్లు
పన్ని యసూయ యేర్పడఁ బలుమాటు
నిన్నియు నన నేల యిందె చూచెదము

7150

(447. భట్టనాథయోగికరణీయ పరతత్త్వనిర్ణయప్రకారము.)

పరమతాల్పసారస్వరూపతత్త్వకథనము.

అనువారు కొందఱు సతఁడు మహాత్ముఁ
డనువారు కొందఱు నై యుండి రింత

హితవుమీఱఁగఁ బురోహితుఁడు భూధవుఁడు
నకు లొనర్చుచు భట్టనాథు నీక్షించి
యాదట మోహశాస్త్రావనీస్థలుల
భేదింపరాక యభేద్య మైనట్టి
యనుపమ పరవస్తు వనువిధానంబుఁ
గనఁజేయు విద్యాప్రకాశాంబునమునఁ
బదపడి యెన్నేని బలమాటు నిచటఁ
దుద మొద లెఱుంగఁ దుష్టవాక్యములు

7150

(448. భట్టనాథయోగిక్రమ హరిధ్యాన ప్రాథమానామకారము.)

నుడివెడు పీఠలనోభుల ముద
లిడినట్లు వేవేగ నిక బాగుమాని
దాస వత్సల ! పరతత్త్వ నిర్ణయముఁ
జేసి మమ్ములు దయచేసి రక్షింపు
మనవుఁడు మోదించి హరిచిత్తుఁ డవుడు
తనలోని పటపత్రధాముఁ బ్రార్థింపఁ
బరమేష్ఠి యనుమతిఁ బ్రాప్తమనకుఁ
బరిపూర్ణ విజ్ఞానపద మొందినట్లు
ఘన పాంచజన్య సంగంబున ద్రువున
కనుపమ సకలవిద్యలు వచ్చినట్లు

7170

(449. హరికృష్ణప్రాప్త నానాశాస్త్రసారతమజ్ఞాన మైఖలము.)

అఖలేశుకృపను జిహ్వారంగనీమ
ఁఖిలశాస్త్రములు సృత్యము లాడుచుండ
సనఘుఁ డా హరిచిత్తుఁ డనియె నవ్వేళ
బనవతి భూమి నిర్జరులును వినఁగఁ
బృకృతి జీవులకు లోపలను వెల్పులను
సకలశాస్త్రముల నిశ్చలత దీపింప

నాది యంత్యము లేక యధికుండు సముండు
నే దెస లేక సర్వేశ్వరుం డగుచు
సర్వనియంతయై సర్వజ్ఞు డగుచు
సర్వంబుఁ దనకు శేషంబుగా మెలఁగు

7180

(450. పరతత్త్వ వైభవావిష్కరణ ప్రకారము.)

కాంతిఁ బాయని మణికరణి నా దివస
కాంతుఁ బాయని రుచిగతిఁ బద్మఁగూడి
మిగుల వేదములాడి మిథునం బటంచుఁ
బొగడఁ బెంపొందు శ్రీ పురుషోత్తముండు
పరతత్త్వమని పల్కుచల్కు లోపలనె
సరగునం దత్తిభాస్తంభ మధ్యమున
ఘనపాశములఁ గూడఁగట్టిన ముడుపు
తనుదానె యతని పాదములపై వ్రాలె
దోడనే మొటసె దుందుభులు రంభాదు
లాడిరి కొనియాడి రథం భూసురులు

7190

(451. పాండ్యభూపాలపరమానంద కథనాది.)

సురలు మోదించిరి సొరిది నందంద
విరివాన కురిసె కావిరియెల్ల విరిసె
నప్పు డా రాజేంద్రుఁ డంతరంగమున
నుహ్నింగి పొంగి యయ్యోగి నాయకుని
బదపద్మముల వ్రాలి పరమాసురక్తిఁ
బదివేల తెఱఁగులఁ బ్రబుతి గావించి
యో పావనాత్మ ! యో యోగీంద్రచంద్ర !
నావాలిదై పంబ ననుఁ గన్నతండ్రి !
యనుచు నాన ద బొప్పొం బ పూరముల
నినుపారి నా యోగి నీరజరుత్రుఁ

7200

(452. పాండ్యభూపాలక లితనంమాననాతిశయము.)

విభీతదక్షిణ బిరుద ప్రఖ్యాతనాది.

బ్రచురమాల్యాంబరాభరణం గావించి
రుచిరబంతావళారూఢుగాఁ జేసి
బహుతర చతురంగబల పుత్రిమిత్ర
సహితంజై యనుచరుచందానఁ గొలిచి
తనపురంబెల్లఁ బ్రదక్షిణగతుల
సెనలేనివేడుక నేగించుతఱిని
అలోకపావనుసభీనవోత్సవము
నాలోకనము నేయునట్టివేడుకను
గమలాసనుఁడు చండకరశీతకరులు
సమరేంద్రసిద్ధవిధ్యాధరు ల్గాలువ

7210

(453. గరుడాదాధ శ్రీహరిప్రత్యక్ష సేవాప్రదళకనాది.)

శ్రీహరి కలిమిసెచ్చులువతో గరుడ
వాహనారూఢుఁడై వచ్చి యవ్వేశఁ
దనయుఁడు బ్రహ్మ రథంబుమై మెలియ
జననియు జనకుండు సంతసం బొదవఁ
గనుఁగొనుగతి గజస్కంధంబుమీఁద
దసరారువిష్ణుచేతను గటాక్షింప
విష్ణుపదంబుమై వెలుఁగొందుచున్న
విష్ణు సేవించి యవ్వీష్ణుచిత్తండు
నరయ నకాలదేశాస్పదం బైన
పరవస్తు విప్రుడు చూపట్టెఁ గన్నులకు

7220

(454. విష్ణుచిత్తయోగి భక్తిపారవశ్యాది. జగదీశ్వరమహిమాతిశయకథనము.)

సని భక్తిపరవశుంజై శంబరారి
జనకునిఁ గాంచి యాజగదేశనాథు

సర్వజ్ఞుడును సర్వశక్తియుం దాన
 సర్వంబు ననుచుఁ గ్రచ్చర భక్తివరత
 జలజాతములావణ్యసౌందర్యముఖ్య
 ములకె మిక్కిలి చిక్కి మోహించి యప్పు
 డీమోహనాంగున కీదృష్టిదోష
 మేమియు లేక సౌం పెసంగుఁ గాకనుచు
 జంటలై మొఱయు కుంజరముమై పసిఁడి
 గంటలు తాళము ల్లాఁగఁ జేఁబూని

7230

(455. విష్ణుచిత్తయోగి కృతహామంగళాశాసన ప్రకారము.

నవరసరాగవర్ణములఁ బెంపెసంగ
 సవరించి మంగళాశాసనం బవుడు
 శ్రీమాల్యకారునిచే దివ్యపుష్ప
 దామముల్ తాల్చి యుద్ధత రంగసీమ
 భాణూరమల్లుని సమయించి మిగుల
 రాణించుశౌరిదోర్ద డఁబులకును
 వలవల రవికోటి వడ్డకించుకాంతిఁ
 దలుక్కొత్తుచుండుసుదర్శనంబునకు
 నలచెంత ననిదైత్యు లగలునాదములు
 నలుపుచుండెడు పాంచజన్యంబునకును

7240

నవరంజిబొమ్మయో యన నొప్పు మేన
 నుపమింపఁ దగి యెద నున్నయిందిరకుఁ
 గెందామరలపన గిలుబాడుపసల
 యందంబు గలుగు నీయడుగుఁదమ్ములకుఁ
 బూనికతోడ నెప్పుడు బంట నైన
 యేనును నీవును నెర వింత లేక

యొసఁగూడియుండెడియునికి కెంతయును
నెనసి యుండంగఁ బెక్కిండ్లు మంగళము
మంగళం బని నలుమాటు ననంతం
సంగతి మంగళాశాసనం బిట్లు

7250

(456. వాసుదేవ వైభవగుంభితద్రవిడప్రబంధసమపూణ (కమము.)

నవరించి మఱియు నాశౌరినందనుని
యవతారములయందు ననయంబుఁ జిక్కి
దామోదరుని యవతారాదిలీల
లామోదమాలిక లై యొప్పుచుండఁ
బ్రామాణికోక్తిగర్భంబు లై యొప్పు
ద్రావిడోక్తులఁ బ్రబంధంబుఁ గావింప

(457. భగవదాజ్ఞాప్రకారకథనము,)

ననయంబు హఠించి యారమావిభుండు
తనదివ్యశక్తి యాతనియంద నిలిపి
శ్రీవల్లిపుత్తూరఁ జెన్నొందుచున్న
యావటదళధాముండై యనువొంద

7260

నరుదెంచి యప్పు డాయపనీశతలకుఁ
డిరవొందఁ బురమెల్ల నేగించి పిదప
ననురాగ మిగురొత్త నావిష్టుచిత్తు
ననుపమసింహాసనాసీనుఁ జేసి
మండితకాంచనాంబరభూషణముల
మెండియుఁ బూజఁ గావింప నయ్యోగి

(458. నిజవగరప్రాప్తిప్రకారము. పౌరజనపదనానందనాది.)

నరనాథుఁ బెక్కుచందముల లాలించి
కరివరారూఢుండై క్రమ్మట మరలి

తనపురి కేగున త్తటిఁ జొరజనులు
 వినఁ గ్రొత్తయెవ యవ్వొత్తొంత మెల్ల
 విని పురిఁ గై నేసి వేవేగ నెదురు
 చనుడెంచి ప్రణతు లర్చనలు గావింప
 భూరిరత్నాంబరభూషణావళుల
 వారి సంభావించి వారనివేడ్క

7270

(459. పటపత్రకాయినామకహరిమందిర ప్రాప్తిప్రణామాదిరచన.)

వారునుం దాము నావటధాముఁ డైన
 నీరజనేత్రునన్నిధికి నేతెంచి
 యతనిపాదంబుల కందంద వ్రాలి
 నుతి నేసి భక్తి కన్నుల నామతింప
 నోతండ్రి ! నాలోన నుండి వేదార్థ
 జాతంబు భవిలోని జనులెల్ల వినఁగఁ
 బలికించువాడను బల్కి శుల్కంబు
 వలనొప్పఁ గైకొనువాడను నేన
 యని యానతిచ్చితి రారీతి నయ్యె
 ధన మిదే భద్రదంతావళం బిదియె
 యని సమర్పించి నిజావాసముశుకుఁ
 జనుడెంచి యెప్పటిసరవి నిచ్చులును

7280

(460. హరికైంకర్య నిరత త్వ ప్రకారము.)

నతులితం బగుభక్తి నారమాపతికి
 నతనియుత్సవబేరమై ప్రకాశించు
 నలఘువిద్యాపూర్ణుఁ డౌమురారికిని
 నలరుదామంబుల నర్పించికొనుచుఁ

7290

బరమవిరక్తిఁ బ్రబంధయుగ్మంబు
 విరచించి లోకై కవిదితుఁ డై యుండె

(461. విష్ణుచిత్త యోగిచరిత్ర శ్రవణపతనాదిఫల కథనము.)

నెన్న శక్యముగాక యిలలోన నున్న
తోన్నతం బైన యియ్యోగీంద్రుచరిత
ననలాత్తుకూర్చిమై నరు లెవ్వలేని
వినిన వ్రాసినఁ జదివిన నుతించినను
భయములు దార్చు శోభనములు చేర్చు
జయముల నిచ్చు దుర్జయము లడంచు
నట ధన్వినగరవరావానుఁ డైన
వటధామపాదజీవనపట్నదంబు

7300

(462. విష్ణుచిత్తయోగి కలితపుష్పరామాది కైంకర్య వైఖరి.)

చిరతపోనిధి విష్ణుచిత్తుఁడు హరికిఁ
గరమర్థి సుమదామకైంకర్యపరత
ననిశంబుఁ దననేయు నారామమునకుఁ
జనుడెంచి యవ్వనస్థలిఁ బొందుకొన్న
పొన్నప్రమాంకులకెల్ల బోది గావించి
కన్నయమొగలిమొకల సేద్యపఱచి

(463. కరవీరపారిజాతాది వృక్షలాలనాది రచనావణానము.)

గొజ్జంగిపొదలకుఁ గుదురు లమర్చి
గుజ్జమొల్లల కాముకొన నీరుగట్టి
కరవీరములదుడఁ గాలువల్ దీర్చి
విరపాదిపాదులు విరివి యొసర్చి

7310

కలయంగ మరుపంబుకల పేర్పరించి
యలవిఱుఁతినప్పల్లయల కంటులొత్తి
పారిజాతములకుఁ బొదు లమర్చి
యూరీతి మఱియు ననేకవైఖరుల

నారామనీమ సొంపారెడుపుష్ప
భూరుహవల్లి కాభూరిసంతతికి
నవనసంతోషడపోలె ననలొత్తజేసి
నవరగా నచట నేచక్కిఁ జూచినను
మిసిమిగా నల్లడ మిట్ట బల్లంబు
కనవుఁ గట్టెయు తాయుఁ గంప లేకుండఁ

7820

(484. నిజకైంకర్య సంతోషప్రాప్తి ప్రకారము.)

బస మించు కన్నులపండువు గాఁగ
వసుమతీనతికన్నువలె నుండఁజేసి
పరిమళమిళితపుష్పంబుఁ గోసి
కరమర్థి నించిన కరఁడిచే బలసి
పనుపడ మనురాజపథనచే వెలసి
మనమున సంతోషమగ్నుఁడై తులసి

(485. ఆరామతోభావధానానుభవ ప్రశంస.)

పొలుచు క్రొన్ననలతోఁ బొలుచునెత్తావిఁ
గలసి వన్నియమరకతముల సొలసి
వరపుష్పములసౌరభంబులఁ గలసి
సిరిమించు తులసి వేంచేయింపవలసి

7830

తొఱఁగెడు బహుపుష్పధూళిమధూళి
జెరసి పంకముగఁ జిప్పిలుచోట్ల దాఁటి
తవిలి యావనదేవతలు వపశ్రీకి
సవరించుదీపికా స్తంభంబు లనఁగ
మొగళిరోమాణిక్యముల పాపరేలు
తగిలి వేడించుచందనములు గడచి
ప్రవహించుచున్నమరందవాహినులఁ
దివుటమై దాఁటి యెంతే వేడ్కతోడఁ

గట్టిగాఁ బువ్వులకరఁడి యొక్కెడను
బెట్టి గుద్దలిఁ గేల బిగ్గ నమర్చి

7340

(486. ఆసాధమానపుబ్బానక్షత్రనివములొ భూమిదేవ్యంశ భానురకన్యామణి
(ప్రాదుభావావ కథనము.)

ననుపారఁ దులసీవనంబు నల్లడలఁ
దనరఁ ద్రవ్వుచునుండి తన్నధ్యమునను
శుచిమాసమునఁ బుబ్బశుభముహూతకమున
రుచిరగారుత్మతరుచిరేఖ వోలఁ
దోరహా నొకమంచితులసిమూలమున
ధారుణియంశ ముద్భవమై చెలంగి

(487. శుకసీమాలజనితకన్యకాదశకనప్రాప్తసంతోషక్రమము.)

బొలయై యెదుటఁ జూపట్ట నయ్యోగి
చాల నక్కజమంది సంతసింపుచును
బ్రతిలేనిశృంగారరాశియో యనఁగ
రతిరాజుకేలికై రవబాణ మనఁగ
లలిమించు నవ్వనలక్ష్మియో యనఁగ
నెలకొన్న విదియక్రొన్నెలసోగ యనఁగఁ
గనుపట్టు నాకన్యకరపల్ల వముల
నినుమడించినకూర్మి నెత్తి ముద్దాడి

7350

(488. తత్కన్యకావైభవస్మరణ ప్రకంపాది.)

తలపోయ నిచట నీతామరకంటి
తులసిమూలంబునఁ దోచు టద్భుతము
మావవబాలికామాత్రంబు గాదు
జానకినరిఁ బోల్చు జను నీతాంగి
యనుచు వెండియు వెలుగంద నందందఁ
బనువడ నశరీతి పలికె నభ్రమున

7360

(469. పూర్వావతారవైభవప్రతిజ్ఞాకథనాది.)

హరి పూర్వమున వరాహావతారమున
ధరణిఁ గొమ్మున సముద్ధరణంబు నేసి
యెనయఁ గొంగిటఁ జేర్చి యెలమిగావింపఁ
దనపతిఁ జూచి యాధాత్రి యిట్లనియె
ననిశంబు నీ కిష్టు లగువార లెవ్వ
రనిశంబు నీకిష్ట మగుపూజ యెద్ది

(470. కమలాహరిపరస్పరసంభాషణా ప్రకారము.)

యాసతి మృగఁ బ్రియురాలి నీక్షించి
శ్రీనాథుఁ డనియె నోశీతాంశువదన !
పొలుపార ననుఁ గూర్చి బొగడెడువారు
నలరులదామంబు నర్పించువారు

7370

నిష్టలు మిగుల నాకీపూజనములె
యిష్టముల్ వారికి నెనలేనియట్టి
చెడనిసంపద లిచ్చి చేనేత నెపుడుఁ
గడువేడ్కఁ బ్రోతు నోకల్యాణి ! యనిన
విని యది యెదులు నివ్వపులావధూటి
తనపతిమాట యెంతయు మది నాట
నిలలోన జనియించి యీపూజనంబు
జలజోదరునకు నే నవరింపవలయు
నని యెచ్చి నీవు మహామోగివరుఁడ
వని నీకు నందన నయ్యెద ననుచు

7380

(471. సీతాజనక దృష్టాంత ప్రదర్శనము. ఫలశ్రుతికథనము.)

నీతోటలో జనియించె బూర్వమున
సీతాంతరంబున సీతావధూటి
జనియించి జనకుని నత్పుత్రి యెన

యనువున నీకు నీయరవిందనయన
నందన యయ్యె నీనాళీకవదనఁ
బొందుగాఁ గొనిపోయి పోషింపు మింక
నకలంకశుభములు నభిమతార్థములు
నకలసిద్ధులు నీకు సమకూరు ననిన

(472, విష్ణుచిత్తయోగి సంతోషప్రకారము, కన్యాస్వీకరణము.)

నిజమందిర ప్రాప్తిక్రమము, ఆశరీరివాక్యశ్రవణము, శుభశకునదశకానాది,

నుప్పొంగి యప్పు డయ్యోగీంద్రచంద్రుఁ
డప్పయోరుహనేత్ర నక్కునం జేర్చి

7390

కొని యింటి కేగి మక్కువతోడఁ బిలిచి.
తనభామచేతి కాలస్వంగి నొసంగి
యలకన్య వొడమినయట్టిచందంబు
జెలయంగ నశరీరి వివరించుపలుకుఁ
దెలిపినప్పుడు మ్రోసె దేవదుందుభులు
వెలువక జడివట్టె విరివాస మింటఁ
గీ ర్తింపఁ దొడంగిరి కిన్నరాంగనలు
న ర్తించి రప్పరోనలినలోచనలు
సయమార నింద్రాదినాకలోకంబు
జయజయశబ్దముల్ సవరింపఁ దొడంగె

7400

(473, బంధుజనకలిత భట్టనాథయోగి సంమానసక్రమము.)

సనకసనందనసన్మౌనిముఖ్యు
లొనరించి రభినుతు లుపనిషత్తులను
ఆవిష్ణుమానసుం డాబాలఁ గన్న
యూవార్త విని వెఱంగంది యంతటను
నకలశోభనవస్తుసంతతితోట
నకలబాంధవులు నచ్చటి కేగుదెంచి

భట్టనాథునిఁ బ్రేమఁ బ్రణుతించి యతని
బట్టి నీక్షించి సంబరము రెట్టింప
నీవాలుఁగంటి నీవిటఁ గన్నయపుడె
యీవు ధన్యుడ వైతి విదికారణమున

7410

(474. మహాసంతోషనర్తనప్రశంసాది.)

నేము ధన్యుల మైతి మిందట మిప్పు
డోమహాభాగవతోత్తంస ! యనుచు
నాడుచు సయోగి నందింద పొగడి
పాడుచు నేతులం బసపునూనియలఁ
గపురంపుధూళులఁ గమ్మపన్నీట
గప్తరమించిన యరగనువిచ్చువిరుల
నాడుచు సరసంబు లాడుచుం జల్లు
లాడుచు వడివేటు లాడుచుఁ జెలఁగి
యొండొరుం దమలోన నుప్పొంగి యిట్లు
దండిమై నందనోత్సవముఁ గావింప

7420

(475 కన్యాజననకాల ప్రభృతి నానావిధసంపదభివృద్ధిక్రమము.)

సిరితోడునీడనెచ్చెలి తనయింటి
కరుదెంచినప్పుడే యఖిలసంపదలు
తముదామె వచ్చి నర్తనమాడుకతనఁ
బ్రమదంబుతోడ నా భట్టనాథుండు
బంధురభూషణాంబరకాంచనముల
బంధుమిత్రాళి సంభావించె సంత

(476. భట్టనారాయణదంపతి సంతోషాతిశయము.)

చాతకర్మ నామకరణాది శుభకార్యాచరణవర్ణనము.

భట్టనాథునిదేవి పరమానురక్తిఁ
బట్టి హస్తంబులఁ బట్టి నేరుపున

జగములఁ బొడమించు జలజసంభవుల
నగణితంబుగ బోరుకాడింపుచున్న

7430

జగదేకమాతహస్తపుటంబునీటఁ
దగబోరుకాడించి తడివాయ నొత్తి
జడియక బ్రహ్మాండజాలంబు లెపుడుఁ
గడుపులో నీడునట్లు గరిత నొక్కగిత
విలసిల్లు సేవంతివిరుల దందమునఁ
దుశగించుచిన్ని పొత్తులలోన నుంచి
ప్రియమునఁ జన్నిచ్చి పెంచి లోకములు
నయమారఁ బోసింపు ననుఁ గన్నతల్లిఁ
జన్నిచ్చి పెనిచె నీసరవి నయ్యోగి
కన్నియ కట జాతకర్మముల్ దీర్చి

7440

యీదేవి హరి నెన్ను నిటమీఁద ననుచు
గోదాభిధాన మాకొమరితై కొసఁగి

(477. గోదానామక కన్యకామణిహస్తరేఖాశుభఫలప్రస్తావము.)

యాకన్య నిజసవ్యహస్తంబు చూచి
యీకొమరిత జగదీశ్వరుం డైన
రమణుని పట్టంపురాణియై యుండు
క్రమమున ననుచు నాకలకంఠకంఠి
పల్లవాంబుజరాగ పాటలపాద
పల్లవంబుల నున్న భౌగ్యచిహ్నములు
గని సర్వగీర్వాణకామినీమణుల
మినుకారునెరుల తుమ్మెదలవేడించు
పదపంకజములఁ జొప్పడ నంచుమిగుల
మది సంతసించి ప్రేమమున నాబాల

7450

(478. కన్యకాభివృద్ధి వర్ణనాశ్రవణము.)

బాలకై రవమిత్రఫాల, గోపాల
బాలవక్షోగంధ పటలజంబాల
జనకుండు వై దేహి, శరధి యిందిరను
బెనుపుచందంబునఁ బ్రేమ దైవాటఁ
బెనుప రాగములం బెరుఁగుచుఁ దమ్మి
నఁబోడి కిలకిల నవ్వంగనేర్చి
యొయ్యన నుయ్యాల లూఁగుచున్నెడను
నెయ్యంబుమైఁ దల్లి నిదురబొమ్మనుచుఁ
బాటించి వేటొకపాట వాడినను
బాటించి వినక యెప్పాటఁ బోరిచుడొ

7460

(479. బాలకన్యారచితనానావిధలీలావర్ణనము.)

బలసోదరునిమీఁదిపాటఁ బాడినను
గిలకిల వాయెత్తి కేరినవ్వుచును
అంత నొయ్యవ డొంగి యాడంగనేర్చి
నంత బంగరుగజ్జయలు నందియలును
గలకల రవణింపఁ గారుమెఱుంగు
పిలుప నానింటిలోఁ బిలిపిలినడల
మెలఁగుచు మోముదమ్మికి మూఁగుకొన్న
యలకభృంగముల నొయ్యన కరాజ్ఞమునఁ

7470

జక్కనొత్తుచు డాలు జళిపించుమణుల
నక్కులమించు నన్నపురావిరేక
నుచుపారువేల్పు తేనుఁగుపిల్లకొమ్ము
లను గట్టులొనరించులాగున నొప్పు
పుత్తడిబొద్దులుఁ బువ్వుదండలును
గుత్తంబుగా వలగొనుతేటిజాలు

లాగై నయింద్రసీలంపుగాజులును
బాగై నతరపనివడంపునరులు
విలసిల్లుతేనియవిరిదమ్మ దొరఁగు
చెలువున లాలగెంజిగిమోవి జార

7480

(480. జనకజననీనామ కథసప్రకారాది.)

నల్లన లోకసంహతిఁ గన్నతల్లి
తల్లితండ్రులపేరు తాఁ జెప్పఁదొడఁగెఁ
గరమర్థి దాదిచెంగట చేరఁ బిలిచి
కరతాళగట్టనల్ గావించుగతుల
విన నవ్వకొనుచు గోవింద ! ముకుంద !
యనుచు వేడుక నృత్యమాడు నీరీతి
నింతయై యంతయై యెదిగి నానాఁటఁ
గుంతలంబులగురుల్ గూడుప్రాయమునఁ
దనయిండుచెలులును దాను బ్రేమమున
నెనసి యొక్కెడ బొమ్మరిండ్లాట లనుచు

7490

(481. వయఃక్రమలీలా వినోదవర్ణనము.)

జగములు నందుల సాగరగహన
నగనగరాదు లున్నతీ లిఖింపుచును
నంతంతఁ జిత్రంబులగు నజాండములు
దొంతు లటంచు సంతోషించుకొనుచు
వరుస గుజ్జనగూళ్ళు వండుద మనుచు
నరవిరిదాననం బనలంబు గాఁగెఁ
బూనిక నొకకల్పప్రోయి యమర్చి
పూనీటియెసరునం బొలుపారుచున్న
యొకతమ్మిపూగుండ యునిచి నన్నంపు
టకరువు లనుబియ్యమంచులో నునిచి

7500

కన్నె గేదంగిని గలయఁబెట్టుచును
గన్నియల్ వొగడ నిక్కరణి నాడుచును

(482, సాంచాలికానామకకృతిమపుత్రికాది లీలాసామగ్రీరచితదివ్యవివాహప్రస్తావనము,)

బురుడింపదగు రెండుబొమ్మలు దెచ్చి
హరియును వై దర్శి యని సమకట్టి
కూరిమి నేఁ బెండి కూఁతురిదానఁ
గోరి మీరలు పెడ్లికొడుకువా రనుచు
సారచంద్రికల మైచాయలం దెగడు
చారుపటీరంపుఁ జవికెమీఁదటను
పవడంపుటనలుదీపై క్రమంబునను
సవరనిగందంపునమిథ లమర్చి
జాతిము త్రియపులాజలు వేలుపించి
జాతిగా హోమంబు సవరించి మఱియు
మనము పన్నిదపుటమ్మనము లాడుదము
మనమునఁ గపటంబు మాని ర మ్మనుచు

7510

(483, సానావిధబాలికా లీలాచరణానము, రమణీయయావనదశాప్రాప్తిక్రమము,)

నోడక చెలు లాడుచున్న చందమున
నాడలేకున్నవా రద్దిరా యింకఁ
జిక్కితి పతివేరు సెప్పుమటన్నఁ
జక్కని వటవత్రశాయి నామగఁడు
అనిచెప్పి వారల నారీతి గెలిచి
యనయంబు మగలపే రడిగి చెప్పించి
యీలీల మఱియు సనేకమార్గముల
బాలికాలీలం బ్రబలుచునుండి
యెలజవ్వనము మేన నిగురించుతఱిని
సలినాక్షి యాభట్టనాథతనూజ

7520

తనతండ్రి వరసుమదామంబు లచటి
వనమాలి కర్పింపవలసి నిచ్చులును
గట్టిగా మాలిక ల్గట్టి పూనజ్జఁ
బెట్టి యావేశ సర్పించెడ ననుచుఁ
జనినపిమ్మట నలసౌమదామములు
తనకొప్పునం బూని తనకొప్పుతోడ

7530

(484. గోదాఖ్య కశ్యాధ్యత పుష్పమాలాపై భవాది.)

మించులు జలదంబుమీఁద వేడించు
సంచున నొసవరి నవతుగాఁ జూటి
యెడసావీగాఁ జూచి యింటిలోనున్న
నడబొవిలోనఁ గ్రన్నన నీడఁ జూచి
చూడ నొప్పెడతనచూడ నున్నట్టి
జూడయంతయుఁ గని సంతసింపుచును
వెండియుఁ దోల్లింటివిధమునం బువ్వు
దండ లాకరఁడిలోఁ దనరార నునిచి
యాడుచుండెడునమయమున నేతెంచి
వేడుక నవి తెచ్చి విష్ణుచిత్తుండు

7540

నేర్పున వటధామనీరజోదరుని
కర్పింప నిరతిశయానందుఁ డగుచుఁ

(485. హరిసంత్తోషహేతుకథనము.)

కల్పసూనంబులకంటె మహాసీంద్ర
కల్పితవినుతులకంటె దేవతలు
నెడపకయువహార మిచ్చుటకంటెఁ
గడవట నేమిటికంటె భోగ్యముగఁ
దలఁపుచు వటపత్రధాముఁ డుప్పొంగి.
తలఁపులోపలఁ గొండఁ దాఁకుచునుండె

నీలీల మఱియు ననేకకాలంబు
బాలిక ముడిచిన ప్రసవమాలికలు

7550

హరిచిత్తుఁ డనిశంబు నాబాల ముహుచు
టరయక శౌరికి నర్పింపుచుండె
ననయంబు దాను నయ్యరపిందనేత్ర
జనకునితోఁగూడఁ జని తోఁటలోన
విరులుగోయుచు నవి వింతవింతలుగ
సరులుగా నపరించుఁ జాటున కరిగి
తా మున్ను ముడిచిన దామముల్ పిదపఁ
బ్రేమమైఁ దండ్రుచేఁ బ్రియుని కంపించు
నీరీతిపటియించునెడ నొక్కనాఁడు
కూరిమితోడ నాగోదావధూటి

7560

జనకుండు వటపత్రశాయికై యిడిన
ననగూడలోనిక్రొన్ననదండ లెత్తి
యొనఁగూడుకొప్పున నొప్పుగాఁ జుట్టి
నినుపారుబావిలో నీడ చూడంగ

(488. నిజతనయాధ్యత పుష్పమాలా సమపక్షాణాయుక్తత్వ విమళశానము.)

నేమరిపాటుగా నేతెంచి తండ్రు
కోమలిదిక్కుఁ గన్గొని తల్లి ! యిట్లు
హరిసమర్పణమున కమరించుపుష్ప
సరములు నీకుశేషముఁ జేయఁ దగునె
యనుచు వేటొకకొన్నియలరులు నోసి
చని నాఁటి కావటశాయి కర్పింప

7570

నప్పు డాగోవిందుఁ డాతెచ్చువిరుల
నొప్పకయంతయు నొల్లంబు నేసి

కడుఁబ్రేమ నీచిన్నికన్నెకొమ్ముడిని
ముడువనివిరుల నే ముడువ నెంతైన

(487. కన్యాశుభక్తమాలాధరణ సంతోషకథనము.)

నీకన్యకామణినెరితావి లేని
యీకుసుమములు నా కితవుగా విపుడు
కువలయనేత్ర కై కొని చేతఁ గొన్న
యవియె తెచ్చితివేని యంగీకరింతు
నన విని వెఱుంగంది యనురక్తి నరిగి
తనుజాత ముడిచిన దామము ల్గొనుచుఁ

7580

దనయఁ దోకొనుచు శ్రీధవునిసన్నిధికిఁ
జనుదెంచి కరజలజాతయుగ్మంబు
మొగిచి దేవరచి త్తమున కింతయిష్ట
మగుట నేనెఱుంగ నయ్యబైఁతీ యిదియె
యీలేమ కొప్పున నెనయించినట్టి
మాలిక లివె గోపమానినీవరద !

(488. హరిసంతోష ప్రాప్తిక్రమము. హరిపరిణయాలోచనాది.)

యన విని గోవిందుఁ డాదండ లంది
యెనలేనివేడ్కతో నెదమీఁదఁ జేర్చి
నుదుటఁ గీలించి కన్నుల నొత్తుకొనుచు
ముద ముప్పతిల శిరమునఁ జుట్టికొనుచుఁ

7590

నీమానిసీమణి నిటమీఁద నేన
ప్రేమ దైవాటంగఁ బెండ్లియాడెదను
ఈకోమలాంగి నీ నెప్పటియట్లు
తోకొనిపొమ్ము నీతోఁగూడ ననిన
సంతసింపుచుఁ దనుజాతయుం దాను

నంతట హరిచిత్తుఁ డరిగె నింటికిని
ఆచెల్వ కదిమొదలై చూడికుడుత
నాచారి యనియెడునామంబు గలిగె

(489. అపరనామధేయ ప్రాప్తిక్రిమము, నిజకన్యాయోగన రామణీయక కథనము.)

నానాఁట నాభట్టనాథతనూజ
మేనఁ దారుణ్యంబు మించి రా నంత
నెలనాఁగ చెలువ. పుటేటిలో మెలఁగు
వలుదజక్కవ లన వలిగుబ్బు లమరె
పనిత జవ్వన మనువనములోఁ బొడము
ననలులగతి నూరు లమరె నెంతయును
హరిని మోహించుచు హరమనోధైర్య
హరుమోహనాస్త్రంబు లనఁ గన్ను లమరెఁ

7600

(490. గోదాఖ్యసుందరీ యోగన సౌందర్య విశేషవర్ణనము.)

గలకంఠికనుదమ్మి కవఁజేరియున్న
యలివంక్తు లనఁగఁ జెన్నారైభూయుగము
ప్రాయంపుఁగడలిఁ జొప్పడుతరంగముల
చాయల బాహుపాశములసొం పెనఁగె

7610

వలరాజురాచిల్క వమ్యాళిబయలు
తెలివిమైనసదుఁ గౌదీవ చూపట్టెఁ
గారుమెఱుంగుపైఁ గనువట్టునీల
ధారాధరం బనం దనరారెఁ దుఱుము
మరునిపట్టపుదంతిఘ స్తంబుకరణిఁ
గర మొప్పు జఘనచక్రము తేటబడియె
లాలతరోమాళి లలికజనించు
నాలవాలం బన నసలారె నాభి

తగముఖపద్మయంత్రం బిరుగడలఁ
బొగడొందు శ్రీలునాఁ బొలుపాదె శ్రుతులు

7620

కాముకు డగుసోము గాడి చూపట్టు
కాముసంపగితూపుగతి నాన యమరెఁ
బంకజోదరుని శోభనపల్ల పముల
పొంకంబునను బదంబులు చెన్నుమీఱె
ననబోడి కిట్లు నానాట నమ్మేన
ననలొత్తు నెరజవ్వనము దయివాఱు

(491, మాతాసమపాణ కైంకర్యపర్వము.)

నందంద గోవిందుఁ డగుచిదానందు
నందు మిక్కిలి చిక్కి యాసక్త యగుచుఁ
గమ్మనితావులు గలుగుమాలికలు
నెమ్మిలో వటధామునికి సమర్పించి

7630

చనుదెంచుతండ్రి కిచ్చలు నుపచార
మొనరించి యాతనియొద్దఁ గూర్చుండి
మురిపంబు నొయ్యారమును దభృకొనఁగ
నొరయుముద్దులు గురియుచు నొక్కనాఁడు

(492, అచారపతార హరిమందిర విషయకప్రశ్నాది.)

కడుమనోహరము లౌ కమలాక్షుకథలు
కడపట నీ వెఱుంగని వెవ్వో లేవు
ధరలోన సర్పావతారరూపముల
హరి యున్ననిలయంబు లవి యెన్ని కలవు
అపరిమితంబు లౌ నందులో జగతి
నిపు డెఱింగినవి నీ వెన్ని ? తెల్లముగ

7640

వెన్నునికథవిన వేడు కయ్యెడిని
యన్న నా కెఱిగింపు మనిన నుప్పొంగి

కన్నీయఁ జూచి క్రేగంట నప్పుచును
మన్నన నెమ్మేనిమై కేల నిమిరి
కురులు గూడఁగదువ్వి క్రొన్నెలనరుల
వరుస దిద్దుచు గారవంబు దైవాఱు

(493. అష్టోత్తరశతహరి త్రేత్రస్థానవైభవాది ప్రసశానము.)

నమ్మ ! చెప్పెద వినవమ్మ యింపార
సమ్మాధవుని నిలయములుఁ దత్కథలు
సనయంబు మానివేద్యములై నూట
యెనిమిది తిరుపతు లిలలోనఁ గలవి

765C

యీయెడలందు నయ్యిందిరావిభుఁడు
పాయక యుండు సభంగవైఖరుల
సరయ నీకథ వినునట్టివారలకుఁ
గరతలామలకంబు కై వల్యపదము

(494. విష్ణుచిత్తయోగికథితాష్టోత్తర శతహరి త్రేత్రవైభవాది.)

నిచుకానగరవాసి రమావతి వైభవప్రళంస.

అనుచు వేంకటపతియాదిగా నూట
యెనిమిది నెలపుల నెనఁగుమూర్తులను
వినుసింపఁదొడఁగె వేర్వేట చిత్రముగ
జవనులేవై భవసంయుతం బగుచు
నిచుళలో శ్రీధరానీళలం గూడి
యచలుఁడై యుండుఁ దోయజనూతిలండ్రి

7660

(495. తంజావూరి శ్రీముఖ్యత్రైత్రవాసి మురారిపైభవప్రళంస.)

తంచాపురంబున తంచడై త్యారి
యంచితమనుజపంచాస్యఁ డై యొప్పుఁ
గటిగదాదరచక్రశలితహస్తండు
కిట్టమూర్తిదండకు గెడసినవాఁడు

శ్రీమణిమా క్రికసింధుశోభితుఁడు
 శ్రీముష్ణపురమునం జెన్నొందియుండుఁ
 దొలుతఁ దా దన్నినదోపంబు వాయ
 నలహాని తపము సేయఁగ మెచ్చినట్టి
 ప్రేమాలయాఖ్యుండు పృథుభోగశాయి
 కాముని గన్న చక్కనితండ్రియొకఁడు

7670

(486. కదంబపురాదిదివ్యక్షేత్రనివాసిదామోదర వైభవ ప్రశంస.)

హరపితామహసేవ్యుఁ డగుచుఁ గదంబ
 పురమున శేషతల్పుఁడు చెన్నుమిగులు
 దేవియాజ్ఞలకు విధేయుఁ డై యుండు
 డేవుండు విశదాద్రిధీరుఁ డొక్కరుఁడు
 శ్రీపక్షిభూతపురీపతి గాథ
 చాపాఖ్యుఁ డగురామచంద్రుఁ డొక్కరుఁడు
 అస్పాలకుండలో హస్తంబు చాచి
 యస్పాలవెల్లికన్యకఁ గూడియుండు
 ననిలాశనేంద్రపర్యంకవలాశ
 పనగుహపురవాసి వసజోదరుండు

7680

అండబనాధవాహనుఁ డారునూర
 నుండు వేడుకతోడ నురగేంద్రమూఁద
 భాసిల్లు రథమగ్నపట్టణంబందు
 గోసహాయుండను కుసుమాస్త్రోతండ్రి

(487. వ్యాఘ్రువగరాదిదివ్యక్షేత్రనివాసిమురారివైభవ ప్రశంస.)

పొలఁతుక యలవ్యాఘ్రపురిని యపూర్వ
 జలధినామంబున శౌరి చెన్నొందు
 గంగ మించినశక్తి గలుగంగ వసము
 చెంగటం దప మొనర్చిన కవేరజకుఁ

లొడకట్టి శ్రీసారభూపురిసొంపు

లడరంగ శిశునాథుఁ డన నుండుశౌరి

7690

సవరణై యొప్పు మస్తక శంఖపురిని

నవచంద్రుఁడను రమానాథుఁ డింపొందుఁ

గోమలవల్లి చన్ద్రోసలపాదంబు

లామతి కొల్పి హేమాబ్జినిచెంత

(498. కుంభఘోషాదివిద్యతేత్రనివాసిహరిమూర్తిఁ నైభవకథనము.)

నగధారి కుంభఘోణమ్మునఁ జంద్రు

నగు నత్మప్రాప్తుతనాథుండు వెలయు

హరు బ్రహ్మ హత్య పాయఁగఁజేసి జగతి

హరశాపమోచనుఁ డనుపేరఁబరఁగి

నగరాజుకుచ ! ఖండనగరంబునఁ దు

నగణితభజమూర్తి యచ్యుతుండొప్పు

7700

జపితలై రో మశాష్టావక్రమునులు

తపము సేయంగఁ బ్రత్యక్షమైనట్టి

(499. అంతరిక్షపురాదివిద్యతేత్రనివాసి మధుసూదనమహిను.)

శ్రీమించి యపు డంతరిక్షాఖ్యపురిని

వామసుండనుపేర వనమాలియుండు

నరుదార శబరి రాజనఁగ శ్రీకృష్ణ

పురమున నెంతయుం బొలుపొందుచుండుఁ

బరిరంభపురమునఁ బద్మామతాక్షి !

మురవైరి కేదారమూర్తినాఁ బరఁగు

ఘననాగపురమున కడలిచెంగటను

దనరు నుండరుఁడను దనుజమర్దనుఁడు

7710

సంచమూశ్వాసము

మణిపతా క్తికానదీమణి సమీపమునఁ
బ్రణుతేంపదగు గంధపట్టణంబునను
అనురక్తి మేధావి యనుమకానివరుని
తనయఁ గై కొన్నశ్రీధరుఁడు శ్రీమించు

(500. నందిపురక్షేత్రాదినివాసిహరివైభవ కథనము.)

నందిపురాంబర నగరఁబునందుఁ
గందర్పగురుఁ డుండుఁ గడుచిత్రగతుల
వసజాక్షి ! సచ్చీలవల్ల భాఖ్యుసకుఁ
దనయుఁడై శశికేఁ బ్రత్యక్ష మైనట్టి
భుననసన్నతుఁ డిందుపురమున నెప్పు
డవిరళశ్రీలచే ననువొందియుండు

7720

(501. చిత్రకూటాదివిద్యక్షేత్రనివాసిరమాపత్నివైభవము.)

గురుతిల్లవచిత్ర కూటంబునందు
హరుఁడు సర్పించు సృత్యము చూచికొనుచు
సురగేంద్రశాయియై యుండు గోవిందుఁ
డరయ నాతఁడు నందు నాత్మసంభవుఁడు
రవితేజుఁ డగుచు శ్రీరామాభిపురివి
సవసీతవోరుండునా వెన్నుఁ జొరఁడు
కమసీయమూర్తి సంగమపురి, లోక
రమణుండు లోకాభిరక్షణం బ్రబలు

(502. కృష్ణపురక్షేత్రాదినివాసి భగవత్ప్రహేళ,)

సర్ధికల్పకము శ్రీహరి కృష్ణపురిని
భార్గసారథి యనం బరఁగు నబ్జాక్షి !

7730

శ్రీపార్థసఖిమహిషీపట్టణమున
శ్రీపరతంత్రుఁడై సిరులు పైపై ని

దనరంగ నకలభ క్తప్రాణనాథుఁ
డనియెడు గరుడవాహనుఁడు సాంపొందు

(503. కపిస్థలక్షేత్రాది పద్మనాభమాహాత్యుది.)

జననుతం బగుకపిస్థల పట్టణమున
వనజాక్షి ! యొప్పు దేవకికూర్మిపట్టి
పాదుగా నిల రౌప్యపట్టణంబునను
గోదండరాముఁడై కొమరుదీపించు
శ్రీనాగపురమునఁ జిగురాకుఁబోడి
శ్రీనాథుఁ డెసఁగు నాశ్రితకల్పతరువు

7740

అపట్టణమునఁ ననతిదూరమున
నేపారుసిరులతో నెనసియున్నట్టి

(504. మణిధామపురక్షేత్రాదినివాసిహరివైభవకథనము.)

మణిధామపురమున మాధువై రి చెలఁగు
నామాదిసిద్ధినాయకుఁడు బింబోష్ఠి !
ప్రసవసాయకపుంఖపట్టణంబునను
బ్రసవాశ్రుగురుఁడు చూపట్టును జెలువ !

(505. పురుషోత్తమమృగాదివిద్యక్షేత్రనివాసి వైకుంఠనాథ వైభవము.)

యోతలోదరి ! పురుషోత్తమనగరి
నేతయై వెలుఁగొందు నిగమవేద్యుండు
హైమధామపురంబునందుఁ జెన్నొందు
హైమాంబరుఁడు కాంచనామలదేహ

7750

బలుఁడు శ్రీసక్తసభాపురినాథుఁ
డలరువిల్తునితండ్రి యలరు తన్వోగి !
యనవాప్యగనపురాఁతరసీమఁ
గనుపట్టువిష్ణుండు కలకంఠకంఠి !

కలికి వై కూతపుష్కరమునువీట
నెలకొని యుండుఁ గ్రొన్నెలప్రౌద్ధకంటి
ధవళపుష్కరిణి గాఁ దనరుగ్రామమున
ధవళాక్షుఁ డరుదారు ధవళాయతాక్షి !

(506. వనాద్రిప్రముఖదివ్యక్షేత్రనివాసికేశవపై భవ కథనము.)

యలనూపురావగాప్రాంతంబునందుఁ
జెలఁగు వనాద్రిమైఁ జెన్నొందు నంద
సూనుండు మలయధ్వజానకుఁ బ్రత్యక్ష
మైసట్టివాఁడు భక్తామరతరువు
సుందరపల్లి వక్షోవీధి నొప్ప
సుందరుఁ డరువేరఁ జూపట్టు నమ్మ !

7760

(507. గోష్ఠిపురపురప్రముఖదివ్యక్షేత్రనివాసిగోవింద పైభవము.)

శ్రీగోష్ఠిపురమున కేశవపర్యంకుఁ
డాగమేశుఁడు నై న హరి గలం డబల !
సత్యపట్టణమున శారద మామ
సత్యనాథుండునాఁ జను గీరవాణి !
జలధిఁ గట్టగ దర్భశయనంబునందు
వెలయుపుల్లాటవీవిభుఁ డిందువదన !

7770

కనకాంబరుండు సితకాసారతిలకుఁ
డననొప్ప మున్నీటియల్లుండు తల్లి !

(508. మోహనపట్టణాదిదివ్యక్షేత్రనివాసిపుండరీకాక్ష మహిమ.)

యాలోలనేత్ర ! మోహనపట్టణమునఁ
గాలమేఘుండునాఁ గంసారి ప్రబలు
మనసీజనకుండు మధురాపురమునఁ
దనదేవితోడఁ బ్రత్యక్షమై మున్ను

చేడియ కూర్చినాచేతఁ బల్లొండు
పాడించుకొన్న శ్రీపతి సొంపుమీఱు

(509, పటపత్రశాయిసామక వైకుంఠసాధమహిమ,)

పటపత్రశాయిసా వానుదేవుండు
పటఫలాధరి ! యిందు పలనొప్పొచుండు

7780

సలవడుం గురుకసౌమ్యస్థితాదీశుఁ
డలివేణి ! మీతండ్రి యలపరాంకుశుని
యతులకావ్యామృతం బనిశంబుఁ గ్రోలుఁ
చతురుఁ డందటలోనఁ జక్కనివాఁడు
అరవిందలోచనుఁ డనుపేరఁ బరఁగి
యరవిందభవుని గన్నట్టి దైత్యారి

(510, తొలబిల్లిమంగల ప్రముఖదివ్యక్షేత్రనివాసి దేవేశమహిమ,)

మఱి తీరుత్తులవెల్లిమంగళపురిని
దెఱవ ! పోయగములఁ దెఱఁగొప్పుచుండుఁ
గలికి ! సక్రాయతకర్ణ పాశాఖ్యుఁ
డలఘుదక్షిణపురి సనునొందుచుండు

7790

వైకుంఠపురిఁ జోరవరుఁ డనుపేరి
శ్రీకామినీపతి సిరిఁ దెలుచుండు
దర చక్రధరుఁడు కై తవసటాహ్వయుఁడు

(511, కుళిందపురాదిదివ్యక్షేత్రనివాసి హృషీకేశవైభవము,)

తరుణి ! దక్షిణకుళిందపురిరాజిల్లు !
సమరనాయకుఁడు వారాంగనాపురిని
గొమరారుచుండు నెక్కొనిపువ్వుబోడి
నాతి చించాపురినాధుండు నిత్య

మాతతశుభమూ ర్నియై వ్రతాపించుఁ
దగుగుణవతి సతీధవుఁడు మాధవుఁడు
మృగశాబనేత్ర ! శ్రీమైత్రయుచునుండు

7800

నెలకొని విత్తమానిధియును విధుఁడు
పొలఁతుక ! సూచకపురి యేలుచుండు

(512. కురుకావగరాఖ్యదివ్యక్షేత్రనివాసిమగుకైటభమర్దిమహిమ.)

వీరలు కురుకాధివిభునిసమీప
ధారుణీస్థలి నున్న ధవళలోచనలు
వనిత ! వామనపురీశ్వరుఁ డై నదీర్ఘ
కనకవర్ణాఖ్యుండు కంససంహారి
తనచెంతఁ బార్వతీధవశాపమోక్ష
మొనరించి పెక్కేడు లుర్విభాగమునఁ
బన్ని డెబ్బదివద్మభవులచేఁ బూజ
గొన్నవాఁ డెంతయుఁ గోమలగాత్రి !

7810

(513. అనంతపురాదిదివ్యక్షేత్రనివాసి పుండరీకాక్షమహిమ.)

యతివ యనంతపురావాసుఁ డురగ
పతిశాయి యొప్పు శ్రీపద్మనాభుండు
వరదుండె యలతిరువఁవ్వారశార
పురమునఁ గృష్ణుండు పొలఁతుక చెలఁగు
దవిలి దక్షిణమరుత్తటపురిలోక
ధవుఁ డై నయప్పడు తనుమధ్య ! యొప్పు
శ్రీమూలిధామపురీ సీమశౌరి
కోమలి ! విఘటవర్తకుఁడునా నుండుఁ

(514. శాదూలపురాదిదివ్యక్షేత్రనివాసిభగవద్వైభవము.)

బ్రోదిమై శార్దూలపురిరమానాథుఁ
డాదిమాహ్వయుఁడునా నలివేణి ! వెలయు

7820

నారాయణాఖ్యుండు నౌ పురస్థలిని
 నీరజోదరుఁ డొప్పు నీరజగంధి
 లలన ! శ్రీవశ్యనాశపురంబునందు
 బలిచిరశ్రయమాణవతి యనం గలఁడు

(515. శ్రీసారభృంగపురాదివిష్ణుక్షేత్రనివాసి కేశవమూర్తి వైభవము.)

శ్రీసారభృంగపురీవాసుఁ డైన
 యాసారసాక్షుఁ డోయమ్మ ! భాసిల్లుఁ
 బ్రతిలేని నిద్రాణపట్టణేశ్వరుఁడు
 చతురుఁ డోపడఁతి ! కేశవుఁ డన దగును
 సకియ పరుషే హేశ్వరనగరమున
 సకలాధిపతి దనుజద్వేషి మెఱియు

7880

నాతి విద్వద్రథనగరంబునందు
 మాతలుం డనుచేరి మరుతండ్రి యొప్పు

(516. శ్రీకపిస్థానపురాదివిష్ణుక్షేత్రనివాసిమాధవ మహిమ.)

శ్రీ కపిస్థానపురీవాసుఁ డగుచు
 నోకొమ్మ ! తాతనా నొప్పు శ్రీవిభుఁడు
 మాయమ్మ ! సద్వృష్టి మత్పురం బేలు
 నాయూర్తసంహారుఁ డనురజనారి
 యతిప శ్రీదేవనాయకుఁ డైంద్రనగర
 పతి యైనవాఁడు గోపాలపాలకుఁడు
 తలపోయ మీపెదతండ్రు లై వట్టి
 యలసరోభూతమహాదయోగులకును

7880

బ్రత్యక్ష మైన గోపాల శేఖరుఁడు
 సత్యసంధుఁడు జగజ్జనవశ్యకరుఁడు
 శ్రీవామనుండు దక్షిణశంఖధరుఁడు

(517. గోపపుర-హస్తాగిరినివాసి-హరివైభవ కథనము.)

భూవినుతుండు గోపపురవల్లభుండు
శ్రీమంతుఁ డైన హస్తాగిరీశుఁ డజుని
హోమగుండంబులో నుదయించినట్టి
వరదుండునా నొప్పు వసమాలి కాంచి
నరుణవల్లవపాద ! యఖిలై కవిభుండు
ధీరుండు వేగవతీతటాహ్వయుండు
సారసాక్షుండు శేషశాయి భూవిభుండు

7850

పడఁతి మీపెదతండ్రి భక్తిసారుండు
చిడిముడిఁ దనుఁ బిల్చి చెప్పినయట్టి
యొసరించినట్టి యథోక్తకారీశుఁ
డనుపమకరుణాకటాక్షుండు యుండు
నిరవొందఁగాఁ బరమేశ్వరవిభా
గరమునంగలఁ డబ్జకరుఁ డెలనాఁగ !
చూపట్టు హాటకేశుండునాఁ బడఁతి !

(518. కాంచీక్షేత్రనివాసిపాండవదూతాఖ్య హరివైభవము.)

యాపాండవలదూత యై కృష్ణసఖుండు
శిశిరోపవనపురిఁ జెన్నొందుచుండు
శిశిరాంశుబింబాస్య ! శిశుపాలవైరి

7860

కామపురంబునం గనుపట్టుచుండు
శ్రీమంతుఁ డనిశంబుఁ జిలుకలకొలికి
సురవంద్యుఁ డెలమిలో జ్యోతేన్ద్యుండుఖండ
పురమున నొప్పుఁ గప్పురములచాయ
సీరధిశయనుండు సీరఘుపురిని
నోరామ ! పాయకముండుఁ బెంపెనఁగఁ

బడఁతి వర్షాకాశపతినాఁగ నందు
కొడుకు సంపదలమైకొని బిత్తరించుఁ

(519, కామపురాదిదివ్యక్షేత్రనివాసికమలేక్షణ వైభవము,)

గామపురంబునం గల్పరయనఁగఁ
గామిని విలసిల్లుఁ గామునితండ్రి

7870

కలకంఠిరో ! త్రివిక్రముఁ డూరకంబు
నెలకొని పాలించు నిగమవేద్యుండు
పురవై రినుతుఁ డప్తభుజకరుం డనఁగ
సరభోజనారి యెంతయునొన్న బౌల
తిరునిన్నయూర వర్తిలుచక్రవర్తి
కరమర్థితోడ సైకతనిభశ్రోణి !

(520, శ్రీపక్షికుండాదిదివ్యక్షేత్రనివాసి శ్రీధరవైభవము,)

కూరిమి శ్రీపక్షికుండంబునందు
వారిదవర్ణుండు వామాక్షి ! మెలఁగు
తోయమహింద్రనాథుండునా జగతి
వేయుభంగుల నొప్పు వీణావినోద

7880

మానిసి ! వినుము శ్రీమస్తలేశుండు
నానొప్పు నవదాత నలినలోచనుండు
కనకాంబరుండు సాగరమల్లనాథుఁ
డనువాఁడు విలసిల్లు హరిరాజమధ్య !
మనుజసింహుండు మున్ను మహిసప్తమునులు
వనిబూని గడియ దవంబు గావింప

(521, ఘటికాచలనివాసి శ్రీనరసింహమూర్తి వైభవకథనము,)

నటవచ్చి ప్రత్యక్ష మైనట్టివాఁడు
ఘటికాచలేశుండు కలహంసగమన !

వీరలు తుండిరవిభులు కల్యాణి !

చారుగుణోదార సౌభాగ్యయుతులు

7890

కోమలీ ! భక్తులం గూడి మాటాడు

(522, శ్రీవేంకటాచలనివాసిపరమపురుష వైభవాదిప్రదశకానము.)

స్వామి పుష్కరిణిపజ్జనె చెన్నుమిగిలి

యానందనిలయమై యనువొందుచుండు

యానందనిలయాఖ్య మగుమేడ నుండు

భూలోకవైకంతమున వేంకట్రాది

నీలోకములనెల్ల నీడేర్చుకొఱకు

నలమేలుమంగ బాహంతరసీమ

నెలకొల్పి నిఖిలావస్థస్థలిలోన

శరణని వచ్చినజనులకు నిష్ఠ

వరము లిచ్చుచు గారవమున వెండియును

7900

బంధురకరుణతోఁ బంగున పంగు

నంధున నంధుగా నలపరింపుచును

ననయంబు ననపత్య సావత్య గాఁగ

ధనహీను ధనదుగా దయసేయుచుండుఁ

దరుణులు వలచు టందఱకునుం గలదె

పురుషులు వలతు రప్పురుషోత్తమునకుఁ

దెలియంగ నిచట ముక్తిని గడుఁ జూడఁ

గలవారిలోఁ జూడఁ గలవాఁడు వాఁడె

గోదానతీ ! వాఁడెగో ! దానవారి

వేదగోచరుఁడు శ్రీవేంకటేశ్వరుఁడు

7910

లలికాహ్రదంబున లావణ్యమూర్తి

లలికాంగి ! యొప్పు నీలామనోహరుఁడు

వరమయోగి విలాసము

(523, సాలగ్రామక్షేత్రనివాసిముకుంద మహిమ,)

అలగండకీ నదీప్రాంతంబునందు
లలన ! యిరిపొందు సాలగ్రామవిభుండు
ఘనభక్తి ముక్తులం గడిబెట్టి యమ్ము
ననవిల్తులండి మానారాయణుండు
తొయ్యలి ఘనవియత్పురినేంద్రుడనగ
నయ్యచ్యుతుం డసురారి యొప్పారు

(524, నైమిశారణ్య ఖండనగరక్షేత్రనివాసిహరిమహిమ,)

చొలుత ధర్మములు నూతునికి నర్పంబు
దెలిసిన నైమిశాధిపుఁ డై నవాఁడు
యోగముదాకరుం డుత్పలనేత్ర !
నాగారిగమనుండు నలునొందుచుండు
గంగాతటాకాంతఖండపురీశుఁ
డంగన ! కలిదోషహారి యైయుండు

7920

(525, పురుషోత్తమ - బదరికాశ్రమనివాసిసారాయణ వైభవము,)

నరయంగఁ బురుషోత్తమాధీశుఁ డనగఁ
గరమొప్పు ముద్దియ ! కాళీయభేది
రాజస్య ! యష్టాక్షరము పశానివరుల
కోజ్జమై నువదేశ మొసగినగురుండు
శౌరి శ్రీబదరికాశ్రమవాసుఁ డై న
నారాయణుండు జగన్నాథుండు చెలఁగు

7980

(526, గరుడాద్రి (అహోబిల) నివాసి శ్రీనరసింహ వైభవకథనము,)

శ్రీపతిపురక్షేత్రనివాసిహరిమహిమ,

గరుడాద్రివాసుండు కాంచనకళిపు
హరణుండు యోగముదాసనాయతుండు

నరసింహుఁ డనయమానవభక్తవరదుఁ
 డిరవొందు నెంతయు నిభరాజగమన !
 కీరవాణిరొ ! విను కేరళపురిని
 వీరరాఘవుఁ డన వెలయుచునుండుఁ
 బారిబారి శ్రీపతిపురమధ్యమునను
 నరసింహుఁ డనువొందు నరసఖుఁ డబల !
 త్రిదశులు వెఱిగండఁ దృణగుల్మలతలు
 మొదలై నవానికి ముక్తి యొనర్చె

7940

(527. అయోధ్యాపుర - మధురానగర క్షేత్రనివాసిదామోదర వైభవము.)

దానవాంతకుఁ డయోధ్యావల్లభుండు
 జానకీపతి రామచంద్రుఁ డేపారు
 మధురలో నెపు డప్తమహిమలంగూడి
 మధునై రి కనుపట్టు మధుకరచికుర !
 ప్రేతలతోఁగూడ ప్రేవల్లశకట
 పూతనాదుల నెల్లఁ బారిగొన్న వాఁడు
 నలచింతయంతికి నపవర్గ మొనఁగి
 నెలకొన్న సిరులకన్నియ బిటారించు
 ఘోడశసాహస్రసుందరీమణులఁ
 గూడి ద్వారక నెలకొనియుండు నెపుడు

7950

కందర్పకోటిసంకాశమోహనతఁ
 జందనగంధి ! వానవవంద్యుఁ డొప్పు
 బలసోదరుఁడు నిచ్చ బాయకయుండుఁ
 గలశాన్తిలో హేమకలశవక్షోజ !

(528. వైకుంఠలోకనివాసిపరవాసుదేవ వైభవము.)

నై కుంతపతి పరవాసుదేవాఖ్యఁ
 జేకొని వరముక్తిసీమఁ బాలించు

వ్యూహోదు తై న పద్మోదరమూర్తు
లాహరితనువున నవతారమొందు
మానుగా నలమేలుమంగావిభుండు
తానయై శ్రీరంగభామంబునందు

7960

(529. శ్రీరంగక్షేత్రనివాసిపరమపురుష వై భవకథనము.)

నజనకుఁ బ్రత్యక్ష మైనట్టివాఁడు
భుజగపుంగవతల్పమునఁ బవ్వళించి
వెలుఁగొందుచుండుఁ గావేరినెన్నడుమ
నలలితచంద్రపుష్కరిణిచేంగటను
మగువ కల్వారదామకళోభిభుజుఁడు
మృగమదపుండ్రముఖేందుచిహ్నుండు
కంతుకంతుఁడు జగత్కల్యాణమూర్తి
కాంతోపయంతినాఁ గర మొప్పు ననుచు
వినుపింప వారల విభవచరిత్ర
మనువొంద విని విని హర్షించి మిగుల

7970

నభిరామనాయకుం డగుశౌరి సిరుల
కభినవోత్సవలీల నలరి యుష్పొంగి
సుందరనాథునిసోయగంబునకు
నందంద వెఱుంగంది యతనికిఁ జిక్కి
శ్రీవేంకటేశ్వరుఁడెలువంబుకలిమి
భావించి పులకించి భావంబు కరఁగి

(530. హరివై భవ శ్రవణసంతోషవిశేషవర్ణనము.)

యంగన వయనమోదాశ్రుపూరములు
తొంగలి రెప్పలతుది నాటుకొనుచు
నరుదందితన్మయై పెద్దతడవు
పరమమానియుఁ బోలెఁ బరచింత లుడిగె

7980

సర్వంబు నెఱుంగు నాజంగు నాజగజేకమాత
సర్వేశుఁ దగులు టాశ్చర్యమే తలఁప
నావంటిపామరునకు నైన నతని
సేవింప నతనికిఁ జిక్కు డెందంబు

(581. గోదాదేవీ ధైర్యాంకుర ప్రాప్తిక్రమము.)

శ్రీరంగరాజానురాగప్రదర్శనము.

అంత నాలలితాంగి యంతరంగమునఁ
గొంతధైర్యము దెచ్చుకొన్నది యగుచు
రంగేశునై భవరాజసంబులకుఁ
బొంగి యాతనికి నబ్బురమంది చిక్కి
ముదమునఁ దనతండ్రిమోము వీక్షించి
విదితంబుగా రంగవిభు చరిత్రములు
విన విన వీనులవిందు లయ్యెడిని
వినుపింపు నాకు సవిస్తరంబుగను

7990

(582. భట్టనాథయోగికధితప్రణవవిమానవృత్తాంత క్రమము.)

అస విని భట్టనాథార్థ్యఁ డాతనఁచుఁ
గనుఁగొని పలికె నగ్గలమైనకూర్మిఁ
బద్మాసనుఁడు మున్ను పాలమున్నీటి
బద్మాక్షు గుఱిచి తవంబు గావించి
బహువేదశృంగంబు ప్రణవాత్మకంబు
మహితంబు నైన విమానంబుతోడఁ
బంకజాక్షుఁడు శేషపర్యంకుఁ డగుచుఁ
బంకజాసనునకుఁ బ్రత్యక్ష మయ్యె

8000

(583. పంకజాసనరచితమధునూదన సపర్యాది ప్రకారము.)

నైన నయ్యసమాన మగువిమానంబు
తోనఁ గైకొని వేగ తోయజనూతి
సత్యలోకమునకుఁ జని నిజవసతి

సత్యంతనంకలితాత్ముఁ డై నిలిపి
యోజదప్పక వివిధోపచారములఁ
బూజి నేయుచు నుండి పుష్కరాత్మజుఁడు
సత్రంబు నలుప నచ్చటికి దేవతలు
ధాత్రిఁ గల్గినయట్టితపసులు ననగఁ
వారిలోఁగూడ నిత్యైకండు నేగి
సారసాననుమేటిజన్మంబుఁ జూచి

8010

(584. ఇత్యైకుభూపరచిత తపః ప్రకారము. హరివిమాన ప్రాప్తిక్రమము.)

యతనియింటను విమానాంతరనేమఁ
బ్రతిలేని యారమాపతిని నేవించి
చలవట్టి యతనిఁ బ్రసన్నుఁ గావించి
యిలువేల్పుగాఁ గొల్తు నిలలోన ననుచుఁ
గనకగర్భునిచెంతఁ గ్రమ్మఱ నిలకు
ననిపించుకొని వచ్చి యతిఘోరతపము
నొనరించి యారమాయుతునిఁ బ్రత్యక్ష
మొనరించికొని యంతను ల్లసింపుచును
దనయేలు నాయయోధాపురంబునకుఁ
గొనివచ్చి నిజభక్తిఁ గొలిచె నంతటను

8020

(585. శ్రీరామపర్యంత విరచిత సవర్యాది. విభీషణ పాఠితోషిక -

సమపకార ప్రకారము.)

గ్రమమున నలదశరథునిపర్యంత
మమితభక్తిని గొల్చి రతనివంశజులు
అవిష్ణునిజరూప మగు రామవిభుఁడు
రావణుఁ జంపి వారవివేడ్కతోడ
ధరణిజతో నయోధ్యకు నేగుదెంచి
సరసాత్ముడై నిభీషణుని మన్నించి
తానైన యాశేవతల్పుని నొసఁగి

మానుగా లంకకు మగుడఁ బంపుటయుఁ
గోరి యాదేవుఁ గై కొని విభీషణుఁడు
బోరన నిజపురంబునకు నేగుచును

8030

(536. కావేరిమధ్య సైకతతలప్రాప్తిక్రమము.)

బగలింటి సంధ్యఁ దీర్పఁగఁ బూని యమల
యగునట్టి సహ్యాకన్యకతటంబునను
సైకతభూమి నా జగదీశు నునిచి
యాకవేరజను సంధ్యావిదుల్ దీర్చి
యత్తటంబున నున్న యాదేవు మగుడ
నెత్తిన నెంతె న నెత్తరాకున్న

(537. శ్రీరంగక్షేత్ర నివాస సంకల్ప ప్రదశఃసము. ధమకపమకభూమిపాల.
ప్రత్యక్షప్రకారము.)

సనయంబు శోకించు నాభక్తుఁ జూచి
యనియె శ్రీహరి మింట సశరీరివోలె
సీయెడ శోకింప నేటికి వలవ
దియ్యెటి నడుమ నా కింపు పుట్టెడిని

8040

జలుల వైఖరుల నీ చంద్రవృష్కరిణి
తటమున ననుగూర్చి తప మాచరించు
వరగుణోన్నతు ధర్మవర్మఁ బ్రోచుటకుఁ
బరమపావనము లై వరఁగు నిచ్చెటి

(538. మునిగణ సంమాసన ప్రకారాది.)

సవతీర్థములనుండి ననుఁ గూడి మాని
నివహంబునెల్ల మన్నించుట కివట
ముదమున లంకాభీముఖుడనై శేష
మృదులభోగమున నర్చిలి యోగనిద్ర

నుండెద నీలోన నుడివోని కరుణ
నుండెద వెఱవకు మోవిభీషణుడ !

8050

(538. చోళరాజకన్యా పరిణయ స్వర్ణాంబుడు)

యని యమ్మహాత్ము నిజావాసమునను
ననిచి యచ్చో నిల్చి యూ రంగనిధిఁడు
కరమర్థిఁ జంద్రపుష్కరిణి చెంగటను
సారది లోకములఁ బ్రాచుచు నున్నవాఁడు
ఆతఁడు చోళకన్యక రమాంశజను
బ్రీతిమై నిచుళలోఁ బెండ్లియై జనులు
జగతిమై దను సౌమ్యజామూల యనుచు
బొగడంగ మిక్కిలిఁ బాలుపొందువాఁడు

(540. శ్రీరంగరాజామర క్తి విగ్రహ ప్రార్థనము)

సరవి నవగ్రహ చక్రంబులోన
నరుణకై రవ నిత్రులను వొందుపగిది

8060

బ్రతిలేని యీ తిరుపతులలో నాగ
వత్తిశైలరంగముల్ భాసిల్లుచుండు
మెలఁగెడు నూటయెన్నిది తిరుపతులు
నలరంగ విభుని విహారసాధములు
వెఱుగై న యారంగవిభు మహామహిమ
మఱి వేల్పులకు నవాజ్ఞనపగోచరము

(541. శ్రీరంగరాజవరనివాస ప్రకారము)

అని తండ్రి రంగనాయకుని నై భవము
వినుపింపఁగా నీలవేణి మోదించి
రవికాంతి గనిన సారసము చందమున
నవిరళానందమయంగయై పొగడి

8070

యంతరంగంబున నా రంగవిభుని
జింతించి ధ్యానంబు నేసి వేమరును
నఖిలంబు తన్మయం బనుచు భావించి
యఖిలై కమాత తదాసక్త యగుచు
జనకునిఁ గాంచి హస్తంబులు మోడ్చి
యనియె నీయిలఁ బుట్టినట్టికన్యలకుఁ
బ్రతిలేని శ్రీవతిఁ బతిగా వరించు
గతి యెద్ది యనుడు నా కల్యాణిఁ జూచి

(542. మాగకోషికామాసప్రతాపరణ ప్రస్తావము.)

యక్కంతజనకునకై కంతుబారిఁ
జిక్కి వ్రేతలు మార్గశీర్ష వ్రతంబుఁ

8080

గావించి కృష్ణుని కాంతలై రీవుఁ
గావించితేని నిక్కంబుగా నిపుడ
శ్రీవధూనాయకుఁ జెట్టెబట్టెదవు
నాపుడు బసకు నానతిఁ బూని గోద

(543. ప్రతాపరణిపాయాశుష్టేయ క్రమలోచనాది.)

తసలోన నెంతయు దద్రవ్ ప్రతాపరణ
మున కుపాయము గ్రమమున వితర్కించి
మానసంబున రంగ మందిరం జేరి
యా నోము తానోమి యా నోముకరణిఁ
బనుపడ గోపికాభామను దానె
యచి తలంచుట యది యాచరించుటయు

8090

నెలయ ముప్పదివాట విశదమై మిగులఁ
దళుకొత్త నొక ప్రబంధంబుఁ గావించె

మఱియు నాతనిమీఁది మమత ల్లోదవఁ
చెఱకువిల్తుని తూపుచెరకు లోఁగాక

(544. ఉత్తమకావ్య సంభవ సమపాణాది.)

నలినాక్షుమై నూట నలువది పాట
వలనొక్క కావ్యంబు వరుసఁ గావించి
వెండియు శ్రీరంగ విభునిపైఁ బ్రేమ
కొండలై కొల్లలై కొలఁదికి మీఱఁ
దలిదండ్రు లెలమిమైఁ దనుఁ బిల్వ మాఱు
పలుక నత్తటి రంగవతి యంచు గ్రుక్కుఁ

8100

గనుగొన్న యదియెల్లఁ గావేరి యనుచుఁ
గనుగొల నజ్జపుష్కరిణి యటంచుఁ
గనక చేలాంకు విగ్రహముల వేనిఁ
గనుగొన్న శ్రీరంగకాంతుడ యనుచుఁ
గనుగొల నేయిల్లు గన్న విమాన
మచుచు నెక్కడఁగన్న యది రంగ మనుచుఁ
దలఁపుచు మది నన్యథా బుద్ధితోడ
నలరంగ ధామునియందునే తవిరి
శ్రీరంగనిలయుండు చెలిమిమై నన్నుఁ
జేరంగవచ్చి మచ్చికతోడ ముద్దు

8010.

(545. నిద్రాసమయ సంప్రాప్తరంగ రాజ సరసకళావిలాస నివేదనము.)

గారంగఁ దనుఁ దనకరముల నింపు
గూరంగ నెలమి పైకొనునొక్కొ నన్ను
హత్తి నొ జవ్వన మనునిధానంబు
రిత్తపుచ్చక తనరించి కైకొనునె
యని తదాన కయై యలరుల నెజ్జఁ
గనుమూసి నిద్రింపఁగా నొక్కనాఁడు

శ్రీరంగవతి కృపాసింధుఁ జేతెంచి
సారంగసయన ముచ్చటవాయుఁ గదిసి
సరసకళావిలాపములఁ జెంపెనఁగ
మరుకేళిఁ దేల్పు నమ్మానినీమణియు

8120

ననఁగి పెనంగి ప్రత్యక్ష మాదేవు
నొనగూడినటువలెనుండి మేల్కొంచి

(546. రంగరాజవిరహతాపాధిక్య ప్రాప్తిక్రమము.)

కలగా నెఱింగి వెగ్గలమైన రంగ
జలజాత్మువీరహంతు సైరింపలేక
దారుణకండర్పతరవారిదారి
బారికినోడి నిబ్బరమైన తమిని
హారంబుమీఁద నాహారంబుమీఁద
నారామకేళివిహారంబుమీఁదఁ
బ్రియ మోసరించి పొంపిరిపోవుమేని
భయదకండర్పతాపము నీడికొనుచు

8180

సవరనిమందారశాఖయందమున
నవచంద్రరేఖచందమున దీపించి
యిజ్జాడఁ బెరవార లెఱిగెద రనుచు
లజ్జించి తలదండ్రులకఁ జెప్ప నోడి

(547. చామరగ్రాహిణీనామక సుందరీ సమాగమనము.)

సుందరభక్త్యంగారోహణాదిభావకథనము.

కమలాక్షు చామరగ్రాహిణియైన
కమల కోమలి యనుగ్రహపేరి తనదు
నెచ్చలి తనతోడ నెఱి నేగుదెంచి
యచ్చట మనుజకన్యావేష మంది

యున్నట్టిచేలియు నెయ్యిరుల్లై నయట్టి
కన్నియ ల్గొలువ నాకాకకోర్వమిని

8140

మాకందతరునుషమాకందకుండ
శాకోటతటవికస్వరపికస్వరము
పూగపున్నాగకర్పూరనారంగ
నాగరంగోత్తుంగ నాగకేసరము
రాజితచంపకారామంబుఁ జొచ్చి
రాజీవలోచనారాజితోఁగూడ
మెలఁగుచు వనములో మెలఁగుచునుండి
కలకంఠమధుకరకలకంఠసమితి
కోలాహలంబు దాకోన్న సైవమిని
హాలాహాలం బని యాలింప నోడి

8150

చెలులు గానుక లిచ్చి చెంగల్వితావి
యలరులు మరుతూపు లని యంట వెఱచు

(818. గోపకాంతాస్వయావత్యప్రాప్తివర్ణనము.)

విరిదేనియలఁ జూచి వికచాంబుజాశ్రు
కరహతవిరహిరక్తము లని యలికి
కాలింది మును గోపకాంతల శౌరి
పాలించుచందంబుఁ బడఁతి భావించి
తాను నాగోపకాంతాభావ మంది
పూని తదంబరంబులు మ్రుచ్చులించి
మును కుండతరుశృంగమున యున్నయతని
గనుఁగొని. శిరముపైఁ గరములు మోడ్చి

8160

యియ్యెడ మాచీర లిమ్ము వేవేగ
నెయ్యమారఁగ నని నిశ్చి-మొక్కుచును

జెలిమిమై నెపుడువచ్చెదవు నీ వనుచు .
 నెలనాగ హరిరాక కెదురుచూచుచును
 గోరికి ముత్తైంపు కొలుచుమీఁదటను
 సారెకు జానకీచక్రంబు చూచి
 వెండియుఁ దనవనపీఠిలోనుండు
 గండుగోయిలఁ బెక్కుగతుల నంకించి
 తనవతియగు రంగధాముఁ డెచ్చటికిఁ
 జనుచేరఁ గొల్చినజాడతో నుండు

8170

కానున్న నీకన్నగతిని వేవేగ.
 నేకానకై న నీ విపుడు పొమ్మనుచుఁ
 బలుమఱు హరిబాళిఁ బడి తాప మొంది
 యలయుచు నిదురించు నలకలలోనఁ
 బంబినతమి వేయుభంగులతోడ
 సంబుజోదరుఁ బెండ్లియాడు మేల్కొంచి

(549. పాంచజన్యప్రశ్నకథనాదిప్రస్తావము.)

తలఁపులో వెండియుఁ దన్నూర్తిఁ దలఁచి
 బలసోదరునికేలి పాంచజన్యంబుఁ
 గనుఁగొని శ్రీరంగకాంతునిమోవి
 యనిశంబుఁ జవిచూతు వాయుధరంబు

8180

కి పురంబుతావియో కమలవాసనయొ
 యుపమింపఁ దియ్యనై యుండునో చెప్పుమ.
 యని యెన్ని యతనిబింబాధరామృతము.
 మనముసంగ్రోలి నెమ్మదిన్గుండు మతియు
 ముంగలి తొలుకారుమొగులు నీక్షించి
 యంగన తను నీలు మని చెప్ప మనుచు

(550. శ్రీవేంకటాద్రిగమనానుగుణమత ప్రేషణాది.)

నావేంకటాద్రిశుఁ డగుశౌరికడకు
వేవేగ దూత గావించి తా ననుపుఁ
జిగిరించురోర్కి నెచ్చెలుల వీక్షించి
యొగి నన్ను మరుబారి కొప్పింప నేల

8190

ఖగరాజశై లరంగద్వారకాదు
లగునట్టి తిరువతులందు నింపొంద
భావజాలము తాపముఁ జెందకుండ
వేవేగ నను మీరు విడిచిరం డనుచు
గట్టిగా హరి తనకరపల్లవంబు
పట్టి కంకణమందు పతిగాఁ దలంచి
తనకేల మిగుల నిద్దపుశంఖ మరల
తనకేలిశంఖంబు తన కేల యనుచుఁ
గేలిమై బలిదై త్యుకేలికంకణము
చాలక నాదుహా స్తంబుకంకణము

8200

నడిగెడి నితఁ డేమి యని చాల నవ్వి
నుడివి బాష్పములు కన్నుల నిగిడించు

(551. మత్స్యపరాహాసతారాది వైభవకథనము.)

రాముడై నట్టి శ్రీరంగనాయకుండు
రామకై పూని వారాశి బంధించి
ప్రళయకాలమునఁ గోల్పడిపోవు భూమి
నలమహాకేటిమూర్తి యై యుద్ధరించి
తనుఁ గోరియున్నవై దర్శికై మున్ను
మొనసిన శిశుపాలముఖుల దండించి
పరచింత టుడిగి నిర్భరవృత్తిఁ దనదు
చరణపద్మలబుటు శరణొందునట్టి

8210

(552. ఉత్తమభక్తరక్షణప్రత్యక్ష నిదేశన క్రమము,)

దంతిపాల స్వగౌతమనతీవిహగ
కౌంతేయసుతులాదిగాఁ గలవారిఁ
బాలించినట్టి శ్రీపతి రంగనాథుఁ
డేలకొ నను నింత యెరపుగాఁ జూచె
నలకలలోన న న్నంగజకేళి
నలుకలు దీర్చి నాయలుకలు దీర్చి
యెససి నిమేషంబు నెడఁబాయ నిన్ను
సని బాస యిచ్చి తా సరిగి రాఁడయ్యె
డక్కులరేనిమాటలు పల్కువార
లెక్కడఁ గల రతం డేమికావించుఁ

8220

(553. గోదాఖ్యకస్యకామణిశరీరజ్వలితవిరహతాపక్రమము.)

విరహతాపాపశాంతిరచనాకథనము.

దహతహ లేల యూతనిసద్విజహ్వ
సహవాస మీరీతి సవరించెఁ గాక
యని యిట్లు దూరుచు నాకోమలాంగి
మనసిజువేడిఁ గ్రుమ్మరుచున్నయపుడు
వెడవిల్లునెరప్రాద్దువిరహంపుటెండ
వడదాకి యున్న చెల్వను విలోకించి
చెలువెల్ల వెఱఁగంది చేర నేతెంచి
పలుమఱు నాయంతిభావంబుఁ జూచి
యేమొకో యీచండ మేటికి మున్ను
రామొకో వచ్చి యాఁగొమకోణముల

8230

రామకోరికలు వారకతీర్చి మగుడఁ
బోమొకో యేటి కీపాలఁతి కీవేళ
నాటలు మనలోడ నాత్మ వేరొకటి

మాటలు మనవంక మన సౌకవంక
దగిలియున్నది యెట్టిధవునిపై మనసు
దగిలియున్నదియె యీతరుణికి ననుచు
గొమరొందు చెంగల్వకొలనిచెంగటను
సమకొన్నగొజ్జంగిచవికె నెన్నడుమఁ
బన్నీటికాల్వడాపలఁ గప్పురంపుఁ
దిన్నెమై నెలచుట్టుతిన్నెమీఁదటను

8240

బలుచగాఁ బుప్పొడిపరు పొసరించి
చలువగాఁ దలిరుపచ్చడ మప్పళించి
చెలగెడు నాపూవునెజ్జమైఁ జెలువఁ
జెలువార నునిచి నెచ్చెలులెల్లఁ గూడి
పన్నీటికేల రెప్పలమీఁదఁ దుడిచి
చెన్నారు వలిపంపుఁజెంగావి గట్టి
కలయంగఁ బన్నీటఁ గపురంబుతోడఁ
గలపననేసిన కలపంబు మెత్తి
తుళకింప నుదుటఁ గన్తురిబొట్టు దీర్చి
వెలిడమ్మవీవన వీవ నావేళఁ

8250

జిలుకవారువము కెంజిగురునారంజి
తల్లకుగల్వలజోడుతమ్మిబొమ్మకము
చెఱకుసింగిణియు గొజ్జంగి కేవడము
దరమైనవిరియంపతరకపంబులును
నలవడ నంగజుం డరుచెంచి పొంచి
నిలువుగన్నులవిల్లు నెరినెక్కుద్రోచి
చిమ్మచీకటినింపు శింజిణిదండి
తుమ్మెదగరిపూవుతూపు సంధించి
నెలపులనై దింట నిలిచి నేరువున
లలిమించి కదిసి వోలము ముంచి పొంచి

8260

తీరుగాఁ దెగనిండ దిగిచి డెందంబు
 దూరి పారఁగనేసి తోస యూర్పుటయు
 సకియపాలిండ్లపైఁ జందనచర్చ
 తుకతుక నుడుకంగఁదొడఁగె దాపమున
 నువిదకుఁ గనుదోయి యొప్పె నావేళ
 రవి దేరకొన్న కైరవములభాతి
 నురుగులై చూపట్టె నూనంబులెల్ల
 నరులెల్ల నీలంపునరులజాడయ్యె

(554. సఖీజనరచిత విరహతాపోపశాంతి రచనాది.)

నప్పు డానఖులెల్ల నాపువ్విబోడి
 తప్పక చూచి యెంతయు పిన్నఁబోయి

8270

కనుఁగొంటిరే కల్వకంటి యున్నట్టి
 యునికి యిందలుగూడి యొనరించినట్టి
 యుపచారవిధుల నెయ్యరు బగనేయ
 నిపుడు క్రమ్మట మన మేమిసేయుదము
 వెడవింటివాఁడు గర్వించి యిప్పట
 నొడ లెఱుఁగక మెఱియుచునున్నవాఁడు
 పెలుచఁ గోవెల యన్నఁ బెంపుడుఁజేయ
 కెలయు గీరంబు మిక్కిలి వాతరట్టు
 తల్పపోయ నీతుమ్మెదలుగూడ గొట్లు
 మలయమారుతము ద్రమ్మరిదిప్పకాయ

8280

యెవ్వేరి మన మింక నిట వేడుకొంద
 మివ్వలుగంటికై యేమిసేయుదము

(555. అనుగ్రహశ్లో జేవీసమాగమన ప్రస్తావము.)

అని శీతలక్రియ లాచరింపుచును
 గనకవిగ్రహ యనుగ్రహ చేరవచ్చి

కన్నయ లాలించి కరపంకజమునఁ
గన్నీరు డించి యంగములెల్ల నివిరి
జాతీసపయ్యదఁ జక్కఁగా నొత్తి
మీఱినతాపంబు మెల్లంబునేసి
యాశఱి నీమది నెనఁగినకోర్కి
నాతోడఁ జెప్పవే నాతోడ! నీవు

8290

ఎక్కడఁబొడమింప నేల కొంకెదపు
నిక్కంబు చెప్పవే నీయానయట్ల
కాక భొందులు వేత కాని ప్రాణంబు
లేకంబు లై యుండు నిద్రఱి కెపుడు

(పద. విరహాధిక్య కష్టదశావణానాది.)

నని కూర్చి గొనరియొయ్యన నొత్తియడుగ
నునుసిగ్గు వాలుగన్నుల నామతింపఁ
జెప్పనుకీంచు లోఁ జిప్పిలునానఁ
జెప్పనోడుచు నరచెప్పి గ్రుక్కఁచును
దనుదానె యొకకొంతతడవున కిందు
కొని ప్రీయసఖి దేరకొని యేకతమున

8300

నీతోడునీడనై నీమాట మీఱ
నేతఱి నేర నే నెంతగానైన
విసవె నాకలలోన వెన్నుఁ జేతెంచి
ననుఁ గూర్చి నాలింగనమున లాలించి
మరుకేళిఁ దేల్చి వేమఱుఁ జెప్పరాని
సరపులు నీరానిచనపులునొసఁగి
యనిశంబు నన్నుఁ బాయ నని తలం జేయి
యెనువరింపఁ గడుసమ్మియుండి మేల్కొంచి

యడపక యదిమొదలై వానిబాళిఁ
బడి చిత్తజునిబారిఁ బడి యింటిలోన

8810

నెక్కడ నింటివా రెఱిగెద రనుచుఁ
గ్రుక్కుచు లోలోన గుబ్బిల్లుచును
నుండితి నిన్నాళ్ళు నొకరీతి నింక
నుండు లేగతి వాని నొనగూడ కింతి
యని చకోరములు నీరాడి జాడించు
ననువునం గన్నుల నానుబాష్పములు
తొంగలి రెప్పలతుద జాఱి మీఱి
పొంగారుకుచకుంభములమీఁదఁ దొరుగ
నున్న కోమలిఁ జూచి యూరార్చి పిదపఁ
దిన్ననిపలుకులం దెలివి నొందించి

8820

యింతమాత్రమునకు నేటికి నీకు
వంతలఁ బొంద నోవసజాయతాక్షి !

(557. శ్రీరంగరాజవరనిశ్చయ ప్రస్తావము.)

నీవు నోమిననోము నిక్కమై నీకు
భావింప శ్రీరంగపతి పతి యగును
ననుచు నూరార్చి యయ్యుటివఁ దోకొనుచు
ననుఁగుఁజేడియలతో నరిగె నింటికిని

(558. విష్ణుచిత్తయోగిరచిత శ్రీరంగక్షేత్రయాత్రాప్రకారము.)

నిజనయాశిబికాగోహణపై ఖరి.

యంతట నొకనాఁడు హరిచిత్తుఁ డాత్మ
జింతించి రంగేశు నేవింపఁ గోరి
ఆసతిఁ జతురంతయానాధిమాధఁ
జేసి యెంతయువేడ్క శ్రీరంగమునకుఁ

8880

జనువేళ నాకన్య జనకునిం బిలిచి
యనియె శ్రీరంగనాయకునిగోపురము
నెచటికిం గనవచ్చు నేవేళ నప్పు
డచటఁ బల్లకి డించు మన సమ్మతించి

(559. శిష్యసహితయోగివరరచిత శ్రీరంగక్షేత్ర యాత్రాక్రమము)

ఘననదీశై లసంఘంబులు గడచి
చనుదెంచి నిజశిష్యసహితృడై యంతఁ
దుదలువిప్పక విప్పఁదొడరుచు గడలు
మృదులకోరకముల మెదలుతుమ్మెదలు
నించువిల్తునికేళి నెలదమ్మియిండ్ల
నించువేడుక రచియించి చంచువులఁ

8840

జించి కొమ్మలకుఁ గొంచెపుమ్మణాళములు
కొంచక యొనఁగెడు కొంచలంచలుమ
లోలంబు లై న కల్లోల షోలికల
నోలి నూఁగుచుఁ గేలి నోలయుచోటులకు
నవలచెందొవలలో నలరుతేనియలఁ
దవిలి యందిచ్చు నిద్దంపుజక్కవల
వలగొన్న నల్లగల్వల వాలుమీలు
పొలయంగ వెలయు పుష్పాశ్శతైష్టువలు
వలుమఱుం దరులఁ జొప్పడు నాగపూగ
మలయజంబులతావి మలయుతెమ్మెరలు

8850

కాకమై బోకమోఁకల నూకి దరుల
వీకమై గోరాడు ద్విరదదంతములు
తాఁకుల సంతరాంతరము లై నట్టి
ప్రేకంపునెలచల్వ. వెడదనిచ్చెనల

(560. జలకేళిప్రస్తావభూషణాంబరాదిధారణక్రమము.)

జలకేళి నవరించి సఖులతోఁగూడ
విలసిల్లి యేగెడువేల్పుబైదలులు
కలకలమును పాదకమలమూలముల
మలకలసొమ్ములు ముడి నొప్పుమిగుల
పలవెలువడుజక్కవలరీతిఁ బయ్యె
దలఁ బొసి కుచపర్వతములు గీటాడ

8360

నాలోలకర్ణ భూషావళుల్ గండ
పాలికాతటములఁ బంటుళ్ళు ద్రోక్కఁ
ధరణిబింబము లభ్రతలములనొప్పు
కరణి గ్రొమ్ముళ్ళు బంగరుబొట్టులమరఁ
బననై న తమమించుపాలిండ్లఁబోలు
పసిఁడికుండలు వట్టి పరతెంచుచున్న

(561. కావేరీతరణపూజక శ్రీరంగక్షేత్రప్రాప్తిప్రకారము.)

ద్రావిడాంగనల నెంతయు నొప్పనొప్పు
కావేరి దాఁటి రంగపురంబుఁ జేరి
తఱచైన ద్రవిడవేదముల వేదములఁ
బెఱమాట వినరాని పెనువీధిఁ గడచి

8370

మలయభయతమైన మంచిపన్నీటి
కలయంపి గలగృహాంగణములు దాఁటి
యూరయ దామోదరాహ్వయం బగుచు
శ్రీరమాయకావనశ్రీలఁ జొప్పడుచు
నుడురాజకలశమై యొప్పురుచున్న
పొడవైన తూర్పుగోపురము సొత్తేర
నంతకుమున్ను యయ్యలివేణి రంగ
కాంతునిచెంతకు గగనమార్గమున

నరిగయుండుటఁ దెలియక భట్టనాథుఁ
కరుదారఁ దనపట్టి యనుమాటఁ దలచి

8880

(582. శివకారోహణపూర్వక హరిమందిరసమీపప్రాప్తికథనము.)

పల్లకి దింపించి పరమానురక్తి
సల్లసఁ దనుజాత నంకించి పిలిచి
పంజరం బెత్తిలోపలఁ జిల్కలెని
పంజరంబునుబోలె పట్టి లేకున్న
యానంబుఁ గనుఁగొని హా యంచుమూర్ఛ
నూని తెప్పిరి మఱియును విచారించి
మదిలోన రంగేశుమాయగా నెఱిఁగి
గుదిగొన్న నెవ్వగం గ్రుమ్మరిల్లుచును
పాయని కూర్మిచే బొప్పంబు లురులఁ
దోయజోదరు నాత్మ దూరి యిట్లనియె

8890

(583. గోపాంగనా నవసీతప్రస్తావకథనాది. శ్రీరంగవాఙ్మేవాప్రకారము.)

నకలంకనిజకీ రివై నీతి దొరఁగి
యకట ! నీకిటు లగునయ్య రంగేశ !
యారీతిఁ దొంగిల నీకొమ్మ గోప
నీరజాక్షుల నవసీతమే తలఁప ?
బలిమిఁ గై కొన రాజబాలికామణులె ?
తలపోయ కిటు సేయఁ దగునె ? గోపాల !
మన్నుగా జనని యీ మ్రుచ్చిలువిద్య
వెన్నతో నిడినదే వివరించి చూడ
వనజాక్షి పలసినవాడనై తేని
ఘనతమై మాయొంటికడ కేగుదెంచి

8400

(584. మురారినైభవకథనాది.)

యడగి చుట్టఱిక మేపారంగ సేన
యిడి నీవు గొనిపోవు టింతియకాక.

జగదేకసాక్షివై సర్వనాయకుఁడ
వగునట్టి నీవ యన్యాయంబు సేయ
మితలేని మున్నీరు మేఱమీఱంగ
నితరులు వారింప నెట్టులోపుదురు ?
అనుచు శ్రీరంగసాయకునిసన్నిధికి
జనుదెంచి పాదాంబుజములపై వ్రాలి
తొరఁగెడి కన్నులతోయపూరములు
చరణాంబుజముల మజ్జన మాచరింప

8410

(585. శ్రీగోదాదేవీకలితశ్రీరంగరాజవామభాగస్థితకథనము.)

వనజాక్షునాజ్ఞ శ్రీవరచి త్తకన్య
తనతండ్రిశోకంబుఁ ధరియింపఁ దలఁచి
యమలనాగేంద్రశయానుఁడై యున్న
కమలాక్షు వామభాగమునందు నుండి
కడునొప్పు నీలమేఘములోననుండి
వెడలుశంపాలతవిధమున వెడలి
కంకణమణిరుచు లడలుకొనంగఁ
బంకజాసన పాణిపల్లవం బెత్తి
యన్న ! నీకేటికి నడల నిచ్చొట
నున్న సన్నిటు చూడు; మోతండ్రి ! యనినఁ

8420

(586. గోదాఖ్యకన్యకామణిపరిణయామోదప్రస్తావము.)

దోన శ్రీరంగనాథుఁడు తెలిగన్న
గోనల నమ్మతంబు గులుక నిట్లనియె
నడలకు నీవన్నయట్ల నీయింతి
కడకుఁ బసిఁడిఱొక్కలతేజి నెక్కి
ననుపార సకలసన్నాహంబు మెఱసి
భనుదెంచి నీకూఁతు జలజాతనేత్ర

సురలు నచ్చరలును జోద్యంబునంద
వరియింతు నీచెలునను సొంపు మీఱ
వలననిశోకంబు వలదు క్రమ్మఱును
బాలఁతుకఁ దోకొనిపోయి రమ్మనిన

8430

నలరి శ్రీరంగనాయకుపాదపద్మ
ములకు నద్భక్తిని మ్రొక్కి యగ్గించి
కూరిమితోఁ దనకూతుఁ దోకొనుచు
భోరున నిజపురంబున కేగుదెంచి
యనఘు భూమిఱు లోకై కపంకేజ
దినమణివల్ల భద్రేపు రావించి
యరవిందలోచనుం డాత్మసంజాత
వరియింతు ననుటయు వరుసతోఁ దెలిపి
యెన్నిక మఱియు నేమేమి గౌవలయు
నన్నియు సమకూర్పు మని సమకట్టి

8440

(567. పాండ్యభూపతిద త్తశాస్త్రయతాతకద్రవ్యసమపజాణక్రమము.)

పనిచిన నరిగి యూపాండ్యభూనాథుఁ
డనుపమకవక రత్నాదినస్తువుల
రమణీయమా క్తిక రంగవల్లికలఁ
గమనీయకాంచనక దలికాతతుల
సిరీమించుపురముఁ గై నేయించి మగుడి
యరుదెంచి యెఱిగింప హరిచి త్తయోగి
పనిఁబూని సకలశోభనవస్తువులును
నొసర నాయితపడుచుండె నున్నంతఁ
జక్కనీవేంకటశైలనాయకుఁడు
చొక్కించుచూపుల సుందరేశ్వరుఁడు

8450

యెప్పుడు గోదానతియెడ నుండు ననుచు,
దవ మొనర్చినవటధామమూర్తియను
నొకటియై యెంతయు నొప్పారుచుండఁ
జికిలిలేనగవుల శ్రీరంగవిభుఁడు

(588. ఆదిశేషచంద్రసూర్యదిక్ పాలాదిరనితనానావిధోపచారపణకానము.)

తెలిపావసమకట్లతేజమై నెక్కి
తొలఁగక నిత్యముక్తులు చేరి కొల్వ
ఫణమణిద్యుతులు దిక్పటలంబుఁ బొదువ
ఫణిపతి ముక్తాతపత్రంబుఁ దాల్చ
మఱి గంధవాహుండు మరకవాహుండు
ముఱువై న చామరములు పూని వీవ

8460

చెలరేంగి భానుండు శీతభానుండుఁ
దభుకొత్తు తాళవృత్తంబుల వీవ
హరుండు శచీమనోహరుండు ముంగలిని
దరమిడి తోత్రవేత్రములంది నడువఁ

(589. వందివై తాళికపృష్టిప్రస్తావము.)

గేలి నాసురరాజు కిన్నరరాజుఁ
గాళాంజిహడపంబుఁ గై కొనినడవఁ
బెక్కుచందంబులఁ బెక్కుచందములు
గ్రొక్కున వందిమాగధ వృత్తి గొలువ
నరసురాసుర యక్షనాగ గంధర్వ
పరులు సేవింప నా మనజలోచనుఁడు

8470

నేతేర నపు డెదురేగి యాయోగి
యూతతభక్తిమై నడుగుల కెరఁగి
నకలోపచారము ల్నవరించి భక్త
నికరంబుతోఁగూడ నిజగేహమునకు

(570. వివాహోభావమంగళస్నానావరణాది.)

నాకంజలోచను నతిసంభ్రమమునఁ
నోకొనిపోయి బంధురపీఠి నునిచి
యలనడ సోపానలయిదున ల్వాడఁ
జెలు లంత నాహరిచి త్రపుత్రికిని
గుంకుమ నలుగిడి గొజ్జంగిసీరు
పొంకంపుఁబసిఁడితంబుగలచే ముంచి

8480

సరగున మంగళస్నానమాడించి
తరుణి జలుగారుదడినుడు లిచ్చి

(571. సానావిధాలంకారాభరణాదిభారణము.)

వెలది చుక్కల వికవిక నవ్వుచుండఁ
దెలిమించు మెఱుగుము త్రియపు గొంజెముల
గనకంపుఁజెరఁగులఁ గనువట్టు పట్టు
జనుగుదువ్వలువ కుచ్చెల్లవట్టికట్టి
మొగము గబ్బునగూర్చి మొగసినదిశల
భుగభుగమను గంధవొడి మేన నలఁది
నొగినల్ల మొగులులో నొదిగి తారకల
పగిది కొొవ్విరులు లోఁబడ విటారముగ

8490

మినుకారుగండుతుమ్మెదఁజెక్కమబ్బుఁ
దనికెడుకురుల బిత్తరముగాఁ దురిమి
వెన్నుపై నెడమించు వేడించుకరణిఁ
గొన్ననవిరిదండఁ గొమ్మిడిం జాట్టి
పొగరారు నెరనమ్మిపురివిచ్చుపగిది
మొగలి రేకులు వింతమురువుగాఁ జెరివి
యసమానవదన చంద్రాకురం బనఁగఁ
బసని ముత్తియపు బాపటచేరుగీల్చి

సారైకుఁ దనుమించి చనుకాంతిఁ బొదలు
నీరసంబును వదనేందుబింబమును

8500

(572. తాటంకాద్యాభరణరచనాప్రకారము.)

గచభారరాహువు గబళింపకుండ
రచనఁగాఁపిడినచక్రంబులో యనఁగ
మూలఁజెన్నిదియైన మొగమానికముల
జాలించునియలతాటంకముల్ పూని
తెలిదమ్మిక్కొనలను దేఱినూగెనఁగు
కలికిబొగులసన్నకాటుకఁ దీర్చి
మదనుండు ముక్కుసంపంగిలాలమున
నొదవించుకపురంపుటుండయో యనఁగఁ
గనిరాజవరదుని ఘనకీర్తిఫలము
కరణి నింపొందు ముంగరఁ గీలుకొలిసి

8510

యలసయానముల రాయంచలం గెలిచి
పెలుచఁబెట్టినవాడు పెండేర మనఁగఁ
గమలాప్తబింబంబుగతి నొప్పుమణుల
రమణీయ మగునూపురముఁ బొందుపఱచి
కమలమూలములఁ గంకణగణం బమరు

(573. రత్నకంకణస్తూరీతిలకధారణప్రకారము.)

క్రమమున రత్నకంకణములు దొడిగి
ఘనతర్రై లశృంగంబులమీఁదఁ
గనుపట్టు సెల్లయేటికాలున లనఁగ
ననువుగాఁ గస్తూరి యలఁదినగుబ్బ
చనుదోయిమై బన్న సరములు వైచి

8520

నలినారిమైతారసకరాంక మొప్పు
నలుపునం గస్తూరినామంబు దిద్ది
చెలులు నేరుపునఁ జూచినకల్పలతిక
చెలుపున నిట్లు గై నేసి తోతేర
దినకరచంద్రులు తెరవట్టిరపుడు
తనుజూత నయ్యోగిధవుఁడు తోతెంచి

(574. వివాహోనుగుణమధుపకాప్రదానాది.)

మకరకుండలునకు మధుపర్క మొనఁగి
సుకుమారి నిచ్చె కృష్ణునకు నవ్వేళ
సురలోకవరుమంత్రి సుమూహూర్త మనిన
నిరువు రొండొరుమోము పిఱ్ఱించుతఱిని

8530

జలజాక్షి మున్నుగా నగుడజీరకము
చెలఁగి రంగేశ్వరుశిరమున నిడియెఁ
గవమొగుళ్ళను జందికలు పర్వినట్లు
తవిలి యొండొరులమైఁ దలఁబ్రాలు నించి
కరకల్పశాఖలం గనుపట్టువిరుల
సరసిముత్తయపునేసలు దోయిలించి
గట్టిగా నాగమోక్తప్రకారమున
గట్టిరి హస్తకంకణము లొండొరులు

(575. శాస్త్రోక్తసాంగవివాహోచరణరచనావళిసము.)

సలవదూవరులఁ జయ్యన దివ్యరత్న
సలలితం బగుపెండ్లిచవికెమీఁదటను

8540

బనువడ గొనబు చూపట్టును తరపు
కొనలుగా వేయుచుంగుల చేలనఱచి
చెలువొందుపీట నాసీనులం జేసి
జలజనంభవుఁడు శాస్త్రప్రకారమున

పంచమాశ్వాసము

(576. లాజహోమాచరణము. సప్తపదీకలనాది.)

ననలుని నెలకొల్పి సాంగంబు గాఁగ
మనమార లాజహోములు సేయించి
యలవధూవరులు హోమాగ్నికిం బ్రేమ
వలచుట్టిరాఁగ నవ్వసమాలిఁ జూచి
వసుపడ నిదె సప్తపదులు మెట్టింపు
నునిన గంగాధరుం డమరనాయకుఁడు

8550

నలఁతినవ్వొలయ నేమయ్య యీవేళ
వలవనిసిగ్గేల ననజాక్షిపదము
గట్టిగా నీనాల్గుకరములఁ బట్టి
మెట్టింపరాదె యర్మిలి నన్న నగుచు
భామినిచే సప్తపదులు మెట్టించి
హేమాంబరుఁడు తొంటియిరువున నున్నఁ
గలికిలాగుల యక్షగంధర్వ సతులు
సొలపులు మీఱంగసోబానవాడ
ముత్తైంపుబొగడల మొనయుబాసికము
నత్తటి నజుఁడు గాయజుఁడు గట్టంగ

8560

(577. కనకపాత్రకలితసీరాజనప్రదళకానాది.)

అశీవాకదరచన. అక్షతాకోపణాది.

వాణి శర్వాణి సౌవర్ణపాత్రకల
రాణింఁచురత్నసీరాజన లొసఁగ
హరిదీశముఖులును హరిచిత్తముఖులు
విరివిగాఁ దమలోన వీడులు జదువఁ
ద్రుదశార్మముఖులు దివ్యసంయములు
పొదవి యాశీర్వాదపూర్వంబు గాఁగ

నక్షత్రులై న యమ్యూదిదంపతుల
కక్షతంబులు వెట్టి రాగమోక్తముగ
హరియాజ్ఞ నవనిధు లట కేగుదెంచి
కర మర్థితో నూడిగంబులు సలుప
శ్రీరంగనాథుని సేనానిభుండు
కానినందనుఁ డాదిగాఁ గలవారిఁ

8570

(57. పాండ్యరాజక లితరంగ నాథ సేవాప్రకారము.)

భక్తజనవరప్రదానాదిమహిమ,

గమలసంభవుఁ డాదిగాఁ గలవారి
బ్రహ్మదంబుతోడ సంభావించెనపుడు
వల్లభదేవుండు వరుసతో భూమి
వల్లభులను గారవఁమునఁ గావించె
సీవిధి రంగమహీనాయకుండు
తీవ్విమై నలవధూటిని పరియించి
మోదించి కాసారముఖ్యయోగులకు
గోదనెచ్చెల్లలకుం గురుకాధిపతికి

8580

(579. శేషతల్పప్రాప్తిప్రకారము.)

వలయువారికి నిష్ప్రవరముల నొసంగి
యలరుచు నుండి నాలవనాఁటి రాత్రి
యురగతల్పమున నయ్యుడురాజవదనఁ
దిరమొంద మరుకేళిఁ దేలించి తేలి
యోగనిద్రాసక్తి నుండఁ బూర్వాద్రి
శేగురునెరసినచెలువు దీపింపఁ
ప్రాద్దుసారథిపొడుపులచాయ లెసంగఁ
దద్దయుఁ బ్రేమనత్తటి నేగుదెంచి
యలపరాంకుశముఖ్య లగుయోగివర్యు
లలరి గోదాయుక్తుఁ డగురంగవిభుని

8590

(580. ద్రవిడప్రబంధగుంభితప్రథమపద్యపతనద్వారా శ్రీరంగరాజప్రబోధనక్రమము.)

సారిదిఁ బ్రాబోధకీస్తుతిఁ బాడఁదొడఁగి
రరుణబింబం బుదరూద్రుడై నిలిచెఁ
బలపల వేగి వీడ్వడ మబ్బు లడఁగె
నలరుచుఁ బూదేనియలసోన గురిసెఁ
బాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
జాలించి శ్రీరంగశాయి ! మేల్కనవె

(581. ద్వితీయగాధాపతనద్వారా శ్రీరంగరాజప్రబోధనక్రమము.)

ములముల వికసించు మొల్లక్రొన్ననల
వలపులఁ దూర్పువీవలు లెచ్చరింప
మంచుగుబ్బలుల వేమరును గేలించు
నించు రెక్కల మించులెనఁగ జాడీంచి

8600

నెత్తావియిండ్లలో నిదురించుచున్న
మత్తహంసలు నంచమగలు మేల్కనిరి
పాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
జాలించి శ్రీరంగశాయి ! మేల్కనవె

(582. తృతీయగాధాపతనద్వారా శ్రీరంగరాజప్రబోధనక్రమము.)

చుక్కలరుచి డొంకె సోముండు గ్రుంకె
దిక్కులరవికాంతి దీండ్రింపఁ దొడఁగెఁ
బోఁకపూబాళల బాదిగొన్నతావి
సోఁడుల వలిగాలి సొలయంగఁ దొడఁగెఁ
బాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
జాలించి శ్రీరంగశాయి ! మేల్కనవె

8610

(583. చతుర్థగాధాపతనద్వారా శ్రీరంగరాజప్రబోధనక్రమము.)

వ్రేపల్లె గోవుల వేణునాదలు
లేసారె రవళించి వృషభసంతతుల

గాటంపుమేతల గబ్బుల మీఁతెఁ
దేటిదాఁటులమోఁత దెసలఁ బెల్లొదనెఁ
బాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
జాలించి శ్రీరంగశాయి ! మేల్కనవె

(584. పంచమగాథాపతనద్వారా శ్రీరంగరాజప్రబోధనక్రమము.)

రాత్రి దొలంగె నారామభూజములఁ
బ్రతులు వికసితపత్రంబు లయ్యె
నలరె సంబుధిభోష మమరబృందంబు
దళుకొత్తు వెక్కుపూదండకానుకలు

8620

పూని నీపదపద్మములనేవఁ గోరి
యానినవేడ్కతో నున్నారు వీరిఁ
బాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
జాలించి శ్రీరంగశాయి ! మేల్కనవె

(585. షష్ఠగాథాపతనద్వారా శ్రీరంగరాజప్రబోధనక్రమము.)

తేరుల నిలిచి యాదిత్యవర్గంబు
లారూఢవృషభేంద్రులై పశుపతులు
కమనీయశిఖి నెక్కి కార్తికేయుండు
నమరులఁగూడి సృత్యమును నేయుచును
వినుతించి నిన్ను నేవింప నీవేళఁ
జనుదెంచి నీదుమోసలనున్నవారు

8630

పాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
జాలించి శ్రీరంగశాయి ! మేల్కనవె

(586. సప్తమగాథాపతనద్వారా శ్రీరంగరాజప్రబోధనక్రమము.)

యమర గంధర్వ విద్యాధర దైత్య
సముదయయుక్తఁడై సంక్రందనుండు

కరి నెక్కి- ఘనమునిగణమును దాను
దొరసి ద్వారమునఁ దోదోపులాడెదరు
పాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
జాలించి శ్రీరంగశాయి ! మేల్కొనవె

(587. అష్టమగాఢాపతనద్వారా శ్రీరంగరాజప్రబోధనక్రమము.)

నిధులు సంబుధులును నిర్జర కపిల
బుధులు నచ్చరలుఁ దుంబురు నారదులును

8640

మునులు సీముందర మొనసియున్నారు
వసజాప్తుకాంతి లీవలువాతె దెసలఁ
బాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
జాలించి శ్రీరంగశాయి ! మేల్కొనవె

(588 సవమగాఢాపతనద్వారా శ్రీరంగరాజప్రబోధనక్రమము.)

కరమర్థిఁ గిన్నర గరుడ సిద్ధాదు
లరిది మృదంగవీణాదివాద్యముల
సరవిమై నీమీఁది సంకీర్తనములు
పరిపరిలాగులఁ బాడుచున్నారు
పాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
జాలించి శ్రీరంగశాయి ! మేల్కొనవె

8650

(589. దశమగాఢాపతనద్వారా శ్రీరంగరాజప్రబోధనక్రమము.)

తమ్ములు వికసించెఁ దరణియుం బొడమొ
గొమ్ములు పసపాడి కోరి నీరాడి
కట్టిరి పుట్టముల్ కావేరినడుమఁ
బుట్టక పుట్టిన పూసెజ్జ నున్న
నీలనీరదవర్ణ ! నీయోగనిద్రఁ
జాలించి శ్రీరంగశాయి ! మేల్కొనవె

(590. శ్రీరంగనాథమంగళాశాసనప్రకారము.)

శ్రీరంగనాథుఁ బూజింపంగవలసి
పూరించియున్న యీపూవులకరఁడి
నందంబుగాఁగ భుజాంతరసీమ
యందుఁ గై కొన్న భక్తాంఘ్రిరేణుండు
గావించె నీదశగాథలచేత
భూవినుతముగఁ బ్రాబోధకీకృతిని
అనుసర్థముల నొప్పు నలభక్తపాద
వనజాతరేణుకావ్యంబుఁ జొప్పడఁగ
గురుభక్తి నలవరాంకుశముఖ్యులై
గరమర్థి మంగళగానంబు నేయ

8660

(591. శ్రీరంగరాజప్రసన్న త్యాదివైభవప్రశంస.)

హరికరుణాకటాక్షవీక్షణాది.

సురగేంద్రశాయియై యున్న శ్రీరంగ
వరుండు మేల్కొంచి యవ్వనితయుఁ దాను
గనువిచ్చుపుండరీకములచందమునఁ
గనువిచ్చి యంతయుఁ గ్రమము దీపింప
నుచితసత్త్రియలై నొసరించి భక్త
నిచయంబు దేవతానికరంబు మునులఁ
గరుణాకటాక్షవీక్షణనుధాధార
జెరయించి యెంతొపప్రీతి రెట్టింప
నారామతోఁగూడ నభినవలీల
శ్రీరంగమునకు వేంచేయంగఁ దలఁప
ననుగు రెట్టింపంగ హరిచిత్తుడేవి
తనవట్టి జేరి యెంతయు బుజ్జగించి
యమృతంపు జెల్లంపు టచ్చులు మంచి
యమరేంద్రునెలదోట యరటిపండులును

8670

8680

(592. దివ్యదంపతివిషయకానందానుభవప్రకారము.)

గడుమించు నపరంజికమ్మదోపులును
నొడి బియ్య మిడి కూర్మియొలయఁ గొంగింట
నలమి యానంద బాష్పాంబుపూరములు
తథుకుజెక్కులజార తనయ నీక్షించి
నసబోడితో రఘునాథునివంటి
పెనిమిటి నీకు నబ్బెను నోచినట్లు
మరమాన విను పిల్చి మగఁడు నెయ్యమున
ననయంబుఁ జేరరమ్మని చన వొసఁగి
మేలమిచ్చిన మందెమేలంబు మాని
తాలిమితోడ నాతనిచి త్తమెఱిగి

8690

నవతుగా నీతోడినవతులు చూచి
యవునొనె యని కొనియాడ నెల్లపుడుఁ
గనలక భూదేవిగతి నుండుమమ్మ
మనసిచ్చి మీలోన మగఁ డేరినై నఁ
దలమీఁద నిడికొనఁదలఁచిన నిన్నుఁ
దలమీఁద నిడికొన్నదానిగాఁ జూడు
మిరవొంద నురముపై నిడికొన్న భక్తి
నరసి నీవున్నట్ల యాత్మ భావింపు
తరలకు మఱికొకదాక పోకాకు ?
తరవాత మది నెల్లిదము వలదమ్మ

8700

తనయను మగనిడెందములోన నుండు
మని బుద్ధిచెప్పువో హరిచిత్తయోగి
యాకన్నె రంగనాయకునిచెంగటికిఁ
దోకొనివచ్చి సంతోషంబుతోడ

(593. నిత్యముక్తాదిభక్తజనసేవాప్రకారము.)
 గోదాదేవీసహితశ్రీరంగరాజస్థానవైభవప్రశంస.

నురుతరపీఠపై నునిచి కట్టణము
 లిరువుర కొనఁగి యోగీశుఁ డావేశ
 మఱియు నావంటిపామరుల నీడేర్చి
 గురుగాఁగఁ జేపట్టికొనఁగఁ దలంచి

.....

8710

యలవడ నిత్యముక్తాళి సేవింప
 నలవిష్ణుచిత్తకన్యకతోడఁగూడఁ
 జక్కనితొలుబల్కు సెకలింపుతేజి
 నెక్కి సొంపెక్కి యాబుక్షమార్గమున
 రాజిల్లు శితచామరముల పారముల
 భ్రాజితరత్నదీపముల ధూపములఁ
 గొనబుముత్తియపుముగ్గులను నిగ్గులను
 దనరారు వివిధనేత్రముల ఛత్రములఁ
 గనకంపుటనఁటిమోఁకలను బోఁకలను
 ననుపారుపుష్పగంధముల గంధముల

8720

(594. పౌరజనసంతోషాతిశయప్రశంసాదివైఖరి.)

విలసిల్లు నారాజవీధి నేతేర
 నలవధూవరులసోయగము సేవింపఁ
 బరువడివచ్చు సంభ్రమమునఁ బౌర
 తరళాయతాక్షు లెంతయు వేగపడుచు
 సందడిపడుచులో సంతోషపడుచు
 నందంద వీక్షించి యాశ్చర్యపడుచుఁ

గడునాసపడుచు వేడ్కలఁ దడఁబడుచు
నడరుమేడలమీఁద నాయుత్తపడుచుఁ
దిలకంబు కామినీతిలకంబునొసలఁ
జెలివిమీఱఁగఁ దీర్చి తీర్చి యేతెంచి

8730

తివిరి కాటుక కటఁ దీర్చంగఁ బోయి
శ్రవణావతంసకై రవమునం దీర్చి
చనుజెంచె నొక్కర్తు, చంద్రాస్యయోర్తు
తన కేలినులివు మధ్యమునఁ బొంకించి
యరుడెంచి యొడ్డాణ ముఱుతఁ గీల్కొలిపి
పరువడి నేతెంచె; భాషయొక్కర్తు.

(595. శ్రీరంగరాజసేవాసంతోషప్రకారాది.)

చేచేతఁ దాముడిచినదండ లొసఁగ
నీచెలిఁ గరుణించె నీరంగవిభుఁడు
సరగున నేదట్ల సవరించి యతని
వరియింతు నని వచ్చువడువున నోర్తు

8740

సిరమించుకొప్పు గొజ్జెగదండ రంగ
వరుని జెంగట వీడివ్రాల నేతెంచె
నీరీతి వచ్చి యయ్యింతు లాచెలువ
శ్రీరంగనాథుని నేవించి పొంగి
కొమరార నిటువంటి కొమరితె గాంచి
కమలభవాదులుం గనలేనియట్టి

(596. శ్రీరంగరాజశ్యామరత్వాదిభాగ్యభాసురవిష్ణుచిత్తయోగిభైభవము.)

ధవళాక్షు నీరంగధవుని నల్లునిగ
సవరించికొన్న యాజగదేకనుతులు

వారెసో మహి భాగ్యవంతులయైన
నారయఁ గన్యకయైన నిట్టిదియె

8750

తోయజాలయనయిదోడు దా నగుచుఁ
దోయజనాభుష్కాండులు సందుకొనియె
ధరలోన నర్చావతారులై నట్టి
మురసూదనుని దివ్యమూర్తులలోన
నిట్టిబంగరుకండ నిల్లాలి గాఁగఁ
బెట్టవట్టినయట్టి శ్రీరంగవిభుఁడు
వీఁడెసో ధన్యుండు వివరించిచూడఁ
బోడిమిగా నిట్లు పొగడి వెండియును

(597. దివ్యసౌందర్యప్రశంసాప్రకారము.)

గన్నియకన్నుల కలికిబాగులను
జిన్నాదివదనంబు జిగితావిమోవి

8760

తిన్నదనంబుఁ గాఁదీగబి త్తరముఁ
బ్రహ్మనిమెఱుంగు గుబ్బలమితూరంబు
గురులసోయగముఁ జెక్కులమీఁదిమిసిమి
కరములయొప్పును గచముబెడంగు
నొసలియొప్పిదము వీనులచక్కదనముఁ
బపమించునారు లోపలిసై కదనము
నడుగులవిన్నాణ మందంద చూచి
యుడివోనికూర్చిమై నొండొరుఁ జూచి
కలకంఠి జఘనంబుకలిమి యందఱుకుఁ
గలుగుపంగడిబారగనుబండికల్లె

8770

హరిమధ్యగళముసోయగ మందఱుకును
దొరక నేమేనిపొత్తులఁ బెట్టినదియె

కుందకుట్టలందంత కోప్పవిన్నాణ
మందఱకును గల్గ నల్లాడనిడిరె
యిందుబింబానన యెలగొనుచంద
మిందఱకును గల్గ నింతయల్పంబె
యన్నియు నేల ? యియలివేణిచెలువ
మెన్నిన జగతి నహిప్రతి యనఁగ
వినుచు నాశ్రీరంగవిభుఁడు వారలను
గని కరుణాకటాక్షముల ముంపుచును

8780

(598. శ్రీరంగరాజసంతోషప్రకారము.)

దేవాదిభక్తజనస్వస్థస్థానప్రాప్తిక్రమము.

నత్యంతసంతోషితాత్ములై యెదుట
నిత్యులు ముక్తులు నెలకొనికొలువ
నమరులు నిజవాహనారూఢు లగుచుఁ
గ్రమమునం దమయాడిగములు గావింప
నంచతేజీ నెక్కి యరవిందసూతి
యంచబాయక వేత్రహస్తంజ్ఞై నడవ
నీరీతి విలసిల్లి యెంతయు మగిడి
భోరునం దనపురంబునకేగుచుండి
శ్రీరంగచంద్రుఁ డాశీతాంశువదన
గారవం బెలరారఁ గనుగొని వలికెఁ

8790

దెరవ నీవంకిపుత్రీమణితతుల
నెరయంగఁ దా గాంచు నిచ్చ నిచ్చలును
లలితకల్లోలలోలన్ముక్తయైన
నెలఁత యీతామ్రపల్లినదిఁ గంటె
మంచుబంభరచక్రమంజీరయైన
మంజీరనదిచెంత మానై నయట్టి

యారామగిరిరాజ మది గనుఁగొంటె
యోరామ ! నే బాయకుండెడునెలపు
లదె చోళ పాండ్య మధ్యస్థితం బగుచు
వదితమై యొప్పెడువిపినంబు గంటె

8800

యినకాంతి కొకయింతయెడమీక యలరి
కనిన కన్నులకుఁ జీకట్లు క్రమ్మెడిని
యలచోటిచెంచత లహిశిరోమణుల
బలుపొదరిండ్ల దీపంబు లెత్తెదరు
శ్రీలిచ్చుకావేరిచెంగట నొప్పు
చోళదేశం బదే శుకవాణి ! కంటె
కంటివే యోతమ్మికంటి ! ముక్కంటి
వంటిల్లు సురనాగవరు పుట్టినిల్లు
మామకశయనసద్మంబును జంద
మామగన్నతఁడు మామానినీగురుని

8810

మామామ సీక్షింపు మామహంబుధిని
సీమంతినీమణి చిగురాకుబోడి !
యనుచు నానతి యిచ్చి యతిసంభ్రమమునఁ
దనపురంబునకు నత్తటి నేగుదెంచి

(582. నిజావాసప్రాప్తిక్రమవర్ణనము.)

శ్రీవిలసిల్ల నచ్చెలువలశోడ
వేవేగ సదనప్రవేశంబు నేసి
ఫాలకీలితహస్తపద్మ లై నట్టి
నాళికసంభవనాకేశముఖుల
మునులఁ గృపారసంబునఁ దెప్పఁదేల్చి
కనకాంబరాదులు గట్టంగ నిచ్చి.

8820

కరమర్థి వేర్వేఱఁ గరుణదైవాఱ
సరగున నిజనివాసములకు ననిచి

(800. శ్రీభూమినీశాగోదాచేపీసహితశ్రీరంగనాథసరసకేళివైభవము.)

నెలకొని శ్రీభూమినీశలతోడ
నలవిష్ణుచిత్తకన్యకతోడఁగూడ
సరసకేళిలోలనంప త్రికలిమి
సిరులు దైవాటంగ శేషతల్పమునఁ
బవళించి నిజభక్తిఁ బరిజనుల్లోలువ
నవిరళశ్రీమంతుఁడై యుండె ననుచు

(801. గ్రంథగుమహాకావ్యము. కవివంశముమీను. నిజకావ్యప్రశంస.)

పంచమాశ్వాసపరిగుమాప్తికముము.

సలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ
కలినీలవేణికి నబ్జపాణికిని
అతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
పతికి సరోముఖ్యభక్తనంతతికి
నంకితంబుగను శ్రీహరిభక్తనికర
పంకజార్యమతాశ్చపాకన్నయార్య
తనయ తిమ్మార్యనందనరత్నశుంభ
దనుపమశ్రీవేంకటాద్రిశదత్త
మకరకుండలయుగ్మ మండితకర్ణ
సకలవైష్ణవపాద సంసేవకాబ్జ
సదనావధూలబ్ధ సరసకవిత్వ
విదితమానస తిరువేంగళనాథ

8830

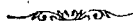
8840

కృతమైన పరమయోగివిలాసకృతిని
నతులితంబుగఁ బంచమాశ్వాస మయ్యె.

పరమయోగి విలాసము.

షష్ఠాశ్వాసము.

(802. శ్రీదేవీవైభవప్రశంస. శ్రీవేంకటేశస్మరణాది.)

చోళమండలసారత్వప్రశంస.

[ద్విపద]

హైమసరోజాంగ ! యలమేలుమంగ !
ఁ

జీమూతసంకాశ ! శ్రీవేంకటేశ !

మునిశాలికాసారముఖ్యభక్తాళి

వనమాలి ! యవధారు వరదానశీలి !

దండిమైఁ గావేరి దండసంపదల

మండలం బగుచోళమండలంబునను

గడలేని యలపూర్వకడలికిం జక్కఁ

బడమటిదెస నొక్కపట్టణం బొప్పు

8850

(803. పద్మాలయారచిత్ర బిల్వవనతపఃప్రకారప్రస్తావము. వరప్రదానశైలి.)

మునుపు నచ్చోట సమ్మనిసేవ్యబిల్వ

వనభూమిలోన నవ్వనజాతనిలయ

హరిఁ గూర్చి తపమునేయఁగ శౌరి వచ్చి

వరమిచ్చి ప్రేమ నివ్వటిలంగ మెచ్చి

పరిరంభణము నేసి పాలించుకతవఁ

బరిరంభపురినాఁగఁ బరఁగునప్పురము

దొరయంగఁ గృతయుగాదులనుండి వరుస

హరిణాదివర్ణయుక్తాంగము ల్గలిగి

శ్రుతు లుద్ధరించి యచ్చోఁ గర్దమాది
వితతభక్తికి మెచ్చి వేల్పులు గొలువ

8860

(804. శ్రీహరిప్రత్యక్షరీతికథనము. కమలాపూర్ణనగరస్థితికథనము.)

జలజలోచనుఁడు ప్రసన్నుడై యెపుడు
నెలకొనియుండు దానికి సమీపమున
ననుసమం బగుకమలాపూర్ణనగర
మననొప్పపురవరం బాపట్టణమునఁ
గమలామనోహరుకార్యకాంశంబు
కమలలోచను పాదకమలవంశమున

(805. వృత్తికమాసకృత్తికావక్రత్రదినమలో హరికామకాంశభాసురద్వాదశయోగి
ప్రాచుభావము. జననకాలప్రభృతి హరికటాక్షప్రాప్తయోగధ్యానాది.

చతువిధకవితాచాతురీప్రాప్తిక్రమము.)

ఘనతకార్తికకృత్తికను జనియించి
యనుపమయోగవిద్యానక్తుఁ డగుచు
జననవేళనె రమాస్వామికటాక్ష
మును జెంది తద్ధ్యానమున విలసిల్లి
కామినీమణులకుఁ గందర్వుఁ డర్థ
కామలోకమునకుఁ గల్పభూజంబు
పరులకుఁ గాలుండు పరమయోగులకుఁ
బరతత్త్వ మఖిలభూప్రజలకు రాజు
వివరింపఁగాఁ జతుర్విధకవిత్యములఁ
గవివరణ్యులకెల్లఁ గర్తయు నగుచు

8870

(808. పరకాలనామనిదేశకవణానము. రిపుసేనానిరసనద్వారాకీర్తి

కుసుమధారణక్రమము.)

మును రంగముననొప్పు ముర్రవై రికరణి
జనులెల్లఁ దనుఁ జెక్కునరణులఁ బొగడ

బరకాలుఁ డనుపేరఁ బరఁగునాఘనుని
కరలాలితంబై న కరవాలవల్లి
యరివీరర క్తతోయంబుచేఁ బ్రబలి
పరఁగ సత్కిర్తి పుష్పంబుల నగుచుఁ
బరమయోగీంద్రుఁ డాపరకాలుఁ డఖిల

8880

(807. నిజకవితాపటుత్వప్రాప్తబిరుదావళి, చోళరాజ్యమంత్రిప్రాసప్తికమము,)

ధరఁ జతుర్విధకవిత్వస్వామి నాఁగ
బిరుదంబు నలరమాప్రియునిచే నంది
సిరిమించి వరకవినేవ్యుడై మించె
నీరీతిఁ జోళరాజేంద్రునిరాజ్య
భారమంతయు భుజాబలముచేఁ బూని
జనులెల్లఁ దనుఁ గాంచి జయవెట్టుచుండ

(808. నాగపురిక్షేత్రభాసురమురాగైభవప్రళంస,)

ననుపముండగు మంత్రి యైయుండెనంతఁ
బరిరంభపుర సమీపంబున నాగ
పురి యన నొకమహాపురము శోభిల్లు
మదనునితండ్రెసద్మంబు లచ్చోట
బదునొకం డొప్పు నభంగవై ఖరుల
రంజితకిన్నరీరత్నాంఘ్రికంజ
మంజీరశింజితమంజుర్యంకార
చలదలమకరందసంకీర్ణ విమల
నలినకై రవకోకనదపుండరీక
కలకంఠచక్రవాకక్రౌంచహంస
కులకలరావసంకుల మైనకొలను

8890

(809. కుముదపుష్కరిణీస్థితప్రకారవణకానాది,)

అరయంగఁ దత్పురప్రాంతంబునందుఁ
గరమొప్పు ధవళపుష్కరిణి యనంగఁ

8900

షష్ఠాశ్వాసము

గమలాక్షు నాజ్ఞ సక్తమలాకరమునఁ
గొమరొందు నొకదివ్యకుముదంబునందుఁ
గడివోని పూముల్కిగతి వేల్పుజెలువ
పొడమి యవ్వొరిసెజ్జఁ బాలుపొందునంతఁ

(610. వైద్యకేశ్వ సూషణాబంకారాదివర్ణనము.)

జంక మందులనంచి జగజంపువలువ
పొంకమై నిజకర్ణముల నొప్పుదూది
కునివడఁ జుట్టిన కుఱుమాపుపాగ
యనువంద పంచలోహంపుటుంగరము

8910

నురుతలం బై నట్టి యూర్ధ్వపుండ్రంబు
కరమొప్పు వలకేలికరకకాయలును
బెరయఁ బచ్చడముతోఁ జెనుపడనంది
సరగనుపట్టు బాహుటపు స్తకముఁ
బనుపడలో గుణపాతంబుఁ జదివి
కొనుచు మూలికలు దిక్కులఁ జూచికొనుచుఁ
గమలాక్షుపాదపంకజభక్తినిరతుఁ
డమృతహస్తీ యనంగ వలవడువాఁడు
సెన్న ధన్వంతరి కెనయెన నై ద్యుఁ
డన్నగరన యుండునతఁ జేగునెంచి

8920

(611. వైద్యకలితతటాకస్నానాచరణము. కన్యామణినిరీక్షణక్రమము.)

కొమరార్చు నెదుటఁ జూర్చుకొనినీచి
త్రమమునం దత్తటాంగణానీమఁ జేరి
స్నానంబు సేయంగఁ జని సరోవరము
లోనఁ బూవిల్తువాలును గేలికొనుచు
నొకతెల్లగలువలో నున్న పూబోడి
సుకుమారి యగు వేల్పు బూలి నీక్షించి

యెలమితో రేయి మున్నే తెంచి కలువ
నిలిచిపోకున్న వెన్నెలసోగ యనంగ
నావనజాస్తుపుష్పాస్త్రమంతాధి
దేవతయో యనఁ దెలివొందఁ జూచి

8930

(812. కన్యాస్వీకరణము, నిజమందిరప్రాప్తిప్రకారము.)

తనయులు లేమి నాతరళాయతాక్షి
గొవొన్న కూర్చి నక్కనఁ జేర్చికొనుచుఁ
దనరార నిజనిశాంతమున కేతెంచి
తనసాధ్యచేతి కాతవ్వంగి నొనఁగి
యక్కవ్యంగొనివచ్చినట్టియాచంద
మక్కజంబుగఁ దెల్పి యాత్మ నుప్పొంగి

(818. కుముదవల్లీనామకరణప్రస్తావము, కుముదవల్లీబాలలీలాభివృద్ధిక్రమము.)

యల్లిలో నుదయించె నని యెన్ని కుముద
వల్లినాము విడి వారనిప్రేమఁ
బదివేల తెఱ గుల బాల నిర్వరును
ముదమున మిగుల గోమునఁ బెంపుచుండ

8940

నానాటఁ బూదలి యానాళీకవధన
యేనాట వేఱఁగైన యెలమించువోలె
చివురువీల్కొనితేజీక్రూస యనంగ
నవకమ్మె యపరంజివక్కుడందమున
నెలజవ్వనం బను నెలదొంటలోన
మెలగుచుండెడు కోడిమొక మొకో యనంగ
వలనొప్పు శృంగారవాహినిలోన
బెలకెడు క్రొమ్మించుబేడన యనంగఁ
గనుపట్టియున్న చక్కనివట్టి జూచి
జననియు జనకుండు సంతసం బెనంగ

8950

షష్ఠాశ్వాసము

(614. పరిణయానుకూల యాననదళాప్రాప్తిక్రమము.)

నివాన్వలుగంటికి నివాన్వలుమీన
జవ్వనం భూయ్యన ననులొత్తఁ దొడఁగెఁ
దగువరుఁ డెవ్వఁ డుద్వాహంబు నేయ
జగతి నాగతి వాఁడె సంభవించినను
గుటిగ నేతత్కులగోత్రనామంబు
లెఱుఁగక యీకన్య నీన్లెట్లువచ్చు

(615. కన్యాకుల గోత్రజ్ఞానానవాప్తి చింతాప్రకారాది.)

నని యిట్లు చింతింప నంతఁ గందర్ప
వనవల్లి కై రవవల్లి నిచ్చులును
బరకాలుగుణము గూపము నుదారతయు
సరసత్వమును భవవిజనులచే వినుచు
హరియాసనంస క్త యైన వైదర్భి
సరవీఁ బరాంతకాస క్త యెయుండె

8960

(616. పరకాలయోగిపరవిష్టుయ ప్రాప్తికథనము.)

కనకాంగవల్లియకా కై రవవల్లి
యనుపమరూపరేఖాదిసంపదలు
జనులెల్లఁ బొగడ నాశాత్రవాంతకుఁడు
విని డెందమునఁ గడువిస్మయం బంది
యనవత్కుఁ డావైద్యుఁ డమ్మహాత్మునకుఁ
దనుజాత లెవ్వ రింతకుమున్ను లేరు
ఆరయ నకలలోకాద్భుతం బగుచు
నేరీతిఁ గల్గెనో యీకోమలాంగి

8970

(617. కుముదవల్లీరూపాతికయానురాగ ప్రాప్తిక్రమము.)

పరకాలకృతనాగపట్టణాగమనము.

యని తదాసక్తుడై యతఁ డొక్కనాఁడు
తననీవు కేగుచందంబునం దగలి

చనుదెంచి హితబంధుసహితృడై మోద
మున నాగపట్టణమ్మున కేగుదెంచి
యాపండితునియింటి కరిగి చుట్టరిక
మేపార నాతని నెలమిఁ గైకొనుచు

(818. కుముదవల్లసవీరపదకావన (పాప్తిప్రకారము.))

మెల్ల నె యింటిలో మెలఁగెడుకుముద
వల్లి సాదామినీవల్లిమతల్లి
యరవిందశరనిరూఱవసాయకంబొ
పరయోగిదృష్టికవాటకుంచికయొ

8980

యనుచు నగతంత రెప్పార్పక చూచి
యనియె నావై ద్యుతో నాపరాంతకుఁడు
పీఠిఁ గాంచితి వీచంద్రవదన
నీరామ నీవు నా కిమ్ము వేవేగఁ
బలుమాట లేల తప్పదు విను తుదిని
నిలువెడుధనమైన నీకు నిచ్చెదను

(819. భీష్మగర్వరకభీతకుముదవల్లిసాముకకుమారి జననక్రమము.)

అన విని మోదించి యానుధాహస్తి
యనియెఁ గ్రమ్మట శాత్రవాంతకుఁ జూచి
రమణిందు నిన్నగరంబుచెంగటను
గమలినీలో నొక్కకలువ నీచెలువ

8990

చెలువార నుదయించి చెన్నొందువేళ
నలకొలంకుసకు నీరాడంగ నేగి
యచ్చటనున్న యాయరభిందనయన
మచ్చికఁ దెచ్చి యమ్మాడ్కి నిర్వరము
కన్నబిడ్డలకన్నఁ గడువిశేషముగఁ
జెన్నార నెత్తి పెంచితి మింత గాఁగఁ

వష్టాశ్వాసము

నలపోయ నీవంటిభవుడు కన్నీయకుఁ

గలుగుటకంటె వెగ్గలమె యీపసిఁడి

కోరిక నీవంటిగుణనిధానంబు

చెరె నీచెలువ నిచ్చెదనై న నొకటి

9009

(820. శంఖచక్రచిహ్నాదిధారణ ప్రకారము.)

పడుచువాడే పిన్నపడుచు మాత్రోడ

నొడఁబాటుఁ గావించె నొండుచెప్పెదను

సరసిజాతుని శంఖచక్రచిహ్నములు

భరియించి వరముప్రసన్నుడై యెప్పుడుఁ

జారువై వ్రవసహస్రమున కన్వహము

నారగిం పొనరింతు నని యొడఁబడిన

వానికిఁ గాని యీవలదని యనియె

గాన నీ వారీతిఁ గావించితేని

వరియింపు మనిన నావై ద్యు నీక్షించి

పరమానురక్తుడై పరకాలుఁ డనియె

9010

(821. శ్రీవైష్ణవ సేవాసక్తిప్రకారము. దుక్కిటిశౌరిద్వస్తాంతకలాశాసము.)

శ్రీకాంతువరచక్రచిహ్నముల్ మున్న

నాకుఁ గల్గినపి వైష్ణవుడ నామీఁద

నతిభక్తి నీవన్నయట్ల వైష్ణవుఁ

బ్రతివార మారగింపఁగఁ జేసికాని

పులిగి యే ముందరభుజియింప నొల్ల

ననుచు నాడినమాట కంగీకరించి

శ్రీమించ దివిజు'లచ్చెరువొంది పొగడ

రామాభిరామఁ గై రవవల్లి నపుడు

పరవై భవంబుల వై ద్భృ శౌరి

వరియించు తెలుగున వరియించె వం

9011

గుటిలకుంతలఁ దోడుకొని స-భ్రమమున
నటనమై నకలసన్నహంబు మెఱిసి
యగణితబంధుమిత్రాళి నేనింపఁ

(822. సహస్రవైష్ణవసంఘప్రతినివ భోజన ప్రదానాదికథనము.)

బొగడొందు తనపురంబున కేగుదెంచి
ప్రతిలేనిప్రతి నదప్పక నెమ్మితోడ
సతతంబు వైష్ణవసాహస్రమునకుఁ
నియమంబు వాటిల్ల నిజచివాసమునఁ
బ్రీయమార వ్రక్షసోపేతంబు గాఁగ
నారగింపఁగఁ జేసి యటమీఁదఁ దాము
నాగరింపుచు మఱి యంతటం బోక

9030

(823. బ్రాహ్మణభోజనాహారాధనసంపాదన వర్ణనము.)

కలధనం బెల్ల నీగతి వైష్ణవులకు
నలసినవారి కవ్వారిగా నిడుచు
నతండు చోళాధీశుఁ డౌటయు మఱచి
యతనికిఁ దా ముత్రియగుటయు మఱచి
కడపట నెవ్వ రెక్కడఁ బోయిరేని
యెడపడకుండ నాకివ్వధంబునను
శ్రీవైష్ణవులసేవ సేయంగఁ గలిగె
నే వెఱవను సురానీక మెదుర్ప
వనమాలి జగదేకవల్లభుం డతని
తనయవర్గంబు తద్దానవర్గంబు

9040

వారలు తమసొమ్ము వారక తామ
యారగించెదరుగా కనియెడు తలఁపు
మదిలోప నిలిపె నెమ్మదిఁ బరాంతకుండు
పొదలి శంకాతంకములు లేకయుండ

షష్ఠాశ్వాసము

(824. పరకాలయోగి కృతధనవ్యయాధికధనము. చోళరాజకోపాశేకాది.)

జనులుచే నీతనిచందంబు చోళ
జనవల్లభుఁడు నవిస్తరముగా నెఱింగి
పడతాళ్ళచేతఁ దీర్పరుల మన్నీలఁ
దడయక పిలిపించి తదావృత్తఁ జెప్పి
పనిబూని ఘనరాజ్యభార మంతయును
దసమీఁద నై చి తద్దయు నమ్మియుండ

9050

నేపున నాసొమ్ము హితుఁడునుబోలె
బొప్పురే దాసర్లపాలు నేయుచును
అకట ! యెన్నాళ్ళాయె నౌరార ! సగరి
కొకకాను చెల్లెంపకున్నాఁ డటంచుఁ
గరముల మీస లొక్కటఁ దీటికొనుచు
బెరయంగఁ గరణాలఁ బిలువుఁ డటన్నఁ
పసమించు తెలివలివంపుబింజియలు
పొసంగఁ జాట్రినయట్టి బోడకల్లాలు
చింపికుప్పనములు చెవిదోరములును
సంపుటంబులతోడ జంపాడునొడలు

9060

(825. ధనవ్యయకారణాధిక్రమక్రమము. పంచరాధివోళాశోభణము.)

బిగువుగాఁ జెంపదోపిసబలుపములు
తగనలవడంగ నత్తఱి గరణికులు
చనుదెంచి నిలిచి హస్తములు మోడ్చుటయుఁ
గని వారితోఁ జోళకాంతుఁ డిట్లనియె
నేమోయి ! పరకాలుఁ డేలుచునున్న
నీమ దానెంత నేఁ జేసినయట్టి
యుమ్మడియును రాణె. యుత్తద్ధ. వమర
మిమ్మెయి డింప మా కిచ్చేటిభిక్షకుఁ

జెల్లిగధన మెంత చేసేత నతఁడు

చెల్లింపఁగావలసిన ధన మెంత

9070

యడరక మీర లున్నది యున్నయట్లు

తడయక చెప్పుఁ డాతనిచేత మీరు

లంచవంచంబులు లావుగా నంది

వంచన చేసి విశ్వాసంబుఁ దక్కి

తోడిబడ నెవ్వఁ డిందులలోన నేమి

యడచిన మీయాట లాడితు ననినఁ

గరణముల్ తమపంచకరణముల్ బెగడఁ

జరణముల్ పొట్టెల జననాథుఁ బూచి

(920. పరకాలయోగికృతప్రత్యుత్తర ప్రకారము.)

దేవర ! యిన్నాళ్ళుఁ దెగి విచారంబు

గానింపకుండ నీగతి యయ్యెఁ గాక

9080

నీవచెప్పుమటన్న నిమిషంబులోన

నే విన్నవెందుము నీపాదమాన

నెఱువుగాఁ బరకాలునికి ననిశంబు

నెఱచినగతి మీకు నెఱవ మెన్నఁడును

... ఘనరాజ్యభార మొక్కట నొనరించి

జనులకు రెండవస్వామి మైయుండు

కతన నాతనిమీఁదఁ గలిగినలెక్క

క్షీతిస్తాథ ! యేము దాఁచితి మింతదాఁక

నీలీల మీ రానతిచ్చిన నాతఁ

డే లెక్కచెప్పెద మేలెక్క మైనఁ

9090

(927. శ్రీరాజకోపాక్షాది, శ్రీరత్నకోపాక్షాది కథనము.)

జెన్నుగా మీచేత నీమదాకట్టు

కొన్నదిమొదలు మొనోసి మొక్కకాను

సెలవుసేయక తుది చెల్లింపలేదు
 పలుమాట లేటికిం బలుమాట నింక
 నన విని కనలి చోళాధినాయకుడు
 కనుగవ విస్ఫులింగము లుట్టిపడంగ
 నోలగం బిరుమేల నొనరింపుచున్న
 కాలకింకరభయంకరులఁ గింకరులఁ
 గని మీరు చని పరకాలచోరకుని
 ఘనరోషమున నొంటికాలనె యాఁగి

9100

(828, చోళభూపాలాజ్ఞాక్రమపఠానము.)

తరవిడిచెనక ముందరిధనంబునకు
 హరువుగై కొనుండు లేదనిన నాగడుసుఁ
 గుడియంగఁ గట్టి తోకొని రండటన్న
 ముదమునఁ గరములుమోడ్చి యాభటులు
 పరువడి నేగి యూవరకాలునగరి
 కరిగి లోపలనున్న యరిదండధరుని
 జేరి కేల్మొగిచి వచ్చినరాకఁ జెలిపి
 ధారుణీనాథునిధనము వేవేగ
 లెక్కించి కలది చెల్లింపు కాదేని
 గ్రక్కున పలిసముఖమున కేతెమ్ము

9110

అమరంగఁ జెప్పెద మని తలంపకుము
 తమ కిది మిగుల నుత్తరువైన లరువు
 అన విని తనయేలునట్టిరాజ్యంబు
 ధనమెల్ల నైష్ఠవార్థము వెచ్చజెట్టి
 భూనాథుధనమెల్లఁ బొందుగా నొనఁగ
 లేనివాడయ్యుఁ దాలిమి వోచనీక
 వెనుకద్రొక్కక గుట్టు విడువక భటులఁ
 గనుఁగొని పలికె నుత్కంఠ దీపింప

నాసీమ పసిడియంతయు నొడుగునొడ
చేనేత మునుపుగాఁ జెల్లిచినాడ

9120

నిలువ యేమాత్రము నిలిచియున్నదియె
తలపోయ నదియు నుత్తరువు భుమ్మళియుఁ
ద్రోయంగ మఱియు నందులకు నిందులకుఁ
బోయెఁ బొమ్మనివారెఁ బులిమిపుచ్చటయుఁ
గనలిభూపతి బోడుకలు కొంగునట్టి

(82 , చోళరాజభటదండన ప్రకారము.)

పెనచి రాఁదిగిచి గుంపించి యొడ్చుటయుఁ
గుపితుడై పులి మేలుకొన్నచందమున
నవుడు వారలఁ జూచి యందంద కినిసి
గట్టులగతి నిరుగడల నున్నట్టి
జెట్టులఁ జూచి గర్జించి యాఘనుడు

9130

పొట్టకొవ్వినపీండ్రఁ బోసీక వేగఁ
బట్టుకొమ్మన విని భటులనందఱను
మొత్తి మోదరలాడి మొనసి గుండెలకు
నెత్తురుదిగఁదన్ని నీటెల్లఁ జెఱచి
శౌరికింకరులు నిచ్చలుఁ గాలదండ
ధారికింకరులఁ బోఁ దఱుముచందమున
మొగము క్రిందుగఁ దల మోసాలదనుకఁ
బగటెల్లఁ జెడఁ గాళ్ళుపట్టి యొడ్చుటయు
నవశులై తెలిసి చోళాధీశుభృత్యు
లవిరళ శోకార్తులగుచు వేఁబోయి

9140

యోలగం బొనరింపుచుండినయట్టి
చోళేంద్రుంగని మ్రొక్కి స్రుక్కి యిట్లనిరి

షష్ఠాశ్వాసము

స్వామియానతి బాడఁ జని పరకాలు
నేమందఱము ధన మిమ్ముని యడుగఁ
జడిముడిచే జెట్లచేత గుద్దించి
కడకాలు వట్టి దిగ్గన నీడిపించి
కనలి మీకును దిక్కు గలిగినవాని
కిని జెప్పికొండని గేలిజెట్టినను
ఇచ్చలో నెంతము నీవె దిక్కునుచు
వచ్చితి మీకు దేవరచిత్త మనుచుఁ

9150

(830. పరకాలయోగిపరసమానయస్రప్రస్తావము.)

గడపటఁ దమమేనిగాయముల్ చూపఁ
గడునుగ్రుండై చోళకాంతఁ డవ్వేళ
దళవాయి రావించి తడయక నీదు
దళములు నీవు నెంతయుఁ బ్రతాపించి
యరిగి నీసాహసం బంతయు మెఱసి
పరకాలు నిటకు వే వట్టిలెమ్మనుచు

(831. చోళభూపాల సేనాగమనాది వణికినము.)

సెలవుపెట్టిన నంది సేనాధివిభుఁడు
బలిమిమై జతురంగబలములతోడ
సరపాలుసగరు గ్రన్నన వీడుకొఱుచుఁ
పరకాలుసగర ముద్భటవృత్తి బాల్కి

9160

గవనులఁ బూడిపింపఁ గదలి జంకించి
తివిరి యేనుంగుల దీకొల్పువారు
తలకక వడి నగడ్డలు పూడ్చుకొఱకు
దళముగా నందంద రళివెట్టువారు
కెరలుచు నురకుపక్కెరలగుఱముల
నిరుమెలం బేరెంబు లెక్కువారలును

మదసాహసమునఁ బల్కులు కత్తులంది
పొదలుచుఁ గూతలార్పులు నేయువారు
నగుచు యాదవపురి యవనుండుచుట్టు
నగిది నిప్పగిది నిర్భయవృత్తిఁ దొడరి

9170

కడఁకమైఁ గోట లగ్గులువట్టిగిట్టి
కడుభయంకరలీలఁ గదనంబునేయుఁ

(632. పరకాలయోగి ధైర్యశౌర్యాది ప్రకటనము. తురంగాహోహవైఖరి.

బరకాలుఁ డాజి తత్పరకాలుఁ డపుడు
కరముఁ గోపంబునఁ గరవాల మంది
గరుడనిపై నొప్పు కంససంహారి
కరణి బంధురతురంగంబుపై నెక్కి
యరిమురి రేవంతునై నఁ గయ్యమున
నొరయ నుంకించు రాపుతులతోఁగూడ
గవసులు జెరపించి ఘనవాద్యతతుల
రవము లెచ్చిలఁగ ధీరతఁగోట వెడలి
కార్చిచ్చు మిడుతలగమి నేర్చువగిదిఁ
బేర్చి లేళ్ళను డాయుబెబ్బలికరణి

9180

(633. పరమైశ్వరీమహాన ప్రకారకథనాది.)

నెఱి మారి కుంజరనికరంబుమీఁద
నుఱుకుచందంబున నురగాళిఁ బొదుపు
గరుడనిగతి విశృంఖలగతి మెఱసి
తరవారె యంకించి దారుణార్థటుల
లగ్గులు డించి యుల్లముపల్లవింప
నగ్గరి కగ్గలం బగుమొగ్గరంబు
డిగ్గనం జొచ్చి యేడ్చెర వీరవరుల
సుగ్గుసూచంబుగా సురుమాడఁ దలఁచి

9190

వషాశ్వాసము

యెడరు గై కొని యొక్కయెడల శాత్రవులఁ
గడికండలుగఁ దలల్ గత్తిరింపుచును
దోస నెత్తురు నేలఁ దొలుంగకమున్నె
మేను లింతింతగా మెదుగఁగొట్టుచును
లలిమీఱు రౌతు బల్లంబు గుఱుంబుఁ
గలయంగ వ్రేటాటుగాఁగ వేయుచును

(884. కళింగభూపాలసేనాస్మృతౌంఠము.)

గొడిబడ లెంచువీధుల నేర్పఱింబి
కడలకొత్తుచు గిట్టి కనువుగొట్టుచును
గసిమసంగినశత్రుగణముల జముని
నసముచేయుచుఁ బరవసముఁ జూపుచును

9200

లీలఁ జెండాడు కళింగభూవిభుని
పోలిక సరళిరంబులు నేర్పుమీఱుఁ
దొలగక వజ్ర రౌతులుఁ దానుఁ గూడి
యిల వ్రాలకుండంగ నెగురఁగొట్టుచును
మిడుగులు నుడుగులు మెడలు లేదొడలుఁ
దొడలును నొడలును దొనలు కన్గొనలు
హరులును గరులును సరులు ముంగురులు
సరులును బరులును జడలు జల్లెడలుఁ
బడగలు వడఁగ నిప్పగిదిఁ జక్కాడి
పుడమియు మిన్ను నార్పుల బీటలెగయఁ

9210

(885. రిపుసేనాజనప్రాణహానికథనము. చోళభూపాలసమీప ప్రాప్తిక్రమము.)

దరమిడిలయదండ ధరునిచందమునఁ
బరదండధరుఁ డిట్లు బవరంబు నేయఁ
గలపై న్యముల నేలఁ గలియఁగఁ జేసి
కలఁగి యొక్కెడ కంఠగతబీపుఁ డగుచు

బలువేది చోళభూపాలుసేనాని
తల మొల వీడ దుర్దశఁ బాటిపోయి
తన పతిపాదపద్మములమై వ్రాలి
తనచేటువాటు నెంతయు విన్నవింపఁ
గడునుగ్రుడ్డై కనుగవత్తామరేఖ
లదరం గపోలంబు లడర చుంకించి

(636. చోళభూపాలకృతచతురంగసేనా ప్రేషణాది.)

భేరిమృదంగాదివాద్యతాడనరీతి.

గద్దెయ డిగి చోళకాంతుండు నగుచు
నద్దిరా ! యిటు సేసెనా పరాంతకుఁడు
అని యుద్ధసన్నద్ధుఁ డగుచు సామంత
జనము వారణముఖ్యచతురంగబలము
నిరుమేలఁ గొలిచి రా నేవు రెట్టింపఁ
దురగాధిహూఘుఁడై తూర్వనిస్సాణ
భేరిమృదంగాదిబిరుదవాద్యములు
భోరుకలంగ నంబుధులు కలంగఁ
దురగఖురోద్ధూతధూళి యంబరము
తరణిచంద్రులరీతిఁ దడబాటు గొలువఁ

(637. శత్రుసగరప్రాప్తిక్రమము. దుశ్యకుననిరీక్షణాది.)

బురము వెల్వడి శత్రుపురముపైఁ గదలి
యరుగుచో దుర్నిమిత్తాళిఁ గన్గొనుచు
నరుదంది కోపంబు నలపు రెట్టింపఁ
బరకాలుపురవరప్రాంతంబుఁ గదియఁ
బ్రియురాలిఁ గనుఁగొన్న ప్రియునిచందమున
భయమేది యుప్పుడాపరకాలు సేన

షష్ఠాశ్వాసము

పదిలమై చోళభూపతి వరూధినికి
నెదురుగాఁ జనుదెంచి యెలగోలు సేయ
నిరువాగుఁ గదిసి రయ్యెడ మింటనుండి
నురలు నచ్చరులునుం జూచి యగ్గింపఁ

9240

(638, ఉభయపక్షపైనికసమయుస్థఃకాన క్రమము.)

గరియంత కరియంత కరియునుం గరియు
హరిసాది హరిసాది హరియును హరియు
రథియును రథియు సారథియు సారథియు
రథమును రథమును రాజును రాజు
భటుఁడు భటుఁడు సుద్భటవృత్తి దిశలు
పెటలంగ మెఱసి యభేద్యమైపోర
నస్పడు వివిధచిహ్నంబులతోడ
నొప్పారుబిరుదగాహతులు గొలువ
సాహసాటోపుండై చతురంగతురగ
వాహుండై పరిపంథివై వనవృతుండు

9250

(639, పరకాలకృతచోళపైనికనాశభంగాదివణకానము.)

అరుదెంచి విలయకాలార్కుచందమున
సరిసేన కుఱికి మిన్నగలఁ బెల్లార్చి
యుడివోసి పెనుమంట లుడువీధి గెంట
నదిదంబు ఝళిపించి హరులఁ జక్కాడి
శిరములఁ జెగటార్చి శిర లుత్తరించి
కరిబృందములఁ ద్రుంచి కరములఁ ద్రెంచి
గొడుగులఁ గెడపి ముక్కులు చక్కజేసి
పడగలు చించి భూపతుల గాలించి
రథుల ఖండించి నారథుల తుండించి
రథముల నుగ్గాడి రథ్యాళిఁ జదిసి

9260

పరమయోగి విలాసము

శరములు నురుమాడి చాపము ల్విడిచి
ధరణీశవరుల నెంతయుఁ బొడఁ జమగి

(840. యుద్ధభూమిరక్తప్రవాహంబునప్రస్థానము.)

కరపాశధార నీగతిఁ జిత్రగతులఁ
బరవీరబలములఁ బరపె నవ్వేళ
నొడఁగురక్తంబులు తోయపూరములు
శరము లండజము లాస్యములు తామరలు
కనుగవల్ తొగలు మీగాళ్ళు తాబేళ్ళు
మినుకారు నెరికురుల్ మిండతుమ్మెదలు
కరణితుండములు సక్రములు కంతములు
దరములు చామరల్ తరచె న నాచు

9270

ఘనశతాంగములు సక్రములు చక్రములు
పునుకలు వరహంసములు గాఁగ నొప్పు

(841. చోళరాజసేనాభంగక్రమము, భూతగణసంగోళసత్సాహి.)

వడఁ జోళవిభుసైన్యవనజాకరంబుఁ
గడిమిమైఁ బరకాలగంధసింధురము
బలువిడిఁ జొచ్చి యుద్భటకరస్ఫూర్తిఁ
గలఁచి పంకమునేసి కలగుండువలస
మెత్తనిమాంసంబు మెదడునంజుచును
నెత్తురు పునుకగిన్నెల ముంచి త్రావి
పూని యావరకాలుఁ బొగడుచుఁ బ్రేమ
నానంద మాడుచు నలరె భూతముల

9280

కర ముగ్రముగఁ జోళకాంతం డవ్వేళఁ
ఁరువడిఁ దనవెన్ను బలమును దాను
బొట్టెమైఁ బరకాలుఁ బొదివి వేచుట్టు
ముట్టి యందలు నొక్కమొగిని బెల్లొర్చి

షష్ఠాశ్వాసము.

(642. నానావిధాయుధపరిగ్రహణకథనము. సింహగజపతనదృష్టాంతము.)

పరిఘగదాకుంతపట్టసప్రాస
పరశుతోమరభిండిపాలముఖ్యముల
నొక్కట నిగుడింప నొకయింతయైన
లెక్కనేయక యవలీల నామేటి
తరవారిఁ బెరవారి తఱకుగై దువులఁ
బొరిఁబొరి నింతింతపొడులు గావించి

9290

దనుజులమీఁద నందకపాణి గదియు
ననువున నాకొన్న హరికిశోరంబు
కరినమూహములపైఁ గనలి లంఘించు
కరణిఁ దద్దెక్కిరిచక్రముమీఁది కుఱికి
శిరములు డెందముల్ చెవులుఁ జెక్కులును
గరములు కంతముల్ కొనులు బదులుఁ

(643. పరకాలపరాక్రమశౌర్యవైఖరి. విజయప్రాప్తిక్రమవర్ణనము.)

దొడలు జానువులు లేదొడలుఁ బొదములుఁ
దొడవులు శిరలుఁ గై దువులు నొక్కటను
దుత్తనియలు నేసి దుర్గాంతవృత్తిఁ
గత్తికొక్కొకకండగాఁ జెండివైచి

9300

కలివేళ వరతురంగము నెత్తి జగతి
ఖలులమై మిట్టించు కల్కి చందమున
గురుతరనిజవాహఖురపుటాగ్రముల
నరిబలంబులనెల్ల నణగఁద్రొక్కింప
మొనచెడి సంగ్రామమున నుండ వెఱచి
చనియెఁ జోళుండు యోజన మోహించి
యిరీతి దెనచెడి యేతెంచి మదిని
గూరినలజ్జచేఁ గుండి లోలోనె

యకట! యీజగతి నోహరిని సాహరిని
యొకడు నాతోఁ బోరనోపునే పోర

మఱి తనసరివోరుమాత్రంబె కాక
పడుచునిసాటులఁ బడుచె మోడియును

(౪౪౪. చోళరాజకపటోపాయ కథనము. పదకొండవ అధ్యాయము. పదమూడవ అధ్యాయము.)
స్వాపరాధక్షమాపణాప్రాధాన్య. కమలాపుష్పప్రాప్తిదుఃఖము.

గెరలి క్రమ్మఁజు బోయి గెలిచెదసన్న
దురమున వీడసాధ్యుఁడు దేవతలకు
సని కపటోపాయ మాత్రుఁ జిటించి
యనయంబు హితవరు లగువారిఁ బిలిచి
యని మొన నాతోడ నరిదండధరుఁడు
మొససి చేసినకయ్యమునకు మెచ్చితిని
ఒకసీమ యేలుచునున్న తొనెంత
నకలభూమియు నేకచక్రంబు గాఁగ

911

నేలుచునున్నట్టి యేనెంత తలఁప
నీలీల బవరాస నెదిరి నాతోడ
నడిగలబంతు నవాఁడు వో బంటు
కడపట నిలవీనిఁ గన్నది తల్లి
యని నంతసించువాఁడై వేగ మీరు
చని పరాంతకునకు నమ్మదం బొదవఁ
దనశౌర్యమునకు నెంతయును మెచ్చితిని
మును నేయు నవరాధిపతును దాభుకొంటి
నెన్న మున్నిటికంటె నిరుమడి గాఁగ
మన్నింతు నని చెప్పి మఱియు నేమెన
నడిగినమాటవట్టతనికి నిచ్చి
యెడపక తోడితె డిప్పుడె నాకడకుఁ

9830

పష్టాశ్వాసము

జోడిమి నావీరపుంగవు నిటకు
నేడె తోతెచ్చువానికి మెచ్చుగలదు
అనుడు వారాకమలాపూర్ణ పురికి
జని కొల్వులో శత్రుశమను నీక్షించి

(645. చోళరాజమనః సంతోషకథనాది. పరకాలదశనాపేక్షానివేదనము.)

కరములు మొగించి కొంకక చోళభూమి
వరుడు పల్కిన సత్యవాక్యంబులెల్ల
వినువారి వీనుల విందులు గాంగ
వినయంబుతో జిత్తువృత్తి యెఱింగి

9340

మగఁటిమిఁ బరకాలుమనసు రంజిలంగఁ
దగవు దీపింప నెంతయు నమ్మఁబలికి
సీసాహసములకు నృపుడు మోదించె
జేసినచేతెల్ల జెల్లెను నీకుఁ
గనుగవ నినుఁ జూచుకాంక్షయేకాని
మనుజేశుతలపున మఱియొండు లేదు
నిచ్చలంబున నీవు నృపవరుకడకు
విచ్చేసి క్రమ్మతి విచ్చేయు మఱుడు
సమ్మదంబున శత్రుశమనుఁ డామూట
సమ్మి వారికి కట్టణములు పాలించి

9350

(646. పరకాలకృతచోళరాజసమీపాగమనము.)

పరిమిలేపరివారపగివృత్తుం డగుచుఁ
గరమర్థిఁ జోళేంద్రుకడకు నేతెంచి
మునుకొన్నమై గాయములు లెన్నఁ గాంచు
కొనుమని యొసఁగులాగున నిమ్మపండ్లు
కానుక యొసంగి ముంగిట నిల్వఁ జోళ
భూనాథుఁ డావీరపుంగవుం జూచి

సకలరాజ్యంబు నిశ్చలత నిన్నాళ్ళు

తెకతెరబుక్కాది దినియుండునీవు

కడవట ననుఁ బొడఁగనవచ్చునప్పు

దుడుగరతర్మైన యొకపచ్చడంబు

9860

చెల్లఁబో తనకుఁ దెచ్చెడునంత లేదె

నల్లనిచేత మానకపోయి తెవుడు

తననీమ వెనుకముందరిధనం బెల్లఁ

బునుగక యీక్షణంబునఁ బెట్టి పొమ్ము

(647. చోళరాజ్యతధననిబంధనప్రకారము, రాజధనప్రాప్తివిషయక సమాహారము.)

అనుచు ధనాతురుండై చోళపువతి

తనమంత్రివరుల కాతని నప్పగించి

యితనిపైఁ గలధనం బెల్ల నీక్షణమె

యతీవేగమునఁ గొనుఁ డని నియోగించి

యరిగెఁ బురంబున కంత నానచివు

లరిదండధరుఁ జూచి యాత్మఁ జింతించి

9870

యిప్పుడు మనచేతి కీతనిధనముఁ

దెప్పించుమంచుఁ బార్థివుఁ డిచ్చి యరిగె

నిట్టలంబుగ మన మీతని నడ్డ

పెట్టి మిక్కిలి గాసిపెట్టితిమేని

ధన మింతలోనె యీతనిచేత లేదు

పనివడి యీతఁడు పడుపాటు చూచి

ముప్పిరిఁ గొన్నదై న్యమునఁ బూట దాట

చెప్పెడువారు చర్చించిన తేరు

ఇతనిఁ దోకొనిపోయి యితఁ డున్నపురిని

ఇతనిబంధువ్రాత మెల్ల నీక్షింప

9880

షష్ఠాశ్వాసము

నదర వై చినసొమ్ము హరువగు నిచటఁ
బడరిన నింతయుఁ బనికేరా దనుచు

(848, పరకాలకృతదినత్రయోపవాసప్రకారము.)

ధనాతురనోశరాజ దుష్టవృత్తాంతము.

దనుజులు మును వాయుతనయునిఁ బట్టి
కొనిపోవుగతిఁ బోశకులనాభుభటులు
పరకాలుఁ డేలెడుపట్టణంబునకుఁ
దిరుగఁ దోకొనివచ్చి ధిక్కరింపుచును
అచ్చటఁ గేశవుం డనుపేరఁ బరఁగు
పచ్చవిల్తునితండ్రి భవసంబునందు
నాఁగిన దివసత్రయంబు నొక్కింత
లోఁగక శత్రుకాలుండు డెందమున

9390

నరయ ధనాతురుం డగుమానవునకు
గురువు బంధువులు నెక్కుడువారు గలరె
యీరానిమాటప ట్లెన్నేని నొసఁగి
రారమ్మటంచుఁ జేరఁగవచ్చినంతఁ
గల్లలాడుట నరకముత్రోప యనక
చెల్లఁబో తనుఁ గాసిచేసి పట్టించె
మఱి దలంచిన మదోన్మత్తులౌ భూమి
పతులకు నత్య మెప్పట్టునం గలదె ?
వివరింపఁగా భూమివిభలలోపలను
చెవి బేద బిసిడి దుశ్శీలవర్తనుని

9400

దుష్టు జూదరి ధనాతురు సవివేకిఁ
గట్టు వైష్ణవనిందగావించువానిఁ
గన్నమాత్రన దినకరు విలోకించి
వెన్ననినామంబు వినుతింపవలయు

నిన్నియు నెఱిగి నే నీదురాచారి
యున్న చక్కటికి రా నుచితమే యనుచు

(౪౧౮. సహస్రబాహ్మణభోజనవ్రతభ్రంశత్వవర్ణనము.)

కాంచీవరహరాజస్వప్నప్రత్యక్షాగమనకథనము,

సారసోదరభక్తసాహస్రమునకు
నారగింపంగఁ జేయఁగలేనికతన
నుపవాసనియత్తుడై యుండె నుండుటయుఁ
గృహతోడ శ్రీహస్తీగిరిభూవరుండు

9410

చనుడెంచి యారేయి స్వప్నంబునందుఁ
దనదివ్యకరములఁ దను వొయ్య నివిరి
వలమురి యమృతంబు వారిచేసేత
జలజాతయుగళిమై జల్లగాఁ దుడిచి
తనకటాక్షామృతధారలచేతఁ
దనినినొందించి యాదటనండ నేలఁ
జేకొని యేగడించినధనం బెల్ల
నీకుఁ గాకేరికి నిర్మలాచార !
సిరిమించ నీవలసినధనం బిత్తు
నరుడెమ్ము కాంచీకి ననుమానమెడలి

9420

(౪౨౦. కాంచీనగరప్రాప్తివర్ణనము.)

యన విని మేల్కొంచి యలవారిఁ గాంచి
వినుడు కాంచీకి నాదువెంట నేతెండు
ఏతేర మీధనం బెంతయు నిత్తు
దైతేయరిపునాన తప్పదు వినుడు
అనుడు చోళామాత్యు లక్కజ మంది
యనయంబు హర్షించి యాత్మ నొండొరులు
ఎప్పు డీఘనుఁ డిదిరేకుపై నాన
తప్పడు తలమీఁదఁదారివచ్చినను

షష్ఠాశ్వాసము

అనుచు నాత్మల నొచ్చి లట్లకా కనుచు
ననయఁబు హర్షించి యతనిఁ దోకొనుచుఁ

9430

(851. షరకాలయోగిక్యతవరదరాజస్తోత్రప్రకారాది.)

జనిరి కాంచీకి నంత శాత్రవాంతకుఁడు
తనదుముంగల నొప్పు దై తేయనరదు
వసమాలి గజరాజవరదు నావరదుఁ
గనికరములు మోడ్చి కనికరం బొదవ
వసజలోచన ! భక్తవత్సల ! శౌరి !
దనుజారి ! హరి ! తండ్రితండ్రీ ! నాంతండ్రీ !
యనఘశరణ్య ! నీ వానతియొసఁగు
పనిపింటి నిచటికిఁ బనిపింటి నిన్నుఁ
గనుఁకొంటి లోక గలఁకలు వీడుకొంటి
వసజాక్ష ! యింతరానల్లభ ! శౌరి !

9440

జననాభువత్త మేనరవిమైఁ దీర్తు ?
ఘనమైన యీబాధ కడతేరు లెట్లు ?

(852. వేగవతీనదీతీరస్థితగృహరాశిస్వీకరణాజ్ఞాప్రకారము.)

లానతి మృన విని యనుకంపతోడ
శ్రీనాథుఁ డతని వీక్షించి యిట్లనియె
నరవేగవతిచెంత దారును నీవు
సరియాఁక నుండెడునమయంబునందుఁ
దనదు పేరదులదాసనామమున
నొనరియే దగవరియును బోలె నటకు
హాళికుగతి వత్తు నప్పడు నన్నుఁ
జాలింపు నిను నాఁకనలుపువారలకు

9450

(853. షరకాలయోగిసంతోషవర్ణనము. వేగవతీతటప్రాప్తిక్రమము.)

ధనధాన్యములకుఁ జిత్రంబుగా నేన
మనవారివళుకు సమ్మతి నె తీర్చెదను

నావుడు మదిలోన నమ్మి యాయోగి
యూవేగవతిచెంత కరిగి యట్లుండఁ
బరమప్రపన్నులపాలి యూవేల్పు
వరకాలుమీఁది కృపారసం బొలయఁ

(854. ధనసూచకపురుషవేషభారణాద్విక్రమము.)

బసపుచుంగులతలపాగ నెట్టంబు
కసిబిసిమెసఁగు బాగాలవీడియము
మిన్న దేరెడుదొడ్డమెడనూలు మిగుల
నన్నియగల మాధవళిపచ్చడంబు

9460

దళసరియగు దేవదారుగంధంబు
వలకేలఁ గనుపట్టు వంతుటుంగరము
ఊల్లుబోఁగులును గాటుకకప్పుదేరు
పిల్లిగడ్డము వడిబెట్టుమీసలును
నలవడ నాందోళికారూఢుఁ డగుచు

(855. వరదరాజస్వీకృతవీరపురుష వాక్యప్రకారము.)

సోశసచివకోషప్రకారాదికధనము.

నలనాటిపూర్వీకుఁ డగు పెద్దిరెడ్డి
యసఁగఁ బేరరుఞాలుఁ డనువేరఁ బరఁగి
చనుదెంచి వారున్నచక్కికేతెంచి
యనుఁగుమల్లడిఁ గొన నాత్మబంధువులఁ
గనినకై వడిఁ బరకాలు సీక్షించి

9470

వడి నందలము డిగ్గి వచ్చి డెందమున
నుడుగనిప్రేమతో నుప్పరం బెత్తి
కన్నీరు దొఱఁగ సీగతి నుండనేటి
కన్న ! సీకని కూర్చి నందంద వగచి
మనుజేశుభటులు పల్కఱుఁ జోద్యపడుచుఁ
గనుఁగొన మున్నెఱుంగనివాడపోలెఁ

షష్ఠాశ్వాసము

దవిలి యాతనిచెంత దత్త్రమం బెల్ల
వివరించి యంతయు విని వారిఁ జూచి
యింతమాత్రమునకై యీనంశపతిని
ఇంతగాసింపంగ నేటికి వలదు

9480

తొలఁగుమటన్న మంత్రులు కోపగించి
యలరెడ్డిఁ జూచి యట్లని రొక్కమాట
బలుపుగా విడుమంచుఁ బలికెడుభక్తి
గలవాడ వైన వెగ్గలమైన ధనము
గలవాడ వైన నీగడును మాకొనఁగ
నలయు సొమ్మెల్ల నివ్వల నొప్పజెప్పి
తోకొనిపొమ్మన్నఁ దొలఁగ కారెడ్డి
యాకాఁపువారితో ననియె వెండియును

(856. ధనవిషయకనీచవాక్యకథనము.)

గడపట మీకు నీగలుసొమ్మునకె
కడిఁదిసేయఁగ మీరు కర్తలుగాక

9490

పనిలేనిమాటలఁ బని యేమి యెంత
ధన మెన్ని కొలుచెంత ధన మెన్నికొలుచు
వీసము నొకగింజ విడుమని యనక
చేసేత మీ కొప్పజెప్పెద ననుచు
వినఁజెప్పి పరకాలు వెనుకకుఁ దిగిచి
కొని చెంత భటుల వే కొనితె మ్మటంచుఁ
దనదై నమాయ నుద్భవమైన కొలుచుఁ
ధనముఁ దెప్పించి యత్తఱి దూము వూని
కొలఁదిమీఁతినరానిఁ గొనియున్న కొలుచుఁ
గొలుచునప్పుడు తేరకొనువారికెల్ల

9500

(857. రామబాణస్మృత్యంతము. పరకాలయోగిదాతవ్యధనవిషయక భాషణక్రమము.)

రాఘవకార్యుక్తప్రవిముక్తబాణ
 లాఘవంబునఁ గరలాఘవం బెసఁగ
 నిక్కుచు గోవిందునికి ననుమాట
 యొక్కటి యందఱు నోలి నాలింప
 సెలగని వలుమాటుఁ జెప్పిచువల్కు-
 లలవిమీఱంగ నాదారకయుండఁ
 గొలుచు ముంచుట పారఁగొలుచుట యొగడు
 దెలియఁగారాక యెంతేచిత్రగతుల
 భారంబు లేకయు భారంబు గాఁగ
 వారికిఁ గొలువంగవలసిన కొల్బు

9510

కొలిచి మాడలుకట్టు గుండులఁ దూఁచి
 నిలువ పూజ్యముగ నన్నియును జెల్లించి
 క్షీణినాథుచే సొమ్ము చెల్లినందులకు
 నితనికి నిప్పింపుఁ డీటఁ జెల్లుచీటి
 యని చెప్పి పరకాలు నరకాలుముల్లు
 గొనకుండ నతఁడుమైకొనుసొమ్ము దిద్ది
 యతనినమ్మతిఁ దొంటియావాసమునకు
 నతులమోహనమూర్తియై యేగె నంత

(858. చోళరాజమంత్రకృతధనధాన్యాదిస్వీకరణము.)

పరకాలప్రాప్తధనాగమనక్రమనివేదనము.

జననాథుమంత్రు లచ్చట నున్నయట్టి
 ధనము ధాన్యము సమస్తము వేడ్కతోడఁ

9520

గైకొని పరకాలు గారవం బెసఁగఁ
 దోకొని మిగుల సంతోషులై యరిగి

షష్ఠాశ్వాసము

ధరణీశునెదుటఁ దద్ధనము భాన్యమును
నరివండధరు నిడి యాక్రమంబెల్ల
నినిపింప నాశ్చర్యవివశుఁడై నృపతి

(859. పరకాలయోగివై భవవణానప్రకారము.)

తనమదిలోన నెంతయు సంతసించి
తననిష్ఠఁ దప్పక తరవాత మనల
ధనము చెల్లించె నెంతటిఘనుం డనుచు
నపుడు భాగవతార్థుఁ డగుపరకాలుఁ
డుపవాసమున నాక నుండుట కలిగి
పారంబులేని తత్పాపంబు వాయు
భారూశీసురులకు దానంబు లొసంగి
పగటేది మఱి పట్టభద్రచిహ్నంబు
లగుచామరలు ధవళాతపత్రములు

9530

(860. చోళభూపాలనంతో షకార్యాదివణానము.)

మొదలై న తనచిహ్నముల నెల్ల నొసంగి
తుదలేన్చిప్రేమ సంతోషింపఁ జేసి
తమ కిడువెనక ముందరి ధనం బెల్ల
తమకు నొప్పయ్యె నుత్తరువు గా దనుచుఁ
జెల్లుచీటియు నిచ్చి చేచేత మేలు
కుల్లాయి గబ్బాయి గొమ్మించు నొసంగి

9540

యిన్నాళ్ళకంటె సనేకవై ఖరుల
మన్నింతు నని సీమ మఱియును నొసంగి
యనిపినఁ బరకాలుఁ డనుమోద మెసంగఁ
దనపురంబునకు సంతట నేగుదెంచెఁ
జోళ్ళుఁ డాధనముఁ గొల్పును సచివులకుఁ
గేలిమై నొప్పరికింప మాధవుఁడు

పరమయోగీ విలాసము

నాయెడ మాయామయం బై నవాని
మాయ గావింపుచు మగుడఁ గై కొనియె

(861 పరకాలయోగిమాయాస్వరూపవర్ణనము.)

ఇంద్రశాలదృష్టాంతకథనము.

సవ్వేళఁ జోళజనాధీశ్వరుండు
నివ్వెఱపడి మంత్రినికరంబుఁ జూచి
పరకాలుఁ డెటువంటి పరమనూయావి
ధర నెట్టివై షష్ఠోత్తముఁడు జన్మించె
మవయాజ్ఞ కులికి నేమముతోడ మగిడి
చనుడెంచి మననిల్వనల్వలు మసకు
వాలాయ మొప్పించువాడునుం బోలె
జాలి నీగతి నింద్రజాలంబు నేసె

9660

(862. మాయాధనప్రదానకథనాది.)

మాయాధనం బిచ్చి మగుడంగ దానె
మాయ గావించె నీనూయలవాని
నేరీతి నమ్మెద మిటువంటివాని
నేరీతి నాజ్ఞ నేయింపంగవచ్చు
నితఁ డిచ్చుధన మేల యితఁ డేల తుదిని
యితని కిచ్చిననీమయెల్ల గై కొనుఁడు
ఇతనిఁ దత్పురి నుండనీక మీ రరిగి
యతివేగమున నేటకై నఁ బొమ్మనుఁడు

9660

(863. భూపాలాజ్ఞానివేదనప్రకారము. పరకాలయోగిశార్వభక్తకథనాది.)

అనిన మంత్రులు తదీయాజ్ఞఁ తత్పురికిఁ
జని పరాంతకుకి కీసరణిఁ డెల్పుటయుఁ
గొడుకక మీతోడికుసిగింపు చాలుఁ
బదివేలు వచ్చె మీపట్టణ బిదియె

యని వారి వీడ్కోని యనురాగవల్లి
ఘనతమై ననలొత్త గై రవనల్లి

9570

కడకేగి తమసేయుక్రమముఁ దత్క్రమముఁ
గడముట్టఁ దెలిపి భూకాంతు సెగ్గించి
యిచ్చోట నుండరా దిఁకమీఁదమనకు
నెచ్చోటికై న నిం కేగంగవలయు
మనుజుఁ ధిరాధుఁడు మాటవట్టుడిగి
తనసీమయంతయుఁ దానెకై కొనియె

(864. సహస్రబ్రాహ్మణభోజనసత్కార్యమహిమపఠానము.)

నజతండ్రి భక్తసాహస్రంబు మున్ను
భుజియింప కటమున్ను భుజియింపమెప్పుడు
విష్ణుఁడు సాక్షిగా వెలయ నేఁ జేయు
వైష్ణవార్చన విడువఁగరానివ్రతము

9580

విరికిఁగా ధరావిభునిఁ గ్రమ్మఱను
జేరి కొల్చెద నన్నఁ జేపట్ట డతఁడు
చేపట్టి యతఁడట్లనేసినఁ దుదిని
భూపాలుసర్థ మీఁపోడమి నొసఁగ
హరిభక్తులకు నది యహంబు గాదు
హరినీలవేణి యెట్లంటేని వినుము
తుది రాజవిత్త మెందులకంటె దోష
మొడవించు ననుచు మున్నొగి సప్తమునులు
ననువమక్షౌమంబునందుఁ బీమంగుఁ
దినఁగోరి యది రాజు తెలిసి కాఁపిడిన

9590

(885. ధర్మాగమ్యగమ్యరూపవిషయపూర్వవృత్తకథనాది.)

ప్రతాచరణోపాయపఠానము.

జడిసి నా రదియు రాజద్రవ్య మనుచు
విడిచి రాగమములు వివరించునట్లు

కావున నెన్నినంగతుల వైష్ణవుల
కావిత్ర మొనఁగుట యహంబు గాదు
తనుగూర్చి చేయు సధర్మము ధర్మ
మనికాదె మున్ను శ్రీహరి యానతిచ్చె
నెన్నంగ బాపంబు నెనఁగించు హింస
జన్మంబునందుల సత్కర్మమైన
పడవున నేనును వైష్ణవార్థముగఁ
దొడఁగి దొంగిలిన నేదోషాబు లేదు

9600

ఈయుపాయము దక్క నీవ్రతంబునకు
నేయుపాయంబు లే జెలనాఁగ యేను
జోరత సవనీతవోరకింకరుల
కారగిం పొవరింతు నని నిశ్చయించి

(886, పరకాలయోగి కృతచార్యకార్యనిరత త్వక్రమము.)

తనుఁబోలు కోదండధారు లై నట్టి
యనుచరు లొకవేయి యందంద కొలువ
యెగదారి హరి గయుయెడ మొట్టిగుడియ
చిగురులు వెడల గీల్చినకోరసికయుఁ
జేయమ్ము నెకవారుచెప్పులు రాగి
చాయలు జేరునచ్చపు నీలిదట్టి

9610

మొలవంకియును కొనముక్కుతో నొరయ
బలువుగాఁ జెట్టిన పట్టెనామములు
నినుముఁ గన్నపుగ త్తియెడదట్టిలోనఁ
బాసఁగిన దివ్యార్పబ్రువ్వులకోవి
తలముళ్లు చొక్కనిద్దపుగద్దగోరు
బలపంబు బదనికల్ బంతికత్తెరయు

(867, మహారణ్యస్వరూపవర్ణనము, సవమృగనామాదికథనము.)

నలవడఁ దనప్రియురాలితోఁగూడ
వెలువడి వాహినీవిపినము ల్గడచి
శరధిచెంగట మత్తచమరసారంగ
శరభశంబరఖడ్గశాస్త్రాలశల్య

9630

గండభేదుండగోకర్ణ భల్లూక
శుంజాలగండకనూకరప్రముఖ
బహూవిధవిహగసంభ్రమనాదసింహ
కహకహద్భుతమహాగహనంబుఁ జేరి
భువమైన కోనలంకలపట్ల తెంకు
లొనరించి తనదునెయ్యురుఁ దానుఁ గూడి

(868, బ్రాహ్మణభోజనాధికానుపాదితద్రవ్యస్వరూపవర్ణనము.)

సరవిమై వైష్ణవసాహస్రమునకుఁ
గరమొప్పు పెనుమాళిగలు భుటంపించి
యటకు మిక్కిలిచేరు వగుపయోరాశి
తటసమీపమున నిత్యంబు నోడలను

9630

బచ్చకప్పురమును బట్టుబట్టలును
బచ్చికన్తురి మేల్మీపసిడియిట్టికెలు
మణులుఁ జంద్రాననామణులుఁ బటీర
కణములు మొదలుగాఁగలనువస్తువులు
నిరవౌంద నెన్నిక కెక్కు బేహరులు
హరులదంతలతోర హత్తుగాఁ దెచ్చి
యానించి బేహర మాడంగ నటకు
వానికై చనుదెంచువారల వానిఁ
బూని బేహరమాడి పోవువారలను
బోసీక మీఁద కాఁపులుపెట్టి కాచి

9640

(669, నానావిధచౌర్యప్రకారవర్ణనము,)

తెరువడ్డగింది గద్దించి దైర్యంబు
 జెరలంగఁ గొట్టి చేతిని యూచికొనుచు
 వరుస నొక్కడఁ జెరువరులచందమున
 సరుగుచుం గనమసందరికట్టికొనుచుఁ
 గిడుకక మొగమెఱింగినవారిఁ జేరి
 పొదివిపట్టుచు నోళ్ల బొటాల ముందరిగి
 గొబ్బునఁ దొలగఁ దోకొనిపోయి చెట్లు
 గబ్బువీలగఁ గట్టుకాసెలం గట్టి
 యడయులై కలవెల్ల నపహరింపుచును
 సదయులై వెండియు సాగనంపుచును

9650

అరుదైన సగరంబులందు వెండియును
 బరదేశముల సెట్లపగిది దిండుగను
 జెల్లుచుట్టిన పెదపెదముడాసులును

(670, నానావిధదీప్తిపనివాసిజనద్రవ్యాచూరణక్రమవర్ణనము,)

డొల్లుబొంగులును నీటుగఁ బొందుపఱచి
 పొదిగల్గు ససిమల భుజములం బూని
 వడలుగా రింటెముల్ నలెవాటువై చి
 కొంకక జీనిపై గోవరకంగు
 లంక యయ్యోధ్య మలాక యిడాము
 మొదలై నదీవులు మునుకొనివచ్చి
 యదనబేహారంబు లాడంగఁ జూచి

9660

మంచిరత్నములు హేమము లున్నయట్టి
 నంచులు వారున్ననంచులు జెలిసి
 నవరేయిమై బొక్కు చల్లి సంధించి
 తివుటమై దొంగిలితెచ్చుచు మఱియు

షష్ఠాశ్వాసము

నునువులు పెట్టుచు నొదిగి డాగుచును
గనుమలు గట్టుచుఁ గనువుఁ గొట్టుచును
గబ్బనం బురములు గన్న పెట్టుచును
నుబ్బికం బెరచోటఁ బొప్పువై చుచును

(671. పరకాలయోగిక్యతష్ట్రడసభోజనదానవైభవవణానము.)

దెచ్చినధనమెల్ల దినదినంబునకు
వచ్చిన యలభాగవతులకు మఱియుఁ

9670

జనుదెంచునట్టి వైష్ణవులకు భక్తి
పెనుపొండ పుడసోపేతంబు గాఁగఁ
బొదలుచు నారగింపులు సేసికొనుచు
మదనమగ్నిభుఁ దనమై బాదుకొల్పి
యిరీతి దొంగిలునెడ శంఖచక్ర
ధారులఁ దిరుమణి ధరియించువారిఁ
దడవక కన్న నెంతయు భక్తి సేసి
యుడివోనికూర్చొమ్మె నుపచరింపుచును
బరమభాగవతసంభజనప్రియుండు
పరమయోగీంద్రుఁ డాపరకాలయోగి

9680

తననేయు వైష్ణవోత్తమ పూజకొఱకు
సనయంబు నవసరమై యొక్కనాఁడు
గగనంబు భువి నీలికడవచందమున
మొగులుచేఁ గారుక్రమ్ముచునుండు రాత్రిఁ
బనిబూని యొకమహాపట్టణంబునకుఁ
జని యందు నొక్కవైష్ణవు నింటివంచ
నొదిగి మ్రుచ్చిలఁబొందియున్న యావేశ
వదలక జడివట్టి వర్షించుచుండ

(872. వైష్ణవపాత్రాచారణక్రమము, సద్వాక్యక్రమనృతాంకము.)

పరకాలభయప్రాప్తిక్రమము

నావైష్ణవోత్తము సుగనారత్న

మావేళ పతిభోజనానంతరమున

9690

లీలమై మగనివశ్యైరము కెంగేలఁ

గీలించి యపుడు వాకిటి కేగుదెంచి

తడియంగ నోడి యాతస్వంగి వంగి

కడపముగిట నిల్చి కడిగి చల్లఁగను

గప్పినచీకటిగమి విచ్చిపాట

సప్పుడు ధళధళక్కన మెఱుముటయుఁ

గని పరకాలుఁ జాకల్యాణిచేత

నొసరినపాత్రంబు నొడిసి కై కొనిన

నుదిరి యస్మద్గురుభోన్నమో యనిన

నుదతివాక్యము చెవిసోకె సోకుటయు

9700

నావాక్య మపుడు విన్నంత సీసామ్ము

శ్రీవైష్ణవులది ముచ్చిలితి నటంచుఁ

దలకె కెంగేలిపాత్రము వారికడప

దలకడఁ బెట్టి యెంతయు భయంపడుచు

సీవేళ వీరలహృదయంబులందు

నేవిధి నుండునో యెఱిఁగెద ననుచుఁ

బొంచి యాపంచఁ జప్పుడునేయకున్నఁ

జంచరీకాలక చని లోననున్న

(873. విప్రసంపత్తిచింతానుతాపకథనాది, భాగవతైంకర్యవిఘ్నవిషయక

చింతాదివణానము.)

ప్రియున కీసరవిఁ జెప్పిన నాత్మఁ దెలిసి

ప్రియురాలి డగ్గరఁ బిల్చి యిట్లనియెఁ

9710

షష్ఠాశ్వాసము

బనుపడ వినఁగదే పరకాలనామ
 ఘనుఁడు భాగవతకైంకర్యతత్పరుఁడు
 శ్రీవైష్ణవార్థమై చేసె నీరీతి
 నావైష్ణవుఁడు మనమగు తెలుంగమిని
 కైంకర్యమునకు విఘ్నము నేయవలన
 దింక భాగ్యముఁ జేసి తీవు నాపుడును
 గొంచక తొంటిబాగున నావధూటి
 సంచరింపుచు నలచక్కి కేతెంచి
 తనదుముందరిదెసఁ దనరుపాత్రంబుఁ
 గనుఁగొని యిటకు నేగతివచ్చె మగిడి

9720

(874. బ్రాహ్మణదంపతిపాక్షప్రకారము, హరిభక్తకైంకర్యప్రశంస.)

యనుచు నచ్చెరువంది యాత్మేశుకడకుఁ
 జని పశ్యేరం బున్న సరవిఁ దెల్పుటయు
 నామహాత్ముఁడు పాత్ర మందెడునప్పు
 జేమనియంటి నాకెఱిగింపు మనినఁ
 నెలనాగ పల్కికె నయ్యెడఁ జోరుఁ డనుచుఁ
 దలఁకి యుచార్యులఁ దలఁచితిఁ గానీ
 పదరి యే నెగ్గుగాఁ బలుకుట లేదు
 ఇదియుఁ దప్పిద మకాట యెఱుంగలేనైతి
 ననిన నాభాగవతాగ్రణియింతి
 కనియె నీ వప్పు డట్లననేల యనుచుఁ

9780

గనలి భాగవతకైంకర్యవిరోధ
 మొనరించి తనుచుఁ బెట్టురరంగఁ బల్కికె
 బ్రహ్మాదిశాపముల్ పాపంగవచ్చు
 బ్రహ్మహత్యాదులఁ బాపంగవచ్చు
 నారయ శ్రీవైష్ణవాపచారంబు
 నేరీతి నై న మాయింపఁగా వశమె ?

పరమయోగి విలాసము

(875. పరకాలయోగి కృత బౌద్ధాభిరూపాస్తోత్రాది.)

స్వాపరాధక్షమాపణప్రార్థన.

యని యిట్లు కోపింప నావాక్యసరణి
నిని పరాంతకుడు వేవేగ నేతెంచి
యామహాయోగీంద్రు నడుగుల కెరగి
వేమాట నుతులు గావించి కేల్మోగించి

9740

సమకూర్చు నాయపచార మీవేళ
క్షమియింపు మనిన నానర్పజ్ఞమూర్తి
యాతని బరకాలుఁ డని యాత్మఁ దెలిసి

(876. పరకాలయోగి విషయక ప్రణామాది.)

యాతతథ క్తిచే నతనియంఘ్రులకు
వినతుఁడై నుతులు వేవేలచందముల
నొసరింప బరకాలయోగి చంద్రుండు
నామనికై నచ్చు నాతల్లి నేర
మేసారఁగా క్షమియింపవే యిప్పు
డని విన్నవించి చయ్యనఁ బాఠేమునకుఁ
జని సంతతంబు వైష్ణవపూజనంబు

9750

నడఁబడకుండంగ నేకాగ్రబుద్ధి
నడపుచునుండె వైష్ణవ దేవుఁ డనుచు

(877. గ్రంథసమపాణక్రమము, కవివంశచక్రంస, నిజకావ్యమహిమవర్ణనము.)

నలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ
కలిగీలవేణికి నబ్జపాణికిని
అతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
పతికి సరోముఖ్యభక్తసంతతికి
సంకిలంబుగను శ్రీహరిభక్తనికర
పంకజార్యమతాళపాకన్నయార్య

తనయ తిమ్మార్య నుదనరత్న శుంభ
దనుపమ శ్రీవేంకటాద్రిశద త్త

9760

మకరకుండలయుగ్మ మండితకర్ణ
సకలవైష్ణవపాద సంసేవకాబ్జ
సదనానధూలబ్ధ సరసకవిత్వ
విదితమానస తిరువేంగళనాథ
కృతమైన పరమయోగివిలాసకృతిని
నతులితం బైన షష్ఠాశ్వాస మయ్యె.

పరమయోగి విలాసము.

సప్తమాశ్వాసము.

(878. శ్రీ దేవీవైభవప్రశంస, శ్రీవేంకటేశస్మరణాది.)

[ద్విపద]

హైమసరోజాంగ ! యలమేలుమంగ !

2

జీమూతసంకాశ ! శ్రీవేంకటేశ !

ముతిశాలికాసారముఖ్యభక్తాళి

వసమాలి ! యవధారు వరదానశీలి !

9770

(879. భాగవతాచారనవిషయకహరిప్రీతివణానము.)

ఆనేయు భాగవతార్చనంబునకు

శ్రీసతీవిభుడై న శ్రీరంగశాయి

మెచ్చి రిక్కలతేజమీద సొంపారు

లచ్చితోఁ గూడ నుల్లము పల్లవింప

నారూఢుడగుచుఁ దా నలపూజ చూడఁ

గోరి నిత్యులుఁ బరాంకుశయోగిముఖులు

జలజసంభవపాశశాసనాదులును

గొలువ నభోవీధిఁ గొని యేగుదెంచి

సరభనగతితోడ శరధిచెంగికి

నరుదెంచి గరుడవాహన మంత నిలిపి

కలిమిపూబోడి మొగంబు నెత్తమ్మి

మెలపునం జూపుతుమ్మెద లెదుర్కొనఁగఁ

9780

సప్తమాశ్వాసము

దనభక్తవరుఁ బరాంతకుఁ గేలఁ జూపి
యనియె నెయ్యమును దియ్యమును రెట్టింప
నాచెంత నొప్పు మహాటవిలోనఁ
గాచి పాంథులచేతఁ గలవెల్లదోచి.
సతతంబు వైష్ణవసాహస్రమునకుఁ
గృతనిష్ఠతో నారగింపంగఁ జేసి
మరికానితనకూర్చి మగువయుం బాను
దేరవ భుజింపఁడే తెఱఁగుననె నఁ

9790

(880. హరిభక్తపూజోపచారాదిశైష్ట్యకథనము.)

పరకాలుఁ డనుపేరి పరమభాగవతుఁ
డరయ మిక్కిలి నాకు నాత్మభక్తుండు
ఎడపక యిట్లు పెక్కిండ్లనుండియును
నడుపుచునుండు వైష్ణవపూజనంబు
వాఁడువోకంటె ? యెవ్వరు తెరుసరులు
నేఁడు రాకున్న నూనినచింతతోడ
మదిలోల నెప్పుడు మద్భక్తపూజ
వదలంగలేక యవ్వల ఖిన్నుఁ డగుచుఁ
గొమ్మ యాపెనురాచి కొమ్మల మీఁది
కిమ్ముల భటుల నెక్కించి యూమీఁదఁ

9800

గడుగోపమున మోవి గంపింప హరిగె
పుడమిపై నూఁది మూపున వాలు నేర్చి
తెరువున నెవ్వ రేతెంతోరో యనుచు
సురకగ నెదురుచూచుచు నున్నవాఁడు
కనుఁగొన మత్పూజకంటె మద్భక్త
జనులకుఁ జేయుపూజనలే ప్రియంబు

(881. హయారూఢభగవదావిభావక్రమవణానము)

లటుగాన నీవైష్ణవాగ్రణి నిత్య
మిటు నేయుపూజకు నేను మెచ్చితిని
అతనిమనోరథం బంతయు మనము
హితమతితోడ నే డిడేర్పవలయు

9810

నని నై సతేయుని హయముఁ గావించి
యెనయ నిత్యుల సరాకృతులఁ గావించి
తనదై న యాజ్ఞచే దక్కినవారు

(882. మనుష్యదంపతిరూపపరమపురుషభూషణాలంకారాదిపణానము.)

మనుజభావము నొంది మహిఁ గొల్చి నడువ
హేమగర్భునిఁ బురోహితునిఁ గావించి
తామిరువురు మర్త్యదంపతు లగుచు
నగణితసకలభూషాస్వితమూర్తు
లగుచుఁ దత్కనటహయంబుపై నెక్కి
పసిడి వింజామరల్ బంగారుగొడుగు
లసమావమణిమయపైమపాత్రములు

9820

మొదలై ససిరులచే మొనసి యెంతయును
బదిమాటువన్నెలం బరఁగుతామరలు
గలిగి యేతెంచుగంగాప్రవాహంబు
చెలుపునఁ దనదై ససేన యేతేర

(883. శిరభటపరకాలయోగిసమాగమనము.)

నాచేర్వ భటులతో నలపరాంతకుఁడు
గాచినత్రోవచక్కటి కేగునపుడు
మును రావి నెక్కి యిమ్ములనుండి యనువు
గనుఁగొను నలపరకాలకింకరులు

సప్తమాశ్వాసము

పొలయుకంజా ప్తదీప్తుల కెంతె మాటు
మలయుతేజములఁ బల్మరుఁ దల్లకొనుచు
ననతిదూరంబున నావచ్చునేనఁ
గనుఁకొని పరకాలుగాంచి యిట్లనిది

9830

(884. భాగవతకైంకర్యానుకూలధనప్రాప్తివిషయకసంతోషకమము.)

మునుకొని యొకపెనుమూఁక యేతెంచె
వెనుక నెన్నడు కన్న విన్నదికాదు
మదిఁ గొంకు లేకయే మఱి చాలు గట్టి
యదె చేరవచ్చుచున్నది మహానేర
యననేల పలుమాట లంతయు నెంత
ధనముకుప్పది యొకింతయుఁ బొల్లులేదు
మనము భాగవతసమర్చనం బనిశ
మొనరింప నందులో నొకసామ్రే చాలు

9840

(885. పరకాలయోగిక్యతధనాపహరణకార్యయత్నాది.)

నన విని మోదించి యరిదండధరుఁడు
తనలోన నలరుసంతన మిగులొత్త
ఘనత భాగవతకైంకర్య మీడేరె
నని వాలు జళిపించి యందంద యాడి
తనయొద్దిభటులనందఱి మూఁడుమూఁక
లొనరించి చనుదెంచుచున్నట్టివారి
వెనుక ముందర నెడవేచి లావేది
గొనకొని తుండించుకొని కొట్టుఁ డనుచు
బనిచి కొందఱువీరభటులునుం దాను
ననిమొనగా నిల్చి యాయత్తవడుచుఁ

9850

(886. సేనాభటకార్యప్రణానము.)

దుదలేని శమిఁ ద్రోవఁ దొలఁగి లోఁగడఁక
పొదలఁ బెన్పొదలచాడ్పునఁ బొంచియుండి

చక్కుల నున్న భూజము లెక్కి కొంద
 టిక్కువ చూపట్ట నీలలు పెట్ట
 దవిలి కొందఱు నచ్చుదళముల దళము
 చెవిసోకఁ గడనుండి చేబుట్ట లిడఁగ
 నటవచ్చువారు డాయగఁవచ్చి రనుచు
 దటముల రాలు కొందఱు పోటు కిడఁగ

(687. పరకాలయోగి పటుతరలీలావినోదపూర్ణము.)

పరకాలుఁ డప్పు డాపరసేన కనుమ
 సారిది నొక్కట వడిం బొచ్చి రానిచ్చి

9860

తోరమై చీమకు దూరంగరాశ
 కారుక్రమ్ముచుఁ జీండుగలమొరపముల
 జీబుకొల్పుచుఁ దమ్మచిట్టంబు గట్టి
 గాబకోరిందలఁ గడుదట్టమెన
 యొడిపికట్టకు వంక నొకవంక డిగ్గి
 కడు నేమరిల సందుకట్టుగాఁ జూచి
 యరియు సందకమును నంది యేతెంచు
 హరినాఁగ హరిగేయు నడిదంబు పూని
 పిడుగు వ్రాలినమాడ్కి పెళపెళ నార్చి
 పొడు పొడు పొడుఁ డంచు పోసీకుఁ డనుచు

9870

విడు విడు విడుఁ డండు వ్రేయుండ యనుచు
 గడ గడ గడ దిశల్ కంపింపఁ బలికి
 బలువై న పెనుముచ్చుబంటులు దానుఁ
 బిలపిలం జనుడెంచి భీషణాకృతిని
 యలమి కుయ్యకుండు కుయ్యకుం డంచుఁ బట్టి
 బలువిడి గద్దించి పటుతరలీలఁ

స ప్తమాశ్వాసము

(888, దివ్యదంపతికనకాభరణాద్యపహరణము.)

బట్టుపుట్టంబులుఁ బసిఁడిజాళియలుఁ
బెట్టెలుఁ బసిఁడికొప్పెరలు సొమ్ములును
బరిమళంబులుఁ బట్టుబట్టలు మంచి
హరులు జల్లెడలును నాదిగాఁ గలుగు

9880

తగువస్తువులఁ గన్ను దనియంగదోచి
తెగడుచుం గడుఁ దెప్పదేలి యామీఁదఁ
బరకాలుఁ డప్పు డుద్భటన్పత్తి నెదుట
హరి నెక్కి వచ్చు నయ్యాదిదంపతులఁ
గని చేరఁ జని తదంగంబుల నున్న
కనకభూషలన్లఁ గై కొని యపుడు

(889, హరికరకమలాంగుళీయకాపహరణాదిప్రకారము.)

పోలించి చూచి యాపుండరీకాక్షు
వ్రేలనున్నట్టి పవిత్రంబుఁ గాంచి
యిది నాకుఁ బోవిడనేటికి నేడడు
తుది నొకభాగవతునకై న వచ్చు

9890

నని వ్రేలియంగుళీయకము రాదిగియఁ
బెనఁగి రాకుండినఁ బెద్ద యుం గనలి
యరిమురి గద్దించి యాయుంగరంబు
కరచి రాదిగించిన కలియనో యనుచు

(890, కలియనామధేయప్రాప్తివంశానము.)

హరి యానతిచ్చిన నది కారణమున
నరియమునకుఁ గలియనునామ మలరె
అప్పు జాసొమ్ములు నయ్యుంగరంబు
నొప్పారుచుండెడు నొకపెట్టె పెట్టి

యెత్తఁబోయిన నిందిరేశుని యాజ్ఞ
నెత్తరాకున్నఁ బెల్లెనఁగుకోపమున

9900

నత్తటి మఱియు భృత్యాల్లితోఁ గూడి
యెత్తిన నెంతైన నెత్తరాకున్నఁ
గాలునిగతిఁ బరకాటుండు కినుక
నూలుకొనంగఁ గన్నులు జేపుటింప
నద్దిరా యెంతమాయావి వీఁ డనుచు
గద్దించి కదసి ముంగలనున్నయట్టి

(891. ఆభరణవిషయకమంత్రకలనాదిపద్యము.)

భూసురవేషి సంభోజసంభవుని
ఠాసికంఠమున ఖడ్గంబు దొక్కించి
యిటుచూచి యాపెట్టె యెత్తరాకుండ
మటమాయలాడ నీమంత్రించినట్టి

9910

మంత్రంబు మాని క్రమ్మట నెత్తవచ్చు
మంత్రంబు చెప్పెదో మణియఁ గొట్టుదునో
యన విని బెగడొంది యాపెండ్లియొజ్జ
యనియె నేర్పున ససహాయశూరునకుఁ
దానేమి యెఱుంగ నోతండ్రి గుఱ్ఱంబు
మైనున్న యామహామాయావికాని
యన .విని యతని డాయగ నేగి యట్ల

(892. పరకాలయోగిప్రాథమికానుగుణమంత్రప్రదానము.)

అష్టైశ్వరమంత్రోపదేశవణానము.

యనిన రంగేశ్వరుం డలఁతినవ్వుచును
ఇప్పుడు నీకోరు నీమంత్రవరముఁ
జెప్పెన వేవేగఁ జేరర మృదుచుఁ

9920

సప్తమాశ్వాసము

బరకాలు మస్తంబుపైఁ గేలు సాచి
కరమర్థి దక్షిణకర్ణంబులోన
భావింప సంసారభవవార్ధి మునుఁగు
జీవుల నొకదరిఁ జేర్చునావనుచు
ననఘనన్నత మైన యష్టాక్షరంబు
నొనర సాంగంబుగా నుపదేశ మొసఁగి

(893. భగవత్ప్రత్యక్షక్రమవణానము, ఆదిసంపతిసౌందర్యాదిదశకానము.)

యకలంకకంకణహారకేయూర
మకరకుండలయుతమహితవిగ్రహము
పంచాయుధోజ్జ్వలబాహుదండములఁ
బంచాస్త్ర) మించినభావంబు గలిగి

9980

తగ రమాగోదానితంబిని సహితంఁ
డగుచు నండజనాయకారూఢుఁ డగుచు
నిజరూపధరులైన నిత్యులు ముక్త
లజశంకరాదులు నందంద కొలువ
నరుదారఁ బ్రత్యక్ష మగుచుఁ దన్మంత్ర
వరవాచ్యమైన దివ్యస్వరూపంబు

(894. పరకాలయోగికృతదివ్యదండపతినేవాప్రకారము.)

నతనికిఁ బొడచూప నాదివ్యమూర్తిఁ
బ్రతిలేని వేడుకం బరకాలయోగి
సేవించి యందునం జిక్కి సన్నతులు
గావించి భావించి కడుసంతసించి

9940

కన్నులవేడుకఁ గన్నీరు జూఱఁ
గ్రన్నన మెదీగ గఱుపారఁ జెలఁగి
ధరజాలెతోఁగూడ ధన మెచ్చినట్లే
యరవిందనాథుఁ డీయష్టాక్షరమున

పరమయోగి విలాసము

నవిభూతికముగ నిజస్వరూపంబు

బ్రవిమలగతి నాకుఁ బ్రకటించె ననుచు

(895. బ్రవిడగాఢావశీసమహాబ్యారాత్యస్తే త్తరతహరిమందిరసేవాప్రణామము.)
దశావతారవైభవము. సంసారతాపతప్తజీవరాశిదృష్టాంతపరిణామము.

బదిపద్యములఁ జెప్పి ప్రమదంబుతోడఁ

జదురుఁడై మఱి సావ్యశతధామపతులఁ

బంకజోదరులఁ దొంబదిసూక్తుపాట

సంకించి మఱి నూటయరువదిపాట

9950

సర్వవశయను దశావతారముల

వర్ణించి యాతరువాతఁ బదింట

ఘనవిషణ్వులలు గ్రక్కు-సర్పంబు

నొసఁగూడి యొకయింట నుండుచందమునఁ

గడలి నెన్నడును భగ్నంబై నయోడ

వడఁకుచుండెడి యోడవానిచందమున

వడిఁ గోసి పాటుప్రవాహంబుచెంతఁ

బుడమినుండెడు మహాభూజంబుసరణి

నీడియంగఁ దుదమొద లేర్చు కావ్యంబు

నడుమఁ జీమలపంక్తి నడికుడు కరణి

9960

నెడపకపాటు నట్టేటిలోఁ జిక్కి

కడుభీతి నొందు స్తంభాలంబుభాతి

తావత్రయోర్మిసంతతుల నేపారు

సామ్రాట్ల సంసార మనుపయోగాభి

లోలత మునిగి తేలుచు నున్న నన్నుఁ

బాలించి దరిఁజేర్చు పరమేశ ! యనుచు

నీలీల నొప్పు వేయి నైసుబదియు

నాలుగుపాటల నవరసస్ఫూర్తి

సప్తమాశ్వాసము

నెక్కిని తనలోప నిండారి పొంగి

వెక్కినం బగుభక్తి వెలిమించె ననంగ

9970

(896, ప్రబంధాంతరసమపూజాక్రమము, స్వాజికాతివివైకవ్యర్థ సమపూజాక్రమము.)

సిరివరునకు మహాశ్రీవచనాఖ్యైః
 బరంగుప్రబంధ మర్పణముఁ గావించి
 మున్ను గై కొనినసొమ్ములు నంబరములు
 నన్నియుఁ దెచ్చి శ్రీహరికి నిందిరకు
 నతనిభక్తులకు నమర్పించి పెక్కు
 నుతులు గావింప నచ్చునిలోకవిభుని
 అరంగవతి మెచ్చి యాభ్యుదయ నపుడు
 చేరంగఁ బిలిచి మచ్చికఁ గొనిలించి

(897, మురారిపూజాతారతమ్యక్రమపూజానము.)

యీవనజాత్మజుం డీశేంద్రముఖులుఁ
 గావించుపూజలు గణుతించిచూడ

9980

నీవు గావించు మన్నిజభక్తపూజ
 కావగించునకు నవి యీడు గావు
 కడపట యోగివర్గంబు నామీద
 నుడుగక కావింపుచున్న యర్చనలు
 యోజమై నీసేయుచున్న భాగవత
 పూజతోడను సరిపోల్పంగఁ దగునె?

(898, వైకుంఠసాధకృతపరకాలయోగితైంకర్యప్రశంస.)

వరప్రదానసముఖత్వనివేదనము.

భాగవతోత్తమ ! పరమప్రపన్న !
 యోగికులోత్తంస ! యరుభక్తినిరత !
 యనుచు నిర్జరముఖ్యు లాశ్చర్య మంద
 జనులెల్ల నన్ను నేసరవిఁ గొల్చెదరొ

9990

యాల్లీల నినుఁగొల్తు రఖిల వైష్ణవులు
 నీలీల మీరల నీవదువురను
 గొలువనివాఁడు భక్తుండు గాఁడు మిమ్ముఁ
 గొలిచినవాఁడె భక్తుండు మాకు ననుచు
 వరమిచ్చి కడు గారవంబు దైవాఁఁ
 బరకాలు నీక్షించి పలికె వెండియును
 గ్రమమున నీచేతఁ గరుణతోనింక
 నమిత్తకై ంకర్యంబు లవధరించెదము
 అనుచు నానతి యిచ్చి యతనిఁ దోకొనుచుఁ
 దనపురంబునకు నత్తటి నేగుదెంచి

1000C

(899, హరిపదసేవాప్రకారము. శ్రీవేంకటాద్రివై భవకథనము.)

సిరితోడ నెనలేని సిరితోడఁగూఢ
 నురగేంద్రశాయియై యుండె నుండుటయుఁ
 గొన్నిదినంబు లాకుసుమాస్తుతండ్రి
 చెన్నుఁ గన్నారంగ సేవింపుచుండె
 నటుమీఁదఁ బరకాలుఁ జావేంకటాద్రి
 కటకనివాసుని కథలుఁ జిత్రములు
 సరసభావంబులుం జక్కందనములు
 సిరులు నొయ్యారంబు చెలువంబు కలిమి
 నటనలు నునికియు నయగారిపనలు
 నటియింపు నీగి విన్నాణంపువగలు

10010

(700, శతకోపాదివిద్యనూరిప్రబంధాథశ్రవణానందానుభవతైలి. నిజశిష్య

హరివారసహితపరకాలయోగి వేంకటాచలయాత్రాక్రమము.)

ప్రాయంబు నెఱి ప్రతాపంబు రాజనము
 సోయగంబునుఁ గడుఁ జోద్యంబు గాఁగఁ
 గొవకొని యలశతకోపాదికృతులు
 విని విని శ్రొత్తగా వేనోళ్ళు బాగడి

సప్తమాశ్వాసము

వలుమటువిని నాగపత్తి శైలపత్తికి
వలచి యాతని జూడవలయు నటంచు
నలఘుమానీంద్రుల యచుమతిఁ గూడఁ
జెలఁగి శ్రీరంగ రాజీవాక్షుచేత
ననిపించుకొని తడయక మున్ను గొలిచి
చనుదెంచు తనభృత్యజనమునుం దాను

10020

నేవించువారి కిచ్చినదుర్జయములు
కావేరి కవ నొప్పు కావేరి దాఁటి
శ్రీనిధి లోక వశీకరాదేహు

(701, నానానగర శైలపనాదిసంతరణక్రమము.)

శ్రీనివాసుని భక్తి నేవించుతమిని
నగరశైలములుఁ గానననమూహములు
నగసంతతులుఁ బెక్కునదులును గడచి
యయనంబు నందు జాగరి రెండు మీడు
పయనంబు లవి యొక్కపయనంబు గాఁగ
నరుగుచుఁ గాంచికి ననతిదూరమున
నరవిందకోకబకాకులం బగుచు

10030

మేలిమి చల్లదెమ్మెరలతో మింటి
పాలేరు నవ్వెడి పాలేరు చేరి
యెడగువ్వ తలచూపనీకుండ నుట్టి
పడు నెండవడి పెట్టువడిఁ దట్టువడుచు

(702, మాగళాశ్రమహరణాదికథనము.)

శ్రమమార నానదీజలములఁ గ్రోలి
కొమరారునయ్యేటికురంగట నొప్పు
పువ్వులనెత్తావిఁ బొదలుతేనియల
తువ్వరవడునెల దో టలో నిలిచి

బడలి యూఁకటఁ జుట్టుపట్టులఁ బల్లె
బడుసర గానక పరగెడిత్రోవ
మఱిచూడ మిట్టాడు మానిసి లేక
మెఱయునేడిమి మిటమిట నెండ గాయఁ
దనయుఁ డాఁకలిగొనఁ దాఁ జూడలేని
జననికై వడి లోకజనసేవిభుండు

10040

(703. కాంచీశ్రీనిలయాష్టభుజనామకహరిప్రసన్న తావ్విహారానము.)

సృష్టపురుషరూపావిభావము.

ఆవేశ శ్రీకాంచికాధీశుఁ డైన
భావజాతునితండ్ర భక్తవత్సలుఁడు
హరియష్టభుజకరుండును సృసింహుండు
కరుణించి భక్తునాఁకలిఁ దీర్చఁబూని
సరవగడ్డంబును వరములమెడయు
కరమువ్రేలెడు పిడికడుజన్నిదములు

10050

నొలయువెన్నెలనవ్వు సూర్యపుండ్రంబు
మలయునిగుల తిరుమణివడంబులును
వ్రాలినబొమలు లోవంగినవీపు
వ్రేలాడుతోళ్లతో వెలయునెమ్మీను
సదరుడెందము లాలనసలారుచున్న
వదనంబు వడవడవడఁకునొదలయు
వదలుపింజల నిడువాలుఁతోవతియు
నొదవిన వలకేలియూఁతకోలయును
బోలఁగాఁ జుట్టినపొత్తిపాగయును
దూలగట్టిన వెడతోపుపచ్చడము

10060

సంకెడా కేలిపంచాంగంబు ముష్టి
చంక వ్రేలెడుతాళి చలిదిమూటయును

సప్తమాశ్వాసము

దగనలవడఁ జేరి తనుజూచువారు
మొగిద్యావరమునాఁటి ముసలి వీఁ డనఁగఁ
దడబాటు నడల సత్తతి వచ్చివచ్చి
బడలినగతి గురుపదము లెన్నుచును
ఉరుభక్తి చెంతవా రొకయింత వినఁగ
నరవిలో ద్వయ మనుసంధించుకొనుచు
నీడానురాగుఁడై యిట్లు భాగవత
వృద్ధభావముఁ దాల్చి వేదవేద్యుండు

10070

(704. పరకాలయోగికృతవృద్ధవైషణ్యపాదపూజాక్రమము.)

నాతోటలోనికి నరుడెంచి సుమిత
చూతంబుక్రింద నిల్చుట విలోకించి
పరకాలుఁ డప్పు డాపరమనైష్ఠవుని
చరణాబ్జముల చక్కఁ జూగిలి వ్రాలి
యలకేలిముప్పి పంచాంగంబు గాఁగ
దెలిసి నాకిప్పుడు తిథివారసరణి
దినయోగములు తేటతెల్లంబు గాఁగ
ననయంబుఁ బరికించి యానతీవలయుఁ
గడుదవ్వు నడచి యాకలిగొని యెండ
వడఁ జెందిసాఁడ జేవరదానునకును

10080

దిరిచి విూరిప్పుడు తెచ్చినచంక
చరిదిలో నింత ప్రసాదింపవలయు
సస సవ్వో యావైష్ణవాగ్రణి కరుణ
దసరార నాషరాంతకుస కిట్లనియె

(705. వృద్ధపురుషకళితతిథివారసత్కృతకుభఫలత్వవణాశము.)

శ్రీవిష్ణువారంబు శ్రీవిష్ణుతార
శ్రీవిష్ణుతిథియ సంజేహింపవలదు

వాక్యోన నీకు సర్వగ్రహంబులును
నేకాదశమునందె యెసగియున్నారు
వాక్యోన నేల సర్వము భద్ర మింక
నీకోర్కు లీడేరు నీకోరినట్లు

10090

పనుపడ నీకు నీభటులకుఁ జలిది
పెనువొందనేఁ బంచిపెట్టెద ననుచుఁ
జెలివెండిరేకల తేటగీలించు
సౌలుపారు ననుపోకపొత్తిలోపలను
సలలితదివ్యాతి సౌరభభూజ
ఫలచిత్రకుచులఁ జూపట్టి యెంతయును
సమృతాంశుమీది చాయల గేలికొనుచు
సమృతమయం బై నయట్టియాచలిది
పరికరములఁ జెనుపడునూరుగాయ
పగిమళంబుల వారిబడలిక ల్వాఱు

10100

(708. పరదాససంతోషకథనాది.)

సమరవర్గమనకు సమృతంబుఁ బెట్టు
కమలాక్షుగతి హస్తకమలంబుఁ దొడికి
పరకాలునకు మున్ను భక్తి దైవాఱు
గరఃసున నొకపిడికడు వ్రసాదించి
కడమృతద్భటులకుఁ గ్రమమేరువడఁగఁ
సిడికెడు పిడికెడు పెట్టెఁ బెట్టుటయు
సలసుధారపసాను లై నదేవతల
తెలివి నందఱుఁ బరితృప్తులై రపుడు
పరకాలుఁ డలరి యా భక్తవత్సలుని
చరణపద్మములకుఁ జాగిలి మ్రొక్కి-

10110

యెయ్యది మీనామ మెందుండి యిటకు
సయ్య! వేంచేసితి రాసతిం డనఁగ

(707. హరిసల్లాపనక్రమము, నరసింహమూర్తికాతిరోధానప్రకారము.)

వనిశంబు కాంచికి నపరభౌగమున
నునికిగా నెలకొని యుండుదు నేను
ననుసాష్టభుజకర నరసింహుఁ డందు
రనుచు సంతర్హితుం డయ్యె హాకరణి
గని పరకాలుఁ డక్కజ మంది యితఁడు
ననుఁ బ్రోవవచ్చిన నలినలోచనుఁడు
కాని వేటొక్కఁడు గాఁ డంచుఁ బొగడి
యానందబాష్పాకులాక్షుఁడై పొంగి

10120

కరుణ నాడె నయాఁకలి చూడలేక
యరుదెంచి నా కమ్మతాన్నంబు వెట్టె

(708. పరకాలయోగికృతనరసింహసేవాప్రకారము.)

దనసామ మగిడిన దయతోడ నవ్వి
పునుగ కెప్పుడు సాష్టభుజకరుఁ డై న
హతహేమకశిపుండ ననియె నేవేలు
పతఁడె పంచేషు పంచాయుధాబ్జములు
ధరియించి యనురఁడెందము విదారించి
శిరముఁ జేరిన నరసింహవిగ్రహుఁడు
నతఁడె శ్రీవామనుఁ డతఁడె విష్ణుండు
నతఁడె యుదిమకిటి యగువాఁడు నతఁడె

10130

యతఁడె నాకలదై వ మనుసర్థ మొదవఁ
బ్రతిలేని యొకపది పాటచే బాడి

(709. కాంచీనగరపై భవనానామము, శేషచలయాత్రాకలనము.)

ఉత్తుంగవేంకటాచలాశోహణక్రమము.

వయనంబుగతి కతిపయదినంబులకు
నయకరం బై న శేషాద్రిచెంగటికి

జని సంతసించి యాశై లరాజంబుఁ
గని శ్రీనివాసునికరణిఁ జూపట్టి
నాయద్రరాజంబు నారోహణంబు
సేయంగఁ జంకించి చిరభక్తిపరత
మొనయంగఁ దత్పాదమూలంబునందు
సనురక్తి దివసత్రయంబు వసింప

10140

(710. శ్రీవేంకటేశపాదాదిసౌందర్యవిశేషవర్ణనము.)

సాసర్వమయుఁడు శేషాచలేశ్వరుఁడు
దాసునిమదిలోనితాత్పర్య మెఱిగి
కనకాఽఽఘ్రికింకిణి కనకజాలుండు
ఘనతరోజ్వలదివ్యకనకచేలుండు
ధృతరత్నరుల్లరీదీపితహేతి
తతచిత్రమేఖిలాదామాళిఘారి
వరదానకటిదేశవర్ణితకరుఁడు
కరపల్లవాగ్రనంగతచక్రదరుఁడు
హారకేయూర భూషాదిధరుండు
చూరుమాఽఽక్తికకంఠ సరసకంఠరుఁడు

10150

తులసికాదామకౌన్తుభవిభాసితుఁడు
వలితవిగ్రహుఁడు శ్రీవత్సలాంభునుఁడు
ఘటితాలమేలుమంగా వత్సతలుఁడు
కటిల నీలాయతకుంతలోజ్వలుఁడు
సరసీజవత్రవిశాలలోచనుఁడు
నీరుపమసాంక వసీరసేచనుఁడు
వరదరస్మితశోభివదనమండలుఁడు
మరకతమాణిక్య మకరకుండలుఁడు
ధారితరత్నచిత్రకలలాటుండు
నీరజమిత్రసన్నిభకిరీటుండు

10160

(711. శ్రీవేంకటేశప్రసన్నత్వకథనము. భక్తిపరవశసేవాప్రకారము.)

నగునట్టి శ్రీవేంకటాద్రినాయకుడు
జగదేశనాథుఁ డాశ్రమకాలునకుఁ
బొడకట్టి తనకరముల మేను నిమిరి
వడచేర్చి లాలించి పరదుఁజై పలుక
నావేల్పువేల్పు రెప్పార్పక చూచి
భావించి సేవించి ప్రణతి గావించి
యాదేవదేవుని యనుమతిఁ గూడ

(712. శ్రీరంగరాజసేవాసక్తిక్రమము. హరిసేవాప్రకారము.)

నాదండ తోభిల్లు నతనిమూర్తులను
సేవించి యాపరజిత్తు క్రమ్మఱును
వేవేగ శ్రీరంగవిభుని సేవింప

10170

నరుగుచు సకలదేశాధినాయకులుఁ
గరమర్థి నిచ్చలుం గానుక లొనఁగు
వరసువర్ణాదినువస్తువుల్లొనుచు

(713. కావేరీమందిరనిర్మాణప్రకారాది. శాసావిధశిల్పచాతుర్యరచన.

విశ్వకమణానిమాణిరీతిప్రదర్శనము.)

సరవి రంగమునకుఁ జనుడెంచె సప్పు
తావేల్పురాయని యడుగుదామరలు
సేవించి ప్రణమిల్లి చిరతరభక్తి
లలిమించువేల్పు సీలపుచందరాల
నలుపారు నల్ల సేవపుజంగరాల
నలఘువై భవముల నట రెండుసాల
ములును వంటిల్లును మొదలుగూఁ గలుగు

10180

కావేరీనిలయకై ంకర్యంబు లాఱు
గావించు ననుచు సంకల్పంబు చేసి

గట్టిగా సాలయుగ్మము మహానసముఁ
గట్టించి నాల్గవకుకోటఁ దీర్చ
సవరింప దొరఁకొనునమయంబునందు
భువి నెన్నఁదగినశిల్పులు సనిశంబు
ఘనులై న మఱి తక్కుఁ గలిగినమేటి
పనులవారల బడి పనులవారలును
పరువడిఁ దమతమపనులకు నమరి
దొరఁకొని నేయంగఁ దొడరున త్తఱిని

10190

బలుపుకొండలు రేకబడ నింత మలఁచి
యులువకట్టులువోసి యులు లోలి నాటి
పనలుమించగ నూత్ర వట్టినపగిది
విసువక గనివోటు వేయువారలును
గూటంబు లులులుఁ జేకొని యవలీల
గాటంపుకొండ లొక్కట వ్రీలి వ్రాల
సనయంబు వెఱఁ గంది యనిమిషశిల్పి
గని యోటువడుచుండ గనివోటు వై వఁ
గప్పుల దూలముల్ కంబాలు పలుద
చప్పటిరాలు నచ్చంబుజోదియలు

10200

కదరికాద్యారశాఖలు కొణంగెలును
మొదలై న సంపాదములు చిత్రగతులఁ
బడి పనివాండ్రు నిబ్బరమున నన్న
బడియలుపూని సంభ్రమము రెట్టింప

(714. జలాంతశిలాంతకోధసపూవకనిర్మాణస్థాపనక్రమము,)

లావునం గదిసి హేలల్ల యటంచు
మేపీది వడి బండ్లమీఁది కెత్తుచును
ఆరీతిఁ బోవనియట్టిదూలమ్ములు

సప్తమాశ్వాసము

చేరి మూఁకలు గట్టి చిట్టెలు గట్టి
యెగడిగరవముల హేలల్ల యనుచు
సగపడి యవి మోచి యరుదెంచి వారు

10210

ధర జలాంతము శిలాంతముగ శోధించి
వరుసలోపల గుండ్రవక్త్రంబు నేసి
యిసుము జల్లియు వైచి యెనయ గట్టించి
వసిబారి మాకున వశిఁ గూరుకొనుచుఁ
జప్పటి గావించి చదురపానంబు
నొప్పుగావించి మై నొక్కొక్కరాయి
వరుస నిల్పుచు రసవర్గంబుతోడ
బెరయించి యిట్టికెప్పటజల్లియును
సందడి బొక్కలో సందుసందులను
దందడిగొనఁగ బెందడివేయువారు

10220

పొందికలగు రాయి పొందించి వెరుక
సందుదూరకయుండ సంతన నేసి
నూత్రంబులు నాయశుద్ధులు నెఱిగి
చిత్రంబుగాఁ బనిఁ జేయించువారు
నగుచు నీగతిఁ గోటయంతయు గట్టి
తగనొక్కయెడ భూమిఁ ద్రవ్వీ శోధింప

(715. పరకాలయోగప్రాప్తిక్రమము. చింతాప్రకారాది.)

సందులో నొక్కగుహాంతరసీమ
నిందునిమైకాంతి నెల్లదం బాడు
చెలువ మొందినయోగి శేఖరుండొప్పు
మలయంగ యోగసమాధితో నుండ

10230

నాలోకవము నేసి హరిదివ్యసాల
మీలీల యీతని యిరవుమై వచ్చె

నేమిసేయుదు నంచు నిచ్చుఁ జింతించి
యామీఁద నొకయుపాయముఁ దలపోసి
యతనిఁ జేరఁగ నేగి యాపరకాలుఁ
డతిభక్తితోడ నిట్లనియె యోగీంద్ర !
పరిపూర్ణ హృదయ ! యెప్పుగిది నిచ్చుటికి
సరుగుదెంచితిరి నా కానతీవలయు
నన విని యయ్యోగి యాయోగినాథుఁ
గనుఁగొని ప్రణమిల్లి క్రమ్యుటం బలికె

10240

(716. అష్టోత్తరశతదివ్యతేత్రనివాసిమధుసూదనమూర్తి-సేవాక్రమము.)

యోగదృష్టిదశశతైలి.

నెనలేనికమలాలయేశ్వరు నూట
యెనుబదితిరుపతు లేను సేవించి
వచ్చి యిచ్చో నిల్చి వసజాత్యుమీఁది
మచ్చిక యోగసమాధి నున్నాఁడఁ
గ్రమమున నిన్ను నేఁ గనుఁగొంటిఁ గానఁ
గమాలాక్షు నిప్పుడ కన్నయ ట్లయ్యె
నని యోగదృష్టిచే నాపరకాలు
నునికే గన్గొని వెండియును జాఁగి మ్రొక్కె
మ్రొక్కినఁ బరకాలమునికులోత్తంసుఁ
డక్కజపదుమండ నతని కిట్లనియెఁ

10250

(717. తుహినాద్రినరసింహసంభాషణాక్రమము.)

దుహినాద్రిపై వరదుని నరసింహు
మహితాష్టభాహు నిర్మలగుహావాసి
వేడుకనీవు సేవించితే యతఁడు
తోడ మాటాడు భక్తులఁ గూడి యెప్పుడు
నన విని వెఱఁగంది యాయోగి మగుడ
ననియెఁ బ్రేముడిమీఱ సరిశమనునర్గు

సప్తమాంశ్వోనమః

నతఁడు నాతో మాటలాడునా యనిన
నతఁడు నీతో మాటలాడ నాపూట
యని యోగి తుహినాద్రి కనిచిననతఁడుఁ
జని మైమ్మశైలాగ్రసదను నృసింహుఁ

10260

(718. హరిమందిరప్రాకారనిమాణాదాదిపూర్తికరణవిషయకనరసింహాష్టాశ్రుకారము.)

గని మ్రొక్క మానవకరివైరి యపుడు
తనభక్తుమాట తథ్యము నేయవలసి
యా యోగితో మాటలాడ నవశ్యాని
యాయుందిరేశుఁ బోయకయుండె నంతఁ
బరకాలుఁ డాకట్టు ప్రాకార మెల్ల
సరుదారఁ గట్టించి యంతటిమీఁద
ముదము సఖిలమైన మూడవకోట
యదియునుంగట్టింప నాత్మదలంచి
యేమిసేయుదు నింక నీసాలమునకు
హేమంబు చాలంగ నెటనుండి వచ్చు

10270

(719. భనసంపాదనవిషయకరహస్యాలోచనాక్రమము.)

నని తనయొద్ద డాయఁగఁ గొల్చియున్న
యనుపములై న యేకాంగవీరులను
రాయదొంగలఁ జౌర్యరసికశేఖరుల
సాయెడం బిల్చి రహస్యంబునందుఁ
బన్ని యిఁమాడవ ప్రాసాదమింక
నెన్నిలాగులనై న నీడేర్పవలయు
నలవిమీరిన దీనికై యిటమీఁద
బలువై నధనము సంపాదింపవలయుఁ
గాదిదొంగిలితేరఁ గలరె వేవేగ
మీచేత నగునె యిమ్మెయి విచారంబు ?

10280

(720. చార్యకార్యప్రవీణవీరపురుషసామధ్యభావనము.)

అస విని యనుచరు లాపరాంతకున
కనిరి నేర్పులును సాహసములు మెఱయ
భావించిచూడ నీబంబులన త్వ
మీ వెఱుంగవె విను మిన్నియు నేల
వదలక మండలేశ్వరునై నఁ గాఁచి
కొడుకక తెరువాటు గొట్టనోపుదుము
వగలు చూచినసామ్ము వగలు తేగలము
మిగిలినకడిమినెఱ్ఱెయిఁ దివ్వరాని
తాలముల్ గడియ లుద్ధతి మోప వ్రీలి
వ్రాలించు పెక్కై నబదనిక ల్లవు

10290

పాతాళమున నున్న బలువిధి నై న
జాతిగాఁ జూపునంజనములు గలవు
మహి నెరునై న రిమ్మల నిద్రవుచ్చు
మహిమలం గలచొక్కమందులుం గలవు
ఇత్తటి నిరుచేయి నెఱుంగరాకుండఁ
గత్తెరసామ్ములు గత్తిరింపుదుము
ఇలలోన నొండొరు నెఱుంగరాకుండఁ
గలయ నామడదైనఁ గన్న పెట్టుదుము
అని యిట్లు తమదు సాహసములు చెప్పి
యనిరి వెండియు శాత్రవాంతకుతోడఁ

10300

(721. సాగపట్టణాలయస్థితకనమయజై నశింభాపహరణోపాయకథనము.)

గడుచిత్రమై తూర్పుకడలికి చక్కఁ
బడమటి యీనాగవట్టణంబునను
అసమాన మగు పదియాఱువన్నియల
పసిడిచే జై నులు ప్రమదంబుతోడ

స ప్రమాశ్వాసము

గొప్పగాఁ దమకులగురినిఁ జేయించి
యొప్పుగా నొకగుడియును నభేద్యముగఁ
గట్టించి యందు నాకనకంపుబ్రతిమఁ
బెట్టినా రేమి చెప్పెడిది! యాప్రతిమ
యబ్బెనా మన పనులన్నియుఁ దామె
గొబ్బున నీడేరుఁ గొదలేక యనినఁ

10810

(722. నాగపట్టణసత్యాచార్యునిలయ ప్రవేశము. కపాటోత్ ఘాటనవిషయకచింతాది.)

గడు సంతసిలి పరకాలుఁ జాభటుల
నెడపక కౌగిట నిరియంగఁ జేర్చి
తాను వారలు సౌగతప్రకారములు
పూని వేవేగఁ తత్పరమున కరిగి
యచ్చట నన్న జాతాచార్యవసతిఁ
జొచ్చి యంతయుఁ బొరజూచి యెల్లెడను
దలుపు వాకిలియును ద్వారబంధమును
దెలియరాకుండ నెంతే చిత్రగతుల
వదుకు లేకుండ నేకాండంబు గాఁగ
నొదవ సంతసనేసి యున్న మాగుడికి

10820

(723. కనకమయజై నలింబవిషయకసల్లాపాది.)

నచ్చుగా లోని హేనూకృతిఁ జూడ
వచ్చువారికిఁ గనవచ్చుమాత్రంబె
కడుఁ జిన్నసోరణ కంతగావించి
యడరంగఁ బరకాలుఁ డచ్చోటి కరిగి
యాలోనిబింబంబు నాక్రంతగుండ
నాలోకవము నేసి యాత్మఁ జింతించి
తనబంబులును దానుఁ దడయక వెడలి
చనుడెగచి యాపురస్థలి తెంకిఁ జేసి

యనుచరవర్గంబు ననురక్తిఁ బిలిచి
యనియె నేకాంతంబునం దొక్కనాఁడు

10380

(724. ఆతివిష్ణు యకరక్షై నాలయ భేదపవిత్రయకాలోచనాక్రమము.)

పోలింపఁ గుచ్చితములకెల్ల మిగుల
నాలయం బై న యీయాలయంబిప్పు
డేదెనఁ దుదమొద లెఱుంగంగరాక
భేదింపరాక యభేద్యమైనదియుఁ
గటకటా! భూమిలోఁ గంటిమి కాని
యిటువంటినదనంబు లెందైనఁ గలవె
యేపాపజాతి బా నిది చేపె నొక్కొక్క
చూపట్ట దింతయుఁ జొరవచ్చుత్రోవ
పసువడునట్టి యుపాయ మింకేది
యనుచుఁ గొండాకతడ వాత్మఁ జింతించి

10340

(725. ద్వీపాంతరనివాసిశిల్పిరచితక్షై నాలయ చిత్రసూత్రనిర్మాణ ప్రస్తావము.)

క్రచ్చుటదీపాంతరంబున నుండి
వచ్చినయట్టి కువాడివడంగి
యవగడం బై న యీయాలయం బిట్లు
సవరించె నని సవసవ గాఁగ వింటి
నే నెదురఁగఁగల నీసూత్రమహిమ
మానుగా నెఱిగి క్రమ్మట నత్తు ననుచు
నేవచ్చునందాక నిచ్చోట మీర
లేవయావంతయే యెడవీడకుండని

(726. ద్వీపాంతరగమనప్రస్తావము.)

ముదమునం దద్వీపమున కేగి యందుఁ
బదురులై పెనుసాధుచందంబుఁ బూని

10350

సప్తమాశ్వాపము

సారెకు నచటి పగచాణంబువారిఁ
జేరి యయ్యో యని శిర మింత యూఁచి
కడుపెద్దయైన సౌగతహేమగురుని
గుడి చొచ్చి చోరులు గొంపోయి రకట !
యనుచుఁ గంసాలివా రనిశంబునం వినఁగ
ననుచుండునమయంబునం దొక్కనాఁడు
అమేటిగుడిఁ గట్టినట్టి యాశిల్పి
యామాట పిని వెఱిఁ గంది పొక్కుచును

(727. జైనమందిరశిఖరస్థసూత్రఖండనవాక్యకథనము.)

జిత్రమైనట్టి యాశిఖరంబుమీఁద
సూత్ర మేగతిఁ గాంచి చొచ్చెనో దొంగ

10360

యన విని పరకాలుఁ డరయనివాని
యనువున నతని కీట్లనియె నవ్వుచును
జెలువార గుళ్ళకు శిఖరంబులందుఁ
గలవె సూత్రంబు లొగడములు గాక.
యన విని శిల్పి లేదనుటెట్లు శిఖర
మున యేనటో సూత్రమును నిల్పినాఁడ
'నిరుచుట్లు శిఖరంబు నేడేడుమార్లు
తిర మొందఁ ద్రిప్పినఁ దివియంగవచ్చు
నన విని మోదించి యరిదండధరుఁడు
చని నిజభటుల కీచందంబు దెలిపి

10370

(728. జైనాలయశిఖరాలోహణ ప్రస్తావము.)

పనిపడి యాయత్తపడి వారుఁ దాను
నొనఁగూడికా క్రమమ్ము నొకనాఁటిరాత్రి
గ్రక్కున నరిగి సౌగతగురునిలయ
మెక్కి యాశిఖరంబు నేడేడుమార్లు

త్రిప్పినంతనె యది తేరలినం బట్టి
చప్పుము సేయక జగత్తిమై డించి
యాలోనఁ దనచెలి యలిప్రాణనాగు
నాలోని కనిచిన నతఁ డేగి మఱియు
దడయక సంతరాంతరముల నిడిన
గడియలు బీగము ల్గడలింపలేక

10880

(729. అతిశయివారక హరిభ్యానాదిప్రకారము)

యావిధం బెఱిగింప సరిదండధరుఁడు
శ్రీవరుఁ డలఁపులోఁ జేర్చి నుతించి
యరుదుమీఱంగ దశావతారములఁ
బరఁగిన శ్రీరంగభర్తయై యాన
నిడిసంతలోన నయ్యినుపబీగములు
తడయక గడియలు తముదామె తెఱచెఁ
దెఱచి నమిగు లమోదించి యాబావ
మఱఁది నెన్న డుమ నుమ్మలిక రెట్టింప
ననఁతి నవ్వుచు నిడువగు పెద్దయినప
గొలుసు గీల్కొలిపి యాకుహరంబువెంట

10890

(780. కనకమయజైనచేరస్వరూపకథనము.)

డించినఁ జిక్కఁగా డిగ్గి యామేటి
కాంచనరచితసౌగతమూర్తిఁ జూడ
నాసరి మఱియు లోహంబున రాగి
సీసబిచ్చడములఁ జేసియున్నట్టి
సుగతబింబంబు లాశూరు సీక్షించి
బెగఁదొంది పలికె నభేద్యవిక్రముఁడ !
తముఁ జూడఁగా లోహతనువుల మరయఁ
దమవంకవచ్చు నాదాయంబు గలదె

యదినొ కాంచనమయం బై నట్టిరూప
మదయతం దమ కిడినట్టియన్నంబు

10400

(781. శ్రీరంగనాథమందిరనిర్మాణపూర్తి-విషయకధనప్రాప్తిప్రస్తావము.)

కొమరార జై నులగురువు దా నచుచుఁ
దమనోరు గట్టి యంతయుఁ దానె తినును
దానినే గై కొమ్ము తడయక రత్న
మానిత భూషణమయ మైనదాని
ననినఁ దత్కనకబింబౌప్త మైనట్టి
ఘనశక్తి బెగడి దిగ్గన మింటి కరిగె
పరకాలు సోదరిపని యంత బౌద్ధ
గురు హేమబింబంబుఁ గొలుసునం గట్టి
కదలింప నాసన్నఁ గని మీఁదివార
లది యందుకొని యంత నతని గ్రమ్మఱును

10410

అలగొలుసునఁ దొంటియట్ల నెన్నడుమ
బలసి చేదుకొనంగఁ బరకాలుమఱిదిఁ
తలదాఁటి చిక్కినఁ దనువు తచ్చిఱుర
బిలము పట్టకయున్న బెనఁకునసేయఁ

(782. పరకాలయోగించింతాప్రకారము.)

బరమభాగవతుఁ డాపరకాలుమఱిది
యరిదండధరున కిట్లనియె నవ్వేళఁ
గనకచేలాంకుశైంకర్య మీడేరె
సనుసంతసముపఁ గాయము పొంగెఁ దనకుఁ
బలుమరు నింత నిర్బంధంబు సేయ
వలవదు శ్రీరంగవరదునిసేవ

10420

యెన్నిచందముల నీడేరవలయు
నున్నవిచారంబు లొండేమి వలదు

తను మీర లిచట నిత్రటి డించిపోవ
గనిన బాధలు మిమ్ము గడిమి చెండాడి

(733. హరికైంకర్య విఘ్నచరణకథనము.)

కైంకర్యమునకు విఘ్నము నేయందలఁతు
రింకఁ గొంకఁగ నేల నిదె వేగ వచ్చె
సరయనర్థంబుఁ బ్రాణాభిమానములు
వదునతో నేలినవారివిగానఁ
బతి నాకు శ్రీరంగభగవదాశ్రయి
యతనివే తనదుప్రాణాభిమానములు

10480

పతికార్యమునకు నైప్రాణంబు లొనఁగు
సతఁడు సద్గతిఁ గాంచునని యంద్రు బుధులు
ఒకగువ్వకై తను వొనఁగి రాసుతుఁడు

(734. పరతత్త్వప్రాశస్త్యాదివిషయవర్ణనము.)

సకలలోకంబుల నన్నుతిఁ బడసె
బరతత్త్వమునకుఁ గాఁ బ్రాణంబు లొనఁగ
నరయ నందుల భాగ్య మది చెప్ప నేల
తనతలఁ గొట్టి యిత్రటి నుండనీక
కొనిపొందు వట్టిజాగులు మాని మీరు
అన విని పరకాలుఁడొకార యనుచు
సనుజాతపతిమాట కందంద మెచ్చి

10440

యోలి నోభాగవతోత్తంస ! నీవు
పోలింప నిహపరంబులు చూఁఁగొంటి
వని వాలు గైకొని యతనికంతఁబు
దునిమి యాశిరముఁ బొందుగ గేలఁ బూని

సప్తమాశ్వాసము

(785. కనకమయజ్ఞై నబింబశిఖికాహోహణశ్శాసనము.)

బలునై న యాజై నభర్మరూపంబు
బలువిడి నాగుడిపై నోయ్య డించి
పట్టిమంచపుఁ బెనువల్లకిమీఁదఁ
జెట్టి ముసుం గిడి పెద్దయు నగచి
శపముఁ గై కొనిపోవుసరవి నామంచ
మువిరలబలవంతు లగువారు మోవఁ

10450

దలలు వీడంగఁ గొందఱు రెండుగడలఁ
బలుదెఱంగులఁ బాడి పాడి శోకింపఁ
గొందఱు కాష్ఠము ల్గొని యేగుచుండఁ
గొందఱు టింగలము గై కొని చనుచుండ

(788. పరకాలభృత్యకృతజ్ఞై నబేరాపసారణము.)

నీరీతి భృత్య లాహేమబింబంబు
దూరంబు గొనిపోవఁ దొఱంగుర క్తమున
మలయుచుఁ జేనున్న మఱి దిమ స్తకము
కలయంగఁ జూచి ర క్తముజూడవట్టి
వత్తురో యనుచు నన్వలఁ బరకాలుఁ
డత్తఱిం గడుదట్ట మగుపొదలోన

10460

నాతల డాచి హేమాకృతిఁ గొనుచు
నాతలఁ గడచి తా నరుగు సత్తఱిని
క్రీరంగనాథుఁ డాశ్రితవత్సలుండు
కూరిమితోఁ దనకొఱకుఁ గా వచ్చి

(787. పరకాలయోగిభక్తివిషయకాశ్చర్యప్రస్తావము.)

భక్తుడీకై నడిఁ బ్రాణంబు లొనఁగు
భక్తికి నాశ్చర్యపడి సంతసించి
కంటిరే నాభక్తు ఘనతరభక్తి

వీటికి యెందైన వివరించి మున్ను
అని నిత్యవరులతో నందంద బొగడి
విసతాతనూభవు వీక్షించి పలికె

10470

నాకొంటి కిప్పుడు ప్రాణము లిచ్చినట్టి
నాకేశనుతుని నైష్ఠవశిరోమణిని
బొందితో మస్తంబుఁ బొందుగా మగుడ

(788. లోకోపకారరచనాపణాసము.)

బొందించి నీముఖాంబుజసుధాధార
నెనయించి ప్రాణంబు లెనంగింపతోడి
కొనిరమ్ము వేగ నగ్గురుభక్తినిరతు
వనఁ జని విహగేంద్రుఁ డరియముమఱి ది
తనువున మస్త మత్తఱి బొందువఱచి
తనమహత్త్వము మహీస్థలిఁ గానుపింప
ఘనతరామృతమూర్తి గాఁన నెంతయును

10480

బాలుపారు నిజముఖాంబుజసుధారసముఁ
జలికించి జ్రుతికించి చెలఁగించి యతని
గురుభక్తి వేగఁ దోకొనివచ్చి రంగ
వరునిపాదములక్రేవల నిల్పఁ బ్రేమ

(789. కృష్ణపురిప్రాప్తిక్రమము.)

సరిదండధరుఁ డంత నాహేమశార్ద
గురుబింబ మీరీతిఁ కొనిపోయి పోయి
కడుబూర మరిగి చీకటివిరిచుక్క
వొడుచువేళకుఁ గృష్ణపురిఁ జేరవచ్చి
యనుచరముఖులకు ననియె దూరంబు
సనుడెంచితిమి వ్రజ చాల నాకొనియె

10490

సప్తమాశ్వాసము

బలునై వ రేపటిపయసంబు సాగ
వలయు నేఁ డిచ్చోట వసియుచు తొప్పు
దీనికై యందలు దిట్టగాఁ గట్టి
పూని యొక్కెడ నిల్వఁ బోల దిచ్చోట
నుండరా దిఁకఁ దలాయొకదిక్కు చెదరి
యుండంగవలయు నూర్వ్యఁడు గ్రుంకుదనుక

(740, జై నమతస్థకోపావేశకథనము,)

నని వేదబాహ్యమతాసక్తు డగుట
కనయంబుఁ గోపించి యాజ్ఞఁ గావించు
వడువున సౌగతవరమూర్తి రొంపి
మడియుండ వండు నుమ్మలీ లోనఁ ద్రొక్కి

10500

యనుచరవర్గంబు నాయూరిలోని
కనిచి తా నట నుండె వది చూచికొనుచు
నప్పు డామడి నేయు నాయూరికాఁపు
ముప్పిరిగొను పగ్గముల చుట్టతొడఁ
గ్రుచ్చిన మునితోల గొంగడిముసుఁగు
మచ్చల మచ్చల మట్టికాశయును
బలునై వ కేలియంబటికుండ తనకు
నలనడ నడగొండ లననొప్పుచున్న
మీఁతై నయెద్దుల మెడకొడిమీఁద
గోటేరు నై చి నెక్కొని రొప్పికొనుచుఁ

10510

(741, పరకాలయోగివరాలోచనాశ్రుకారము, సదుపాయనిర్ణయము,)

జనుడెంచి యామడిచక్కి నాగేలు
వనుపడఁ గట్టి చొప్పుడ దున్ననరుగ
నదిగని పరకాలుఁ డాత్మఁ జింతించి
యిది గానబడుఁ దున్ననిచ్చిన వీని

పరమయోగి విలాసము

నని యంత నొక్కఁ దుపాయ మూహించి
యెనయ దున్నుచు నెదు రేతెంచువాని
నెడపక త్తిట్టుచు నెద్దులమెడలు
విడిచి లో శంకలు విడిచి యిట్లనియె
దున్నినఁ జోళనాథునియాస నీకు
నిన్నాళ్ళు తేరసా మ్మిట్లు త్రిందగునె

10520

(742. మాన్యవిషయకప్రస్తావాది.)

పృథమి వారలనెల్లఁ బ్రోచి మాతాత
గడియించినట్టి దీకాణాచి నేల
యన్యాయ మేటికి వడుగుము నాదు
మాన్యంబు గాని సామాన్యంబు గాదు
తుదిని యీ యూరను దొరఁజెడ్డి వేరె
మదిఁ గొంక కొండొరుమాన్య మీరీతి
దున్నెడిలా గెట్లు తొలఁగు నీపనులు
విన్నార మేల క్రొవ్వితి కాఁపువాఁడ
కేసమేటికిఁ గందిగిఁజను గాఁపు
వానిని వేచకెవ్వలఁ జవి గాద

10580

యనుమాట నిజమయ్యె నని వాఁడుఁ దాను
ససయంబు గనిసి వా దడచి యూహి దఁ
దగవున కొప్పి యిద్దఱు నేగుదెంచి
తగవువారలతోడఁ దమపను ల్నొడివి

(743. సభాజనకలితవిచారణాప్రకారము.)

కట్టకానుక లిడి కడపట నిలువ
గట్టిగా నాకార్యగతి విచారించి
యలయున్న సభవార లాయురుపురను
బిలిచి పరాంతకుఁ బిలిచి యిట్లనిరి .

అతనికిఁ బాలుఁ బాయన మప్పుములును
హితమతితోడ నీవిచ్చి రమ్మనిన
జానుగా వాని సర్చకుఁడు మస్తమునఁ
బూని తత్ప్రేరణంబునఁ గొనిపోయి
కేదారభూమిచక్కిన గాచియున్న
యాదేవనుతునకు నది యిచ్చుటయును
బరివారమును దానుఁ బరకాలుఁ డెంతె
పరిపూర్ణముగఁ బసాపడి సంతసించి

10570

(740: ద్రావిడభాషారూపదశపద్యగ్రంథసమపూర్ణాకరము.)

ప్రిదేశేంద్రవంద్యుని దేవదేవేశుఁ
బదిపద్యములచేతఁ బ్రబుతిఁ గావించె
మడిలోని యలహేమమయవిగ్రహంబు
వెడలంగఁ దిగిచి వేవేగంబ కడిగి
మునురాత్రిఁ గొనినచ్చును రుద్రున మతియుఁ
బనువడ మంచపుఁబల్లకిలోన
నీరవొండఁ బెట్టి మిన్నేరనేతేరి
దరిత్రోవ నరుగుచుం దన్మార్గమునకు
సరస నొప్పెడు శౌరినదనంబులందు
నిరవొండఁ బగలెల్ల నీరీతి నిలిచి

10580

(747. మురారిప్రసాదస్వీకరణవర్ణనము.)

యాయాయిమూర్తుల ననువొంద నుతులు
నేయుచు వెండియుఁ జీకటిపడిన
మునుబోలె పుత్తడి ముదిరూపు వేగఁ
గొనిపోవుచును దవ్వగొని యేగుడెంచి
ఘనతరం బైన సంగమపురంబునకుఁ
జని ప్రొద్దుగ్రుంకెడిసమయంబునందు
నాపురవరనాథుఁ డై యొప్పుచున్న
శ్రీపతి యారగించినప్రసాదంబు

ననుచరసంయుతుం డై యారగించి
వనయంటు గార్క-మ్ము నయ్యురిత్రోవఁ

10590

(748. హరికృతసహాయకార్యకథనము.)

దెలియక యాయూరితీర్పరిం గూర్చిఁ
బిలిపించి త్రోవఁ దెల్పెడువాని నొకని
ననువుము నూర్వోదయం బైనదనక
ననిన వా డారీతి ననిపెద వనుచు
నరిగి మదోన్మత్తుం డై మఱచుటయు
నరిదండధరుఁ డంత నచ్చోటఁ గదలి
చనుచుండఁ దత్పురీశ్వరుం డైనయట్టి
వనజోదరుఁడు భక్తవత్సలుఁ డపుడు
బాణకృపాణచాపంబులునుభయ
తూణీరములుఁ దాల్చి తోడనే నడువఁ

10600

దెలతెలవార నేతేర నామేటి
విలుకానిఁ బరకాలవిభుఁడు వీక్షించి

(749. భగవదంతర్ధానప్రకారవర్ణనము.)

యెయ్యది నీనామ మెద్ది నీయునికి
యియ్యెడ నాత్రోడ నెఱిగింపు మనిన
నరయంగ నను జగదభిరక్ష యుండు
పురుడింప సంగమపురితలవరిని
బూనిక మీ రొంటిఁ బోయెద రనుచుఁ
దోన యేనును మీకుఁ దోడునచ్చితిని
అనుచు సంతపితృం డైన డెందమున
ననయంబు వెల్లిగంది యాపరాంతకుఁడు

10610

(750, పరకాలయోగినిఁజూపకమును, శ్రీరంగవగరప్రాప్తివలనము.)

కనకమయబుద్ధవిగ్రహ ప్రాప్తధనవ్యయద్వారా హరిమందిర నిర్మాణప్రకారము.

ఆనందబొమ్మంబు లడరంగఁ బొగడి
 శ్రీనాథుఁ డని యిచ్చుఁ జింతించి యెఱిఁగి
 దశరథసుతుని నాతనిహృద్యపద్య
 దశకంబుచేత నెంతయు సన్నుతించి
 మునుకొని శ్రీరంగమున కేగుదెంచి
 కొనివచ్చు నలజ్ఞాధగురుమూర్తిలోన
 గొనవేలిమాత్రంబు గొట్టించి డాచి
 ఘనమైన కాంచనగాత్ర మంతయును
 నలకించి కరఁగించి నాణెంబు నేసి
 నొకదీర మూడవకోటఁ గట్టింప

10620

(751, భక్తాంఘ్రిరేణునామకయోగికృతపుష్పకైంకర్యమసాను.)

నాకాలమునను భక్తాంఘ్రిరేణుండు
 శ్రీకాంతుఁ డైన యాశ్రీరంగపతికిఁ
 దనరుప్రేముని సుమదాన్తుకైంకర్య
 మొనరింపుచుండెడి యొకమందిరంబు
 చాయం బ్రహారంబు చనుదేరఁ జూచి
 యాయెడఁ బరకాలు డాత్మ భావించి
 కడిఁది సూత్రంబునంగతి సాల మిపుడు
 నడిచాయవచ్చె వైష్ణవగృహంబునకు
 వివరింప నితనినివేశ మిందులకుఁ
 దివియకుండఁగరాదు తివియంగరాదు

10680

(752, భాగవతకైంకర్యవైభవాధిక్యవలనము.)

కమలలోచనుని కైంకర్యంబుకంటెఁ
 గమలేశుభక్తుకైంకర్యంబు ఘనము

సప్తమాశ్వాసము

వేసర కలువదివేలేండ్లు శక్తి
 నేనేత హరిపూజ నేయుటకంటె
 నొకభాగవతునకు నొకమాటు పూజ
 యకలంకమతిఁ జేయ నదియు మిక్కుటము
 అనుచు నేకతమున హరుఁడు పార్వతికి
 నొసరఁ బద్మంబున నుపదేశ మొసఁగె
 గావునఁ బరమభాగవతగేహమున
 కీవలఁ జుట్టిరానిత్తు నీకోట

10640

(753. హరిభక్తగేహావరణరూపప్రాకారనిర్మాణకథనము. పుష్పకైంకర్య నిరతత్త్వ చళంస.)

యనుచు నావరణంబు నాగేహమునకు
 ఘనతరావరణంబు గాఁగఁ గట్టించె
 నావిధం బెల్లభక్తాంఘ్రిరేఖండు
 భావించి వైష్ణవభక్తికి మెచ్చి
 యిప్పు డీవరకాలుఁ డిట చేయునట్టి
 యుపకారమునకుఁ బ్రత్యుపకారముగను
 బెనువొందఁగాఁ బిడ్డ పేరిడవలయు
 ననిమాని మది నెంచి యాత్మజుభాతి
 యనిశంబు దామంబు లర్పించునట్టి
 తనదుపువ్వులనారఁ దరగుకత్తికిని

10650

(754. పరకాలయోగికృత శ్రీరంగగోపురమహాసాధినిమాణము.)

అరిదండధరునామ మనువొందఁ బెట్టి
 పరమానురక్తుడై పరకాలుఁ డంత
 వరగోపురంబును వంటసాలయును
 గరమర్థి గణజంబుఁ గట్టెంపఁ దలంచి
 కలయ నాచార్యులఁ గాసీల వపుడు
 బిలిపింప వారలు పెనుజన్నిదములు

చంకల శిల్పశాస్త్రములపుస్తకములు
నంకవోఁ జుట్టిన వలుదపాగులును
గొలదిరేఖలు వడఁ గోసినయట్టి
యెలమించి వలకేలి యినుపకమ్ములును

10660

(755. నానాభక్తైంకర్య పరిపూర్ణాక్రమవర్ణనము.)

నలవడ శిల్పశాస్త్రాగమవేత్త
లలపరాంతకువకు హస్తము లొగ్గించి
చేరువ నిలువ నీక్షించి భాగవత
పారిజాతంబు చొప్పడఁగ నిట్లనియె
సడుఁగక మీర లిన్నాళ్ళు ప్రయాస
పడితిరి శ్రీరంగభణిశాయికొఱకుఁ
బడిన నేమయ్యె మీపడుపాటులెల్ల
నడపక రంగేళుఁ డీడేర్పఁగలఁడు
ఒప్పుగా మీధనం బొప్పింతు మీఁద
నప్పుగా గణజంబు నాగోపురంబు

10670

(756. శిల్పవరకృతవిజ్ఞైంకర్య స్వీకరణవిషయకప్రార్థన.)

ననువొంద రెండవయమ్మహానసము
నొనరించుఁ డని పల్కి యుడుగర లొసఁగ
వేవేగ వారు నప్పిధి నన్నిపనులుఁ
గావించు మని యొప్పి క్రమ్మఱ నచ్చి
తమకు నీవలయునర్థము వేడునపుడు
తమకించి యందుఁ గొందఱు తమ్ముఁ జూచి
తమచేతికాను లిందనుకను మెనని
క్రమమున నీయూడిగములు నేసితిమి
అలనడఁ దమునీయునట్టియాపనులు
కొలువలే వనియొప్పుగొనుటయు లేదు

10680

సప్తమాశ్వాసము

(757. నానావిధచిత్రరచనాసంయోజన రీతివర్ణనము.)

విదితంబుగా మూకు వెనకకు మీరు
ముదలవెట్టెడు లెక్క ముదలవెట్టించు
చేకొని యేముసేసినయందుఁ గడమ
లేకుండఁ జూచి పాలించు మోసామి
చప్పటికుముదంబు చదరపానంబు
కప్పుచూరులు కంబకాళ్ళు పద్మకము
నొగి మహాజగతియు నుపజగతియును
దగినగట్టను గపోతము సంతనయును
మొదలై న తమపని మొగములలోను
గొదవ చీనుంత చేకూరకయుండ
నీసునం దవిలి దా రీరీతిఁ బనులు
చేనేతఁ దనుచేతఁ జేయుంపుచున్న

10690

(758. పరకాలయోగిక్రతశిల్పవిషయదయాప్రసారాది.)

కాసిడు తమకొక్క కాసిడు సరికి
బేసికి గొట్లాడి పెనఁగిచూచితిమి
అస విని పరకాలుఁ డాశిల్పివరులఁ
గనుఁగొని యెంతయుఁ గరుణ వాటించి
సారసభవముఖుల్ సవరింపలేని
శ్రీరంగవిభుసేవఁ జేయువీరలకు
వ్యర్థంబు మిగుల ననర్థంబు నై న
యర్థమిచ్చుట కొంత యని విచారించి

10700

(759. నావికాహాస్యప్రకారవర్ణనము.)

పరమార్థముగనింకఁ బరమార్థ మిచ్చు
టరయఁ బ్రత్యుపకార మనుచుఁ గౌవేరి
ఘనవేగమున రెండుగడ్డలుం బమరు
కొని పార నొకనావికుని రహస్యముగఁ

బిలిచి కాంచనములు పెక్కుగా నొసంగి
యలవిమోక్షిసధనం బది తెమ్మటంచుఁ
గాసింపుచున్నయాకాసీల నెల్ల
నాసమ్మతమున నీనావ యెక్కించి
కొంచక నట్టేటఁ గొనిపోయి పుట్టి
ముంచి నీవిందిచే ముంచిరమ్మనుచు

10710

(780. పరకాలయోగి కృతశిల్పప్రముఖభక్తజనోపకారక్రమలోచన,)

సమకట్టి తత్ కజనము వీక్షించి
క్రమమున మీకు నీగలధనం బెల్ల
సవరింతు లెక్కతో సవరి నయ్యెట్టి
యవల శ్రీసీవత్థిథాంతరంబునను
ఉరుతరనిజ్జేవ మున్నది తనది
వరుసతో నావెంట వచ్చెదరేని
యని వారి నందఱు గాపుట్టిమీఁద
ఘనమైన యొకమూఁక గాఁగ నెక్కించి
తామున్నయవలికి దాటి కాసీల
నామహాసింధుమధ్యమున ముంపించి

10720

(781. హరిప్రాథకానాప్రకారము. సంసారసాగరతరణోపాయరూప ప్రపత్తికలనము.)

భక్తజనమోక్షప్రాప్తికమవణానము.

ముకుళితహస్తైః మురవై రిఁ దలఁచి
సకలలోకేశ ! కంజదళాయతాత్మ !
భవదీయకైంకర్యపరు లైన వీరి
భవముక్తులుగఁ జేసి పరమపదంబు
చేరునట్లుగఁ గృపనేయు మటంచుఁ
బౌరమార్గముగఁ బ్రపత్తి గావింప

సప్తమాశ్వాసము

లోకంబులెల్ల నాలోకించుచుండ
 నాకనంబున వచ్చి యాదివాహనులు
 ముక్కన వారి విమానంబులందు
 నెక్కించుకొని ముక్తి కేగి రంతటను

10730

(702. పరకాలయోగి కైంకర్యనిరతత్వై నణకానము, నాగపురిజైన బింబాదశానాశ్చర్యకథ.)

బరకాలయోగి యెప్పటియట్ల మగుడ
 నరిగి తా రంగవిహారి యైయుండె
 నట నాగపురిజాధు లాగుడిలోనఁ
 బలుతరహేమబింబము లేకయున్నఁ
 బొగులుచు నాశ్చర్యమును జెంది సదన
 మెగున బంగరుకుండ యెడయుటఁ జూచి
 వడిసినర క్తంబువడుపు నచోప్పటి
 యడుగులుఁ బొడఁగాంచి యూవీట నున్న
 ఇల నీటిలోబాడ లెత్తంగఁ జాలు
 తలవరులను బిల్చి తచ్చాయఁ జూప

10740

(703. చోరాగమనవిహ్వాదశానప్రకారము.)

జలజ తోమర శంఖ చక్ర దంభోళి
 హలచిహ్నితము లైన యరిదండధరుని
 యడుగులుఁ బొడ గాంచి యచ్చట కడమ
 యడుగులు గని కడు నాశ్చర్య మంది
 యలవి నల్పుఁడై యట నలవెన్నదొంగ
 బలిము వాటించిన బలుదొంగ యనుచుఁ
 గొలఁది కనుంగొని గుఱి వ్రాసి మఱియుఁ
 గొలిచి చూచుచు బాడగూడ నెత్తుచును

(764. చోరాగమనచిన్నదళనోహాది ప్రస్తావము.)

శ్రీరంగపట్టణప్రాప్తిక్రమము.

గుడిపడమటఁ జోరకులు డిగినట్టి
వడువుఁ జూపుచు బౌద్ధవారంబు మునుపు

10750

చోరులు ననినట్టిచొప్పు జూచుచును
బోరున నటు పోయి పోయి యొక్కెడను
సుడిగాలి వాని నించుక మాసి మడుసు
పడియున్న నొండొరుఁ బరికించి కాంచి
గురులు వ్రాయుచు నడుగులు గొల్చుకొనుచుఁ
బెరచోటఁ జొప్పు దీపింప నెత్తుచును
ఘనమైనచట్టనం గానరాకున్న
బునుకగ వీపునఁ బొరలియెత్తుచును
అలపరకాలుని యడుగని తెలిసి
బలువిడి శ్రీరంగపట్టణంబునకుఁ

10760

(765. కనకమయబుద్ధబింబాహరణ విషయక ప్రశ్నాది.)

జనుదెంచి యటనున్న శాత్రవాంతకుని
గని కోపమునను సౌగతు లిట్లు లనిరి
తెచ్చినతమవంశదేశికు మరల
నిచ్చెదో నొచ్చెదో యేమికావలయు
ననినఁ బరాంతకుఁ డాశ్చర్యపడుచుఁ
దనుగానివానిచందమున నిట్లనియె
నెచ్చటిమీగురుం డేటివాఁ డాతఁ
డెచ్చట నుండు నా కెఱిగింపుఁ డనిన
నలనాగపురి నున్న హైమబింబంబుఁ
దెలియవే చేచేతఁ దెచ్చిన దొంగ

10770

అలవిరివారల నణ కించినట్లు
పులిమిపుచ్చిన నిన్నుఁ బోసీము నేఁడు
నడుగక మాసొమ్మునకు నొప్పఁజెప్పు
వెడఁగ ! రాజ్యమువారు విన్న మాటొదవు
వలవదు చెడిపోవవలదు నీమనసు
కొలఁదిఁ జెప్పితిమి యిగొంటుబాగేల
యెడపక తమనూర్తి నిచ్చితివేని
తడవము నిను దాకి తలఁపము తుదిని
ఈవ తెచ్చితి వని యేబాసయైనఁ
గావించెదము నెంత కట్టుమట్టునను

10780

కితవ ! నీవిటకు దొంగిలితెచ్చి తనుచు
నతివెతలకు నిల్చి యాడెద మిపుడు
అని తనకొంగు చయ్యనఁ జుట్టిపట్టి
కొని పోకు మని కుసిగుంపుఁ గావింపఁ
దనతెచ్చు తెఱిగి రి త్తతి నంచుఁ దెలిసి
యనియె వారలతోడ నాపరాంతకుఁడు
పదర నేటికిఁ గొంగు పట్టంగవలదు
వదలుండ యది దొడ్డవారిచేఁ బడియె
నాసొమ్ముఁ దెచ్చు టేసరయుదుం గాని
చేసేత నేను దెచ్చినవాఁడ గాను

10790

(788. శాన్తబింబచ్ఛేదనకార్యవిషయకప్రశ్నాది.)

ఎఱుంగను నను మీర లీకీతిఁ బఱచు
తెఱిగిన యది గని యిటతెచ్చువారు
గ్రన్ననఁ బ్రతిమ భంగమునేయఁ జూతు
రెన్నిచందంబుల నీరంతు వలదు
ఫలమువారలొ కాక పనిమాలినట్టి

చలమువారలొ వట్టి జగజోలి యేల
పిసిడి బాగేదిచెప్పిన బులుగునకుఁ
బసిడి నాచెప్పినపగిది నిచ్చినను
గై కొని యేఁ జిటుకనవేలు గడమ
కాకుండ మీకొప్పు గావించు ననిన

10800

జై ను లామాటసూక్ష్మముగాన లేక
యూనినగురుభక్తి యెందవ నిట్లనిరి
ఈనడిగినవెల్ల నిచ్చెద మిప్పు
డివతలం బత్ర మిచ్చెదవేని జెప్పు
వన నమ్మించె బేరాంతకుం డపుడు
ఘనలఁ గొందఱ సభగాఁ గూడఁబెట్టి
తనవారిపనులచందముఁ జెప్పి కొన్ని
దినములు గడు విడి తేటతెల్లముగ

(707. పరకాలయోగిప్రద త్తప్రతీతిపదానము.)

సమమాసతిథివారసరణు లేర్పఱచి
ప్రమదంబుతోడ శ్రీవరదండధరుడు

10810

అమరజై నుల కిచ్చినట్టిపత్రంబు
క్రమమెట్టిదనిన మీగడువు నాటికిని
పిసిడి బాగేదిచెప్పిన పులుగునకుఁ
బసిడినేఁ జెప్పినపగిదిమీరొసంగఁ
గై కొనితందిఁ జిటుకనవేలుగడమ
గాకుండ మీకొప్పుగావించుననుచు
స్వరుచిమయొడఁ బడిసవరించుపత్ర
మరయనిందుల పత్రహస్తునొప్పుంబు

(708. శ్రీరంగవాగ్దేవశాస్త్రికరణప్రస్తావము.)

ఆరంగపతి సాక్షులగువారియొప్ప
మారంగపతియంచు నపుడుప్రాయించి

10820

యలపత్రమంది తానాసౌగతులకుఁ
జెలరేగియిచ్చె నిచ్చినబౌద్ధులపుడు
తమపురి కరిగి యాధనము గైకొనుచుఁ
గ్రమమొప్ప మగిడి యాగడుపువాటికిని
అరుదెంచి యీదగు సర్థంబు లొసఁగి
పరకాలు నిజగురుప్రతిమ వేడినను
మునుపు దాచినబౌద్ధుముఖ్యుని బొందిఁ
గనువట్టు నలచిటికెనవ్రేలు గొనుచు
నేతెంచి వారల కీవచ్చునంత
నాతతశోకార్తు లగుచు నెంతయును

10830

(769. తైనగణకోపావేశాదిప్రకారపణానము.)

గనల్లిజై నులు పరకాలునిం జూచి
యనిరి నీమాట సత్యం బని నమ్మి
మునుప దొంగిలినసామును నీకు నుండ
ధనమిచ్చితిమి మంచితనమున మఱియు
నిచ్చిన తమగురు నీక యీవ్రేలు
జెచ్చి యీవచ్చె దేతెఱుగునం దమకు
నిదె మున్న నీవు మా కిచ్చినపత్ర
మదె సాక్షు లున్నార లోగాములకును
అనినఁ బరాంతకుడనియె వారలకుఁ

(770. పత్రప్రదశానప్రకారము.)

బనిలేని యీ వట్టినలుమాట లేల

10840

పన్ని నేనిచ్చిన పత్రంబులోన
నున్న చందంబున నొప్పింతు మీకుఁ
బదర కాపత్ర మీప్రజలముందరను
జదివించు డందు నేనరవినున్నదియు

నందు నున్నందుల కావగింజంత
చిందుసేసిన నోరసేసిన వై న
నినుమడిగా నిత్తు సిపుడు నీసొమ్ము
కినియక తగవునం గెలిచి కై కొనుడు
అనిన పా రాపత్ర మాసాక్షి వారు
విరుచుండ వడిఁ జదివిన వారలును

10850

గై కొని తుదిఁ జటికెనవ్రేలు కడమ
గాకుండ టూ కొప్పు గామితు ననుచు
నా కులో నున్నది యంతియేకాని
యాకాంచనాకృతీయంతయు మీకు
నొప్పింతు ననుట లేకుండుటం జేసి
తప్పు గై కొని పట్ట తగ వేది మీకు
నన విని తగవున హైన్యంబు నంది
చని సౌగతులు చోళజననాథుఁ గాంచి

(771. చోళరాజకృతవిచారణాప్రకారము, మహాద్రోహదోషుర్యోపాకథపము,)

తమ హేమగురుఁ బరాంతకుఁడు గై కొన్న
క్రమ మెఱిగించి వెగ్గలముగా లోనఁ
బరిధాన మీ నొడంబడిన భూవిభుఁడు
కర ముగ్రమునఁ బరకాలు రావించి
యేమోయి పరకాల ! యంతయధర్మ
మీమెయిం గావించి నిది నీకుఁ దగునె
యే నెంతచెప్పిన న్నిట్టి నీయోజ
మానకపోయితి మాటిమాటికిని
గుఱుతైన సౌగతగురుముఖ్య నీతి
దొఱంగి తెచ్చుట మహాద్రోహంబు గాదె
యన విని పరకాలుఁ డవసీశుతోడ
ననియె రాజని నిన్ను ననరాదుగాక

10860

10870

సప్తమాశ్వాసము

(772. పరకాలయోగి కృతప్రత్యుత్తరతీర్థవణానము)

యాగమబాహ్యులరై యున్న యట్టి
సౌగతముఖుల నెక్కడఁ బాడఁగన్న
గతము నేయఁగఁ దగుఁ గాక భూపతికిఁ
బ్రతిఁ బెట్టి యవి తుదిఁ బాలింపఁ దగునె
మును త్రిపురాసురమోహార్థముగను
దనుజారి యట్టిమతంబుఁ గల్పించి
తుదిఁ దానె తన్మతస్థుల నెచ్చనీక
పదివేలవిధముల భంజింపవలయు

(773. పరకాలబుద్ధజనపరస్పరవాదాచరణ ప్రస్తావము.)

పరకాలయోగి విజయక్రమము.

నని యునతిచ్చినాఁ డటుగాని శాద్ధ
జనగురుహారణంబు నలిపితి నేను
దొడరి యందులకు నాతోడ వాడింప
విడుపుము శాద్ధుల వెన నించులోన
జాడతో నాగమనరణి వాడించి
యోడినవారల నొనరింపు మాజ్ఞ
యనిన భూవిభుఁడు పరాంతకపాద్ధ
జనులతో వాడింప నమకట్టుటయును
బరకాలుఁ డప్పు డాపరవాదిబలము
నురుతరానంతవేదోక్తఖడ్గముల
నలినలిఁ జేసి యెంతయు వీఁగఁదోలి
గెలిచిన నరుదంది క్షీణినాథుఁ డప్పు

10880

10890

(774. చోళరాజకృతసమస్కారసంమాననాదిక్రమము, జైనగణదండనీతి.)

శ్రీరంగనగరప్రాప్తివణానము.

డరిదండధరునకు నవనతం డగుచుఁ
బరమనస్తువుల సంభావించి యపుడు

హీనవాదులఁ జేసి యెదిరించి నట్టి
జై నుల దండించి జగములు వొగడ
మక్కువ బరకాలు నుదదంతిరాజు
నెక్కించి పురమెల్ల నేగించి పొగడి
యిల పట్టభద్రున కెన్ని చిహ్నములు
గల వన్ని చిహ్నముల్ కడఁకమై నొసఁగి
యనిచినఁ బరకాలుఁ డారాజు వీడు
కొని రంగపురికి నేగుచునున్నతటిని

10900

(775. పుణ్యఖాంశభాసురపంబంధనామకైవాలచార్యకృతపరకాలయోగికవిత్వ-

విరుదాసహిష్ణుత్వవణానము. పరస్పరవాద ప్రస్తావము.)

ధరలోనఁ ద్రికవినా దనరినయట్టి
హరభక్తుఁ డగు పుణ్యఖాంశసంభవుఁడు
సన్మృదుం డనువేరి శై నమతార్థ్యఁ
డన్ముహూత్మున కెదురై డాయవచ్చి
ధర నాశుమధురవిస్తారచిత్రముల
నిరవొందుకవిత కధీశ్వరుం డనుచు
గరమర్థి వాయదకాండముంగల్గిని
విరుదుకాళియలచేఁ బెల్లనాదింపఁ
బలుదేహింగులవానిపజ్జనె తవణి
మలహరిఘాత్కాదిమహితవాద్యములు

10910

వాయంప సమదంతివాహనారాధుఁ
డై యేగుదెంచు నయ్యరిదండధరుని
గనుఁగొని తనయున్నఘనపురంబునకుఁ
జనుదేరవలయు నోసర్వజ్ఞ యిప్పు
డన విని పరకాలుఁ డనియె నాతనికి
వనజాతనేత్రునివాసంబు లేని

గ్రామంబుఁ జొర ననికల దొకప్రతిస
యే మెట్లవచ్చెద మీపురంబునకు
నన విని త్రికవి యయ్యరిశమనునకు
ననియె ముందర మదీయం బై నవీటఁ

10920

గలదు నారాయణాగార మీవేళఁ
గలియుగంబున నది కనువట్టలేదు
రవివంశతిలకుండు రాముండు తొల్లి
యవనిరక్కనుల వేటాడుచు నచట

(776. శైవవైష్ణవమతాచార్యపరస్పరవాదచాతుర్యక్రమపణానము.)

నెలకొన్న కతమున నిఖిలలోకముల
నలవీడు రామవియత్పురం బనఁగఁ
బరగె నాపుడు విని పరకాటుఁ డటకుఁ
గరమర్థి నడుగ వేడ్కల శైవగురుఁడు
సకలోపచారము ల్పవరించి యతని
యకలంకసామర్థ్య మరయంగఁ దలఁచి

10930

ఘనతమై భువి సర్వకవితావిభుండ
ననిపించుకొను తెట్టు లై న నీ విపుడు
కడలిశంఖంబు లిక్కడకు రాఁ గవిత
యొడగూర్చి శేనినీకొప్పు నాబిరుద
మన విని పరకాటుఁ డాశైవగురుని
గనుఁగొన లేనవ్వు గనుగోర గదుర
నన్నేలినట్టి క్రొన్ననవిల్తు తండ్రి
సన్నిధిఁ గాని యే సవరింపఁ గవిత

(777. పరకాలశిష్యకథితవాదిప్రతివాదితారతమ్యరీతిపణానము.)

నాపుడుఁ బరకాటు నంచిన శిష్యుఁ
డీవేళ దేవరకే మింద రుండ

10940

శ్రీపతికృపను నీశిష్యప్రశిష్యుఁ
 డోపఁడే యీమందు నోడించువనికీఁ
 దుది వీని నేలినభూరజ్జీ వచ్చి
 యెదిరిన నీవేల యేమె చాలుదుము
 కొండతో దగరు డీకొనినచందమున
 నండజాధిపుతోడ నహి పోరునట్లు
 మఱి నభోమణిఁ గీటమణిఁ జంకనేయు
 తెఱఁగున నీదై నతెఱఁ గెఱుంగమిని
 గడుతామనుం డై న కతన మీతోడఁ
 దొడరె నింతియకాని తుది నెన్నిచూడ

10950

నతనికి మీకును సంతరాంతరము
 మఱి నెన్నుచో హస్తమశక్తాంతరంబ

(778. హరిమూర్తీసంపాదనయత్నక్రమకథనము.)

యనిన శిష్యులఁ జూచి యాపరకాలుఁ
 డనియె నెన్నిన మీర లంతటివార
 లై న నీతనిగర్వ మడఁచుట కిప్పు
 డేనేమి మీరేమి యీపురిలోన
 వేచని యిందిరావిభునియావాస
 మేచక్కి నుండునో యెఱిగిరం డనినఁ
 బూనిక శిష్యు లాపురమెల్ల వెదకి
 కానక పరకాలుఁ గాంచి యిట్లనిరి

10960

వెదకితిమయ్య యీవీటమందునకు
 వెదకినలేదయ్య విష్ణుమందిరము

(779. పరకాలయోగదృష్టిప్రసారనిధాంతహరిమూర్తీస్థితిక్రమకథనము.)

అన విని పరకాలుఁ డాపురం బెల్లఁ
 దనదివ్యయోగవిద్యాదృష్టిఁ జూచి

సప్తమాశ్వాసము

ముదుకగుల్లలలోన ముత్తియం బున్న
చదురునం బెక్కుపాపండులలోన
మకరకుండలధారు మదిఁబొదుకొలిపి
యొకవైష్ణవీమణియుడివోనికూర్చి
ననయంబు పాపండులగు తమవారు
గనకుండ దొంతులకడ నుట్టికుండ

10970

ముద్దుగారెడు వెన్నముద్ద కృష్ణయ్యఁ
దద్దయుభక్తి వస్తుముచుట్టి దాచి
పగల్గెల్ల వారిలోపలఁ దాను నొకతె
యగుచు వారాడినయట్ల యాడుచును

(780. శ్రీకృష్ణస్వరూపవైభవము.)

దమవారు నిద్రించుతఱిఁ బుండరీక
విమలాక్షు హానులవిందు గోవిందు
సలలితాంబువుల మజ్జనము నొనర్చి
ఫలపుష్పధూపదీపముల నర్పించి
తొంటిచందమున నందునిజవరాలి
చంటిపాపని నిడి సతతంబు నిట్లు

10980

హరిభక్తిపరమతి యైన యాసాభ్య
సరవి యంతయు మాననంబునఁ జెలిసి
వెలయంగఁ దనకన్నవిధము శిష్యులకుఁ
చెలిపి మీరి పుడు సందేహింప కరిగి
యలకృష్ణతోఁగూడ నాకాంత నేను
బిలిచెద ననిచెప్పి పిలిచి తోతెండు
అన విని పరిజనులట్లకా కనుచుఁ
జని యటనున్న వైష్ణవిఁ జేరవచ్చి
కనుఁగొని యాపరకాలువాక్యములు
వినుపించి రమ్మన వెఱఁ గండికొనుచు

10990

పరమయోగి విలాసము

సతతంబు నీకలశములోనినంద
నుతు సర్పసమునేయుచొప్పు నాతలఁపు
నేనెఱుంగుదు గాని యింటిలోవారు
గాన రీగతి యెట్లు కనియెనో ఘనుఁడు
మానుగా సతఁడు నిర్మలుఁ డైనయోగి
కాని సామాన్యుండు గాఁడు భావింప
నానైష్ఠ్యోత్తము సంఘ్రిపద్మములు
నేనించి యభిమతసిద్ధిఁ బొందెదను

(781. వాసుదేవసాన్నిధ్యవైభవసంగోపప్రకారము.)

అని కుండలో నున్న యావాసుదేవుఁ
గొని కూర్చితోడ నక్కునఁ జేర్చికొనుచుఁ

11000

గరమర్థితోఁబరకాలుసన్నిధికి
నరుడెంచి శ్రీకృష్ణు సతని చేనొసఁగి
ముదమున నడుగుదమ్ములమీఁద వ్రాలి
పదివేల తెఱఁగులఁ బ్రస్తుతింపుచును
ఆలోలసంసారమనుపయోరాశి
లోలత మునిఁగి తేలుచు నున్నదానఁ
బరకాల ! తానకపదపద్మభక్తి
తరణిచేతను నొక్కదరిఁ జేర్చు మనుఁడుఁ
బరమసంతుష్టుఁడై పరకాలుఁ డంతఁ
బరమకృపారసభరితగాఁ జేసి

11010

(782. పరకాలకృతసంబంధనామకశైవాచార్య వాదాహ్వనక్రయము.)

చిత్రకావ్యముకుటబంధరచనాదిప్రకారము,
తత్సమపణరీతివణనము.

చలము ముప్పిరిఁ గొన్న సంబంధుఁ జేరఁ
బిలిచి యప్పుడు ప్రతాపించి యిట్లనియెఁ

దలపోయ నాకవిత్వములోని మేలు
దలపోయ నీరమాధవుఁ డొండు దక్క
నెఱుంగంగలేరు బ్రహ్మాండ్రాదులై న
నెఱిగిన నీమూర్తి యెఱుంగంగ వలయు
ననుచుఁ గాళియభేది కభిముఖుం టగుచుఁ
దననేర్పు మెఱసి యెంతయుఁ జిత్రగతుల
నలశౌరిమీఁదట సంకితంబుగను
జలభిశంఖంబు లచ్చటికి నేతేరఁ

11020

బదిమాట నొక్కప్రబంధంబుఁ జేసి
హృదయంబులోఁ గన్న యాశాజ్ఞాపాణి
ననువొంద నేడు ప్రత్యక్షంబు గంటి
ననుసర్థములతోడ నలవడి యొప్పు
దగ ముకుటాఖ్యబంధంబుచేభేద్య
మగునట్టి చిత్రకావ్యముఁ బ్రకటింప

33. శైవాచార్యసంతోషప్రసంగకావ్యాది తత్కృతపరకాలయోగివై భవవణానము.)

నిజాపరాధక్షమాసూత్రప్రారణానాక్రమము.

విని శై వగురు డంత వెఱుగండి పొగడి
కనుగవ బాష్పము ల్గడలుకొనంగ
సరిదండధరుని పాదాంబుజాతములఁ
గరమర్థి వ్రాలి మై గరుపాట నిలిచి

11080

మురవై రి యవతారమూర్తిని నిన్నుఁ
బరుఁ డని తలపోసి పామరబుద్ధిఁ
దొడరిన యిమ్మహాద్రోహంబు నీవ
కడతేర్చి క్షమియించి కావవే తండ్రీ !
యని పెక్కుభంగుల నభినుతి నేసి

(784. పరకాలయోగిప్రాప్తచతుష్కవిత్వభిరుదావళి. రాజసంమాసనాది.)

వాసుదేవసపర్యాక్రమపూజనము.

పెనుపొందఁ బరకాలుబిరుదుకాహళికఁ
గొని భూమిఁ ద్రికపులకును జతుష్కపుల
కును రాజ వసుచు నెక్కినఁగఁ బూజింపఁ
గరము వేడుకఁ బరకాలుఁ డావేళఁ
గరమర్థి నతఁ డిచ్చుకనకాంబరముల

11040

నలనందసుతునకు నర్పించి యచటి
కలధౌతమణిమయాగారంబునందు
వరవై భవముల నవ్వనుదేనతనయుఁ
దిరబొందుప్రేమఁ బ్రతిష్ఠఁ గావించి
జనులెల్ల వినుతింప సంబంధు వీడు
కొని కవిశేఖరు ల్గొలిచి యేతేర
పరకాలు మిగుల సంభావించి రంగ
పురమున కనిచె నప్పుడు పరాంతకుఁడు
శ్రీరంగమున కేగి శ్రితకల్పతరువు
శ్రీరంగనాథుని సేవించి యంత

11050

(785. శ్రీరంగక్షేత్రప్రాప్తిక్రమము. రంగనాథకైంకర్యప్రశంసాది.)

గట్టిగాఁ దా మున్ను గరశాసములను
గట్టించినట్టిసాకారముల్ చూచి
నలువార నల్ల సేనపుడంగరాల
నెలమి నీసాలంబు లేను గట్టింతు
నని విన్నవించి యే నట్ల యిడార్చి
తనయంబుఁ గరుణించి యప్పుడ యేను
గట్టిగా మంచిబంగరునీలమణులఁ
గట్టింతు ననిన యాగతి నయిడార్చు

నీరీతి విన్నపం బేలకో యవుడె

శ్రీరంగనాయక నేయలేనైతి

11060

(786. శ్రీరంగనాథప్రత్యక్షవైభవము. పరకాలయోగి భక్తిపారవశ్యప్రళంస.)

తత్కృతహరిమందిర నిమాణ కైంకర్య క్రమము.

నని భక్తిపరవశుం డగుచు శోకింప

ననయంబు మెచ్చి శ్రీహరిరంగవిభుండు

పరకాలునకు వేగ్రబ్రత్యక్ష మగుచు

బరమానురక్తితో బలికె యోగింద్ర!

పాటిమీఱిన భక్తిపరత నీకట్టు

కోట లెన్నినరాతికోటలేవయ్య!

వనజభవాదులు వాసవాదులును

దినకరచంద్రాదిదివిజులుం గూడి

నెట్టన జాతిమానికములు చరుల

గట్టిరాళ్ళులనెన్ని గట్టి రన్నియును

11070

నీవు గట్టించుమన్నియలసాలముల

కావగింజంతకు నవి యిడు రావు

లనుచుఁ గొంగిటఁ జేర్చ సరిదండధరుండు

వినతుండై వేవేలవిధములఁ బొగడి

తనసేయువిజయమంతయు నేర్పుతోడఁ

దనదేవి కెఱిగించి తదనంతరంబ

(787. పరకాల యోగికృత భద్రాశ్రమవాసక్రమము. భాగవతపూజావైభవాధిక్య కథనము.)

పరమేశుం డగురంగవలియనుమతిని

బరమవిరక్తుండై పత్నియుం దాను

నరిగి కురంగేశు నావాస మగుచు

బరమపావన మైన భద్రాశ్రమమున

11080

దనడెందమున రంగధవుఁ బాదుకొల్పి
యనుపమయోగనిద్యాసక్తి నుండెఁ
గావున నెన్ని సంగతుల భాగవత
సేవ సేసిసవాఁడె శ్రీవైష్ణవుండు
హరిపూజకంటె శ్రీహరిభక్తపూజ
పరికింప నధిక మెప్పాటున నైనఁ
బరకాలయోగి యాభద్రాశ్రమమున
నురుయోగనక్తుడై యుండె నేటికిని
మీటి లోకములెల్ల మెచ్చుజేసిసవి
యాటుకైంకర్యంబు లాటుకబ్బములు

11090

(768. పరకాలయోగిరచితద్రవిడభాషారూపగ్రంథచతుష్కరసరీరిగాంభీర్యాదివైభవము.)

నల మహాశ్రీవచనాభిధానమున
నలవడఁ గృత్యయందు నాదికావ్యంబు
తిరువతులందు వర్తిలుభాగవతులె
యరయఁగాఁ గృతకృత్యు లనునర్థ మొదవ
నెనసి రెండవకృతి యిరువది పాట
దనరార ఘటియించె దంటకం బనఁగ
ఘనచిత్రకావ్యభాగస్థితి యనఁగ
ననువొందుచుండ మూడవప్రబంధంబు
తలఁప మహాతనుదళము లనంగ
నలరె నాలవకృతి యైదవకృతియు

11100

ధరణి నెన్నఁగ నీదుదండకం బనఁగ
గరమొప్ప నాల్గవకావ్యంబు చేసెఁ
బరమపావనమైన పరకాలుచరిత
ధర నెవ్వరేని తద్భక్తి పూర్వముగ
వినిన వ్రాసినఁ జదివిన నుతించినను
దనర వారలకుఁ బ్రత్యక్షమూ శౌరి

సప్తమాశ్వాసము

యశలంకసిద్ధులు సభిమతార్థములు
సకలసిద్ధులుఁ గరస్థలి సుడుసనుచు

(789. గ్రంథసమపూర్ణాకమము, కవివంశమహిమ.)

సలమేలునుంగకు నమలాంతరంగ

కలిసీలవేణికి నబ్జపాణికిని

11110

అతిలోకమతికి శేషాచలరాజు

సతికి సరోముఖ్యభక్త సంతతికి

సంకితంబుగను శ్రీహరిభక్తనికర

పంకజార్యమతాశ్శపాకన్నయార్య

తనయ తిమ్మార్యనందనరత్న శుంభ

దనుపమ శ్రీవేంకటాద్రిశదత్త

మకరకుండలయుగ్మ మండితకర్ణ

(790. నిజకవితాప్రశంస. సప్తమాశ్వాసనిగమనము.)

సకలవైష్ణవపాదసంసేవకాబ్జ

సదనావధూలబ్ధ సరసకవిత్వ

విదితమానన తిరువేంగళనాథ

11120

కృతమైన పరమయోగివిలాసకృతిని

సతులితంబుగ సప్తమాశ్వాస మయ్యె.

పరమయోగి విలాసము.

అష్టమాశ్వాసము.

(791. శ్రీ జేపీనై భవకథనము, శ్రీ వేంకటేశస్మరణాది, శ్రీరంగరాజమాసోత్సవాదిమహిమ.)

[ద్విపద]

హైమసరోజాంగ ! యలమేలుమంగ !

జమూతసంకాశ ! శ్రీవేంకటేశ !

మునిశాలికాసారముఖ్యభక్తాళి !

వనమాలి ! యనధారువరదానశీలి !

జలధికన్యాముఖ్యజలజలోచనలఁ

గలసి విచిత్రవైఖరులు దీసింప

సంతతోత్సవములు జరగ శ్రీరంగ

కాంతఁ డెంతయును బ్రకాశించుచుండె

11180

నలవరాంకుశముఖ్య లగుయోగివరులు

వలికిన దివ్యప్రబంధరత్నములు

వినుచువారల గౌరవింపుచు భక్త

జనపోషణైకదక్షత నుండె నంత

(792. వీరనారాయణాఖ్యాగ్రహరప్రాశస్త్యము, తన్నగరస్థభాగవతపై భవకథనము.)

విమలమైయొప్పు కావేరిచెంగటను

రమణమై వీరనారాయణం బనఁగఁ

గ్రామ మొప్పును శ్రుతిగ్రామప్రవీణు

లామహానగరంబునందు నుండుదురు

వీరనారాయణవిభుఁ డనువేరి

శౌరితనూజుఁ డచ్చటఁ బెన్నుమిగులు

11140

అష్టమాశ్వాసము

నమృతసంకాశంబు లై నతోయములు
 గొమరారుసరసి యాకుటఁగట వెలయుఁ
 బరమభాగవతులు పరతత్త్వవిదులు
 కరుణాపయోనిధుల్ కమనీయమతులు
 నగణితవేదవేదాంగపారగులు
 జగతీసురుల్ చతుస్సాహస్రసంఖ్య

(793. ఈశ్వరభట్టాభ్యుదయైక్యోత్తమస్థితీకథనము, విష్వక్సేనముఖ్యసచివగణాయకాంశ
 భానురశ్రీనాథమునియోగిప్రాచుభావాసము, తద్గానవిద్యాప్రశంసాది.)

నలవడియుండుదు రందుఁ బెంపార
 నలరుశోఽట్టెక్కుల బాకులంబునను
 అనఘుఁ డీశ్వరభట్టుఁ డనువై పృథునకు
 ననుపమశౌరి సేనాధినాయకుని

11150

యాదిమమంత్రి గజాన్యునియంశ
 మాదటం బూడమి యోగానక్తుఁ డగుచు
 ననుపమ గానవిద్యా విచక్షణుఁడు
 మునుకొని శ్రీసాధముని యనఁబరఁగి
 తనసేయుగీతవిద్యకు నారదుండు
 తనువున శుభ్రతం దాల్చియుండఁగను

(794. తద్విద్యాభ్యాసక్రమము, యోగాపరణమహిమ, ప్రశ్నిగభావాంశభానుర
 సత్పుత్రజననక్రమము.)

అఖిలకళావేత్తయై సొంపు మిగిలి
 యఖిలేశు యోగవిద్యాప్రభాసమున
 దనరుధ్యానమునఁ బ్రత్యక్షంబ చేరి
 కొని డెందమున నిడికొని యటమీఁద

11160

నరయంగఁ బృశ్నిగర్భాంశ మైనట్టి
 వరపుత్తునిశ్రోరాహ్వయహానిఁ గాంచె

నతఁడు దానును గూడి యష్టాంగయోగ
చతురకేళీవిలాసములఁ దేలింప

(795. నాథమునిపుత్రాభ్యేశ్వరమునిపరాష్టాంగయోగవృద్ధిప్రకారాది.)
పుణ్యతీర్థకయాత్రావిషయకప్రాథకనాక్రమము.

సారసమందిరాసహితుఁ డై నట్టి
నారాయణుండు ముంబర నచ్చి నిల్చి
కనుఁగొని యొకకొంతకాలంబు జనఁగ
దనయుండు దాను నెంతయుఁ బ్రేమతోడ
నావీరనారాయణాధీశుఁ డై న
శ్రీనరుననుమతి క్షీతిమీఁదఁ గలుగు

11170

హరిమందిరంబులు నచటితీర్థములుఁ
గరమర్థి సేవింపఁగాఁ గోరి కదలి
దనుజారిసదనతీర్థముల మూడేసి
దిసములు నిలిచి న ర్తించుచు నచటఁ

(798. భూమిప్రదక్షిణయాత్రాద్వారా బృందావన-గోపధకనాదిపుణ్యస్థలప్రాప్తిక్రమము.)
శ్రీకృష్ణసేవాప్రకారము.

జెలువొందుమూర్తుల సేవించికోనుచుఁ
జెలఁగి భూమికే బ్రదక్షిణము గావించి
కనకసారసహిత కమలాష్టజాతఁ
గనుఁగొని తత్తటాంగణసీమయందుఁ
బాలుచుగోవర్ధనపురి బాలకృష్ణు
జలజాక్షు దేవకిచంటిబిడ్డనిని

11180

సేవించి భక్తి నాశ్రీకృష్ణపూజఁ
గావించుకొని పెక్కుకాల మున్నంత
సరసఖుం డగువీరనారాయణేశ
హరి నారితో విరహము పైచలేక

అష్టమాశ్వాసము

(797. వీరనారాయణాశ్రిహరికలితాజ్ఞాశ్రుకారము.)

కలలోన వచ్చి యక్కడ నున్న మాని
తెలకుల సనుజూడఁ దింగి రమ్మన
రనుణతో వీరనారాయణపురికిఁ
గ్రమమున సయ్యోగిరాజు లేతెంచి
యసమాను లై యుండి రటమీఁద కరుక
వసియిచి యుండెడి వైష్ణవోత్తులు

11190

అటఁ గొండ తేతెంచి యలపరాంకుశుని
పటుతరదివ్యప్రబంధంబులోనఁ

(798. నాథమునిదశకానక్రమము, దివ్యప్రబంధవైభవసేవనాది.)

బదిపాట వినుపింపఁ బదివేలగతుల
ముదమంది యానాథముని వారిఁ జూచి
యన్పుతపానోత్కృష్టమైన యీకావ్య
మమర నంతయు మీర లానతీవలయు
నావుఁ డీకృతి యోగినాయకోత్తముఁడు
కావించి కడుఁ బెక్కుకాల్గంబు సనియెఁ
బరికింపఁగా నీప్రబంధంబు ముక్తి
కరమైనకతన లోకములోన మునుపు

11200

యంతయుం బదివి సీయంతమాత్రంబై
యెంతయు ముక్తికి నేగుచుండుదురు
కాపునఖిల మయ్యెఁ గడమవృత్తములు

(799. నాథమునియోగికృతకురుకానగరప్రాప్తిక్రమము.)

ద్వాదశసహస్రావృత్తిదివ్యప్రబంధపతనాదివృత్తాంతము.

రావయ్యె ననిన నరసి నాథమూని

కురుకకు నరిగి యాకురుకేశుఁ గాంచి
 వరభక్తిని దురవోపనిమిత్రక్రింద
 నెలకొని శతకోపనిజమూర్తిఁ గాన
 వలయును కాయంబు వరుసఁ జింతించి
 యెలమితో మధురకపింద్రుండు మున్ను
 పలికిన దివ్యప్రబంధ మంతయును

11210

దాలిమితోడ నాదటం బదిరెండు
 వేలుచందమున నావృత్తిగావింప

(800. శతకోపమునిప్రత్యక్షదశకానక్రమము. పరమసంతోషప్రాప్తిప్రకారము.)

దివ్యప్రబంధాథకప్రకటనద్వారా లోకోపకారచనాశైలి

దాకొన్న కరుణలొ దరువులు వెట్ట
 వై కుంతముననుండి వచ్చి శతారి
 యతనికిఁ బ్రత్యక్ష మయ్యె నావేశ
 నతిభక్తినిరతుండై యానాథమాని
 యానందబాష్పంబు లడర శతారి
 మానీంద్రపాదపద్మములమై వ్రాలి
 వినుకొంప నయ్యోగివిభుండు మోదించి
 యనఘ నీవలసినయర్థంబు వేడు

11220

మన విని ముకుళితహస్తండ్ల నాథ
 ముని పల్కె శతకోపమునివద్యతోడ
 భవదీయదివ్యప్రబంధరత్నములు
 నవముగా నీదాసునకుఁ బ్రసాదించి
 యిది దొరకొని దేవ యే ప్రబంధములు
 జదువువారలకు విచారింప నెంత
 యాయువుం గలిగిన యన్నాభ్యుజగతిఁ
 బొయకయుండ నాపై ముక్తి గలుగ

అష్టమాశ్వాసము

వరముఁ బ్రసాదింప వలయు నావుడును
బరికింప నయ్యోగిపతి సంతనమున

11230

(801. దివ్యప్రబంధోపదేశక్రమవణకానము.)

జలజాక్షు నిజ మానసంబున నిల్చి
పొలుపార ద్వయమంత్రపూతంబు గాఁగఁ
దనదుదివ్యప్రబంధంబు లన్నియును
నొసర సార్థమ్ముగా నుపదేశ మొసఁగి
యావరంబును నిచ్చి యనురాగ మొసఁగ
నావేశఁ దనయున్నయచటికి నరిగె
నానాథమునినాథుఁ డాచింతక్రింద
నానన్యకాన్యంబు లామోద మొసఁగ

(802. వీరనారాయణహరికలితస్వప్నప్రత్యక్షవణకానము.)

నిజశిష్యవర్గోపదేశక్రమము.

వెలసి తానును దదావృత్తి గావింప
నలవీరనారాయణాధీశుఁ డై న

11240

శౌరి స్వప్నంబునఁ జనుదెంచి మనము
గూరిమితో జోడుగూడి యిద్దఱము
నావృత్తిసేయుద మటకు రమ్మనిన
వేవేగ మరలి యాపీటికి నరిగి
యాదేవుతోఁగూడ నాప్రబంధములు
సాదరభావుఁడై యావృత్తిఁ జేసి
దివిజగానమునఁ దద్దివ్యప్రబంధ
నివహంబు తాళమానితముగాఁ బాడి
తనశిష్యవరుల కందఱకు నాకృతులు
నొసర సవ్వధమున నుపదేశ మొసఁగ

11250

(803. గానవిద్యాప్రదశకానప్రకారము. గాననైఖరీప్రశంస.)

నటుగాన నీద్రావిడాగమాంతములు
పటుగతిఁ దద్వంశపాలురచేత
వినుచుండు నెపుడు శ్రీవేంకటేశ్వరుఁడు
నననేల వేయును నట నొక్కనాఁడు
వతివిశేషంబున మానసగాన
వతియ మానసగానవతియుఁ జర్పించి
తమగానవిద్యలతారతమ్యములు
గ్రమమేరుపడఁ జోళకాంతుముందరికిఁ
జనుడెంచి గానంబు నవరింపునపుడు
విని సభవారెల్ల విబుధగానంబు

11260

దెలియక మనుజప్రతేతిగానంబు
సలిపెడువాని మెచ్చకయున్నఁ గనలి
దేవగానము నేయుతెఱుఁగు వేవేగ
భూవిభుతోడ నప్పుడు విన్నవించెఁ

(804. చోళరాజ్యతనూననాదికథనము.)

దనవిద్య యెఱిగిన ధరలోన నాథ
ముని దక్కఁగాఁ బరమును లెఱుంగుదురె
యన విని భూనాథుఁ డానాథమహాని
వినయ మేర్పడఁగ రావించి తా నరిగి
యనువమసింహాసనానీనుఁ జేసి
యనియె వీరలపాటలందలిమేలు

11270

దేవర విని వాడు దేర్పంగసలయు
నాపుడు విని మానినాయకోత్తముఁడు
వెలయ వారలపాట విని దేవగీతి
సలిపెడి వాని మొచ్చుఁగఁజేయు నపుడు

అష్టమాశ్వాసము

(805. సామాజికసంఘోర్వత్తి కథనము. నిజతాళవిద్యాప్రకటకరీతి.)

సామాజికులు కొంత సంఘోహపడిన
నామాట విని నవ్వి యానాథమహాని
యామెడఁ బంచలోహం బైనయట్టి
వేయుతాళములు వేవేగఁ దెప్పించి
యామెడ నొక్కమాట న్నితాళములు
వాయించు మనుచు నావాదమాలించి

11280

(806. నిజనగర ప్రాప్తిక్రమము. దివ్యప్రబంధద్వయగానవిద్యాది కాస్త్రోపదేశక్రమము.)

తలకొని యొక్కొక్కతాళమిన్నేసి
పలములటంచుఁ జొప్పడఁగ జెప్పటయు
సరియైన నరుదంది సభ్యులతోడ
ధరణీవిభుండు పాదములకు నెరగి
పరమవస్తువుల సంభావింపఁ దనదు
పురమున కరుదెంచి పోలుపు దెప్పించి
తగ జయతేనాంశధారియై యనఘుఁ
డగుపుండరీకాక్షుఁ డనుశిష్యునకును
సరవి కాళాంశసంజాతుఁడై భక్తి
నరుదారు కరుకేశుఁ డనుశిష్యునకును

11290

ద్వయము దివ్యప్రబంధములు శాస్త్రములు
నయకరయోగవిద్యయును సాంగముగ
నేపార నుపదేశ మిచ్చె నిచ్చుటయు
నాపుండరీకాక్షుఁ డలఘువై భవుఁడు
తనశిష్యసమితికిం దత్ప్రబంధములు
ననువనుగానవిద్యయుఁ బ్రసాదించి

(807. నాథమునికృత వాసుదేవధ్యాపాది, చోళరాజాగమనము.)

యంతరసాంతరహరి యైన్ది
కంతులండ్రిని గోపికామనోహరుని

యన్నాథముని మది ధ్యానంబు నేయు
చున్నయత్తఁజి జోళుఁ జొడనాఁడు కూర్చి

11800

తనపట్టమహిషులుఁ దాను నేతెంచి
సనవిత్తుఁగురువీరనారాయణేశు
నేవించి పోవ నాక్షితిపాలవరుని
భావించి గోపికాభామలతోడ
నరుడెంచినట్టి శ్రీహరి యంచుఁ దలఁపఁ
బరువడి నాభూమిపాలునివెంటఁ
బురముఁ జొచ్చినదాఁకఁ జోవ డెందముల
నరుదంద నిజశిష్యు లామానిఁ జేరి
దేస ! మీ రిటకు నేతెంచినకార్య
మేవెర నది యాసతిమ్ము నాపుండు

11810

నావల్లకీకమలాసనాసహితుఁ
డై వచ్చు శ్రీకృష్ణుఁ డని విచారించి

(503. శిష్యప్రశిష్యద్వారా ద్రావిడాగమ ప్రచారాదిక్రమము.)

నాథముని యోగాభ్యాస క్రమపథానము.

వచ్చితి నన శిష్యవరులు మోదించి
రచ్చొట పీడ్కొని యానాథమాని
మరలి వేగమె నిజమందిరంబునకు
నరుడెంచి సకలశిష్యావృత్తుం డగుచు
నీరీతి నేడునూతేఁడులు గడపి
కూరిమిఁ దనశిష్యుకులము నీక్షించి
ప్రీతిగా శ్రీపుండరీకాక్షుఁ బిలిచి
యాతతద్రవిడవేదాంతశాస్త్రముల

11820

వసుధ నెల్ల డలఁ బ్రవర్తింపు మనుచుఁ
గిసలయాధరుఁగురు కేశతారాఖ్యుఁ

గనుఁగొని యోగమార్గము నీవు పూని
యనయ మేముక తదాసక్తి నుండు

(809. సత్పుత్రాపతార-వరప్రదానకథనము.)

మని కుమారునిఁ జూచి యనియె వెంశి మును
ఘనతరుం డై నీదుగర్భంబునందు
సరవి సింహననాంశజుఁ డైనయట్టి
యురుతరయోగీంద్రుఁ డుదయింపఁగలఁడు
అతనికి యామునాహ్వయ మిడు మనుచు
నతిభక్తిఁ బుండరీకాక్షు సన్మోని

11330

నలకురుకేశతారాఖ్యునిం బిలిచి
యెలమి మోచిరువురు నిటమోడఁబొడము
తనసౌమ్రునకుఁ గులోత్తమునకే మునున
నొసర మీ కుపదేశ మొనఁగినయట్టి
యనుపమసకలరహస్యరవితతి
యును యోగమును గూడ నుపదేశ మిండు

(810. యోగజ్ఞేభవప్రళంస. శ్రీరామసీతాగమనదశానాదిసృష్టాంతము.)

అని వారి నియమించి యట నొక్కనాఁడు
ననవిల్తుజనకు నన్నలినలోచనుని
సేవించి గానంబు సేయుచునున్న
నావేశ నిజపుత్రి యరిమురి వచ్చి

11340

వినవె యిద్దఱు పెద్దవిండులఁ బూని
ననితతోఁ గూడ క్రేవల నొక్కకోతిఁ
బాయకుండఁగఁ దాట బంధించిపట్టి
యీయెడ మనయిటి కేతెంచి రనిన
నామానినియె నీత యాయురుపురును
రామసౌమిత్రి లారయ వానరంబె

హనుమంతుఁ డనుచు నిజావాసమునకుఁ
జనుదెంచి వారి నచ్చటఁ గనుంగొనక
వెదకి వారలు వేరి వేరి యటంచుఁ
గొడుకక యడుగుచుఁ గొంత దవ్వరిగి

11850

(811. పరమపురుషాగమనవిషయకాశ్చేషణాది.)

నాథములయోగి పరమపదప్రాప్తికముము.

యొకకొందఱును గాంచి యొక్కపూజోడి
యొకయిద్దఱును గ్రోతియును గూడి యింత
నిపుడు వచ్చిరి గానరే యన్న వార
లపు డెవ్వరిని గానమన్న మోహించె
నదియెకారణముగ నటఁ బరంధామ
పదపట్టబద్ధుడై పరఁగె నమ్మాని
యది వని తనుజాతుఁ డాశిష్యవరులు
గుదిగొన్న వగతోడ గుబ్బున వచ్చి

(812. బ్రహ్మ మేధసంస్కారాశ్చార్యకౌటైహికకార్యాచరణము.)

నాథమునియోగిశిష్య జనవైభవము.

యానాథమునివిగ్రహంబు సేవించి
యానాథసుతునిచే నాశిష్యవరులు

11860

మెలుపుమీఁదఁగ బ్రహ్మమేధసంస్కార
మలవరింపించి పర్యాయంబుతోడ
సుచితకృత్యంబుల నొసరఁ జేయించి
రచలుడై కరుకేశుఁ డనుశిష్యు డంత
గురుని సంస్కారంబు గొలిపినచోట
నిరవొంద నొకచిన్నయిల్లు గావించి
బాగుగా గురుపాదపద్మముల్ తలఁచి
యోగవిద్యాభ్యాస మొనరింపుచుండె

నాపుండరీకాక్షుఁడనాథయోగి

శ్రీపాద మాశ్రయించినవారి నెల్ల

11870

నొనఁగూర్చుకొని దర్శనోద్ధరణంబు

నొనరింపుచుండె సర్వోపచారములు

పనుపడఁజేయఁ బాల్పడి కుముదాక్షుఁ

డనుశూరియంశంబునం దుదయించి

(813. శ్రీరామమిత్రాఖ్యగురువరవైభవకథనాది.)

శ్రీరామమిత్రాఖ్యఁ జెలఁగుశిష్యునకు

గారవం బెసఁగ నాగమరహస్యములు

కృపచేసి యటమీఁద నీశ్వరమునికి

నపరిమితౌదార్ఢ్యఁ డగుకుమారకుఁడు

యామునేయుం డనునతఁ డుదయించు

నామహాత్మునకు నే ననువొంద నీకు

11880

సవరించినట్టి యాసర్వాధములును

వివరంబుగా నీవు వేసట లేక

యనువర్తనము నేసియైన నీవొనఁగు

మన విని రామమిత్రాహ్వయుం డంత

నలయాశ్వరమునకి నాత్మజుం డెపుడు

గలుగునో యని కోరికలు గోరుకొనుదుఁ

(814. ఈశ్వరమునికుమారావిభావము. యామునాచార్యనామధేయప్రదానక్రమము.)

ఉ పసయనాచరణాదివైఖరి.

దసగురుఁడొసగిన తత్త్వరహస్య

మనుభవింపుచు నుండె ననురక్తితోడ

నటమీఁద సింహముఖాంశనంభవుఁడు

పటుసత్త్వమయుండు శ్రీపతి కృపాయుతుఁడు

11890

నీశ్వరముని కుదయించి తా శాశ్వ
తై శ్వర్యనంతఃజై యామునాహ్వయము
నొనరంగ ధరియించి యుపసీతుఁ డగుచు
జనకుండు వేదంబు చదువంగ నిడినఁ
జనకుండు వేదంబు చదువంగ నిడినఁ
జదువుచుఁ దొలినాఁడు చదివించుచదువె
చదువుమటన్న నాచార్య నవ్వచును

(815. ఏకసంధాధారణాదిబుద్ధిచాతుర్యమహిమ, వేదకాస్తాభ్యాసశ్రమము.)
యామునాచార్య పరిణయాది.

జదువక యింటికిం జనుదేర జనకుఁ
డదలించి చదువలేదా యని యనిన
నిన్ను జెప్పినయదే నేఁడుఁ జెప్పెడిని
యన్న ! నే నటఁ బోవ నన్న నాతండ్రి !

11400

అట్లయిన నిన్న నీ కాతండు చెప్పి
నట్టివేదము వచ్చునా చెప్పు మనినఁ
గ్రన్నన నింతయుం గడమలేకుండఁ
జెన్నార నంతయుఁ జెప్పెఁ జెప్పుటయు
విని తండ్రి మిక్కిలి వెఱఁ గందుకొనుచుఁ
దనయుని కఖిలలేదములుఁ జెప్పించి
పరిణయం బొనరించి పటుతరబుద్ధి
సరవి శాస్త్రంబులు చదివింపవలసి

(816. చోళరాజపండితచైదుష్యమహిమ, కాణికభవప్రదానానాథకాపత్రికాప్రేషణము.)

కొరి మహాభావ్యగురుఁ డనువేరి
సూరిపన్నిధిఁ గూర్చి చూలి శాస్త్రములు
చదువుచుండఁగఁ జోళజనవరేఖ్యనకు
విదితశాస్త్రంబులు వివరించుకొనుచు

11410

హితుఁడైన నిజపురోహితుఁడైన సూరి
 ధృతి తనతోడ వాదింపంగలేక
 యున్న విద్వాంసుల నొండ్రిండు బట్టి
 పన్నుఁ గైకొనుచుఁ దద్యాప్యజేశికుని
 పైపన్నుఁ దెమ్మని భటులచే బిరుద
 దీపితం బైనవత్రికఁ బంపుటయును
 నది చూచుకొనుచు యశఃభావ్యగురుఁడు
 కిదుకుచు నెంతయు ఖిన్నుఁడై యుండె

11420

818 యాముననూరికృతప్రతివాదిపండితబిరుదప్రతికాఖండనతుండనాది.)

నాయెడం జనుడెంచి యామునసూరి
 యాయనచే పత్ర మలవోకఁ జూచె
 పెలుచ గోపించి యాబిరుదపత్రంబు
 బలిమిఁ గైకొని చించి పాఱంగవైచి
 తనదైన బిరుదుపత్రమున లిఖించి
 పనివడి వారచేఁ బంపెఁ బంపుటయు
 నది చూచి కోపించి యాపురోహితుఁడు
 ముదమేది చోళునిముందరం బెట్టి
 యామాట లెఱిగింప నరుదంది రాజు
 యామునేయుని వేగ నటకు రప్పించి

11430

Note 1:—యామునాచార్యలిఖిత నిజబిరుద పత్రము :—

న వయం కవయస్తు కేవలం
 న వయం కేవలతంత్రపారగాః ।
 అపితః ప్రతివాదివారణ-
 ప్రకటాటోపవిపాటనక్షమాః ॥

(818, యామునిసూరి సాహసకార్య నివేదనక్రమము.)

యమరంగ సప్త పూర్వాద్రుల నడుమ ¹
 హిమనేతువులలోన నిద్రలోన
 వడలని కడకతో వాదించి నన్ను
 నెదిరెడు విద్వాంసుఁ డెవ్వఁడు లేడు
 అనునర్థ మొదవఁ బ్రతాలంబనంబు
 జననాథు వాకిట నవరించి యపుడు
 హితమతి హితపురోహిత యుత్తుడైన
 ష్టితినాథుకడకు వేంచేసినఁ జూచి
 యీవిధి బిరుదంబు లెన్నినవాఁడ
 వీవేళఁ దన పురోహితునితో నీవు

11440

(819, చోళరాజకృత పరస్పర వాదాభిలాషనామైతి.)

వాదించి గెలువంగవలయు నాపుఁడును
 మోదించియున్న యాముసుజూచి నృపతి
 యావేళఁ విద్వాంసులైన నభ్యులను
 రావించి పట్టపురాణితోఁ గూడ
 నరుదార సింహాసనారూఢుఁ డగుచు
 వరుస నా యిరువుర వాదింపుఁ డనిన
 యామునేయుని జూచి యా పట్టమహిషి
 యా మహిపతితోడ ననియె నీ ఘనుఁడు

Note 1 :—యామునాచార్య లిఖిత నిజవైభవద్యోతకశ్లోకము :—

అశైలాద్రక్షిణ్యాచరణిసలయన్యాసధన్యోపకంఠా-

దారక్షోనీతసీతాముఖకమల సముల్లాసహేతోశ్చ నేతోః ।

అచ ప్రాచ్యవ్రతీచ్యక్తితిధరయుగళాదర్కచంద్రావతంసా -

స్థిమాంసాశాస్త్రముగ్మశ్రమవిమలమనా మృగ్యతాం మాదృశోఽన్యః ॥

గెలుచు నవశ్యంబు గెలువకయున్నఁ
గలయ నీనగరికుక్కలకెల్ల వండి

11450

(820. చోళకాజకృత ప్రతిజ్ఞాప్రకారము.)

పెట్టెద ననిన నాబింబోష్ఠిఁ జూచి
గట్టిగా ననియె భూకాంతఁ డవ్వేళ
నీమెయిందనపురోహితుఁ డోడెనేని
సామిత్తు నాదురాజ్యములోన నీకు
నని ప్రతిజ్ఞలు చేసి నాపురోహితుఁడు
మునుకొని యీశ్వరమునిసూనుఁ బలికె
నగపడి నీవుగావన్నవి యెల్ల
నగునని నిలిపెద నదియునుంగాక
యావల నీ వగునన్నవి యెల్ల
కా పని నిలువంగఁగలవాడె నిపుడు

11450

కాకున్న నీపాదుకను దననోరు
వేకొని వైపు మీవిభుఁడు వీక్షింప

(821. యాచుననూరికృతాశ్చయహూషప్రశ్నకథనవైఖరి.)

నన విని తప్పకు మని యామునేయుఁ
డనియె నిన్నునుగన్నయంబ యపంధ్య
యెన్నఁ బతివ్రత యీపట్టమహిషి
పన్నిచూచిన సార్వభౌముఁ డీరాజు
అని యుత్తరము లిందు కనువొందఁ జెప్పు
మని వాని నోడించి యంతటఁ బోక
యలఘుశాస్త్రోక్తుల సాపురోహితుని
గలిచిన మెచ్చి యాక్షితినాథుడేవి

11470

యలయామునేయుఁ జయ్యస నెత్తుకొనుచు
వలనొప్ప నన్నేల వచ్చి తోతండ్రి !

(822. చోళరాజపట్టమహిషీసమహిత-చళపందార్ - నామక నామాంతరశైలి.)

యనియె నాకతమున నాశవందాదు
లనుపేరు కలిగె నయ్యామునాధ్యునకు
నాపురోహితుఁ జూచి యామునాచార్యుఁ
డేవార గెలిచితి నిన్ను నే నిపుడు
పట్టి నీనోరు నావాడుకచేతఁ
గొట్టుమంటివి నిన్నుఁ గొట్ట నేమిటికి
నినుఁ గాచి మెచ్చితి నృపపురోహితుఁడ
వని యన్న సభవార లగ్గించి రతని

(823. చోళరాజపురోహితాపజయాది. చోళరాజ్ఞీ ప్రదత్తాధికారాబ్యక్రమమణానము.)

నామహీవతి కడు నచ్చెరు వంది
యామునాచార్యున కవనతుం డగుచుఁ
దనపురోహితుఁ డెచ్చి తచ్చిష్యుఁ గాఁగ
నొనరించి యెంతయు నుపచరింపుచును
మును తనదేవి కిమ్ముల నిత్తు ననుచుఁ
దననీమలోన సర్థము పంచి యొసఁగ
నాదేవి తననీమ యామునేయునకు
నాదట నిచ్చె నెయ్యమునం బూజించి
యనిపినం గ్రమ్మట యామునేయుండు
చనుడెంచి నిజనివాసంబున నిలిచి

11490

(824. శ్రీరామమిత్రాఖ్యగురుపరకలితోపాయనక్రమమణానము.)

యాలేమ యొసఁగినయర్థ హాజ్యంబు
నేలుచు నుండె ననేకవై ఖిదుల

అష్టమాశ్వాసము

నీరీతి సంతయు సెటిఁగి మోదించి
 శ్రీరామమిశుఁ డంచితభ క్తితోడ
 యామునేయునకు రహస్యార్థవితతి
 తా ముపదేశింపఁ దలఁచి వేంచేసి
 యామహౌశ్యరంబునందుఁ బెంపొందు
 యామునార్జునికొలు వబ్బకయున్న

(825. యామునసూరిప్రీతివర్ణకళాకప్రదానక్రమము.)

నీతనిం బొడఁగాన నెద్ది యుపాయ
 మీతటి సని తనయిచ్చ నూహించి

11500

యతనిపాపకులతో యామునేయునకు
 నితవై నశాకంబు తెప్పి నాపుండు
 నలరి మిక్కిలిప్రియం బై నది ముండ్ల
 ములిచితకూర నామోదించి యతఁడు
 చని వారిచేతి కాశాకంబు వెదకి
 దినదినంబును గోసి తెచ్చి యిచ్చుచును
 నెమ్మి నీగతి నాటునెలలు వాటించి
 కిమ్ముల మఱియునుం గేలి లేకున్న
 నాకు నాగురునియానతి ద్రోయరాదు
 చేకొని యింక నేమిసేయుదు ననుచు

11510

(826. ప్రతిదినసమర్పితకాకాసవా ప్తివిషయకప్రశ్నాది.)

ననయంబుఁ దాఁ దెచ్చునట్టిశాకంబు
 కొనిరాకయుండె నెక్కొని యొక్కనాఁడు
 యామునేయాచార్యుఁ డట యారగింప
 నామనోహరశాక మపుడు లేకున్న
 లాలితం బై న యలర్కశాకంబు
 నేల కావింప రియ్యెడ నన్న వారు

ననిశంబు నొకవృద్ధుఁ డగునైష్టవ్రండు
కొనివచ్చు నేడు చా కొనిరాకపోయె
సరవిష్టై నాఱుమాసములనుండియును
గరమర్థిఁ దెచ్చు నీగతి శాక మనిన

11520

(827. పరమభాగవతాగమనఫలప్రశ్నకథనము.)

నతఁ డెవ్వఁ డేటికి నరుదెంచె నతని
గుతుకంబుతోఁ దోడుకొని రండు రేపు
అన విని వా రేగి యారామమిశ్రుఁ
గని మఱునాఁడు వేగంబె తోతేరఁ
బదముల కెరఁగి యూపరమభాగవతు
మది యిగురొత్తఁ బ్రేమమున నిట్లనియె
నీమెయి దేవర యిటకు వేంచేయు
శ్రుమికారణము నా కెఱింగింపు మనిన

(828. శీతారహస్యోపదేశక్రమము, ప్రపత్తిమార్గప్రవర్తనవైఖరి.)

ననువొంద మీవార లర్థనిశ్చేవ
మునిచిరి నాయొద్ద నున్నది నీకుఁ

11580

దెలిపెద నని వచ్చితిని గాని యొండు
వలనుమీఱఁగఁ గోరి వచ్చుట లేదు
అనిన నామునివర్యుఁ డానతి మృనిన
దినదినక్రమమునఁ దేటపడంగ
నన్నియు శ్రీగీత లానతిచ్చుటయుఁ
జెన్నార విని మదిఁ జిగురించుకూర్మి
నే విష్ణుఁ బొందుట కెద్ది యుపాయ.
మీవేళ మీ రానతిండు నావుడును
బలుమఱుఁ బొంగి ప్రపత్తిమార్గంబుఁ
దెలిసిన యామునదేశికుం డవుడు

11540

(828. శ్రీరంగనాథసేవాప్రకారము. ద్వయరహస్యాదిపరమంత్రోపదేశక్రమము.)

పరమవిరక్తిచొప్పడె; రామమిత్ర
గురుఁడు యామును దోడుకొని సంతసమున
శ్రీరంగమునకు వేంచేసి యాదేవు
శ్రీరంగనాథుని నేవింపఁ జేసి
యీమూర్తి మీతాత లిడిన నిశ్లేప
మేమి యాగుఱుతుగా నెఱుఁగుకొ మ్మనుచు
నపుడు ద్వయంబు రహస్యార్థములను
నుపదేశ మొనఁగెనయ్యరుసత్త్వనిధియు
సంత నన్యాసియై యచ్చట రంగ
కాంతుని హృదయసంగతుని గామిచి

11550

(829. యామునమునికృత-సిద్ధిత్రయ-హరిస్తోత్ర-గీతాధానంగ్రహణ-
గ్రంథరచనాక్రమము.)

సిద్ధార్థుడై జ్ఞానసిద్ధియు నాత్మ
సిద్ధియు సీత్యరసిద్ధియు నవఁగఁ
జెలువారుకృతులను శ్రీహరిస్తోత్ర
ములును శ్రీగీతార్థములసంగ్రహంబు
భాగురునుతమైన పురుషనిర్ణయము
నాగమప్రమితియు ననుప్రబంధములు
వివరించి కుముదాక్షవిమలాంశ మగుచు
సరయ మహాపూర్ణుఁ డగుశిష్యవరుఁడు
నలశంఖకర్ణునియంశమై మిగుల
జెలువార రంగికుశీలవాఘ్నిండు

11560

(831. కాంచీనగరవాసి-తిరుక్కచ్చి నంబినామక-గురువరమహిమ.)

నాయమానవమూ రియై హ సి శై ల
నాయకుతోడ నెంతయు మాటలాడు

స్థిరభక్తినిరతుండు తిరుక్కచ్చినంబి
కరయంగ నలవామనాంశ మనంగఁ
జెలువారుచుండు గోష్ఠీపురీశుఁడును
యొదలై న నిజశిష్యముఖుల కందఱకు
ముదమున సర్వార్థములుఁ బ్రసాదించి
యలవిమీఱినయట్టి యఖిలశాస్త్రములుఁ
జెలఁగి వ్యాఖ్యానంబు నేయుచున్నెడల
నలరామమిత్రుఁ డాయామున' ర్యునకుఁ

11570

(882. యోగవిద్యారహస్యాధ్యక్షప్రాప్తిక్రమము.)

బలిక నేకతమునఁ బ్రమదంబుతోడ
మును నాథమునిశిష్యముఖుల కందఱకు
సనువొంద సకలరహస్యార్థములును
నుపదేశమొనరించి 'యోగరహస్య
మపు డిచ్చె కురుభావ లప్పనిం బలిచి
యాదివ్యయోగవిద్యారహస్యంబు
తే దెవ్వరికి నొకలేశమంతయును
గరమర్థి నతఁడు గంగాహరనగరి
నిరుపమతద్యోగనిరతి నున్నాఁడు
అది నీవు సాధింపు మటఁ బోయి యనిన

11580

(883. యోగసమాధిప్రాప్తిక్రమవర్ణనము.)

ముదమంది యామునమునివేగ వెడలి
యొకజీర్ణ వసతిలో యోగసమాధి
నలంకరితున్న యయ్యోగికడకుఁ
జని యామునీంద్రునిశ్చలయోగభావ
మునకు విఘ్నము నేయ మొగమోడి యంతఁ
దనశిష్యులును దాను దద్భాగమునకు

అష్టమాశ్వాసము

వెనుకటిదెన మానవృత్తి నుండుడయు
గోరియిప్పుడె చొట్టెకులజాతు లై న
వారెవ్వరై నఁ గ్రేవల నున్నవారె
యనుచు నయ్యోగీంద్రుఁ డానతి యొసఁగ

11590

(884. గురుశిష్యపరస్పరసంభాషణాది.)

విని యామునేయుండు వేవేగ వచ్చి
వినతుఁడై హస్తావందముల్ మోడ్చి
యనియె నచ్చెరువంది యాయోగితోడఁ
బనిఁబూని మఱుగునం బని వినియున్న
నను నీవు గను తెట్లునా కానతీయు
మనిన నయ్యోగీంద్రుఁ డనియె నాతనికిఁ
గనుఁగవ బాష్పాంబుకణములు దొరఁగ
సీరికూర్చిఁ శాఁగిటఁ జేర్చుటకంటె
బరమభోగ్యముగ నాపయిఁ గరుణించి
నాసీయు యోగమునకుఁ జిక్కియున్న

11600

శ్రీనతీకుండు నేడు చెలరేగి నిక్కి
మూపులపైఁ గరముల నూఁది వెనుక
చూపుచునుండంగఁ జూచి యే నిప్పుఁ
డరయంగ నీకృప నలనాథమాని
వరకులమునఁ గల్లువారిపైఁ గాని
లేదని తెలిసి పిల్చితినన్న మిగుల

(885. యోగావిద్యాప్రదానాహాకాలముహూతానివేదకపుత్రప్రదేశకానము.)

మోదించి యామునముని సాగి మొక్కి
యిరవొండ దేవర యాయోగవిద్య
సరవిమై నాకుఁ బ్రసాదింపు మనిన
నురుతరంబై న యాయోగంబు తనదు

11610

చరమకాలమునఁ బ్రసాదింతు ననుచు
నాకాల మావేళ యాముహూర్తంబు
చేకొని యొకచిన్న చీటపై వ్రాసి
యిచ్చి నీవావేళ కేతెంచి తేని
యిచ్చెదఁ గ్రమమున నీయోగవిద్య
యని పనుపుటయును యామునేయుండు
చని రంగవిభునియాస్థానంబులోనఁ
గొలుపున్న తఱి శతకోపప్రబంధ
మలనాథమునివంశుఁ డై నగాయకుఁడు
ఓగి వినిపింపుచునుండినయంత

11620

(838. శ్రీరంగనాథసంతోషక్రమపూజానము:)

నగరేశు శ్రీపద్మనాభుని వేగ
నేవింపుఁ డని తమ్ము చేజేతఁ జూపి
యీవేళ బలుమాటు సభినయించుటయు
నది గని రంగేశుననుమతి యనుచు
మదిలోన యామునహాని చింతించి
వేవేగ నాదేవువీటికి సరిగి
నేవించి యచట వేంచేసియున్నపుడు
తమకు నాకురుకేశుతాతముందరను
బ్రమదంబుతో నిచ్చువత్రికఁ జూపి
యామాని. ముక్తికి సరిగెడువేళ

11630

యామానముచు నాడియైన బొంకుచును
గటకటా యొకపుష్పకము గల్గెనేని
యటపోవవచ్చుఁగా యని యట్ల వగచి
తనశిష్యులును దాను దడయక మగుడి

అష్టమాశ్వాసము

(887. తిరుమలై నంబినామక గురువరవై భవప్రళంస.)

చనుదెంచి రంగవాసంబున నిల్చి
శ్రీవేంకటాద్రిగోష్ఠీపురస్థలిని
యూమిధి నొప్పు సర్వేశుధామముల
స్థాపితపటుజయ స్తంభంబు లనంగ
నేపారుశిష్యుల నిద్రవై భవులఁ
ద్రెదకవందితుడై న తిరుమలనంబి

11640

మొదలై న శిష్యుల మునుకొనినిల్చి
యిటుమీఁదఁ దమమతం దీడేర్చునట్టి
పటుతరశిష్యుఁ డిప్పాటునం గల్గు
ననుచు వేదాంతవిద్యాలోలుఁ డగుచు
ఘనతరక్తి ర్నిసంకలితుడై యుండె

(888. తుండీరమండలస్థభూతపురిత్రైతవై భవము, కేశవాంశభాసుర-రామానుజార్య
(ప్రాదుభావవర్ణనము.)

దిలకించుతుండీరదేశంబునందుఁ
బాలుపుమించిన మహాపూదూ రసంగ
రాజుల్లు సగ్రహారంబు వనాగ
రాజాంశజుడు లోకరక్షణశాలి
భూసురకులజాతభూషణం బై న

11650

నాసురి కేశవాహ్వయవైష్ణవునకు
సలలితచిత్రమాంవంబున నార్ద్ర
జలజాప్తకోటితేజము సగ్గలించి
జనియించి రామానుజఖ్యాతిఁ దాల్చి

(889. కేశవాచార్యకృతపంచసంస్కారోపనయనాదివర్ణనము.)

పెనుపొందఁ గ్రమమునం బెరుంగుచు నుండె
జనకుండు పంచసంస్కారముల్ నేసి

సనుపార నుపసయనంబు నొనర్చి
యఖిలవేదాధ్యక్షుడై ననందనుని
సఖిలాగమంబులు నటఁ జదివించి
వరవై భవముల వివాహంబు సేసి

11660

పరమానురాగసంభరితుడై యుండె
నామహాయోగి రామానుజార్చుండు

(840. రామానుజాయ-కృతశాస్త్రాభ్యాసవైఖరి.)

శ్రీకృష్ణసాందీపినిగురుదృష్టాంతము.

తా మహాశాస్త్రవిద్యల నెఱింగియును
దేవకీసుతుఁడు సాందీపునియొద్ద
వేవచ్చి తాఁ జదివినరీతి నంతఁ
గాంచికినరిగి యుశరిరాజవరనుఁ
గాంచనాంబరుని శ్రీకరుని సేవించి
వరుస నచ్చో యాదవప్రకాశాఖ్యుఁ
బరఁగిన సన్యాసిపజ్జ నిచ్చులును
విదితమై యొప్పెడు వేదాంతవిద్య

11670

(841. శాంచీనగరస్థయాదవయతిప్రకటితవేదాంతశాస్త్ర పతనాది.)

చదువునో యాదవసంయమిశ్వరుఁడు
అలఘుశిష్యులకు వేదాంతశాస్త్రంబు
చెలఁగి వ్యాఖ్యానంబు సేయుచు నుండె
నాతటి నద్వైత మనువదించుటయు
ద్వైతయుక్తుల వానిఁ దరలఁగట్టుచును
అతనితోఁ జదివినయట్లుండఁ దుదకు
నతనికిఁ బ్రతివాది యగుచు వాదించు
నొసర నాసంయమియొద్ద నీరీతిఁ
బనివడి వేదాంతపఠన సేయంగ
నిరతంబు గాంచిలో నెలఁగొనియున్న

11680

అష్టమాశ్వాసము

(842. రామానుజార్చ్యవేదాంతపతనమై భవకథనము.)

పరమభాగవతులు భక్తిమీఱంగ
శ్రీరంగమునను వేంచేసి పల్కొలు
నారూఢి రామానుజార్చ్య డొక్కరుడు
ననిశంబు యాదవుఁ డనుయతియొద్ద
ననువొంద వేదాంత మధిగరింపుచును
అతని యద్వైతవాక్యంబులనెల్ల
సతులితద్వైతవాక్యములఁ గొట్టుచును
అచ్చట నున్నవాఁ డస విసి పొంగి

(843. యామునార్చ్యకృతరామానుజానుగ్రహసమాలోచన.)

మచ్చిక. యామునమాని శేఖరుడు
సతనిఁ గటాక్షింప నాత్మఁ జింతించి
ప్రతిలేని శిష్యపారంబు నేవింపఁ

11690

గాంచి కేతెంచి యక్కడకున్న శిష్యుఁ
గాంచీశుతోఁగూడఁ గదిసి మాటాడు
నయవేది తిరుకచ్చినంబినిఁ బిలిచి
దయతోడ సతనికై దండ గాఁబట్టి
దేవనాథుని మహాదేవుని సంత
నేవించి యటఁ బ్రదక్షిణము వచ్చుచును

(844. శ్రీరామానుజశరీర సౌప్తివసద్గుణాదివర్ణనము)

వలనొప్ప శేషనివాస నల్మిక
మలవడ నేవించి యాచెంత నిలిచి
తనశిష్యవరులును దాను యాదవుఁడు
చనుడెంచి యాహస్తిశైలవాసునకు

11700

వలచుట్టి రాగ యాశ్వందారు వారిఁ
 జెలియంగఁ గన్గొని తిరుకచ్చినంబి
 కవి వారిలోన లక్ష్మణసూరిపేరి
 ఘనుఁ డిటువంటియాకారఁబువాఁడు
 అన విని యట్లు వారందఱకంటె
 ఘనమైనవాఁ ఁ చక్కనివాఁడు మిగుల
 నించుబాహువులవాఁ డెట్టినివాఁడు
 కాంచనాంబరుభక్తి గలిగినవాఁడు

(845. యామనాచార్యకటాక్షమహిమ, రామానుజాయనైభవాతిశయము.)

యామనాచార్యప్రత్యాగమనము.

నలవాఁడె యనఁ గాంచి యామునాచార్యుఁ

డలలక్ష్మణాఖ్యు దయాదృష్టిఁ జూచి

11710

తావకదర్శనోద్ధారకుం డితఁడు

గావలయును దేవ కరిరాజవరద

యనుచుఁ బ్రార్థించి యాహస్తిశైలేంద్రు

మనసిజగురుని బ్రేమమున నేవించి

తిరముగా మది మెచ్చి తిరుకచ్చినంబి

కరిరాజవరదుకైంకరార్థ మచట

ననిచి శిష్యులతోడ నొనఁగూడి మగుడి

చనియె శ్రీరంగవాసమునకు నంత

నాదేవుఁ డఖిలశిష్యావృత్తుం డగుచు

సాదరుం డగుచు వ్యాఖ్యానంబు నేయ

11720

(846. చోళరాజకుమారశరీరాధిష్ఠితబ్రహ్మరాక్షసవృత్తాంతము.)

నాతఁడె జోళనాయకుని హితాత్మ

జాతుని బ్రహ్మరాక్షసుఁ డాపహింప

మంత్రవాదులు మహామహులు నేత్రేంచి
మంత్రయంత్రవసులఁ బల్కాఱు గాసించి
విడిపింపలేక నివ్వటవడి పాల్గఁ
బడి తుది యేమిటం బనికీరాకున్నఁ
దొలఁగిన చోళనాథుఁడు విచారించి
యిల మహామంత్రకు లెట లేరె యనిన
నఖిలవేదాంతవిన్యాసి సన్యాసి
నిఖిలప్రశస్తండు నిర్జితేంద్రియుఁడు

11780

(847. చోళరాజకృతబ్రహ్మరాక్షసనివారణప్రయత్నాది.)

యాదవప్రకాశాఖ్యయతివరచైథవము, తహాహ్వనము.

సతులమాంత్రకుఁ డైన యాదవాహ్వయుఁడు
సతతంబు గాంచికాస్థలి నుండు ననిన
విని రాజు పిలిపింప వేవేగఁ గదలి
తనశిష్యముఖ్యు లెంతయుఁ జేరి కొల్వ
యాదవుం డాలక్ష్యణార్థతోఁ గూడి
యాదటం జోళనాయకపురంబునకుఁ

(848. ఉగ్రతరమంత్రజపాదిపతనప్రకారము.)

జని మున్ను బ్రహ్మరాక్షసుఁ డావహిలిన
జననాథసుతునివజ్రకు నేగుడెంచి
కడగి ధిక్కారహంకారంబు లెసఁగఁ
దడయక యుగ్రమంత్రము జపింప

11740

రాజసందనగతరాక్షసుం డప్ప
డోజ దప్పక యింతయును లెక్కఁగొనక
తనరెండుకాళ్ళు యాదవుదిక్కు చాచి
యనియె నీకిట్టి యహంకృతి యేల

(848. బ్రహ్మరాక్షసకృతప్రశ్నక్రమము.)

నిను నెఱుంగుదు నోరి! నీవు జపించు
మను నెఱుంగుదు నోరి మామకంబైన
జననంబు నెఱుంగుదు చల మేటి కిప్పుడు
వనరక తలగు మివ్వల కుండ కనుచు
నాతటి నీవు మహామాంత్రికుండ
వై తేని దొంటి నీడై నపుట్టువును

11750

వినుపింపు తానైన విశదంబు గాఁగఁ
దనపూర్వజన్మమంతయు నెఱింగింతు
తొలఁగు నీచేతఁ బోదు నె పట్టిచలము
వలవ దిచ్చో నుండవలదు పొమ్మనిన
అన విని యాదవుం డనుపందివిప్ర
మనుజాసనునితోడ మఱియు నిట్లనియె
నైన నీదగు తనదైనజన్మంబు
పూని వచింప నీపోవుచందంబు
వినుపింపు మనిన నవ్వేళ యాదవుని
గనుఁగొని పలికె రాక్షసుఁ డేపు మిగిలి

11760

(849. బ్రహ్మరాక్షసవణికాయాదవయతిపూర్వజన్మవృత్తాంతము.)

యోరి యాదవ విను మొగి నీవు మునుప
ఆరయ మధురాంతకౌగ్రహారంబు
కడ నొప్పు ఘనతటాకముకట్టమీఁద
నుడుమువై యుండుదు వొకపుట్టలోన
సారీతి నుండి సర్వావసీ స్థలుల
పారును బరుషగా వచ్చునత్తఱిని
శ్రీవేంకటేశ్వరు నేవింపవచ్చు
శ్రీవైష్ణవాళి భుజింప నచ్చోటఁ

అష్టమాశ్వాసము

జిందినమెదుకులు చెలువార మొసంగి

తందులకతన నీవందితి విట్టి

11770

(851. యాగపంత్రప్రంశదోషప్రాప్తహీనజన్మక్రమకథనము.)

జననంబు తనపూర్వజన్మంబు వినుము

మునుపు దాఁగ్రతువు ప్రేముడిఁ జేయఁ బూని

పటుమంత్రతంత్రలోపము సేయ వచ్చె

నిటువంటిపుట్టు విం కేమిటం బోను

ఇలనెల్ల నీడేర్ప నేతెంచినట్టి

యలమహాత్ముండు శేషావతారుండు

సనుపముండై న రామానుజార్జ్యండు

తను నేగు మనిన నీధరణీశసుతుని

విడిచి యీపుట్టువు విడిచి ముక్తికిని

నడచెద నంచు గ్రన్నవ లేచి వచ్చి

11780

యాదట రామానుజాచార్యవర్య

సాదపద్మములపైఁ బ్రణమిల్ల పొగడఁ

(852. రామానుజార్జ్యరచితబ్రహ్మరాక్షసనిరాసనక్రమము.)

తన్నిగఁమననిశ్చయప్రకారాది.

గనియాదవుండు భూకాంతండు నట్ల

యనుమని వేఁడ రామానుజార్జ్యండు

భూవిభుసుతుఁ బాసి పొమ్ము నీ వట్ల

పోవు నందులకు నిష్పడు గుఱు తొకటి

యెసయంగ నిందట కెఱుంగంగఁ జూపి

చనుమన్న బ్రహ్మరాక్షసుండు మోదించి

యాయున్న రావి యాయతశాఖ విఱిచి

పోయెద నని చెప్పి భూపాలసుతుని

11790

వదలి యాచెంత నశ్వత్థంబునందుఁ

బాదలిని యొకమహాద్భుతశాఖ విఱిచి

రామానుజుని పరిగ్రహవిశేషమునఁ
దా ముక్తిపదము నిత్తఱిఁ బ్రవేశింతు

(853. చోళరాజకృతరామానుజపూజాక్రమము, ఉత్తమద్రవ్యసమహారీతి.)

నని చెప్పి యరిగిన నాలక్ష్మణార్జుఁ
గని వెఱఁ గంది యాకాంతఁ డెంతయును
ససయంబు వినుతించి యాదపునెదుట
వినుతవస్తువుల బల్విడిఁ బూజ సేయ
రామానుజుండు తద్రుచ్యవస్తువులు
తాము గైకొనక యాదపునకు నిచ్చి

11800

(854. కాంచీనగరప్రాప్తిక్రమము, యాదవయతికృతవేదాంతాపాభాక్రమము.)

జగతీశు వీడ్కొని నయమితోడ
మగుడఁ గాంచికి వచ్చి మఱియొకనాఁడు
అనురాగమున లక్ష్మణార్జుండు చెలఁగి
యనువొందఁగాఁ దల యంటుచునుండు
యాదవుం డుప్పొంగి యఖిలశిష్యులకు
నాదట వేదవాక్యం బెన్ని యొకటి
జలజనికాశలోచనయుగళంబు
గలిగినయట్టి శ్రీకామినీభుని
వనచరానవర్ణ వలితాక్షయుక్తుఁ
డనుచు నీరీతి నపార్థంబుఁ జెప్ప¹

11810

Note 1 :-తస్యయథా కప్యాసంపుండరీకమేవమక్షిణీః[ఛాందోగ్యోపనిషత్ 1,6,7.]

శ్రీరామానుజార్చ్యప్రతిపాదిత వేదవాక్యస్వీరస్యాథాక్రమవర్ణనము;—

కపిస్తాద్దిత్యఃకం పిబతి కీరణై రిత్వపి కపిః
గభస్తీత్యామ్నాతస్స కపిరమునాస్తం యదిహ తత్ ।
ప్రతీమః కప్యాసం దివసకరతేజోవికసితం
సుపద్మం శ్రీమత్త్వాదగణి భగవచ్ఛ్రురుపమా ॥

అష్టమాశ్వాసము

(855, రామానుజమహా శేదపణానము.)

విని యది చెవులకు వేడియెయున్న
ససయంబు వగచు రామానుజార్జునకుఁ
గన్నుల బొప్పముల్గొమ్మ నం దొక్క
కన్నీటిబొట్టు దిగ్గన జాతీ వచ్చి
యప్పు డాయతితోడ యందుఁబైఁ జింది
నిప్పు సోకినరీతి నెరయంగ నులికి
తలయంటుచున్న యాతనియాసనంబు

(856, యాదవయతికోసకార్యాదిక్రమపణానము.)

తలయెత్తి చూచి యాదవుఁడు కోపించి
తనయొద్దఁ జదువ కింతటినుండి నీవు
చను మెట్లకై న నిచ్చట నుండవలవ

11820

దన విని రామానుజార్జుఁ డవ్వేళ
మనమునఁ జెలఁగి దుర్మద మింక వినఁగ
వలదు న న్నీ సహవాసంబు సేయ
వల దని మాన్వె నీవరదుండ యనుచుఁ
దనయింటి కరిగి మాతకు నివ్విధంబు
వినుపింపఁ దనయుని వీక్షించి పలికెఁ
జాలు ముందర నీవు చతివినచదువె

(857, కాంచీనగరవాసితిరుక్కచ్చివంశినామకగురువరక్షభాషము.)

యాలస్య ముడిగి, శ్రీహస్తిగిరీంద్ర
దాసవాంతకున కెంతయుఁ బరమాప్తుఁ
డైన సర్వోత్తము సఖిలపావనుని

11830

దేవతాసము సలతిరుకచ్చినంబి
సేవించి యాసతిచ్చినవాక్యసరణి

నలవరింపుచునుండు మనసె డెందమునఁ
దిలకింపుచును వచ్చి తిరుకచ్చినంబిఁ
గని మ్రొక్క తనవచ్చక్రమము తెల్లముగ
వినివించి నా కెద్ది వెఱ వని యనినఁ

(రామానుజకృతశ్రీవరదరాజతీర్థానమపణాణాద్వైకర్యప్రకారము.)

దెలిసి యెంతయు మెచ్చి తిరుకచ్చినంబి
యలలశ్మణార్యున కనియె నింపొదవ
ననిశంబు దేవరాయనికి నీచేర్వ
మొసయుశాలాకూపమున నలిలములు

11840

ముదమున నర్చనంబున కొకబిందె
డొదవ దెమ్మనుచు నియోగించుటయును
ననయంబు చెలంగి తోయంబు కైంకర్య
మొనరింపుచుండ శ్రీయుతుండు నాకరణి
నాయాదవుని బాసి హస్తశైలేంద్రు
తోయకైంకర్యంబుఁ దొడరిసేయుచును
ననురక్తి నున్నవాఁ డని విని మదిని

(859, యామునాచార్యకృతమహాపూణాఖ్యగురువరప్రేషణము.)

ననయంబు రాగిల్లి యామునేయుండు
పొదరి శిష్యుని మహాపూర్ణుని బిలిచి
సదయుడై కాంచికాస్థలి కేగి నీవు
నచ్చటిరామానుజార్యవర్యునకు
మచ్చిక నీస్తవమణి వినుపింపు
మతం డెందునిల్చిన నచ్చోట నిలిచి
సతతంబు నీవిది చదువుమటంచుఁ
బనిచిన చని గురుపదపద్మములకు
వినతుడై కాంచికి వేవేగవచ్చి

11850

అష్టమాశ్వాసము

వరదరాజున కనవరత మంబువులు
కరమర్థితోడ లక్ష్మణ దేశికుండు
కొనివచ్చుతోవ నెక్కొని యామునేయ
ముని వచించినస్తోత్రములు నచించుటయు

11860

(880. ఉత్తమస్తోత్రశ్రవణానందక్రమము. యామునాచార్యపదాశ్రయణాసక్తి
ప్రారుభావావక్రమము.)

నది విని రామానుజార్యుఁ డెంతయును
ముగమొంది యమ్మహాత్మునకు వందనము
సవరించి యమ్మహాస్తవమణి యిట్లు
సవరించిపట్టి యాచార్యుఁ డెవ్వఁడు
అస విని యపుడు మహాపూర్ణుఁ డతని
కనియె నీనుతి యామునార్యశేఖరుండు
యొనరించె నమ్మహాయోగిపుంగవుండు
మునుకొని శ్రీరంగమున నున్నవాఁడు
అనిన రామానుజుఁ డనియె నన్నిప్పు
డసఘాత్య యాయామునాచార్యవర్యు

11870

పాదంబు లాశ్రయింపంగఁజేసెదనె
నీదయ నామీద నిగుడించి యిప్పు
డనుటయు మెచ్చి మహాపూర్ణుఁ డట్లు
యొనరింతు రమ్మని యొడఁగూడఁ బలికి

(881. యామునాచార్యపరమపదస్రాష్టిక్రమము. రామానుజమహాభేదసంతాపాది.)

యారామ సోదరు నపుడు దోకొనుచు
శ్రీరంగమునకు వేంచేసి కావేరి
దరి చేరఁజోయి యత్తఱి బురిలోన
నరుదై నకలకలం బైన నాలించి
యరుదెంచువారల నరసిన లోక
గురుడైన యొకముని గురు శేఖరుండు

11880

చనియె నై కుంతవాసమునకు ననిన
విని మూర్ఖుఁ జెంది యుద్వీగ్ధులీ వ్రాలి

(882. రామానుజార్యకృతయామునాచార్యదివ్యవిగ్రహసేవాప్రకారము.)

పొరలుచుండిరి మహాపూర్ణుఁ డవ్వేళఁ
దిరమొందు ధీరతఁ దెలిసి పల్కాణు
భూమిపై నందఁడ పొరలుచునున్న
రామానుజార్యుఁ చేరఁగఁ బోయి తెలిపి
యతనిదోకొని వేగ నరిగి కావేరి
నుతటంబునం గడు సొంపారుచున్న
యామునాచార్యుని యమలవిగ్రహము
వేమణు సేవించి వెఱఁగందుచున్న

11890

మునుప నాయామునమునిలోకనాథుఁ
డనువొందఁ బట్టిన వ్యాఖ్యానముద్ర
యడలకు మిఁక సకలార్థముల్ నీకు
నెడవక యీవేళ నిచ్చితి మనిన
ననువున విడువ రామానుజార్యుండు
కని వెండియును నమస్కారంబుఁ వేసి

(883. కాంచీనగరప్రాప్తిక్రమము, హరికైంకర్యనిరత త్త్వైకైశ్వరీకథనము.)

యామునాచార్యపాదాబ్జముల్ చేరి
యామానిచే సకలార్థంబుఁ దెలియు
వచ్చిన నీగురువరుఁ డను నిట్లు
చెచ్చెర నెడనేసి శ్రీరంగవిభుఁడు

11900

ప్రల్లదంబున సిగ్గుపడక యే నింకఁ
జెల్లఁబో యేమని సేవించు ననుచుఁ
బంచిన నగలఁ జొప్పడుచు నాపెరియ
సంబికి మ్రొక్కి విన్నపముఁ గావించి

అష్టమోశ్వాసము

శ్రీరంగనాథుని నేవింపకపుడు
భోరునఁ గాంచికీఁ బోయి యహ్వోట
మనసిజగురునకు ముచ్చిక ముచుప
నొసరించి కైంకర్య మొనరిపుచుండె

(884. తిరుక్కచ్చిసంపిగురుసరకృతహస్తీగిరిసాగ్రప్రభకానాప్రకారాది.)

నలవడ నిక నిశ్చితార్థంబులెల్లఁ
దెలిసెద నని నిచ్చి తిరుకచ్చిసంబిఁ

11910

గనుఁగొని పాదపద్మములకు వ్రాలి
వినవె యాకరిగిరివిభవచెలికాఁడ
తలఁపులోఁ గొన్ని యర్థంబు లీవేళఁ
దలఁచితి యే న్నిల్లు తలఁచితిసనుచు
శ్రీకాంతుఁ డగుహస్తీఖిరశేఖరున
కేకాంత మగునట్టియెడ విన్నవించి

(885. శ్రీహస్తీగిరిసాగ్రత్యాగ్రాధనసదుపచారాదిసమపజాణక్రమము.)

పూసికమీట నాపుండరీకాక్షుఁ
డానతిచ్చినరీతి నానలీనలయు
నన విని యట్లకా కనుచు నయ్యోగి
యనువొంద మూఁపుపై యాలవట్టంబు

11920

హరి విహరించు దేహపువేడయందు
సిరిమించఁ జేర్చుచుచ్చె లననొప్ప
నురుతరాయతథవళోర్ధ్వపుండ్రంబు
కరమొప్పు బచ్చల కనకపొంగళ్ళు
సలలితనస్త్ర భూషణజాలములును
మలయపొంపులతిరుమణివడంబులును

నలర నేకాంతపాయన మారగించి
యలహ స్తిశైల నాయకుఁ డింపుతోడ
నేకాంతమున నున్నయెడ నేగి నిలిచి
చేకొని వీననఁ జెన్నార విసరి

11930

(888. రామానుజవిషయకప్రాధాన్యము.)

యువచార మొనరింపుచున్న నాయోగి
కృపఁజూచి యాహ స్తిగిరినాథుఁ డనియె
నొనరంగ విన్నపం బొకటి మా కిప్పు
జొనరింపఁదలఁచిన ట్లున్నాడ వీవు
కలదె యేమైన నిక్కము సెప్పు మనిన
నలవరు దనకు నిట్లని విన్నవించె
స్వామి ! తావకపదాసక్తుఁ డై నట్టి
రామానుజుండు గౌరవము దీపింపఁ
దలపులోఁ గొన్ని యర్థంబులు దలఁచి
నలువొంద మీకు విన్నపము గావించి

11940

యిరవొంద మీ రాసతిచ్చినసరణిఁ
దిరుగంగఁ దనతోడఁ దెలుపుమటన్న
నావిన్నపమ్ము నేయఁగఁబూనినాఁడ
నీవేళ నవి యాన తిమ్ము నావుడును
చిన్నారిమోముపైఁ జిలునవ్వు నెరయఁ
గన్నుగొనల నిండి కరుణ దైవాట
నేవింపుచున్న కాంచీపూర్ణతోడ
నావేల్పురాయఁ డిట్లని యాసతిచ్చె
నతఁ డెఱుంగనియట్టి యర్థము ల్లలవె ?
యతఁడు సర్వజ్ఞఁ డీయవనిలోపలను

11950

అష్టమాశ్వాసము

(887. సత్సంప్రదాయస్థానవిషయకప్రాధాన్యాప్రకారము.)

ఇటువలె దాను నీయిందటకరణి
 సతీయింపఁగాఁ గోరి నను వేడినాఁడు
 ఐన నే మయ్య రామానుజార్జ్యండు
 తా నాత్మలోపలఁ దలఁచునర్థమ్ము
 లెవ్వరు తనగురు డెద్ది యుపాయ
 మెవ్వఁడు పరతత్త్వ మెద్ది సన్మతము
 అని యెన్ని నాఁడు మహాపూర్ణగురుడే
 తనగురుం డలప్రపదనముపాయంబు
 తత్త్వంబు నేను సద్వైతంబ మతము
 తత్త్వార్థ మిది ప్రపదనమున కరయు
 సంతిమస్మృతి వల దని చెప్ప మనిన
 సంతట నరిగి రామానుజార్జ్యనకు
 నావిధం బంతయు నానతిచ్చుటయు
 భావించి యాశ్చర్యపడి ముద మంది
 చెలుపుమీఱంగఁ గాంచీపూర్ణపాద
 ముల వ్రాలి యమ్మహాముని సమ్మదమున
 సలమహాపూర్ణుని నాశ్రయింపంగఁ
 దలఁచి డెందమున సంతస మిగురొత్తఁ

11960

(888. రామానుజశృతశ్రీరంగయాత్రాప్రకారము. మధురాంతకనగరప్రాప్తిక్రమము.)

మహాపూర్ణాశ్శ్రిగురువరసంమేళనము.

బరువడి శ్రీరంగపట్టణంబునకు
 నరుగుచు మధురాంతకాగ్రహారమున

11970

Note :— కాంచీ శ్రీ వరదరాజప్రదత్తప్రత్యుత్తరక్రమము:—

“ అహమేవ పరం తత్త్వం దశఃసం భేదమేవ చ ।
 ఉపాయేషు ప్రపత్తిస్యాదంతిమస్మృతివిజ్ఞానమ్ ॥
 దేహానసానమోక్షం చ మహాపూర్ణాణాం సమాశ్రయమ్ ॥ ”

నలసి తటాకనాయకుఁ డను నచటి
జలజలోచనునివాసముఁ జేర వేగి
దై వయోగమున నత్తటి మహాపూర్ణుఁ
డావేళ పకుటంబుఁ డై యేగుడెంచి
యిటవీరాదఁ దను గాంచి యీడేర్తు ననుచు
నటవచ్చివచ్చి యూహాగిమందిరమున

(889, రామానుజకృతప్రార్థనాప్రకారము, కాంచీక్షేత్రవైభవకథనము,)

నున్నట్టి యాదేశికోత్తముఁ గాంచి
వెన్నెలఁ బొడఁగన్న వెన్నెలపులుఁగు
నరవి భానుని గన్న జలజంబుకరణిఁ
గర మర్థి పాదపంకజముల వ్రాలి

11980

యున్న రామానుజు నొగి గొంగిలించి
కన్నీరు దుడిచి యంగములెల్ల నిపుర
నామహాపూర్ణున కాలక్షృణార్ధుఁ
డామోద మొసంగ నిట్లని విన్నవించె
నుపదేప్త మగుచు హితోపదేశంబుఁ
గృహజేసి నను గటాక్షింపంగవలయు
నన విని శ్రీకాంచి యల్లదే యింక
ననతిదూరము మన మటఁ బోయినపుడు

తేవగూఁ బుణ్యకోటిచ్చాయ నచట
దేవనాథునిసన్నిధిని సకలములు

11990

నలయామునాచార్యు నన్నియు మీరు
తెలివిమీఱఁగఁ బ్రసాదించెద రనినఁ

(890, యామునాచార్యదృష్టాంతకథనము, దేహానిత్యత్వప్రదళకావము,)

ద్యయమంత్రాధోకశజేత్రమము,

గటకటా మున్నెఱుంగరె యామునార్యు
నటఁ బోయి కనియెద మని పోయినపు

అష్టమాశ్వాసము

జేమయ్య దేహంబు లెన్న నిత్యములె
యీమెయి మీ రానటిత్తురె యిప్పుడు
కృపనేయు మనిన నాకృతి లక్షణునకు
నపు డారమాపతి యగ్రభాగమున
వకుళమూలమున నాశ్వేందారుమదిని
ప్రకటించి గురుపరంపరమూలమనువు

12000

ద్వయముఖ్యములను సర్గముతోడఁగూడ
దయనేసి రామపోదరున కిట్లనియెఁ
దొలుత రాముఁడు భరతునకుఁ బాదుకల
నిలఁ బ్రోవఁ దా నిచ్చి యేగినకరణి
నారీతి నను బ్రోవ యామునేయుండు
సారంబు లగు తమచరణపద్మములు
మనుమణియునుగూడ మాయందుఁ బెట్టి
మునుకొని యరిగిరి ముక్తి భూస్థలికి
సామంతమునకు పాచ్యంబై నదాని
బ్రేమమై నీకుఁ జూపెద రమ్మటంచు

12010

(871. రామానుజార్చ్యప్రత్యేగమసము.)

నంచితంబుగ లక్ష్మణార్చ్యండుఁ దాము
గాంచికి నేతెంచి కాంచీపురీశు
నతిభక్తిఁ గాంచి రామానుజార్చ్యనకు
మతివెన్న పేడె తన్నంత్రవాచ్యండు
అనుచు నానతియిచ్చి యాటుమాసంబు
లనురక్తి శిష్యుతో నచ్చట నుండి
సకలహితోపదేశములు ఛాత్రునకుఁ
ప్రకటించుచుండె న్నాపై నొక్కనాఁడు

(872. మాపజలాహరణగురుపత్ని విషయకవృత్తాంతము)

తమదేవి రామసోదరునిదేనియును

గొమరారఁ జని యొకకూపంబునందు

12020

సారిది సీతను జేదంచును జేదకుండ

లిరువుర నొరయ నయ్యెడ లక్ష్మణార్ద్ర

కాంత కులంబులక్రమ మేర్పడించి

కాంతాభమునఁ జేతికలశంబుఁ గొట్టి

తనయింటి కరిగె నత్తటి మహాపూర్ణ

వనిత యేతెంచి యవ్వడువు చెల్వ్వసకుఁ

డెలిపిన నాలోకదేశికుం డాత్మ

సలికి యొక్కడ వైష్ణవావచారంబు

వచ్చునో యని శిష్యవరుతోడఁ జెప్ప

కచ్చోటు వాని చయ్యన రంగపురికిఁ

12030

(873. శ్రీరంగనగరప్రాప్తిక్రమము. నిజాగమనకారణకథనము.)

జనియె నామై ననుష్ఠానంబు సేసి

యనుర క్తితోడ రామానుజార్ద్రుండు

చనుడెంచి గురునివాసమునకు సరిగి

యనువొందుభక్తి నిజాచార్యునడుగఁ

గోరీ యచ్చోట డెలకొనియున్నవారు

శ్రీరంగమునకు వేంచేసిరి యనిన

నాతోడఁ బిల్చి యూనతియొక యిట్టు

లీతటి నదుగుట కేమికారణమొ ?

యన విని వారు మహాపూర్ణగురుని

వనిత మీవనితయు వాకిటిబావి

12040

జలములు చేదంగఁ జని చేదంచున్న

బలువిడి నొండొరుభాండము లోకఁ

అష్టమాశ్వాసము

దమకుండ మీకుండ తాఁకుటెట్లనుచుఁ
దమకించి యాభిజాత్యంబులు దలఁచి
గ్రక్కన మీమొమ్మ కనలి చేకుండ
వ్రక్కలు నేయు నవ్వడుపు దా నెఱిఁగి

(874. శ్రీవైష్ణవాపచారభీతికథనము. సదుపాయాలోచనాది.)

కలఁగి మిక్కిలి దమకాంతఁ గోపించి
యలుకుచు శ్రీవైష్ణవాపచారంబు
లొనఁగూడు నిచ్చోట నున్న నిం కనుచుఁ
జని రన్నఁ గనలి లక్ష్మణదేకుండు

12050

నేమిసేయుదు నింక నియ్యవచార
మేమిటం బెడఁబాయు నిట్లు రాఁదగునె
యరయంగఁ బ్రతికూల యగుభార్య విడుచు
టిరవొందఁగా శాస్త్రహితమే తలంపఁ
జెనఁటియైనట్టి సంస్మృతి యింత రోఁత
యని యాత్మ నొకయుపాయంబుఁ జింతించి

(875. రామానుజార్యస్వీకృతసన్న్యాసాశ్రమక్రమవర్ణనము.)

యనురక్తిఁ దనదేవి నటఁ బుట్టినింటి
కనిపెడుకై వడి ననిపి గొబ్బునను
జెన్నొందు నాహస్తిభిరమందిరుని
సన్నిధానంబున జనులెల్ల వినఁగఁ

12060

దక్కక సోదరీతనయు దాశరథి
దక్కఁ దా నకలబాంధవుల డించితిని
అని హస్తైలనాయకునిచే సర్వ
జనులు నన్నుతి నేయ సన్న్యాస మంది
తనగురుం డగుహస్తీధరణీధరేశు
ననుమతి మతమున కరుదెంచినంత

నాశ్రితసురభూజ మగువేల్పుచేత
నాశ్రమస్వీకార మలవడం జేసి

(876. రామానుజార్యమహావైభవరీతివర్ణనము,)

యలలత్కణాచార్యుఁ డని సర్వజనులుఁ
బలుక రామానుజభక్తమందారు
చెలియలికొమరుఁ డాశ్రితపారిజాత

12070

మలఘుప్రతిష్ఠితనగళ మైసట్టి
సలితగురుఁడు దాశరథి యవ్వేశఁ
దను నొందు దక్కంగఁ దక్కివబంధు
జనఁడు డించితి వని సన్న్యసించుటయు
విని యమ్మహాత్ముఁ డెవ్వధి నన్ను విడువ
ననియెఁ గృతార్థుండ నైతిఁ బొమ్మనుచు

(877. శ్రీవత్సచిహ్నిఖ్యగురుపరప్రాచుభావావక్రమము,)

నాసమీమునఁ గూర్చాగ్రహారమున
భాసిల్లు లోకై కపావనమూర్తి
యలసర్వనేత్రునియంశమై మిగులఁ
జేలువారు శ్రీవత్సచిహ్న దేశికుని

12080

ననురక్తిఁ దోకొని యతఁడును దాను
జని కాంచినున్న లక్ష్మణమానివర్యు
సేవించి పాదరాజీవయుగ్మంబు
తావిఁ జొక్కుచు షట్పదంబులై వ్రాలి
కృపచేసి మముఁ గటాక్షింపంగవలయు
నిపు డని వినుతింప నెంతయుఁ బ్రీతిఁ
బంచసంస్కృతులుఁ జొప్పడఁజేసి వారి
కంచితపరమరహస్యంబు లొసఁగి

శరధిగంభీరు దాశరథి గూరేశు
గురుని నిర్జితదేవగురుని నెంతయును

12090

(878. శిఖాయజ్ఞోపవీతత్యజనాయుక్తత్వప్రతిపాదనము,)

త్రేముడి నేసి రాప్రియశిష్యవర్యు
లాహకానిచంద్రుని యఖిలనేనలను
రమణః జేయుచు నంతరంగులై యుండి
రమలవిద్యామనోహరమూర్తు లగుచు
నంత యాదవమాత యుత్పజ్ఞః జూచి
యెంతయు వగచి నీ కిట్లుండఁ దగునె ¹
యఖిలకర్మములకు నధికార మొసఁగు
శిఖయు జన్మిదమును జెల్లఁబోవిడిచి

Note 1:- యాదవప్రకాశకృతయతిధమకాసముచ్చయే సన్న్యాసలక్షణప్రకరణే:-

“త్రిదండం వైష్ణవం లింగం విష్ణాణాం ముక్తిసాధనమ్ |
నిరూపణం సవకాధమాణామితి వేదానుశాసనమ్ ||
త్రిదండముపవీతం చ వాసః కౌశీనవేష్టనమ్ |
శిష్యం కవచమిత్యేతత్ బిభృయాద్యావదాయుషమ్ ||

హీనో యజ్ఞోపవీతేన యది స్యాత్ ధ్యానభిక్షుకః |
తస్య క్రియా నిష్ఫలాః స్యుః ప్రాయశ్చిత్తం విధీయతే ||
గాయత్రీసహితానేవ ప్రాజాపత్యాకా సమాచరేత్ |
పునః సంస్కారమాహృత్య ధార్యం యజ్ఞోపవీతకమ్ ||

ప్రధార్యం తాససంస్కారం వైష్ణవం మునిభిఃస్మృతమ్ |
సవాశ్రమేషు వసతాం స్త్రీ శూద్రాణాం ద్విజోత్తమః ||
ఉపవీతం త్రిదండం చ పాత్రం జలపవిత్రకమ్ |
కౌశీనం కటిసూత్రం చ స త్యాజ్యం యావదాయుషమ్ || ”

యీమెయి నుండుట యిది శాస్త్రహితమె
రామానుజార్యగారవమున నీవు

12100

(879. తత్ప్రయశ్చిత్తవిషయనిర్ణయాది.)

నురుగతి శిఖయు యజ్ఞోపవీతమును
ధరియింపు మనిన నాతల్లి నీక్షించి
దండి నిన్నా త్కేకదండినై యిట్లు
లుండితి శిఖయు యజ్ఞోపవీతమును
నేరీతి ధరియింతు నివి పూనుకొఱకు
నారయ నింకఁ బ్రాయశ్చిత్తముగను
వలగొనవలయు భూవలయుంబు తనకు
బలము లేదని యార్తిఁ బడి కను మూయఁ
గలలోనఁ జనుదెంచి కరిరాజవరదుఁ
డిలచుట్టి రాకున్న నేమయ్య వలదు

12110

(880. రామానుజార్యప్రదక్షిణవైభవము. యాదవప్రకాశసన్న్యాసుఁడౌప్రీతమకథవము)

రమణతో నీవు మారామానుజార్యఁ
దమకంబు డిగ్గి ప్రదక్షిణం బొకటి
చేసిన భూప్రదక్షిణము సాంగముగఁ
జేసినవాడవేఁ జెప్పినకరణి
నొనరించి లక్ష్మణార్యునియొద్ద నాతఁ
డొనరించు సన్న్యాస మొనరింపు మనినఁ
గల మేలుకాంచి యక్కల విశ్వసింప
కలకాంచిపూర్ణుని నావేశఁ గాంచి
యీదెఱం గంతయు నెఱిగించి మీర
లీతెఱం నిభృతై లహేమాంబరునకు

12120

నెఱిగించి యతఁ జానతిచ్చినరీతి
నెఱిగింపవలయు నా కిటమీఁద ననినఁ

అష్టమాశ్వాసము

(881. శ్రీనరదరాజస్వప్నవృత్తాంతకథనము. రామానుజసేవాప్రజామము.)

దడయక శ్రీహస్తీధరణీశు నట్ల
నడిగి యేతెంచి యిట్లనియె నాఘనుఁడు
జలజలోచనుఁడు నీస్వప్నంబునందు
నెలమితో మును పానతిచ్చినకరణి
నవరింపు మనియెఁ దొంచక యని యనిన
వివరించి యంతయు వెఱుఁ గందుకొనుచు
యాదవుఁ డరిగి రామానుజహాని
పాదపద్మములకుఁ బ్రణమిల్లి పొగడి

12180

(882. యాదవప్రకాశప్రాప్తపునరుపనయనక్రమము.)

త్రిదండధారణాది.

నేవించి వడిఁ బ్రదక్షిణముగా వచ్చి
యీవిధం బంతయు నెఱిగింప నతఁడు
కరుణ దైవాఱ లక్ష్మణదేశికుండు
నురుతరం బైన వేదోక్తమార్గమున
నయమారఁ బునరుపనయనంబు నేసి
యయకరం బగు త్రిదండాశ్రమం బొనఁగి
యతని గోవిందనామాంకితుం జేసి
యతులితసకలరహస్యంబు లొనఁగి
నిజశిష్యుగాఁగ మన్నించి యచ్చోటఁ
ద్రుజగంబు లెఱుఁగ వర్తిలుచుండె నంత

12140

యామునాచార్యపాదాసక్తమతులు
రామానుజార్య చర్యలు విని యలరి

(883. శ్రీరంగప్రవేశావశ్యకతానిరూపణము.)

శ్రీరంగమున రంగశేషపర్యంకుఁ
జేరి విన్నపములు చేసి యగ్గించి

రామానుజుండు దర్శనగురుం డగుచు
నావొని యెల్లపుడు నిచ్చట నుండవలయు
నన విని రంగనాయకుండు సంతసము
మునుకొని శ్రీనాథమనివంశుఁ డైన
రంగనాయకుని చేరఁగఁబిల్చి మిగుల
సంగవింపుచుఁ గాంచి కరిగి వేవేగ

12150

ననువొంద నేయుపాయంబున నైనఁ
గొనిరమ్ము లక్ష్మణగురుని నిక్కడికి

(884. గురువరగానవైభవప్రదశానాది.)

నన విని ప్రణమిల్లి యాగాయకేశుఁ
డనురక్తిఁ గాంచికి నరుదెంచి యంత
వరదుండు పరిజనవై భవస్ఫూర్తి
యరుదారఁ గొలుపున్నయత్తటి వచ్చి
ఘనమైన తనదివ్యగానంబు సొగయ
వినుపించి యానాదవేదిఁ జొక్కింప
వలనుగా మెచ్చి యావరదుండు కొంక
వలదు వేడుము నీకు వలయు నర్థమ్ము

12160

లన విని రామానుజార్చుని నాకు
పనమాలి వరద యీవలయు నావుండును
వరదుం డీతఁడు దక్క వలయునర్థంబు
లరుదార నిచ్చెద ననిన గాయకుండు

(885. శ్రీరంగనగరప్రాప్తిక్రమము.)

రామావతార వారకరెండుమాట
లీమెయి మీ రానతీ నెట్లు వచ్చు
ననిన నేమరితి మే మప్పడే యనుచుఁ
గనకాంబరుండు లక్ష్మణమానివరుని

అష్టమాశ్వాసము

నిచ్చినఁ బొంగి రంగేశుగాయకుఁడు
మచ్చికతోడ నమ్మానిఁ దోకొనుచు

12170

శ్రీరంగమునకు వేంచేయు నవ్వేళ
శ్రీరంగవతి తననీనానితోడఁ
బరమభాగవతులు పరిచరజనము
నరుదార నెదురుగా ననిపి పెండియును
నామకాని తమకడ కరుదెంచువేళఁ
బ్రేమమై నెదు రేగి పెక్కుచందములు

(886. శ్రీరంగనాథాజ్ఞాప్రకారకథనము.)

ముదమున నడుగుఁదమ్ములఁ బ్రసాదించి
తుదలేనివేడ్కతోఁ దోకొనివచ్చె
నాలక్ష్మణార్జుండు సఖిలభాగవత
జాలంబుతోఁగూడఁ జనుదెంచి భక్తి

12180

శ్రీరంగనాథుని చెలువంబు కన్ను
లారంగ మఱియు నందంద నేవిన
నారంగవిభుఁడు రామానుజాచార్యుఁ
జేరంగఁ బిలిచి మచ్చికనేసి నీవు
నొగి నేనె పాలింపుచున్న విభూతి
యుగము నీకిచ్చితి నొకకొఱలేదు
పన్ని మామకగృహసరికరాదులకు
నన్నిటికిని గర్త వై యుండు మనివ
నాయెడ రంగనాయకుని దివ్యాజ్ఞ
త్రోయక యమ్మానితోయజలరణి

12190

(887. రామానుజార్యస్వీకృత శ్రీరంగమందిరధర్మకత్తృకత్వక్రమము.)

తత్పరిపాలనవైఖరి.

నిఖిలేశుఁ డగురంగనిలయుకోపెలకు
సఖిలంబునకు గర్తయై తాను నిలిచి

యగు ననువారల నగు నంచు మెచ్చి
తగ దనువారలఁ దగ దంచుఁ దిగిచి
యామీఁద నిజశిష్యుఁ డగునకలంక
భూమీశుఁ డనురాజపుంగవు నొకని
నారంగపురమున కధికారిఁ జేసి
శ్రీరంగవతి నమంచితవై భవముల
శిష్యులైకంటెఁ దా నినుమడి గాఁగఁ
దప్పక నడుచుచందంబు నేయించి

12200

(888. యామునాచార్యకథితతత్త్వాశోకపదేశక్రమము.)

యట నొక్కనాఁడు మహాపూర్ణగురుని
బటుభక్తి నేవించి పదముల కెరగి
యనురక్తి మీకు నయ్యామునాచార్యుఁ
డొనరంగ నుపదేశ మొసంగినయట్టి
ఘనరహస్యము లింకఁ గలిగినఁ దనకుఁ
జనువు మీఱంగఁ బ్రసాదించవలయు
నన విని యతిపూర్ణుఁ డాయామునేయ
ముని యొసంగినయర్థములు మునుమున్నె
కల వెల్ల నీ కలకాంచిలోసలనె
తెలిపితి మిందు సందేహంబు లేదు

12210

అని తమసుతుని రామానుజార్యునకు
వినుతశిష్యుని జేసి వెండియుఁ బలికె
యామునహానిరహస్యముల్లోన్ని
ప్రేమమై తెంతయుం బ్రయశిష్యులై న

(889. గోష్ఠీపురక్షేత్రయాత్రాప్రకారము.)

యలతిరుమలనంబి కలదామధరుని
కలగోష్ఠిపూర్ణున కనఘుఁ డై నట్టి

అష్టమాశ్వాసము

యలరంగనాథ గాయకునకు నెలమిఁ
దెలిపినా రవి నీవు దెలిసికొ మ్మనిన
ఘనమైన. శిష్యసంఘముతోడగూడ
ననురక్తి రామానుజాచార్యుఁ డంత

12220

శ్రీగోష్ఠిపూర్ణుని నేవించుకొఱకు
శ్రీగోష్ఠిపురికి వేంచేసి యాగురుని
గని భక్తి పాదపంకజముల వ్రాలి
మనమార నలచరమశ్లోకమునకుఁ
జనునర్థ మెద్ది ప్రసాదించవలయు
ననిన నాగురువరుం డట్ల కా కనుచు

(880. గోష్ఠిపూర్ణాఖ్యగురువరకృతరామానుజభక్తిశోధనక్రమపదానము.)

రామానుజునిమనోరాగంబుఁ దెలియు
నీమాటు వోయి రమ్మెఱిగింతు ననిన
నీరీతి ముని పదియేడువారములు
సారెకుఁ దిరిగి వేసారక మదిని

12230

జింతింపుచుండంగ శ్రీరంగమునకు
నంత శ్రీగోష్ఠిపూర్ణాఖ్యశిష్యుండు
చనుదేర నపుడు లక్ష్మణమానివరుండు
తనలోన్చియూ ర్తియంతయుఁ దోచునట్లు
తెలిపి యాఘనుని కిత్తెఱంగెల్ల మీరు
చెలువార వేగి గోష్ఠిపూర్ణునకును

(881. రామానుజకృతవిజ్ఞాపనప్రకారము. పువరాగమసక్రమము.)

నెఱిగించి తలఁపులో నిరవొందువగవుఁ
తరలంగఁ జేయు మి త్తఱి నని వనువ
నరిగి యాఘనుఁ డంత నలగోష్ఠిపూర్ణు
గురున కిత్తెఱంగు నేకొని విన్నవిన

12240

ననయంబు హర్షించి యుదేశికుండు
తనశిష్యుఁ బిలిచి యత్తటి సీపు వోయి
తనదు పవిత్రంబు దండంబుఁ దాల్చి
కొని పెరవారిఁ దోకొనిరాక తాన
యేతెంచెనేని నేనిత్తు నటంచుఁ
దోతెమ్ము మానిచంద్రుని వేగ ననుచు
ననిపిన నరిగి రామానుజార్ద్రునకు
నొసర నన్విధమంతయుం దేటపఱచి
రమ్మన్న నుప్పొంగి రామానుజుండు
సమ్మదం బెసంగ దాశరథిఁ గూరేశుఁ

12250

(892. పునరాగమనప్రార్థనాప్రకారాది.)

దోకొని యాతనితోడ నేతెంచి
యాకరుణానిధి నాచార్యవర్య
నేవింప నపుడు గోష్ఠీపూర్ణుండనియె
నావేళ చెంత రామానుజుతోడఁ
గరమర్థి నిన్నునొక్కనినె రమ్మనిన
నిరువుర సీపెంట నిటకుఁ దే దగునె
యనినఁ బవిత్రంబు నలఘుదండంబుఁ
గొని పని విను మనం గోరి యేనట్ల
యీవేళ మీరానతిచ్చినయట్ల
వేవేగ నిల పని వింటి నాపుడును

12260

(893. గురూపదిష్టమంత్రరత్నరహస్యాధ్యక్షకారము.)

నిండారుకూరిమి నీ కిందులోన
దండ మెవ్వరు పవిత్రం బెవ్వ రనిన
దండ దాశరథియే దండంబు గూర
మండలేవ్వరుండె మామకపవిత్రంబు

అష్టమాశ్వాసము

నన విని మోదించి యాగోష్ఠిపూర్ణుఁ
డనియె నే నొసంగు రహస్యార్థ మీపు
నీయిరువురుఁ దక్క నెవ్వరితోడ
మాయానఁ జెప్పకు మతి మానివర్య
యని రహస్యంబున నాచరమార్గ
మొనర మానీంద్రున కుపదేశ మొనఁగి

12270

(౯౪4. రామానుజకృపకుంతరత్నప్రకటనసరిపాటి. ఆచార్యవాక్యోల్లంఘనదోష-
(ప్రదేశనము.))

యనిసిన యతిపతి యామలునాఁడు
ఘనతరశ్రీగోష్ఠి కానాథుఁ డైన
శ్రీవరుతిరునాళ్లు నేమిచుకొఱకు
శ్రీవైష్ణవాళి వేంచేసియుండంగ
నందలు విరుచుండ నాచరమార్గ
మందంబుగాఁ బెట్టి యానతిచ్చుటయు
నామాట విని యప్పు డాగోష్ఠిపూర్ణుఁ
డామానిఁ జేరంగ నతిముఱి నచ్చి
యేమోయి యిటుకు పూ రిరువురుఁ దక్క
నీమహనీయార్థ మెన్వరితోడఁ

12280

జెప్పకు మని బుద్ధి చెప్పితి నానఁ
దప్పి యాగతి నేయఁ దగునె నీ కిపుడు
క్షీతిగురుతోడ బొంకినవాని కరయ
గతి యెద్ది తుది నరకమెకాక యనిన

(895. రామానుజాచార్యప్రత్యుత్తరక్రమకైతి. సురువరసంతోషాతిశయము.
యతిరాజసామప్రదానక్రమము. ద్రవిడప్రబంధోపదేశాదిక్రమకథనము.)

ననియె రామానుజుం డాగోష్ఠిపూర్ణుఁ
గని యొక్కరుఁడు నరకముఁ బొంద నేమి

యిందలు మీకృప నిడేరి శౌరిఁ
జెందుదు రని యేను జెప్పితి సనిసఁ
గౌఁగిటఁ జేర్చి లక్ష్మణమానివర్యు
వీఁగనికూర్చితో వినుతులు చేసి

12290

యిల సర్వలోకల నీడేర్పవచ్చు
సలవాఁడ వీ వని యందంద పొగడి
యిటమీఁద దొరఁకొని యీదర్శనంబు
పటుగతి నీవేరఁ బరఁగు నెల్లెడల
సని సరం బిచ్చి నిజాత్మజు శిష్యు
నొనరించె నప్పు డయ్యోగిచంద్రునకు
యతిపురందరుఁ డంత నాగోష్ఠిపూర్ణు
సతిభక్తి వీడ్కొని యరిగె సంతటను
శ్రీమాలికాధరుచే ద్రవిడాగ
మామోదకరరహస్యంబు తెలింగి

12300

(896. శ్రీరంగనగరప్రాప్తిక్రమము. ఏకదండియతికృతశాస్త్రవాదప్రచారము.)

కరమర్థిశ్రీరంగగాయకుచేతఁ
బరిపూర్ణ తద్దానభంగులు దెలిసి
శ్రీరంగమున నిట్లు శిష్యశేఖరుల
కారూఢి వేదాంత మాసతియిచ్చు
చున్నయ త్తటి దండ నొకయేకదండి
క్రన్నన గంగసంగడినుండి వచ్చి
తనతోడ శాస్త్రవాదము నేయుమనుచు
ననయంబు గర్వించి యతిరాజుఁ జూచి
యొండొరు వాదంప నోడిసవారు
దండిమైఁ గొల్చు నాతనిశిష్యవరుఁడు
గానలయునడన్నఁ గని లక్ష్మణార్జునఁ
డావాక్యమున కెంతె యంగీకరించి.

12310

అష్టమూర్త్యానమః.

(887. సత్తుదశదినవర్తంతే పరస్పరకాస్త్రవివాదప్రకారము.)

సౌలయక యుద్భాహుసుందరనామ
దళితహిరణ్యముందరి కేగుచెంచి
నింజారుకణకతో నిలిచి. యయ్యేక
దండితోఁ దొడరి యుద్ధండుఁడై పేర్చి
పదియేడుదినములు పట్టినచలము
వదలక వాదించి వాదించి మదిని
వేసరి యతిరాజు పెడంగన్న మూయ
నానమయమున రంగాధీశ్వరుండు

12820

(888. ప్రతివాదినిరసనాధకాయుక్తివిశేషప్రాప్తిక్రమము. ఏకదండియతిపరాజయము.
పునరుపనయనప్రిదండకాసాయధరణక్రమవణకానము. రామానుజార్చరచితవేదాంత
దీప-వేదాంతసార-గద్యరాయ-గీతావివరణాదిగ్రంథరత్నవైభవము.
రామానుజమునిశిష్యగణమహిమ.)

చనుచెంచి ప్రతివాదిజయహేతియుక్తి
నొసరంగ నుపదేశ మొసంగ మేల్కొంచి
యామఱునాఁడు రామానుజాచార్యుఁ
డామహాప్రతివాది సలవోక గెలిచి
దయతోడ సయ్యేకదండి కవ్వేళ
సయమారఁ బునరుపనయనంబు చేసి
మగుడ ద్రిదండాశ్రమముఁ బ్రసాదించి
తగళివ్యవధుల కెంతయు ముఖ్యు జేసి
సాదరుం డగుచు వేదాంతదీపంబు
వేదాంతసారము వేద్య మైనట్టి

12880

అరవిందదళలోచనార్చనాక్రమముఁ
గరమొప్పు సొబగుల గద్యత్రయంబుఁ
ధర్మకొత్తుచున్న గీతావివరణము
నలవడఁజేసి వ్యాఖ్యానంబు చేసి

చుక్కలలో నొప్పు సోముచందమున
 నొక్కటఁ బరమశిష్యులతోడఁ గూడి
 దెసలకు వేంచేసి తిమిరసంతతుల
 పసగరగొనియెడు భానుచందమునఁ
 బరమతవాదులఁ బరపి యుహోత్పతి
 ధరణీశ్వరుల శిష్యతములఁ జేయుచును

12840

(899. శిష్యసంఘసమీతరామానుజార్యద్విజయప్రకారము.)
 కాశ్మీరదేశశారదాపీఠభానురశారదాదేవీసల్లాపనక్రమము.

బౌయనికడఁక నుద్భుటశిష్యసరుల
 నాయాయితిరుపతు లందునిల్పుచును
 వెలయ నీరీతి దిగ్విజయంబు చేసి
 యిల వలగొని యిట్లు లేతెంచుచుండ
 సార కాశ్మీరదేశమునందునున్న
 శారదాపీఠదేశమున కేతేర
 శారదసీరదసంకాశ యైన
 శారద యప్పు డానందమీంద్రునకు
 నెదురేగి పదముల కెరగి నుతించి
 ముదమున నిజవాసమునకు నేతేర

12850

రామానుజుండు శారదఁ జూచి యేమి
 నామీఁద నీ వింత నంటుజేసెదవు

(900. శంకరకృతవేదాపాధ్యక్షమము, రామానుజార్యకృతసదభ్యక్షప్రకారవణానమము.)
 శారదాదేవీసంతోషక్రమము.

అస విని వాణి యిట్లనియె నోహాని
 వినవయ్య జగదేశవిఖ్యాతచరిత !
 మునుపొక శ్రుతివాక్యము నకు శంకరుండ
 నసమాలి కవిగుదవర్ణ నేత్రుండు

అష్టమాశ్వాసము

అని యపార్థముఁజెప్ప నది తప్పటంచు
దనుజారి పంకజదళనేత్రుఁ డనుచు¹
నీవంబు పార్థ నెన్నిటి వందుకొఱకు
భావించి సంతోష భరితనై యిప్పు

12860

ఛారీతి నిన్నుఁగన్నంత నుప్పొంగి
యిరీతిఁ జేసితి నేను నీయెడను
సన్నతనిఖిలశాస్త్రంబులన్నియును
నున్నవి యచ్చోట యోగీంద్రచంద్ర !
చేకొని నీవలసినశాస్త్ర మిపుడు
కైకొను మనిన లక్ష్మణయోగివరుఁడు
భువనంబులన్నియుఁ బొగడఁ దా మున్న
పవరించువేదాంతసంగ్రహం బెత్తి
యేముసేసినశాస్త్ర మిది దీపఁదప్పు
లేమేనిఁ గల్గిన నెఱింగింపు మనుచుఁ

12870

దనకేల నున్న పుస్తకము పంకేజ
తనుజాతరాణిహస్తములకు నొసఁగ
ధరలోన నకలశాస్త్రముల కెల్ల పుడు
నరకు గైకొనక మెచ్చక యుండువాణి
యిరవొంద నాకునుఁ డిచ్చుశాస్త్రంబు
శిరసావహించి మెచ్చినవహానివరుఁడు

(801. బోధాయనవృత్తివామకసద్గ్రంథప్రాప్తిక్రమము. రామానుజమునికృతోత్తమ
గ్రంథమహిమ, పురుషోత్తమత్రైత-వేంకటాచార్యవిలాదిభగవద్వందిరమంగళాశాసనక్రమము.
విశ్వలరాజవిషయకానుగ్రహప్రకారము.)

నత్తఱి బోధాయనాఖ్యనిర్మాణ
వృత్తి శారదచేత వేగఁ గైకొనుచుఁ

Note 1 :-[రామానుజార్యప్రతిపాదిత సదభిశ్లోకము 502 పుటే ముద్రితము.]

గడుఁ బెక్కువిధములఁ గంజాతనూను
పడఁతుక నంత సంభావించి కదలి

12380

యంత శ్రీపురుషోత్తమాధీశుఁ గాంచి
సంతసంబునఁ గూర్మశైలేశుఁ జూచి
యలసింహశైలనాయకుఁ బొడగాంచి
సలలితాహోబలేశ్వరుని నేవించి
శ్రీవేంకటాధీశు నేవింపఁగోరి
శ్రీవేంకటాగంబు చేర నేతెంచి
శ్రీపురంబునకు వేంచేసి నెచ్చుమున
నాపురిఁ బాలించు సలవిత్తలేంద్రు
క్షీతినాయకుని గృహ నేసి యచ్చోట
నతనిచే నొకయగ్రహారంబుఁ గొనుచు

12390

(902. చతుస్సప్తతిసంఖ్యాక - శ్రీనైష్ఠపతుల-సింహాసనాదిస్థాపనక్రమము.)

అనంతార్యశిష్యవరప్రాప్తిక్రమము. రామానుజకృతవేంకటాద్రితేత్రప్రాప్తిక్రమము.

నఖిలశౌమ్రజ్ఞులు ననువమేయులుచు
నిఖిలసన్నతులును నిజశిష్యు లగుచు
చెలఁగి డెబ్బదినాల్గుసింహాసనముల
సలవడువారిలో నందుఁ గొందఱును
బరమానురక్తి ముప్పదిమందిఁ బిలిచి
తిరమొండ నందుఁ బ్రతిష్ఠఁ గావించు
సప్పు డయ్యతిసరుఁ డాశేషసగము
తప్పక నేవించెఁ దద్దయుఁగూర్చి
బరమపాననుఁ డైన పరకాలముఖ్యు
లరుడెంచి శేషాంశ మనుచు సగ్గిరిని

12400

ద్రొక్కనోడిరి తాము దొడిబడ నింకఁ
ద్రొక్కరా దన విని తుండుడుగొనుచు

అష్టమాశ్వాసము

నతుల శేషాంశ మైనట్టి యసంత
పతిశిష్యముఖ్య తేర్పడఁగ నిట్లనిరి
యీవేళ మీ రిది యెక్కకయున్న
దేవమీశిష్యులు దిక్కులనారు
నారోహణము సేయ రగ్గిరిమీఁద
నీరీతి తగవు గా దేవేళ మీరు

(803. తిరుమలనంబినామక గురువరరచితానుగ్రహప్రకారము.)

నాగేంద్రశై లేంద్రనాథు నేవింప
వేగ నవశ్యంబు వేంచేయవలయు

12410

ననిన రామానుజుం డాశై ల మెక్కి
చనువేళ నావచ్చుచందంబుఁ దెలిసి
యలతిరుమలనంబి యనురక్తిఁ బంపి
వలనొప్పు వేంకటేశ్వరుఁ డారగించి
దయనేయు తత్ప్రసాదమును గైకొనుచు
రయమున నరిగి శ్రీరామానుజులకు
నెదురుగాఁ జనిన మాసీంద్రుఁ డావేళఁ
ద్రుదశవందితుఁ డైన తిరుమలనంబిఁ
గనిభక్తిఁ బాదపంకజముల వ్రాలి
తనరారఁ దత్ప్రసాదము స్వీకరించి

12420

యారయ సర్వలోకాచార్యులైన
మీ రీప్రసాద మిమ్మెయి దేరవలెనె
పనిఁ బూని యొకపిన్న పాపనిచేత
ననిపినం జాలదే యనిర నాఘనుఁడు
నిప్పుడు మీ రాసతిచ్చినకరణి
తప్పక నగర మెంతయు పెదకితిని

(904. శ్రీవైష్ణవస్వరూపవైభవప్రదశానము.)

ఆకడ వైష్ణవు లగువారిలోన
నాకన్న నెన్న చిన్నలు లేరు గానఁ
దెచ్చినన్న నాదేశికుమాట
మచ్చిక వేదాంతమార్గమై యున్న

12430

ననయంబు మోదించి యామానివరుఁడు
తనశిష్యవధుల నందఱు విలోకించి
కంటిరే యిపుడు వేంకటపూర్ణమహిమ
గెంటక మది సహంకృతిలేకమైన
సరయక పెద్దవారైన నై చ్యంబు
దొరయంగ భాగవతులయెఁజాటమున
రూపించుచున్న స్వరూప మందఱకు
దీపింసఁ జేసి తాదేశికుం డయ్యు
నరుసతో శ్రీవైష్ణవస్వరూపంబు
లరయనిగతి నుండు నని సుతింపుచును

12440

(905. వేంకటశైలాశోభాకావ్యము. రామానుజార్యకృతస్వామిపుష్కరిణీ

తీర్థశాస్త్రానాపరణాది.)

గామధేనువులు గల్పభూజములు
కామితార్థము లిచ్చుకమనీయమణులు
సిద్ధరసంబులు సిద్ధమూలికలు
సిద్ధమానీంద్రులచే జెన్నుమిగులు
సన్నగరాజంబు సహిరాజమూర్తి
కన్నులపండువు గాఁగఁ జూచుచును
దిరుమలసంబితోఁ దిరమొందుప్రేమఁ
దిరుమలమీఁది కేతెంచి కోవెలకు
సలచుట్టివచ్చి పాననతలభరణి
మిళితసంసారతమిస్త్రాఘతరణి

12450

ననుపమసుకృత సంహతిజన్మధరణి
జననుతయును నై న స్వామిపుష్కరిణి
స్నానంబుఁ జేసి యాచక్కిఁ జెన్నొందు
భూసలి సాక్షి నొంపునఁ గాఁగిలించి

(906. శ్రీవరాహస్వామిసేవాప్రణమనాది, వై కుంఠగోపురద్వారప్రాప్తిక్రమము.)

శ్రీవేంకటేశదేవాలయప్రదక్షిణప్రణామాచరణాది.

ఫణిరాజుపై నొక్కపద మూఁది దిన్య
మణిమయభూషణమండితుం డగుచు
దై వాఱు పుడమిపై దలిమోముదమ్మి
తావులు గ్రోలెడుధరణీనరాహు
సేవించి యటఁ బ్రదక్షిణముగా నచ్చి
యావరణంబుల కాదియై మిగుల

12460

గొమరారు వై కుంఠ గోపురంబునకుఁ
బ్రమదంబుతో మున్ను ప్రణమిల్లి యంతఁ
జనుడెంచి గారుడ స్తంభంబుచక్కి
వినతుండై చెంత క్రొవ్విరిసాల కేగి
వలనొప్పు చంపకానరణంబు వేగ
వలచుట్టి వచ్చి యాస్వామిపుష్కరిణి
తోయంబు లోని యుత్తంగభాగమున
సాయహికులవతియవతార మగుచు
దిరుగనిచింతలుం దెరలించునీడ
దిరుగనిచింత కెఱేభ క్తి మొక్కి

12470

(907. ఆనందనిలయవిహానదశఃనప్రకారము, మహామణిమంటపప్రాప్తిక్రమము.

నరసింహపాదసేవాప్రణామాది.)

రమణ రెండవగోపురము దాటి లోని
కమలమహానసాగార సేవించి

నెలకొని యానందనిలయాభ్యు మగుచు
 నలుపొందు మణివిహాసంబు నేవించి
 పటుమహామణి మంటపంబు నేవించి
 యట వచ్చి తురగతార్జ్యహినాయకుల
 నేవించి దనుజారి నేనాధినాథు
 నేవించి నరసింహు నేవించి తార్జ్య
 నేవించి నిత్యుల నేవించి కూల్కి
 నావేళ లోనికి నరుడెంచి యచటి

12480

(908. శ్రీవేంకటేశపాదాదికీరీటపర్యంతదివ్యసౌందర్యభాషణాదికావ్యము.)

పంచాస్త్రకోటుల భాసంబు మించి
 పంచవిగ్రహముల భాసిల్లి పసిడి
 గజ్జలు సందియల్ కనకాంబరంబు
 గొజ్జంగిముత్యాలకుచ్చుకటారి
 బెడఁగుగాఁ గటిమీఁద బెరసిన కేల
 నుడుగక వరముల నొసఁగు కెంకేలు
 నుదరబంధంబు కేయూరహారములుఁ
 బొదలుతావులుతట్టు పునుఁగుపై పూఁత
 కుడిరోమ్ముమచ్చ యక్కుననెలకొన్న
 కడలికన్నీయదివ్యకంఠసరంబు

12490

ధళధళఁ దుళగించు దరము, చక్రంబు
 బలసిచూపట్టెడు పాణిపద్మములు
 బింబాధరమ్ము నొప్పెడుకపోలములు
 కంబుపోతంబు నెక్కన మాడుగళము
 మకరకుండలములు మణికిరీటంబు
 వికసితధవళారవిందనేత్రములు

అష్టమాశ్వాసము

చల్ల నిచూపును జారునాసికయుఁ
దెల్ల నిమెఱుగుము త్తియపునామమును
గలిగి యెంతయును శృంగారభావంబు
మలయునయ్యలమేలుమంగామనోజ్ఞ

12500

(909. రామానుజార్యవడిత శ్రీ వేంకటేశ పరతత్త్వవైభవాది.)

సేవించి ప్రణమిల్లి చేరి సన్నతులు
గావించి పులకితగాత్రుఁడై చెలఁగి
శ్రీరంగమున నున్న శేషవర్త్యంకుఁ
డీరూపమున వచ్చి యిటఁ బాడచూపె
బరతత్త్వ మీతండ్ పరయోగిహృదయ
పరిపూర్ణుఁ డితఁడె శ్రీపతియును నితఁడె
పరమకారుణికుండు భక్తవత్సలుఁడు
పరవాసుదేవుఁ డీపంకజాత్యుండు
జగములు నొడమింప సమయింపఁ బ్రోవఁ
దగువాఁడు నితఁడె యీధరణీధరంబె

12510

(910. దినత్రయధర్మంత వేంకటక్షేత్రనివాసక్రమము. ఆకాశగంగాతీర్థశాస్త్రానాది.)

ఏకాంగినామకపారికింకరవరస్థాచనక్రమము.

వై కుంత మితని కెవ్వరు సరి గలరె ?
యీకమనీయనగేంద్రరాజానకు
సరి లేరటంచు వేసరణుల వేద
శిరముల సన్నుతి చేసి నద్భక్తి
తనరఁ డీర్ఘప్రసాదము లన్వయించి
యనురక్తి దివసత్రయంబు వసించి
యాకాశగంగాదు లై నతీర్థములు
చేకొన్న భక్తితో సేవించి యంతఁ

గరమర్థి శౌరికై ంకర్యంబు సలుప

నిరువదినలుపుర నేకాంగివరుల

12520

(911. పుష్పమాలాసమపకాణాదికై ంకర్యప్రకారము, యతిద్వయపట్టాభిషేక
సాఫలక్రమము, శ్రీవేంకటేశదేవాలయముద్రాప్రదానాది,)

సలవడ శ్రీమాలికాదికై ంకర్య
ములు నేయ నిలిపె బ్రేముడి పెచ్చుపెలుగు
దనుమాలు గాంగ నిద్దటయతీశ్వరుల
గ్రమమునఁ బట్టంబుఁ గట్టి యావేశ
నిఖలేశుఁ డైన శ్రీనిలయునివసతి
కళిలంబునకుఁ గరవై యుండు మనుచుఁ
గఘరాజరూపనంకలితముదికలు
కృపచేసి శ్రీవేంకటేశున కెరగి
మగుడి యంతటఁ దిరుమలనంబి తాను
దగువేడ్క నమ్మహీధ్రము డిగ్గి వచ్చి

12530

(912. తిరుపతిసగరప్రాప్తిక్రమము, రామాయణోపదేశస్థికరణము,)

శిష్యజనపరివృతరామానుజమునికృతరామసేతుసేవాద్రుకారాది, నానావిధహరి-
మందిరసేవాద్రుకారాది

శ్రీవతిపురికి వేంచేసి యహోట
నేపాట శేషాచలేశ్వరపూర్ణ
వాసంబునందు నివాసంబు చేసి
భాసిల్లు వేంకటవతిపూర్ణచేత
ననురక్తి రామాయణార్థమంతయును
విని తాను మునుపు గావించినయట్టి
సలలితవేదాంతసంగ్రహముఖ్య
ముల వినుపింప నామోదించి యతఁడు

అష్టమాశ్వాసము

తనయుని రామసోదరమానిశిష్యు
నొనరింప నప్పు డయ్యోగిచంద్రుండు

12540

మహితాత్మ సలతిరుమలనంబిశిష్య
సహజు విద్యోదయసంపన్ను ననఘు
గోవిందుఁ డనుదేశికుని గాంచి యతఁడు
గావించు నాచార్యకై ంకర్యమునకు
నరుదంది శ్రీవేంకటాచలపూర్ణుఁ
గరమర్థి వేడి యాఘనుఁ దోడ్కొనుచు
సేతువుదనుక వేంచేసి శ్రీవిభున
కాతతనిజనిలయము లై నయట్టి
ఘూయాతిరువతు లచట శోభిల్లు
తోయజనాభుమూర్తులును సేవించి

12550

(913. శ్రీరంగవగరప్రాప్తిక్రమము. బోధాయనసూత్రశ్రీభాష్యాదివేదాంతా
భోజకేశరూపశిష్యానుగ్రహప్రకారము.)

మరలి రంగాధీశుమందిరంబునకు
నరుదెంచి యచట బోధాయనవృత్తిఁ
గనుఁగొని శ్రుతులవాక్యముల కై క్యముగఁ
బనువడి యొప్పు శ్రీభాష్యంబు చేసి
యలఘుశిష్యులకు వేదాంత మంతయును
జెలఁగి వ్యాఖ్యానంబు సేయుచునుండె

(914. హరిద్వేషపూరితచోళరాజవృత్తాంతము. శివపరతత్త్వకథనము.)

నంతటఁ గులపాంనుఁ డై నట్టిచోళ
కాంతవంశజుఁడు దుష్కర్మపుంజంబు
భవపాదమతి యైన పరమపాపండుఁ
డవిరళదుష్టసాహసకృత్యపరుఁడు

12560

వారనితనకర్మవాసనవలన
 ధారుణిపై నచ్యుతదేవీ యగుచు
 హరుడే పరబ్రహ్మ మనియెడుభ్రాంతి
 కరము డెందమ్మునఁ గడలుకొనంగఁ
 దలకొని జగతి నిద్రాంసులనెల్లఁ
 బలువిడి భటులచేఁ బట్టి తెప్పించి
 పనువడఁగా “శివాత్పరతరంనాస్తి”
 యని వ్రాలు వెట్టుండ యనుచుఁ బెట్టింప
 నపుడు చతుర్థామి యనువైష్ణవుండు
 కపటాత్ముఁ డగుచోళకాంతునిఁ జూచి

12570

(915. రామానుజయతిపరాశ్రవ్యవైభవము, చోళరాజకోపశ్రకారము.)

యరయ సవైదికు లగువారు గాఁగ
 నిరవొంద నిట్టివ్రా లిడిరిగా కరయఁ
 దాచియావేద పదప్రతిష్ఠాప
 నాచార్యుఁ డైన రామానుజార్యుండు
 నీరీతిఁ జేయునే ? యిందిరావిభుఁడె
 నారయఁ బరతత్త్వ మని నిల్పుఁగాక
 యన నేయిచల్లినయనలంబుకరణిఁ
 గనలి చోళుండు కింకరుల రావించి
 యరిగి శ్రీరంగంబునం దున్నయట్టి
 హరిభక్తు రామానుజార్యుని వేగఁ

12580

బట్టి తెండని చెప్పి పనిచిన భటులు
 పట్టినడఁకతో బలువిడివచ్చి
 గట్టిగా నేగి లక్ష్మణమానిమతముఁ
 జట్టి పిల్చెడు మిమ్ము చోళుఁ డీవేళ

అష్టమాశ్వాసము

డన విని వాకిట నడరి వైష్ణవులు
చని లోననున్న లక్ష్మణమానిఁ గాంచి
యివా ర్తనంతయు నెఱిగింప నంతఁ
బోవుడ మని మానిపుంగవుఁ డనిన
నాకూరనాథుఁ డిట్లనియె మానీంద్ర !
నీకార్య మంతయు నెఱుంగరు మీరు

12590

పరమపాపండియై భ్రాంతిమై వాఁడు
హరుఁడై దైవం బని యంధుఁడచేత
వ్రాలు వెట్టింపుచు వరుస మీచేత
వ్రాలు వెట్టింప నీవడువున భటుల
దేవర నటకుఁ దోతెమ్మని కదలి
యివేళఁ బుత్తెంచె నీవేలఁ దుదిని
వేదశాస్త్రంబులు విభజించి గెలుచు
వాదంబు గాదు వివాదంబు గాని
విలసిల్ల నిలలోన విత్తులకొల్పు
గలుగఁ దక్కినవెల్లఁ గలిగింపవచ్చు

12600

(916. చోళ రాజశ్రీతూరనాథస్వరూపనిరూపము.)

గావున దేవర కలిగినఁ జాలు
మావంటివారల మఱియుఁ దేవచ్చు
వాఁ డతిక్రూరుండు వానికి గురుండు
లేడు దేవుండును లేడు మానీంద్ర !
తావకవేషంబుఁ దాల్చి యేనిపుడు
వేవేగ నరిగెద వివరించిచూడ
నిట నుండఁ దగవు! గాదీవేళ మీర
లెట కేని వేంచేయుఁ డితరవేషమున
నన విని రామానుజార్యుండు శిష్యుఁ
గనుగొని యెంతయు గౌరవం బెసఁగ

12610

వాని గెల్చుటకు శ్రీవత్సాంగగురుని
 చే నగు ననుచు నిశ్చితబుద్ధితోడఁ
 దమ కమండలమును దండశాటులును
 బ్రమదంబుతోఁ గూరపతికిఁ దా మొసఁగ
 నని పూని రెండవ యతినాఘఁ డగుచు
 వివరింప నాకూరవిభుఁడు వేవేగఁ
 జనుచేర చోళరాజన్యునిభటులు
 గనుఁగొని యితఁడె లక్ష్మణమాని యనుచుఁ
 గొనిపోయి యప్పు డాక్రూరునియెదుట
 నునుప నాపాపాత్ముఁడుగ్రతం బిలిచి

12620

(917. “శివాత్పరతరం నాస్తిద్రోణమస్తి తతఃపరం” మిత్యాదిప్రతికక్షివాక్యప్రకటనము.)

పనునడఁగా “శివాత్పరతరం నాస్తి”
 యనుచు వ్రాలిడు మని యాకు గంటంబు
 చేకొని తాన యిచ్చిన జంకు తేక
 కై కొని వైష్ణవకల్పభూజంబు
 తగఁ “ద్రోణమస్తి తతః పరం” బనుచు
 బెగడ కందున వ్రాలు వెట్టె బెట్టుటయు
 నని చూచి యుగ్రుండై యాజ్ఞయు సేయఁ
 దివిరిన యాధరాధిపుఁ జూచి హితులు
 ఇతఁడు రామానుజుడే కాఁ డటన్న
 నతనిఁ దోలెండని యనిచిన భటులు

12620

(918. శ్రీరంగపట్టణప్రాప్తిశ్రమము, శేంకటేశస్తుతిరూపపద్యరచనానుక్రమము.)

రామానుజమునిరచితాద్భుతకాయాది.

సరువడి శ్రీరంగపట్టణంబునకు
 సరిగెడిసమయంబునందు ముందుగను

అష్టమాశ్వాసము

సరవిగా వెల్లలజాతిగృహస్థు
కరణి వేవేగ లక్ష్మణదేశికుండు
పురము వెల్లడిపోవ భోరన భూమి
వరభటవర్గంబు వడి మీఱి కదియ
నావేళ శ్రీలక్ష్మణాచార్యవర్యుఁ
డావచ్చు పెఱిగి సయ్యసఁ జెంతనున్న
యినుము గై కొని వేంకటేశ్వరుమీఁద
నసమానగతిఁ దొల్లి వారిచి త్రయోగి

12640

యెసఁగించు నొకపద్య మెన్ని లోలో నె
మసలక యట సభిమంత్రించి వై వ
నది రాజభటులకు నడ్డమై పొదలి
కదలక పర్వతాకారమై యుండె
నాకొండవలె నున్న యది చూచి భటుల
మూకఁ రానోడుచు మొనచెడి యరిగి

(919. యాదవాచలప్రాప్తిక్రమము. చోళరాజకృతసూరేశశత్రాపహరణయాపా-

జ్ఞాక్రమము. కూరనాథభైరవసాహసకార్యాది.)

సోదట వేగ రామానుజమాని
యాదవాచలమున కరిగె నంతటను
నడుగక గవటసన్యాసియై తనదు
కడకు వచ్చుట యని కడుఁ గోవగించి

12650

తివిరి చోళుండుకూరతిలకునేత్రములు
తివియుండ యని పల్క ధీరుడై యాతఁ
డనియె విష్ణుద్రోహి వగునిన్ను నిపుడు
గనుఁగొన్న యిటువంటికన్ను లేమిటికి
నని తమగోళ్యతో సపుడు రాఁ దిగిచి
కొనుచు నచ్చో నెలకొనియుండలేక

సరగున నిజశిష్యసహితుడై రంగ
పురమున కరిగి యాపోయివచ్చుటయు
వడిమీఱ నొకశిష్యవరు లక్ష్యణార్థ్య
కడకుఁ బంపుడయు శ్రీకృష్ణమె యేగి యతఁడు

12660

(౨౦. క్రమికణ్ణాచోళకృతాంతకథనము. రామానుజసంతోషప్రకారము.)

వినుపింప నెంతయు విన్ననై వగచి
కనలి శ్రీవేంకటగ్రావేశుఁ డలఁచి
జగతీశ చోళపాపండ్రి నిర్మూల
మగుఁ గాక యని యొకయర్ఘ్య మిచ్చుటయు
వెలయుప్రహ్లాద విద్యేషిపైఁ గనలు
సలనరసింహునియనువున నింగి
శ్రీవేంకటేశుండు శితఖడ్గధార
నావేశ కలలోన నరుడెంచి వాని
గళనాళపార్శ్వంబు ఖండింప నందు
విలవిల మనుచుఁ బర్వినకంపుతోడ

12670

బెడిదంపులు దువులు భేదించి పుచ్చి
వెడలంగఁ జోళుండు విడిచెఁ బ్రాణమ్ము
లదిమొదల్ క్రిమికఁతుఁ డనువేర వాఁడు
విదితుడై యుండెఁ దదవృత్తాంత మెల్ల
రామానుజార్థ్యఁ డారసి సంతసించి
యామోదవార్ధి నోలాడి యామోద

(౨౧. శ్రీరామానుజకృత-శ్రీనారాయణప్రతిష్ఠాప్రకారము. రామానుజార్థ్యప్రదత్త-
స్వకీయాచారవిగ్రహక్రమకథనము.)

నారాయణాచలనాథుశ్రీనాథు
నారాయణుని భక్తి నాట నేవించి

అష్టమాశ్వాసము

యతనియుత్పవచేరమయెన్నదగిన
జితకాము శతరూప శ్రీమనోహరుని

12680

యదుగిరీశ్వరు సంపదాత్మజాహ్వయుని
ద్రుదశవందితుని బ్రతిష్ఠ గావించి
శ్రీరంగమునకు వేంచేయ నుంకింప
నారసి యట నున్న యఖిలవైష్ణవులు
నేతెంచి మిముఁ బాసి యచ్చోట నుండ
నేర్తుమే మానీంద్ర! నీరూపు గాఁగ
నొకవిగ్రహము నిట నునిచిన మాకు
నకలంక! యొకమనస్సై యుండు ననినఁ
దమవిగ్రహంబుచందమున కెంతయును
నమర నర్చావిగ్రహంబుఁ జేయించి

12690

(922. కూరేశస్వీకృతప్రాకృతశేత్రపైభవప్రశంస.)

యట నిల్చి సకలశిష్యావృత్తుం డగుచుఁ
బటుగతి శ్రీరంగపట్టణంబునకు
వేంచేసి యాకూరవిభుఁ గౌఁగిలించి
యంచితభక్తి మై నందంద వగచి
వరదుఁడౌ హస్తీపర్వతరాజవాసు
కరమర్థి వినుతించి కరుణ దైవాఱ
నలకూరనాథున కప్రాకృతాత్ము
లిలలోన వెలయుంగ నిప్పించి యంత
నలకూరనాథుని యాత్మజువంశ
తీలకు శ్రీభట్టరుఁ దిరమొందుప్రేమఁ
దోకొని రంగనాథుని భజింపఁ
జేకొన్నభక్తి నీ శ్రీరంగనాథుఁ

12700

(923. శ్రీ పరాశరభట్టాఖ్యకూరనాథసుతవైభవము.)

డాకూరనాథుని యాత్మసంభవుని
గై కొని నిజపుత్రుఁ గావించుకొనియె
సంతట రామానుజార్యశేఖరుఁడు
సంతసింపుచు నివాసమునకేతెంచి
యమదండదండనం బై న త్రిదండ
మమలవేదత్రయం బన నొప్పుమిగుల
మలయక యుభయ మీమాంసానురాగ
ములు తమ్ము మిగులఁ బ్రేముడిఁ జాట్టిన్లు
మలయుచు భూషాయమానకాషాయ
ములు కటితటి శిరములఁ జెన్నుమీఱ

12710

(924. రామానుజమునిమహిమ. తదియత్రిదండకాషాయోధవ్యపుండ్రవైభవము.)

రామానుజసిద్ధాంతప్రశంస.

గాత్రంబుమీఁద సంకలితసద్భవమ్మ
సూత్రమా నలబ్రహ్మ సూత్రంబు మెఱయ
హరిజయ స్తంబంభు లందుఁ దన్ముద్ర
లిరవొందఁ బెట్టిన యింపు దీపింప
మొనసిన నిజబాహుమూలంబులందు
గనుపట్టు శంఖచక్రములు శోభిల్లు
బాలమున్నీటిలోపల సీదులాడి
బాలుండు మెట్టిన పదపంక్తి యనఁగ

12720

నురుతరాయతథవశోర్ధ్వపుండ్రములు
కరము శోభిలఁగ లక్ష్మణమానివరుఁడు
అజనుతరామానుజార్యసిద్ధాంత
విజయధ్వజంబుల విత్తయై మిగులఁ

అష్టమాశ్వాసము

దళుకొత్తుచుండు త్రిదండముల్ దాల్చి
యలఘుశాస్త్రాధారు లగుయతీశ్వరులు

(925. శ్రీవైష్ణవాచార్యస్థాపనప్రకారము. శిష్యప్రశిష్యోపదేశక్రమవర్ణనము.)
ఏకాంగివరస్థాపనప్రస్తావము. ఉభయవేదాంతశాస్త్రప్రవచనాది.

పొందుగా నిజసార్వభౌముల నేడునూఱు
మంది యెంతయు నసమానులై యంత
చెలంగుడెబ్బదినాల్గుసింహాసనములఁ
కలిగినదేశికాగ్రణు లేడువేలు

12730

నెన్నంగఁదగినట్టి యేకాంగిముఖులు
నున్నతిం గొలువ సర్వోన్నతుం డగుచుఁ
బరమతమదతంతివంచాస్య మగుచు
సరుదార నుభయవేదాంతశాస్త్రములు
గలిగినశిష్యసంఘములకు నెమ్మి
చెలంగ వ్యాఖ్యానంబు నేయుచునుండె

(926. యోగీంద్రచరిత్రక్రమణపఠనాదిశుభఫలనిరూపణము.)
గ్రంథసమపూర్ణాక్రమము. కవిపంశమహిమ. నిజకావ్యప్రశంస.
పరమయోగివిలాసగ్రంథనిగమనము.

నురుభ క్తితోడ నియోగీంద్రవరుల
చరిత మొక్కకమాఱు జను లెవ్వరేని
వినిన వ్రాసివఁ జదివినఁ బేరుకొనిన
నెనలేనియిష్టంబు లెసఁగించు వనుచు

12740

నలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ
కలిసీలవేణికి పబ్బపాణికిని
అతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
పతికి సర్వముఖ్యభక్తసంతతికి

సంకితంబుగను శ్రీహరిభక్తనికర
పంకజార్యమ తాళ్ళపాకన్నయార్య
తనయ తిమ్మార్యనందన రత్నశుంభ
దనుపమశ్రీవేంకటాద్రిశదత్త
మకరసుండలయుగ్మమండితకర్ణ
సకలవైష్ణవపాదసంసేవకాబ్జ

12760

సదనావధూలబ్ధ సరసకవిత్వ
విదితమానస తిరువేంగళనాథ
కృత మైన పరమయోగివిలాస సుకృతి
నతులితంబుగ నష్టమాశ్వాస మయ్యె.

ఇతి శ్రీతాళ్ళపాక-తిరువేంగళనాథసూరికృతిషు పరమయోగి
విలాసద్విపదకావ్యము సంపూర్ణము.

సుప్రసిద్ధ పదానుక్రమణిక.

శ్రీః

ప ర మ యో గి వి లా స ప్ర తి పా ది త-

సు ప్ర సిద్ధ ప దా ను క్ర మణి క .

—ॐ॥—

వి=విశేషణము.

ఆ=ఆచార్య.

ఉ=ఉపమానము.

ప్ర=ప్రధానగర.

—ॐ॥—

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
అ		అంజనాద్రీశ=శ్రీవేంకటేశ	5
అంకిత=గ్రంథాంకనము	4	అంజనాచలసార్వభౌమ, శ్రీవేంకటేశ	
అంకోలకుంజ	45		154
అంగజకేళి, విప్రనారాయణ-		అండజనాధవాహ=హరి	323
రతికేళి	245	అండజనాయకారూఢ, హరి	421
అంగజరాజకలిత, శ్రీదేవీవిశేషణ	2	అంతఃపుర	160
అంగజసంగ్రామకేళి=రతిక్రిడా	149	అంతఃపాత, హరితిరోధాన	449
అంగనామణి	152	అంతరంగ	295
అంగనారతి	234	అంతరవహ్ని, యోగవిశేషణ	61
అంగనారత్న, వైష్ణవవత్స	410	అంతరిక్షపురి	324
అంచితభక్తి	489	అంతర్ధాన	54
అంచితమనుజపంచాస్య=తంజానగర-		అంతర్యామి, హరి	21
హరి	322	అంతిమపురుషార్థసిద్ధి	295
అంజనాద్రీ=తిరుమలై శ్రీవత్సల	138	అంతిమస్మృతి	509

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
అంతిమోపాయ=శ్రీవైష్ణవ	177	అభివృద్ధినివాహకశక్తి, కులశేఖర	158
అంధకారకాష్ఠ	261	అఖలకర్మాధికార, యజ్ఞోపవీత	515
అంధకారతన్మర, భాన్మర	262	అఖలకళావేత్త	478
అంబరీష	67	అఖలజీవ	19
అంబరీషదుక్మంగద	112	అఖలదేవతా=కాంచీదేవతా	94
అంబుజాక్షమూర్తి	147	అఖలభాగవత	8
అంబుజోదర=హరి	7	అఖలభాగవతజాత	519
అంబుధిఘోష=ప్రభాతనమయ- సముద్రఘోష	364	అఖలవేదాంతవిన్యాసి, యాదవ- ప్రకాశయతి	499
అకళంకకంఠ	253	అఖలవేదాంతవేదీ=కణికపృష్ఠ	81
అకళంకకేయూర	180	అఖలలోకైకతపావన	67
అకళంకగుణధామ, రాజ	226	అఖలశాస్త్ర, ప్రబంధవిశేషణ	136
అకళంకనిజకీర్తి	354	అఖలశాస్త్రస్తృత్య	301
అకళంకనిజరూప	201	అఖలశేషి, హరివిశేషణ	18
అకళంకభావ	187	అఖలసౌఖ్య	184
అకళంకమతి, భట్టనాథయోగి	299	అఖలాగమజ్ఞ, బ్రాహ్మణ	217
అకళంకమణిభూషణ, గణికా	244	అఖలాధికారితతి, ప్రబంధ	146
అకళంకవికచానన, కులశేఖరయోగి	166	అఖలేశ్వర	801
అకళంకవిక్రమ, కులశేఖర	154	అఖలోపకారి, కారినామకవిప్రసర-	
అకళంకకళాభ=ఫలశ్రుతి	117	విశేషణ	121
అకళంకసామర్థ్య	463	అగచరనాథ వి.	5
అకారణదయామూర్తి, లక్ష్మీ-		అగణితకరుణాధ్య=శ్రీవైష్ణవ	167
విశేషణ	18	అగణితపరిచారకౌఠుసంవృత,	
అకారణమందస్మిత	252	కులశేఖర	166
అకాలదేశాన్వద	308	అగణితబంధుమిత్రాళి వి.	382

సమీక్షపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
అగణితభజమూర్తి=అచ్యుత	824	అజనుతరామానుజసిద్ధాంత	542
అగణితమంత్ర	68	అజహోమకుండ	80, 881
అగణితమణి	13	అజ్ఞాననికర	36
అగణితవేదవేదాంత	140	అజ్ఞాననికరవారిధి	18
అగణితసకలభూషాన్విత, దంపతి విశేషణ	146	అణావశయనదశావతార	422
అగణితాయుష్మక	72	అణిమాదిసిద్ధి	70
అగ్రజన్మా	110	అణిమాదిసిద్ధిరాయక, హరి	826
అగ్రజస్మదురహంకార	116	అతనుతాప=మన్మథతాప	202
అగ్రభాగ, మధురాంతకహరి. మందిరాగ్రభాగ	511	అతికృపాభర. వి.	3
అగ్రపూజా=యూగాగ్రపూజా	109	అతిభక్తిపరవశ	185
అగ్రహార=మండంగుడినామకా. గ్రహార	127	అతిభానుకోటికిరణ, భాగవముని	106
అగ్రహారాధ్వరధామ	26	అతిసంభ్రమ=గోదావివాహతి. సంభ్రమ	858
అఘ్న=శాపాఘ్నప్రదాన	540	అతిసులభ, కులశేఖర	157
అఘ్నపాద్య	109	అతిలోకమతి	6, 40
అఘ్నసంసృతి	281	అతిలోకనుదరీ=దేవదేవీగణికా	225
అచ్యుతద్వేషి, క్రమికంతచోళ	536	అతిసుత	67
అచణక, రంగనాథాచణక	267	అత్యకాగ్నికోటి	66
అచణనానుముఖ	21	అత్యంతవైభవశీల వి.	121
అచాణవతార	21, 77	అత్యంతశుభశీల, విప్రవిశేషణ	120
అచాణవిగ్రహ=రామానుజాచాణ.		అత్యంతసంతోష	24
విగ్రహ	541	అతులచారిత్ర, కులశేఖరభూష	154
అజ్ఞానగణాంధ, విప్రవిశేషణ	111	అతులతేజోమూర్తి	9
		అతులమాంత్రిక	499
		అతులమోహనమూర్తి	402

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటఖంస్య.
అతులలగ్న	58	అద్వైతశతదీక్షిత, కులశేఖర-	
అతులశ్రౌత	109	విశేషణ	154
అతులశేషాంశ=నామానుజ	529	అనంత=అదిశేష	2
అతులితగతి	288	అనంతపతిశిష్య	529
అతులితధ్యానయోగ	145	అనంతాశ్వాత్=అనంతార్య, శ్రీరా-	
అతులితవేదార్థ	145	మానుజప్రియ శిష్య	8
అత్యస్తామృతనాథ, కుంభభూషణ-		అనంతపుర, హరిశ్చంద్ర	329
క్షేత్రహరి	324	అనంతభోగ	139
అథాకామకల్పభూషణ=పరకాల	375	అనంతతల్ప=హరి	139
అథాకామానపేక్ష=శ్రీవైష్ణవ	167	అనంతవేదార్థ	104
అథానిక్షేప	490	అనంతసరసీ	28
అథివనైత్ర వి.	152	అనఘనన్నుత, అష్టాక్షరవిశేషణ	421
అధికన్యాచరణశిలయన్యాస	486	అనఘశరణ్య=కాంచీవరదరాజ	399
అద్రిరాజ, వేంకటాద్రి	480	అనఘాత్మ=శతకోపముని	144
అదృష్టకారణ	297	అనధికారి=దేహి	129
అద్వైతవాక్య	497	అన్నమాచార్య, కవిపితామహ	4,40
అద్వైతశాస్త్రపాఠ, యాదవ-		అనాదర	39
ప్రకాశసంకలిత	496	అనాదివాసనామూఢ, జీవవిశేషణ	20
అధవన్వహూప, ప్రబంధ విశేషణ	146	అన్యాయ, జై నబింబచార్య-	
అధికారి, శ్రీరంగ దేవాలయాధి-		రూపాన్యాయ	446
కారి	265,270	అన్యోన్యమతాభిదూషణ	297
అధికతపరమాధాన్=శ్రీవైష్ణవ	167	అన్యోన్యాయుర్రాగ	44
అధికరాజ్య, చోళరాజప్రదత్తార్థ-		అనిత్య	92
రాజ్య	488	అనిమిషకుటుంబ	218
		అనిమిషశిల్పి, విశ్వకర్మ	342

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
అనిరుద్ధబంధ	288	అనుపమయోగవిద్యాసక్తి,	
అనిరుద్ధభక్తి	160	పరకాలీయ	470
అనిలజఃహనూమాన్	5	అనుపమరసరీతి, ప్రబంధవిశేషణ	147
అనిలవేగ	69, 272	అనుపమసకలవిద్యా	801
అనిశేపాత	36	అనుపమసింహాసనాసీన, భట్టనాథ	805
అనుకంపామృతసార	74	అనుపమసుకృతసంహతి	531
అనుగ్రహదేవీ	849	అనుపమామితధన, వైశ్యవిశేషణ	150
అనుచరవగ్, పలకాలభృత్య-		అనుపమలగ్నః=వివాహలగ్న	207
వగ్	444	అనుపమలావణ్యా, అప్పుర	224
అనుతాప	106	అనుపమాలంకారి, కారి నామక-	
అనుపమకఠినాగమాధ్, ప్రబంధ	145	విప్రవరవిశేషణ	121
అనుపమకనకరత్నాదివస్తు=గోదా-		అనుపమశంపాన్విత వి.	120
యశాతకవస్తు	856	అనుపమశక్తి వి.	5
అనుపమగానవిద్యాపితక్షణ-		అనుపమసకలరహస్యాధ్	481
శ్రీనాథముని,	478	అనుపమసింహాసనాసీన, కులశేఖర	166
అనుపమగాంభీర్య వి.	33	అనుమానసిద్ధాంత	297
అనుపమజవ, అశ్వవిశేషణ	28	అనుపమహరిభక్తి	121
అనుపమదివ్యరత్నాకర	149	అనురాగవల్లీ=కుముదవల్లీకన్యా-	
అనుపమదీర్ఘాయు=ఫలశ్రుతి	117	విశేషణ	405
అనుపమభద్రపీఠాసన	109	అనురాగవల్లీ	58
అనుపమమణివిమాన	191	అనురాగశూన్యా=గణికా	253
అనుపమరూపశేఖా=కుముదవల్లీ-		అనుష్ఠాన	222
కన్యా	879	అనూనత్వప్రామృత, కంభఘోణ-	
అనుపమయోగవిద్యా	78	క్షేత్రనివాసిహరి	102
		అనేకకాల	279

పదనామాసలి.	పుటసంఖ్య.	పదనామాసలి.	పుటసంఖ్య.
అనేకకాలతప	76	అబ్జనేత్ర=పుండరీకాక్ష. ఆ.	8
అనేకచిత్ర	208	అబ్జస్వాశి, శ్రీవిశేషణ	40
అపగతమద=శ్రీవైష్ణవ	167	అబ్జసదనాపధూ	40
అపగతమదమాన=శ్రీవైష్ణవ	177	అభంగవిస్ఫూర్తి, సిద్ధాంత విశే-	
అపగతసంసార	74	షణ	62
అపగతాహంకార	67	అభయ (అభయయాచనా)	118
అపగతాహంకారి, కారినామకవిప్ర-		అభయ=అభయప్రదాన	104
వర విశేషణ	121	అభినవకందపర్వ, కులశేఖరభూష	154
అపరంజి	182	అభినవలీలా, గోదాకన్యాభినవలీలా	366
అపరాధ	70, 269	అభినవోత్సవ, విష్ణుచిత్త యోగ్యు-	
అపరిమితజ్ఞాన, శ్రీవైష్ణవ	177	త్సవ	303
అపరిమితానుకంప	74	అభినవోత్సవలీల	386
అపరిమితోదార్య	483	అభిమతవరదాయి, కులశేఖరనృప	154
అపరిమితోత్సాహ	184	అభిమతార్థ=ఫలశ్రుతి	117
అపవర్గ=మోక్ష.	385	అభిమన్యునూతి.	299
అప్పగారి, ఆచార్య	2	అభిరామనాయక	386
అప్పలకుండ, హరిజేత్ర	323	అభివాదన	114
అప్పలవల్లికన్యా=రమాంశకన్యా	323	అమరకన్యకా	50
అపాంగామృతధారా	290	అమరగంధనర్ విద్యాధర	364
అపార్థ, యాదవప్రకాశనిధిష్ట-		అమరనృత్య	364
వేదవాక్యాపార్థ	502, 527	అమరపట్టణ	104
అప్రాకృతాక్ష=కూరనాథాప్రాకృ-		అమరదంతికుంభ	48
తాక్ష	541	అమరదంపతి	120
అపూర్వజలధినామ	323	అమరనాయక, హరి	328
అబ్జనాథ	10		

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
అమరనాయక=గోదావివాహాధికా-		అమితకైంకర్య-పరకాలయోగిత్వత	424
గతదేవరాజ	361	అమితతపోఘన, అగస్త్యవిశేషణ	23
అమరలోక	192	అమితవిద్యాపూర్ణా వి.	3
అమరసన్నత=శ్రీవైష్ణవ	177	అమితసంసారదావతప్తాత్మా	11
అమరేశ్వర	48	అమితసౌభాగ్య, నగరవిశేషణ	149
అమరేంద్రసిద్ధవిద్యాధర	308	అమితాగమ	186
అమరేంద్రగురు	167	అమృతపానోత్కృష్ట	475
అమరేంద్రవంద్య=భక్తి సారముని	97	అమృతభాషణ=శ్రీవైష్ణవ	167
అమలకారండవ	26	అమృతమూర్తి వి.	38
అమలనాగేంద్రశయాళు=శ్రీరంగ-		అమృతరస	123
నాథ	355	అమృతశరధి	8
అమలనానాప్రసూన	231	అమృతవాహినీ	11
అమలమానస, విప్రవిశేషణ	120	అమృతసంకాశ	473
అమలవిగ్రహ=యోమునార్యశరీర	506	అమృతహస్త=వైద్య	377
అమలవిద్యామనోహరమూర్తి,		అమృతాంశుకుల, చంద్రవంశ	293
యాదవయతి	515	అమృతాంశుపదనా, రాజకన్యా	201
అమలవేదత్రయ	542	అయోధ్యాపురీ	8
అమలాంతరంగ వి.	6	అయోధ్యా, హరిపురీ	335
అమలాంతరంగా, శ్రీవిశేషణ	40	అర్చక, హరిమందిరాచార్య	448
అమలాత్మా వి.	3	అరవిందదళలోచనాచకనావిధి	525
అమాత్య, కుల శేఖరస్థపా-		అరవిందనాథ	56, 122
మాత్య	171	అరవిందభవనపర్యా	186
అమావవవిమాన	150	అరవిందలోచన=రంగనాథ	356
అమానవేశ్వర	42	అరవిందసమనేత్ర	240
అమితకల్యాణగుణ=హరివిశేషణ	17	అరిదండధర=పరకాలయోగి	385

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
అరివీర కత్తోయ	376	అవనీవిభు=కాంచీభూపాల	86
అరుణాధర	43	అవనీశతీలక, పాండ్యరాజ	305
అరుణాంశుతతి	38	అవభృథస్నాత	114
అలకాధిపతి	150	అవమాన	105
అలక=శాక, యామునసూరిప్రియ-		అవశ=అవశాత్మచోళభట	386
శాక	489	అవాజ్మననగోచర	7
అలఘుప్రసన్న	213	అవ్యాజకోమలహాస	15
అలఘువిద్యానంగత, భట్టనాథ-		అవికారి, కారినామక విప్రవరవిశే-	
యోగి	292	షణ	121
అలఘువిద్యాపూణ, భట్టనాథ	306	అవిరళచంద్రశాలా	87
అలమేల్మంగా = శ్రీవేంకటేశదివ్య-		అవిరళరత్నమయాంగుళీయక, కుల-	
మహిషీ	1,40	శేఖర విశేషణ	166
అలమేలుమంగామనోహర, శ్రీవేం-		అవిరళదుష్టనహస్రావృత, క్రమికంత-	
కటేశ	533	చోళ	535
అలమేలుమంగావత్సతల, శ్రీవేంక-		అవిరళశాఖాత్రయ	10
టేశ	430	అవిరళశుభమూర్తి	215
అలమేలుమంగావిహారి, శ్రీవేంక-		అవిరళశోకాతక=చోళరాజభృత్య	386
టేశ	138	అవిరళశ్రీ, పాండ్యదేశ	289
అలికులనిభవేణీ, వసలక్ష్మి	232	అశరీరి, విభీషణాశరీరి	339
అలినీలవేణీ, శ్రీవిశేషణ	40	అశ్వత్థశాఖా, బ్రహ్మరాక్షస భేది-	
అలివేణీ=గోదాకన్యా	353	తాశ్వత్థశాఖా	501
అల్పజ్ఞ=దేహీ, మనుష్య	129	అశ్వమేధాది	109
అవతారాదిలీలా	305	అష్టపాదమత	62
అవదాతజలజలోచన	202	అష్టభుజ=కాంచీనగరహరి	332, 426
అవనిజారమణ, హరి	181	అష్టమహిషీ=కృష్ణాష్టమహిషీ	335

సూప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
అష్టవిధకుంభక	61	అనూయంపర=కాంచీపురభూప	97
అష్టాంగపూర్తి	60	అక్షత=గోదాకల్యాణతండులాక్షత	962
అష్టాంగయోగ	140	అక్షతగంధఫల	89
అష్టాంగయోగ, నాథమునస్యష్టాంగ-		అక్షపాద, భక్తిసారయోగినామ-	68
యోగ్య	474	అక్షఫాల	68
అష్టావక్రముని	824	అక్షీణవేదమయ=గరుడ	290
అష్టాక్షరవృత్తి	140	అహంకృతిదైవత	15
అష్టాక్షరోపదేశ, పరకాల విషయక	421	అహంకృతిలేశ	510
అనదృశరత్నధనాది=యాతక	267	అహమేవ పరం తత్త్వం, కాంచీ-	
అనమసాయక	46,271	వరదరాజకలితశ్లోక	509
అనమానభీతి	42	అహికులపతియవతార, రామానుజ	531
అనమానమణిమయమైమపాత్ర	416	అహిరాజమూర్తి=రామానుజ	530
అనమానపదపచంద్ర=గోదాముఖ-		అహిరాజశయన	252
చంద్ర	358	అహిరాజశైలమురవైరి=శ్రీవేంక-	
అనమాస్త్రగురుగేహ	142	శైవ	139
అనహాయశూర, పరకాలయోగి	420	అహిశయన	95
అస్తశైల, అస్తమయపవత	447	అహిశిరోమణిదీప	372
అస్మద్గురుభ్యోనమః	410	అ	
అస్వతంత్ర=దేహీ		అంజనేయ, దృష్టాంత	298
అస్థికపాల	60	అకణవిశ్రాంతనేత్ర	112
అస్థిర=దేహీ	129	అకాశగంగాతీర్థ	533
అనుఖ	92	అకాశగమి	8
అనురమత	264	అగమపారగ వి.	144
అనురరాజవన ఉ.	292	అగమప్రమితి, గంధ, యామునా-	
అనురరిపుచరణాసక్త	217	చార్వరచిత	491
అస్తనగచూత	251		

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
ఆగమబౌహ్య, జై నగణ	461	ఆతశశోకార్తజై నగణ	159
ఆగమబౌహ్య-సిద్ధాంత	297	అత్మవిద్యా	34
ఆగమదహస్య	483	ఆత్మవిద్యావిహారి, భాగవ	53
ఆగమవేద్య, హరి	18	ఆత్మసిద్ధి, గ్రంథ, యామునాచార్య-	
ఆగమసన్నత వి.	7	రచిత	491
ఆగమాంతవిదిత	178	ఆతకరక్షక, విప్రనారాయణ	236
ఆగమోక్తప్రకార=గోదాకన్యా-		ఆతకరావ	98
వివాహప్రకార	100, 360	ఆత్మసూహరి, హరి	230
ఆగ్రహవృత్తి	110, 174	ఆతిథ్య	231
ఆచారవిజితామరాచార్య వి.	2	ఆదరభావ, నాథమున్యాదరభావ	477
ఆచార్య, తిరుక్కచ్చినంది	492	ఆదికావ్య-పరకాల యోగికృతాది-	
ఆచార్య, తిరుమలనంది	495	కావ్య	470
ఆచార్య, గోష్ఠీపూర్ణ	492	ఆదిగురునాథ, విప్రనారాయణ	236
ఆచార్య, తాళ్ళపాక తిరుమలాచార్య,		ఆదిదంపతి=శ్రీరామసీతా	185
కవిపితా	4	ఆదిదంపతి=గోదారంగవతి	362
ఆచార్య, తాళ్ళపాక అన్నమాచార్య,		ఆదిత్యవర్ణ	364
కవిపితామహ	4	ఆదినాయక=రంగరాజ	213
ఆచార్య, నాథముని	491	ఆదిమధ్యావసాన	279
ఆచార్య, మహాపూర్ణ	491	ఆదిపద్య, శతకోపప్రబంధ	147
ఆచార్య, యామునసూరి	489	ఆదిమహావోవిసత, శ్రీదేవీ-	
ఆచార్య, శ్రీరామమిత్ర	489	విశేషణ	1
ఆచార్య, వాదికేసరి	140	ఆదియోగి	36, 73
ఆజ్ఞా, క్రమికంత-చోళాజ్ఞా	538	ఆదినటు=రంగనాథ	259
ఆతతభక్తి, పరకాలభక్తి	412	ఆదివాహన	455
ఆతతరవిభేదన	61	ఆద్య, శ్రీహరి	120

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
అద్యనామక-హరి	148	అమోదకుంజ	52
అద్రాక్షక్షత్ర, గామానుజజన్మతార	495	అమోదభరకీర్తి వి.	3
అఘోరకమలమధ్య, యోగవిశేషణ	61	అమోదభరవికచానన, కులశేఖర-	
అఘోరమణిపూరక	61	విశేషణ	154
అఘోరశేషాక్షర, యోగవిశేషణ	61	అమోదమాలికా-తిరుమలై నామక-	
అనందనిలయ, శ్రీవేంకటేశవిమాన	383	ద్రవిడప్రబంధ	305
అనందపరవశ	39	అయతరసపోషణ వి	22
అనందపాదత్రయ	7	అయతశాఖా, వృక్షశాఖా	501
అనందబాష్ప, రంగరాజానందబాష్ప	367	అరామ, విప్రనారాయణారామ	224, 233
అనందబాష్పాకులాక్ష, పరకాల	427	అరామ, భట్టనాథారామ	367
అనందభరిత వి.	38	అరామకేళివిహార	343
అనందజలధి	162	అరామకృత్య	233
అనందనిలయవిమాన	532	అరామనీను	198
అనందసుధాలిప్త	12	అరూఢయాకావన, కులశేఖరవిశేషణ	153
అనందాశ్రు	161	అరూఢవృషభేంద్ర-శివ	364
అననేంద్రప్రభా	76	అరోహణ, వేంకటాచలారోహణ	529
అనీలకుటిలదీర్ఘకాలక	16	అలవట్ట-తిరుక్కచ్చినాభిక్తత-	
అబాలగోపాల	57	వృజనకైంకర్య	507
అబాల్యమహిమ	114	అలింగనక్రియ	76
అభిజాత్య, శ్రీరామానుజకళత్రాభి-	513	అలింగనలాలన	350
జాత్య	513	అలోలకణాభూషణావళి,	
అమ్మాయపాంచరాత్ర	145	గోదాభరణావళి	353
అమ్రనాథ, శివ	26	అలోలసంసార	466
		అవృత్తి, నాథమునికృతదివ్య-	
		ప్రబంధావృత్తి	476

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
అశుమధురవిస్తారచిత్ర, పరకాల-		అశమందారు, యామునాచార్య	3,488
యోగికవిత్తక్రమ	462	అశ్వార్థు-పరమయోగి	3
అశైలాద్రక్షిణ్య, యామునా-		అహవకేళి	262
చార్యకృతశ్లోక	486	అహుతి	67
అశ్రమస్వీకార, రామానుజకృత-		ఇ	
నన్యాసాశ్రమస్వీకార	514	ఇందిరాదేవీ	18,252
అశ్రమోచితకృత్య	217	ఇందిరానాథతత్పర, విప్రవిశేషణ	120
అశీవాఁడ, గోదాకల్యాణాశీవాఁడ	361	ఇందిరాసఖ, హరి	218
అశ్రితకల్పతరు, హరి	632	ఇందుపుర, జ్యేష్ఠ	325
అశ్రితకల్పతరు, రంగనాథ	468	ఇందుబింబాసనా-గోదాకన్యా	371
అశ్రితపారిజాత, రామానుజ	514	ఇందుబింబాసనా-గణికా	237
అశ్రితసురభూజ, రామానుజ	514	ఇంద్రజాల-పరకాలయోగికలి-	
అర్చ్య, నాగపట్టణజనాశ్చర్య	455	తేంద్రజాల	404
అశ్చర్యచర్య	54	ఇంద్రసీలగాజులు, గోదాభరణ	315
అశ్చర్యవివర, చోళరాజు	403	ఇంద్రప్రహుతి	9
అశ్వయుజమాన, ప్రథమయోగీ-		ఇంద్రముఖాలభ్య, ఊర్ధ్వపుండ్ర-	
శావతారమాన	31	విశేషణ	79
అశ్వలాయనసూత్ర	4	ఇంద్రలోకాతీత	8
అమాధమాన-శుచిమాన, గోదా-		ఇంద్రాదివిబుధ	124
దేవీజననమాన	309	ఇచ్ఛావిహారి, యోగివిశేషణ	64
అఘోరశాబ్ద	136	ఇడాముద్వీప	408
అసనలింగ	61	ఇతరలోహ	73
అసన్నవీధి	105	ఇతరవిచార	298
అసురప్రకృతి, జీనవిశేషణ	20,34	ఇతరవిరక్త-కణికృష్ణ	81
అసురికేశవార్య, రామానుజపితా	495	ఇతరవేషధారణ	105
		ఇతరశేష	129

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
ఇతిహాస	145	ఉచితాసనస్థ	168
ఇద్ధవై భవ, కులశేఖర	167	ఉచితాసనాసీన	90
ఇనసహస్ర	12	ఉజ్వలగండయుగళ	112
ఇభరాజగమనా, గోదాదేవీ	385	ఉజ్వలభూషణ, కులశేఖర	166
ఇభరాజపాలక హరి	92	ఉడిదార-అభరణ	46
ఇభరాజవరద, శ్రీరంగరాజ	242	ఉడురాజకలశ	353
ఇభశైలహేమాంబర, కాంచీనరద	516	ఉడురాజమాలి	65
ఇష్టకామ	30	ఉడురాజవదనా=గోదాకన్యా	362
ఇష్టవర, గోదావివాహేష్టవర	362	ఉడురాజవదన	282
ఇత్యౌక, నృప	338	ఉడువీధి	75
ఇత్యౌకతపస్	338	ఉత్తరవేది=యాగశాలా	26
ఇహపరసౌఖ్య	294	ఉత్తరీయ	223
ఇహసౌఖ్యవితతి	51	ఉత్సవ, యదుగిరి నాథోత్సవ	541
ఇ		ఉత్సవబేర	306
ఈశ్వరప్రేరితాత్మావిప్రనారాయణ	243	ఉదయశైల	252
ఈశ్వరభట్ట, నాథమునిజనక	473	ఉదయాస్తమయ	125
ఈశ్వరముని, నాథమునిపుత్ర	473	ఉదరబంధ=మేఖలాభరణ	29
ఈశ్వరమునిసూను, యామునా-		ఉదరబంధ-శ్రీవేంకటేశాభరణ	532
చార్య	187	ఉద్బంధ	525
ఈశ్వరసిద్ధి, గంధ, యామునా-		ఉదారము క్త. ముక్తపురుష	9
చార్యరచిత	491	ఉద్దామనుండర	525
ఉ		ఉద్యానశైల	10
ఉగ్ర, క్రమికంఠచోళ	538	ఉద్యాహ, కుముదవల్లికల్యాణ	379
ఉచ్చారణశక్తి	104	ఉద్యాహ, కోమలాంగీరీవాహ	87
ఉచితసత్త్రియ	366	ఉన్నతోన్నత, ఉదయగిరి	251
ఉచితసంధ్యావిధి	295		

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
ఉదయాద్రిభానుబింబ	189	ఉమామనోహర, శివ	67
ఉద్యోగశాయి	104	ఉరగారివాహ, హరి	140
ఉద్భటశిష్య, రామానుజశిష్య	526	ఉరగేంద్ర, ఆదిశేష	99
ఉద్భటస్త్రుతి, చోళరాజసేనాభ-ట	387	ఉరగేంద్రతల్ప	99
ఉన్నతనిఖిలశాస్త్ర	527	ఉరగేంద్రశాయి, రంగనాథ	366
ఉన్నతవిత్తాన	16	ఉరగేంద్రశాయి, హరి	215
ఉన్నతోన్నత, మహీసారయోగి	56	ఉరగేంద్రశాయి, గోవిందరాజ	325
ఉపచార, కాంచీవరదరాజోపచార	508	ఉరుకృపాంబుధి	99
ఉపజగతి, శిలాస్థాపనక్రమ	453	ఉరుగతిశిఖా	516
ఉపదేశ, గోష్ఠీపూజాగురూపదేశ	523	ఉరుఘోరతపస్	43
ఉపనయన, విప్రనారాయణోపన-		ఉరుతరకాస్త్రభద్ర్యుతి	289
యన	219	ఉరుతరనిజ్ఞేప	454
ఉపనయన, రామానుజారోపన-		ఉరుతరవృష్టి	37
యన	496	ఉరుతరానందవేదోక్తభిక్ష	461
ఉపనిషత్	147	ఉరుతరాయత ధవళోద్వేషుండ్ర	507
ఉపనిషదధిక	182	ఉరుతరపోరాశి	115
ఉపవాసనియత, పరకాలవిశేషణ	398	ఉరుతరపీఠ-రంగనాథపీఠ	368
ఉపవీతం త్రిదండం చ	515	ఉరుతరవరదోత్సవ	26
ఉపాధ్యాయ	104	ఉరుపుణ్యనిధి, విప్రనారాయణ	276
ఉపాయ, మోక్షోపాయ	509	ఉరుభక్తి	107
ఉపాయవిచార	285	ఉరుభక్తినిరత, పరకాలయోగి	423
ఉభయతూణీర	449	ఉరుయోగసక్త, పరకాలయోగి	470
ఉభయమీనూంసా	542	ఉరునత్తస్సిధి, యామునాచార్య	491
ఉభయవిభూతి	178	ఉపేశచంద్ర, కలశేఖరస్మృత	180
ఉభయవేదాంతశాస్త్ర	543	ఉపేశసురేంద్ర	218

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
ఉ		ఏకాంతపాయన, కాంచీవరదరాజు-	
ఉంధ్వంపుండ్ర	78, 108, 282	నై వేద్యపాయన	252, 508
ఉంధ్వంపుండ్రనందల్ల లాట, కుల-		ఏకాగ్రబుద్ధి	155, 412
శేఖర	166	ఏకాంతపత్ర, కులశేఖర విశేషణ	154
ఉంధ్వంపుండ్రవిహీన	78	ఏకాంతహర్య	88
ఉంధ్వంముఖ, యోగవిశేషణ	62	ఏణాపోత	44
ఉంధ్వంశిఖవిప్ర	140	ఏణాలోచనముఖబింబ	292
ఉంధ్వంశిఖబ్రాహ్మణ	217	ఏణాంకబింబ	292
ఉంగర, కాంచీక్షేత్రహరినిలయ	332	ఏణాయతాక్షి	88
ఉరునిజితరంభా వి.	85	ఏంద్రనగర, హరిక్షేత్ర	330
ఋగ్వేదమయ, ప్రబంధ	146	ఐశ్వర్యతతి	117
ఋత్విజ	109	బడ్డణ-కాంచీనామకాభరణ	228
ఏ		క	
ఏకచక్ర, కులశేఖరరాజ్య	163	కంకణ, అభరణ	227
ఏకచక్ర, చోళరాజవిశేషణ	391	కంకణమణిరుచి	355
ఏకదండీ, గంగపురవాసీ ఏకదండ-		కంకణరాగ	49
యతి	524	కంకణహరికేయూర	112
ఏకదండీ, అద్వైతయతి	516	కంకణోజ్జ్వలభూషణ, కులశేఖర	166
ఏకభావ	138	కంజా పద్మి ప్తి	417
ఏకవింశతిమణి, యోగవిశేషణ	62	కంతగతజీవన, చోళరాజభటు-	
ఏకదశశతసంఖ్య, శతకోపప్రబంధ	146	విశేషణ	893
ఏకాంగి, తిరుమలదేవాలయ శ్రీ-		కంతలగ్నమాలా	108
వైష్ణవనామ	534	కంతుకకేళి	194
ఏకాంగి, రంగనిలయపరిచారక	267	కందర్పకోటిసంకాశమోహన, కృష్ణ	335
ఏకాంతకైంకర్య, తిరుక్కచ్చి సంబి-		కందవళగురు, హరి	116
కృతవరదరాజై కాంతసేవా	507		

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
కందపకాతరవారి	343	కదళికాతరు, సుందరీవిశేషణ27,	357
కందపకాతాప, గోదాకన్యామదన-		కదళికాపత్ర	222
తాప	343	కనకచేల వి.	6
కంధిబంధన	181	కనకచేలాంకకైంకర్య, హరికైంకర్య	
కంబుకంఠీ, సుందరీ	27		441
కంసవధ	291	కనకచేలావృత=హరి	112
కంససంహారి, కృష్ణ ఉ.	388	కనకపత్రిక, సుందరీవిశేషణ	27
కంసారిపాదపంకజభక్తి	219	కనకపాత్ర=యాగాగ్రపూజాపాత్ర	109
కకాశపాణి, ముని	274	కనకపిప్పలదళ	79
కకోకాటభుజగ	179	కనకపూగ	44
కచభారరాహు, గోదాకచభార-		కనకప్రతిమ, నాగపట్టణజై నహేమ-	
రాహు	359	బింబ	437
కటకకుంభీంద్ర	226	కనకరత్నాదివస్తు=గోదాయతాతక-	
కటక, ఆభరణ	15	వస్తు	356
కటార, ఆభరణ	78	కనకశుల్క, పాండ్యరాజకృత-	
కటాక్షవీక్షణసుధాసార	366	వరతత్త్వనిర్ణయశుల్క	296, 298
కటాక్షామృతధారా	54	కనకవణక, హరి	329
కటిసూత్ర	47	కనకసూన, సుందరీవిశేషణ	26
కటుభయంకరలీలా, చోళసేనా-		కవకసారసజాత	474
కార్య	388	కనకాంగవల్లి=కముదవల్లి కన్యా	379
కఠినాగమాధక, ప్రబంధ	145	కనకాంగీ=దేవకామినీసామ	50
కణామృత=విరాగాన	210	కనకాంఘ్రికింకిణికనకజాల,	
కణికృష్ణభక్తి	59	శ్రీవేంకటేశవిశేషణ	430
కలిపయగ్రామ	104	కనకాద్రిసీలశృంగ	2 6
కదంబపురక్షేత్ర	323	కనకాంబర=హరి	205, 327
కదంబవృక్ష	230	కనకాంబర, శైవాచార్యప్రదత్త	468

సుప్రసిద్ధపదానుకరణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
కసకాద్రి=మేరు	73	కమండలు	256
కన్యా=గోదాకన్యా	370	కమలతేజోవాయు	7
కన్యాకరపల్లవ=గోదాకన్యాకర-		కమలజాండ	7
పల్లవ	309	కమలమహానసాగార	531
కన్యారూప	87	కమలలోచన కైంకర్య	450
కపటసన్యాసి, కూరనాథధృత-		కమలవాసినీ, రమా	32
కపటసన్యాసివేష	539	కమలాంశజాత, కన్యావిశేషణ	193
కపటహయ, హరికపటహయ	416	కమలాకర, కుముదవల్లీకన్యా-	
కపటోపాయ, చోళరాజకపటో-		జన్మస్థాన	377
పాయ	394	కమలాపూర్ణానగరీ, చోళదేశస్థ	375
కప్యానం పుండరీకాక్షం	502	కమలాస్తబింబ	232
కపిరాజముద్రా	264	కమలాస్తబింబగతి	359
కపిలముని	112	కమలాస్తవత్తు, విప్రనామ	121
కపిలమత	62	కమలామనోహర, విష్ణు	375
కపిలాక్షపాదభట్టాదిశాస్త్ర	296	కమలాయతాక్షీ, రమా	21
కపిలోకభర్త	189	కమలాయతాక్షీ, గణికా	227
కపిసలపట్టణ	326	కమలాయతాక్షీ, నురకామిని-	
కపిస్తాద్విద్యుః కం పిబతి	502	విశేషణ	50
కపోత, శిలానిర్మాణక్రమ	453	కమలాక్ష, శ్రీవేంకటేశ	80
కమండలుదండ, కూరేశధృత	538	కమలాక్షకథా	321
కమతాంబుజాత	15	కమలాక్షదివ్యసంకల్ప	53
కమతేంద్రనాగ	153	కమలాస్తజాతా, యమునాపదీ	474
కమనీయకాంచనకదలికా	356	కమలాస్త్రహావీటంకార	245
కమనీయనగేంద్రరాజ, తిరుమల	533	కమలేశభక్తకైంకర్య	450
కమనీయశిఖ, కౌతికేయవాహన	364	కమబ్రహ్మనిరూపణ, శతకోవ-	
కమనీయసురభి, నదీవిశేషణ	25	ప్రబంధ	147

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
కమఃబ్రహ్మన్వహుప	18	కలకంఠచక్రవాక	376
కమఃనగుణ	295	కలకణ్ఠనాద, వసలక్ష్మి విశేషణ	232
కరకవృక్ష, ఉద్యానవృక్ష	230	కలకంఠసమితికోలాహల	344
కరకల్పశాఖ, గోదాకన్యాకరపల్లవ	360	కలకంఠి, గోదాకన్యా	370
కరతలామలక	148, 372	కలధౌతచేల	14
కరధృతశత్రుభీకరకృపాణ,		కలధౌతమణిమయాగార	468
కులశేఖర	166	కలభసంతతి	44
కరపల్లవాగ్రసంగతచక్రదర,		కలశజమానితిలక, అగస్త్య	24
శ్రీవేంకటేశవిశేషణ	430	కలశాబ్ధి	12
కరలాఘవ	402	కలహంసగమనా, గోదాదేవీ	332
కరవాళధారా, పరకాలకరవాళ-		కలానిధి	192
ధారా	392	కల్పభూజ, కల్పవృక్ష	530
కరవాళపల్లి, పరకాలకరవాళపల్లి		కల్పలలికా	43, 87
	153, 376	కల్యాణగుణాభిరామ, హరివిశేషణ	17
కరిబృంద	391	కల్యాణవేదీ	149
కరిరాజపాలన, శ్రీవేంకటేశ	80	కల్యాణీ, రమా	310
కరిరాజవరద	11	కల్యాణీ, బ్రాహ్మణీవిశేషణ	410
కరిరాజవరదకైంకర్య	292, 498	కల్లారకాసార	101
కరిపరారూఢ, భట్టనాథయోగి	305	కల్లారదామశోభిభుజ, రంగనాథ	336
కరుణాకటాక్షపీక్షణ	17	కలింగభూవిభు, చోళసామంతరాజ	389
కరుణాకటాక్షపీక్షణసుధాసార	366	కలిదోషహరణ	218
కరుణాంబురాశి, విప్రనారాయణ	238	కలిదోషహరి, హరి	334
కరుణాపయోధర, విప్రవిశేషణ	139	కలిహర	6
కరుణామయాత్మ, హరి	18	కలుషసంతతి	22
కరుణాసముద్ర, కులశేఖర	154	కలుషమానస	117
కలకణ్ఠకణ్ఠి, రమా	254	కలుషాలవాల	177

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
కవాటకుంచికా	380	కాంచనాంబరభూషణ	305
కవితాశాఖా	187	కాంచనామలదేహ, హరి	326
కవిపురందర, మునివిశేషణ	141	కాంచికాధీశ, అష్టభుజహరి	426
కవియోగి	268	కాంచీపురీ	25
కవివరేణ్య, పరకాల	375	కాంచికాపట్టణాధీశ	98
కవిశేఖర, పరకాలయోగి	468	కాంచీశ, పరదరాజ	497
కవిసార్వభౌమ, శతకోపముని	137	కాండానువాకముఖ్య, ప్రబంధ	146
కవిసార్వభౌమ, కణిక్పక్ష	89	కాంతానురక్త	122
కవేరజా, కావేరీనదీ	323	కాంతోపయంతా, రంగరాజ	256, 336
కవేరకన్యా	212	కాకుల్ స్థితిలక	213
కస్తూరితిలక	204, 283	కాణాదమత	62
కస్తూరినామ, గోదావివాహ-		కాతికాకృత్తికా, పరకాలయోగి-	
కస్తూరినామ	202, 360	జన్మతార	375
కస్తూరిరేఖా	223	కాతికరోహిణీ, వీణాయోగిప్రాదు-	
కష్ట, విప్రనారాయణకష్టదశా	276	భావావనత్కర	280
కష్టవాక్య	176	కాతికేయ, సుబ్రహ్మణ్య	364
కాంచనకదలికాతలి	356	కాదాబినీపంక్తి	26
కాంచనకశిపు, హిరణ్యకశిపు	334	కామబాణ, సుందరీవిశేషణ	26
కాంచనతోయజ	193	కామపుర, హరిశ్చేత్ర	331
కాంచనరచితసౌగతముూతిక, కనక-		కామాంధ, భూప	88
మయజై నఖింబ	440	కామాంధకార	50, 530
కాంచనపంకజగర్భక	31	కామధేను, దేవగవీ	530
కాంచనయోగిమణి, భక్తిసార	59	కామితాధిక	165, 530
కాంచనవణాక, సుందరీవిశేషణ	43	కామినీతిలక, గోదాకన్యా	369
కాంచనరత్నప్రకాశిత వి.	25	కామినీనతకన	31
కాంచనాకృత్తి, జై నఖింబ	460	కామినీమణికందపక, పరకాల	753

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
కామినీమదదృష్టి	88	కావేరిఘనవేగ	453
కాముకబుద్ధి	253	కావేరినదీ	101
కాముకహృదయ	240	కావేరి, ఉత్తరభార	224
కాముకహృదయపుష్కర	375	కావేరిదిక్షణాంగణసీమ	192, 209
కాముకాంశ, పరకాలయోగి	512	కావేరినిలయకైంకర్య	431
కామాయ, రామానుజధృత కామా-		కాశ్మీరదేశ శారదాదేవీ	526
యశాటి	121	కాసారయోగీంద్ర	4
కారి, శతకోపమునిజనక	362	కాసారలక్ష్మి	31
కారిందన, శతకోపయోగి	124	కాసారశత	9
కారిమారకావ్య	137	కింకర, రాజకింకర	271
కారిమారకావ్యకన్యకామణి	137	కింకీణీమంజీరకాంతి	111
కాల, కాలదేశ	427	కింశుకప్రసవాంశుక	198
కాల, త్రికాల	17	కిన్నరగరుడసిద్ధాది	365, 357
కాలకింకరభయంకర, చోళకింకర	271, 385	కిన్నరనాథ	67
కాలనరసింహమూర్తి	251	కిన్నరరాజ, కుబేర	150, 357
కాలమృగేంద్ర	263	కిన్నరాంగనానతకన	311
కాలమేఘు, హరి	327	కిటిమూర్తి	322
కాలాంబ	357	కిలకిలరవ	212
కాళిందీనదీ	8	కిర్తిప్రతాప	15
కాళియభేది, కృష్ణ	467	కిరవాణీ, చోళరాజకన్యా	201
కావ్య, గోదాదేవీరచిత ద్రవిడ-		కిరుతిరనామ-ఉద్భవపుండ్ర	159
కావ్య	342	కుంచికా, పరకాలయోగిదృష్టికుం-	
కావ్యకన్యకామణి	137	చికా	380
కావిశాటి, కాషాఢుశాటి	264	కుంజరయుగ	169
		కుంజరాస్యాది	17
		కుంతితాఘ వి.	7

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
కుండలదీప్తిమండితానన, కులశేఖర	166	కుముదాప్తమండల	142
కుండలిపత్నిశైలగురు, శ్రీవేంకటేశ	138	కుముదాక్షవిమర్యాంశ, మహాపూర్ణాక్ష-	
కుంతపట్టసప్తాస	393	చార్య	491
కుంద, భట్టనాథారామవృక్ష	291	కురవతాళవృక్ష	45
కుందకుట్రులదంతా, గోదాకన్యా	371	కురంగుటీ, గణికా	272
కుందతరుశృంగ	344	కురంగాధీశ-హరి	148
కుందహింతాళవృక్ష	45	కురురాజ	119
కుంభక	61	కురుకాధిపతి-శతకోప	147
కుంభఘోణ, హరిశ్చేత్ర	101, 324	కురుకానగరీ-పంచమయోగిజన్మ-	
కుంభతనయ, అగస్త్యముని	28	శ్చేత్ర	119, 147
కుంభమధ్యకోక-భుజగ	179	కురుకాధిపతి, శతకోపముని	147
కుక్కుటకూటనగర	149, 262	కురువేరు, వాసనాలతా	221
కుచేలముని	58	కులకర్త, పరకాల కులపూర్వజ	447
కుటిలకుంతలా, కుముదవల్లికన్యా	382	కులగోత్రనామ-కుముదవల్లి కుల-	
కుటిలకుంతలా, గణికా	246	గోత్రనామ	379
కుటిలదీర్ఘాక్ష	14	కులగోత్రశీలనామ	82
కుటిలసీలాయతకుంతలోజ్వల,		కులశేఖరయోగి	153, 156
శ్రీవేంకటేశ	430	కులశేఖరకొలుపు	186
కుద్దాల, విప్రనారాయణారామ-		కులపాంసన, క్రమికంత-చోళరాజ	535
వృక్ష	230	కులిశధారా	9
కుపిత, కుపిత-చోళరాజ	386	కులోద్ధార, శతకోపముని	138
కుమతభంజననిరంకుశ	3	కువలయప్రాణ, కుంభఘోణ విశేషణ	
కుమతిమదన	299		116
కుముదవల్లి, పరకాలవత్స	377	కువలయాంగనా	121
కుముదాహ్వయ	140	కుసుమమంజరీ	239
కుముదాదినిత్యపురుష	17	కుసుమసంభరితచూడ, కులశేఖర	166

పీఠమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య
కూర్మచరణవణికృత	11	కృతస్నాన, కులశేఖర	179
కర్మవాసనా, క్రమికంతచోళరాజు-		కృతార్థ, చోళరాజు	207
పూర్వజన్మ పాపవాసనా	536	కృత్తికా, పరకాలయోగి జన్మతార	375
కూర్మశైలేశహరి	528	కృపాచంద్ర, విప్రనారాయణ	286
కూరనాథ	537	కృపాణచాప	449
కేశాధ్వని	26	కృపాపరతంత్ర, కాంచీహరి	94
కేదారభూమి	448	కృపాసార, యోగి విశేషణ	144
కేయూరమకరకుండల	112	కృష్ణపురి, షేత్ర	325, 444
కేయూరమణిరుచి	15	కృష్ణమాచార్య ఆ.	4
కేయూరహార, శ్రీవేంకటేశాభరణ	532	కృష్ణయోగి కణికకృష్ణ	89
కేరళదేశ	149	కృష్ణాజన	255
కేళికమండలు	255	కృష్ణావతార	255
కేళిశైల	9	కేదారమూర్తి, హరి	324
కేశవాదినామ	80	కేరళపురి, హరిషేత్ర	335
కేపర, విప్రనారాయణారామ-		కేశవార్య, రామానుజపితా	495
వృక్ష	230	కైంకర్యవిఘ్న	442
కృతదానభోగ	73	కైతవబ్రహ్మచారి, రంగరాజు	280
క్రమికణ్ఠచోళరాజు	540	కైతవనట, హరి	328
క్రముకవృక్ష	198	కైరవజాత	77
క్రయవిక్రయభంగ	73	కైరవవల్లి = కుముదవల్లి కన్యా	379
క్రూరరేపివృత్తి	42	కైలాసనగ	74, 67
క్రౌంచజాల	192	కైవల్యపద, ఫలశ్రుతి	322
కృతకృత్య, పరకాలయోగి విశేషణ	470	కైవల్యఫలద	41
కృతపురశ్చరణ	83	కొంకణసిద్ధ = రసవాదీ	68
కృతనిష్ఠ, భాగవముని	75	కొంకణరసవాదఘటిక	115
కృతనిష్ఠ, పరకాలయోగి విశేషణ	415	కోకవత్సోజ	11

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
కోటిలోహ	71	ఇ	
కోదండదండబాహుదండ	158	ఖండనగర, ఝేత్ర	324
కోదండధారి	406	ఖగవతిస్కంధ	190
కోమలగాత్రీ, గోదాదేవీ	329	ఖగరాజశైల, అహోబిల	346
కోమలవల్లీ=రమాదేవీ	324	ఖగరాజసేనేశ	112
కోమలహాస	15	ఖజూర్‌పూగవతి, నదీవిశేషణ	26
కోమలాంగీ=కుముదపల్లీకన్యా	379	ఖజూర్‌పూత్	230
కోమలాంగీ, గణికా	275	ఖడ్గశూదూకలశల్య, వనమృగ	407
కోల (విప్రనారాయణారామవృక్ష)	230	ఖద్యోతకాంతి	66
కోలకుంజవృక్ష	45	ఖద్యోతబింబ	66
కౌంతేయ=అజూన	347	ఖరదూషణ	181
కౌమోదకీ	2	ఖన్న, విప్రనారాయణ విశేషణ	251
కౌరవాధిప	103	గ	
కౌశికాధ్వరవిఘ్నహరణ	181	గంగవన, ఝేత్ర	323
కౌస్తుభదివ్యమణి	14	గంగాతలఖండపురి, హరిఝేత్ర	334
కౌస్తుభద్యుతి	283	గ. గాతరంగ	211
కౌస్తుభాంశ=కులశేఖరభూప	153	గంగాతరంగవైఖరీ	137
కౌశికముని	234	గంగాధర, గోదావివాహగతశంకర	361
క్రౌంచహంసకుల	376	గంగాప్రవాహ	416
క్షీతిపాల, కులశేఖరభూప	163	గంగాహరనగరీ, చోళరాజప్రధాన-	
క్షీరతరంగ	252	నగర	492
క్షీరాస్వాద	58	గండకీనదీ	334
క్షీరాహరీ	100	గండభేరుండ, వనమృగ	407
క్షీరోదకన్యాయ	76	గంధపట్టణ, ఝేత్ర	325
		గంధసింధుర	113

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
గంధసౌడి, వాసనాపరాగ	280	గదాహస్త, వరదవిశేషణ	29
గంధవాహ, వాయుదేవ	357	గడ్గదకణ్ణ	98, 266
గంధవహతార-స్వాతీనక్షత్ర	290	గభఃగృహ, శ్రీరంగగభఃగృహ	266
గంభీరనాళికాశంక, యోగవిశేషణ	61	గభఃచిహ్ను	31, 128
గంభీరభావనిరత, కులశేఖర	154	గరుడగంధవః	112
గంభీరభేరిరవ	26	గరుడవాహన, రంగనాథ	414
గగనకల్లోలిసీకల్లోల	139	గరుడవాహనారూఢ, భట్టనాథ-	
గగనఖండ, సుందరీవిశేషణ	27	ప్రత్యక్షహరి	308
గగనగంగోత్తుంగకల్లోల	63	గరుడసిద్ధాది	365
గగనపుర, హరిశ్చేత్ర	326	గరుడాద్రి, అహోబిల, హరిశ్చేత్ర	334
గగనయాత్రిక	240	గళింకన, క్రమిక్షణభూపకంఠదళన	540
గగనహిరణ్యవత్స, ఉపమాన	251	గవఃవివశ	150
గగనాంబురాశి	261	గ్రంథిత్రయ, యోగవిశేషణ	62
గజముఖగణ	123	గంభీర్యనిధి, విప్రవిశేషణ	139
గజరాజమిళితా, శ్రీదేవీవిశేషణ	2	గాఢచాప, శ్రీరామ	329
గజరాజవరద, కాంచీవరదరాజ	399	గాఢభావజకేళి, విప్రనారాయణ-	
గజాస్య, గణపతి	473	రతికేళి	245
గజస్కంధ	303	గాధిసుత, విశ్వామిత్ర	52
గణికాశిరోమణి	228	గానకమోఽచిత, ప్రబంధ	146
గణికాస్తక, విప్రనారాయణ	253	గానవిద్యావిచక్షణ, నాథముని	473
గతదేవతాంతర, శ్రీవైష్ణవ	167	గాయకసావకభామ	212
గతదోషమతి, శ్రీవైష్ణవ	167	గాయత్రీసహితేనైవ	515
గద్యత్రయ, రామానుజకృతగ్రంథ	525	గారుడస్తంభ, రంగనిలయధ్వజ-	
గదాకుండపట్టసప్రాస	393	స్తంభ	531
గదాపాణి	282	గారుత్మతరుచిరేఖా	309
గదాశాఙ్గనందక	112		

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
గిరిరాజవనచర	44	నివాసిహరి	323
గీతార్థనంగ్రహ, గ్రంథ,		గుహవంద్య=శ్రీరామ	181
యామునాచార్యరచిత	491	గుహాంతరసీమ	89
గీతావివరణ, రామానుజకృత	525	గుహావాసీ, భక్తిసారయోగివిశేషణ	60
గీవాణకామినీమణి	313	గ్రామాంతరసీమ	121
గుణ, త్రిగుణ	17	గేహళీ=దేహళీ	37
గుణపాఠపతన	377	గోకణభల్లూక, పనమ్మగ	407
గుణసుధారస	115	గోదా=గోదాఖ్యరమాంశదేవి	313
గుణోదార, కులశేఖర	185	గోదాసతీ=గోదాకన్యా	357
గురుకులానిధి	192	గోదాయుక్త=రంగనాథ	362
గురుకుచ	225	గోపకాంతాభావ	343
గురుచంద్రకాంత	28	గోపకాంతావిహార	283
గురుతరకోకవర్షిజ	11	గోపనీరజాక్షి	354
గురుతరనిజవాహురపుట	393	గోపపురవల్లభ, హరి	331
గురుపరంపరా	511	గోపమానినీపరద, హరి	319
గురుపాదపద్మ, నాథమునిపాదపద్మ	482	గోపాంగనామణి	10
గురుభక్తి	162	గోపాల, రంగనాథవిశేషణ	354
గురునివాస, కాంచీపూణా-		గోపాలపాలక=కాంచీహరి	100
గురుమందిర	512	గోపికామనోహర	479
గురునియోగ	298	గోపురప్రసాదతల	101
గురుమత	62	గోపురమంటప	122
గురువాక్యపాలన	181	గోపురాగ్ర	8
గురుశేఖర, యామునాచార్య	505	గోపధాన	66
గుహనందితచార్య	3	గోపధానపురి	474
గుహపురవాసీ=గుహక్షేత్ర-		గోపరద్వీప	408

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
గోవింద=కాంచీహరి	94	ఘనతరశైలశృంగ	359
గోవిందనామ, యాదవచుతి-		ఘనతపోరాశి, మునివిశేషణ	47
సన్యాసనామ	517	ఘనతరలావణ్య	14
గోవిందచరణారవింద	136	ఘనతపోధన=భాగవ	51
గోవిందప్రత్యక్ష	116	ఘనతపోనిష్ఠ, భక్తిసారవిశేషణ	64
గోవిందనికి=ధనపరిమాణాక్రమ	402	ఘనతరామృతమూర్తి	444
గోసహాయ, హరి	323	ఘనతరావరణ	451
గోష్ఠీపుర, డ్డేత్ర	927, 495	ఘనతరోజ్వలదివ్యకనకచేల,	
గోష్ఠీపూర్ణాగురు	521, 523	శ్రీవేంకటేశ్వర	430
కౌతమసతీ=అహల్యాదేవి	347	ఘనధూమరేఖావితాన	139
కారీనాథ	226	ఘననాద	26
ఘ		ఘనపాశ	302
ఘంటాభరణ	195	ఘనబిరుదాంక	228
ఘటికాచల, హరిడేత్ర	332	ఘనభక్తి	264
ఘటితపద్మాసన వి.	63	ఘనభక్తిశిష్యశేఖర	144
ఘటితాలమేలుమంగవత్సర,		ఘనబలవిజృంభి	28
శ్రీవేంకటేశ	430	ఘనమునిగణ	365
ఘనకమకపరతంత్ర, జీవవిశేషణ	20	ఘనయోగమార్గ	142
ఘనకీర్తిఫల	359	ఘనశంఖచక్ర	12
ఘనచిత్రకావ్య, పరకాలయోగి-		ఘనరాజ్యభార, చోళరాజ్యభార	383
కృత	470	ఘనరాజ్యభోగ=కలశేఖరరాజ్య-	
ఘనతటాక, మధురాంతకడేత్ర-		భోగ	165
తటాక	500	ఘనవాద్యతతి, పరకాలసేనావాద్య-	
ఘనతరచక్ర	102	తతి	388
ఘనతరభోగ్య	285	ఘనవిషజ్వాలా, సంసారోపమాన	422

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
ఘనశతాంగ=చోళసేనారథ	892	చంద్రశత	18
ఘనశాస్త్రు	109	చంద్రశాలా	87, 152
ఘనశాప (విశ్వకర్మశాప)	28	చంద్రాననా=కుముదవల్లి	880
ఘనశుద్ధసరళసంక్షిణ్ణ-వీణాగాన	209	చంద్రాననామణి, శ్రీవిల్లిపుత్తూరు	
ఘనశేషభోగ	8	కామిసిమణి	289
ఘనసప్తకీ	112	చంద్రాస్యా=గోదాకన్యా	869
ఘనసారదీప	285	చంపకారామ	844
ఘనసారపూగ	44	చకితకురంగాక్షి, గణికా	272
ఘటికోత్తమ	71	చక్ర=సుదశకాస	2
ఘోరతప	42	చక్రదంపతి, చక్రవాకపక్షియుగ్మ	192
ఘోరనక్రగ్రాహ, సముద్ర-		చక్రపరిచరాంశ=కణికృష్ణభక్త	59
విశేషణ	88	చక్రపాణి=హరి	121
చ		చక్రపాణిధ్యానానంద, విప్రవిశేషణ	121
చంచరీకాలకా=చోళరాజకన్యావి.	194	చక్రాంకుశాంశ	88
చంచరీకాలకా, బ్రాహ్మణీ విశేషణ	410	చక్రీసంసక్త	218
చంచలపాణి	268	చటులచేళలవాక్య	182
చండకరశీతకర	308	చతుగ్రామ్మినైష్ఠవ	587
చండకుముదాది	21	చతుదశశభువన	7
చండభానుమండల	7	చతురకేళీవిలాస	478
చండాదినిత్యపురుష	17	చతురంగతురగవాహ	391
చందన, భట్టనాథారామవృక్ష	291	చతురంగబల=చోళరాజసేనా	387
చందనగంధీ, గోదాదేవీ	335	చతురంగబలపుత్రమిత్ర	803
చందనశారద, ఉద్యానవృక్ష	198	చతురంతరూపాధిరోహ	87, 351
చంద్రపుష్కరిణీ, శ్రీరంగపుష్కరిణీ	336	చతురసతకాశ సంశజా=దేవదేవీ.	
చంద్రబింబాస్యా, గణికా	272	గణికా	225

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
చతురాసనత్వ	218	చారుపటీర	861
చతురాసనేశవాసవ	7	చారుమందస్మిత	112
చతుష్కేదాధాప్రసంధ	145	చారుమాక్తికకణ్ఠ	79
చతుష్కేదకవిపరకాల	375	చారుమాక్తికకంఠసారకంధర,	
చతుష్కువి, పరకాలయోగి-		శ్రీవేంకటేశవిశేషణ	480
విశేషణ	468	చారుసారభక్తైత్య	280
చపలమానస	177	చారుపరి	79
చపలాత్మా, విశ్వకర్మవిశేషణ	24	చించాకోటవాస, శరకోపముని	137
చపలాక్షి, కామినివిశేషణ	48	చించాతరు	124
చమరిసారంగశరభ, మనమృగ	407	చించాపురినాథ, హరి	328
చరణవహ్ని, భక్తిసారముని-		చింతాక్రాంత, పాండ్యరాజ వి,	297
చరణవహ్ని	66	చింతామణి	48
చరణాంబుజమజ్జన	82, 355	చిటచిటద్వని	66
చరమకాల	494	చిత్తసరసిజాంతర	35
చరమశ్లోక, గీతాచరమశ్లోక	521	చిత్ర, చిత్రకవిత్వ, పరకాలీయ	462
చరాచరవస్తుతతి	129	చిత్రకావ్య, పరకాలయోగికృత-	
చలదశమకరంజ	376	ముకుటబంధచిత్రకావ్య	467
చలమతికాంచీభూప	97	చిత్రకూట, తిల్లవనక్షేత్ర	325
చాంపేయ, విప్రనారాయణ-		చిత్రకూటగిరి	78
రామవృక్ష	280	చిత్రకొనుంబాంబర, కులశేఖర	166
చాంపేయనిభనాసికా	112	చిత్రమాసాద్రాక్షతార, రామానుజ-	
చాణూరమల్ల	804	జన్మతార	495
చామరగ్రాహిణీ, రంగనాథచామర-		చిత్రలేఖాదేవగణికా	85
ధారిణీ	343	చిత్రగతి	467
చామరవీజన	212	చిత్రవైఖరి	120
చామరకరాబ్జి	81	చిదచిదీశ్వర	7

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
చిరకృపాపాంగా, శ్రీచేపివిశేషణ	1	చోళమండల	100
చిరకృపావేశ, హరివిశేషణ	2	చోళరాజ్యమృత్రిపరకాల	376
చిరతపోనిధి, విష్ణుభక్తయోగి	317	చోళాధీశ=చోళరాజ	382
చిరతపోనిధికటాక్ష	144	చోళాధీశభృత్య=పరకాలజిత	386
చిరిబిల్వవారవృక్ష	44	చౌర్యరసికశేఖర, పరకాల	435
చూడికుడుతనాచారి=గోదాదేవీ	320	ఛత్రపాదుకా	16
చేటి, కులశేఖరప్రసాదచేటి	158	ఛాందోగ్యోపనిషద్వాక్య-కప్యాసం	
చేదిభూపాల	109	ఛండరీకాక్షం	502
చేరచోళపాండ్య	166	ఞ	
చేరభూప, కులశేఖరభూప	162	జంబీర, ఉద్యానవృక్ష	198
చేరవంశ	152	జగత్కల్యాణమూర్తి, రంగనాథ	
చైత్రచిత్తా	140		124, 336
చైత్రరథ	42	జగజ్జనవశ్యకర, హరి	330
చైత్రాగమవేశా	262	జగత్ప్రయనేవ్య=భాగవముని	71
చోళశబ్ద	174	జగతీ, శిలానిర్మాణాక్రమ	453
చోళకన్యా, రమాంశకన్యా	340	జగతీసురేంద్ర=విప్రనారాయణ	236
చోళకులనాథభటు	397	జగదధిరాజ్యసూచక	16
చోళదేశ	217	జగదీశ, రంగనాథ	339
చోళవృషి	277	జగదేశజనయిత్రీ=రమా	18
చోళనాయకపుర,	499	జగదేశనాథ=కాంచీహరి	94
చోళపాండ్య	166	జగదేశపూజ్య, శతకోప ప్రబంధ	147
చోళపాండ్యమధ్య	372	జగదేశబంధు=శ్రీవైష్ణవ	167
చోళపాపండునిర్మూల	540	జగదేశమాతృహస్తపుట=గోదా-	
చోళప్రాణత్యాగ, క్రమికణ్ఠ-చోళ-		కర	313
ప్రాణత్యాగ	540	జగదేశవల్లభ=హరి	332

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
జగదేశవిభు, హరి	129	జరామరణదుఃఖ	71
జగదేశవిఖ్యాత, రామానుజ	526	జలకేళి	353
జగదేశశరణ	38	జలజనికాశలోచనయుగళ, శ్రీహరి-	
జగదేశసాక్షి-రంగనాథ	355	నయనారవింద	502
జగన్మోహన-వీణాగాన	209	జలజలీలాగేహ, శ్రీదేవీ విశేషణ	2
జగన్మోహనాశ్రయి-హరి	108	జలజలోచననివాస, మధురాంతక-	
జగన్మోహనాంగి-దేవదేవీ గణికా	225	హరిమందిర	510
జనకయోగింద	160	జలజలోచనా	160
జనకులోత్తంస, కులశేఖరభూప	162	జలజాక్షు, రంగనాథ	348
జనన, బ్రహ్మరాక్షసపూర్వజనన	500	జలజాక్షువిరహ	54
జనన, యాదవప్రకాశపూర్వజన్మ	500	జలజాక్షువిరహ, గోదాకన్యా విరహ-	
జననగేహ	122	తాప	343
జననగర్భ-సర్వజ్ఞ-శతకోపముని	132	జలజాక్షి-గోదాకన్యా	360
జననాధకోప-కులశేఖరరాజకోప	165	జలజాకరాంతర	79
జననాధమంత్రి-చోళరాజమంత్రి	402	జలజాతమోహనాస్త్ర, కామినీ-	
జననాధవిత్త-చోళరాజధన	399	విశేషణ	152
జననీగర్భ	219	జలజాష్టకోటితేజ, రామానుజ వి.	495
జననుతా, శ్రీస్వామిపుష్కరిణీ	531	జలజాస్త్ర	281
జననుత, శతకోపముని	148	జలధిశంఖ	467
జనపోషణై కదక్ష	472	జలమధ్యభాగ	80
జనలోకనుత-భక్తిసార	81	జలరాశికన్యకా	14
జపతపోముఖ్య	78	జలరాశివర్ణ	95
జపమాలికా	49,50	జలాంత, శిలానిర్మాణాక్రమ	438
జయజయశబ్ద	17,311	జవ్వన, గోదాయకావన	316
జయశీల, కులశేఖరనృపవిశేషణ	154	బవాద్దుసంపంగి	216
జయస్తంభ, సిద్ధాంతజయస్తంభ	495	జాతకమ, గోదాకన్యాజాతకమ	318
		జానకీచక్ర, శకునాధజానకీచక్ర	345

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
జానకీరామచంద్ర	165	శ్రీవేంకటేశ వి.	430
జానకీవిభు	174	తత్త్వరహస్య	483
జాలంధర, ముద్రా	61	తనయవగళ	382
జితకామ, యదుగిరినారాయణ	541	తపనదోషాకరదశశంస	9
జహ్వరంగసీమ	301	తపసబింబవ్రథ, కనకపాత్ర	257
జీర్ణావసతి	492	తపశ్శీలవృత్త	51
జీర్ణావశ్రు	68	తపఃస్వాధ్యాయనిరతం	182
జీవరత్న	141	తపస్వీ వాగ్విదాం వరం	187
జీమూతసంకాశ, శ్రీవేంకటేశ వి.	41	తపోధన, భాగవ	43, 51
జీయర్, శ్రీరంగయతి	264	తపోథామనిష్ఠానిక	232
జై నగురు, నాగపట్టణస్థబౌద్ధగురు	441	తపోరాజ్యపటబద్ధ	51
జ్యోత్స్నెందుఖండపుర, హరిశ్చేత	331	తపోవనవీధి	64
జ్ఞానదీప్రకాశ	38	తపోవహ్ని	42
జ్ఞానసిద్ధి, గ్రంథ, యామునాచార్య-		తరణిబింబ	38
రచిత	491	తరళాక్షి, గణికా	235
జ్ఞానోపదేశ, శతకోపమునిజ్ఞానోప-		తరళాయతాక్షి, కుముదవల్లి కన్యా	378
దేశ	124	తరుచ్ఛాయాఘటితకంజాసన,	
త్ర		భక్తిసారముని	80
తంచందై త్యారి-తంజానగరహరి	322	తరుణదంపతి	149
తంచాపుర, తంజాపురీ	322	తరుణభావ	59
తక్కిల, విప్రనారాయణారామ-		తరులతారూప	9
వృక్ష	122, 230	తలోదరీ, గణికా వి.	225
తటాక, మధురాంతకక్షేత్రతటాక	500	తాంబూలరాగ	156
తటాకనాయక, మధురాంతకనగర-		తాకికాకఘ్నూకకుల	7
హరి	510	తాటంక, గోదాతాటంక	359
తతచిత్రమేఖలాదామూలిభారీ,		తాటంకరుచి	46

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
తాటకాక్షైత్ర	181	తిరునిన్నయూరు, హరిశ్చేత్ర	382
తాపత్రయోమిసంతతి	422	తిరుపతి అష్టోత్తరశతహరిశ్చేత్ర	322
తాపసవర్య, భక్తిసారముని	70	తిరుపాణియాళ్వార్	208
తాప, త్రివిధతాప	17	తిరుమణి	525
తాపసోత్తమ, విప్రనారాయణ	284	తిరుమణిధారి, వైష్ణవ విశేషణ	409
తామస, కాంచీనృప	97	తోమరభిండిపాల	393
తామసాంభోరాశి	147	తిరుమణివడ	155, 211
తామ్రపణీనదీ	119	తిరుమణిసంగ్రహ	80
తామ్రపణిపహాక్షిక	120	తిరుమలనంది, ఆచార్య	495
తామ్రశాసన, పరకాలదశిత-		తిరుమలూచార్య, కవిపితా	2
తామ్రశాసన	447	తిరువణ్ణూరశారపుర, హరిశ్చేత్ర	329
తారహరి	14	తిరువేంగళనాథ, కవి	4, 40
తారాగణ	252	తిల్లవనచిత్రకూట, హరిశ్చేత్ర	325
తారణ్యజితతిలోత్తమా	85	తిలోత్తమా	85
తాళమానిత	477	తీర్థప్రసాద, శ్రీవేంకటేశతీర్థ-	
తాళపాకేశాసన	2	ప్రసాద	533
తాళపాకాన్నమాచార్య	4, 40	తీర్థవివినాంతర	101
తింత్రిణీతరు	130	తీర్థయాత్రా	53
తిథివారసరణి	427	తుండిరజేశ	495
తిమ్మార్య, తిరుమలార్య	40	తుండిరవిధు, హరి	333
తిమ్మార్యనందవ-కవి తిరువేంగళనాథ	40	తుంబురునారద	365
తిమిరసంతతి	526	తురంగ=పరకాలయోగి తురంగ	388
తిరుక్కచ్చినంది, ఆచార్య	507	తురగఖురోద్ధూతధూళి	390
తిరుచూణ, శ్రీచూణ	155	తురగాధిపాద, -వోళరాజ విశేషణ	390
తిరుత్తులపిల్లిమంగలపురి-హరిశ్చేత్ర	328	తులసికాదామకాస్తుభవిభాసిత,	
తిరునామ, ఊర్ధ్వపుండ్ర	155	శ్రీవేంకటేశ విశేషణ	430

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమ

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
తులసిమాలా	108	తోయకై యర్య, రామానుజ కృత-	
తులసిమూల, గోదాదేవీజననభూమి	09	కై యర్య	504
తులసీవన, భట్టనాథ తులసీవన	309	తోయజడశనేత్రి, శ్రీదేవీ విశేషణ	1
తుహినాద్రి నరసింహ	434	తోయజభవ, బ్రహ్మ	51
తూర్యనిస్సాణభేరి మృదంగ, చోళ-		తోయజనాభమూర్తి	155
నేనావాద్య	390	తోయజబాణ	198
తూర్పుగోపుర, శ్రీరంగప్రాచ్య-		తోయజభవశివాది	92
గోపుర		తోయజవదనా	53
త్రిదండ, రామానుజాగ్యత్రిదండ	542	తోయజసూతితల్లి, నిచుళాపురి-	
త్రిదండ, శ్రీరంగయతిత్రిదండ	264	హరి	322
త్రిదండాశ్రమ, యాదవయతి-త్రిదం-		తోయజాలయా, లక్ష్మీనఖి	370
డాశ్రమ	517	తోయధిపుత్రి, శ్రీదేవీవిశేషణ	1
త్రిదశవందిత, తిరుమలనంబిగురు-		తోయమసోధ, హరి	332
విశేషణ	529	ద	
త్రిదశేంద్రముఖ్య	212	దండకమండలు, రామానుజధృత	542
త్రిదశేంద్రవంద్య, హరివిశేషణ	448	దంశక, పరకాలయోగి	470
త్రిపురాసురమోహనాథ	461	దండకావన	103
త్రివిక్రమ, కాంచీనగరహరి	332	దండకావనభూవిహారి	181
త్రివిధజీవాళికామోదకర, ప్రబంధ	146	దంతకోరక	102
తృణమెరు	218	దంతఘాత	149
తురగతాత్మ్యాహినాథ	532	దంతావళారూఢ, భట్టనాథయోగి	303
తుహినాంశుధర	65	దంతి, గజరాజభక్త	347
తూర్యపణవాదివాద్య	285	దంతివాహనారూఢ, పరకాలయోగి-	
తైలధారాచ్ఛిన్న	81	విశేషణ	462
తైలోక్యపావనాథి	107	దనుజవర్ణ	103
తొండమాన్చక్రవర్తి	3	దనుజారి=కాంచీవరదరాజ	399

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
దనుజారిసదనతీర్థ	474	దక్షిణోపే	24
దమితదై తేయ, సుదశవిశేషణ	53	దానవప్రాణపారణ	17
దయాదృష్టి	210	దానవశ్రేణి	203
దయామృతాంబోధిహారి	98	దానవారాతి	215
దరచక్రధరహారి	100	దానవారిసదన	107
దరసుదశకన	112	దామోదర	223
దర్శశయవ, హరిశ్శ్రేత్ర	327	దారుణకందపఠతరవారి	343
దశచోళరాజసేనాబల	387	దాశరథి, ఆచార్య	3
దళితహిరణ్యక్ష	525	దాశరథి, రామానుజ సోదరీపుత్ర	513
దశకంతరూప	93	దాపవర్గహారిదానవర్గ	382
దశకంతసంహారి	181	దాసవత్సల, విష్ణుచిత్తయోగి	301
దశదిగంత	282	ద్యయమంత్రపూత	477
దశరథ	153, 338	ద్యయానుసంధాన	427
దశరథోల్లాసిత షి.	12	ద్వాపరయుగరాజ	119
దశరథసందన	181	ద్వాపరకా, హరిశ్శ్రేత్ర	335
దశావతార	291	ద్వాపరబంధ, నాగపట్టణజై నాలయ	
దశకన, రామానుజసిద్ధాంత	524	ద్వాపరబంధ	437
దశకనగురు, రామానుజ	518	ద్వాపరశాఖా, శ్రీరంగజేవాలయ	432
దశకనోద్ధరణ, నాథముని దశకనో-		ద్విజనాయక	218
ద్ధరణ	483	ద్విపాత్పశు, బ్రాహ్మణవిశేషణ	113
దశకనోద్ధారక, రామానుజ	498	ద్వైతయుక్త	496
దక్షిణకణ, పరకాలదక్షిణకణ	421	దిగ్విజయ	44
దక్షిణకుళిందపురి, హరిశ్శ్రేత్ర	328	దిగ్విజయ, రామానుజదిగ్విజయ	526
దక్షిణపురి	328	దినకరబింబ	94
దక్షిణమరుత్తటపురి, హరిశ్శ్రేత్ర	329	దినకరనిభ=భక్తిసారముని	109
దక్షిణశంఖధర, హరి	330	దినకరచంద్రాదిదివిజ	469

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
దినకరరాజబింబ	142	దివ్యసౌందర్యవేష.	16
దినదినశాక	489	దివిజకామినీనతకాన	81
దివసకరతేజ	502	దీర్ఘాయు-ఫల శ్రుతి	117
దివసత్రయోపవాస, పరకాలయోగి-		దీప్రకాశ	88
కృత,	397	దీపితనిద్రాద్రుతింత్రీశీఘాయ	148
దివ్యకంఠసర, శ్రీవేంకటేశాభరణ	532	దుందుభినాద	124
దివ్యకాసారశత	9	దుర్దేశా, చోళనీనాపతిదుర్దేశా	390
దివ్యగాన	518	దుర్దాంతవృత్తి, పరకాల విశేషణ	398
దివ్యఘటిక	70	దుర్నిమిత్తాళి, చోళరాజ దుర్నిమ.	
దివ్యజనపద	11	మిత్త	390
దివ్యదృష్టి	143	దుర్నిత	174
దివ్యనగర	10	దుర్భాషా, బాహ్యుణ కృతనిందా	114
దివ్యపుష్పదామ	304	దుర్మదాంధ-కాంచీనృప	12
దివ్యపుష్పాస్త్రీణ	13	దురహంకారతత వి.	113
దివ్యవ్రబంధ	196	దుష్క-ముఖపుంజ, క్రమికంఠ చోళ-	
దివ్యభవ్యకీర్తన	209	రాజ	535
దివ్యమంగళవిగ్రహ	12	దుష్టదశకాన పరాయణ	22
దివ్యమంత్రాదిసిద్ధి	68	దుష్టవాక్య-వాదిదుష్టవాక్య	301
దివ్యమూర్తి, శ్రీరంగరాజ	209	దుష్టరతిరక్తి	254
దివ్యయోగవిద్యాదృష్టి	464	దుష్టసాహసకృత్య, క్రమికంఠ చోళ-	
దివ్యయోగసామ్రాజ్య	40	రాజ	535
దివ్యరత్నాకర	149	దూత, రంగనాథకృత చాత్య	287
దివ్యవిగ్రహ	10	దృష్టశోధన	267
దివ్యసంకల్ప	53	దృష్టిదోష	304
దివ్యసారస్వత	116	దేవకన్యకా	50
దివ్యసౌందర్య	10	దేవకామినీ	285

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
దేవకీ, ఉపమాన	32,124	దేవేంద్రవిసతా, శ్రీదేవీ	1
దేవకీసుత	66	దేహనిత్య, దృష్టాంత	511
దేవతాకామినీ	44	దైతేయరిపు, కాంచీవరదరాజ	898
దేవతాభావ	42	దైన్య, విప్రనారాయణ దైన్య	278
దేవతామందిర	35	దైవకృత్య, దైవకార్య	53
దేవతాసమ, తిరుక్కచ్చినంబి	503	దైవవశ, దైవిక	170,26
దేవదారుగంధ	400	ద్రవిడప్రబంధ	4,805
దేవదుందుభి	311	ద్రవిడభాషా	100
దేవదేవ, శ్రీవేంకటేశ	80	ద్రవిడభాషాసురూప	21
దేవదేవీ, గణికా	224,226	ద్రావిడముఖ్యదేశ	25
దేవదేవీని	278	ద్రావిడవేద	223
దేవభద్రదేభయానా	50	ద్రావిడాగమచతుర, శ్రీవైష్ణవ	167
దేవమణి	195	ద్రావిడాగమసావకాభామ వి.	3
దేవరప్రతాప, కులశేఖరరాజప్రతాప	164	ద్రావిడాగమాంత	478
దేవరాజచిహ్న	165	ద్రావిడామోదవాక్య	136
దేవరాయ, వరదరాజహరి	30	ద్రోణమస్త తతః పరం	538
దేవరాహుత్తరాయ, భూప	195	ద్రోహీ, కాంచీనృప	97
దేవవరమునీశ్వర	30		
దేవసామ్రాజ్య	43	ధ	
దేవసింధు	149	ధనద, భూపవిశేషణ	150
దేవాధిదేవ, శ్రీవేంకటేశ	2	ధనధాన్య, కాంచీవరదరాజదత్త	396
దేవాధినాథ	122	ధనాతుర, చోళరాజ విశేషణ	39
దేవాలయ	81,151	ధనాదివస్తు, యశాతక	207
దేవేంద్ర	42	ధన్వంతరి, నాగపట్టణస్థవైద్య	377
దేవేంద్రదాన	153	ధన్వినగరవాసి, హరి వి.	297
దేవేంద్రమంత్రి	183	ధర్మజ్ఞ, బ్రాహ్మణ వి.	121

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటఖంసం.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
ధర్మధర, కరుకాపురి బ్రాహ్మణ	121	ధిక్కారహంకార	499
ధర్మవర్మ, మహారాజ	339	ధీవిశారద వి.	4
ధర్మవసుధేశ్వర, యుద్ధిష్ఠిర	109	ధూజకటి, శివ	464
ధర్మాధికాకామసౌఖ్య	295	ధూపదీప	83
ధర్మాదిమూరి	13	ధైర్యవివశ	174
ధరణీవరాహ, శ్రీవేంకటగిరిస్థ, హరి	531	దృఢస్రత, భక్త	59
ధరణీవరాహవతార	124	దృఢభీతి, విప్ర వి.	113
ధరణీవల్లభ, కాంచీనృప	90	దృఢిబీజ పక్ష్యరత్న	71
ధరణీశస్రత, చోళరాజకుమార,		దృఢరత్న రుప్త రీడిపితహేతి,	
బ్రహ్మరాక్షసాక్రాంత	501	శ్రీవేంకటేశ విశేషణ	430
ధరాచక్ర, కులశేఖరభూమి	163	ద్రువకుమార	301
ధరావలయపావన	42	న	
ధరావ్యాస, శతకోపముని	145	నందక= మధుసూదనాయుధ	112
ధవళపుష్కరిణీ	327, 576	నందకపాణి, హరి	291
ధవళలోచన, హరి	329	నందకాంశ=తృతీయయోగి	35
ధవళాక్ష, శ్రీరామ	182	నందగేహ	55, 58, 59
ధవళాయతాక్షి, గోదా	327	నందతనూజ	122
ధవళోద్భవపుండ్ర నందల్లలాట,		నందనశోకమగ్న	130
కులశేఖర	166	నందనందన, కృష్ణ	291
ధాత్రీసతీమణి, భూదేవీ	119	నందనవన	230
ధామ, త్రిధామ	17	నందనోత్పవ=గోదాఖ్యకన్యకా జననో-	
ధారాళధారాధర	66	త్పవ	312
ధానితరత్న చిత్రకలలాట, శ్రీవేంక-		నందవరవంశ	4
టేశ	430	నందిపురాంబరనగర	325
ధారుణీనాథ, చోళరాజ	335	నంది-హరిమందిరాచక	447
ధ్యానయోగాచకనా	145	నక్రకుండల	30

వరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
నగరద్వారగోపుర	17	నరసింహ, అహళోబిలహరి	335
నగరరత్న=నిచుళాపురి	192	నరసింహమూర్తి= ఉ.	251
నగరశైలకాననసమూహ	425	నరసురాసురయక్ష	217
నగసుతావతి	65	నళినారి=చంద్ర	360
నగేంద్రరాజు, తిరుమల	533	నళినాక్ష=హరి	139
నతఃకపుత్రీ=దేవదేవగణికా	225	నళినాయతాక్షీ, విప్రవత్స	121
నతఃకమశజా=దేవదేవగణికా	224	నళినాక్షదాస్య=శతకోపముని	129
నతఃకీ=దేవదేవగణికా	236	నళినాక్ష సుకీతకన	145
నదీశైలసంఘ	325	నళినాక్షచూలా	108
నభోద్యానపీఠి	262	నళినా(స్త్ర)	44
నభోమణి	5	నళినా(స్త్ర)సింహాసన	158
నభోమణి కీటమణి	464	నవకురంగ	150
నమస్కార, అచఃకనమస్కార	264	నవగ్రహచక్ర	340
నమస్కార, రామానుజకృత యము.		నవచంద్రరేఖా	343
నగర నమస్కార	506	నవనీతచోర=హరి	215, 325
నయనమోదాశ్రుపూర	336	ననవల్లవోష్ఠీ=ననలక్ష్మి	232
నయనసముద్రమర్యాదా	15	నవమమాస, గభక= నవమమాస	123
నయనసహస్ర	15	నవరత్నఖచిత వి.	153
నయమాగః	219	నవరత్నమయసౌధ	8
నయవేదీ, కలశేఖరభూప	114	నవరసరాగవణక	304
నరక, పాపపాస్తీసాన	523	నవీనయావన	121
నరకజన్మ	20	నవ్యకావ్య	477
నరనాథ, పాండ్యరాజు	297	నవ్యతేజ	8
నరపాలవన	292	నవ్యవైఖరి, శ్రీవిల్లిపుత్తూరుక్షేత్ర	289
నరసఖా, హరి	474	నళినశర	233
నరసానకభౌమ	226	నాకారివైరిసంతతి	138

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
నాకేశనుత, పరకాల విశేషణ	444	నానాప్రసూన	281
నాకేశసన్నుత=భక్తిసార	58	నానానతార	19
నాగకంకణ, శివ	26	నాభిపంకజ	61
నాగకేసర, ఉద్యానవృక్ష	198	నామగుణాంబురాశి	185
నాగ, విప్రనారాయణ రామవృక్ష	280	నామతీర్థ	164
నాగకిన్నర	207	నారంగవృక్ష	280
నాగవత్తిశైల, శ్రీవేంకటాచల	340	నారదం పరివప్రచ్ఛ	187
నాగపట్టణ	436	నారదముని	5, 56
నాగపట్టణవైద్య	380	నారదాది	212
నాగవత్తిశైలవత్తి, శ్రీవేంకటేశ	425	నారాయణ, బదరికాశ్రమహరి	334
నాగపుర, హరిక్షేత్ర	324, 326	నారాయణకరుణాదృష్టి	280
నాగపురిశౌద్ధ	455	నారాయణపరాయణ	6
నాగరంగ, ఆరామవృక్ష	344	నారాయణానలనాథ, సంపత్కు-	
నాగరాజాంశ, ఆదిశేషాంశ, రామా-		నూర, హరి	540
సుజగురు	495	నారాయణాపిత	38
నాగలోక	44	నాళికకుక్షిగానలోలుప=యోగి	209
నాగశయన, హరి	205	నాళికసంభవ నవచంద్రరేఖా=	
నాగారిగమన, హరి	334	చోళరాజ కన్యా	194
నాగేంద్రశాయి=కాంచీహరి	94	నాళికవదనా=కుముదనల్లి కన్యా	378
నాట్యశాలా, కేరళదేశస్థా	152	నావికరహస్య	453
నాదవేది	518	నిందా, విప్రనారాయణ నిందా	276
నాథనాయక, విప్రనామ	121	నిఖిలజీవ	19
నాథముని, గురూత్తమ	3	నిఖిలముక్తాఘ	3
నానాగమకోవిద, విప్రవిశేషణ	150	నిఖిలయావనపద్మినీ	30
నానాతీర్థ	35	నిఖిలశాస్త్రాగమనిధి, సుండరీ వి.	27

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
నిఖిలేశ, రంగనాథ	264	నిజితదేవగురు, కూలేశ	515
నిఖిలేశ, శ్రీవేంకటేశ	534	నితిలాహ	150
నిగమహూప	21	నిత్యకుముదబాంధవ	149
నిగమవేద్య, హరి	826	నిత్యపురుషచండాది	17
నిగమసంతతి	17	నిత్యపురుషకుముదాది	17
నిగమాంతరంగ	70	నిత్యప్రసన్నహరి	112
నిగమాంతనిశ్చితార్థ	298	నిత్యముక్తదివ్యపురుష	17
నిగమాంతవిధి	296	నిత్యనగ	8
నిగమోపదేశ	106	నిత్యవైకుంఠ	191
నిగ్రహస్థాన	297	నిత్యసంకీర్తనాత్మక, ద్రవిడభాషా-	
నిచుళాపుర, ప్రధాననగరి	192	విశేషణ	21
నిచుళేంద్రచోళరాజ	198, 277	నిద్రాణవట్టణ, జ్యేష్ఠ	830
నిచుళానగరి, చోళరాజధానీ	822	నిజద్రచించాతరు	124
నిజగురువ్రతిమా	459	నిజమిత్తనిందా, విప్రనారాయణ-	
నిజభక్తభక్తకాంచీహరి	94	నిందా	267
నిజమహత్వ	85	నిభారానంద	18
నిజశిష్యసహిత, విష్ణుచిత్తయోగి	852	నిమలాకార, మునివిశేషణ	144
నిజరూపహావభావ	201	నిమలాత్మా, విప్రనారాయణ	254
నిజాగమోక్త	219	నిమానుషకావన	54
నిజాశ్రమోచితకృత్య	217	నియమసంశయ	51
నిజారభామా	85	నియమితవానర	60
నిజారరాజవిక్రమ, రాజవిశేషణ	150	నిరంకుశమహోదయ వి.	18
నిజారాచార్య	140	నిరతభోగ	150
నిజితదోష, విప్రనారాయణ	286	నిరతిశయానంద	8
నిజితాపారకత్మప, శ్రీవైష్ణవ	177	నిరనద్య, ప్రబంధ విశేషణ	187

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటఖంస్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
నిరుపమగురుకళానిధి	192	నూటయెనిమిది తిరువతి	322
నిరుపమచాంపేయ నిభనాసికా వి.	112	నూపురాపగా	327
నిరుపమసంపత్ వి.	86	నేత్రఘనవహ్ని	66
నివాహకశక్తి	153	నేత్రపటల	7
నివికార, హరివిశేషణ	18	నేపాళదేశ	274
నిశ్చలదయాదృష్టి	59	నేపాళరాజ	226
నిశ్చలభక్తి	182	నృపకులోత్తంస	228
నిశ్చలయోగభావ	492	నృశంస=కాంచీనృప	97
నిశ్చలస్మృతి	179	నృసింహ, కాంచీనరసింహ హరి	426
నీచకృత్య	70	నైమిశాధిప, హరి	334
నీచనరపాల=కాంచీభూప	91	ప	
నీతిశాస్త్ర	300	పంకజదళాక్షరనామ	62
నీపనారంగ, ఉద్యానవృక్ష	198	పంకజభవ	224
నీరజంగి, గోదాదేవీ	330	పంకజాసన	82
నీరజమిత్రసన్నిభకీరీట, శ్రీవేంకటేశ430		పంకజాసనపాణిపల్లవ	355
నీరజోదర=హరి	112	పంకజాస్త్ర	232
నీరధిశయన, హరి	331	పంకజోదర, హరి	111
నీరజనేత్రసన్నిధి	306	పంచపాత్ర	265
నీరాజన=గోదాకల్యాణ నీరాజన	361	పంచబాణవిజృంభణ	199
నీలకాంతి	233	పంచబేర, శ్రీరంగపంచబేర	265
నీలనీరదవణ, రంగనాథ	365	పంచమూగమసావళామ వి.	4
నీలాదేవీ	2, 252	పంచరాత్ర	145
నీలావధూటీ, నీలాదేవీ	21	పంచవాటివాస	181
నీలామనోహర, హరి	333	పంచవహ్నిమధ్య	42
నీలాహివేణీ, గణికా	218	పంచలోహ ఉంగర	377

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
పంచవిగహ	582	పటుజయస్తంభ, సిద్ధాంత జయ-	
పంచసంస్కార, రామానుజ పంచసం-		స్తంభ	495
స్కార	495	పటుతపోమహిమ=భౌగళ=వముని-	
పంచసంస్కార, కూరనాథీయ	514	మహిమ	71
పంచాంగముష్టి	426	పటుతరదివ్యప్రబంధ	475
పంచాయుధ, హరిపంచాయుధ	17	పటుతరనిటిలాక్ష	150
పంచాయుధోజ్జ్వలబాహు, హరి-		పటుతరలీలా, పరకాలలీలా	4 8
విశేషణ	421	పటుతరశివ్య	495
పంచాస్త్ర కోటిభవ్యశ్రీవేంకటేశ	582	పటుతరహేమబింబ	455
పంచాస్త్రగురుపాదభక్త	179	పటుమంత్ర తంత్రలోప, యాగమంత్ర-	
పంచాస్త్రమోహనబాణ=నుర-		తంత్రలోప	501
కామినీ	48	పటుమహానసమంతప	582
పంచోపనిషత్	12	పటుసత్త్వ, యామునముని విశేషణ	483
పటహభేరీతూర్య	285	పటుహంసరావ	150
పట్టతిరునామ, ఊర్ధ్వకోపుండ్ర	155	పణవాదివాద్య	285
పట్టనామ=ఊర్ధ్వకోపుండ్ర	263	పణక=సద్మ=విప్రనాగాయణ పణక-	
పట్టబద్ధకామినీ=పట్టమహిషీ	86	శాలా	224
పట్టభద్ర=మునివిశేషణ	140	పతిగేహ	122
పట్టభద్రచిహ్న	403	పతిభోజన	410
పట్టమహిషీ=చోళరాజ పట్ట-		పత్ర, పరకాలపత్ర	447
మహిషీ	193, 284	పత్ర, కై నపత్ర	458
పట్టరాణి=గోదాదేవి	313	పదక, అభరణ	159
పట్టవధకాన	110	పదకింకిణీ	181
పట్టస్రపానపరశు, వీరభటాయుధ		పదఘట్టన	190
పటుగుణోదార, కులశేఖర	185		

సూప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
పదపదార్థః	187	పరకాలగుణ	379
పదభక్తిముదిత	189	పరకాలచోర	385
పద్యదశక, పరకాలకృత	450	పరకాలబీరుద	376
పద్మ, శిలానిర్మాణక్రమ	453	పరకాలమనోరంజక	395
పద్మకల్పార	9	పరకాలయోగి, కార్ముకాంశయోగి	375
పద్మగంధి	169	పరకాలయోగవిద్యానక్తి	470
పద్మజశంకరాది	273	పరతత్వ, శ్రీకృష్ణ	59
పద్మనాభ, అనంతపురహరి	329	పరతత్వభజన	77
పద్మభవాండకోటి	29	పరతత్వనిర్ణయ	296
పద్మసూతి, బ్రహ్మ	18	పరతత్వవేదీ, విప్రవిశేషణ	140
పద్మాకళిత్రసేవా	81	పరదండధర పరకాల	389
పద్మహస్తా, రమా	19	పరబ్రహ్మ	536
పద్మానన, యోగానన	63	పరబ్రహ్మపరతత్వప్రబంధ	146
పద్మాననస్థ, శతకోపముని	135	పరమకల్యాణీ, బ్రాహ్మణీ విశేషణ	134
పద్మాత్మ, హరి	135	పరమకారుణిక, శ్రీమేంకటేశ	533
పద్మావిభు వి.	13	పరమగురు, విష్ణు	28
పద్మినీ, చోళరాజకన్యా	193, 196	పరమగురు, శతకోపముని	147
పనసభూజాత	44	పరమతపోరాజ్యపట్టబద్ధ	51
పనసవృక్ష	198	పరమతవాదీ	299
పన్నగభోగిశాయి	89	పరమదయాశరమూర్తి వి.	2
పన్నగరాజశయన, రంగనాథ	253	పరమపద	454
పరంధామపద పట్టబద్ధ	482	పరమపావన, భక్తాంఘ్రిరేణు	287
పరకామినీసహోదర, కులశేఖర	154	పరమపావన, భాగవత	161
పరకారణ	295	పరమపాపండ్, క్రమికంతచోళరాజ	535
పరకాలగంధసింధుర	392	పరమప్రసన్న, విప్రవిశేషణ	120

పరమయోగి వీలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
పరమబౌంధవ, హరి	129	పరమసౌఖ్య	51
పరమభాగవత	157	పరమహంసావృత వి.	11
పరమభాగవతగేహ, భక్తాంఘ్రిరేణు-		పరమాత్మా, హరి	102
గృహ	451	పరమార్థః, హరి విశేషణ	22
పరమభాగవతభాషణదుచి, కులశేఖర.		పరమార్థప్రపత్తి, పరకాలక్రమ	454
భూవ	165	పరమార్థః	178
పరమభాగవతసంభజనప్రియ, పర-		పరమాత్మవిశ్వరూప	115
కాలయోగి	409	పరమానురక్తి	121
పరమభోగ్య	493	పరమానురాగభరిత వి.	59
పరమమానుషీ, పరకాలవిశేషణ	404	పరమేశ్వర=హరి	13
పరమయోగానందభరిత	208, 287	పరమేశ్వరవిజ్ఞాగర, కాంచీక్షేత్రహరి.	
పరమయోగీంద్రకృపాదృష్టి	144	నిలయ	331
పరమరహస్య, విష్ణుతత్త్వరహస్య	514	పరనధూపరధనవరనిందా	178
పరమలవాణ్య, నుందరీవిశేషణ	27	పరవాదిబల	461
పరమలీలా	10	పరవాసుదేవ, శ్రీవేంకటేశ	533
పరమవస్తు, చోళరాజనమస్కితోత్తమ.		పరవిషయాసక్త, జీవ విశేషణ	20
వస్తు	461	పరయోగిసామ్రాజ్య	33
పరమవిజ్ఞానసంపత్	218	పరవస్తు=హరి	303
పరమవిరక్త, ముగివిశేషణ	53	పరశురామాభంగ పటుతపోహరి	181
పరమవిరక్తా, గణికా	287	పరాంకుశ (పరమయోగి)	3
పరమవైష్ణవ	161	పరాంకుశముఖ్యముని	196
పరమవైష్ణవశీల	129	పరాంకుశయోగీశతకోపముని	147
పరమవ్యోమ	7	పరాంతక, పరకాలయోగి	427
పరమసంతోష, భట్టనాథ. వి.	298	పరాంతకబౌద్ధజనవాద	461
పరమనుజ్ఞానసంపత్	144	పరాంతకాసక్తా, కుముదవల్లీకన్యా	379

సుప్రసిద్ధపదానుకరణము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
పరాత్పర, పరమపురుష	17	పవనవేగ (తుంగవిశేషణ)	190
పరాత్పరవాస	7	పరవ్రతనదీగహన	76
పరాశరమాని	219, 284	పవతాకార, చోళరాజభటనివా.	
పరికర, పరిచారక	16	రణమంత్ర	589
పరిఘగదాకుంత పట్టన	398	పవిత్ర, హరికరపవిత్రాధరణ	418
పరిచారకజన, శ్రీరంగనిలయ పరి-		పవిత్రదండ, సన్యాసిపాత్ర	522
చారకజన	265, 269	పవిత్రాన్న, విప్రనారాయణమా.	
పరిచారకాఘసంవృత, కులశేఖర	166	ధుకచాన్న	224
పరిచారజన (కులశేఖరపరిచారజన)	175	పశ్చిమనాళి, యోగవిశేషణ	61
పరిజనవై భవనూత్తి	518	పశ్చిమభాగ	220
పరిసంధివై వస్త్రత, పరకాలయోగి	391	పశ్చిమాంబుధి	240
పరిపూర్ణాచిత్త	35	పక్షిరాజవేగవత్రి, నదీవిశేషణ	26
పరిపూర్ణామతి వి.	34	పక్షింద్ర గరుడ	16
పరిపూర్ణావిభవ	25	పక్షింద్రతుంగ, రంగరాజ	206
పరిపూర్ణావిజ్ఞానపద	301	పక్షింద్రాంశ, భట్టనాథయోగి, శ్రీ	
పరిపూర్ణాశుభశబ్ద	91	విష్ణుచిత్త	290
పరిపూర్ణాహృదయ, కులశేఖర	180	పాంచజన్యరూప	15
పరిమళకుసుమసంభరితమాడ=కుల-		పాంచజన్యసంగ	301
శేఖర	166	పాంచజన్యాంశ=ప్రథమయోగి	31
పరిమళోత్పల	200	పాంచరాత్రాగమశాస్త్ర	263
పరిమితపరివార, పరకాలవిశేషణ	395	పాంచాలదేశ	274
పరిరంభపురీ, చోళదేశపరిరంభపురీ	374	పాంచాలరాజ	226
పరివృత్తకంధర, హరివిశేషణ	116	పాండవదూత, కాంచీక్షేత్రహరి	381
పరుషి హేళ్యరవగర, క్షేత్ర	330	పాండ్యభూకాంతసభా	298
పలాశవనగుహపురవాసీ, హరి	328	పాండ్యమండల	119, 289

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
పాండ్యరాజకనకశుల్క-	298	పావనవన	62
పాండ్యరాజ, వల్లభదేవ	299	పావనాత్మా, విప్ర	218
పాకళాసన	224	పావనాశ్రమ	50
పాచక, యామునార్య పాచక	489	పావణీధవళాపమోక్ష, హరి	829
పాటలయోచన, కురుకాపురిబ్రాహ్మణ-		పావణీపతి	51
నామ	121	పావణీవివాహ	22
పాటలవృక్ష	198	పాపండకుల	264
పాణినిమత	62	పాపండకులభూధర	124
పాతివ్రత్యధర్మ	129	పాపాణతృణజడప్రాయ	106
పాదకటక	46	పాపాణబౌధా	72
పాదసేవక, భక్త	111	పింగళ, నాడి	61
పాథోధికన్యకాపతి	121	పికవాణీ, గణికా	272
పాథోధికన్యకాపతిభక్త, విప్ర-		పీఠాంబర, హరి	218
నారాయణ	286	పికన్వర	844
పాదరాజీవరేణు	71	పుండరీకాక్ష, నాథమునిశిష్య	479
పాపజాతి, గణికాజాతి	258	పుణ్యకోటిచ్చాయా	510
పాపమతి, కాంచీస్థప	94	పుణ్యకోటివిమావ	29
పాపమతి, విప్రవిశేషణ	111	పుణ్యనదీమణి, కావేరీ	217
పామరబుద్ధి, శైవాచార్య విశేషణ	467	పుణ్యనిధి, విప్రనారాయణ	276
పాయసనైవేద్య	447	పుత్రరత్న, శతకోపముని	127
పారతంత్ర్య స్వరూప-శ్రీవైషవ	167	పుత్రవాత్సల్య	126
పారదదివ్యఘటిక	70	పుత్రహీన	57
పారపత్య, కులశేఖరాధిపత్య	164	పునరుపనయన, యాదవయతి-	
పారిజాత, భట్టనాథారామవృక్ష	307	పునరుపనయన	517
పారిభద్రవృక్ష	198	పునరుపనయన, ఏకదండి నన్యాసి-	
పావనచరిత	116	పునరుపనయన	525

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
పున్నాగనృత	280	పూణిమాతారాధినాథ	80
పురవీధి, చోళపురవీధి	285	పూతనా, రాక్షసీ	885
పురవీధినంచార	164	పూర్వజన్మ	510
పురుషనిణాయ, గ్రంథ, యామునా-		పూర్వజలరాశి=సముద్ర	74
ర్యరచిత,	491	పూర్వపక్ష	62,92
పురుషోత్తమ, శ్రీవేంకటేశ	388	పూర్వనృత	24
పురుషోత్తమ, హరిశ్చేత్ర	384	పూర్వశైలేభమంభ	263
పురుషోత్తమనగరి	326	పూర్వాంకపీఠ	82
పురోపకణ	36	పూర్వాచార్య	5
పురుషోత్తమశ్చేత్ర	528	పూర్వాదిదళవీధి	16
పురోవీధి	186	పూర్వాది, ఉదయాది	486
పురోహిత=కులశేఖరపురోహిత	185	పూర్వాశ్రమస్థల	98
పులికీతగాత్ర, రామానుజవిశేషణ	533	పెద్దజీవర్=శ్రీరంగయతి	264
పులస్త్యసందనవన	230	పెద్దతాతపుత్ర	447
పుష్కరాత్మజ=బ్రహ్మ	338	వేరియనంబి=మహాపూర్ణగురు	506
పుష్పకారూడ	181	పేరరుళాళ=కాంచీవరదరాజ	399
పుష్పదామసంపత్	297	ప్రకటవివేకసంభరిత	296
పుష్పధూపఫల	83	ప్రకృతిజీవ	301
పుష్పరాగాంగరాగ, నవలక్ష్మీ వి.	232	ప్రకృతిమండల	7
పుష్పమయతోరణ	290	ప్రకృతిరోదన	208
పుష్పవృష్టి	190	ప్రకృతివాసనా	129
పూగపున్నాగ, ఉద్యాననృత	198	ప్రచురమాల్యాంబరాభరణ	308
పూగనృత	230	ప్రణవవిమాన, శ్రీరంగనాథనిలయ-	
పూర్ణాచంద్ర	227	విమాన	337
పూర్ణారాజాస్వయ	152	ప్రతికూలభార్యా	513
		ప్రతిజ్ఞ, చోళరాజప్రతిజ్ఞ	487

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
ప్రతిమాభంగ, జై నప్రతిమాభంగ	457	ప్రభాతచైత్రాగమవేశా	262
ప్రతివాదీ, యాదవప్రకాశగురు,		పుష్పిగభాణంశ	478
ప్రతివాదీ	496	ప్రళయకాల	346
ప్రతివాదీ, రామానుజప్రతివాదీ, ఏక-		ప్రసంగోచితోక్త, బ్రాహ్మణ-	
దండినన్యాసీ	525	వాతాణ	294
ప్రతివాదిజయకీతుయుక్తి	525	ప్రసన్నాత్మా, భక్తిసారముని	84
ప్రతివాదివారణ	485	ప్రసవసాయక పుంఖవట్టణ	326
ప్రతివారదుగ్ధ	59	ప్రహ్లాదవిద్వేషి, ఉపమాన	540
ప్రత్యక్ష=రంగనాథప్రత్యక్ష	283	ప్రాకృతపద్మకైరవ	9
ప్రత్యక్ష=హరిప్రత్యక్ష	112	ప్రాకృతనిజపుత్రభావ, శతకోపముని	127
ప్రత్యుత్తర, కాంచీపరదరాజ కృత-		ప్రాకృతభోజ్యవస్తు	115
ప్రత్యుత్తర	509	ప్రాచేతన=వాల్మీకి	301
ప్రత్యుపకార	283	ప్రాణాభిమాన	442
ప్రభుభోగిశాయి=శ్రీముష్ణహరి	451	ప్రాపితదివ్యసంవత్, నగరవిశేషణ	149
ప్రభుభవేదార్థగభిఁత వి.	323	ప్రాపితరసశబ్దబంధ, ప్రబంధ	146
ప్రదక్షిణ, కాంచీదేవాలయ-	145	ప్రాబోధకి, విప్రనారాయణ కృత-	
ప్రదక్షిణ	497	ద్రవిడప్రబంధ	287
ప్రదక్షిణగతి	303	ప్రాబాధకీస్తుతి=రంగనాథప్రాబోధకీస్తుతి-	
ప్రధానతత్వావృత్తా	14		363
ప్రపత్తి, పరకాలకృత ప్రపత్తి	454	ప్రామాణికోక్తిగభాణ	305
ప్రధార్యం తాపసంస్కారం	515	ప్రాయశ్చిత్త, యజ్ఞోపవీత శిఖాత్యజన-	
ప్రపత్తిమూగఁ	22	ప్రాయశ్చిత్త	516
ప్రబంధచింతామణి	39	ప్రాసపరశుతోమర	393
ప్రబంధరత్న	138, 196	ప్రియశిష్య, రామానుజప్రియశిష్య,-	
ప్రబంధార్థభావ	147	కూరేశ	515

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
పౌరజన=కుల శేఖర పౌరజన	179	బంధుమిత్రాళిసంభావనా	812
పౌరతరళాయతాక్షీ=శ్రీరంగపురపని- తాజన	368	బంధురజ్ఞానదీప	38
పౌరమీనలోచనా	285	బంధురతురంగ=పరకాలతురంగ	888
పౌరాణిక=కుల శేఖరపౌరాణిక	185, 186	బంధురపీఠ=గోదావివాహపీఠ	858
పౌలస్త్య, విభీషణభక్త	347	బంధురరత్నపీఠ	299
పౌలస్త్యవరద	181	బంధురోఽఙ్గా, ఆభరణ	112
ఫణిపతిముక్తావత్ర	357	బంధూకన్యాయ	230
ఫణిరాజశాయి=కుంభఘోణహరి	116	బన్నసర=గోదాకన్యాభరణ	359
ఫణిశాయి=కాంచీహరి	98	బణ్ణసర=ఆభరణ	202
ఫణిశాయిమందిర	90	బణ్ణసర, హరి	227
ఫలపుష్పధూపదీప	465	బహుపుణ్యకై వల్య	41
ఫాలశశిరేఖా	213	బహుపురాణ	265
ఫాలాక్షునుత	100	బహువేదశృంగ, ప్రణామాకార విమాన- విశేషణ	337
ఫుల్లాటవీవిభవ, హరి	327	బహుసత్వయోగ	33
బ		బాణకృపాణచాప	449
బంగారుగిన్నె	257	బాలకై రవమిత్రఫాలా=గోదా	314
బంగారుసీలమణి	468	బాలకృష్ణ, శౌరి	474
బంగారుకలా, చోళకన్యా వి.	194	బాలశశిఫాలా=చోళరాజకన్యా	193
బంగారుకుండల	28, 122	బాలికాలీలా=గోదాబాలికాలీలా	316
బంగారుగెజ్జలు, శ్రీవేంకటేశభ- రణము	78	బాష్పబిందుపుర	278
బంగారుప్రతిమా వి.	87, 132	బాహుటపుస్తక	377
బంగారుసరపణి	228	బాహుదండమధ్య	95
బంగాళరాజ	226	బాహ్యండశోభిత, యోగవిశేషణ	61
బంధితబాహు, విప్రనారాయణ వి.	272	బాహ్యరాధాంత తిమ్మసా	22
		బింబాధరభూషితానన	112

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
బింబోష్ఠి, గోదాదేవీ	326	బ్రహ్మహత్యా	214
బిరుద, పరకాలయోగిబిరుద, బిరుద-		బ్రహ్మాండపటల	100
కాహళి, బిరుదవాద్య	462	బ్రహ్మాండభాండ	66
బిరుదపత్ర, చోళరాజ విమధబిరుద-		బ్రహ్మదిశాప	411
పత్ర	485	బ్రాహ్మణసచాఁ	109
బిరుదమంజీరశోభితపదాబ్జ, కుల-		బొక్క-స=కోశగృహ	168
శేఖరస్మవ	166	బోధాయనవృత్తి	535
బిరుదాంక	228	బౌద్ధజనగఃకుహరణ	461
బిసరుహజాలశోభిత వి.	11	భ	
బిసరుహవాసిని వి.	11	భండా=కోశగృహ	168
బిల్వననభూమి (చోళదేశస)	674	భక్తనాగేంద్ర=ఆదిశేష	102
బిల్వనారవృక్ష	44	భక్తపరతంత్ర=హరి	155
బీరకాయ	300	భక్తపరతంత్ర=శ్రీరామ	185
బ్రహ్మచారి, రంగనాథబ్రహ్మచారి	280	భక్తపరతంత్రబుద్ధి	115
బ్రహ్మణ్య	106	భక్తప్రాణానాథ	326
బ్రహ్మణ్యమునివేద్య=భక్తిసార	106	భక్తనత్సల, శ్రీవే కటేశ	533
బ్రహ్మమేధసంస్కార	482	భక్తనత్సల=కాంచీవరదరాజ	399
బ్రహ్మయోగీంద్ర=భక్తిసార	106	భక్తనత్సల, కాంచీనగరాష్ట్రభుజహరి	426
బ్రహ్మరథ	303	భక్తవరద=శ్రీవేంకటేశ	80
బ్రహ్మరాక్షస, చోళరాజకుమార-		భక్తాంఘ్రిరేణు=విప్ర నారాయణయోగి	366
శరీరాధిష్ఠిత బ్రహ్మరాక్షస	498	భక్తాబ్జహంస, భక్తిసారముని విశే-	
బ్రహ్మరాక్షసామోద	501	మణ	70
బ్రహ్మవిన్యస్తభర వి.	55	భక్తిసమస్కార	187
బ్రహ్మసూత్ర, రామానుజయజ్ఞోప-		భక్తిపారవశ్య	102
వీత,	542		

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
భక్తిరస	99	భాండికజన	171
భక్తిసారతేజః	76	భాగవతకైంకర్యవర, పరకాలయోగి-	
భక్తిసారచరిత్ర	117	విశేషణ	411
భక్తిసారముని జన్మనక్షత్రముఖ	58	భాగవతకైంకర్యవిరోధ	411
భగవచ్చతురుపమా	502	భాగవతగేహ, భక్తాంఘ్రిరేణుగేహ,	
భట్టనాథ, విష్ణుచిత్తయోగీ	301		451
భట్టనాథయోగీ	354	భాగవతపారిజాత	452
భట్టనాథతనూజాంగోదా	316	భాగవతభాషణ	165
భట్టమత	62	భాగవతవృద్ధ	427
భట్టరాచార్య	3	భాగవతసంభజనప్రియ, పరకాల-	
భద్రవీథాసీన	107	యోగీ	409
భద్రాసన, పరకాలయోగి భద్రాసన	469	భాగవతసేవా	70
భయంకరలీలాపరకాల భయంకర-		భాగవతోత్తంస, భక్తిసారముని-	
లీలా	388	విశేషణ	70
భయదకందపకతాప, గోదాకన్యా-		భాగవతోత్తంస=కులశేఖర	180
మదనతాప	343	భాగవతోత్తంస, భట్టనారాయణ	312
భరతపాదుకా, దృష్టాంత	511	భాగవతోత్తంస, పరకాల విశేషణ	423
భల్లూకశుండాలగండ, వనమృగ	407	భాగవముని	42, 43
భవముక్తి, సంసారముక్తి	454	భాగవముని చిత్తసరణి	49
భవరోగపాశముక్తి	283	భాగవముని వనప్రాంత	44
భవరోగవైద్యభక్తిసార	106	భాగవాత్మజ దివ్యతేజ	69
భవ్యకీర్తన	269	భాగవావాస	75
భవ్య, ప్రబంధ	146	భాగ్యచిహ్నంగోదాభాగ్యచిహ్న	313
భవ్యగర్భ	59	భాగ్యవాక్=విష్ణుచిత్తయోగీ	370
భాగవత	6	భానుకోటిప్రభా	135
		భానుమండల	73

పదనామావళి.	పుటఖంసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
భానులలామ=చోళరాజకన్యా	205	భూదేవీ	2
భారతికళాప్రాధి, గణికా విశేషణ	225	భూనాధధన=చోళరాజధన	385
భారద్వాజగోత్రపానన	4	భూమిజానంయుత	181
భావజ కేళి	87	భూమిప్రదక్షిణ, నాధముని కృత-	
భావజగరు=హరి	106	భూమిప్రదక్షిణ	474
భావజమదంతి	47	భూరిజయ స్తోత్ర	542
భావసంసిద్ధి	51	భూరిరత్నాంబరభూషణ	306
భిండిపాల, వీరభటాయుధ	393	భూరివారిమరందపూర	101
భుక్తిముక్తి దాయక=కాంచీహరి	94	భూలోకవైకుంఠ, శ్రీవేంకటాచల-	
భుక్తిముక్తి దాయక, భుక్తిసారముని	89	క్షేత్ర	333
భుజకీర్తి=అభరణ	79	భూవిదిత	65
భుజంగపుంగవ	201	భూవిబుధ	96
భుజగపాలకుల	44	భూషాంజన	11
భుజగపుంగవతల్ప, రంగనాధ	336	భూషాయమానకాషాయ, రామా-	
భువనజాగర	87	నుజ ధృతకాషాయవస్త్ర	542
భువనేశ్వర వి.	87	భూసారపురవాసి	55
భువనప్రశస్త వి,	152	భూసురతతి=యాగబ్రాహ్మణగణ	114
భువననన్నుత, ఇందుపుర వి.	325	భూసురేంద్రవటు	104
భువనై కతల్ప=హరి	99	భేరీతూర్య పణవాదివాద్య	285
భూకాంత	95	భైక్ష్య=విప్రనారాయణభైక్ష్య	239
భూతతతి=జీవలోక	34	భ్రమరకుంతలా వి.	50
భూతాభిధాన=ద్వితీయయోగి	34	భ్రమరభస్మికా	61
భూదేవకన్యకా	50	భ్రమనశోభనగాత్ర వి.	130
భూదేవకామినీ	285	భ్రమితాక్ష వి.	93
భూదేవదేవతాభూషణ	154		

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
భ్రాజిష్ఠురత్నదీప, రంగాలయరత్నదీప	368	మండపాసీన, విప్ర వి.	186
భృంగనాదస్వాగత	231	మండంగుడిగ్రామ	217
భృత్యజన, పరకాల భృత్యజన	425	మండితయోగసామ్రాజ్య	61
భోక్తాళి, కురుకాపురి బ్రహ్మరామ	121	మంత్రతంత్ర, బ్రహ్మరాక్షస-	
భోగితల్ప.	81	నిరాసకమంత్రతంత్ర	499
భోగిరాజకన్యకా	50	మంత్రతంత్రలోప, యాగమంత్ర-	
భోగీంద్రవరతల్ప	81	తంత్రలోప	501
భోగీంద్రపర్యంక	80	మంత్రవాచ్య	511
భోగీంద్రరతికుచభూమిత	44	మంత్రవాదీ	499
భోజనాది	171	మంత్రాదిసిద్ధి	68
భోజ్యవస్తు	115	మంత్రవిగ్రహ, కులశేఖర మంత్రవిగ్రహ	162
మ		మంత్రోపదేశ	83
మంగళగాన=ప్రభాతసమయగాన	366	మందమందయాన	78
మంగళస్నాన=గోదావివాహ-		మందస్మితచంద్రికా	112
మంగళస్నాన	358	మందాకినీనదీ	120
మంగళాశాసన, భట్టనాథయోగి-		మందానిలాలోల	120
మంగళాశాసన	304, 305	మందారవృక్ష	230
మంచికస్తూరీ	15	మందారమాధవీ, ఉద్యానవృక్ష	198
మంజీరశింజిత	376	మందమధ్య=వీణాస్వర	209
మంజీర=అభరణ	166	మకరకుండలచక్రచక్ర	282
మంజీరశోభితపదాబ్జ, కులశేఖర	166	మకరకుండలధారీ, హరి	465
మంజుకేతు	120	మకరకుండల, శ్రీవేంకటేశాభరణ	532
మంజుభూషా, దేవగణికా	85	మకరకుండలదీప్తిమండితానన,	
		కులశేఖర	166
		మకరకుండలబాలమూర్త్యాంక	39
		మకరకుండలయుగ్మమండితకణఠ	40

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
మకరకీతనతల్లి=హరి	187	మత్తచమరిసారంగ, వనమ్మగ	417
మకరరేఖాంక, కణాభరణ,	30	మత్తహంస	368
మకరవాహ=వరుణదేవ	357	మత్తకృదంవతీ, రంగనాథమత్తకృ-	
మకరందరేఖా	108	దంపతిరూప	417
మకుటాగ్రవిహితకర	124	యదదంతికటమదధారా	159
మకుటాంతరీప	220	మదదంతిరాజ, పరకాలాధక	462
మఖతారా=భక్తిసారమునిజన్మ-		మదనమన్మథ=హరి	139
నక్షత్ర	53	మదనతీ	43
మజ్జనభోజనాది	88, 171	మదసాహస=వోళసేరామద-	
మణికంకణ	133	ప్రవృత్తి	388
మణికిరీట, శ్రీవేంకటేశాభరణ	532	మదిరాక్షి, సురకామిసీ	49
మణిభామపుర, హరిశ్చేత్ర	326	మదిరాక్షినియమ	51
మణిపీఠ	162	మధుపక=గోదావివాహ-	
మణిపూరక	61	మధుపక	360
మణిభూషణ	226	మధుపానమద	213
మణిమంటప	28, 101	మధురనాద	213
మణిమంటపాసీన విప్ర వి.	186	మధుర, మధురకవితాచాతుర్య,	
మణిమయకింకిరీ	111	పరకాలీయ	462
మణిమయభూషణమండిత, హరి	531	మధురకవి	144
మణిమయహర్య	192	మధురకవిరాజ	117
మణిమయహైమవత్ర	416	మధురకవిశేఖర	148
మణిమాక్తికసింధు=మణిముక్తానదీ	328	మధురా (ఉత్తరమధురా, హరి-	
మణివిమాన, శ్రీవేంకటేశానంద-		శ్చేత్ర)	385
నిలయవిమాన	532	మధురా, దక్షిణమధురాపురీ	292
మణిహర్యవాటికా	87	మధురాంతకాగ్రహార	509
		మధ్యత్రికోణ, యోగవిశేషణ	61

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
మనసిజతాప=రంగరాజమదనతాప	205	మహాకథా=రామాయణకథా	185
మనుజకన్యావేష.	348	మహాకమల	16
మనుజమాత్ర	58	మహాగురు	2
మనుజాధమ	98	మహాజనపాల=కులశేఖర	156
మనుజేంద్రచంద్ర=కులశేఖర	182	మహాతపసి=తామ్రపణి=నదీ	120
మనురాజమంత్ర	222	మహాతనుదళ, పరకాలయోగి.	
మనురాజవలస	308	గ్రంథ	470
మన్మథ	227	మహాతరుఛాయీ	148
మనోనిగ్రహ	50	మహాద్రోహ, శైవాచార్యకృత	467
మనోవాయుగతి, కులశేఖరతుంగ	190	మహాపరాధ	96
మనోవీధి	228	మహాభాగవత	120
మయూఖబృంద	192	మహాభాష్యగురు, చోళరాజ-	
మయూరపుర=మైలాపూర్	34	సభావిద్యా	484
మరందపాద్య	281	మహాససాగార	531
మరకతమాణిక్యమకరకుండల,		మహాపట్టణ	409
శ్రీవేంకటేశ	430	మహాపూణః, ఆచార్య	3,491
మరకతశ్యామ=హరి	179	మహాబూదూరు, శ్రీపెరుంబూ-	
మరుత్తున్మవయాగ	110	దూరుపురి, శ్రీరామానుజ-	
మలయధ్వజ	327	జననశ్శేత్ర	495
మలయమారుత	349	మహాభూతస్వరూప	14
మలయాద్రి	24	మహాప్రతిపాదీ, ఏకదండిస్వామి	525
మలహరిఢక్కాదివాద్య	462	మహామణిమంటప, తిరుమల-	
మలూకా=మలూకాద్వీప	408	మందిరస్థ	532
మల్లాపురశ్శేత్ర	33	మహామహిమ=భక్తిసారవైభవ	67
మహాదవ్యక్తతత్త్వరూప	7	మహామాయాపీ, పరకాలయోగి	420
మహానీయపురి=మల్లాపురం	33	మహాయోగీ, భట్టనాథ	292

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
మకరకోతసత్రండ్రి=హరి	137	మత్తచమరిసారంగ, వసమృగ	417
మకరరేఖాంక, కణాభరణ,	30	మత్తహంస	363
మకరవాహ=పరుణదేవ	357	మత్తదంపతీ, రంగనాథమత్త-	
మకరందరేఖా	108	దంపతిరూప	417
మకుటాగ్రవిహితకర	124	యదదంతికటమదధారా	159
మకుటాంతరీప	220	మదదంతిరాజ, పరకాలాధ-	462
మఖతారా=భక్తిసారమునిజన్మ-		మదనమన్మథ=హరి	139
నక్షత్ర	53	మదవతీ	43
మజ్జనభోజనాది	88, 171	మదసాహస=హోళసేనామద-	
మణికంకణ	133	ప్రవృత్తి	388
మణికిరీట, శ్రీవేంకటేశాభరణ	532	మదిరాక్షి, సురకామినీ	49
మణిధామపుర, హరిక్షేత్ర	326	మదిరాక్షినియమ	51
మణిపీఠ	162	మధువక=గోదావివాహ-	
మణిపూరక	61	మధువక	360
మణిభూషణ	226	మధుపానమద	213
మణిమంటప	28, 101	మధురనాద	213
మణిమంటపాసీన విప్ర వి.	186	మధుర, మధురకవితాచాతుర్య,	
మణిమయకింకిణీ	111	పరకాలీయ	462
మణిమయభూషణమండిత, హరి	531	మధురకవి	144
మణిమయహర్య	192	మధురకవిరాజ	117
మణిమయహైమపాత్ర	416	మధురకవిశేఖర	143
మణిమాక్తికసింధు=మణిముక్తానదీ	323	మధురా (ఉత్తరమధురా, హరి-	
మణివిమాన, శ్రీవేంకటేశానంద-		క్షేత్ర)	335
నిలయవిమాన	532	మధురా, దక్షిణమధురాపురీ	292
మణిహర్యవాళికా	87	మధురాంతకాగ్రహార	509
		మధ్యత్రికోణ, యోగవిశేషణ	61

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
మనసిజతాప=రంగరాజమదనతాప	205	మహాకథా=రామాయణకథా	185
మనుజకన్యావేష	343	మహాకమల	16
మనుజమాత్ర	53	మహాగురు	2
మనుజాధమ	93	మహాజనపాల=కులశేఖర	156
మనుజేంద్రచంద్ర=కులశేఖర	182	మహాతపిని=తామ్రపణి=నదీ	120
మనురాజమంత్ర	222	మహాతనుదళ, పరకాలయోగి-	
మనురాజవతన	308	గ్రంథ	470
మన్మథ	227	మహాతరుఛాయీ	148
మనోనిగ్రహ	50	మహాద్రోహ, శైవాచార్యకృత	467
మనోవాయుగతి, కులశేఖరతురగ	190	మహాపరాధ	96
మనోపీధి	223	మహాభాగవత	120
మయూఖబృంద	192	మహాభాష్యగురు, చోళరాజ-	
మయూరపుర=మైలాపూర్	34	సభావిద్వాం	484
మరందపాద్య	231	మహానసాగార	531
మరకతమాణిక్యమకరకుండల,		మహాపట్టణ	409
శ్రీవేంకటేశ	430	మహాపూణా, ఆచార్య	3,491
మరకతశ్యామ=హరి	179	మహాబూదూరు, శ్రీపరుంబూ-	
మృదుత్తున్నపయాగ	110	దూరుపురి, శ్రీరామానుజ-	
మలయధ్వజ	327	జననశ్లేత్ర	495
మలయమారుత	349	మహాభూతస్వరూప	14
మలయాద్రి	24	మహావ్రతివాదీ, ఏకదండినన్యాసీ	525
మలహరిఢక్కాదివాద్య	462	మహామణిమంటప, తిరుమల-	
మలాకా=మలాకాద్వీప	408	మందిరస్థ	532
మల్లాపురశ్లేత్ర	33	మహామహిమ=భక్తిసారవైభవ	67
మహాదవ్యక్తత్వస్వరూప	7	మహామాయాపీ, పరకాలయోగీ	420
మహానీయపురి=మల్లాపురం	33	మహాయోగీ, భట్టనాథ	299

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
మహాయోగినామృత	210	మాఘపునవ=సుతార, కులశేఖర-	
మహాయోగివల్లభ, విప్రనారాయణ	241	జననతార	158
మహాయోగీంద్ర, పరకాలయోగి	412	మాణిక్యచంచక్కిరీట, కులశేఖర	166
మహావరణ	8	మాణిక్యహేమతోరణ	12
మహావరణసహస్ర	8	మాధుకర=విప్రనారాయణ-	
మహావృష్టి, విప్రనారాయణపరా-		మాధుకర	238
శాలాసమీపవృష్టి	242	మాతా=పండుల	142
మహాశుల్క, పాండ్యరాజశుల్క	298	మాధుకరవృత్తి	220
మహాశ్రీవచన, పరకాలయోగివృత్త-		మానవాంతర	92
ద్రవిడప్రబంధ, పెరియతిరుమొళి	423, 470	మానవనయ్య క్త వి.	12
మహాహ్వయ=తృతీయయోగి	35	మానవకర్ణివైరి, నరసి.హ	485
మహాసింధుమధ్య, కావేరీమధ్య	451	మానవగాన	478
మహితనందనశోక	130	మానవాధీశ్వర, కులశేఖరభూప	162
మహితవిజ్ఞాన	294	మానిసిమణి, గోదాదేవీ	343
మహితాత్మా, తిరుమలనంబిగురు	535	మానిసిమణి=చోళరాజకన్యా	208
మహీదేవీ	252	మాయామృగ	49
మహీధవ, చోళరాజ	284	మాయాధన=పరకాలప్రదత్తధన	404
మహీసారజేత్ర	41	మాయావటపత్రతల్ప	58
మహీసారనాథ, హరి	54	మాయాసూత్ర	68
మహాదార, సృపవిశేషణ	150	మారీచమాయావీ	278
మాగధవృత్తి=వైతాళికవృత్తి	357	మాలతీతిలక, ఉద్యానవృష	198
మార్గశీమవ్రతాచరణ, గోదా-		మాల్యవద్గిరివాస	181
వ్రతాచరణ	341	మాల్యాంబరాభరణ	308
		మిథ్యాప్రపంచశాస్త్ర	62
		మిళితసంసారతమిస్తా	580
		మిహిరాగ్ని ఉ.	261

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
మీనకేతన	247	మునీశ్వర=శతకోపముని	180
మీనలోచనా=గణికా	238	మరవై రి, వరద	82
మీమాంసాశాస్త్రయుగ్మ	486	మరవై రియవతార, కలశేఖరస్వప	154
ముక్తాశ్రిత వి.	11	మరవై రి మవతారమూర్తిక,	
ముక్తికర, దివ్యప్రబంధ	475	పరకాలయోగీ	467
ముక్తిసగర=కాంచీపురి	25	మరసూదనదయా	11
ముక్తిపద, బ్రహ్మరాక్షసముక్తి		మరసూదనదివ్యమూర్తిక=	
ప్రాప్తి	502	అర్చావతారమూర్తిక	370
ముకుటబంధకావ్య, పరకాల-		మూర్తిక=త్రిమూర్తి	17
యోగికృతద్రవిడప్రబంధ	647	మేఖలాదామ	38
ముకుంద	7	మేదినివిబుధ	140
ముకుళితహస్త, పరకాల	454	మేదినిశ్వర, చోళస్వప	279
ముకుళితహస్త, నాథముని	476	మేరుత్పూ	218
ముఖబంత్రకోరక	162	మైనాకశ్యంగ	14
ముఖాంబుజసుధారస	444	మృగమదపుండ్రముఖేందుబింబ,	
మునికులోత్తంస	95	రంగనాథ	336
మునినాథ, విప్రనారాయణ	236	మృగయాసురక్తి	86
మునినాథ=నాథముని	3	మృగశాలనేత్రీ, గోదాదేవీ	329
మునినాథసామ్రాజ్య=కులశేఖర-		మృగాంకాన్వయ	179
రాజ్య	174	మృషా, మృషాసిద్ధాంత	297
మునినాథానుమతి	265	మృత్యు	250
మునివాక్యసామతి	52	మృదంగపీణాదివాద్య	365
మునివాహన=పరమయోగీ	213	మోహనకాండ	46
మునిసావకభౌమ=భక్తిసార	70	మోహనరూపా=చోళరాజకన్యా	204
మునిసిద్ధసేవ్య=హరి	120	మోహనాంగ, హరి	304
మునిస్వప్న	78	మోహనాంగీ, దేవదేవిగణికా	246

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
మోహపట్టణ, హరిత్రేత్ర	327	యతీశ్వరసన్నిధి	265
మోహశాస్త్ర	301	యథోక్తకారీ, కాంచీహరి	99
ఘోహితాత్మా, జీవవిశేషణ	22	యథోక్తకారీ, కాంచీత్రేత్రహరి	331
మాక్తికరంగపల్లకీ=గోదాకన్యా-		యదుగిరిశ, నారాయణ	541
శిబికా	356	యమనియమప్రముఖ	60
మానికులవర్య=భౌగవ	50	యయాతిస్మవ	88
మానిజాతోత్పలచంద్ర=భక్తిసార-		యశోదా	56
మునివిశేషణ	70	యక్షగంధవహ	361
మానితోయజతరణి=రామానుజ	519	యక్షనాగగంధవహ, గోదావివాహ-	
మానినందన=భక్తిసార	54	పరిజన	357
మానివరదాయ=శ్రీరామ	181	యాగకర్మాఽరంభ	107
మానివరపూజా	224	యాగభౌగానక్త, హరి	218
మానివేద్య, అష్టోత్తరశతహరిత్రేత్ర	322	యాగసఫల	108
మానివృషభ, భక్తిసారయోగి	65	యాగాంతరాత్మా వి.	107
మానిశీతాంశు, విప్రనారాయణ	221	యాగాగ్రపూజా	107
మానిసంచారపూత వి.	81	యాగానుయాగి	81
మానింద్రజీవన	42	యాదవరిపు	388
మానింద్రమణి, భక్తిసార	80	యాదవప్రకాశ, అద్వైతగురు,	
		కాంచీనగరస్థ	496
య		యాదవప్రకాశయతితోవ	503
యజువేదాంగ	146	యాదవశైలమాహాత్మ్య	6
యజ్ఞసూత్ర	232	యాదవసంయమీ, యాదవప్రకాశ-	
యజ్ఞోపవీతజాల	186	గురు,	496
యజ్ఞోపవీతధారణా	516	యాదవాచల, మేలకోటత్రేత్ర	589
యతిరాజ, రామానుజ	524	యామునాచార్య, నాథమునిపాత్ర	488
యతీశ్వర, తిరుమల పెద్దజేయర్	534	యామునాచార్యపాదాశ్రయ	505

స్వప్రసీద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
యామునాచార్యలిఖితశ్లోక	486, 486	యోగికంఠీరవ, భాగవముని	109
యాయజుకాగ్ని	124	యోగికలచక్రవర్తి, భక్తిసారముని	70
యుద్ధసన్నద్ధ, కులశేఖర	188	యోగికులశ్లోత్రంస, పరకాలవిశేషణ	423
యుద్ధసన్నద్ధ, చోళరాజవిశేషణ	390	యోగిక్తరవచంద్ర, కులశేఖర-	
యోగదృష్టి, భాగవయోగదృష్టి	75	భూప	180
యోగనిద్రా, రంగనాథయోగ-		యోగీంద్రచంద్ర, రామానుజ	527
నిద్రా	339	యోగితిలక, సాధముని	475
యోగనిద్రాసక్తి	362	యోగినికరవేద్య, ప్రబంధవిశేషణ	187
యోగనిరత, భాగవ	75	యోగివత్తిప్రసాద	78
యోగపట్ట	68	యోగిపుంగవ, శతకోపముని	147
యోగమార్గసంగతి	142	యోగిభర్తచరిత, కులశేఖరచరిత	191
యోగముద్రాకర, హరి	334	యోగినాథగావ	210
యోగముద్రాసనాయుత, అహో-		యోగినాయక, విప్రనారాయణ	230
బిలహరి	334	యోగివంకజదినమణి	83
యోగసమాధి	144	యోగిభర్త, భక్తిసారయోగీ	60
యోగవిద్యాప్రభావ	473	యోగివల్లభ, విప్రనారాయణ	241
యోగవిద్యాసక్త, పరకాలయోగీ	375	యోగిశీతాంశు, శతకోపముని	134
యోగసమాధి, పరకాలయోగ-		యోగీంద్ర, హరివిశేషణ	18
సమాధి	433	యోగీంద్రబృందవంద్య	205
యోగసామ్రాజ్యభోగీ	40	యోగీశవిద్యాప్రకాశ	144
యోగసామ్రాజ్య	62	యోగీశ్వరాపాంగ	85
యోగశక్తి	74	యోగైశ్వరతతి	148
యోగాచారావిధి	145	యావనారామ	14
యోగాధ్వసంచారి వి.	76	యావనారూఢా, గణికా	225
యోగాసురక్తి	60		
యోగికంఠీరవ, ప్రథమయోగీ	32		

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	రంగవైభవ	252
౪		రంగేశకుమార, విప్రనారాయణ	284
రంగభూమిహరిమూర్తి	269	రంగేశలనియూతరద్వార	264
రంగ, శ్రీరంగక్షేత్ర	117	రంగేశపదచింతనామృతపాన	268
రంగకుశీలవ	491	రంగేశవైభవ	287
రంగజననాథ	278	రంగేశసంధి	213
రంగనాథప్రత్యక్ష	283	రంగేశానుమతి	494
రంగనాయక	252	రంజితకిన్నరీ	376
రంగనాయకపాదరాజీవ	236	రంభా, దేవగణికా	85
రంగనిలయ, హరి	191	రక్తధర, బ్రాహ్మణనామ	121
రంగనిలయాచార్య	263	రఘుకులనాథ	181
రంగపతికరుణాపాంగ	219	రఘుకులాస్వయ	179
రంగపత్రిదోహ	277	రత్నకంకణ, గోదాకంకణ	359
రంగపతిసాక్షి	458	రత్నకలశ	14
రంగపల్లకి, గోదాకన్యాపల్లకి	356	రత్నకిరీట	16
రంగపురాధికార	520	రత్నకైరవ, తృతీయయోగిజన్మస్థాన	314
రంగభోగిప్రేరేప	245	రత్నచిత్రక	119
రంగమంటవ	264	రత్నదీప, రంగాలయరత్నదీప	368
రంగమందిర	341	రత్నధనాదియకాతక	207
రంగరాజోద్వాహ	207	రత్నసీరాజన, గోదాకల్యాణసీరాజన	361
రంగవిభవచరిత్ర	337	రత్నవీర	299
రంగవిభవగరాంత	268	రత్నమానితభూషణ	441
రంగవిహారసౌధ	340	రత్నాంబరభూషణ	306
రంగహర్ష్యసన్నిధి	285	రత్నాదివస్తు, గోదాయకాతకవస్తు	356
రంగేశ	122	రతికళాప్రాధి, గణికా విశేషణ	225
రంగేశకైంకర్యరత, విప్రనారాయణ		రతిపరిశ్రాంత, దంపతివిశేషణ	120
	234	రతిరాజ	245

నుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
రతిరాజకేళికై రవబాణ, గోదాకన్యా	819	రసికపుంగవ	28
రతివేదశిక్షా	245	రక్షోనీతనీతాముఖ కమల	46
రథమగ్న పట్టణ, క్షేత్ర	323	రాకేందుముఖ, లక్ష్మీసంబోధన	18
రమణీయగోపురప్రాసాద	207	రాగవణి, శీతవిశేషణ	228
రమణీయనూపుర-గోదానూపుర	379	రాఘవ, శ్రీరామ	5
రమణీయయాక్షి క రంగపల్లకి		రాఘవకాముక ప్రవిముక్తబాణ	
గోదాశిబికా	356	లాఘవ	402
రమణీయసంధ్యానురాగ	242	రాజకంఠనాళ	103
రమాదేవీ	51	రాజకన్యకా	50
రమాదేవీసాధాగ	29	రాజకన్యా, చోళరాజకన్యా	199
రమానాథహరి	25	రాజకృత్య, కులశేఖర రాజకృత్య	163
రమానాథశ్రీవేంకటేశ	80	రాజద్రవ్య, చోళరాజద్రవ్య	405
రమాపతిసై న్యపతి విష్వక్సేన	123	రాజచందనగతరాక్షస	499
రమావిభుసాక్షి	177	రాజబాలికామణి	354
రమాసహిత, హరి	107	రాజబింబ	142
రవిభేదన	61	రాజయోగీ, కులశేఖర	185
రవివంశ, చేరవంశ	153	రాజరాజ, భూపవిశేషరు	150
రవివంశతిలక, శ్రీరామ	463	రాజవీధి, శ్రీరంగరాజవీధి	368
రవిసుతాంగంఘాతరంగ	108	రాజసన్నిధి	296
రసవంచక	71	రాజసింహ, కులశేఖరభూప	161
రసనాదఘటిక	115	రాజహంస	158
రసాచక్ర భూమి	23	రాజ్యభోగ, కులశేఖరరాజ్యభోగ	165
రసాతలకంప	100	రాజాకాశోటి	12
రసానీలాహరిదివ్యమహిషీ	111	రాజాస్యతాటంక	49
రసాలవృక్ష	230	రాజితగృహపద్మరాగ	8

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
రాజీవనాళ నూత్ర	158	రామాభిరామా, కుముదవల్లీకన్యా	381
రాజీవబృంద	10	రామాయణ	185
రాజీవలోచనా రాజి	344	రామాయణసంశ్రవణ	164
రాజీవాస్త్రగురు-హరి	188, 213	రాపుత-వరకాలయోగి హయసాదీ	388
రాణువ నేనావ్యూహ	163	రాయచౌహ త్తమల్ల-భూపతి	192
రామకథానుధారస	154	రావణ	338
రామకృష్ణముఖ్యావతార	19	రాహుధనోరాస్య	12
రామచంద్ర, శ్రీపక్షిభూతపురిహరి	323	రాహుత్తరాయ, భూప	195
రామచంద్ర	165	రాక్షసవరగవళ-హరి	181
రామచంద్రకృపా	174	రుక్మాంగద	112
రామచంద్రద్రోహీ, రావణ	188	రుచిరదంతావళారూఢ, భట్టనాథ-	
రామచంద్రాయ త్తరతి-శ్రీవైష్ణవ	177	యోగి	313
రామనామసంస్మరణ	164	రుచిరసింహాసనారూఢ	277
రామపదపద్మరేణు	74	రూపకోమలవై ఖరీ	208
రామమిశ్ర, ఆచార్య	483	రూపవయోవిలాస	84
రామవియత్పుర, హరిశ్చేత్ర	463	రోహితుర, యోగవిశేషణ	61
రామసౌమిత్ర	481	రోమశముని	324
రామశ్రీపాదరజస్	106	రోమాళిపట్ పదపంక్తి	112
రామాప్రభుకమల	2	రోహివేషభరిత, శివవిశేషణ	65
రామానుజపరిగ్రహవిశేష	502	రాస్యపట్టణ, క్షేత్ర	326
రామానుజమనోరాగ	521		
రామానుజాకార వి,	2	ఽ	
రామానుజాచార్య ఆ.	2	లంకాద్వీప	408
రామానుజార్య	497	లంకాధిపతి	213
రామాభిరామకన్యా	198	లంకాభిముఖ, శ్రీరంగ	339
		లక్ష్మణమౌనిమత, రామానుజమౌత	537

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
లక్ష్మణసూరి, రామానుజ	4 8	లోకరక్షణ, హరి	325
లతికాహృద=తృతీయ యోగిజన్మస్థాన	34	లోకరక్షణవృత్తి, హరి	218
లతికాహృద, షేత్ర	333	లోకరక్షణశాస్త్రి, బ్రాహ్మణవిశేషణ	495
లలనామణి, చోళరాజకన్యా	203	లోకవశీకరదేహ, శ్రీనివాస	425
లలితరూపవయోనిలాస	84	లోకసారంగముని, భక్త	211
లలితవిలాస	278	లోకసుందరీ=గణికా	225
లలితసంతత చైత్రలక్ష్మి	212	లోకహితవద్య	111
లలితేంద్రనీల	8	లోకాచార్య, తిరుమలనంబి నామక-	
లక్ష్మీశ=హరి	100	గురు	529
లాజహోమ=గోదాకల్యాణ లాజ-		లోకారాధ్య=హరి	41
హోమ	361	లోకైకపావనమూర్తి, కూరేశ	514
లాలాజల	136	లోకోత్కృష్ట వి.	72
లాలితవేదజాలప్రసూన	287	లోకోన్నతచరిత, చోళస్థవతి	278
లాలితశాఙ్గవిలాస	15	లోచనకోటి	66
లాలితసకలకళావేత్త=యోగీ	209	లోహనాషణ కోటికోటి	72
లీలావినోద	224	వ	
లుంతితసంసారశోక వి.	7	వందిజన	199
లోక=త్రిలోక	17	వంచక=కాంచీస్థన	97
లోకగురు, యామునాచార్య,	505	వంచనా=వరకాలయోగివంచనా	384
లోకనాథ, స్వపవిత్రేషణ	86	వందిమాగధవృత్తి	357
లోకపావన వి,	42	వంశదేశిక, జై నవంశగురు	456
లోకపావనమూర్తి, కణిక్పష్ట విశేషణ	59	వకుళవృక్ష	198
		వకుళముల, మధురాంతకహరి-	
లోకపావనమూర్తి, భక్తిసార	106	మందిరభాసురవకుళవృక్ష-	
లోకపావన, భట్టనాథయోగి	303	మూల	511

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
వకుళాభరణ, శతకోపముని	148	వనజాతనిలయాతపస్ను=రమాదేవీ.	
వగ్=త్రివర్గ	17	తపస్సు	874
వటదళశాయి=హరి	25	వనజాతనేత్రనివాస, హరిమందిర	462
వటధామ=పటపత్రశాయిహరి	317	వనజాతవాసిని=రమా	22
వటధామమూర్తి=రంగనాథ	357	వనజాసనేంద్రాది దేవతా	114
వటపత్రతల్ప	58	వనజాసనేంద్రాదివంద్య, భక్తి-	
వటపత్రశాయి	297	సారవిశేషణ	58
వటఫలాధరి=గోదాదేవీ	328	వనజాస్త్రకోటిలావణ్య	32
వటుపుంజ	104	వనజాస్త్రబాణవిహ్వల	52
వటువేషధారి, రంగనాథ	278	వనదేవతా	808
వజ్ర, యోగవిశేషణ	62	వనధిగంభీర, విప్రవిశేషణ	120
వజ్రకురువిందనీల	28	వనమాలీ=కాంచీవరదరాజ	399
వణజ విజ్ఞాన	224	వనమాలికా=హరిపుష్పమాలా	12
వణజశ్రమధమ	225	వనమాలికా=విష్ణుమాలా	255
వదనగహ్వర, యోగ	62	వనమాలికాంశ, విప్రనారాయణ	255
వదనవికాస	38	వనమాలికాధర వి.	12
వధూమణి=చోళరాజకన్యా	203	వనమాలికామోదవహ	218
వధూవర=గోదారంగరాజదంపతి	360	వనరాశి	44
వధూవరాననాబ్జ	184	వనరాశితనయా, రమావిశేషణ	34
వనకేళి	200	వనలక్ష్మీ	232
వనచరాసనవర్ణ, కపివృక్షభాగ-		వనలక్ష్మీ ఉ.	309
వణ	502	వనాద్రి=హరిక్షేత్ర	327
వనజకల్పారజీవనపతీ, సదీవిశేషణ	25	వపాపరిమళోల్లాసి వి.	30
వనజబోచనముఖవనజవంశ	290	వరకవికేతు	192
వనజాక్ష=హరి	22	వరకవిసేవ్య=పరకాలయోగి	376
వనజాక్షదాస్య	147	వరగణాశ్వుల వి.	16

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
వరగోపుర, శ్రీరంగగోపుర	451	వసుధేశ్వర, కులశేఖరభూష	165
వరచందనకలితవక్ష	112	వసుధేశ్వర, చోళనృప	279
వరదరాజ, హరి	80	వర్షార్థమష్టావ్రయతేత	295
వరదహస్త	29	వాక్యనరణి	5
వరద, కాంచీక్షేత్రహరి	881	వాగ్వైఖరీ	185
వరదంతఘాత	149	వాఙ్మద్ర	106
వరదరస్మితశోభివదనమండల,		వాణీ, కాశ్మీరశారదాదేవి	526
శ్రీవేంకటేశ	480	వాణీ, గోదావివాహగతవాణీ	861
వరదానకటిదేశవనితకర,		వాణీవిలాసవాగ్వైఖరీ	185
శ్రీవేంకటేశవిశేషణ	480	వాణీశనుతవాణీ, చోళకన్యా వి.	195
వరదానశీలి వి.	41	వాత్సల్యజలధి, రంగనాథ	285
వరదాయి=హరి	111	వాత్సల్యజలధి=శ్రీవేంకటేశ	80
వరమణిభూషణ	226	వాద, వేదశాస్త్రవాద	587
వరమణిమహావరణ	8	వాద్య, ధక్కాదివాద్య	462
వరరత్న హరి	189	వాద్యచటులఘోష	285
వరరసరీతి	91	వాధాలపతి వి.	2
వరరసరీతిభావ=వీణాగాన	209	వాసరపాలవన ఉ.	292
వరయోగిదృష్టికుంచికా	880	వామనక్షేత్ర=తిరుక్కోవలూరు	86
వరనువణాదివస్తు	481	వామన=లింతరిక్షపురహరి	824
వరహిరదర్శనోజ్వల	112	వామనపురీ, హరిక్షేత్ర	829
వరహిరరథ్యా	8	వారణమదగంధ	101
వరహేమవణా	120	వాయుతనయ=హనూమాణ,	
వరాహావతార	810	(ఉపమాను)	897
వరుణమందిరరాగవతీ, నదీవిశేషణ	26	వారణముఖ్యచతురంగబల=	
వళిదినాశేంద్ర, విప్రవిశేషణ	120	చోళరాజబల	890
వల్లభదేవ, సాంధ్యరాజ	293, 299	వారణరాజయాన వి.	161

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
వారమీనలోచనాంగణికా	238	విద్యాప్రకాశంజన	301
వారాంగనాపురి, శ్లేత్ర	328	విద్యానంగత, భట్టనాథయోగి	292
వారిదవణ, హరి	332	విద్యోదయవిభవ	182
వాలిశాత్రవ	181	విద్యత్కదంబ	299
వాల్మీకిమునిపుంగవ	187	విద్యధనగర, శ్లేత్ర	330
వాసవలోక	42	విదితవిద్యోదయ	182
వాసితాధరపల్లవ వి.	30	విధియక్తమంత్ర	49
వాహనారూఢ	73	విధుఖండహూళి	64
వికచాబ్జపాణి, శ్రీదేవీవిశేషణము	2	విధుమండల	252
వికచాననంబుజ, కలశేఖర	166	వినతాతనూభవవీక్షణ	444
వికసితధనశారవిందనేత్ర,		వినతాదిదేయ వి.	7
శ్రీవేంకటేశ	532	వినయభాషణ	138
విగతదుఃఖ, జీవవిశేషణ	19	వినమిలితాక్ష, భక్తిసారయోగి-	
విగ్రహ, రామానుజబింబ	541	విశేషణ	64
విచిత్రవైఖరి	284, 472	విపులాధానత్కారి, శారినామక-	
విజయధ్వజ, రామానుజసిద్ధాంత	542	విప్రవరవిశేషణ	121
విజయధ్వజ, యతిత్రిదండవిశేషణ	264	విపులావధూటి, భూదేవీ	310
విజితారిషడ్వర్గ, భక్తిసారముని	70	విప్రగణ, యాగబ్రాహ్మణగణ	114
విజితాళికులవేణీ, శ్రీదేవీవిశేషణ	2	విప్రనారాయణ	233
విజ్ఞానలతా	219	విప్రనారాయణకనకపాత్ర	256
వికటంకీ, వృద్ధగణికా	248, 249	విప్రనారాయణచతురంతయాన	284
విటహృదయశల్య	225	విప్రనారాయణమోక్ష	255
విదళితాసురమతివిజయధ్వజ,		విప్రనారాయణవన	230
శ్రీరంగయతిత్రిదండవిశేషణ	261	విప్రనారాయణశిష్య	256
విద్యాధిదేవతా వి.	16	విప్రనారాయణసింహాసన	284
విద్యానిదాన వి.	7	విద్రుమాధ	111

సుప్రసీద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
విప్రవర, హరిపాద	107	విశేషదేశ=శ్రీరంగాది	25
విప్రవర, వాదికేశరీ	140	విశ్వంఖలగతి=పరకాలతురగగతి	388
విబుధాకీర్ణ	44	విశ్వంభరా, భూదేవి	21
విబుధగరుడగంధవణ	112	విశ్వకర్మ	23
విభవానుకారి, కారి నామక విప్రవర-		విశ్వకర్మ=శాప	24
విశేషణ	121	విశ్వరూప	39
విభాండకమనిపుత్ర	245	విశ్వరూప, హరి విశేషణ	39
విభీషణ=రావణానుజ	93, 256	విషకణ్ఠ=శివ	65
విభూతిద్వయ	13	విష్ణుసరణ=భక్త	109
విమల=దుష్టసిద్ధాంత,	62	విష్ణుచిత్త=భట్టనాథయోగి	298
విమలతాటంక=గోదావిమలతాటంక		విష్ణుచిత్తయోగి	290
	359	విష్ణుచిత్తకన్యా=గోదా	368
విమలవిలోచన వి.	16	విష్ణుతార=జ్యేష్ఠా	218
విమలాంబుపూర, నదీ విశేషణ	25	విష్ణుద్రోహి, క్రమికంతచోళరాజ	539
విమలాదిసతీ=ఛత్రధారిణీ	16	విష్ణుపాదాహ్వయ	109
విమాన, పరమపదవిమాన	455	విష్ణుసాక్షి=పరకాలకృత	405
విరజానదీ	11	విష్ణుసిద్ధాంత	62
విరహిరక్త ఉ.	344	విష్వక్సేన	2
విరహిసంతతి	49	విస్తార, విస్తారకవిత్వ, పరకాలీయ	462
విరహిజాల	262	విహగ, జటాయుభక్త	347
వినాద, పరబ్రహ్మవిషయవినాద	537	విహంగపుంగవ	283
వినాహ, రామానుజార్యవినాహ	496	విహారేచ్ఛా	75
వివిధవాద్య	212	విహితదుఃఖ, జీవవిశేషణ	19
వివిధోపచార	284	విహితపద్మాసన, భక్తిసారయోగి-	
వివేకసంభరిత	296	విశేషణ	60.
విశదాద్రిధీర=కదంబపురహరి	323	విహితసన్మార్గ, భక్తిసారముని	70

వీణాదివాద్య	365	పదనామాసళి.	పుటసంఖ్య
వీణాద్రవీణ=యోగి	209	వేత్రహస్త=విష్వక్సేన	123
వీణానువిద్యాప్రవీణ	228	వేద=గీర్వాణవేద	353
వీరగండమండల	153	వేద=ద్రవిడవేద	353
వీరనారాయణ, హరి	474	వేదగోచర=హరి	98
వీరనారాయణపుర, నాథమునియోగి-		వేదగోచర=శ్రీవేంకటేశ	333
జన్మస్థాన	472	వేదజాల	18
వీరపుంగవ=పరకాలయోగి	395	వేదపఠన	105
వీక్షణసుధాసార	366	వేదపదప్రతిష్ఠాపనాచార్య	537
వ్రతాచరణ, గోదావ్రతాచరణ	341	వేదమంత్ర	263
వృద్ధపాద్య	6	వేదపవిత్ర	109
వృద్ధభావ	198	వేదవాక్యస్వారస్వాధ్యక్ష, రామానుజ-	
వృషభ=శివవాహన	65	కృత	502
వేంకటగ్రావాధీశ	213	వేదవిద్యా	144
వేంకటపతి	322	వేదవేదాంతవిద్యావినోది, కులశేఖర-	
వేంకటపూర్ణామహిమ	530	భూపాల	154
వేంకటశైలనాయక	356	వేదాంతసార	140
వేంకటాచలపూర్ణ	3	వేదవిదిత	13
వేంకటాద్రి, తేత్ర	333	వేదవేద్య వి.	7
వేంకటాద్రికటకనివాసి	423	వేదరూప	39
వేగవతీనది	26	వేదబాహ్య, జైన	445
వేగవతీతటనాథ, కాంచీతేత్రహరి	331	వేదాంతదీప, రామానుజకృతగ్రంథ	525
వేణునాద	209	వేదాంతపఠన, రామానుజ వేదాంత-	
వేణులూపక	55,58	పఠన	496
వేణులూపకగేహ	60	వేదాంతవిద్యలోల, తిరుమలనంబి-	
వేతండశుండ	179	గురు	495
వేత్రకుంజ=భక్తిసారయోగిజన్మస్థాన		వేదాంతరత్న, ప్రబంధ విశేషణ	138
	54,56		

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
వేదాంతరంగ=రంగరాజ	207	వై ద్యస్నాన	377
వేదార్థగణిత వి.	145	వై దేహీ	314
వేదార్థసార	145	వై సతీయసంముఖ	283
వేదాంతార్థ	103	వై సతీయహయ	416
వేదాంతవిశారద, విప్ర	218	వై రాగ్య	236
వేదోక్తఖడ్గ	461	వై శాఖవిశాఖ, శతకోపమునిజన్మతార	
వేషధారణా, కూరేశధృతరామా-			124
నుజయతి వేషధారణా	537	వై షవకుల	124
వ్యాఖ్యానముద్రా=యామునగురు-		వై ష్వవగృహ, భక్తాంక్షిరేణుగృహ	450
కరముద్ర	506	వై ష్వవగ్రహంగణ	220
వ్యాఘ్రపురీ, షేత్ర	323	వై ష్వవహార	178
వ్యాసాంబరీష రుక్మాంగద	112	వై ష్వవభ్రాంతి	170
వ్యూహ విభవాంతరాత్మ	145	వై ష్వవసత్కృతి	287
వ్యూహాది,	336	వై ష్వవపూజావధాక	290
వై కుంతధామ	148	వై ష్వవసహస్రభోజనపరకాల యోగి-	
వై కుంతనాథ	12	కృత	381
వై కుంఠపుర	236	వై ష్వవసిద్ధాంత	2
వై కుంతపురి,	328	వై ష్వవసేవా=పరకాలకృతా	382
వై కుంతపుష్కర, హరిషేత్ర	327	వై ష్వవస్వరూప	530
వై జయంతీ వితాన	8	వై ష్వవాకార	4
వై జయంతీభుజాంతర	14	వై ష్వవాచాన	405
వై జయంతీసర	79	వై ష్వవాపచార	411
వై డూయక=సూత్ర ఉ.	232	వై ష్వవసేవాసుర క్తి	3
వై తానసంతాన	139	వై ష్వవాగార	223
వై దభీక=రుక్మిణీ	379	వై ష్వవాన్వయ	218
వై దభీక ఉ.	316		

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
వైష్ణవీమణి, వారి భక్తిమతీ	465	శతకోపాదికృతి, దివ్యప్రబంధ	424
వైష్ణవోత్తమ=భాగవత	156	శతమతరాధ్యంతనంహారీ	3, 148
వైష్ణవోత్తమాంగనా	410	శతారి=పరాంకుశశతకోపముని	148
వైష్ణవోత్తమపూజా, పరకాలకలితా	409	శతారిప్రత్యక్ష	176
వైష్ణవోపేశ, స్తవ విశేషణ	152	శతపత్రజాతివిస్మయకారి, ప్రబంధ	142
శంకర, శంకరాచార్య	526	శతపత్రనేత్ర వి.	6
శంకరముఖ్య	92	శతపద్య, ప్రబంధ	146
శ్రీ		శతమన్యు=ఇంద్ర	43
శంఖకణాంశ	491	శత్రుభీకరకృపాణ, కులశేఖర	166
శంఖచక్ర	264	శత్రుశవన=పరకాలయోగి	395
శంఖచక్రచిహ్న	381	శబరి	181
శంఖచక్రదంభోళిచిహ్న	455	శబ్దతంత్రధురీణ వి.	13
శంఖచక్రధారి, వైష్ణవవిశేషణ	409	శరణాగత	17
శంఖచక్రనామ	211	శరణాగతత్రాణ, భక్తిసారముని	113
శంఖచక్రశోభా=రామానుజధృతా	542	శరణాగతవత్సల	96
శంఖపురి, హరిక్షేత్ర	324	శరధిగంభీర, దాశరథిగురు	515
శంపాన్వితతోయద	120	శరభశంబరఖడ్గ, వనమృగ	407
శంపాలతా=గోదాకాంతిసాదృశ్య	355	శరభిష్టుమారీచ	181
శంబరఖడ్గశౌదూల, వనమృగ	407	శల్యగండభేరుండ, వనమృగ	407
శంబరారిజనక	303	శవ, ప్రేతస్వరూపారోపణ	443
శచీమనోహర=ఇంద్ర	357	శవ=శివ	66
శతకోపఘనకాంతి	142	శవ=శక్ర	112
శతకోపప్రబంధ	494	శవాణి	66, 361
శతకోపనిజముతా	476	శశిఫలఫలకా, చోళకన్యావిశేషణ-	
శతకోపముని	3		194
శతకోప	113	శశిబింబసహితమైమాది	135

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
శాక, యామునార్యప్రియశాక	489	శిఖరిశేఖర=చిత్రకూటగిరి	78
శాఖోపశాఖా	221	శిఖకోటి	66
శాఙ్గ=వాసుదేవాయుధ	2	శితఖడ్గధారా, శ్రీవేంకటేశకరవాల-	
శాఙ్గపాణి=కుంభఘోణహరి		ధారా	540
102, 108, 104		శిరసావహవ	527
శాఙ్గపాణిస్తవ	104	శిరోమాణిక్య	308
శాఙ్గవిలాస	15	శిరోవేష్టన=యతిశిరోవేష్టన	264
శాండిల్యముని ఉ.	284	శిలాంత, శిలానిర్మాణశ్రమ	488
శాత్రవాంతక=పరకాలయోగి	379	శిల్పశాస్త్రపుస్తక	452
శాతాంశుమండలశతకోటి	39	శిల్పి, శ్రీరంగదేవాలయశిల్పి	482
శాదూకలపుర, శ్మేత్ర	104, 329	శివాత్పరతరం నాస్తి	587, 588
శాదూకలవాహన	69	శివానంయుత	44
శాదూకలశల్యగండభేదండ,		శిఖిరోపపవపురి, హరిశ్మేత్ర	331
వనమ్మగ	407	శిష్య=కణికప్రస్థ	101
శారద, భట్టనాథారామవృక్ష	291	శిష్యప్రశిష్య	464
శారదసీరదఛాయ వి.	14	శిష్యసమితి	104
శారదసీరదసంకాశా=శారదాదేవి	526	శిష్యసహిత, విష్ణుచిత్తయోగీ	352
శారదాన్వితజిహ్వ, శతకోపముని	186	శిష్యహస్త	264
శారదాపీఠ, కాశ్మీరదేశస్థ	526	శిక్షా, విప్రనారాయణశిక్షా	277
శారదాసింధు	108	శీతలక్రియా=శై తోవచార	349
శాలాకూప, అభిషేకజలకూప	504	శీతాంశుపదనా=రమా	310
శాశ్వతైశ్వర్య	484	శీతాంశుపదనా, గోదాకన్యా	371
శాస్త్రప్రకార=గోదావివాహ-		శుంఠకాయ వి.	300
శాస్త్రప్రకార	360	శుకవాణీ, గోదాకన్యా	372
శాస్త్రహిత	518	శుకయోగీ	299
		శుచిమాస, ఆషాఢమాస	309

వరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
శుద్ధాంతరంగ	62	శై లనదీతీర్థ-	81
శుభకరవిష్ణుసిద్ధాంత	62	శై లగుహ-	75
శుభముహూర్తః, గోదాదేవీ-		శై లరాజు, వేంకటాద్రి	437
జననముహూర్తః	309	శై నగురు, జ్ఞానసంబంధ	463, 467
శుభ వేళా	87	శై నమతార్య, సంమద, జ్ఞాన-	
శుభమూర్తి-	215	సంబంధ	462
శుభశబ్దబంధ	91	శ్రీకపిస్థానపురీ, హరిశ్చేత్ర	380
శుభశీల, విప్రవిశేషణ	120	శ్రీకరవైష్ణవసిద్ధాంత	2
శుభసూచక	32	శ్రీకృష్ణపుర, శ్చేత్ర	324
శుభస్ఫూర్తి-	152	శ్రీకాంచికాధీశ, అష్టభుజహరి, కాంచీ,	
శుక్ల, పాండ్యరాజరచితవరతత్వ-		నగరస్థ	426
శుక్ల	296	శ్రీకామినీవిభు, హరి	502
శూపఃవిక్రయ	60	శ్రీనూణః	108, 211
శేషఖగరాజ	112	శ్రీధరనగర, శ్రీరంగనగర	278
శేషతల్ప	111	శ్రీదివ్యమూర్తి-	77
శేషపర్యంక, హరి	136	శ్రీదేవనాయక, హరి	380
శేషభూత వి.	19	శ్రీదేవీ=లక్ష్మీ	101
శేషభోగ	18	శ్రీద్వోత్తిత=హరి	120
శేషశాయి, కాంచీశ్చేత్రహరి	331	శ్రీనాథభక్తి	67
శేషశాయినన్నిధి	94	శ్రీనాథముని, ఆచార్య	478
శేషాచల, వేంకటాద్రి	25	శ్రీనివాస, శ్రీవేంకటేశ	425
శేషాచలరాజవతి	6, 40	శ్రీనిలయ, శ్రీవేంకటేశ	534
శేషాచలేశ్వర, శ్రీవేంకటేశ	430	శ్రీపతికృపా, హరికృపా	464
శేషాంశ, రామానుజ	528	శ్రీపతిపుర=తిరుపతిపుర	335, 534
శేషావతార, రామానుజ	501		
శై లోవ్యచార	205		

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
శ్రీపతిమూర్తి	138	శ్రీయలమేల్మంగం=శ్రీవేంకటేశ్వర-	
శ్రీపద్మనాభ	494	దివ్యమహిమీ	1,40
శ్రీవరతంత్ర, హరి	325	శ్రీయోగీ=చారి	141
శ్రీపక్షికుండ, హరిశ్లేత్ర	332	శ్రీరంగకాంత	212
శ్రీపక్షిభూతపురి, శ్లేత్ర	323	శ్రీరంగనగర	223, 268
శ్రీపాంచరాత్రాగమశాస్త్ర	263	శ్రీరంగనాథప్రత్యక్ష	469
శ్రీపాథక=సఖిమహిమీ పట్టణ,		శ్రీరంగనాయకగోపుర	352
హరిశ్లేత్ర	325	శ్రీరంగనిలయాచక	263
శ్రీపాదతీర్థక=భక్తిసార శ్రీపాదతీర్థక		శ్రీరంగవతిసేవా	219
	114	శ్రీరంగాదిదివ్యదేశ	2:
శ్రీపాదరజస్	106	శ్రీరంగేశకుమార, విప్రనారాయణ	284
శ్రీపురుషోత్తమ, శ్లేత్ర	302	శ్రీరఘుకులాస్వయ	179
శ్రీబిదికాశ్రమ, హరిశ్లేత్ర	334	శ్రీరమాధ్రపురి, హరిశ్లేత్ర	325
శ్రీభాష్య, రామానుజకృత వేదాంత-		శ్రీరమాయావన	353
గ్రంథ	535	శ్రీరంగనాయక సన్నిధి	355
శ్రీభూమినీశాదేవీ	13	శ్రీరమావిభవసాక్షి	177
శ్రీమదస్తోత్రరరాజ్య	167	శ్రీరసానీశా=హరి దివ్యమహిమీ	111
శ్రీమణిమాక్తికసింధు, మణిముక్తా-		శ్రీరామకథా	186
నదీ	323	శ్రీరామపదపద్మరేణు	74
శ్రీమనోహర, సంపత్కుమారహరి	541	శ్రీరామపదభక్తి	153
శ్రీమాలికా, విప్రనారాయణరచిత-		శ్రీరామమిత్ర, ఆచార్య	483
ద్రవిడప్రబంధ	287	శ్రీరామసోదర	191
శ్రీమాలికాది కైంకర్య	534	శ్రీరామాయణ	185
శ్రీమాల్యకార వి.	314	శ్రీలలానాధీశచిత్త	185
శ్రీమూర్తిభామపురి, హరిశ్లేత్ర	329	శ్రీలక్ష్మణాచార్య, రామానుజ	539
శ్రీముష్ణపుర, హరిశ్లేత్ర	323		

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
శ్రీవచన, పరకాలయోగిక్మత ద్రవిడ-		శ్రీవైష్ణవ	157
ప్రబంధ, తిరుమోళి	423, 470	శ్రీవైష్ణవనిందా	177
శ్రీవత్స=చిహ్న	14	శ్రీవైష్ణవనుతి	176
శ్రీవత్సకౌస్తుభ	112	శ్రీవైష్ణవపారిజాత	165
శ్రీవత్సగురు, కూరనాథ	538	శ్రీవైష్ణవసేవా, పరకాలక్మతా	382
శ్రీవత్సలల	214	శ్రీవైష్ణవస్వరూప	530
శ్రీవత్సలంఛన, శ్రీవేంకటేశ	430	శ్రీవైష్ణవాపచార	411
శ్రీవత్సాంశ=వీణాయోగి	208	శ్రీవైష్ణవానుభావణ	164
శ్రీవధూముని=హరి	99	శ్రీవైష్ణవాభిభోజన	500
శ్రీవనజాక్షీ=రమా	22	శ్రీశైల, తిరుమలై	117
శ్రీవశ్యనాళపుర, హరిక్షేత్ర	330	శ్రీసతీవరణ	38
శ్రీవామన, హరి	330	శ్రీసారభూపురి, హరిక్షేత్ర	324
శ్రీవిల్లిపుత్తూరు, నగర	289, 305	శ్రీవాడభృంగపురి, క్షేత్ర	330
శ్రీవిష్ణుతార	427	శ్రీహరిపాదు	100
శ్రీవిష్ణుతిథి	427	శ్రీహరిభక్తనికర	40
శ్రీవిష్ణువార	427	శ్రీహరిరాజధానీ	8
శ్రీవేంకటాద్రినాయక	431	శ్రీహరిస్తోత్ర, గ్రంథ, యామునా-	
శ్రీవేంకటాద్రిశతత్ర	40	చార్యరచిత	491
శ్రీవిహరినిందా	376	శ్రీహస్తీరి, కాంచీనగరస్థ	398
శ్రీవేంకటాధీశ	2	శ్రీహస్తీగిరివిభు, కాంచీవరదరాజ	398
శ్రీవేంకటేశ	4, 138	శృంగారజలధి	13
శ్రీవేంకటేశదశి=తనుధాసార	115	శృంగారభావ, శ్రీవేంకటేశ-	
శ్రీవేంకటేశసంత్రితకుచదేశా,		శృంగారభావ	533
శ్రీదేవీ		శృంగారరాశి, గోదాళన్యా	309
శ్రీవేంకటేశ్వరచింతా,	204	శృంగారరూప	196

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదసామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదసామావళి.	పుటసంఖ్య.
శృంగారలోల వి.	6	ష	
శృంగారవాహినీ, కుముదవల్లికన్యా	378	పట్నదర్శుంకృతి	10
శ్రవణావతంసకై రవ, గోదావతంస	369	పబ్బుఖాంశసంభవ, సంబంధకవి	462
శ్రావ్య, ప్రబంధ	146	షడ్రసోపేత, అన్నవిశేషణ	382
శ్రుతితంత్రీ, వీణాతంత్రీ	209	షోడశసాహస్రసుందరీమణి	385
శ్రుతిగ్రామప్రవీణ	472	స	
శ్రుతివాక్య	526	సంకటస్థలీ	36
శ్రుత్యంతదృష్టి, నేత్రవిశేషణ	135	సంకీర్తనాత్మక, ద్రవిడభాషా-	
శ్రుత్యంతదృష్టి, వేదాంతజ్ఞాన	135	విశేషణ	21
శ్రుత్యంతశీల, విప్రవిశేషణ	120	సంగమపురి, హరిశ్చంద్ర	325, 448
శోటకుల, నాథమునియోగికుల	473	సంచితమన్యు, ఇంద్రవిశేషణ	42
శోక, విభీషణశోక	339	సంజీవినీ	11
శోకాత్క	57	సంతపవికాస	10
శోభనసన్తుసంతతి	311	సంతతహరిభక్తి	186
శ్లోకమహిమ	295	సంతతాభేద్య, యోగవిశేషణ	62
శోభనకదంబ, గణికావిశేషణ	226	సంతతోత్సవ	472
శౌరి, కాంచీవరదరాజవిశేషణ	399	సంతానకామ	57
శౌరికింకర, శ్రీవైష్ణవజన	386	సంతోషభరితా, రామానుజకృత-	
శౌరికైంకర్యసంసక్త, విప్ర-		సదభావశ్రవణసంతోషభరితా,	
నారాయణముని	282	శారదాదేవీ	527
శౌరిచరణాంబుజ	32	సంతోషవివశ వి.	64
శౌరిదివ్యగుణానుభవ	139, 148	సంతోషాబ్ధిమగ్న, కులశేఖర	185
శౌరిదేవకీ	32	సందీప్తప్రభావ, హరివిశేషణ	2
శౌరిదోదకాండ	304	సందీప్తదిరసుదశాన	112
శౌరిసాక్షి, పరకాలకృత	179, 447	సంబంధ, జ్ఞానసంబంధ,	466
శౌరిసేనాధినాయక, విష్వక్సేన	478		

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	సకలలోకసన్నుతపరతత్వ	442
సంధ్యావిధి, విభీషణసంధ్యావిధి	339	సకలలోకాద్భుత, కుముదవల్లీరూప	379
సంపత్కు-మూరప్రతిష్ఠా, రామా-		సకలలోకారాధ్య, హరి	41
నుజకృతా	541	సకలవేదాంతనివాహక	21
సంపంగిపుష్ప	231	సకలవేదాంతవిశారద, విప్ర	218
సంమంద, జ్ఞానసంమందనామక-		సకలవైష్ణవపాదసంసేవక	40
శైవాచార్య	462	సకలశరణ్య, భాగవముని	97
సంయమినాథ, భక్తిసారముని	67, 111	సకలశిష్యావృత, నాథముని-	
సంసారభేద	4	విశేషణ	480
సంసారతమిస్తా	530	సకలశోభనవస్తు, గోదాకల్యాణ-	
సంసారపంక	12	శుభవస్తు	356
సంసారభయ	421	సకలశోభనవస్తుసంతతి	311
సంస్మృతినముద్ర	34	సకలసంపత్	238
సకలకులశ్రయ	290	సకలసన్నాహ, గోదావివాహ-	
సకలజీవాత్మా	14	సన్నాహ	355
సకలజీవాళి	19	సకలసిద్ధి, ఫలశ్రుతి	117
సకలదిగ్భయస్తంభ	154	సకలేశ, హరి	140
సకలదేశాధీశ	166	సకలోపకార	23
సకలబాంధవ	311	సకలోపచార	463
సకలభక్తప్రణానాథ, హరి	326	సకటుంబ, మహాపూర్ణగురు-	
సకలభూషాన్విత, మత్స్యకదంపతి	416	కుటుంబ	510
సకలమూలశిష్యచంచక్కిరీట, కుల-		సతతవేదామృతశరధి	3
శ్రేఖర భూపాల	166	సత్కరుణాతరంగ, రంగరాజ	207
సకలయాగ	291	సత్కవిసాహితామ, శతకోపముని	137
సకలరహస్యాధిక,	481	సత్యవాక్య, చోళరాజ్యసత్యవాక్య	395
సకలరాజ్య	297	సత్య, వాక్య, పరకాలసత్యవాక్య	447
సకలరాజ్యపాలన	164		

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
సత్యనాథ, హరి	327	సప్తాంగ	229
సత్యపట్టణ, హరిశ్చంద్ర	327	సప్తావరణ	7
సత్యసంధాధురంధర, కులశేఖరవిశేష		సభాపురీవాద	326
మణ	154	సభామంటప	166
సత్యలోక, బ్రహ్మలోక	337	సభామందిర	295
సత్త్వగుణక్షీర	34	సభాస్తంభమధ్య	302
సదసప్రవేశ=గోదావివాహగ్రహ-		సమఘనరహిత, హరివిశేషణ	18
ప్రవేశ	372	సమధికామృత	60
సదనాంతరసీమ	28	సమమాసతిధివార	458
సద్బ్రహ్మసూత్ర, రామానుజ-		సమున్నతకరాజ్య వి.	112
యజ్ఞోపవీత	542	సరభసగతి	73
సద్వృష్టిమత్పుర, హరిశ్చంద్ర	330	సరళపూగపున్నాగ, ఉద్యానవృక్ష	198
సదాప్రసన్న వి.	9	సరసకవిత్వవిధితమానన వి.	40
సద్యోగభా	53	సరసకళావిలాస, గోదాదేవీ-రతి-	
సధర్మిణీ	238	విలాస	343
సనకసనందనసన్యాని	311	సరసకుంకుమగంధ-చచిత, కుల-	
సన్యాస, రామానుజస్వీకృత-		శేఖరవృష	166
సన్యాస	513	సరసకేళి=గోదాసరసకేళి	372
సన్యాసీ=శ్రీరంగసన్యాసీ	269	సరసమృత్తికా	31
సన్యాసీ, యాదవప్రకాశయతి	499	సరసరసాల	44
సపరివారాయుధ	114	సరససల్లాప	52
సప్తకాండ, ద్రవిడప్రబంధ	146	సరసిజవత్ర-విశాలలోచన, శ్రీవేంక-	
సప్తకాండాధికావతి, ప్రబంధ	146	తేజ	430
సప్తపదీ=గోదాకల్యాణ సప్తపదీ	361	సరసిజభవశర్య	112
సప్తపర్వతగుహ	62	సరసిజహల శంఖచక్ర	38
సప్తపూర్వాది	486	సరసిజాసన	41

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
సరసిజాలయపదాబ్జ	32	సవ=శేషిణీ=రమా	18
శరసిజోదర, హరివిశేషణ	18	సవ=సంపన్న=శ్రీవైష్ణవ	167
సరసిజోత్పలసహచర	142	సవ=సవంసహచక్రభార	153, 219
సరస్వతీసింధుబంధన	80	సవ=సిద్ధాంత	62
సరోభాతమహాయోగీ	5, 76, 777	సవ=సులభ, రంగనాథ	285
సరోముఖ్యభక్తసంతతి	40	సవ=స్వతః=హరి	129
సరోయోగీ=ప్రథమయోగీ	33	సవా=గమోత్పత్తికారణ, శతకోప-	
సలిలానగాహ	142	మునిద్రవిడ ప్రబంధ	146
సలలితవస్త్రభూషణజాల	507	సవా=ధికార	21
సలలితశశిబింబ	135	సవా=భీష్టదాయక	117
సవ=కవిత్వావిధు	463	సవే=శ్వర=శ్రీహరి	18
సవ=గీవాణకామినీమణి	313	సవో=న్నత, ప్రబంధవిశేషణ	24
సవ=జనక, హరి	18	సన్యహస్త	99
సవ=జ్ఞ=శతకోపముని	132	సవిసయవాక్య	65
సవ=జ్ఞ, కులశేఖరభూష	164	సవిస్మయాకృతి	11
సవ=జ్ఞ మూర్తి	219	సహజసారస్వత=శతకోపముని	136
సవ=నియంతా=హరి	302	సహజవిద్యోదయ, తిరుమల నంది-	
సవ=భక్షక	266	గురు	535
సవ=మిథ్య=సిద్ధాంత	297	సహజాంధకారకాష్ట	261
సవ=మోశ్వరగూత్ర	162	సహవాస, రామానుజసహవాస	508
సవ=నాయక=శ్రీరంగనాథ	355	సహస్రదశపద్మ	13
సవ=లోకాచార్య, తిరుమలనంది-		సహస్రబ్రాహ్మణ భోజన	381, 382
నామకగురు	529	సహస్రస్తంభమంటప, శ్రీరంగస్థ	13, 269
సవ=శాస్త్రజ్ఞ=విప్ర	109	సహస్రాపరాధ	98
సవ=శేషీ=పరమపురుష	18	సహస్రాంకముల	16
		సహస్రాంకపాణి, హరి	111

సుక్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
సహ్యాకన్యకా, కావేరీనదీ	389	సారసదళనేత్ర	114
సాంగలాజహోమ, గోదాకల్యాణ-		సారసమందిరాసహిత, శౌరి	474
లాజహోమ	361	సారసబిసగణాస్వాద	101
సాందీపినీ, ముని, కృష్ణగురు	596	సారసాక్ష, హరి	330
సాంధ్యాసురాగ	262	సారసోదరభక్తసాహస్ర, పరకాల-	
సాకేతపుర	12	పోషిత	398
సాకేతపురనాథ	181	సారసోత్పలేక్షణ	166
సాగరగహవనగలేఖన	315	సారపుష్పనీర	9
సాగరమల్లనాథ, మల్లాపురహరి	332	సారపూగ	44
సామగానలోల	210	సారమేయనూత్ర	201
సామజబృంద	5	సారసభవ=బ్రహ్మ	44
సామజనిగళ	228	సారస్వత	148
సామనిరూపక, ప్రబంధ	146	సారస్వతోదార=శతకోపముని	136
సామవేదనాద	54	సాలగ్రామవిభు, హరి	334
సామవేదీ, విద్ర	140	సాలయుగ్యమహాస్థన, పరకాలకృత-	
సామాజికసందేహ	479	శ్రీరంగనాథ దేవాలయ సాల-	
సామ్రాజ్యసింహాసన	15	మహాస్థన	432
సామ్రాజ్యరమాదేవీ	199	సాలవృక్ష	230
సామ్రాజ్యవైభవ	115	సాళువరీతి, తురగవిశేషణ	190
సాయంగేహ	35	సావఁభామ=సాండ్వరాజ	295
సారంగనేత్రీ వి.	240	సావఁభామ, చోళసావఁభామ	278
సారంగముఖవక్షీ	232	సాష్టశతధామపతి (108)	108
సారంగమునిమానస	212	క్షేత్రహరిమూర్తి	422
సారంగశరభశంబర, వనమృగ	407	సాష్టాంగప్రణాతి	114
సారచంద్రికా	316	సాక్షిసంబంధ	447
		సాహస, పరకాలభటసాహస	436

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
సాహసాటోపపరకాలదోళసేనా-		సుందరేశ్వరరంగనాథ	356
టోప	391	సుకుమారీగోదాకన్యా	360
సింగినాద	68	సుకుమారీకుముదవల్లికన్యా	377
సింధుమధ్య, కావేరీమధ్య	454	సుకృతసంహతి	531
సింధువారవృక్ష.	44	సుజ్ఞాననిధి, విప్రవిశేషణ	121
సింహముఖాంశ, యామునా-		సుదతీవాక్య	440
చార్య	483	సుదశకన	15
సింహుచలనాయక, హరి	528	సుదశకనాంశభక్తిసారముని	51
సింహునన	13	సుధాకలశ ఉ.	211
సింహుననాంశ, యామునముని	481	సుధాకాంతి	79
సింహుననాసీన, కులశేఖరభూప	166	సుధారస, యోగ విశేషణ	62
సింహుననాసీన, భట్టనాథయోగీ వి	305	సుధారసపాన	428
సిద్ధ, కొంకణదేశసిద్ధ	69	సుధాసార	115
సిద్ధకోప	69	సుధాహస్తనాగపట్టణవైద్య	380
సిద్ధమాసింద్ర,	530	సుపద్మం, ఉపమాన	502
సిద్ధమాసింద్ర, భక్తిసార	70	సుమదామృతైంకర్య, భట్టనాథ సుమ-	
సిద్ధాథ, యామునాచార్య-		దాయ కైంకర్య,	307
విశేషణ	491	సుమదామృతైంకర్య, విప్రనారాయణ-	
సీతాపహరణ	185, 188	కైంకర్య	286
సీతాప్రాణనాథ	180	సుమిత్రపున్నాగ, నదీవిశేషణ	26
సీతాముఖకమల సముల్లాస	486	సుముహూతక, గోదావివాహ-	
సీమంతసరణి	243	సుముహూతక	360
సీమంతిసీమణిగోదాకన్యా	372	సురంగ	150
సీరబలరామాయుధ	103	సురగరుడోరగసుతి	114
సుందర, నాగపురహరి	324	సురగిరి	74
సుందరవల్లిరమా	327	సురగురు	290

సూప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
సురనాధనిరాస	96	సేతు, రామసేతు	486, 505
సురసీలసోపాన	28	సేనాధినాయక=విష్వక్సేన	16
సురపున్నవృక్ష	222	సేనాధివిభు=దోళరాజసేనాపతి	387
సురభిసంతతి	232	సేనాధినాయక, విష్వక్సేన,	478
సురరాజవన ఉ.	292	సేనేశనిత్య=హరిపరిషద	112
సురలోక వరమంత్ర=బృహస్పతి	360	సైకరనిభక్తోగీ=గోదాదేవీ	332
సురవన	44	సైకతభూమి=శ్రీరంగ	339
సురశిరోస్త్వ సవిస్ఫురితాంఘ్రి	286	స్మృతిసితినాశ	18
సురశ్రేణి	23	సోమయాజీ=హరిదాస	116
సురాచార్యకవి	152	సోమసవన	10
సురుచిరచిత్ర కౌసుంబాంబర, కుల-		సోమసూర్యవీధి	151
శేఖర విశేషణ	166	సోమాకళకోటి	111
సురుచిరాంశుక	38	స్తవముణి, యామునాచార్యకృతస్తోత్ర-	
సుషుమ్నా=నాడి	61	రత్న	504
సూకర, వనమృగ	407	స్మరమూర్తి= వి.	3
సూచకపురి, హరిశ్చేత్ర	329	స్వగోకపవన	44
సూచిద్వార	65	స్వరవణ	104
సూతికాగృహ	124	స్వరవణ=చరణార్థ	83
సూత్రమహిమ, నాగపట్టణ జై నా-		స్వరలయగ్రామ=వీణాస్వర	209
లయ సూత్ర నిర్మాణ-		స్వామిచిత్త=కుల శేఖరచిత్త	175
మహిమ	488	స్వామిద్రోహ	174
సూత్రవతీ=విష్వక్సేన భార్య	6, 123	స్వామిద్రోహి	266
సూసవష	32	స్వామిపుష్కరిణీ, వేంకటాచలస్థ-	
సూసవిరళహాస, వనలక్ష్మి వి.	282	పుష్కరిణి	338
సూర్యవీధి	151	స్వారస్వాధిక, రామానుజకృత-	
		వేదవాక్యస్వారస్వాధిక	502

పరమయోగి విలాసము

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
సౌందర్యరేఖా	150	హరమన్మోఢర్యహరమోహసాస్త్ర	820
సౌగత, పరకాలనమకాలబౌద్ధ	459	హరశాపమోచన, హరి	824
సౌగతగురుముఖ్య	460	హరికుంజరనికర=హోళసేనా	888
సౌగతహేమగురు, బుద్ధజనకసక-		హరికృపామృత	287
మయ గురుబింబ	489	హరికోటిధామ, విష్ణు	290
సౌదామినీవల్లీ, కుముదవల్లీకన్యా	880	హరికోటిసమతేజ వి.	27
సౌధాగ్రతృకలశ	14	హరిగుణహృద్య, ప్రబంధ విశేషణ	187
సౌమ్యజామాతా, రంగనాథ	340	హరిచిత్త, భట్టనాథయోగీ	801
సౌరభాసక	9	హరిచిత్తపుత్రీ=గోదా కన్యా	858
సౌవణ్యదేహి, శ్రీదేవీ	2	హరిచిత్తయోగీ=భట్టనాథ	856
సౌవణ్య=పాత్రిక=గోదావివాహ-		హరిణాదివణాయుక్త	874
కనకపాత్ర	861	హరితార=శ్రవణ నక్షత్ర	31
హ		హరిదంతదంతి	149
హరమృతమయాభిబృంద	192	హరిదాస=భక్తిసార యోగినామ	55
హంసతూలిక	272	హరిదాస	67
హంసపూగనతి, నదీవిశేషణ	26	హరిదాససోమయాజి	116
హతహేమకళిపు, కాంచీ సరసింహ	429	హరిదాసవర=భాగవత	160
హనుమంత, ఆంజనేయ	482	హరిదివ్యగుణసుధారస	115
హరచాపభంజన	181	హరిదివ్యసాల, రంగనాథ దేవాలయ-	
హరనేత్రవహ్ని	66	ప్రాకార	488
హరస్మత్య	335	హరిద్రాచూడామణిరేఖా	285
హరపార్వతీవివాహ	22	హరిధనుశ్రీ	8
హరపితామహసేవ్య=కదంబ పుర-		హరిధ్యానమగ్న వి.	63
హరి	828	హరినాభి	81
హరబ్రహ్మహత్యా	824	హరిసీలమణిచామర	2
హరభక్త, జ్ఞానసంబంధ	462		

సుప్రసిద్ధపదానుక్రమణిక

పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
హరినీలమణిహర్య	120	హ స్తిగిరివిభు=కాంచీవరదరాజ	398
హరినీల వేణీ=కుముదవల్లి	కన్యా-	హ స్తిమతకాంతర, ఉపమాన	464
విశేషణ	405	హ స్తిశై ల	28
హరిపదధ్యానామృత, విప్రనారా-		హ స్తిశై లనాయక	491
యణ	251	హ స్తిశై లేంద్రతోయ్తకైంకర్య,	
హరిపదధ్యానామృతాహర	56	రామానుజకృత,	504
హరిపదాన్వితచిత్త	287	హరిబార=కులశేఖర ప్రాసాద	157
హరిపదాయత్తచిత్త వి.	63	హరికేశ, కాంచీపురీహరి	331
హరిపదానక్త, వైష్ణవ విశేషణ	162	హరికంకణోజ్జ్వల భూషణ, కులశే-	
హరిపాదవిహితాత్మా=కణిక్పష్ట	81	ఖర విశేషణ	166
హరిపాదసూరి=యాగదీక్షిత	114	హరికేయూర భూషాది ధర, శ్రీవేంక-	
హరిపుష్పలావక	291	తుళ విశేషణ	430
హరిభక్తిభద్ర వి.	28	హరిబాల	215
హరిభక్తివర	8	హరిపుంజ	252
హరిభక్తిసరమతి	465	హరివభావ	201
హరిభక్తిరస్తు=అశీవా=ద క్రమ	186	హరిసభావలీన	49
హరిభజనానక్త=కులశేఖర	185	హితబంధుసహిత	180
హరిమందిర	474	హితబుద్ధి వి.	117
హరిరూపసంసక్త=రుక్మిణీ	379	హితమతి	448
హరివిరహ	474	హిమధామకళా	167
హరివై దభీ=	316	హిమసేతు	486
హరిసమవర్ణ	318	హిసభావ, జీవవిశేషణ	20
హరిశంఖచక్ర	38	హిరణ్యవక్ష, ఉపమాన	251
హవ్య	129	హిసవాద, జై నగణ	462
హస్తకిసలయ	242	హిసవిగ్రహ	247
హస్తవిన్యాస	297	హిసోయజ్ఞోపవీతేన	515

పరమయోగి విలాసము

విదనామావళి.	పుటసంఖ్య.	పదనామావళి.	పుటసంఖ్య.
హీరదర్పణోజ్వల	112	హైమధామపుర	326
హమంకార	499	హైమపాత్ర, హరిహైమపాత్ర	416
హేమంతకాల	42	హైమశిల్పాగ్రసదననరసింహ	435
హేమకమలాకర=కాంచీతటాక	30	హైమనరోజాంగా, శ్రీదేవీ విశేషణ	41
హేమకలశవక్షోజా, గోదాదేవీ	335	హైమాద్రి	73
హేమకలిక	43	హృచ్చంద్రకాంత	244
హేమకుంభ	212	హృతపునరావృత్తిపద	7
హేమగర్భపురోహిత	416	హృతలోకచిత్త వి.	63
హేమగిరిశిఖరనిశ్లేప	74	హృద=తృతీయయోగి జన్మస్థాన	34
హేమచలదళవృక్ష	10	హృదయసంగత	491
హేమపాత్ర, రంగనాథహేమపాత్ర	256	హృదయాంబుజ	49
హేమవీర	168	హృత్పద్యసద్య	135
హేమవిజితాద్రి=భాగవతివిశేషణ	74	హృద్యపద్యదళక, పరకాలకృత	450
హేమసారసాక్షిణ	82	హృన్నాభితాటుమూల	61
హేమాంబర=హరి	56	హోమకుండ=అజహోమకుండ	30
హేమాంశుక	29	హోమాగ్ని=గోదావివాహ	
హేమాచలకూట	158	హోమాగ్ని	862
హేమాబ్జినీ=రమాదేవీ	124		

